NICOLAE CEAUȘESCU

ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

10

JURĂMÎNTUL
PREŞEDINTELUI
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

— 28 martie 1974 —

„Jur să slujesc cu credință patria, să acționez cu fermitate pentru apărarea independenței, suveranității și integrității țării, pentru bunăstarea și fericirea întregului popor, pentru edificarea socialismului și comunismului în Republica Socialistă România !

Jur să respect și să apăr Constituția și legile țării, să fac totul pentru aplicarea consecventă a principiilor democrației socialiste, pentru afirmarea în viața societății a normelor eticii și echității socialiste !

Jur să promovez neabătut politica externă de prietenie și alianță cu toate țările socialiste, de colaborare cu toate națiunile lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza deplinei egalități în drepturi, de solidaritate cu forțele revoluționare, progresiste de pretutindeni, de pace și prietenie între popoare !

Jur că îmi voi face întotdeauna datoria cu cinste și devotament pentru strălucirea și măreția națiunii noastre socialiste, a Republicii Socialiste România !"

DISCURS SOLEMN LA MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ CU OCAZIA ALEGERII ÎN FUNCȚIA DE PREȘEDINTE AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

— 28 martie 1974 —

Stimate tovarășe și stimați tovarăși deputați,

Doresc să încep prin a vă mulțumi dumneavoastră, aleșilor națiunii, pentru încrederea ce mi-ați acordat-o alegîndu-mă în cea mai înaltă și de răspundere funcție în stat — aceea de președinte al Republicii Socialiste România.

Este foarte greu să găsesc cele mai potrivite cuvinte pentru a da glas sentimentelor de care sînt cuprins în acest moment. Știu că încrederea pe care mi-ați acordat-o dumneavoastră, ca și încrederea și dragostea pe care mi le arată întregul popor se datoresc faptului că, din momentul în care am intrat în mișcarea revoluționară și am devenit membru al Partidului Comunist Român, am slujit fără preget cauza eliberării sociale și naționale a poporului, cauza socialismului și comunismului. De mai mulți ani, partidul și poporul mi-au încredințat cele mai înalte răspunderi în partid și în stat. Am făcut totul pentru a le duce la îndeplinire în cele mai bune condiții, pentru înfăptuirea neabătută a politicii partidului nostru.

De la Congresul al IX-lea, patria noastră socialistă a

parcurs o importantă etapă istorică pe calea dezvoltării sale economico-sociale, a ridicării bunăstării și fericirii poporului. În toți acești ani am acționat cu hotărîre, neabătut, pentru a uni energiile partidului, ale întregului popor în vederea înfăptuirii programului de dezvoltare multilaterală a țării. Acum, în aceste împrejurări solemne, doresc să reafirm că toate măreţele înfăptuiri din acești ani — ca, dealtfel, tot ceea ce am realizat în epoca construcției socialiste — reprezintă opera eroicei noastre clase muncitoare, care își îndeplinește cu cinste misiunea de clasă conducătoare a societății, a harnicei și minunatei țărănimi muncitoare, care, în strînsă alianță cu clasa muncitoare, constituie temelia de granit a orînduirii noastre socialiste, a talentatei intelectualități, care, în colaborare cu muncitorimea și țărănimea, aduce o contribuție de preț la înfăptuirea programului de dezvoltare a țării noastre, opera tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Iată de ce doresc să adresez, de la această înaltă tribună, cele mai calde mulțumiri poporului pentru încrederea ce mi-a acordat-o, pentru încrederea manifestată în partid, pentru abnegația și devotamentul cu care a înfăptuit și înfăptuiește politica Partidului Comunist Român — expresie fidelă a intereselor sale supreme. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc, de asemenea, să subliniez și cu acest prilej că toate marile realizări dobîndite de poporul nostru demonstrează convingător justețea liniei politice generale marxist-leniniste a Partidului Comunist Român. Ele atestă cu tărie că partidul nostru a știut și știe să aplice în mod creator legitățile generale ale socialismului la condițiile concrete din țara noastră, identificînd cele mai potrivite căi de dezvoltare a forțelor de producție, de organizare a societății, de edificare a noii orînduiri sociale. Succesele poporului român pe calea zidirii societății socialiste se datoresc faptului că partidul nostru s-a călăuzit și se că-

liuzește neabătut, în întreaga sa activitate, de concepția revoluționară despre lume a proletariatului — materialismul dialectic și istoric.

Am acționat întotdeauna pentru întărirea partidului, a unității sale politice, organizatorice și ideologice, pentru creșterea rolului politic conducător al partidului în toate domeniile de activitate, considerînd că aceasta este garanția realizării cu succes a liniei sale generale, a programului său.

Pornind de la faptul că în țara noastră locuiesc de veacuri și cetățeni de altă naționalitate, am militat neabătut pentru realizarea în cadrul societății a deplinei egalități în drepturi și a frăției în muncă și luptă a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Am avut permanent în minte învățămintele istoriei, care atestă cu putere de lege că, numai în strînsă unitate, în condiții de deplină egalitate în drepturi, oamenii muncii pot înfrînge exploatarea și pot cuceri libertatea și independența patriei, pot înfrînge orice greutăți, pot asigura progresul societății, pot da viață idealului de libertate și dreptate socială, pot înălța edificiul socialismului în patria noastră. *(Aplauze puternice).*

Am acționat neabătut pentru întărirea conducerii și muncii colective în toate sectoarele de activitate. Înfăptuirea consecventă a principiilor conducerii și muncii colective a permis participarea activă a tuturor cadrelor de partid și de stat, a maselor largi populare la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului.

Tocmai faptul că organele de partid și de stat au acționat în strînsă unitate, au dezbătut larg problemele dezvoltării țării a permis găsirea celor mai potrivite căi pentru progresul societății noastre. Iată de ce sînt pe deplin conștient că marile sarcini care stau în fața partidului și poporului nostru nu pot fi înfăptuite decît aplicînd neabătut principiile conducerii și muncii colective, unind eforturile maselor populare, valorificînd înțelepciunea poporului nostru. Aceasta asigură victoria în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului în România! *(Aplauze puternice).*

Nu trebuie uitată nici un moment necesitatea întăririi statului, a creșterii rolului său de organizator în toate domeniile de activitate, necesitatea de a veghea necontenit la întărirea forțelor noastre armate, la ridicarea capacității de apărare a patriei, de a acorda atenție întăririi organelor de stat, ale Ministerului de Interne și Justiției, pentru a-și putea îndeplini îndatoririle față de patrie și popor, în conformitate cu Constituția și legile țării.

Am considerat că are o importanță de prim ordin apărarea hotărîtă a intereselor poporului muncitor, respectarea cu sfințenie a legalității socialiste, a Constituției și legilor țării. Vă asigur că și în viitor, atîta timp cît voi avea încrederea partidului și poporului, voi face totul pentru respectarea Constituției și legilor țării, pentru ca societatea noastră să fie o societate demnă, liberă, a unor oameni stăpîni pe destinele lor, care își făuresc, așa cum doresc ei, viitorul. *(Aplauze puternice).* Pornind de la principiile comuniste, am promovat criticarea deschisă și intransigentă a abuzurilor și greșelilor săvîrșite în trecut; împreună cu organele de partid și de stat au fost luate măsuri ferme pentru a le pune capăt și a face imposibilă repetarea lor, apreciind că asemenea manifestări și practici sînt străine atît orînduirii socialiste, cît și firii poporului nostru, moralității și simțului său de omenie și dreptate. *(Aplauze puternice).*

Întotdeauna am pornit de la principiul că trebuie să creăm cel mai larg cadru organizatoric pentru participarea activă și efectivă a maselor populare la conducerea diferitelor sectoare de activitate, la luarea hotărîrilor privind

dezvoltarea societății noastre socialiste. Perfecționarea continuă a democrației socialiste, făurirea de către poporul însuși, în mod conștient, a propriului său destin constituie o cerință legică a mersului înainte al societății noastre pe calea socialismului și comunismului, și de aceea vom face totul și în viitor pentru a asigura cel mai larg cadru de manifestare a personalității umane și de participare a maselor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, a întregii noastre societăți. *(Aplauze puternice).*

Pornind de la faptul că esența politicii partidului nostru, rațiunea supremă a socialismului însuși, este ridicarea bunăstării și fericirii omului, am făcut totul pentru ca, pe măsura dezvoltării forțelor de producție, a creșterii avuției naționale, să sporească continuu nivelul de trai material și spiritual al poporului. S-a acționat permanent pentru asigurarea manifestării plenare în cîmpul vieții sociale a personalității umane, pentru ca omul să se simtă liber și stăpîn a tot ceea ce se înfăptuiește în societatea noastră, pentru a da fiecăruia posibilitatea să-și valorifice din plin calitățile și talentele în slujba progresului multilateral al patriei. Vom face și în viitor totul pentru realizarea directivelor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului privind ridicarea necontenită a nivelului de trai, dezvoltarea relațiilor noi, socialiste, înfăptuirea principiilor și normelor de conviețuire socială, a eticii și echității socialiste.

Poporul român, înfăptuind neabătut programul partidului comunist, a asigurat dezvoltarea economico-socială impetuoasă a țării, îndeplinirea cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului ; realizările de pînă acum demonstrează că poporul este hotărît să realizeze înainte de termen prevederile planului cincinal.

La plenara Comitetului Central din zilele trecute au fost adoptate o serie de măsuri ce urmează a fi înscrise pe

ordinea de zi a actualei sesiuni a Marii Adunări Naționale. Printre documentele ce vor fi puse în dezbatere se află și proiectul legii cu privire la retribuirea muncii. Noua lege este chemată să dea expresie noilor realități din țara noastră, schimbărilor produse în forțele de producție, în relațiile de producție, să afirme cu putere în viață principiile socialiste — ca bază a noului sistem de retribuire.

Vom sărbători anul acesta, cu rezultate remarcabile, a XXX-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă. Vom păși în deceniul următor al noii istorii a țării cu hotărîrea fermă de a asigura dezvoltarea economico-socială tot mai accelerată a României socialiste, crearea unei baze materiale superioare, necesară ajungerii din urmă a țărilor avansate din punct de vedere economic, edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, creării condițiilor pentru trecerea treptată spre comunism.

Doresc, de la această înaltă tribună, să vă asigur pe dumneavoastră, să asigur partidul, întregul popor că, în îndeplinirea înaltelor răspunderi ce mi s-au încredințat, nu voi precupeți nimic pentru unirea eforturilor partidului și poporului în vederea realizării cu succes a programului partidului, pentru împlinirea năzuințelor poporului nostru de bunăstare și fericire. *(Aplauze puternice).*

Pornind de la faptul că între politica internă și externă există o strînsă unitate dialectică, am acționat permanent pentru înfăptuirea consecventă a directivelor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale privind dezvoltarea relațiilor internaționale ale României, creșterea contribuției sale la cauza progresului social, a colaborării și păcii în lume.

Punem în mod constant la temelia politicii noastre externe dezvoltarea prieteniei și colaborării multilaterale cu toate țările socialiste, extinderea și consolidarea relațiilor cu țările care au pășit pe calea dezvoltării eco-

nomico-sociale independente, întărirea solidarității cu toate forțele progresiste ; acționăm, totodată, în spiritul coexistenței pașnice, pentru amplificarea raporturilor reciproc avantajoase cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Consider că, în realizarea marilor răspunderi încredințate de partid și popor, am datoria de a promova neabătut această politică și vă asigur, dragi tovarăși, că nu voi precupeți nici un efort pentru a înfăptui politica externă trasată de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului. *(Vii aplauze)*. Țara noastră va acționa cu toată fermitatea în sprijinul mișcărilor de eliberare națională, al forțelor progresiste de pretutindeni, militînd pentru a se pune capăt politicii imperialiste de forță și dictat, colonialismului și neocolonialismului. Vom lupta pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a fi pe deplin stăpîn pe bogățiile lui, pe destinele sale, de a-și făuri viața așa cum o dorește, fără nici un amestec din afară. Vom așeza și în viitor relațiile României cu celelalte state pe baza principiilor deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Afirmarea tot mai puternică în lume a acestor principii constituie garanția instaurării unei politici noi, de colaborare și pace între toate națiunile. Militînd pentru promovarea acestor principii în relațiile dintre toate statele, poporul român a obținut prieteni pe toate meridianele globului. Tratatele de prietenie, declarațiile și comunicatele comune semnate cu zeci și zeci de state și în care aceste principii sînt proclamate cu putere arată consecvența și hotărîrea cu care România socialistă acționează pentru statornicirea unor noi relații, democratice, în viața internațională. Se pune mai mult ca oricînd la ordinea zilei problema generalizării acestor relații în toate domeniile. Se impun relații echi-

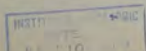
tabile în colaborarea și schimburile economice. Am în vedere, în primul rînd, raportul între prețul materiilor prime și cel al produselor industriale, accesul tuturor națiunilor, în condiții de deplină egalitate, atît la materii prime, cît și la tehnologii avansate. Aceasta constituie o necesitate pentru dezvoltarea viitoare a omenirii, pentru lichidarea rapidă a subdezvoltării, pentru crearea pe planeta noastră a unei lumi mai drepte și mai bune. *(Aplauze puternice)*.

Trăim o epocă de mari transformări revoluționare, sociale și naționale, de afirmare în lume a voinței popoarelor, de promovare a unor relații noi între state, bazate pe deplină egalitate și respect reciproc.

Este necesar să facem totul pentru încheierea cu succes, încă în acest an, a Conferinței general-europene, care trebuie să ducă la așezarea raporturilor dintre statele continentului pe principii noi, să asigure o largă colaborare între toate țările europene, să dea mai multă garanție fiecărui popor că se va putea consacra dezvoltării sale economico-sociale, fără pericolul vreunei agresiuni sau imixtiuni din afară. Înfăptuirea securității în Europa va constitui, fără îndoială, un eveniment de importanță istorică nu numai pentru țările europene, dar și pentru întreaga omenire.

De asemenea, considerăm că trebuie depuse eforturi susținute pentru realizarea unei păci drepte și juste în Orientul Mijlociu. Aceasta presupune retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, asigurarea independenței și integrității tuturor statelor din zonă. În același timp, este necesară asigurarea drepturilor poporului palestinean la autodeterminare, a dreptului de a-și organiza viața în mod liber, corespunzător voinței sale.

Mai mult ca oricînd trebuie să acționăm pentru lichidarea tuturor surselor de conflict și încordare, pentru soluționarea problemelor litigioase dintre state pe căi paș-

nică, excluzîndu-se forța și amenințarea cu forța din viața internațională.

Acum, în aceste momente, doresc să asigur, încă o dată, pe prietenii noștri de peste hotare, toate națiunile lumii că poporul român își va respecta cu sfințenie angajamentele, acționînd neobosit pentru afirmarea principiilor noi de relații între state, pentru promovarea politicii de prietenie și colaborare între toate statele și națiunile lumii. *(Vii aplauze).* Vom milita neabătut pentru creșterea rolului Națiunilor Unite, al celorlalte organisme internaționale, pentru dreptul fiecărui popor, fără deosebire de mărime sau orînduire socială, deci și al țărilor mici și mijlocii, de a participa activ la soluționarea tuturor problemelor internaționale, fiind convinși că numai pe această cale se pot găsi soluțiile cele mai adecvate marilor probleme care preocupă omenirea, se pot asigura dezvoltarea pașnică a omenirii, progresul economico-social al fiecărei națiuni. *(Aplauze puternice).* În ce mă privește, doresc să reafirm încă o dată că, în îndeplinirea înaltelor răspunderi ce mi s-au încredințat, voi face totul ca partidul, poporul nostru să înfăptuiască neabătut această politică externă, ce corespunde pe deplin intereselor României socialiste, cît și intereselor celorlalte țări, ale tuturor națiunilor, cauzei prieteniei, colaborării, progresului și păcii în lume.

În încheiere, doresc să asigur încă o dată Marea Adunare Națională, partidul, întregul popor că voi face totul pentru a fi demn de cinstea și încrederea ce mi s-au acordat. Voi servi întotdeauna, în orice împrejurare, interesele poporului, voi acționa pentru dezvoltarea economico-socială a țării, pentru întărirea independenței și suveranității sale, pentru triumful socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

Exprimînd mulțumiri pentru încrederea acordată, pentru urările ce mi s-au adresat, doresc, la rîndul meu, să vă

adresez dumneavoastră, întregului partid și popor cele mai bune urări de succes în activitatea de înflorire a României socialiste.

Vă doresc tuturor, întregului nostru popor multă sănătate, fericire, viață îmbelșugată și pace!

Trăiască și să înflorească continuu, liberă și independentă, patria noastră socialistă — Republica Socialistă România!

Trăiască și să se dezvolte prietenia și colaborarea României cu țările socialiste, cu toate statele lumii în lupta pentru o lume mai bună și mai dreaptă, pentru pace și colaborare internațională!

(Aplauze puternice, îndelungate; minute în șir, asistența, în picioare, aclamă îndelung, într-o atmosferă de puternic entuziasm, pe întîiul președinte al Republicii Socialiste România).

CUVÎNTARE
CU PRILEJUL ACORDĂRII DE ORDINE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ŞI A „DIPLOMEI DE ONOARE" UNOR ORGANIZAŢII JUDEŢENE DE PARTID, CONSILII POPULARE JUDEŢENE, ÎNTREPRINDERI ŞI INSTITUTE DE CERCETARE ŞI PROIECTARE PENTRU REZULTATE DEOSEBITE ÎN ÎNTRECEREA SOCIALISTĂ DIN 1973

— 29 martie 1974 —

Stimate tovarăşe şi stimaţi tovarăşi,

Doresc să încep prin a adresa, în numele Comitetului Central al partidului, al guvernului şi al meu personal, cele mai calde felicitări tuturor organizaţiilor de partid, consiliilor populare, întreprinderilor industriale, de transporturi, institutelor de cercetări ştiinţifice şi tehnologice, celorlalte unităţi economice care au fost distinse astăzi cu înalte ordine ale Republicii Socialiste România şi cu diplomele de onoare. *(Aplauze puternice).*

Adresînd aceste felicitări celor care au fost distinşi astăzi, doresc să menţionez că realizările lor sînt o contribuţie însemnată la îndeplinirea planului pe 1973. Fără îndoială că, dacă şi celelalte judeţe şi unităţi economice — care nu au realizat depăşirile celor distinşi astăzi — n-ar fi lucrat intens şi bine, n-am fi îndeplinit planul. De aceea, doresc să adresez felicitări, în numele conducerii de partid şi de stat şi al meu personal, tuturor organizaţiilor judeţene, tuturor organizaţiilor de partid, comuniştilor din întreaga ţară, tuturor oamenilor muncii, fără

deosebire de naţionalitate, întregului popor pentru felul cum s-a muncit în această întrecere, pentru succesele obţinute în realizarea planului pe 1973. *(Aplauze îndelungate).*

Desigur, întrecerea este întrecere — cîştigă cel care ajunge, ca să zic aşa, cu o secundă mai devreme. Noi preţuim însă în aceeaşi măsură eforturile tuturor oamenilor muncii. Sîntem convinşi că şi în 1974 ei vor munci cu aceeaşi abnegaţie şi devotament. Avem un program destul de mobilizator, şi pentru realizarea lui trebuie să unim toate eforturile, să lucrăm şi mai bine, să sporim eficienţa economică, să realizăm perfecţionarea rapidă a tehnologiilor şi a organizării muncii. Să facem ca, înfăptuind planul pe acest an, să se realizeze şi sarcinile calitative, hotărîtoare dealtfel, fără de care nu se poate considera planul îndeplinit.

Aşa cum am menţionat şi în alte împrejurări, realizarea programului de dezvoltare în ritm intens a patriei noastre, creşterea productivităţii muncii şi a eficienţei economice presupun nu o intensificare a muncii, ci o intensificare a inteligenţei, a gîndirii creatoare, introducerea rapidă în producţie, în toate domeniile de activitate, a cuceririlor ştiinţei şi a tehnologiilor moderne, buna organizare a muncii. Am obţinut succese mari, dar mai avem multe de făcut în această direcţie. De aceea, doresc ca şi cu acest prilej să adresez tuturor organizaţiilor de partid, ministerelor, institutelor de cercetări, conducerilor întreprinderilor, tuturor oamenilor muncii chemarea de a intensifica eforturile pentru perfecţionarea activităţii în toate domeniile de activitate, pentru creşterea productivităţii muncii şi a eficienţei economice. *(Aplauze).*

Vom sărbători anul acesta a XXX-a aniversare a eliberării patriei de sub dominaţia fascistă. Vom avea, de asemenea, congresul partidului. Să facem totul pentru

a realiza în cele mai bune condiții planul pe acest an, trecînd, în același timp, de pe acum la pregătirea planului pe 1975, astfel încît să fie evitate defecțiunile manifestate la începutul acestui an ca urmare a faptului că nu s-a acordat atenția cuvenită pregătirii planului din cursul anului trecut. Trebuie să acționăm cu fermitate pentru a asigura atît îndeplinirea planului pe acest an, inclusiv la export, cît și pregătirea tuturor condițiilor necesare bunei desfășurări a activității economice în 1975.

Primii secretari ai comitetelor județene care se duc acasă cu două sau trei decorații au motiv, într-adevăr, să fie mîndri și să promită că și în acest an vor face totul pentru a obține locul întîi. Eu nu pot decît să le doresc succes în această întrecere, care, ca orice întrecere, este deschisă tuturor. Cred că și ceilalți prim-secretari, ceilalți conducători de întreprinderi se vor lua la întrecere cu tovarășul Vîlcu. *(Aplauze).* În felul acesta vom putea trage cu toții foloase, și în primul rînd poporul nostru, clasa muncitoare. Vom vedea la sfîrșitul anului cine a știut să organizeze mai bine, să unească mai bine efortul oamenilor muncii. Eu vă urez tuturor să lucrați cît mai bine. Fiecare să candidați la locul întîi. *(Aplauze).*

Cred că anul viitor va trebui să avem în vedere ca la acele județe, la acele unități economice și de cercetare care cîștigă de mai multe ori locul întîi să acordăm distincții și conducătorilor respectivi. Cred că trebuie să acordăm celor care obțin de cîteva ori locul întîi titlul de Erou al Muncii Socialiste. *(Aplauze).* Să avem în vedere de acum înainte să fie distinși și acei oameni ai muncii din întreprinderile economice și institutele de cercetări clasate pe primele locuri, acei activiști de partid care s-au dovedit buni organizatori, care au fost în primele rînduri pentru obținerea unor rezultate deosebite. În felul acesta, nu numai întreprinderea, județul, dar și persoanele — muncitori, ingineri, conducători de județe sau de întreprinderi — vor fi distinși cu ordine și alte distincții ale Republicii Socialiste România. Cred că sînteți de acord cu această propunere. *(Aplauze).*

Vom face acest lucru pentru anul trecut cu prilejul zilei de 1 Mai. Fruntașilor de anul trecut le vom acorda distincții anul acesta la 1 Mai. *(Aplauze).*

Aș dori să închei urînd tuturor organizațiilor de partid, tuturor oamenilor muncii succese tot mai mari în întreaga lor activitate, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI BRITANIC „THE GUARDIAN"

— 2 aprilie 1974 —

ÎNTREBARE : *Vreau să vă felicit cu prilejul investiturii dumneavoastră ca președinte al Republicii Socialiste România. Sînt deosebit de fericit că sînt primul ziarist pe care îl primiți în această calitate.*

Domnule președinte, v-aș ruga să explicați principalele rațiuni care au dus la schimbările intervenite recent în aparatul de stat și de partid. Ce efect vor avea aceste modificări asupra politicii interne și externe a României ?

RĂSPUNS : Schimbările care au avut loc recent au fost determinate de necesitatea unei mai bune organizări a activității noastre, ținînd seama de experiența de pînă acum, în vederea soluționării mai eficiente a problemelor, eliminării unor paralelisme și creșterii spiritului de răspundere în muncă în toate domeniile.

În ce privește efectul acestor modificări asupra politicii României, doresc să subliniez că politica noastră internă și externă este elaborată de congresele partidului și de conferințele naționale. Măsurile organizatorice — de felul celor stabilite recent, ca și de orice fel — nu pot și nu

vor afecta sub nici o formă politica generală internă și externă a țării. Sperăm însă că aceste modificări vor exercita o influență pozitivă, în sensul îndeplinirii mai ferme a sarcinilor de dezvoltare economico-socială și de ridicare a bunăstării poporului, al înfăptuirii neabătute — ca și pînă acum — a politicii externe, de colaborare și pace cu toate statele lumii.

ÎNTREBARE : *Am înțeles că noua lege privind retribuirea muncii urmărește, între altele, reducerea diferenței între nivelul maxim și nivelul minim de retribuire a muncitorilor. Care este sensul acestor măsuri ?*

RĂSPUNS : Noua lege urmărește să asigure realizarea în viață a principiilor socialiste de retribuire a oamenilor muncii, corespunzător cu cantitatea și calitatea muncii, cu contribuția adusă la dezvoltarea generală a societății. Totodată, am urmărit reducerea raportului prea mare între veniturile maxime și cele minime, prin creșterea mai substanțială a retribuțiilor mici. Prin acest raport — care în actuala lege va fi de circa 1 : 6 — se urmărește să se asigure condițiile corespunzătoare de retribuire a tuturor categoriilor de oameni ai muncii potrivit cu munca lor, fără a exagera veniturile unora. Pornim de la faptul că necesitățile oamenilor sînt în multe privințe asemănătoare, că odată cu ridicarea nivelului de cultură, de calificare și specializare a muncitorilor este necesar să crească și nivelul lor de retribuire.

ÎNTREBARE : *Conferința pentru securitate și cooperare în Europa se apropie treptat de sfîrșitul celei de-a doua etape. După părerea dumneavoastră, ar trebui ținută o nouă conferință de acest gen în viitorul apropiat ?*

RĂSPUNS : România a acordat și acordă o mare atenție Conferinței general-europene. Noi așteptăm ca în cadrul conferinței să se adopte documente care să așeze relațiile

dintre statele continentului pe principii noi, de egalitate, respect, neamestec în treburile interne și, totodată, să creeze cadrul unei largi colaborări multilaterale în toate domeniile de activitate, eliminîndu-se toate restricțiile existente.

Ne pronunțăm pentru realizarea la nivel înalt a celei de-a treia etape, spre a marca însemnătatea istorică a acestei conferințe, care deschide o eră nouă în colaborarea dintre statele europene și deci în dezvoltarea vieții internaționale.

În ce privește problema unei noi conferințe, pornim de la faptul că în Europa rămîn încă multe probleme de soluționat, că actuala conferință constituie doar începutul așezării relațiilor pe principii noi ; ca atare, ne pronunțăm pentru constituirea organismului permanent care să asigure menținerea contactelor dintre statele participante la conferință și să organizeze — atunci cînd se va ajunge la un acord prin consensul tuturor statelor — noi reuniuni care, fără nici o îndoială, vor mai fi necesare în viitor. Cînd vor avea loc asemenea conferințe este greu de spus ; dar, pentru a asigura înfăptuirea unei securități reale, inclusiv pentru a soluționa problemele dezarmării și alte probleme care se mai pun în Europa, sînt necesare o serie de reuniuni — și este în interesul tuturor popoarelor ca ele să aibă loc și în viitor.

ÎNTREBARE : *Ce rol considerați că trebuie să joace țările mici și mijlocii în vederea găsirii unei soluții pentru criza din Orientul Apropiat ? Ar fi necesar ca ele să ia parte la Conferința de pace de la Geneva ?*

RĂSPUNS : În ce privește problemele Orientului Mijlociu, România s-a pronunțat în mod constant pentru soluționarea pe cale politică a conflictului, în spiritul rezoluțiilor Consiliului de Securitate. Am considerat întotdeauna că aceasta presupune retragerea Israelului din

teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, realizarea unor asemenea înțelegeri care să garanteze integritatea și suveranitatea tuturor statelor din zonă.

Totodată, am considerat că este necesar să se asigure poporului palestinean dreptul la autodeterminare, ceea ce presupune să aibă posibilitatea de a-și organiza viața în concordanță cu năzuințele sale naționale, inclusiv dreptul de a-și constitui un stat propriu independent.

Pornind de aici, apreciem că în realizarea acestor obiective trebuie să acționeze, în primul rînd, țările direct interesate, dar și alte state, inclusiv țările mici și mijlocii, îndeosebi din Europa și Africa, interesate în realizarea unei păci drepte și trainice în Orientul Mijlociu.

Este de înțeles că acordăm o mare însemnătate rolului Uniunii Sovietice și Statelor Unite, dar apreciem, în același timp, că și alte state — așa cum am menționat — pot și trebuie să-și aducă contribuția la soluționarea conflictului. În acest sens, considerăm că ar fi deosebit de utilă și ar exercita o influență favorabilă în direcția unei reglementări corespunzătoare a situației din Orientul Mijlociu participarea și a altor state mici și mijlocii, din Europa și Africa îndeosebi, la Conferința de pace de la Geneva.

ÎNTREBARE : *Care sînt, după părerea dumneavoastră, perspectivele cooperării multilaterale în Balcani ?*

RĂSPUNS : Noi privim problemele cooperării multilaterale între țările din Balcani în contextul înfăptuirii securității europene, ca o parte integrantă a realizării unor relații noi pe continent. Pornim de la faptul că în trecut țările balcanice au fost folosite de marile puteri imperialiste în scopul promovării unei politici de dominație. De aceea, considerăm că aceste popoare trebuie să pornească acum de la propriile lor interese, ceea ce presupune concentrarea eforturilor fiecărei națiuni din Balcani în direcția

dezvoltării economico-sociale, a consolidării independenței și suveranității, a unei cooperări strînse între ele, precum și cu alte state. Numai pe această cale, aceste state — care, mai toate, se află într-un stadiu mai redus de dezvoltare — vor putea obține ridicarea nivelului lor economic și social, creșterea bunăstării generale a popoarelor lor. Crearea unei zone a păcii și colaborării în Balcani este o necesitate obiectivă atît pentru progresul și bunăstarea acestor popoare, cît și pentru pace în Europa și în întreaga lume.

ÎNTREBARE: *Au trecut 25 de ani de la întemeierea C.A.E.R. Se împlinesc 10 ani de cînd o plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român a respins ideea unui organ unic de planificare pentru toate țările C.A.E.R. Cum apreciați dezvoltarea C.A.E.R. în ultimii 10 ani și care sînt principalele beneficii pentru România rezultînd din programul actual de integrare în cadrul C.A.E.R.?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, împlinirea a 25 de ani de la întemeierea C.A.E.R., printre ai cărui inițiatori a fost și România, oferă prilejul unei retrospective asupra rezultatelor obținute. Trebuie să menționez că încă de la început în statutul de constituire s-a avut în vedere întemeierea relațiilor dintre țările socialiste pe principii noi, de întrajutorare, de egalitate, care să permită o dezvoltare mai rapidă a fiecărei țări în parte și, totodată, a tuturor țărilor membre. Apreciez că această colaborare a avut și are o importanță mare pentru fiecare țară participantă la C.A.E.R., deci și pentru România.

Desigur, pe parcurs s-au ridicat și se ridică noi probleme legate de evoluția raporturilor economice, de găsirea de noi forme de colaborare, între care și probleme privind constituirea unor organisme supranaționale. Faptul că se

pun în discuție o serie de probleme nu constituie, în sine, un factor care să afecteze cu ceva interesele vreunei țări. Este și normal ca, la un moment dat, să se caute căile cele mai potrivite pentru dezvoltarea colaborării și să se discute asupra lor. După cum se știe, au fost create o serie de organizații de cooperare cu caracter internațional în diferite domenii, s-au constituit societăți mixte. În realizarea unor asemenea acțiuni se pornește de la faptul că la ele participă acele țări care sînt interesate într-o formă sau alta, într-un domeniu sau altul de activitate.

Se înfăptuiește și o coordonare a planurilor de dezvoltare ale țărilor participante, în vederea găsirii celor mai bune soluții și a unei mai strînse colaborări în asigurarea atît a materiilor prime, cît și a schimbului reciproc de produse.

Noi considerăm că toate aceste forme, inclusiv coordonarea planurilor de dezvoltare economico-socială, corespund intereselor fiecărei țări și dezvoltării în ansamblu a țărilor care fac parte din C.A.E.R. Fără îndoială, în acest domeniu pornim de la prevederile din statut și din programul complex, adoptat în 1971 la București, care precizează că toate aceste forme de colaborare nu trebuie să afecteze suveranitatea, planul unic național al fiecărei țări.

Totodată, ne pronunțăm ferm pentru dezvoltarea relațiilor economice cu toate țările socialiste, cu toate celelalte state ale lumii, fără deosebire de orînduire socială.

ÎNTREBARE: *Ați avea amabilitatea să ne faceți o prezentare detaliată a poziției României privind problema reducerii reciproce de trupe în Europa?*

RĂSPUNS: România s-a pronunțat și se pronunță pentru abordarea largă a problemelor dezarmării, a problemelor reducerii trupelor, pentru desființarea bazelor militare din Europa și instaurarea unor relații noi. Con-

siderăm că prezența trupelor străine pe teritoriile altor state nu este necesară și nu aduce mai multă securitate, ci, dimpotrivă, menține surse de încordare și pericole de conflicte.

Pornind de la aceste considerente, România a hotărît să participe la conferința de la Viena, care își propune să soluționeze numai probleme legate de centrul Europei. Am considerat că trebuie să se înceapă cu ceva — cu măsuri chiar parțiale, limitate —, că merită să acționăm pentru a se trece la unele măsuri concrete de reducere a trupelor străine de pe teritoriul altor state și a celor naționale, ca un început în vederea realizării de noi măsuri, care să se extindă și în alte zone, în sfîrșit, la întreaga Europă, și a atingerii obiectivelor finale, despre care am vorbit.

Ținînd seama de importanța problemei reducerii trupelor, apreciem că opinia publică europeană ar trebui să fie informată mai des și mai amplu asupra discuțiilor care se poartă și să se preocupe mai mult de felul în care se acționează pentru realizarea acestor obiective.

ÎNTREBARE: *Considerați că momentul este oportun pentru o nouă consfătuire a tuturor partidelor comuniste și muncitorești din lume?*

RĂSPUNS: În ultimul timp se discută din ce în ce mai mult despre organizarea unei noi consfătuiri a partidelor comuniste și muncitorești. Această discuție poate fi considerată ca un lucru firesc, ținînd seama de faptul că o asemenea reuniune trebuie să întrunească o adeziune largă și că partidele își pot exprima diferite păreri cu privire la oportunitatea sau inoportunitatea ei.

În ce îl privește, Partidul Comunist Român acționează pentru dezvoltarea largă a contactelor cu toate partidele comuniste și muncitorești, precum și cu alte partide so-

cialiste, social-democrate, mișcări de eliberare și forțe progresiste din lume.

Apreciem că reuniunile internaționale pot juca un rol important în clarificarea unor probleme ale dezvoltării contemporane, în orientarea mai bună a luptei de eliberare, pentru progres social și pace, cu condiția ca ele să fie organizate pe baza deplinei egalități, cu participarea tuturor partidelor și să nu adopte documente sau hotărîri care să lezeze independența, dreptul fiecărui partid de a-și elabora linia sa generală în concordanță cu condițiile concrete din țara în care își desfășoară activitatea. Noi pornim de la faptul că orice reuniune internațională trebuie să contribuie la o mai bună colaborare, la întărirea solidarității, deci să excludă criticarea sau condamnarea vreunui partid. Pornind de la aceasta, considerăm că trebuie depuse încă eforturi susținute pentru a se crea condițiile necesare unei reuniuni internaționale. Aceasta necesită o perioadă destul de lungă, ceea ce face ca — după părerea noastră — să nu se pună problema organizării imediate a unei asemenea reuniuni.

ÎNTREBARE: *În condițiile actuale ale consultărilor strînse între cele mai puternice state din lume, Statele Unite ale Americii și Uniunea Sovietică, care sînt, după părerea dumneavoastră, interesele prioritare ale țărilor mici și mijlocii?*

RĂSPUNS: Contactele și consultările strînse dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite constituie un factor pozitiv în direcția dezvoltării relațiilor dintre cele două state, a accentuării cursului destinderii — rezultat al activității maselor largi populare și a forțelor progresiste din întreaga lume.

Recunoscînd rolul pe care îl joacă în viața internațională Uniunea Sovietică și Statele Unite, ca și alte state

mari, cum este China populară, precum și alte țări din Europa și Asia, considerăm, în același timp, că soluționarea marilor probleme în interesul tuturor popoarelor, al cauzei destinderii și păcii nu se poate realiza decît cu participarea tuturor statelor, în spiritul deplinei egalități în drepturi.

Pornind de la faptul că majoritatea țărilor mici și mijlocii sînt țări în curs de dezvoltare, apreciem că acestea trebuie să joace un rol tot mai important în viața internațională, în soluționarea marilor probleme care preocupă astăzi omenirea, fiind direct interesate în afirmarea noilor principii care să asigure independența și suveranitatea tuturor statelor, un raport just și echitabil între prețurile materiilor prime și prețurile produselor industriale — condiții de progres mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare.

ÎNTREBARE: *Ce aspecte ale cooperării româno-britanice ați dori să fie dezvoltate în primul rînd?*

RĂSPUNS: Doresc să subliniez că apreciem în mod deosebit faptul că în ultimii ani relațiile dintre România și Marea Britanie au cunoscut o dezvoltare continuă. Consider că există încă multe domenii în care țările noastre pot să colaboreze cu rezultate bune. Am în vedere cooperarea mai strînsă în domeniul industrial, inclusiv în crearea unor societăți mixte, cooperarea în domeniul agricol, cooperarea pe terțe piețe, care să pornească de la realizarea în condiții mai bune a unei activități economice bazate pe cele mai noi tehnologii. Aceasta presupune, desigur, și cooperarea tehnico-științifică și culturală, care să țină pasul cu dezvoltarea din domeniul economic.

Fără îndoială, este necesară — și sperăm să se realizeze — o colaborare și mai bună în înfăptuirea securității europene, a unei politici de pace și colaborare internațională.

ÎNTREBARE: *Cînd dumneavoastră ați intrat în rîndurile Partidului Comunist Român, acesta își desfășura lupta în condiții de ilegalitate. Cum a fost posibilă convingerea tinerei generații să participe la o luptă plină de sacrificii în vederea construirii unei vieți mai bune și a ridicării nivelului general de viață al poporului?*

RĂSPUNS: Partidul comunist și-a desfășurat, într-adevăr, o parte însemnată a activității sale, pînă la eliberare — de fapt, 20 de ani —, în condiții de ilegalitate și teroare. Dar, după cum se știe, exploatarea și asuprirea socială și națională au dus întotdeauna la intensificarea luptei pentru lichidarea lor și pentru crearea unor condiții noi de viață, pentru instaurarea unor relații noi, întemeiate pe dreptate socială și națională. Dealtfel, orice transformare în societatea omenească a fost rezultatul unei asemenea lupte. În această privință, tînăra generație s-a aflat întotdeauna în primele rînduri. Așa s-a întîmplat și în România, inclusiv în perioada dintre cele două războaie mondiale. În asemenea împrejurări am intrat și am început să acționez în mișcarea revoluționară, în partidul comunist; așa s-a angajat tînăra generație din România în lupta pentru transformarea revoluționară a societății.

ÎNTREBARE: *Întreaga lume admiră politica independentă a României. Este neîndoielnic că România a creat o cale a sa proprie în acest sens. Multora li se pare însă că sistemul intern din România nu este atît de diferit de cel al vecinilor dumneavoastră din C.A.E.R. Este acesta un fenomen temporar sau ne putem aștepta la schimbări care să creeze posibilitatea unui socialism românesc?*

RĂSPUNS: Vedeți, trebuie cunoscută istoria românilor pentru a înțelege de ce sîntem atît de consecvenți în apărarea independenței și suveranității naționale. Timp de aproape 500 de ani, poporul nostru a fost sub dominația

străină și a dus aproape an de an lupte grele pentru a-și cuceri independența națională; de aceea, el prețuiește și dorește să-și asigure independența și suveranitatea în dezvoltarea sa.

În ce privește problema orînduirii sociale din România, noi am luptat și am realizat o societate socialistă în care am lichidat exploatarea omului de către om și proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, am înfăptuit în relațiile sociale principiile de dreptate și echitate. Noi considerăm că aceste principii sînt, de fapt, obligatorii pentru orice popor care își propune să făurească o nouă orînduire socială. Nu se poate vorbi de socialism fără a realiza în practică principiile socialiste ale relațiilor de producție și de repartiție a veniturilor în societate în raport cu munca fiecăruia. Desigur, formele de înfăptuire a acestor principii pot să difere și vor fi întotdeauna diferite de la o țară la alta, de la o etapă la alta, în funcție de tradiții, de condițiile istorice, inclusiv de gradul de dezvoltare economico-socială a fiecărui popor. Într-o țară dezvoltată din punct de vedere economic care va trece pe calea socialismului — într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat —, principiile socialiste vor fi realizate în forme corespunzătoare situației din acea țară și în condiții mult mai bune decît acelea în care s-au înfăptuit în România, care a pornit de la un nivel scăzut de dezvoltare.

România a fost și este încă obligată să depună eforturi mari pentru dezvoltarea economiei, pentru a ajunge în circa 10—15 ani la nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere industrial. Înfăptuirea principiilor socialiste în plenitudinea lor presupune existența unei forțe economice, a unei producții de bunuri materiale și spirituale care să poată satisface din plin necesitățile tuturor membrilor societății. Ridicarea gradului de dezvoltare a forțelor de producție, reducerea ponderii țărănimii și creșterea numărului muncitorilor și tehnicienilor în producția de bunuri materiale vor schimba în mod radical și raportul între forțele sociale, vor duce la apropiere între condițiile de muncă din industrie și agricultură, între munca muncitorilor și cea a intelectualilor. În perspectivă, fără nici o îndoială, și structura societății românești, și condițiile de manifestare a socialismului vor evolua în raport cu dezvoltarea generală a țării. Noi ne străduim să acționăm în mod conștient pentru a grăbi aceste transformări în viața societății noastre.

ÎNTREBARE: *Unul dintre obiectivele principale pe care și le-a propus Partidul Comunist Român este dezvoltarea democrației socialiste. Ce rol, ce pondere acordați în acest proces așa-numitei posibilități de critică în cadrul opiniei publice?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, ne preocupăm foarte mult de crearea celui mai corespunzător cadru de dezvoltare a democrației socialiste, pornind de la faptul că noua orînduire socială nu poate fi construită decît cu participarea activă a maselor largi populare și în folosul acestora.

După părerea noastră, am creat un cadru destul de larg de participare directă a maselor populare la conducerea diferitelor sectoare de activitate prin instituirea comitetelor și consiliilor oamenilor muncii din întreprinderi și instituții, crearea organelor colegiale de conducere la nivelul ministerelor și al Consiliului de Miniștri, prin creșterea rolului Marii Adunări Naționale și introducerea principiului dezbaterii largi a tuturor problemelor, atît cu specialiștii și cadrele din diferite domenii de activitate, cît și cu masele largi populare.

În cadrul tuturor acestor forme are loc o dezbatere temeinică și se manifestă o critică largă a neajunsurilor, a diferitelor stări de lucruri negative, în vederea lichidării

lor și a îmbunătățirii activității. Dacă ați participa sau dacă ați studia asemenea dezbateri — inclusiv cele din congresele partidului, din cadrul conferințelor naționale sau din consfătuirile centrale —, ați putea constata că dezbaterile critice depășesc cu mult pe cele asemănătoare care au loc în țările din Apus. În cadrul presei, radioului, televiziunii sînt, de asemenea, promovate consecvent pozițiile critice față de diferite stări de lucruri negative, de lipsuri, în vederea mobilizării eforturilor maselor populare la lichidarea neajunsurilor, inclusiv critici directe și măsuri împotriva acelora care sînt vinovați de asemenea stări de lucruri.

Noi pornim de la faptul că și societatea socialistă se construiește tot cu oameni, iar oamenii au plusurile și minusurile lor, că și în societatea socialistă apar greșeli, apar chiar contradicții și trebuie acționat cu hotărîre pentru preîntîmpinarea și lichidarea acestora. Îmi face impresia că unii judecă în mod idealist socialismul, considerind că odată cu trecerea la socialism totul va merge de la sine, fără greutăți, fără lipsuri, și se întreabă de ce se întîmplă un lucru sau altul într-o țară socialistă ; ei uită că și acolo au loc transformări sociale, înfăptuite tot de oameni, cu calitățile și minusurile lor, așa cum sînt ei peste tot.

Unii ne reproșează, spre exemplu, că nu am fi democrați deoarece nu lăsăm să se difuzeze în România orice fel de filme, de cărți, chiar dacă au un caracter fascist. Oare în aceasta constă democrația ?

Fără nici o îndoială, noi sîntem în modul cel mai hotărît împotriva oricăror forme de manifestare a concepțiilor rasiste, fasciste, de inegalitate între oameni, de asuprire națională și socială și le combatem cu toată energia. Noi considerăm că aceasta răspunde întru totul cerințelor adevăratei democrații socialiste, a cărei esență

constă în asigurarea condițiilor unei reale participări a poporului la conducerea societății.

În același timp, luăm din cultura universală tot ce este mai bun, tot ce este valoare autentică. Ca să dau numai un exemplu, cred că Shakespeare se joacă astăzi în România tot atît cît și în Anglia, dacă nu chiar mai mult.

În încheiere, aș dori să folosesc acest prilej pentru a transmite cititorilor ziarului dumneavoastră, întregului popor britanic cele mai calde urări de prosperitate, fericire și pace.

CUVÎNT
LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII DE ÎNALTE ORDINE ŞI MEDALII UNOR SPORTIVI ŞI ACTIVIŞTI PE TĂRÎM SPORTIV

— 2 aprilie 1974 —

Tovarăşi,

Doresc ca, în numele conducerii de partid şi de stat, precum şi al meu personal, să vă adresez tuturor cele mai calde felicitări pentru victoria strălucită pe care aţi obţinut-o la Berlin, cucerind pentru a patra oară titlul de campioni mondiali la handbal.

De asemenea, doresc să vă adresez felicitări cu prilejul înmînării acestor înalte distincţii şi ordine ale Republicii Socialiste România.

Acordarea acestor ordine constituie o expresie a aprecierii deosebite pe care conducerea de partid şi de stat o dă handbalului românesc, componenţilor echipei naţionale, care au ştiut să apere în mod demn culorile naţionale şi să obţină această victorie.

Desigur, în faţa handbalului, ca şi a celorlalte discipline sportive, stau sarcini mari. Sper că exemplul echipei naţionale de handbal va fi urmat şi de sportivii din celelalte domenii, atît în confruntările din diferitele competiţii europene şi mondiale, cît şi în pregătirea pentru Olim-

piadă. Cred că se va ţine seama de învăţămintele Jocurilor Olimpice de la München şi se vor face asemenea pregătiri, încît la Olimpiada viitoare să obţinem realmente rezultate pe măsura posibilităţilor şi condiţiilor pe care poporul, statul nostru le creează activităţii sportive. Exemplul handbaliştilor trebuie să însufleţească şi să mobilizeze şi celelalte echipe, pe ceilalţi sportivi români, aşa cum exemplul pe care oamenii muncii din România îl dau în înfăptuirea programului de dezvoltare economico-socială trebuie să constituie pentru sportivii patriei noastre un îndemn de a-şi face fiecare datoria în condiţii cît mai bune.

În ce priveşte pe handbalişti, sper să ne aducă şi un al cincilea titlu de campioni mondiali. Îi anunţ de pe acum că — aşa cum se obişnuieşte în sport — vom ridica ştacheta de la „Ordinul Muncii" la Ordinul „23 August". *(Aplauze puternice).*

Încă o dată vă felicit şi vă urez multe succese în activitatea sportivă, în întreaga voastră activitate, multă sănătate şi fericire! *(Aplauze puternice).*

MESAJ ADRESAT ASOCIAȚIEI „AUTOMOBIL CLUBUL ROMÂN"

Cu prilejul Conferinței pe țară și al împlinirii a 70 de ani de la crearea primei asociații automobilistice din România

— 5 aprilie 1974 —

Dragi tovarăși,

Îmi este plăcut să vă adresez un călduros salut și cordiale felicitări cu prilejul conferinței pe țară și al împlinirii a 70 de ani de la crearea primei asociații automobilistice din România, ale cărei frumoase tradiții le continuă astăzi „Automobil Clubul Român".

În condițiile dezvoltării generale a țării, ale sporirii și perfecționării producției industriale — a industriei naționale de autoturisme, în special — și ale înfăptuirii programului partidului de ridicare a nivelului de viață și de civilizație al întregului popor, mișcarea automobilistică din România va cunoaște o tot mai mare amploare. Aceasta pune sarcini deosebite în fața asociației dumneavoastră, chemată să desfășoare o largă activitate educativă în rîndul automobiliștilor, să contribuie, printr-o strînsă conlucrare cu organele de stat, la mai buna cunoaștere a normelor de conducere auto și la respectarea regulilor de circulație, la mărirea gradului de siguranță rutieră, să dezvolte spiritul gospodăresc, pentru utilizarea cît mai rațională a combustibilului și lubrifianților.

Sînt convins că asociația dumneavoastră va face totul pentru a-și îndeplini în condiții cît mai bune aceste sarcini, încadrîndu-se astfel în eforturile generale ale întregului nostru popor, hotărît să întîmpine cea de-a XXX-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al XI-lea al partidului cu realizări cît mai însemnate în toate domeniile de activitate.

Urez tuturor celor peste 100 000 de membri ai asociației dumneavoastră succese și satisfacții tot mai mari în activitatea de producție și în viața personală, multă sănătate și fericire!

CUVÎNTARE LA ȘEDINȚA COMUNĂ A CONSILIILOR OAMENILOR MUNCII DE NAȚIONALITATE MAGHIARĂ ȘI GERMANĂ

— 5 aprilie 1974 —

Stimate tovarășe și stimați tovarăși,

Aș dori să încep prin a vă adresa tuturor, în numele conducerii de partid și de stat, precum și al meu personal, un salut călduros. *(Aplauze puternice).*

Plenarele consiliilor oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană au loc în anul cînd sărbătorim a XXX-a aniversare a răsturnării dictaturii militaro-fasciste și eliberării țării de sub dominația fascistă, trei decenii de cînd poporul nostru a pășit pe o cale nouă, de uriașe transformări democratice, revoluționare. Această aniversare prilejuiește bilanțul schimbărilor profunde, radicale produse în realitatea economică și social-politică a României postbelice.

Sînt cunoscute mărețele realizări obținute în dezvoltarea forțelor de producție, în progresul industriei și agriculturii, în înflorirea științei și culturii, în ridicarea generală a nivelului de trai al oamenilor muncii. La înfăptuirea acestor mărețe victorii au participat, într-o deplină unitate, sub conducerea partidului comunist, toți oa-

menii muncii — români, maghiari, germani, sîrbi și de altă naționalitate —, aplicînd neabătut politica internă și externă a partidului, pe deplin corespunzătoare intereselor vitale și năzuințelor întregului nostru popor. *(Aplauze prelungite).*

Se poate spune că în înfăptuirea transformărilor istorice din România, care au dus la lichidarea deplină și definitivă a exploatării capitaliste și moșierești, a inegalităților de tot felul, inclusiv a inegalității naționale, la înflorirea patriei și bunăstarea poporului, un rol esențial a avut preocuparea constantă de a asigura dezvoltarea tuturor zonelor țării, a întregului teritoriu al patriei, amplasarea rațională a forțelor de producție. Mai cu seamă reorganizarea administrativă din 1968 a asigurat dezvoltarea economică armonioasă a țării, industrializarea tuturor județelor patriei. Au apărut noi centre industriale pretutindeni, inclusiv în regiunile locuite de populație de naționalitate maghiară, germană, sîrbă și de alte naționalități. Aș ilustra cele spuse doar prin faptul că Tîrgu Mureș a devenit un puternic centru chimic al României, că în Harghita, devenită județ, s-au construit în cîțiva ani un însemnat număr de întreprinderi din diferite domenii, inclusiv al construcțiilor de mașini, că județul Covasna a cunoscut o puternică dezvoltare industrială. Județele pe care le-am citat s-au dezvoltat în același fel ca și Vasluiul, Botoșanii, Suceava. După cum vedeți, mă refer la județele care au fost mai puțin dezvoltate din punct de vedere industrial. Dezvoltarea economică a unor județe ca Sibiul, Aradul, Argeșul, care aveau și înainte un nivel mai ridicat, creșterea rolului industriei în aceste județe este, ca să spun așa, un fenomen mai natural. Dezvoltarea celorlalte județe, rămase mai în urmă, arată însă preocuparea constantă a partidului, a conducerii sale de a asigura așezarea cît mai rațională a forțelor de producție pe teritoriul țării. Acesta este un element hotărîtor pentru progresul general

al societății noastre, pentru ridicarea bunăstării tuturor oamenilor muncii. Aceasta constituie, pînă la urmă, factorul determinant al realizării depline egalități în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. Subliniez aceasta deoarece îmi face impresia că nu în suficientă măsură se înțelege faptul că, în realizarea politicii marxist-leniniste a partidului nostru în problema națională, trebuie să pornim întotdeauna de la factorul determinant al progresului societății, al orînduirii noastre socialiste — dezvoltarea forțelor de producție, asigurarea repartiției lor raționale pe întreg teritoriul țării. Numai acționînd cu consecvență în această direcție vom crea condiții reale pentru manifestarea deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii.

Aș dori să subliniez, de asemenea, preocuparea constantă a partidului și statului nostru pentru realizarea în viață a principiilor socialiste de dreptate și echitate socială, de repartiție a venitului național, de retribuție a tuturor oamenilor muncii în raport cu activitatea pe care o depun, cu cantitatea și calitatea muncii, cu contribuția adusă la dezvoltarea societății. Înfăptuirea principiului socialist — pentru care am luptat întotdeauna — al retribuției egale la muncă egală a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, sex sau vîrstă, constituie, de asemenea, una din marile realizări ale noii orînduiri făurite în patria noastră, un factor de deosebită importanță pentru realizarea deplinei egalități în drepturi în societatea noastră. Vorbind de succesele obținute timp de 30 de ani, de realizările dobîndite în dezvoltarea multilaterală a societății noastre, trebuie să menționăm, la loc de frunte, rezolvarea marxist-leninistă a problemei naționale. Aceasta este o mare victorie, o realitate cu care partidul nostru se poate mîndri. Acționînd consecvent în spiritul concepției materialist-dialectice, putem spune că am făcut și facem totul

pentru a soluționa problema națională, problemele naționalităților conlocuitoare, în concordanță cu principiile socialiste, asigurînd întărirea continuă a solidarității tuturor celor ce muncesc în lupta pentru făurirea unui viitor nou — viitorul socialist și comunist al patriei noastre. *(Aplauze puternice).*

Am pornit și pornim întotdeauna de la realitățile istorice ale României, de la faptul că pe unele teritorii trăiesc, de mult timp, laolaltă, alături de români, și oameni ai muncii de diferite naționalități. În lupta împotriva asupririi, a claselor dominante, cînd oamenii muncii au acționat în strînsă unitate, ei au obținut succese, și-au putut asigura condiții de viață și de muncă mai demne. Nu este locul să facem acum istorie, dar trebuie spus că și în condițiile ilegalității partidul nostru a acordat o atenție deosebită realizării acestei colaborări și unități, ridicîndu-se întotdeauna, cu întreaga forță, împotriva oricărei discriminări naționale, pentru egalitate în drepturi între toți oamenii muncii. Tocmai aceasta a determinat unirea, sub conducerea partidului comunist, a celor mai înaintate forțe sociale — atît din rîndul românilor, cît și al maghiarilor și germanilor —, a tuturor oamenilor progresiști din România. Așa a fost posibil ca, în condițiile fascismului, românii, maghiarii, germanii să se ridice, împreună, împotriva dictatului de la Viena, pentru apărarea independenței și integrității teritoriale a României. *(Aplauze puternice).*

Tot așa, după 23 August, după victoria insurecției naționale antifasciste și antiimperialiste în România, oamenii muncii de diferite naționalități au acționat în strînsă unitate pentru eliberarea deplină a teritoriului patriei, pentru transformarea democratică a țării, înfrîngînd rezistența elementelor reacționare — atît române, cît și maghiare și germane. Ei au înțeles că trebuie făcut totul pentru a se

pune capăt dominației străine, pentru lichidarea claselor exploatatoare, pentru trecerea puterii politice în mîinile oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. *(Aplauze puternice).* Viața a demonstrat pe deplin și în această direcție justețea politicii partidului nostru.

Desigur, în anii care au trecut, pe lîngă succese am avut și unele lipsuri, s-au făcut și greșeli, s-au comis și abuzuri, de efectul cărora au suferit și oamenii muncii români și cei din rîndul naționalităților conlocuitoare ; ar fi greu de spus care din ei au fost mai mult loviți pe nedrept. Desigur, cînd se comite o nedreptate la adresa unui cetățean aparținînd naționalităților conlocuitoare, el poate considera că aceasta este legată și de faptul că are altă naționalitate. Dar, în fond, fie că este îndreptată împotriva românului, germanului sau maghiarului, nedreptatea tot nedreptate este, abuzul tot abuz rămîne ! Nu trebuie privite greșelile și abuzurile din trecut în raport cu o naționalitate sau alta ; ele trebuie apreciate ca stări de lucruri contrare concepției partidului nostru despre viață, despre organizarea relațiilor sociale. Este adevărat, s-au comis și abuzuri, ca să zic așa, specifice. Mă refer mai cu seamă la cele săvîrșite, la un moment dat, față de germani. Dar ele aparțin trecutului, au fost lichidate de mult și avem deplina convingere și garanție că nu se vor mai repeta niciodată în România. *(Aplauze puternice).*

După Congresul al X-lea și Conferința Națională, țara noastră a intrat, după cum se știe, într-o nouă etapă a dezvoltării sale economico-sociale — etapa înfăptuirii societății socialiste multilateral dezvoltate. Pe primul loc continuă să se afle dezvoltarea forțelor de producție, industrializarea în ritm intens a țării, dezvoltarea agriculturii ; aceștia sînt factori determinanți ai dezvoltării generale a societății noastre. Cunoașteți realizările. Tot ceea ce s-a înfăptuit este rodul muncii unite a întregului popor,

a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Faptul că în cei trei ani ai cincinalului am obținut o depășire importantă a sarcinilor planului creează condițiile pentru înfăptuirea mai devreme a cincinalului, pentru realizarea angajamentelor luate de organizațiile de partid din toate județele țării, de toate colectivele de oameni ai muncii din România. Pe baza acestor rezultate am putut adopta recentele hotărîri privind sporirea mai accentuată a veniturilor oamenilor muncii, creșterea mai mare decît prevăzusem inițial a veniturilor mici, hotărîri ce asigură ca la sfîrșitul cincinalului să se ridice substanțial bunăstarea întregului popor. În 1975 se va aplica o retribuție mai echitabilă, ținîndu-se seama atît de cantitatea și calitatea muncii, cît și de satisfacerea în condiții cît mai bune a necesităților oamenilor muncii, de realizarea unei proporții raționale între veniturile mici și cele mari. Repartizarea mijloacelor de care dispune societatea în condiții cît mai echitabile va uni și mai puternic eforturile întregului popor în înflorirea socialistă a patriei. Grija permanentă pentru creșterea bunăstării întregului popor constituie una din caracteristicile esențiale ale întregii noastre activități din ultimii ani. Ea va fi și în viitor preocuparea noastră centrală ; vom face totul ca rezultatele obținute în dezvoltarea forțelor de producție, creșterea bogăției naționale să se reflecte cît mai bine în ridicarea nivelului de viață al tuturor oamenilor muncii. Aceasta este esența politicii partidului, scopul fundamental al societății pe care noi o edificăm ! *(Aplauze puternice).*

În această direcție consider că este necesar ca și consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană să acționeze mai intens, preocupîndu-se de unirea eforturilor oamenilor muncii pentru a participa și mai activ la îndeplinirea programului minunat de dezvoltare a patriei, elaborat de partid. Nu am participat la toate

lucrările plenarelor dumneavoastră, dar am fost informat asupra desfășurării lor și am ascultat sintezele prezentate astăzi despre ceea ce s-a discutat în ședințe. Am impresia — aș dori să mă înșel — că tocmai asupra acestor probleme nu s-a insistat în suficientă măsură. Îmi exprim speranța că în viitor se va acorda mai multă atenție acestor probleme, care nu sînt specifice naționalității germane sau maghiare, sau numai românilor, ci sînt probleme comune. Cînd discutăm problemele generale ale muncii noastre, nu trebuie să uităm esențialul ! Nu trebuie să scăpăm din vedere că soluționarea problemelor unei naționalități este strîns legată de progresul general al forțelor de producție, de ridicarea nivelului general de civilizație din țara noastră. Numai în măsura în care soluționăm aceste probleme de fond vom crea cadrul corespunzător în care să-și găsească rezolvarea deplină și problemele specifice ale uneia sau alteia din naționalitățile conlocuitoare. Sper că în viitor se va acorda mai multă atenție acestor probleme !

Desigur, marile progrese pe care le-am obținut în creșterea forțelor de producție, a economiei au impus dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii — factori esențiali ai civilizației moderne. Cum se prezentau învățămîntul, știința și cultura în trecut, cunoașteți. În mod constant, partidul nostru s-a preocupat de dezvoltarea rapidă a învățămîntului. Sîntem printre țările care au introdus învățămîntul obligatoriu de 10 ani — el se va generaliza în următorii doi ani în întreaga țară, va cuprinde întregul tineret. Sîntem printre țările în care învățămîntul liceal și universitar a cunoscut o dezvoltare foarte puternică. Asigurăm pregătirea tuturor cadrelor de care au nevoie economia, știința și cultura, rezervînd, totodată, un anumit număr de locuri cîtorva mii de tineri care vin din alte țări pentru a studia în țara noastră. Această realizare deosebită, preocuparea noastră pentru dezvoltarea în-

vățămîntului, a asigurat condiții pentru a ne forma cadrele, forța de muncă necesară dezvoltării în ritm intens a întregii societăți.

Am intensificat și lărgit cercetarea științifică, a cunoscut o puternică dezvoltare activitatea culturală. Ne numărăm printre țările care depun mari și constante eforturi pentru ridicarea nivelului general de cultură al maselor populare. În acest context s-a dezvoltat și învățămîntul în limbile naționalităților conlocuitoare. Aș vrea să menționez că astăzi întregul tineret, toți cetățenii patriei noastre au acces la toate formele de învățămînt, fără nici o îngrădire sau discriminare. Partidul și statul fac totul pentru ca fiii oamenilor muncii să poată urca orice treaptă a învățămîntului. Asigurăm în acest scop și condițiile materiale : gratuitatea întregului învățămînt, acordarea de burse la aproape 60% din studenții țării. Aceasta este, de asemenea, una din marile realizări ale regimului nostru socialist. În același timp, pornindu-se de la realitățile României, pe baza politicii noastre naționale marxist-leniniste, s-a acordat o atenție permanentă dezvoltării învățămîntului în limba fiecărei naționalități, creîndu-se condiții ca tinerii să învețe în limba pe care o înțeleg mai bine. Nu doresc să dau date, le cunoașteți cu toții. Este un lucru cert, pe care nimeni nu-l poate contesta, că astăzi nu există tînăr, român, german, maghiar sau de altă naționalitate, care să nu poată învăța în una din școlile în care dorește. Sînt, desigur, deficiențe în felul în care am soluționat unele probleme în învățămînt. Cele mai multe sînt de ordin general ; le-am discutat, dealtfel, la plenara de acum un an, au mai fost discutate și în trecut. Ele vizează întregul proces de pregătire, de organizare a învățămîntului din țara noastră, apropierea continuă a acestuia de viață, de practică.

În discuțiile de ieri și de astăzi s-a vorbit și de unele

deficiențe specifice, care, fără îndoială, trebuie să rețină atenția. Vor trebui rezolvate toate acele probleme care creează greutăți în dezvoltarea corespunzătoare a instrucției — mă refer nu numai la cele de ordin general, ci și la cele ce privesc o naționalitate sau alta. În această privință ar trebui să avem însă în vedere că, în condițiile de astăzi, trebuie să ne preocupăm nu numai și nu în primul rînd de felul cum se învață într-o limbă sau alta — deși aceasta are importanța sa —, ci mai ales de conținutul învățămîntului, indiferent în ce limbă se predau cunoștințele. Totodată, și la lucrul acesta m-am referit și acum trei ani, și acum patru ani, și în alte împrejurări cînd m-am întîlnit în județe cu naționalitățile conlocuitoare, trebuie să avem în vedere că tineretul de astăzi și de mîine, constructor al socialismului și comunismului, trebuie să aibă posibilități nelimitate, neîngrădite de a lucra în orice parte a țării, în orice domeniu de activitate. Astăzi — după cum știți — noi am dezvoltat o largă colaborare internațională, am realizat un șir de societăți mixte și trebuie să trimitem mii de oameni pentru a lucra în diferite țări. Una din condițiile pe care le punem celor trimiși să lucreze în străinătate este aceea de a învăța limba țării respective. Dacă nu vor cunoaște limba, nu vor putea să facă nimic acolo. Înseamnă că lezăm, în vreun fel, sentimentul național al cuiva spunîndu-i că, dacă vrea să lucreze, de exemplu, într-o țară arabă, să învețe araba? Trebuie înțeles că în general a învăța o altă limbă este astăzi o necesitate. Pentru cetățenii României, a cunoaște limba română este, de asemenea, o necesitate. Dacă cineva vrea să fie siderurgist, este evident că el trebuie să meargă să lucreze la Hunedoara, la Galați. Nu putem face siderurgie în fiecare județ! Dacă cineva vrea să lucreze într-o centrală atomică, chiar dacă vom construi una, să zic, la Harghita — avem

aceasta în vedere în perspectivă —, tot va trebui să vorbească acolo o singură limbă. Nu putem organiza lucrul în fabrici cu translatori. Vreau să fiu bine înțeles. Am mai vorbit despre aceasta, dar îmi face impresia că unii tovarăși, pornind de la bune intenții, rămîn încă prizonierii unor mentalități vechi, rezultat al vechilor stări de lucruri de inegalitate. Ei nu înțeleg că s-a transformat ceva, că se transformă continuu ceva în țara aceasta. Preocuparea pentru condiții de învățătură în limba proprie nu trebuie să ducă la împiedicarea tinerilor să învețe limba română, care, realmente, le dă posibilitatea să lucreze în orice domeniu de activitate. Așa cum nu trebuie să împiedice pe tineri să învețe în plus una sau două limbi de circulație internațională. Nu înseamnă aceasta nici o lezare a sentimentului național! Dimpotrivă, este o necesitate a dezvoltării forțelor de producție, a dezvoltării științei, culturii, a relațiilor internaționale. Trebuie să pornim de la noile realități în care trăim! Asigurînd condiții de învățătură în limba maternă, nu trebuie să alunecăm pe panta greșită — și unii mai au încă o asemenea concepție — că esențial este limba în care înveți. Nu am judeca în spirit revoluționar, nu am fi comuniști dacă nu am atrage atenția asupra acestei greșeli. Doresc să discutăm lucrurile foarte deschis. Nu servește nimănui dacă nu clarificăm lucrurile pînă la capăt. Datoria consiliilor, a comuniștilor, a revoluționarilor este de a lămuri clar aceste probleme! Am fost informat că s-au adus critici unor părinți ce-și trimit copiii să învețe românește. Ce e rău în asta? Sînt împotriva oricăror încercări de a obliga pe cineva să se înscrie la o școală românească, maghiară sau germană. Sînt pentru libertatea deplină a părinților și copiilor de a alege școala. Acesta este un principiu umanist rațional, este principiul socialist și comunist după care ne conducem! Avem obligația, și

facem totul în acest sens, de a asigura cadrul corespunzător pentru ca toți copiii, tineretul să poată învăța în limba în care dorește. Aceasta este una din problemele asupra căreia am mai discutat de cîteva ori și asupra căreia am dorit și doresc să insist și la această întîlnire, în acest cadru.

În domeniul activității educative generale dispunem de o bogată rețea de instituții artistice pentru naționalitățile conlocuitoare. Apar numeroase opere de literatură în limba maternă. Avem o puternică presă a naționalităților. În limba maghiară, presa are peste 500 000 de exemplare și în limba germană peste 100 000 la o apariție. Aceasta înseamnă că la circa 3 oameni la o apariție există un ziar sau o revistă. Este un lucru destul de bun. S-au dat aici date privind tirajele importante în care apar diferite cărți de literatură. S-au adus însă și unele critici privind literatura tehnică. Desigur, mai sînt lucruri de îmbunătățit. Dar trebuie să analizăm, să vedem în ce măsură unele lucrări tehnice pot fi scoase într-o limbă sau alta. Cei din edituri, nu mai spun de tehnicieni, știu că a scoate o lucrare tehnică într-o limbă sau alta nu-i deloc ușor. Sînt lucrări pe care pe plan național le avem numai în engleză, în rusă, în franceză sau germană. Trebuie să înțelegem că dorința — de înțeles — de a edita lucrări științifice și tehnice în limbile naționalităților se poate realiza numai într-o anumită măsură. Nu traducem nici în românește unele lucrări de foarte mare importanță atunci cînd nu se justifică; preferăm să le cumpărăm în limbile în care au fost editate. Acest lucru trebuie să-l avem în vedere. În ce privește problema hîrtiei. Eu nu știu pe cine să ascult mai întîi: pe cei de naționalitate maghiară sau germană, sau pe români, căci toți cer hîrtie mai multă. Trebuie înțeles că hîrtia nu e o problemă de limbă, ci o problemă economică și trebuie să o tratăm în mod corespunzător, ținînd seama de situația existentă astăzi pe piața internațională. Noi importăm hîrtie — cei mai mulți cunosc acest lucru, cel puțin aceia care lucrează în acest domeniu. Pe piața internațională, hîrtia se oferă la asemenea prețuri, încît ar impune să scumpim de cîteva ori ziarele și revistele. Cred că nimeni nu ar dori acest lucru. Deci, trebuie înțeles că sînt și probleme care depășesc specificul național, care țin de criza de materii prime, în care intră și hîrtia. Dar nu doresc să mă opresc acum asupra acestei probleme. Am atras numai atenția că, în soluționarea unor cerințe ridicate aici, trebuie să ținem seama de situația generală. Este de la sine înțeles că, dacă reducem consumul general de hîrtie, această măsură este valabilă pentru toată lumea. Dealtfel, tipărim destul de mult, iar tirajele nu sînt, în general, prea mici. Nimeni nu se poate plînge că lucrările bune, cerute de public, apar într-un tiraj prea mic. Desigur, cărțile pentru maghiari, pentru germani, adresîndu-se unui număr mai mic de cititori, au și un tiraj mai mic. Poate că nu trebuie să se meargă la un raport automat cu numărul populației. Să analizăm și să ținem seama de acest lucru.

Este un fapt bine cunoscut că oamenii muncii maghiari, germani și de altă naționalitate, la fel ca toți ceilalți cetățeni, participă activ la conducerea întregii activități economico-sociale. Cadrul organizatoric creat prin consiliile și comitetele oamenilor muncii, prin alte organisme, în care cei ce muncesc participă nemijlocit la dezbaterea și adoptarea hotărîrilor, asigură dezvoltarea continuă a democrației socialiste, participarea tuturor cetățenilor la conducerea statului. Numai în consiliile populare sînt aproape 13 000 de deputați de naționalitate maghiară, care participă activ la rezolvarea problemelor comunelor, orașelor și județelor respective. Sînt peste 3 000 de deputați

de naționalitate germană; de asemenea, sînt deputați și de alte naționalități. Deci și din punct de vedere politic, începînd de la comună pînă la Marea Adunare Națională, pînă la Consiliul de Stat, Comitetul Central al partidului, Comitetul Executiv, oamenii muncii de naționalitate germană și maghiară sînt prezenți. Ei își aduc contribuția activă la soluționarea problemelor societății noastre.

S-au ridicat și unele probleme legate de activitatea consiliilor. Sper că se va ține seama de aceste critici. Este, într-adevăr, necesar ca, cel puțin o dată pe an, consiliile să se întrunească, să discute problemele activității lor. Este, de asemenea, necesar să asigurăm buna funcționare a consiliilor județene, acolo unde există. Trebuie să reflectăm în ce măsură propunerea de a se crea noi consilii la municipii, orașe și comune este sau nu justă. M-aș întreba: de exemplu, la Miercurea Ciuc, ce fel de consilii ale oamenilor muncii maghiari să mai facem, cînd însuși consiliul popular este format, în proporție de 90%, din maghiari? Poate s-ar putea spune ca în Harghita să creăm un consiliu al românilor?! *(Animație în sală).* Să nu credeți că glumesc. Mi-au fost trimise scrisori în acest sens — am să vi le trimit la consiliu să le citiți. Desigur, ar fi absurd. La fel, în Odorheiul Secuiesc, în Gheorghieni? Sau în comunele din acele județe unde consiliile populare sînt formate în mare majoritate de oameni ai muncii maghiari, germani sau de altă naționalitate? Ce ar face, ce ar trebui să facă un consiliu special? Nu ar însemna să creăm un nou organism, care să se ocupe de aceleași lucruri de care se ocupă astăzi consiliile populare? Trebuie să vedem ca, din dorința de a crea consilii speciale, să nu ajungem la forme total inutile, lipsite de rațiune, la paralelisme dăunătoare, chiar la absurd. Să judecăm lucrurile cu spirit de răspundere; preocupîndu-ne de soluționarea unor pro-

bleme specifice, să nu cădem în absurd. Aceasta nu ar fi în folosul soluționării problemei naționale. Dimpotrivă, nu ar fi decît în detrimentul unei bune activități.

Va trebui să asigurăm crearea unui asemenea cadru de manifestare a oamenilor muncii, de participare a lor la conducerea societății, încît, cu timpul, nici să nu se mai pună problema că cineva este român, maghiar sau german.

Asigurarea participării la viața politică se realizează prin partid, care este forța politică conducătoare a societății și în care sînt cuprinși cei mai înaintați oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate. Avem 190 000 de membri de partid maghiari, ceea ce corespunde cu circa 12% din populația maghiară. Pe țară, raportul dintre membrii de partid și populație e același — 2 400 000 la 21 000 000 reprezintă tot circa 12%. Pornim de la faptul că în partid, în organizațiile obștești trebuie să participe, în condiții de deplină egalitate, toți oamenii muncii, indiferent de naționalitate, spunîndu-și părerea, luptînd pentru soluționarea problemelor care privesc dezvoltarea patriei noastre.

Veghind la asigurarea deplinei egalități în toate domeniile de activitate, a condițiilor de folosire a limbii materne în școli, în activitatea culturală, în justiție, în activitatea practică de fiecare zi, trebuie să înțelegem, în același timp, că este necesar să mergem pe căile întăririi solidarității și unității tuturor oamenilor muncii, întăririi partidului, a rolului său de forță politică conducătoare. Avem nevoie de organizații de partid puternice, care să asigure conducerea și soluționarea problemelor în fiecare județ, comună, oraș. Trebuie să asigurăm soluționarea corespunzătoare a problemelor care privesc pe toți! Trebuie să mergem nu la forme organizatorice care tind spre izolare, ci la forme organizatorice care tind

spre unitate, spre înmănuncherea eforturilor tuturor celor ce muncesc, pentru a asigura mersul înainte spre socialism și comunism în România. *(Aplauze puternice).*

Va trebui să acordăm mai multă atenție muncii educative, activității ideologice de formare a omului nou, a conștiinței socialiste. Avem un program elaborat de plenara din 1971, în spiritul Directivelor Congresului al X-lea. Am obținut unele rezultate, însă mai avem mult de făcut. Aș dori să remarc cu multă satisfacție faptul că, în cuvîntul lor, mulți tovarăși s-au referit la necesitatea intensificării activității politico-educative de formare a omului nou, de dezvoltare a conștiinței socialiste. Nu trebuie să uităm nici un moment că se mai fac simțite concepții vechi, mistice, retrograde, că pe diferite căi se mai răspîndesc mentalități străine gîndirii socialiste, principiilor noi ale dezvoltării sociale, ale relațiilor dintre oameni. În general se pune problema educării oamenilor în spiritul concepției materialist-dialectice, a intensificării activității de răspîndire a cunoștințelor științifice. Ținînd seama de felul în care se pune această problemă într-o parte sau alta a țării, esențial este să ne preocupăm de ea în mod constant. N-aș fi deloc împotrivă ca și consiliul naționalității germane sau maghiare să se ocupe de această latură ceva mai atent. Desigur, să nu lezăm credința cuiva, să nu îngrădim activitatea religioasă, dar, avînd în vedere concepția noastră, să nu uităm de răspunderea de a asigura răspîndirea cunoștințelor științifice, de a educa oamenii muncii într-un spirit înaintat, de a lupta pentru crearea omului nou, constructor al socialismului și comunismului. Cei mai în vîrstă știu bine că de aceste probleme ne-am ocupat și în ilegalitate, citeodată chiar mai ferm decît o facem acum.

Formarea conștiinței socialiste presupune înarmarea omului cu concepția înaintată despre lume a proletariatu-

lui. Această problemă e necesar să fie dezbătută în birourile celor două consilii sau chiar organizîndu-se o ședință specială a consiliilor cu participarea președinților de consilii județene.

Dealtfel, această problemă nu se pune numai pentru aceste două consilii; am pus-o foarte ferm și foarte ascuțit, cu o lună în urmă, la ședința Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist. Mîine va fi ședință cu secretarii cu propaganda și cu primii secretari ai U.T.C.-ului, unde se vor dezbate, de asemenea, problemele educative. Va trebui discutat acest lucru și pe linia Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Este necesar ca și consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană să se angajeze cu toată forța în această direcție. Se pune această problemă și pentru uniunile de creație, care au datoria să dezbată foarte serios orientarea educativă, revoluționară a operelor de artă. Activitatea noastră politică, ideologică, culturală trebuie să fie mai fermă pe linia afirmării concepției socialiste și comuniste despre lume și viață. Trebuie pus capăt oricăror concesii față de unele stări de lucruri negative. Dezvoltarea impetuoasă a țării noastre în toate domeniile impune și intensificarea activității politico-educative, ridicarea nivelului general de cultură, de știință, de înțelegere. Numai așa vom forma un om cu adevărat nou, înaintat, gata să continue înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului!

Trebuie să înțelegem, de asemenea, că politica internațională, problemele multiple ce se pun pe plan internațional cer o mai bună cunoaștere a schimbărilor care au loc în lume, o mai bună înțelegere a sensului dezvoltării sociale. Numai astfel se va putea înțelege mai bine și sensul întregii noastre politici de dezvoltare a relațiilor cu țările socialiste, cu țările care luptă pentru afirmarea

lor economico-socială independentă, a solidarității cu forțele progresiste, antiimperialiste de pretutindeni, a politicii de relații cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, de participare activă la soluționarea marilor probleme internaționale. Pornim de la faptul că, numai în măsura în care fiecare națiune, fiecare stat, mare sau mic, va participa, în deplină egalitate, la soluționarea tuturor problemelor internaționale, se poate asigura înfăptuirea unor relații noi, democratice, între țări, întemeiate pe respect reciproc, pe neamestec în treburile interne. Numai așa se poate asigura triumful unei lumi mai drepte și mai bune, care să asigure tuturor popoarelor dreptul la o dezvoltare liberă, corespunzătoare voinței și năzuințelor lor. *(Aplauze puternice)*.

Iată, tovarăși, cîteva din problemele pe care am dorit să le ridic în fața dumneavoastră, cu convingerea că consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană, ca, dealtfel, toate organismele noastre sociale și politice, vor acționa pentru a asigura soluționarea lor în cele mai bune condiții.

Trebuie să facem totul pentru a asigura participarea activă a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, la conducerea societății, la rezolvarea tuturor problemelor, la întărirea unității și forței națiunii noastre socialiste, a întregului nostru popor! Aceasta constituie garanția succesului în înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea, a programului pe care îl va elabora în acest an Congresul al XI-lea al partidului, aceasta este garanția mersului înainte spre o societate în care toți oamenii muncii, fără nici o deosebire, vor fi pe deplin stăpîni pe destinul lor, spre societatea comunistă! *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

În încheiere, doresc să vă urez tuturor succes în activitatea pe care o desfășurați. Vă rog să transmiteți în județele dumneavoastră tuturor — și maghiarilor, și românilor, și germanilor — un salut călduros și urări de succes în întreaga lor activitate!

Multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, îndelungate; cei prezenți scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!", ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului și președintele Republicii Socialiste România)*.

INTERVIU ACORDAT REPREZENTANŢILOR ZIARELOR „DIE WELT", „LE MONDE", „THE TIMES", „LA STAMPA"

— 10 aprilie 1974 —

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, de curînd au avut loc în țara dumneavoastră importante schimbări în conducerea statului și partidului. V-am fi recunoscători să cunoaștem ce consecințe are această nouă structură pe planul politicii interne, precum și în domeniul politicii externe?*

Trebuie să spun că este vorba de o structură cu adevărat unică în lumea socialistă și ne-ar interesa care sînt rațiunile specifice românești în legătură cu aceste schimbări.

RĂSPUNS: Instituirea funcției de președinte al Republicii Socialiste România și alte măsuri organizatorice, luate recent de Comitetul Central al partidului și de Marea Adunare Națională, fac parte din preocupările pentru mai buna organizare a activității, pentru simplificarea și evitarea unor paralelisme, în scopul creșterii eficienței și spiritului de răspundere în toate domeniile de activitate. De aici, și alegerea mea în funcția de președinte al Republicii Socialiste România, care nu este deloc unică,

pentru că mai sînt țări socialiste care au instituit cu mult înaintea noastră această funcție.

În ce privește alegerea unui nou prim-ministru, ea este determinată de satisfacerea cererii fostului prim-ministru, Ion Gheorghe Maurer, de a ieși la pensie din motive de boală și de vîrstă. Ea apare deci ca o necesitate a asigurării continuității în conducerea Consiliului de Miniștri.

Țelul tuturor acestor măsuri este de a asigura înfăptuirea politicii interne și externe elaborate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului, cu alte cuvinte de a înfăptui neabătut dezvoltarea țării, politica de pace și de colaborare internațională, așa cum sînt ele trasate de organele conducătoare ale partidului.

ÎNTREBARE: *România a fost prima țară membră a C.A.E.R. care a obținut preferințe vamale din partea Comunității Economice Europene. Ce foloase a adus României pînă acum cooperarea economică cu C.E.E. și cu statele membre ale C.E.E.? Au fost satisfăcute așteptările dumneavoastră?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, începînd de la 1 ianuarie 1974, România beneficiază de preferințe vamale din partea Comunității Economice Europene. Prin aceste preferințe dorim să creăm condiții mai bune pentru exportul românesc în țările Pieței comune, să facem competitive și din punct de vedere economic produsele românești cu produsele similare de pe piața acestor țări. În acest fel sperăm să creăm condiții și pentru extinderea importurilor noastre din aceste țări, deci pentru o dezvoltare mai accentuată a relațiilor economice reciproc avantajoase.

Sîntem de-abia la început și de aceea este greu de făcut o apreciere.

Pot însă să menționez că față de 1973 au fost acordate

facilități de export la un număr mai mare de produse românești, dar nu în măsura în care ne așteptam noi. De aceea, sperăm ca în continuare să se țină seama de necesitatea ca și la alte produse românești să fie înlăturate obstacolele care mai există, ceea ce este în avantajul și al României, și al țărilor respective.

ÎNTREBARE : *După opinia dumneavoastră, realizarea schimburilor cu C.E.E. ar trebui oare să fie urmărită de C.A.E.R. ca entitate și cum ar trebui să se desfășoare o asemenea colaborare ?*

RĂSPUNS : Noi ne pronunțăm pentru realizarea schimburilor cu țările Pieței comune de către fiecare țară în parte. Nu considerăm că acestea pot fi realizate prin intermediul C.A.E.R. Apreciem că sînt însă anumite probleme care ar putea fi soluționate prin discuții directe între cele două organisme ; am în vedere probleme de liberalizare a schimburilor, o serie de facilități reciproce, care pot fi soluționate de principiu între cele două organisme, urmînd însă ca în practică fiecare țară să-și realizeze direct relațiile economice.

ÎNTREBARE : *Vedeți în politica C.E.E. aspecte care, după părerea dumneavoastră, îngreuiază realizarea unor schimburi economice mai puternice între cele două părți ale Europei și, invers, ce aspecte politice ale comunității statelor socialiste ar putea fi reconsiderate în sensul unor soluționări convenabile pentru ambele părți ?*

RĂSPUNS : Fără îndoială că sînt anumite aspecte în politica Pieței comune care îngreuiază dezvoltarea schimburilor economice între țările care fac parte din această organizație și țările socialiste. Ele sînt de mai multe feluri : în primul rînd, cele legate de o serie de restricții cantitative, cu privire la importul mărfurilor și produselor din țările socialiste, precum și suprataxele care se adaugă la unele din acestea. Sînt apoi aspectele, intervenite în ultimul timp, legate de dorința de a se încheia acordurile economice prin intermediul organismelor Pieței comune ; acestea creează foarte multe greutăți și de aceea sperăm ca problemele respective să fie reconsiderate și soluționate în cel mai scurt timp.

În ce privește țările socialiste, nu există asemenea restricții, pornind de la faptul că fiecare țară socialistă tratează direct cu țările respective din Piața comună și, ca atare, nu apar probleme care să îngreuieze extinderea colaborării reciproce. Desigur, în fiecare țară socialistă, ca urmare a restricțiilor aplicate în cadrul Pieței comune, sînt luate o serie de măsuri ; acestea se pot soluționa prin tratative directe pentru înlăturarea tuturor barierelor.

Noi considerăm că trebuie să acționăm pentru schimburi libere, întemeiate pe principiile egalității, respectului și avantajului reciproc și, desigur, pe această bază se pot găsi soluții pentru toate problemele.

ÎNTREBARE : *România și-a propus să devină un stat industrial, cu o creștere anuală de 14% în actualul plan cincinal. Credeți că acest ritm înalt de creștere va fi atins și cum anume ?*

La realizarea acestui țel sînt avute în vedere și societățile mixte, întreprinderi comune, cu un capital străin — inclusiv occidental — de pînă la 49%. În ce ramuri industriale este țara dumneavoastră interesată în mod deosebit ?

RĂSPUNS : România este o țară în curs de dezvoltare din punct de vedere economic. Pentru a avea o bază materială trainică, în vederea înfăptuirii principiilor socialiste în toate domeniile vieții sociale, este necesar să asigurăm o dezvoltare în ritm intens a întregii economii, și în primul rînd a industriei. De aici, și preocupările noastre pentru

dezvoltarea într-un ritm înalt a economiei. Vă pot spune că, în cei trei ani ai actualului cincinal, prevederile de dezvoltare a industriei au fost realizate cu o depășire destul de însemnată. Avem toate condițiile ca și în următorii doi ani, 1974—1975, să se obțină depășiri importante, îndeplinindu-se astfel prevederile cincinalului ceva mai devreme decît am avut în vedere inițial.

Fără îndoială că aceasta cere eforturi serioase. Alocăm în scopul dezvoltării circa 32—33% din venitul național, dar aceasta ne dă posibilitatea să asigurăm o creștere continuă a nivelului de trai. Pot menționa în acest sens faptul că, pe baza măsurilor luate pînă acum, veniturile reale ale oamenilor muncii vor crește cu 2—3 procente mai mult față de ceea ce s-a prevăzut inițial, ajungînd la 22—23% în loc de 20%.

În ce privește societățile mixte cu capital străin, inclusiv occidental, ele nu au în prezent o pondere în realizarea acestor obiective; sîntem, dealtfel, de-abia la începutul constituirii unor asemenea întreprinderi comune. Apreciem însă că ele pot fi avantajoase și pentru România, și pentru țările partenere, contribuind la dezvoltarea mai accentuată a unor ramuri industriale în domeniul construcțiilor de mașini, mașinilor-unelte, utilajelor. Desigur, putem realiza asemenea întreprinderi și în alte domenii.

Trebuie să menționez că, în același timp, noi realizăm asemenea societăți mixte și în alte țări — îndeosebi în țările în curs de dezvoltare —, participarea României mergînd, în aceste cazuri, pînă la 49%. Apreciem că această formă de colaborare economică corespunde noilor condiții pe plan internațional și răspunde cerințelor unei extinderi în forme noi a relațiilor economice.

ÎNTREBARE: *Considerați că o asemenea colaborare între o economie socialistă, planificată, și una capitalistă,*

de piață, poate funcționa practic nestînjenit, spre folosul țării dumneavoastră și spre mulțumirea investitorilor?

RĂSPUNS: Colaborarea dintre întreprinderile românești și întreprinderile capitaliste nu ridică practic nici o problemă care să stînjenească în vreun fel înfăptuirea programului de dezvoltare economico-socială a țării.

Societățile mixte constituite în România se supun legilor românești, așa cum cele constituite cu participare românească în alte țări se supun legilor țărilor respective. Evaluarea rezultatelor economice se asigură pornind de la prețurile internaționale, ceea ce creează de la început relații clare între cei ce intră în colaborare; întreprinderile românești au posibilitatea de a obține din aceste rezultate partea ce li se cuvine în raport cu participarea lor, iar întreprinderile capitaliste pot să beneficieze de partea ce le revine potrivit cu contribuția pe care au adus-o. Economia românească nu are decît de cîștigat, deoarece beneficiază de realizarea într-un timp mai scurt a unor investiții, de accesul mai rapid la o serie de tehnologii moderne, întreprinderea cu care colaborăm fiind și ea interesată ca producția pe care o realizăm în România să fie la nivelul tehnicii celei mai bune. Totodată, întreprinderea capitalistă respectivă are din această activitate beneficii corespunzătoare, deci colaborarea asigură avantajul reciproc.

ÎNTREBARE: *Ce efect poate avea cooperarea cu economii nesocialiste pentru economia și pentru populația țării dumneavoastră?*

RĂSPUNS: Îmi face impresia că am răspuns la această problemă.

Dacă se realizează pe baza principiilor de care am vorbit și contribuie la o dezvoltare mai rapidă a unor industrii în România, această cooperare nu poate avea

decît o influență pozitivă. Ea se va reflecta în dezvoltarea mai rapidă a economiei românești, în creșterea venitului național și, deci, va avea efecte pozitive asupra creșterii nivelului de trai al poporului, neavînd nici un fel de influență negativă asupra dezvoltării activității sociale în România. Aș putea spune că, într-un fel, ea contribuie la construcția socialismului în România.

ÎNTREBARE : *Evoluția inflaționistă de proporții mondiale, precum și scumpirea masivă a prețului energiei și mai ales al petrolului și al materiilor prime au efecte dăunătoare asupra României și asupra planurilor sale de dezvoltare ?*

RĂSPUNS : Fenomenele inflaționiste, care au loc îndeosebi în țările capitaliste dezvoltate, dar care au repercusiuni mult mai largi, ca și, mai ales, creșterea masivă a prețului petrolului și al altor materii prime ridică, desigur, o serie de probleme și pentru România.

Ne străduim însă ca efectele creșterii prețurilor energiei, petrolului și materiilor prime să nu afecteze în vreun fel planurile de dezvoltare în continuare a țării noastre. Prin măsurile luate pînă acum, sperăm să evităm ca această situație să aibă efecte dăunătoare asupra dezvoltării țării.

Problema este, desigur, mult mai generală. Trebuie să se ajungă la o așezare mai bună, mai echitabilă a raporturilor între prețurile produselor industriale și cele ale materiilor prime, la un progres mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare și, de aceea, ne preocupă în mod deosebit felul în care trebuie să fie soluționate aceste probleme care confruntă astăzi omenirea.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră ați vizitat recent mai multe țări arabe. Ce succese concrete apreciați că ați putut obține prin această vizită în Orientul Apropiat pentru*

țara dumneavoastră și pentru o evoluție spre pace trainică în această zonă ?

RĂSPUNS : Vizitele realizate la începutul acestui an în patru țări arabe, ca și vizitele anterioare în alte țări arabe au dus la o dezvoltare mai accentuată a colaborării între România și aceste state. Trebuie să menționez că și cu prilejul vizitei recente s-au realizat înțelegeri bune pentru extinderea colaborării economice, tehnico-științifice și culturale dintre România și toate aceste țări.

În general, relațiile României cu țările arabe au cunoscut în ultimii ani o dezvoltare foarte accentuată. Fără îndoială, în cursul acestor vizite — deci și în cursul recentei vizite — au fost discutate pe larg situația din Orientul Apropiat, căile pentru realizarea unei păci drepte și trainice.

Am convingerea că, prin poziția sa, România a adus și își aduce o contribuție pozitivă la o soluție trainică, dreaptă, care să ducă la retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, la garantarea independenței și integrității tuturor statelor din această zonă, inclusiv la rezolvarea problemei poporului palestinean, corespunzător năzuințelor sale. După părerea mea, o asemenea evoluție și o asemenea soluționare corespund atît intereselor tuturor țărilor din Orientul Apropiat, cît și intereselor țărilor europene, intereselor tuturor popoarelor lumii.

ÎNTREBARE : *De mai mulți ani — mult mai devreme decît alții —, România s-a angajat în direcția unei diminuări a încordării dintre blocurile din Est și Vest. Corespunde așteptărilor dumneavoastră stadiul actual al discuțiilor privind o reducere echilibrată de trupe și o securitate mai mare în Europa ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România a militat și militează în mod constant pentru dezvoltarea relațiilor dintre țările

din Europa și din întreaga lume pe baza principiilor coexistenței pașnice, s-a pronunțat și se pronunță constant pentru diminuarea rolului blocurilor militare și, pînă la urmă, desființarea lor — atît a N.A.T.O., cît și a Tratatului de la Varșovia —, considerînd că trebuie înlocuită confruntarea printr-o politică de colaborare multilaterală, de asigurare a unei păci trainice în Europa și în întreaga lume.

Pot spune că această politică a obținut succese importante. Înseși începerea și desfășurarea pînă acum a lucrărilor Conferinței general-europene demonstrează acest lucru. Realizarea cursului destinderii pe plan internațional, afirmarea cu tot mai multă putere a principiilor egalității, respectului independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne dovedesc că popoarele doresc să se pună capăt cu desăvîrșire vechii politici și să se înfăptuiască o politică nouă, de colaborare și de pace.

Fără îndoială, sîntem abia la început. Considerăm că ceea ce s-a realizat pînă acum impune o intensificare a acțiunilor politice, diplomatice din partea tuturor statelor, a tuturor popoarelor, în vederea accentuării noului curs, întăririi securității, care să ducă la măsuri efective de dezarmare — pînă la urmă, la retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state, la reducerea trupelor naționale —, măsuri care corespund, după părerea noastră, intereselor tuturor popoarelor.

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA ACTIVULUI DE PARTID ȘI DE STAT DIN MINISTERE ȘI INSTITUȚII CENTRALE

— 11 aprilie 1974 —

ACTIVUL CENTRAL DE STAT ADUCE O CONTRIBUȚIE PREȚIOASĂ LA ÎNFĂPTUIREA POLITICII PARTIDULUI, LA REALIZAREA PLANULUI CINCINAL, LA PERFECȚIONAREA ACTIVITĂȚII ECONOMICO-SOCIALE

Stimați tovarăși,

Consfătuirea activului de partid și de stat central a analizat astăzi, pentru prima oară în acest cadru, activitatea lucrătorilor din ministere și din celelalte organe republicane. Fără îndoială, organizarea acestei consfătuiri era necesară mai demult, ținînd seama de rolul tot mai important pe care îl au ministerele, organele de stat în înfăptuirea programului de dezvoltare a patriei noastre.

Se poate spune că dezbaterile au pus și mai mult în evidență atît munca desfășurată de aparatul central pentru înfăptuirea hotărîrilor partidului și a legilor țării,

cît și problemele mari ce stau în fața noastră privind perfecționarea în continuare a aparatului de stat, îmbunătățirea conducerii la nivel central.

Vorbitorii au înfățișat activitatea desfășurată de ministerele și organismele centrale respective, de organizațiile de partid, au evidențiat rezultatele obținute de comuniști, de conducerile ministerelor, de toți lucrătorii aparatului central în activitatea lor de mare răspundere. În același timp, mulți au adus o serie de critici, pe deplin îndreptățite, în legătură cu stilul și metodele de muncă din ministere. S-au făcut referiri la o serie de practici birocratice ce se mai manifestă, încă destul de puternic, în activitatea unor ministere și organe centrale. Unii tovarăși au încercat să facă și referiri autocritice — acestea au fost, e drept, destul de timide. Sper că în cadrul consiliilor de conducere, în activitatea ministerelor, spiritul autocritic nu este tot așa de slab cum s-a manifestat aici. În orice caz, aș dori să exprim speranța că în analizele ce vor avea loc în continuare cu toți lucrătorii din ministere se va ține seama de aceasta și se va arunca o privire mai atentă asupra metodelor de muncă, a defecțiunilor existente, se va adopta o atitudine mai autocritică, dezvăluind curajos lipsurile și greșelile, spre a se putea găsi căile cele mai bune de perfecționare a activității de viitor.

S-au făcut o serie de propuneri cu privire la activitatea în perspectivă — deși, trebuie să spunem deschis, mă așteptam să fie făcute mai multe sugestii. Poate tovarășii apreciază că merge totul bine, că nu mai sînt prea multe lucruri de îmbunătățit și, ca atare, nu au considerat necesar să facă sugestii și propuneri pentru îmbunătățirea activității. După părerea mea, era util să se discute aici mai pe larg asupra măsurilor ce trebuie luate

în viitor. Mai sînt încă multe lucruri de îmbunătățit în activitatea ministerelor și organelor noastre centrale, în toate sectoarele de activitate.

În general însă, se poate aprecia că dezbaterile au fost utile. Ele vor exercita, fără îndoială, o influență pozitivă în perfecționarea activității aparatului central, se vor resimți în munca ministerelor și organelor centrale. Mai cu seamă întreprinderile și unitățile subordonate organelor centrale vor resimți în activitatea lor măsurile de îmbunătățire care vor decurge din această consfătuire.

Pentru a aprecia în mod corespunzător activitatea aparatului central, trebuie să pornim de la felul cum se realizează hotărîrile Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale. În general, putem spune acum, în anul celei de-a XXX-a aniversări a răsturnării dictaturii militaro-fasciste, a eliberării patriei de sub dominația fascistă, că în perioada construcției socialiste am realizat succese remarcabile în toate domeniile de activitate. Avem bune rezultate în realizarea planului cincinal 1971—1975. Vă sînt cunoscute aceste rezultate și nu mă voi referi la ele. Doresc numai să subliniez că ele demonstrează pe deplin realismul planului cincinal, evidențiază că există toate condițiile ca angajamentele asumate de organizațiile de partid, de colectivele de oameni ai muncii pentru realizarea cincinalului într-un termen mai scurt să fie îndeplinite cu succes.

Am ascultat aici relatările primului secretar al municipiului București, tovarășul Cioară, privitor la felul cum se îndeplinește angajamentul organizației de partid din capitală de a realiza cincinalul în patru ani și jumătate. Am înregistrat cu multă satisfacție că organizația de partid a capitalei își reafirmă acest angajament. *(Aplauze puternice).*

Succesele pe care le-am dobîndit în toate domeniile

de activitate sînt o puternică demonstrare a justeței liniei generale politice, marxist-leniniste, a Partidului Comunist Român, care aplică în mod creator legitățile generale ale dezvoltării sociale la condițiile concrete din țara noastră.

Trebuie să menționăm, și în acest cadru, că tot ceea ce realizăm în înfăptuirea programului de dezvoltare economico-socială a României socialiste se datorește clasei noastre muncitoare, care își îndeplinește cu cinste rolul de clasă conducătoare a societății, înfăptuiește neabătut politica de industrializare socialistă a patriei, de ridicare generală a României. *(Aplauze puternice)*. Succesele în dezvoltarea agriculturii noastre socialiste sînt nemijlocit legate de activitatea creatoare a țărănimii cooperatiste, a întregii noastre țărănimi, care înfăptuiește neabătut politica partidului, asigurînd, în strînsă alianță cu clasa muncitoare, cu celelalte categorii sociale, mersul înainte al societății. Trebuie, de asemenea, să evidențiem rolul tot mai important pe care îl joacă intelectualitatea din țara noastră — în strînsă colaborare cu muncitorimea și țărănimea — în înfăptuirea întregului program elaborat de Congresul al X-lea. Datorăm realizările noastre tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului popor care, sub conducerea partidului comunist, dă viață politicii interne și externe a partidului și statului, politică ce corespunde pe deplin năzuințelor întregii națiuni socialiste. *(Aplauze puternice)*.

Consider necesar ca, în cadrul consfătuirii cu activul central de bază, să menționez contribuția de mare însemnătate pe care aparatul nostru de stat, ministerele, celelalte organe centrale o aduc la organizarea întregii activități de înfăptuire a hotărîrilor de partid, a legilor țării. Pe baza rezultatelor generale în înfăptuirea planului cin-

cinal putem aprecia că aparatul de stat își îndeplinește în bune condiții sarcinile încredințate de partid, de popor. *(Aplauze puternice)*.

După cum se știe, Comitetul Central al partidului a adoptat în ultimii ani o serie de măsuri în vederea perfecționării planificării și conducerii activității economico-sociale. Au fost create o serie de organe, începînd de la întreprinderi și pînă la conducerea ministerelor, care asigură înfăptuirea principiului conducerii colective, ca principiu de bază al întregii noastre activități. Aceste organisme și-au dovedit pe deplin utilitatea, reușind, în cîțiva ani de cînd au fost constituite, să desfășoare o activitate rodnică în toate domeniile de activitate. Au fost luate, de asemenea, măsuri de perfecționare a organizării aparatului central, de eliminare a unor paralelisme și practici birocratice, de creștere a eficienței muncii și a operativității și spiritului de răspundere. Și în această direcție putem aprecia că avem rezultate bune. Viața a demonstrat că aceste măsuri erau necesare; ele au imprimat un curs mai viu întregii activități. Putem spune că măsurile de perfecționare a conducerii și planificării, a organizării activității aparatului de stat au exercitat o puternică influență asupra înfăptuirii sarcinilor în toate domeniile. În realizarea unui asemenea program grandios trebuie să avem permanent în vedere necesitatea de a găsi formele organizatorice, metodele și stilul de muncă corespunzătoare, în vederea unirii eforturilor maselor largi populare într-o direcție unică. În cadrul consfătuirii cu activul de bază central al statului putem aprecia că și în domeniul conducerii activității economico-sociale avem rezultate bune, că mergem pe o cale corespunzătoare necesităților actuale ale dezvoltării României. *(Aplauze puternice)*.

NECESITATEA ELIMINĂRII FORMULARISTICII, SIMPLIFICĂRII APARATULUI CENTRAL DE STAT, ÎNTĂRIRII SPIRITULUI DE RĂSPUNDERE ÎN MUNCA MINISTERELOR

Stimați tovarăși,

Apreciind aceste mărețe realizări, activitatea organelor noastre de stat care înfăptuiesc neabătut, sub conducerea partidului, sarcinile mari ce le revin, nu putem trece cu vederea o serie de lipsuri ce continuă să se mai manifeste. Trebuie să spunem deschis la această consfătuire că, din păcate, în activitatea ministerelor, a organelor republicane există încă multe lipsuri și carențe ce influențează negativ asupra eficienței vieții economice. M-aș referi, în primul rînd, la faptul că încă nu în suficientă măsură aparatul nostru de stat rezolvă operativ, cu spirit de răspundere, problemele mari ce îi stau în față. Sînt întîrzieri cu totul nejustificate în soluționarea multiplelor probleme de care depinde bunul mers al activității întreprinderilor, unităților economico-sociale în general.

În primul rînd, se mențin serioase lipsuri în felul în care ministerele și organele noastre centrale întocmesc planurile. Ele nu țin seama în suficientă măsură, la întocmirea planurilor, de necesitatea folosirii la maximum a capacităților de producție, a forțelor materiale și umane de care dispun, de buna corelare a diferitelor capitole ale planului și, mai cu seamă, de asigurarea bazei tehnico-materiale necesare înfăptuirii planurilor. Desigur, planurile se îndeplinesc și se depășesc, dar știm cu toții cîte probleme trebuie rezolvate în fiecare săptămînă, în fiecare zi chiar, și care sustrag cadrele noastre de la alte activități. Asemenea probleme pot și trebuie să fie evitate prin întocmirea judicioasă a planurilor.

Știm cu toții cît timp se risipește pentru soluționarea unor probleme de aprovizionare, ce greutăți întîmpină întreprinderile în această direcție. Acest fapt determină ca de multe ori să se lucreze ore suplimentare, să se muncească și duminica pentru realizarea planului, în timp ce în zilele și în orele de lucru obișnuite nu se lucrează cu întreaga capacitate.

Am început cu această problemă pentru că rolul aparatului nostru central este tocmai acela de a asigura o bună planificare a întregii activități și, desigur, în primul rînd a activității economice, o bună organizare a aprovizionării tehnico-materiale în vederea îndeplinirii planului de dezvoltare economico-socială a țării.

Sînt încă lipsuri serioase în organizarea cercetării științifice, mai cu seamă în introducerea rapidă în producție a rezultatelor cercetării și tehnicii noi. Avem procese tehnologice elaborate de ani de zile care stau nefolosite. Avem licențe achiziționate din străinătate neutilizate, care s-au învechit; trebuie să renunțăm la ele pentru că între timp au apărut alte mașini, alte utilaje mai perfecționate și nu are rost să producem lucruri scoase din producție pe piața internațională. Această problemă trebuie să rețină în mod deosebit atenția aparatului nostru central, căruia îi revine sarcina de a impulsiona introducerea în producție a ceea ce este nou.

Există lipsuri serioase în organizarea muncii, în controlul îndeplinirii hotărîrilor, în îndrumarea operativă a unităților de producție — deși dispunem de un aparat destul de numeros, aproximativ 4—5 lucrători centrali la o unitate economică. Am inclus aici și unitățile mai mici — pentru că, dacă m-aș referi numai la unitățile mari, lucrurile s-ar prezenta destul de rău din acest punct de vedere. Avem un aparat mare, dar îndrumarea

nu este destul de eficientă, de corespunzătoare. Această situaţie este determinată de faptul că practicile birocratice, cu toate rezultatele obţinute în lichidarea lor, se menţin destul de puternic, se lasă greu învinse, iar în unele locuri reuşesc chiar să se impună. În locul muncii directe cu unităţile economico-sociale, cu oamenii, pentru sprijinirea rezolvării concrete a problemelor, continuă să se trimită maldăre de instrucţiuni, circulare şi ordine de tot felul, care îneacă în hîrtie munca aparatului central şi împovărează unităţile de jos, le împiedică să-şi îndeplinească sarcinile în procesul de producţie. Pentru a exemplifica cele spuse, voi menţiona numai situaţia din 1973, cînd au fost trimise 10 566 de instrucţiuni şi circulare şi 1 956 581 de ordine şi adrese. Nu am făcut încă evidenţa răspunsurilor şi adreselor prin care se răspunde de jos acestor ordine şi circulare şi care, fără îndoială, sînt şi ele tot de ordinul sutelor de mii, dacă nu al milioanelor. Dacă tovarăşii sînt curioşi, aş putea menţiona unele ministere care excelează în această practică birocratică. Voi începe cu Ministerul Industriei Construcţiilor de Maşini Grele, care a dat anul trecut 398 de instrucţiuni şi circulare şi 61 000 de ordine şi adrese. Ministerul Industriei Construcţiilor de Maşini-Unelte şi Electrotehnicii a trimis 1 020 de instrucţiuni şi circulare şi 46 000 de ordine şi adrese, Ministerul Chimiei 923 de instrucţiuni şi circulare şi 57 000 de ordine şi adrese, Ministerul Industriei Uşoare 200 de circulare şi instrucţiuni şi 120 000 de ordine şi adrese, Ministerul Transporturilor 345 de instrucţiuni şi circulare şi 161 000 de ordine şi adrese. Aş putea continua şirul exemplificărilor ; chiar Camera de Comerţ se prezintă cu 127 000 de ordine şi adrese. Asemenea situaţii există şi la alte ministere şi organe centrale, inclusiv la Ministerul Turismului, unde sînt 142 de circulare, in-

strucţiuni şi 30 000 de ordine şi adrese. Nu mai spun că toate acestea au dus la consumarea — după unele date cu totul aproximative — a 300 de tone de hîrtie. Aceasta e numai hîrtia de bătut la maşină ; nu este luată în calcul toată hîrtia folosită pentru multiplicarea în masă a circularelor şi nici hîrtia ce se repartizează centralelor şi întreprinderilor, administrată tot de ministere. Ocupîndu-mă de hîrtie, trebuie să menţionez că importăm încă 26 000 de tone de hîrtie, iar în ultimele luni preţul hîrtiei a crescut foarte mult. După cît se vede deci, practicile birocratice sînt încă puternic înrădăcinate şi reţin de la activităţi concrete, de la activităţi productive o mare parte a aparatului atît central, cît şi din întreprinderi şi alte unităţi.

Am menţionat că avem un aparat destul de numeros, deşi am luat o serie de măsuri pentru reducerea lui. Nu ştiu cum se întîmplă însă că după fiecare reducere, într-o perioadă foarte scurtă, numărul aparatului se reface ca prin minune. O să încep cu 1960, cînd aveam 22 791 de persoane în aparatul central. S-a ajuns la 25 362 în 1965. În urma reducerilor efectuate, dar şi în urma organizării centralelor, am ajuns la aproximativ 17 600 în 1970, ca la 1 ianuarie 1973 numărul lucrătorilor în aparatul central să crească la 20 462, adică cu 3 000 de persoane. Am redus, după cum ştiţi, acum un an aparatul din nou la 17 595 ; de acum un an pînă acum a mai crescut cu 100. Este adevărat că măsurile de stabilire a numărului personalului pentru fiecare minister prin decret a îngreuiat, deocamdată, creşterea personalului în ministere şi aparatul central. În practica sistemului nostru de organizare, în sistemul nostru financiar sînt neajunsuri serioase, care permit ca în cursul anului să aibă loc creşteri fără justificare ale personalului. Această situaţie este deter-

minată şi de faptul că conducerile ministerelor, organele care au sarcini directe în organizarea aparatului nostru nu se preocupă de simplificarea acestuia, de perfecţionarea stilului şi metodelor sale de muncă. Există şi o presiune continuă, din păcate chiar din partea cadrelor de conducere, membri ai Comitetului Central, de a creşte continuu aparatul tehnico-administrativ al ministerelor.

Se manifestă neajunsuri şi în activitatea organelor de conducere colectivă din ministere şi organele centrale. În primul rînd trebuie menţionat faptul că, de multe ori, materialele, documentele care urmează să fie dezbătute nu sînt temeinic pregătite. Dealtfel, aceasta nu se constată numai în cazul materialelor destinate şedinţelor consiliilor de conducere ale ministerelor, ci chiar al celor destinate Consiliului de Miniştri, Comitetului Executiv al partidului. Nu mai spun că de obicei sînt foarte voluminoase; se încearcă a se înlocui calitatea materialelor printr-un volum mare, considerîndu-se că acestea pot fi puse pe acelaşi plan. Volumul mare al unor materiale, cuprinzînd zeci şi citeodată sute de pagini, nu demonstrează decit slaba cunoaştere a problemelor, o slabă putere de concentrare şi de sinteză şi, citeodată, demonstrează neînţelegerea lucrurilor, încercarea lor în vorbe menite să ascundă lipsa de idei, de păreri precise. În asemenea situaţii este clar că şedinţele de conducere ale consiliilor ministerelor sînt lungi, de multe ori neeficiente, neurmate de măsuri pentru întărirea muncii în domeniile respective de activitate.

Vorbind de întocmirea materialelor, trebuie să menţionăm fuga de răspundere care se manifestă la unii tovarăşi, la unii lucrători din aparatul central care apelează la tot felul de avize şi semnături. Sigur, această situaţie este determinată şi de unele prevederi ale legislaţiei

noastre, de unele hotărîri care împing spre obţinerea de avize şi semnături, dar ea reflectă, în acelaşi timp, fuga de răspundere. Cînd semnează mulţi, cînd dau mulţi avize, nu mai ştii cine răspunde pînă la urmă. Cu atît mai mult cu cît cele mai multe avize sînt astfel redactate încît poţi înţelege ce vrei, numai nu ceea ce gîndeşte cel care a dat avizul, dacă-şi asumă sau nu răspunderea, dacă consideră că este bine de făcut aşa sau altfel. De multe ori, din aviz rezultă că s-ar putea proceda într-un anumit mod, dar depinde de ce spune ministerul „x", de ce spune planificarea, iar la sfîrşit se menţionează că se supune pentru hotărîre. *(Animaţie, aplauze puternice).* Fără îndoială că o astfel de muncă nu poate asigura buna funcţionare a aparatului nostru.

M-am referit mai înainte la instrucţiuni şi circulare, dar trebuie să menţionez că, în contradicţie cu prevederile legale, multe din acestea sînt trimise de directori din minister, deşi ar trebui să poarte semnătura ministrului, să aibă aprobarea consiliului de conducere ca organ colectiv. Voi da un exemplu pe care-l am la îndemînă, deşi sînt zeci de asemenea exemple la toate ministerele. L-am luat pe acesta pentru că se referă la o problemă mai generală, şi anume la admiterea de doctoranzi în anul 1973—1974. Problema aceasta a fost analizată în Secretariatul Comitetului Central al partidului, în prezenţa ministrului, iar jos materialul a mers sub semnătura directorului învăţămîntului superior din minister. Oare conducerea ministerului nu consideră că acestei probleme trebuie să-i acorde cel puţin tot atîta atenţie cit i-a acordat Secretariatul Comitetului Central? Doar această conducere are tocmai sarcina de a rezolva asemenea probleme. Admiterea de doctoranzi este o problemă care priveşte întreaga politică de creştere a cadrelor noastre şi nu poate fi rezolvată doar de o di-

recţie sau alta. Sigur, direcţiile îşi au rolul lor în pregătirea materialelor, în documentarea deciziilor, dar nu pot înlocui conducerile ministerelor. În asemenea situaţii este de înţeles de ce avem zeci de mii de circulare şi milioane de ordine şi adrese.

Sînt încă manifestări de indisciplină, nu se acţionează cu fermitate pentru respectarea ordinii în fiecare minister şi instituţie centrală, sînt neajunsuri în ceea ce priveşte spiritul de răspundere, spirit care trebuie să caracterizeze fiecare activist, fiecare lucrător din aparatul nostru de stat. Nu de mai mică importanţă sînt manifestările de neatenţie faţă de soluţionarea problemelor ridicate de oamenii muncii.

Evident, aceste lipsuri şi altele care se mai manifestă în munca aparatului de stat au repercusiuni negative asupra soluţionării problemelor de mare răspundere ce stau în faţa ministerelor şi organelor noastre centrale, exercită o influenţă negativă asupra activităţii unităţilor economice şi sociale. Dacă asemenea stări de lucruri nu s-ar manifesta în activitatea aparatului nostru de stat, rezultatele obţinute în toate sectoarele de activitate ar fi mult mai bune, mersul nostru înainte ar fi şi mai intens; am fi avut mai puţine greşeli, am fi putut desfăşura o activitate cu rezultate mult mai bune. Iată de ce este necesar să privim aceste probleme cu tot spiritul de răspundere. Iată de ce, în cadrul acestei şedinţe, trebuie să discutăm deschis situaţia, nu să ascundem sau să ocolim greşelile şi neajunsurile. Sînt necesare măsuri hotărîte pentru lichidarea manifestărilor negative, pentru îmbunătăţirea activităţii, a organizării muncii, a stilului de muncă, spre a ridica activitatea aparatului nostru central la nivelul sarcinilor politice puse de Comitetul Central al partidului. *(Aplauze puternice).*

ORGANELE CENTRALE DE STAT SĂ LUCREZE PE BAZA PRINCIPIULUI CONDUCERII ŞI MUNCII COLECTIVE, ÎN SPIRITUL ACTIVITĂŢII DE PARTID, SUB CONDUCEREA DIRECTĂ A PARTIDULUI

Stimaţi tovarăşi,

Avem de înfăptuit sarcini mari. Trebuie să facem totul pentru a asigura realizarea în cele mai bune condiţii a obiectivului fundamental trasat de Congresul al X-lea — făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România. În această direcţie şi pentru înfăptuirea cu succes a acestui minunat program sînt necesare măsuri hotărîte de perfecţionare a conducerii şi planificării activităţii, de îmbunătăţire a metodelor şi stilului de muncă în toate sectoarele de activitate.

Avem o linie generală justă, clar precizată, pentru înfăptuirea acestor obiective. Hotărîtoare sînt organizarea temeinică a muncii, repartizarea judicioasă a forţelor în sectoarele de bază ale înfăptuirii programului de dezvoltare socialistă a ţării. Oricît de bune ar fi hotărîrile, oricît de clare ar fi obiectivele, înfăptuirea lor depinde, pînă la urmă, de activitatea practică, de felul în care fiecare, în domeniul său de activitate, asigură unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii. Fără aceasta, orice hotărîre, oricît de bună ar fi ea, rămîne o hîrtie fără viaţă! Aparatul nostru central este chemat să asigure luarea măsurilor organizatorice necesare înfăptuirii în viaţă a hotărîrilor.

Aceasta presupune să se acorde o atenţie sporită întăririi muncii de îndrumare şi ajutor concret al unităţilor economico-sociale, exercitarea unui control eficient şi calificat, nu formal, astfel ca acesta să ajute la soluţionarea efectivă a problemelor la faţa locului. Desigur,

nu ne putem plînge de control. Avem, poate, chiar prea multe organisme de control, de tot felul. Dealtfel, unitățile de jos au ridicat nu o dată și continuă încă să ridice problema că vin prea mulți controlori, dar foarte puțini din cei care știu ce vor, în stare să dea soluții, să ajute practic la rezolvarea problemelor. Vreau să fiu bine înțeles. Avem nevoie de control, dar de un control calificat din toate punctele de vedere, care să nu se mulțumească să constate și să refere apoi organelor superioare, Comitetului Central ce au constatat. Avem nevoie de un control care să acționeze în unități pentru soluționarea concretă, operativă a problemelor, iar acolo unde sînt abuzuri, unde sînt încălcate legile, în conformitate cu prevederile și drepturile legale, controlul trebuie să ia măsuri, inclusiv pentru sancționarea celor vinovați. Din păcate, controlul nostru este încă departe de a răspunde acestor necesități și cerințe. S-a încetățenit următoarea practică, la care trebuie neapărat să renunțăm: dacă undeva investițiile merg prost sau nu se realizează un utilaj, sînt strînși imediat zeci de oameni, conducători din ministere, specialiști și se alcătuiește un colectiv, un comandament. La platforma chimică din Pitești, în 1973 au fost cîteva asemenea comandamente, dar instalațiile tot n-au intrat în producție. De ce? S-au făcut planuri de măsuri, dar nu s-a urmărit soluționarea lor. Din această cauză, după două săptămîni a venit din nou comandamentul, s-a întocmit alt plan de măsuri — am putea spune zeci de planuri de măsuri —, dar problemele nu s-au rezolvat. Asemenea metode, asemenea stil de muncă trebuie lichidate cu desăvîrșire. Comandamentul, prin însăși denumirea sa, presupune un organism activ care conduce, comandă, soluționează problemele; el nu trebuie să plece pînă n-a pus în funcțiune obiectivul! Acesta este un comandament, altfel e vorbărie, pierdere de timp, sustragerea de la muncă atît a conducerilor centrale, cît și a celor de jos care trebuie să răspundă la toate întrebările comandamentelor. *(Animație)*. Noi am făcut, de exemplu, un comandament — e adevărat, am pus un general în fruntea lui — pentru rezolvarea problemelor portului Constanța. A fost însă un comandament nu de analize, ci de execuție, de coordonare și executare a măsurilor. S-au supărat unele ministere că sînt puse sub un comandament unic condus de un general, dar a cîștigat portul, pentru că lucrările s-au realizat în bune condiții, obiectivul va intra la timp în funcțiune. Asemenea comandamente trebuie să facem acolo unde apare necesar. *(Aplauze puternice)*.

Este, de asemenea, necesar să veghem cu mai multă consecvență la aplicarea principiului conducerii și muncii colective în toate domeniile de activitate — fără a considera că aceasta înseamnă renunțarea la măsuri operative, la răspunderea individuală, personală a fiecăruia în munca încredințată. Aplicarea principiului conducerii și muncii colective necesită dezbaterea problemelor, luarea în comun a hotărîrilor asupra problemelor de bază; în același timp, aceasta presupune controlul și răspunderea fiecăruia în fața organismului colectiv pentru felul cum acționează în vederea realizării în viață a hotărîrilor. Din acest punct de vedere, din analizele făcute de noi reiese că în puține consilii de conducere — atît la minister, cît și jos — se practică stilul muncii de partid, în sensul ca tovarășii care au diferite însărcinări să vină să raporteze, să dea seama cum au acționat, cum au dus la îndeplinire însărcinările primite. De fapt, organismele colective se mărginesc îndeosebi la discutarea și luarea hotărîrilor. Trebuie să mergem mai departe, pentru ca principiul conducerii și muncii colective să se aplice în

spiritul activității de partid, al răspunderii, al unirii eforturilor în soluționarea problemelor mari.

Mai multă atenție trebuie acordată problemelor conducerii științifice. Construirea societății socialiste nu se mai poate realiza fără a asigura, în toate sectoarele de activitate, oameni capabili să înțeleagă bine problemele, cerințele dezvoltării sociale, în stare să acționeze competent și energic pentru soluționarea lor.

Trebuie să pornim în permanență de la faptul că întreaga activitate se desfășoară sub conducerea partidului — forța politică conducătoare a societății noastre. Acest lucru trebuie să se reflecte, în mod practic, în toate sectoarele de activitate. Nici un moment nu putem concepe ca vreun sector, de orice natură ar fi el, să nu-și desfășoare activitatea sub îndrumarea și conducerea nemijlocită a organelor de partid. Trebuie să acordăm, în continuare, atenție creșterii rolului conducător al partidului în toate sectoarele de activitate, îndrumării și conducerii permanente de către partid, de către organele sale conducătoare, a tuturor ministerelor și organelor centrale de stat. Desigur, pornind de la această concepție și precizare principială, înscrisă, dealtfel, în Statutul partidului, este necesar să aducem o serie de precizări și delimitări clare asupra sarcinilor și răspunderilor diferitelor organe de stat. Trebuie înțeles că toți membrii de partid, atît cei din conducerea instituțiilor, cît și ceilalți lucrători din aparatul de stat, poartă răspunderea directă pentru înfăptuirea hotărîrilor de partid. Ei trebuie să răspundă și să prezinte dări de seamă în fața organelor de partid despre modul în care aplică hotărîrile de partid, legile statului în domeniul lor de activitate, despre modul în care reușesc să unească eforturile maselor largi populare în direcția stabilită de partid.

Pornind de la principiul conducerii de către partid

a tuturor sectoarelor de activitate, trebuie să acordăm o foarte mare atenție evitării activităților paralele. În această direcție au fost luate, încă de mai mult timp, o serie de măsuri, s-au stabilit o serie de delimitări între compartimente. Mai sînt însă paralelisme. Trebuie să mergem mai ferm pe linia participării directe, nemijlocite, a cadrelor de partid de răspundere la conducerea și activitatea ministerelor, a altor organe de stat, lichidînd organismele paralele. Viața demonstrează că măsurile pe care le-am luat în această direcție s-au dovedit juste, au dus la îmbunătățirea muncii. Este necesar deci să mergem și mai ferm pe această cale. Cadrele de bază ale partidului, participînd direct la înfăptuirea hotărîrilor și legilor țării, își pot pune mai bine în valoare capacitatea de muncă în activitatea practică, nu numai în emiterea de instrucțiuni și directive. Cunoscînd bine problemele din sectoarele în care își desfășoară activitatea, ei vor putea aduce, totodată, o contribuție mai calificată la activitatea organelor de partid din care fac parte. Aceasta va duce, în ultimă instanță, la îmbunătățirea activității de partid, la creșterea capacității organelor de partid de a soluționa în mod corespunzător multiplele sarcini ce le stau în față.

CREȘTEREA ROLULUI STATULUI, APLICAREA FERMĂ A CENTRALISMULUI DEMOCRATIC, DESFĂȘURAREA ÎNTREGII ACTIVITĂȚI A APARATULUI DE STAT ÎN SERVICIUL POPORULUI, SUB CONTROLUL MASELOR LARGI POPULARE

Doresc să subliniez necesitatea de a avea permanent în vedere că, în actuala etapă de dezvoltare a societății noastre socialiste, devine tot mai important rolul statului

în organizarea și conducerea întregii activități. Îndeplinirea de către stat a rolului ce-i revine în societate este un factor hotărîtor pentru realizarea cu succes a întregului program de ridicare a țării la un grad mai înalt de civilizație materială și spirituală. Măsurile luate în ultimii ani, legile adoptate de Marea Adunare Națională creează cadrul organizatoric corespunzător îndeplinirii de către statul nostru a rolului ce-i revine. Pornim în mod constant de la necesitatea conducerii și planificării unitare a întregii economii și activități sociale. Aceasta trebuie să se realizeze pe baza unui plan unic, care să asigure folosirea rațională, în domeniile hotărîtoare, a mijloacelor materiale și umane de care dispune la un moment dat societatea. Pe baza acestui plan unic național se poate asigura unirea eforturilor întregului popor — garanția sigură a dezvoltării în ritm tot mai înalt a patriei noastre. Îmbinăm acest principiu cu măsurile de lărgire a drepturilor de inițiativă și hotărîre ale unităților teritorial-administrative, economice și sociale. Creșterea spiritului de răspundere, a inițiativei în rezolvarea problemelor multiple ce se pun în fiecare județ, oraș, comună și unitate, pe baza planului general de dezvoltare, constituie o necesitate obiectivă a mersului nostru înainte.

E necesar să îmbinăm în mod armonios principiul centralismului cu lărgirea drepturilor de inițiativă și de acțiune ale organelor și organismelor de jos, aplicînd în mod ferm principiul centralismului democratic. Acesta este principiul călăuzitor atît în activitatea partidului, cît și a statului nostru; el dă garanția îmbinării într-o singură direcție a tuturor eforturilor, a experienței și inițiativei de jos cu cea de sus, asigurării mersului hotărît înainte, întăririi ordinii, disciplinei, a unității de voință, de acțiune a statului, a întregului popor. *(Aplauze prelungite).*

Vorbind de rolul statului, trebuie să înțelegem că acest rol nu se înfăptuiește de la sine, doar prin afirmarea lui teoretică. Este necesar să acționăm în mod concret, fiecare în domeniul său de activitate, pentru a asigura înfăptuirea rolului statului. Depinde de felul cum fiecare minister și instituție centrală, fiecare direcție, fiecare lucrător din aparatul central acționează pentru asigurarea înfăptuirii rolului statului, aplicînd neabătut hotărîrile de partid și legile țării. Rolul statului în societate depinde, pînă la urmă, de felul în care cei chemați să realizeze aceasta își îndeplinesc sarcinile în toate domeniile de activitate. Aparatul central, întregul aparat de stat trebuie să deservească în cît mai bune condiții organizarea activității economice și sociale, în numele oamenilor muncii, în numele întregului popor. Întregul aparat de stat — de sus pînă jos, de la președintele republicii și pînă la ultimul lucrător — este în serviciul poporului, trebuie să servească permanent interesele societății socialiste, interesele maselor largi populare. Este necesar ca toți lucrătorii din aparatul de stat să acorde mai multă atenție problemelor care privesc bunăstarea și fericirea maselor populare. Trebuie avut permanent în vedere ca întregul aparat de stat să se afle sub controlul maselor largi populare, să răspundă în fața acestora de felul cum își desfășoară activitatea. Subliniez acest lucru deoarece am impresia că unii lucrători din aparatul de stat mai sînt prizonierii mentalității că, pînă la urmă, masele populare sînt acelea care trebuie să se subordoneze aparatului de stat și funcționarilor, nu invers. Trebuie înțeles că principiile democrației noastre socialiste — care constituie o latură fundamentală a societății noastre — pornesc de la faptul că adevăratul stăpîn al destinelor țării este poporul însuși, că el își construiește în mod conștient propriul său viitor, iar funcționarii, aparatul

de stat de orice fel se află în serviciul poporului. Aceștia trebuie să răspundă de activitatea lor în fața întregului popor! *(Aplauze puternice, prelungite).* Avem o diviziune socială a muncii; în cadrul acestei diviziuni, fiecare ocupă un anumit loc, în raport cu cerințele dezvoltării societății. Dar nimeni nu trebuie să-și închipuie că, odată ajuns într-un loc sau altul, poate face ce vrea, este acolo veșnic și nu trebuie să dea nimănui seama de ceea ce face. Dimpotrivă, trebuie înțeles faptul că, în cadrul diviziunii muncii, în raport cu pregătirea sa, fiecare are răspunderea de a acționa pentru înfăptuirea politicii generale de dezvoltare a țării. Toți răspund în fața poporului — conducătorul de fapt al întregii noastre societăți. În fața lui trebuie să răspundem permanent, în fața lui trebuie să dea fiecare socoteală. *(Aplauze puternice).* Iată de ce este necesar să acordăm mai multă atenție atragerii oamenilor muncii, a maselor populare la dezbaterea în organele de conducere a problemelor ce privesc dezvoltarea societății noastre, a problemelor politicii interne și externe a partidului. Dealtfel, faptul că în ultimii ani am încetățenit această practică și mergem ferm în această direcție explică succesele pe care le avem, unitatea întregului popor în jurul partidului, hotărîrea cu care poporul înfăptuiește politica internă și externă a partidului și statului. *(Aplauze puternice).*

SĂ AȘEZĂM ÎNTREAGA ORGANIZARE ȘI ACTIVITATE A ORGANELOR DE STAT PE BAZA LEGILOR, SĂ ADUCEM CLARITATE DEPLINĂ ÎN LEGISLAȚIA SOCIALISTĂ!

Este necesar să acționăm pentru așezarea tot mai fermă a întregii organizări și activități pe baza legilor adoptate de Marea Adunare Națională. Trebuie să reducem

la strictul necesar hotărîrile Consiliului de Miniștri, instrucțiunile și circularele ministerelor și instituțiilor centrale. Același lucru este, desigur, valabil și pentru consiliile județene și celelalte organe, cît și pentru centralele economice și celelalte instituții de stat. La noi și-a făcut loc, la un moment dat, o mentalitate de nesocotire a legilor — împrumutată din manuale, care mai au, din păcate, circulație și acum și în care se spunea că socialismul, dictatura proletariatului „sînt neîngrădite de lege și nu trebuie să dea socoteală în fața legii". Nu se înțelegea însă că revoluția nu trebuia îngrădită de legile capitalismului, de legile exploatării. Pe acestea dorește dictatura proletariatului să le înlăture, să le distrugă, așezînd la temelia societății legi noi, care să asigure manifestarea puterii oamenilor muncii, a clasei muncitoare, a țărănimii, a poporului. Aceste legi garantează apărarea proprietății obștești împotriva abuzurilor de orice fel, a acelora care încearcă să sustragă, sub o formă sau alta, o parte din averea comună a oamenilor muncii. Aceste legi garantează construcția socialismului și comunismului în țara noastră. Trebuie să pornim de la faptul că la baza întregii noastre activități trebuie să stea legi clare, ferme, care să reglementeze toate domeniile de activitate. Fiecare, la locul său, trebuie să răspundă pentru realizarea și aplicarea acestor legi. Sînt necesare măsuri pentru a aduce claritate deplină în legislația noastră. Avem încă un număr mare de legi, de hotărîri de tot felul. Am luat un șir de măsuri, am elaborat o serie de legi chemate să concentreze, să aducă claritate în multe domenii de activitate. Au fost în acest an anulate 3 874 de acte normative, între care 125 de legi și decrete, 965 de hotărîri ale Consiliului de Miniștri, 2 784 de instrucțiuni și ordine. În același timp, au mai fost scoase din evidență încă 1 910 legi și hotărîri ce se găseau în

unități și încurcau activitatea. Continuă însă să-și mai păstreze valabilitatea peste 3 000 de acte normative. Este clar că într-un asemenea noian de legi, hotărîri și instrucțiuni este greu oricărui director, oricărui lucrător, oricît de temeinic ar fi pregătit, să se descurce. Cu atît mai mult cu cît, de multe ori, unele legi sau instrucțiuni se contrazic; în asemenea cazuri, fiecare ia din ele ceea ce-i convine, adică ceea ce îi poate aduce foloase mai multe sau îl face să răspundă cît mai puțin. *(Animație în sală, aplauze).*

Iată de ce este necesar să grăbim concentrarea actelor normative, retragerea din circulație a miilor de hotărîri de tot felul, să punem ordine desăvîrșită — aceasta fiind o necesitate imperioasă pentru buna conducere a activității în toate sectoarele. Trebuie să pornim ferm de la faptul că normele generale pentru toate sectoarele vieții economice și sociale trebuie să fie stabilite numai prin lege; instrucțiuni și hotărîri să fie adoptate numai pentru chestiuni de strictă specialitate — într-un număr foarte redus și, dacă se poate, deloc. Aplicarea riguroasă a legilor este obligatorie pentru toate organele de stat, pentru toți cetățenii țării. Nimănui nu-i este permis, nu îi va fi admis să încalce sau să se sustragă de la respectarea legilor. Trebuie să stabilim cu toată fermitatea, prin lege, că hotărîrile nu pot fi luate decît de președintele Consiliului de Miniștri, iar instrucțiunile și circularele — atunci cînd apare necesar, în conformitate cu legile țării — nu pot fi date decît de către miniștri sau conducătorii instituțiilor centrale după ce, în prealabil, au fost discutate în consiliile de conducere colectivă. Nimeni altcineva nu trebuie să mai aibă dreptul să mai dea instrucțiuni și circulare!

Este necesară perfecționarea în continuare a aparatului de stat, în sensul înlăturării unor paralelisme atît

din cadrul aceluiași minister, cît și între ministere și alte organe centrale. Aceasta presupune precizarea clară a atribuțiilor și răspunderilor, trecîndu-se pe seama unui singur organism central, iar în cadrul ministerului a unei singure direcții, răspunderile pentru o anumită activitate. Astăzi, în ministere de același lucru răspund mai multe direcții; fiecare are cîte o părticică, încît nu mai știi, pînă la urmă, cine trebuie să hotărască. Acest lucru este valabil și în cadrul general al statului, deoarece o serie de atribuții se află atît la un minister, cît și la altul, atît la un organ central, cît și la altul. În aceste condiții, fiecare arată cu degetul spre celălalt, dar hotărîrile, măsurile de rezolvare a problemelor întîrzie. În acest sens trebuie să revedem, în cel mai scurt timp, atribuțiile, sarcinile diferitelor ministere și organe centrale, punînd ordine, înlăturînd paralelismul. În cadrul ministerelor se lucrează la unele regulamente de funcționare chemate să ajute la precizarea atribuțiilor și eliminarea paralelismelor. Este necesar ca conducătorii ministerelor și celorlalte instituții centrale să acționeze ei înșiși pentru introducerea cît mai rapidă a deplinei ordini în această direcție. Pentru a realiza o conducere eficientă trebuie să stabilim răspunderi clare, unice și să asigurăm înfăptuirea lor în mod operativ.

Pornind de la numărul mare de instrucțiuni și ordine la care m-am referit, apare necesar să trecem rapid, încă în lunile următoare, la lichidarea acestei stări de lucruri. Desigur, trebuie să începem prin a pune mai multă ordine în evidență, prin a simplifica evidența. Deși s-a făcut ceva în acest domeniu, sîntem încă la început. Să trecem, încă din luna mai, la interzicerea instrucțiunilor și ordinelor în spiritul arătat. Totodată, să reducem cu cel puțin 50%, începînd din mai, cantitatea de hîrtie alocată ministerelor, instituțiilor și întreprinderilor

pentru această folosință. Spun cel puțin, pentru că va trebui să facem mai mult în această privință. Această hîrtie să fie trecută în rezerva de plan, reducîndu-se, în mod corespunzător, importul. Desigur, mă refer acum la hîrtia de birou. Va fi însă necesar să analizăm și situația hîrtiei pentru publicații, să trecem la reducerea publicațiilor tipărite de ministere — multe inutile. Și în această privință vom merge pe aceeași cale. Trebuie să punem accentul principal în activitatea aparatului nostru central nu pe întocmirea de instrucțiuni, ordine și directive, ci pe activitatea practică, pe îndrumarea directă a întreprinderilor, acordînd ajutor concret în soluționarea problemelor ce se ridică în aceste unități.

SARCINILE MINISTERELOR ÎN ELABORAREA PLANULUI, ÎN ÎMBUNĂTĂȚIREA COOPERĂRII ÎN PRODUCȚIE, ÎN DEZVOLTAREA COLABORĂRII ECONOMICE INTERNAȚIONALE

Trebuie să întărim mai mult răspunderea conducerilor ministerelor în întocmirea planurilor concrete. Consiliul de conducere al ministerului poartă răspunderea pentru prevederile din plan — el nu trebuie să arate spre Comitetul de Planificare. Planul fiecărui minister trebuie să poarte semnătura și să fie întocmit sub răspunderea conducerii ministerului respectiv. Aceasta presupune să mergem la o planificare mai detaliată. Planul trebuie să dea soluții pentru toate problemele. Să-și găsească rezolvarea în plan nu numai cîțiva parametri generali ce se pot ușor realiza prin mișcarea cifrelor. Planul trebuie să asigure o bună corelare a capacităților de producție, a problemelor cooperării, ale aprovizionării tehnico-materiale, asigurarea practică a tuturor condițiilor de îndeplinire a planului. Conducerile ministerelor poartă întreaga răspundere pentru întocmirea programului de aprovizionare și asigurarea bunei aprovizionări.

Planul trebuie să ofere soluții nu numai pentru cîteva materii prime, ci chiar pentru ultima piesă, pentru ultimul șurub. Din fișele, din documentația planului trebuie să reiasă cine produce, de unde vor fi asigurate mijloacele necesare realizării produsului complet. Trebuie să punem capăt practicii întocmirii planului de aprovizionare valoric. Nu trebuie să se mai ajungă în situația de a se constata — așa cum s-a întîmplat anul acesta chiar în ianuarie — că nu s-au soluționat concret problemele de care depinde bunul mers al producției. Este greșit să se creadă că, făcînd un plan abstract, se simplifică ceva; avem nevoie de un plan detaliat, care să asigure de la început soluționarea tuturor problemelor. Aceasta va simplifica de zece ori activitatea de realizare a planului.

Trebuie să se acorde mai mare atenție cooperării în producție între întreprinderi, centrale și ministere. În fond, planul nu trebuie luat în considerație dacă nu asigură o bună cooperare, dacă nu este pus de acord între întreprinderi, între centrale, între ministere. Am mai spus și vreau să repet: planul nu este un cadru general, el este o obligație pentru toate întreprinderile. Nimeni nu se poate ascunde în dosul unor contracte economice, pentru a justifica neîndeplinirea obligațiilor stabilite prin plan. De aceea, conducerile ministerelor sînt obligate ca, în procesul de elaborare a planului, să clarifice toate problemele cooperării, să nu lase nesoluționată nici o cerință a producției. Unii tovarăși cred că și-au ușurat sarcina la întocmirea planului dacă prevăd lucruri la modul general, fără să stabilească mijloacele concrete de soluționare a sarcinilor. Realizarea unei bune corelări a

acestor probleme este o latură esențială a planului, a conducerii activității economice.

O altă problemă de importanță deosebită a activității noastre este aceea a relațiilor economice internaționale. Trebuie să aplicăm cu mai multă fermitate prevederile legii potrivit căreia fiecare minister poartă răspunderea deplină pentru realizarea sarcinilor de colaborare internațională, atît în ce privește exportul și importul, cît și cooperarea în producție. Cred că pentru toți lucrătorii din aparatul central, pentru toți oamenii muncii este clar că dezvoltarea în ritm intens a țării noastre presupune o largă colaborare internațională cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, inclusiv cu statele capitaliste dezvoltate, în cadrul diviziunii generale a muncii, pe baza deplinei egalități, a respectului fiecăruia și avantajului reciproc. Fără o participare activă la diviziunea internațională a muncii, fără o largă cooperare internațională nu se poate asigura dezvoltarea în ritm intens a țării noastre, nu se poate ridica nivelul de trai material și spiritual al poporului! Relațiile economice internaționale constituie un factor determinant pentru dezvoltarea cu succes a țării noastre. De la acest adevăr, de la această realitate trebuie să pornim cu toții atunci cînd analizăm problemele colaborării economice externe.

Din păcate, încă multe ministere tratează superficial, fără suficientă răspundere, această latură a activității noastre. Același lucru este valabil și pentru centrale, pentru întreprinderi. Mulți își închipuie — așa cum s-a menționat, dealtfel, și astăzi aici — că datoria lor se limitează la a cere valută pentru import. Ei nu-și pun problema că, în primul rînd, trebuie să realizeze această valută și apoi să propună ce să importe. Tovarășii din Ministerul Comerțului Exterior trebuie să înțeleagă bine

că a vorbi de răspunderea ministerelor, a centralelor și întreprinderilor nu înseamnă a diminua cu nimic răspunderea Ministerului Comerțului Exterior, care este organul unic al statului nostru pentru înfăptuirea relațiilor economice externe, inclusiv pentru realizarea cooperării internaționale. El trebuie să acționeze cu mai multă fermitate, ajutînd celelalte ministere și colaborînd cu ele pentru soluționarea cît mai corespunzătoare a problemelor multiple pe care le ridică comerțul exterior și cooperarea internațională. Am realizat, după cum știți, în ultimul timp o serie de acorduri și înțelegeri de cooperare în producție cu diferite țări. Vom extinde aceste activități în viitor. În ansamblul relațiilor economice, acordurile și înțelegerile de cooperare în producție vor căpăta o pondere tot mai mare. Trebuie înțeles că această activitate constituie un capitol distinct al planului fiecărui minister, care cere să fie urmărit la fel cum se urmărește planul de producție dintr-un sector sau altul. Trebuie urmărită realizarea cooperării, precum și activitatea întreprinderilor realizate prin cooperare, atît în țară cît și în străinătate. Prin organismul creat recent, Ministerul Comerțului Exterior trebuie să asigure conducerea și îndrumarea unitară a acestei activități.

Răspunderi importante au în planificarea activității economice și organele de sinteză — planificarea, finanțele. Ele sînt de sinteză în sensul că unesc planurile departamentale într-un plan unic, dar ele poartă aceeași răspundere pentru buna întocmire și realizare a planurilor de producție, a planului financiar, pentru activitatea de planificare și activitatea financiară. Menționez acest lucru pentru că se pare că mulți au înțeles, în trecut, că sinteză înseamnă mai puțină activitate practică de planificare și de conducere a economiei, mai puțină activitate con-

cretă de asigurare a bunei funcționări a aparatului financiar. Avem legi clare în această privință. Vreau, totuși, să subliniez răspunderea pe care o au aceste organisme. Să nu se înțeleagă că, dacă am insistat asupra răspunderii ministerelor economice, organele de sinteză pot sta liniștite, răspunderea lor se diminuează. Dimpotrivă, ele trebuie să lucreze permanent, zi de zi, cu ministerele, să le ajute la întocmirea planurilor, să soluționeze, pe parcursul elaborării planurilor, diferitele probleme de corelare între ministere, problemele de ansamblu care privesc întreaga economie. Atunci cînd un minister a terminat cu întocmirea planului, el trebuie să aibă garanția că în celelalte ramuri și sectoare își găsesc soluționare problemele de care depinde planul său. Rolul de coordonator îl are C.S.P.-ul, pe linie financiară Ministerul de Finanțe, iar pe linia forței de muncă — Ministerul Învățămîntului și Ministerul Muncii, căruia îi place să se numească organ de sinteză în sensul de a răspunde mai puțin de asigurarea pregătirii forței de muncă. *(Animație)*. Sînt necesare clarificări pentru ca fiecare să știe mai bine de ce răspunde și ce datorie are de îndeplinit.

Am menționat unele neajunsuri în cercetarea științifică și introducerea tehnicii noi. Prin crearea institutelor centrale, a C.N.Ș.T.-ului, prin existența unor direcții tehnice în ministere, dispunem de organismele corespunzătoare pentru soluționarea în bune condiții a acestor probleme. Răspunderea o au direct conducerile ministerelor. Nimeni nu trebuie să arate spre C.N.Ș.T. sau mai știu eu unde; fiecare, în domeniul său de activitate, să asigure ca cercetarea științifică să răspundă cerințelor planului de producție, să asigure folosirea rapidă a rezultatelor cercetării proprii, a licențelor, ridicarea nivelului tehnic al producției. La întocmirea planului, aceasta trebuie să constituie o preocupare de prim ordin a ministerelor. Pentru înfăptuirea acestor sarcini poartă răspunderea ministerul, conducerea sa, consiliul de conducere. Sînt și în această privință unele lucruri de clarificat. Odată cu crearea institutelor centrale trebuie să crească mai mult rolul lor în coordonarea, în cadrul ministerului respectiv, a problemelor cercetării și introducerii tehnicii noi. Aceste probleme nu trebuie să mai rămînă în atribuția direcției tehnice, care se ocupă mai mult de latura administrativă decît de latura tehnică a producției. Să pornim de la necesitatea ca institutul central, consiliul de conducere al acestuia să fie forul tehnico-științific chemat să răspundă atît de cercetare, cît și de înnoirea și perfecționarea producției și tehnicii în sectoarele respective. Ele să dezbată problemele, cu participarea celor mai buni specialiști din departamentul respectiv și din învățămînt. Să unim toate aceste forțe pentru a da posibilitate soluționării la un nivel corespunzător a problemelor tot mai complexe ce se pun în acest domeniu. Direcția tehnică să ajute întreprinderile, jos, în înfăptuirea acestor măsuri. La rîndul său, Consiliul Național al Cercetării și Tehnologiei trebuie să asigure, pe planul științei și tehnicii, ceea ce realizează planificarea pe planul întregii economii: o bună corelare între diferite sectoare și departamente a problemelor de cercetare, a introducerii tehnicii. Dacă avem de soluționat ceva în metalurgie, și este necesar ca și chimia să contribuie la aceasta, C.N.Ș.T.-ul să asigure coordonarea astfel ca toate sectoarele să soluționeze în același timp problemele. Altfel, cineva poate veni să spună că a descoperit lucruri deosebite, minuni chiar, și că nu le poate realiza din cauza cutărui sau cutărui minister. C.N.Ș.T.-ul trebuie să-și asume cu mai multă răspundere sarcinile ce-i revin și să acționeze cu mai multă fermitate.

SĂ SPOREASCĂ RĂSPUNDEREA ÎN REALIZAREA INVESTIȚIILOR, SĂ FIE ÎNCHISĂ ORICE PORTIȚĂ DE RISIPIRE A MIJLOACELOR MATERIALE ȘI FINANCIARE ALE STATULUI !

S-a vorbit aici de problema investițiilor, a eficienței economice. Și în acest domeniu avem neajunsuri serioase. Aș dori să clarificăm cîteva probleme care mi se par de mare importanță pentru activitatea noastră viitoare. În ultimii doi-trei ani am acordat drepturi foarte largi ministerelor, întreprinderilor, de a angaja cheltuieli — pînă la 70 000 000 —, desigur, cu aprobarea Băncii de Investiții și cu îndeplinirea altor condiții. Numai că e greu să pretinzi băncii să știe cît de necesară este o dezvoltare sau o investiție. Ca să meargă treaba mai operativ, unii au împărțit investiția pe mai multe unități, au fracționat-o. Se vede că împărțirea o știu bine. *(Animație)*. O investiție, care este un tot, a fost împărțită în cîteva secții și s-a început investiția pe secții, pe fracțiuni. În fond, s-au angajat investiții mari fără un control și o justificare temeinică. Așa au apărut dezvoltări nejustificate, așa s-au construit clădiri pentru birouri, risipindu-se fonduri în detrimentul dotării cu mașini și utilaje, hotărîtoare pentru producție. Am luat măsurile necesare pentru a opri aceste tendințe. Unii au interpretat aceasta ca o restrîngere a drepturilor. Să fim bine înțeleși ! Nimeni nu are dreptul să cheltuiască un leu fără o aprobare specială în această direcție ! Nimeni nu poate pretinde să aibă dreptul de a angaja cheltuirea mijloacelor materiale și financiare ale societății așa cum dorește el ! Fiecare poate angaja, fără nici o aprobare, cheltuirea mijloacelor personale. Aceasta este treaba lui, ține de relațiile în familie. Dar a considera că dezvoltarea drepturilor merge pînă la angajarea unor

cheltuieli pe seama statului înseamnă a face o mare greșeală — care, dealtfel, s-a făcut la un moment dat, răsfrîngîndu-se negativ asupra dezvoltării societății noastre. Totul trebuie să fie cuprins în plan ! Orice investiție, fie și de o mie de lei, orice dezvoltare trebuie cuprinsă în plan ! La întocmirea planului trebuie să se justifice de ce este necesară investiția. Să se stabilească prin plan tehnologia, mașinile ce se vor introduce. După obținerea aprobărilor necesare, conducerile ministerelor, centralele, întreprinderile au răspunderea deplină, au toată inițiativa, toată autonomia să organizeze munca pentru realizarea planului în cele mai bune condiții.

Îmi pare rău că n-am adus cu mine un document — este adevărat, destul de voluminos — din care reiese cum se întocmea bugetul de stat înainte de război, cît de strict era atunci bugetul de stat. El era aprobat de parlament sau prin decret cînd nu a existat parlamentul. În buget se stabilea pînă și ultimul leu ce putea fi cheltuit, precizîndu-se și pentru ce. În buget apărea nomenclatura tuturor funcționarilor ministerelor, de la ministru și pînă la portar. Nimeni nu putea, în cursul anului, angaja mai mulți funcționari sau acorda grade mai mari decît se prevedea în lege. Unii tovarăși vor spune, poate : Asta este birocratism. Nu, tovarăși ! Aceasta este ordine. Nu putem menține situația care a existat la noi, cînd fiecare cerea fond de salariu și în limita acestuia putea acorda grade și angaja noi salariați. Așa am ajuns la creșterea personalului. Așa s-a ajuns în unele ministere să se încadreze toți funcționarii la treapta de sus. Ne-am pomenit la un moment dat, în C.S.P., numai cu inspectori-șefi. Așa s-a întîmplat și în alte ministere, în unele institute de proiectare și cercetare. Trebuie să înțelegem că este necesar să punem și în această privință ordine desăvîrșită.

Odată cu aprobarea planului se aprobă și forța de muncă, personalul, pe grade. Acesta nu este birocratism, ci o necesitate a conducerii în spiritul ordinii și disciplinei, nu al anarhiei. Același lucru e valabil pentru investiții, pentru cheltuieli de dotări și așa mai departe. Se dădea în trecut o sumă pentru dotare și fiecare minister schimba anual birourile, scaunele, canapelele. Se credea că cu cît sînt birourile mai mari și mai luxoase, cu atît ministrul sau adjunctul de ministru este mai capabil, are prestigiu mai mare. După cît se spune, din acest punct de vedere Ministerul Transporturilor pare să ocupe primul loc. *(Animație).*

De ce mă refer la toate acestea? Pentru că este necesar să punem ordine în cheltuielile materiale, să punem capăt risipei sub orice formă. Să înțelegem că nu mai trebuie să lăsăm nici un fel de portiță prin care să se risipească mijloacele materiale și financiare ale statului. Trebuie să asigurăm o strictă evidență, cheltuirea fondurilor în conformitate cu programul de dezvoltare generală a țării. Numai astfel vom putea asigura ridicarea rapidă a nivelului de trai al tuturor oamenilor muncii. *(Aplauze puternice).*

Aceasta presupune să elaborăm rapid norme și normative clare, de care să se țină seama cînd se întocmește planul. Trebuie să existe un caiet de norme și normative — inclusiv financiare. Acest lucru trebuie să-l realizăm și în construcții, în investiții, peste tot.

Trebuie să trecem rapid la înfăptuirea programului de specializare și profilare; să trecem la tipizarea rapidă a producției. S-a început ceva în această privință acum un an. S-a realizat o reducere de la 30 000 de sortimente și tipodimensiuni de metale la 7 000. Tot au mai rămas însă multe. Dar reducerea de la 30 000 de sortimente și tipodimensiuni de metal, cîte circulau în economia noastră,

la 7 000 constituie un salt. Trebuie să mergem mai departe. Cum putem admite ca la producția noastră să avem 7 000 de sortimente și tipodimensiuni? Ce fel de producție metalurgică putem face astfel? Cum putem realiza importul? Noi importăm și o tonă și 100 kg de metal. Cum concordă aceasta cu economia planificată? Lăsăm treburile la fantezia fiecărui proiectant. Unii, care în viața lor n-au văzut mașina pe care sînt puși s-o proiecteze — pentru că au fost luați direct din facultate și trimiși în institut — spun că au citit într-o revistă că pentru produsul respectiv le trebuie un anumit metal. Dacă îi întrebi ce caracteristici are acest metal, se uită nedumeriți că li se pune o asemenea întrebare. *(Aplauze).* Nu vreau să jignesc pe nimeni, dar trebuie să înțelegem că nu se poate conduce o economie planificată, și, dealtfel, nu numai planificată, fără o tipizare clară a materialelor, a aparaturii de măsură și control, a sistemelor de automatizare. Avem sute de feluri de aparate de măsură și control. Cum putem asigura producerea în țară a acestei diversități de aparate, cum putem repara această aparatură, cum putem pregăti cadrele care să o cunoască? Sîntem la începutul introducerii automatizării și avem deja zeci de sisteme de automatizare. Cum putem asigura buna funcționare a acestora? Trebuie înțeles că soluționarea problemei tipizării materialelor, a tuturor pieselor, a mașinilor constituie o necesitate imperioasă. Proiectantul trebuie să asigure produsul necesar instalației realizate în România.

Este necesar să tipizăm instalațiile, mașinile, utilajele, să nu mai admitem nici un fel de evaziune, nici un fel de gîndire poetică în domeniul economiei. Proiectantul trebuie să consulte normele existente și caietele de sarcini, iar atunci cînd proiectează să se documenteze asupra a ceea ce se produce în țară și numai apoi să se gîndească

la import. Dacă apare o necesitate deosebită, el trebuie să obțină aprobarea nu de la minister, ci de la cei care au aprobat proiectul, l-au normat și tipizat. Asemenea ordine trebuie să introducem dacă vrem să facem cu adevărat o economie planificată, eficientă, rațională. Aparatul central trebuie să elaboreze, împreună cu cadrele de cercetare, cu specialiștii, norme și tipizări pe care să le supună aprobării organelor respective.

S-a vorbit aici despre organizarea unitară a activității de conducere și informatică. Este adevărat că avem un program, am format și un institut, am construit în cîteva județe chiar și clădiri, dar n-aș putea să mă declar deloc mulțumit cu felul în care se realizează programul stabilit. Aceasta nu atît din cauza ministerului care construiește calculatoarele și aparatura anexă necesară, deși și el trebuie criticat, cît mai ales din vina institutului, a celor puși să execute programul și cărora li s-a trasat sarcina să treacă la organizarea unitară a sistemului cu mijloacele mecanice pe care le avem. În această privință nu s-a realizat aproape nimic. Nu este suficient să avem calculatoare. Sarcina principală este să trecem la organizarea pe bază nouă, centralizată, începînd de la întreprindere, a întregului sistem de evidență. Elaborarea unui sistem unic de prelucrare a datelor este o condiție obligatorie pentru folosirea calculatorului și a celorlalte mașini de calcul; acest lucru nu s-a realizat în bune condiții. Tovarășul care a vorbit aici de la acest institut a uitat tocmai această problemă esențială. Este necesar să punem rapid ordine și în acest domeniu de activitate. Folosind mijloacele pe care le avem, cu o bună organizare, vom simplifica munca, vom înlătura multe paralelisme din evidența noastră, vom reduce circulația hîrtiilor.

În general, am stabilit multe lucruri bune în mai toate

domeniile, dar nu acționăm cu destulă hotărîre pentru a le transpune în viață. Chiar în domeniul organizării — avem și un consiliu al organizării — problemele nu sînt urmărite și duse pînă la capăt. Ceea ce se cere este să trecem la înfăptuirea neabătută a hotărîrilor, a legilor țării, pentru a ridica nivelul întregii noastre activități. Sînt lucruri esențiale pe care trebuie să le rezolvăm pentru a asigura perfecționarea conducerii, ridicarea ei la nivelul cerințelor actuale ale dezvoltării activității sociale.

NECESITATEA MAI BUNEI REPARTIZĂRI A CADRELOR, A RECICLĂRII ȘI ROTIRII LOR PERIODICE

Sînt și multe probleme legate de felul în care folosim și repartizăm cadrele în diferite domenii de activitate. În mod deosebit doresc să atrag atenția asupra unei mai bune folosiri a cadrelor tehnice. Chiar o privire destul de sumară asupra situației de astăzi din ministere arată că o parte însemnată a cadrelor tehnice sînt folosite în activități periferice, de birou, nu în activitatea tehnică. Problema centrală a dezvoltării noastre industriale este dezvoltarea rapidă a tehnicii, ridicarea nivelului calitativ al producției. De aceea este necesar să trecem rapid la scoaterea din birouri și din activitatea administrativă a cadrelor tehnice, deplasîndu-le în sectoarele tehnice, în sectoarele de concepție, de cercetare, de proiectare, acolo unde este necesar. Multe ministere se plîng că au greutăți în proiectare, dar în aceleași ministere se găsesc zeci de tehnicieni buni — unii avînd o experiență mai mare decît cei ce lucrează în proiectare — care fac munci de birou. Este necesar ca inginerii să înțeleagă că au învățat nu

pentru a mînui hîrtiile, pentru a face rapoarte și statistici, ci pentru a construi mașini, utilaje, pentru a contribui la dezvoltarea tehnicii în România. Ei trebuie să lupte pentru a trece la această activitate. *(Aplauze puternice).*

În aparatul central trebuie să aplicăm cu mai multă fermitate prevederile legii, atît cu privire la reciclare, cît și cu privire la rotirea periodică a cadrelor. Dacă un inginer va sta 10 ani într-o funcție administrativă, chiar de planificare, va înceta de a mai fi inginer. O știți cu toții foarte bine. Dezvoltarea rapidă, în ritm intens, a tehnicii și științei reclamă, după aprecieri generale, o împrospătare a cunoștințelor la 4—5 ani. Cine mai vine cu pretenția că este specialist pentru că acum 10 sau 15 ani a învățat politehnica sau agronomia, iar de atunci nu a mai lucrat în domeniul respectiv, trebuie să i se spună că de fapt a încetat de a mai fi specialist. Are diplomă, dar nu mai poate exercita specialitatea respectivă. Trebuie să spunem lucrurilor pe nume. Trebuie să fim atenți ca toate cadrele noastre de specialiști, din toate domeniile, să nu se rupă de producție, de viață, ci să fie permanent în legătură strînsă cu ea. Reciclarea și rotirea periodică a cadrelor, trecerea lor în activitatea productivă sînt obligatorii și folositoare nu numai pentru cadrele respective, dar și pentru ridicarea nivelului general al activității de conducere din minister. Împrospătarea cadrelor tehnice dintr-un minister este o necesitate pentru a realiza activitatea de conducere economică. În general, ridicarea nivelului de cunoștințe tehnice, științifice, profesionale trebuie să stea mai mult în atenția noastră, a tuturor, a conducerilor ministerelor și, desigur, a Ministerului Învățămîntului, care are prin lege răspunderi în această privință. Dar fiecare minister trebuie să poarte răspunderea nemijlocită.

SĂ FIE INTENSIFICATĂ ACTIVITATEA ORGANIZAȚIILOR DE PARTID, SĂ SE ASIGURE PARTICIPAREA ACTIVULUI DIN MINISTERE LA ÎNTREAGA MUNCĂ POLITICĂ A PARTIDULUI NOSTRU!

Este necesar să avem în vedere ridicarea nivelului politic și ideologic al cadrelor din aparatul de stat. Asistăm în unele sectoare la o tehnicizare, chiar la o funcționarizare a aparatului, ceea ce, fără îndoială, nu poate să nu aibă repercusiuni negative. Dacă am vorbi pe bază de statistici, ne-am putea declara mulțumiți cu situația din aparatul central, am putea spune că munca politico-educativă este bună. Avem, din totalul de 17 000 de persoane existente în aparatul de stat central, aproape 10 000 de membri de partid, adică 60% din totalul personalului. Dar analizînd cum își desfășoară activitatea organizațiile de partid din aceste ministere, trebuie să spunem că nu putem fi pe deplin mulțumiți. Am luat, e drept, un șir de măsuri. Am numit și instructori ai Comitetului Central care să ajute munca de partid în ministere. Dar, cu toate acestea, nu se poate spune că organizațiile de partid, cu un număr așa de mare de membri, își îndeplinesc cum trebuie rolul. Dealtfel, lipsurile de care am vorbit aici nu pot fi socotite în afara răspunderii comuniștilor, a organizațiilor de partid. Este de înțeles că atît realizările, succesele, cît și neajunsurile aparțin și organizațiilor de partid. Dacă toate organizațiile noastre de partid și-ar fi înțeles mai bine rolul și sarcinile pe care le au, dacă ar fi acționat cu mai multă exigență, multe din aceste neajunsuri nu s-ar mai fi manifestat.

Este o realitate că nu peste tot organizațiile de partid dezbat în mod exigent problemele de bază ale activității ministerelor. Ele nu acționează suficient pentru a influența

membrii de partid în îmbunătățirea activității lor, nu trag la răspundere în mod ferm pe comuniști pentru felul cum își îndeplinesc sarcinile. Trebuie să acționăm pentru îmbunătățirea activității și a vieții de partid, pentru creșterea rolului organizațiilor și al comuniștilor în munca de perfecționare a activității ministerelor, a tuturor organismelor centrale. Este necesar să plecăm de la prevederile statutare ! Nu lipsa dreptului de control — cum a spus aici un secretar de sector — împiedică organizațiile de partid să-și îndeplinească atribuțiile ! Ele au destule drepturi de a organiza comuniștii, pe toți oamenii muncii, întregul personal din minister în îndeplinirea hotărîrilor de partid, în aplicarea legilor, în lupta împotriva birocratismului, a risipei și tuturor neajunsurilor de care am vorbit aici. Organizațiile de partid au în această direcție drepturi nelimitate. Problema care se pune este de a lua măsuri ca organizațiile de partid să-și îndeplinească hotărîrile, ca viața de partid să se desfășoare la nivelul cerințelor, al sarcinilor puse de Comitetul Central al partidului. Fiecare organizație de partid trebuie să fie o forță dinamică în lupta împotriva neajunsurilor, pentru ridicarea nivelului activității în toate sectoarele. Să facem în așa fel încît fiecare comunist să fie un exemplu de felul în care își îndeplinește îndatoririle. Pînă la urmă, rolul de forță conducătoare a partidului — așa cum am mai menționat și altădată — nu e o lozincă abstractă, el se realizează prin felul în care fiecare organizație de partid, fiecare comunist își îndeplinește sarcinile și răspunderile încredințate. Nu s-ar putea spune că în aparatul nostru de stat sînt puțini comuniști cu sarcini de răspundere care pot influența nemijlocit activitatea ! Mai mult, fiecare comunist, indiferent ce sarcină și ce loc ocupă în producție, are aceeași răspundere și trebuie să acționeze pentru îmbunătățirea activității întregii organizații, a întregii instituții în care își desfășoară activitatea. În această direcție se impune ca și Comitetul municipal de partid București, comitetele de sectoare să exercite o conducere mai exigentă asupra vieții de partid din ministere.

Este necesar, de asemenea, să luăm măsuri speciale în activitatea politică, ideologică, de ridicare a nivelului ideologic al cadrelor, al comuniștilor din aparatul central. În general, este necesar să ne gîndim la o participare mai activă a activiștilor de partid, a comuniștilor din aparatul central la activitatea politică, nu numai în minister, ci și în afara ministerului. Trebuie să spunem că, în această privință, lucrurile nu ne pot mulțumi. Avem mii de activiști buni în ministere care participă foarte puțin — sau deloc — la activitatea politico-ideologică. Trebuie să trecem hotărît la antrenarea efectivă în activitatea politico-ideologică a tuturor cadrelor din ministere, începînd cu miniștrii, sau, dacă vreți, începînd cu primul ministru. Toți trebuie să înțeleagă că, în calitate de comuniști, trebuie să participe efectiv la viața politică, organizatorică, ideologică a partidului, acolo unde este necesar — inclusiv în cartiere, în întreprinderi, la sate, în comune. Cu o asemenea forță trebuie să obținem rapid nu numai îmbunătățirea activității în ministere, dar și îmbunătățirea generală a activității politico-ideologice. În felul acesta va crește și nivelul politic și ideologic al cadrelor din minister, vom înlătura tendințele spre tehnicizare și funcționarizare de care am vorbit. Această muncă politică constituie o necesitate pentru însăși formarea unor buni activiști, a unor buni conducători de partid și de stat în toate sectoarele de activitate. Lucrătorii din aparatul de stat nu sînt simpli funcționari, ci activiști de partid și de stat într-un sector de mare importanță ; ca atare, și activitatea lor trebuie să se ridice la nivelul cerințelor ce se pun în fața activiștilor de partid. Aparatul de stat central

constituie un sprijin de nădejde al Comitetului Central al partidului și sîntem convinși că lucrătorii din ministere și instituțiile centrale vor face totul pentru a răspunde acestei mari încrederi. În această privință este necesar ca și secțiile Comitetului nostru Central să acorde mai multă atenție activității politice și ideologice, antrenării într-o măsură mai mare a activului de cadre care lucrează în aparatul de stat, inclusiv în activitățile desfășurate pe plan central. Vom asigura în felul acesta condiții mai bune pentru ridicarea nivelului organelor noastre de partid din municipiu, sectoare, inclusiv pentru îmbunătățirea activității aparatului central. Secretariatul Comitetului Central va lua în cel mai scurt timp măsuri corespunzătoare pentru a înfăptui aceste măsuri.

Ținînd seama de problemele pe care le ridică continuu viața, de necesitatea de a dezbate periodic diferitele aspecte ale dezvoltării societății noastre, apreciem necesar ca să organizăm, cel puțin anual, asemenea consfătuiri, în care să facem un larg schimb de experiență, mai bun chiar decît s-a făcut astăzi. În felul acesta vom asigura o orientare unitară a activității în toate sectoarele. Totodată, va fi necesar să organizăm consfătuiri și pe sectoare — de planificare, aprovizionare, financiar, tehnic și altele — în care să se dezbată amănunțit problemele, să se generalizeze experiența, să se asigure o îndrumare și o orientare unitară. Această orientare, schimbul de experiență constituie o latură importantă a bunei conduceri, a ridicării nivelului general al activității noastre.

Iată în ce direcție consider că trebuie să orientăm activitatea noastră în vederea lichidării lipsurilor, a îmbunătățirii rapide a muncii. Avem în față sarcini de mare răspundere și este necesar să facem totul, să luăm toate măsurile pentru ca ele să fie realizate în cele mai bune condiții. Dispunem de tot ce este necesar în vederea lichidării lipsurilor ce se mai manifestă încă în activitatea noastră, pentru a obține în cel mai scurt timp o îmbunătățire radicală, pentru a răspunde în condiții tot mai bune cerințelor puse de Comitetul Central al partidului. *(Aplauze puternice).*

Avem cadre minunate, un larg activ de partid, puternice organizații de partid, un puternic aparat de stat cu care, dacă vom ști să acționăm cum trebuie, putem rezolva orice problemă. Avînd asemenea forțe, putem spune că nu există problemă, oricît de complexă, pe care să nu o putem soluționa în mod corespunzător. Totul este să pornim cu fermitate, cu încredere în forțele proprii, hotărîți să facem totul pentru a corespunde sarcinilor încredințate de partid. *(Aplauze puternice).*

Doresc să exprim convingerea conducerii de partid și de stat, a mea personal, că toți comuniștii, toți lucrătorii din aparatul de stat vor face totul pentru a-și îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile de mare răspundere și de onoare ce le revin, aducîndu-și contribuția tot mai însemnată, alături de toți oamenii muncii, de întregul popor, la înfăptuirea programului Congresului al X-lea, la ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Să facem totul pentru a întîmpina a XXX-a aniversare a eliberării țării cu realizarea și depășirea planului pe acest an !

Să luăm toate măsurile pentru a ne prezenta la Congresul al XI-lea din toamna acestui an cu succese tot mai mari în toate domeniile, inclusiv în perfecționarea conducerii și în activitatea aparatului nostru de stat. *(Aplauze puternice).*

Să avem permanent în vedere că succesele pe care le obținem în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România constituie o contribuție de mare

însemnătate la cauza socialismului în lume, la afirmarea forțelor progresului și păcii și că, în felul acesta, ne îndeplinim atît îndatoririle naționale, cît și îndatoririle ce ne revin pe plan internațional. Să acționăm și în viitor, cu toată fermitatea, pentru a asigura dezvoltarea colaborării internaționale, pentru a înfăptui neabătut politica externă trasată de Congresul al X-lea, de colaborare cu toate statele, de pace în întreaga lume! *(Aplauze puternice, prelungite).*

În încheiere, doresc să urez tuturor celor prezenți aici, tuturor comuniștilor, lucrătorilor din aparatul central, din întregul nostru aparat de stat, succese tot mai mari în îndeplinirea răspunderilor ce le revin față de partid și popor! Multă sănătate și multă fericire!

(Aplauze puternice, prelungite. Se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!" Într-o atmosferă plină de însuflețire, cei prezenți ovaționează minute în șir pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).

CUVÎNTARE LA ȘEDINȚA INAUGURALĂ A SESIUNII DE PRIMĂVARĂ A UNIUNII INTERPARLAMENTARE

— 16 aprilie 1974 —

Doamnelor și domnilor,

Onorată asistență,

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a vă adresa un salut cordial dumneavoastră, participanților la lucrările sesiunii de primăvară a Uniunii Interparlamentare, personalități marcante ale vieții politice din peste 60 de țări ale lumii, și să-mi exprim satisfacția că România găzduiește această importantă reuniune internațională. Fără îndoială că lucrările sesiunii, care abordează probleme majore ale situației politice internaționale actuale, vor contribui la mai buna cunoaștere reciprocă, la dezvoltarea contactelor și a relațiilor dintre parlamente, dintre factorii politici ai țărilor participante, la progresul eforturilor generale pentru instaurarea pe planeta noastră a unei lumi mai bune și mai drepte.

Reuniunea dumneavoastră își propune să dezbată probleme de importanță capitală pentru așezarea relațiilor dintre state pe baze noi, pentru lichidarea vechii politici

de dominație și dictat, de amestec în treburile interne ale altor state, a colonialismului și neocolonialismului, pentru impulsionarea luptei de eliberare națională a popoarelor și respectarea dreptului sacru al fiecărei națiuni de a-și hotărî singură destinele. Abordarea unui asemenea larg cerc de probleme de către acest important for politic internațional va putea neîndoios aduce o contribuție prețioasă la unirea eforturilor popoarelor, ale forțelor înaintate de pretutindeni în vederea afirmării în lume a unei politici noi, de egalitate și respect reciproc între națiuni, de pace și colaborare între state.

O importanță deosebită are faptul că sesiunea reunește parlamentari din țări cu orînduiri sociale diferite, reprezentînd opinia publică de pretutindeni, năzuințele tuturor popoarelor de a pune cu hotărîre capăt vechii politici, de a inaugura o eră nouă a relațiilor interstatale, bazate pe principii de egalitate și democratice. Subliniez în mod deosebit aceasta, pornind de la faptul că, în condițiile de astăzi, opinia publică și reprezentanții ei, masele largi populare din toate țările joacă un rol tot mai mare în determinarea evoluției politice mondiale, în promovarea păcii și colaborării. Tocmai ca rezultat al intensificării activității politice în viața internațională a maselor populare, al afirmării tot mai puternice a voinței popoarelor de a se dezvolta liber și nestînjenit, în lumea de astăzi s-au produs și se produc profunde transformări revoluționare, sociale și naționale, mari mutații în raportul de forțe mondial, au loc o serie de procese pozitive în direcția destinderii și colaborării.

O expresie elocventă a acestor tendințe noi o constituie faptul că în ultimii ani au fost soluționate un șir de probleme ce afectau în mod grav pacea și securitatea planetei, s-au intensificat contactele și tratativele dintre state, s-a amplificat colaborarea între națiuni. O semnificație deosebită are, în acest sens, de asemenea, trecerea la înfăptuirea deziderătului securității europene, realizarea de pași concreți în direcția normalizării raporturilor dintre statele continentului nostru, începerea și desfășurarea Conferinței general-europene.

În același timp însă trebuie să constatăm că în lume mai sînt forțe politice interesate să perpetueze vechea politică de inegalitate, dominație și dictat, de agresiune și război, să frîneze și să tragă înapoi procesul destinderii și păcii, al înțelegerii și colaborării dintre toate popoarele. Aceasta face necesară continuarea cu și mai mare fermitate și consecvență a eforturilor depuse de forțele democratice, de toate popoarele împotriva încercărilor de reeditare a spiritului „războiului rece", pentru normalizarea întregului climat internațional.

Pornind de la aceste considerente, Republica Socialistă România desfășoară o largă activitate internațională, acționează din toate puterile pentru accelerarea proceselor pozitive care au loc pe arena mondială, pentru promovarea noilor principii de relații dintre state, pentru triumful colaborării și prieteniei între toate popoarele lumii. Ca țară socialistă, România dezvoltă continuu relații de prietenie, alianță și colaborare cu toate statele care edifică noua orînduire socială. Totodată, amplificăm permanent colaborarea cu popoarele care pășesc pe calea dezvoltării economico-sociale independente, promovăm raporturi tot mai largi cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială. În cadrul contactelor frecvente pe care le avem cu conducătorii și reprezentanții unui număr mare de state, militâm activ pentru soluționarea problemelor care confruntă omenirea contemporană, în interesul tuturor statelor și popoarelor, al respectării dreptului lor de a fi pe deplin libere și suverane. În ul-

timii ani, Republica Socialistă România a semnat importante documente de stat — tratate, declarații comune și acorduri — cu numeroase țări ale lumii, mari și mici, de pe toate continentele, în care este exprimată hotărîrea reciprocă de a întemeia relațiile bilaterale pe principiile egalității și respectului mutual și, în același timp, de a acționa pentru intronarea unor norme noi, democratice în întreaga viață internațională. Punem la baza relațiilor noastre cu celelalte state principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, eliminarea forței și amenințării cu forța ca mijloc de rezolvare a diferendelor și litigiilor, respectarea dreptului sacru al fiecărei națiuni de a-și decide de-sine-stătător calea dezvoltării economico-sociale, de a fi stăpînă pe destinele sale. Considerăm că numai pe baza acestor principii și norme se poate asigura o colaborare neîngrădită între toate statele, în interesul fiecăruia în parte și al cauzei progresului și civilizației umane în ansamblu, se poate evita izbucnirea unei noi conflagrații mondiale, se poate clădi o lume a păcii și prieteniei.

Unul din obiectivele de prim ordin ale politicii externe românești este participarea activă la înfăptuirea securității pe continentul european. Dat fiind marele potențial material și spiritual de care dispune Europa, precum și faptul că numai în acest secol ea a fost punctul de pornire a două războaie mondiale, este evident că înfăptuirea securității europene reprezintă astăzi o problemă fundamentală a întregii vieți internaționale. Conștientă de aceasta, România a luat parte activă la pregătirea și desfășurarea lucrărilor Conferinței general-europene pentru securitate și colaborare și este hotărîtă să facă și în viitor totul pentru succesul deplin al acestei reuniuni. Este în interesul tuturor popoarelor europene

ca această conferință să pună bazele unor relații noi pe continent, întemeiate pe încredere, egalitate și respect reciproc, să asigure cadrul unor largi și neîngrădite colaborări — economice, tehnico-științifice, culturale și umane — între toate țările, fără deosebire de orînduire socială, dînd, totodată, fiecărei națiuni sentimentul deplinei securități, certitudinea că se poate dezvolta la adăpost de orice ingerințe, amestec sau agresiune din afară. Succesul Conferinței general-europene va constitui un eveniment de importanță istorică și va exercita, fără îndoială, o influență pozitivă asupra ansamblului climatului politic internațional.

O cauză vitală a păcii internaționale este stingerea oricăror focare de război. În acest sens se impune intensificarea eforturilor pentru instaurarea unei păci drepte, trainice în Orientul Mijlociu. Pornind de la premisa că nu pot fi acceptate anexiuni teritoriale prin forță, am considerat și considerăm că soluționarea conflictului din Orientul Mijlociu trebuie realizată pe baza rezoluțiilor Consiliului de Securitate, pe cale politică, prin retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967 și asigurarea independenței și integrității tuturor statelor din această zonă. Apreciem ca deosebit de pozitivă realizarea dezangajării militare între Egipt și Israel, care a dus la retragerea trupelor israeliene de pe o parte a teritoriilor arabe ocupate, și considerăm că trebuie să se acționeze în continuare pentru dezangajare și între celelalte state aflate în conflict. O condiție a instaurării unei păci juste și durabile în Orientul Mijlociu este, de asemenea, rezolvarea problemei poporului palestinean, crearea condițiilor pentru împlinirea aspirațiilor sale naționale, asigurarea dreptului său la autodeterminare, la organizare de-sine-stătătoare, inclusiv la crearea unui stat palestinean independent,

Considerăm, de asemenea, necesar să se asigure aplicarea întocmai a acordurilor de la Paris privind încetarea războiului din Vietnam, să se continue eforturile pentru realizarea deplină a păcii în întreaga Indochină, astfel ca popoarele vietnamez, khmer și laoțian să-și poată decide singure destinele, fără nici un amestec din afară, să se poată consacra nestingherite dezvoltării lor pe calea progresului economic și social.

Consolidarea păcii și securității internaționale cere în mod imperios să se elimine toate sursele de conflict și încordare, să se evite orice acte care ar putea genera animozitate între state, să se renunțe cu desăvîrșire la confruntarea armată ca mijloc de soluționare a litigiilor interstatale. Viața demonstrează că singura cale de rezolvare a problemelor ce confruntă țările este calea politică, tratativele desfășurate pe principiile deplinei egalități, în spiritul înțelegerii și respectului față de interesele legitime ale fiecărei națiuni.

Pornind de la faptul că în lumea de azi cursa înarmărilor absoarbe uriașe fonduri materiale, reprezintă o grea povară pe umerii popoarelor, că în arsenalele statelor se acumulează tot mai multe mijloace de distrugere în masă, considerăm că una din sarcinile cruciale care stau în fața întregii omeniri, a tuturor statelor, a guvernelor și parlamentelor este înfăptuirea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare. Este imperios necesar ca popoarele, opinia publică mondială să-și facă puternic auzit glasul și să impună trecerea de la discuții abstracte la măsuri practice, concrete de dezarmare, care să ducă la eliberarea omenirii de coșmarul unui nou război mondial nimicitor, la degajarea unor mari resurse ale societății, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale maselor, pentru accelerarea progresului și civilizației umane.

Sprijinim activ lupta de eliberare națională a popoarelor din Africa, acordăm ajutor multilateral guvernului Republicii Guineea-Bissau, mișcărilor de eliberare din Angola, Mozambic și Namibia. Ne pronunțăm cu hotărîre împotriva politicii rasiale și de apartheid din Africa de Sud și Rhodesia.

Considerăm că trebuie intensificate eforturile tuturor popoarelor pentru lichidarea definitivă a colonialismului, neocolonialismului, a oricăror forme de asuprire și subjugare a altor popoare. Considerăm că asigurarea condițiilor pentru afirmarea liberă și nestingherită a fiecărui popor, a fiecărei națiuni este o cerință vitală pentru instaurarea unor relații noi, de dreptate și egalitate în lumea de azi.

Apreciem că o problemă cardinală a zilelor noastre este lichidarea fenomenului subdezvoltării — a cărei origine este politica imperialistă, îndelungata asuprire colonială —, reducerea și desființarea decalajelor în dezvoltarea economică a statelor, crearea condițiilor ca toate popoarele să poată beneficia de cuceririle civilizației moderne. Se impun realizarea unui raport just între prețul materiilor prime și cel al produselor industriale, accesul larg al tuturor națiunilor, în condiții de deplină egalitate, atît la materii prime, cît și la tehnologiile avansate.

Industrializarea țărilor în curs de dezvoltare, progresul rapid al agriculturii sînt strîns legate de lichidarea analfabetismului, de ridicarea nivelului de cunoștințe al tuturor popoarelor, deoarece, pînă la urmă, valorificarea resurselor naționale și folosirea tehnologiilor moderne cer o muncă intensă, cadre cu o calificare tot mai înaltă.

Trebuie să acționăm pentru noi relații economice internaționale, la elaborarea cărora trebuie să participe activ toate statele, indiferent de mărimea lor.

Nici o problemă, și cu atît mai mult cea a relațiilor

economice, nu mai poate fi soluționată de cîteva state. Țările în curs de dezvoltare, țările mici și mijlocii care doresc să-și asigure progresul economico-social rapid și independența trebuie să participe tot mai activ la soluționarea tuturor problemelor. De aceasta depind însăși dezvoltarea procesului de destindere și încredere între națiuni, soarta păcii în lume.

Viața arată că, în soluționarea acestor mari probleme ale lumii contemporane, un rol de cea mai mare importanță revine parlamentelor. Ele au un cuvînt hotărîtor în orientarea politicii externe a guvernelor, în împlinirea năzuințelor maselor populare de a trăi într-un climat de destindere, colaborare și pace, în promovarea în viața internațională a unor relații noi, democratice, de egalitate între popoare. De aceea, considerăm că parlamentarilor din toate țările le revine datoria să acționeze mai ferm și consecvent pentru a determina guvernele, cercurile conducătoare să promoveze o politică conformă cu interesele vitale ale tuturor popoarelor, să țină seama, în întreaga lor activitate, de cerințele dezvoltării contemporane spre o lume mai bună și mai dreaptă. Parlamentele, Uniunea Interparlamentară pot face mult pentru mobilizarea opiniei publice în fiecare țară și în întreaga lume în lupta împotriva tendințelor anacronice din politica mondială, pentru accentuarea destinderii și pentru instaurarea unor raporturi noi, de egalitate, stimă, încredere reciprocă și colaborare fructuoasă între toate națiunile.

Doresc să vă asigur că Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România, exprimînd cu fidelitate aspirațiile și interesele supreme ale poporului român, va acționa consecvent pentru intensificarea colaborării cu parlamentele din întreaga lume, își va aduce contribuția activă la creșterea rolului Uniunii Interparlamentare în viața internațională, va promova în continuare o politică externă fermă, în sprijinul destinderii, păcii și securității mondiale.

Considerăm necesar să acordăm mai mare atenție creșterii rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organizații internaționale în soluționarea problemelor mondiale. Este de datoria noastră, a tuturor, și a dumneavoastră, a parlamentarilor de pretutindeni, de a face totul ca Organizația Națiunilor Unite să fie tot mai puternică.

În încheiere îmi exprim convingerea că prezența dumneavoastră în România vă va permite ca, paralel cu activitatea pe care o desfășurați în cadrul sesiunii Uniunii Interparlamentare, să puteți cunoaște mai îndeaproape realitățile socialiste ale patriei noastre, să puteți înțelege mai aprofundat legătura strînsă dintre politica internă a țării — consacrată edificării societății socialiste, menită să descătușeze larg energiile creatoare ale întregii națiuni, să asigure bunăstarea întregului popor — și politica noastră externă, închinată idealurilor de înțelegere, cooperare și prietenie între toate popoarele lumii. Sper că prezența dumneavoastră în România va contribui la mai buna cunoaștere între poporul român și popoarele dumneavoastră, la cauza colaborării dintre popoare și a prieteniei în întreaga lume.

Cu aceste gînduri, urez din inimă participanților la sesiunea Uniunii Interparlamentare succes deplin în realizarea importantei lor misiuni, în atingerea țelurilor mărețe de pace, pentru care s-au întrunit în aceste zile la București.

Să facem totul pentru a răspunde dorințelor de colaborare și pace ale întregii lumi. *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE LA PRIMIREA MEMBRILOR CONSILIULUI ASOCIAŢIEI CINEAŞTILOR, ALEŞI ÎN CADRUL CELEI DE-A II-A CONFERINŢE NAŢIONALE A LUCRĂTORILOR DIN CINEMATOGRAFIE

— 20 aprilie 1974 —

Stimaţi tovarăşi,

Doresc să încep prin a felicita în mod călduros noua conducere a Asociaţiei cineaştilor şi a-i ura succes în îndeplinirea mandatului încredinţat de conferinţă.

Problemele dezvoltării cinematografiei în România ocupă un loc important în viaţa societăţii noastre, în preocupările conducerii de partid. Pornim de la rolul important pe care îl are cinematografia în activitatea de ridicare a nivelului cultural al maselor populare, în realizarea programului partidului de făurire — odată cu edificarea societăţii socialiste multilateral dezvoltate — a omului nou, în dezvoltarea conştiinţei socialiste, care este o condiţie primordială a progresului general al societăţii noastre. Pornim de la preocuparea ca arta în general, deci şi cinematografia, să se încadreze cît mai activ, de pe poziţii militante, în activitatea de înfăptuire a directivelor Congresului al X-lea al partidului, ale Conferinţei Naţionale, ale plenarei Comitetului Central din noiembrie 1971, care s-a ocupat special de problemele ideologiei, culturii şi educaţiei.

Se poate spune că, într-adevăr, în ultimii ani s-au realizat paşi importanţi în direcţia îmbunătăţirii activităţii cinematografiei româneşti, a creaţiei de film. Au fost realizate multe filme care servesc mai bine scopului educării patriotice, socialiste a maselor populare, contribuie mai activ la răspîndirea concepţiei despre lume şi viaţă a partidului nostru. În cadrul conferinţei care s-a terminat ieri au fost relevate aceste realizări. Şi preşedintele Asociaţiei cineaştilor a vorbit aici despre rezultatele obţinute. Am putea să ne declarăm mulţumiţi cu ceea ce s-a realizat, am putea considera că, pe baza acestor rezultate, avem toate condiţiile ca în viitor să obţinem filme şi mai bune, cu un conţinut şi mai valoros. N-ar fi, cred, bine dacă nu am menţiona totodată că, în aceşti ani, pe lîngă o serie de filme bune, au mai văzut, totuşi, lumina zilei şi unele filme ce nu se află la înălţime nici din punctul de vedere al conţinutului, nici din punctul de vedere al nivelului artistic. Dealtfel, asupra unora din acestea s-a mai atras atenţia în decursul acestor ani. Oricum, cred că putem aprecia, în ansamblu, ca pozitive activitatea din ultimii ani, orientarea şi drumul pe care se merge în cinematografia românească. Cu o condiţie : să nu ne declarăm mulţumiţi cu ceea ce am realizat, să considerăm că filmele bune, această orientare bună constituie jalonul pe baza căruia trebuie să se acţioneze în continuare pentru ridicarea cinematografiei româneşti la nivelul realizărilor generale obţinute de poporul român în dezvoltarea economico-socială, în făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, la nivelul exigenţelor spectatorilor, al cerinţelor partidului nostru.

Avem, cred, toate condiţiile pentru a ne propune o dezvoltare mai accentuată a activităţii cinematografiei, atît în privinţa conţinutului, cît şi a calităţii artistice —

deosebit de importantă pentru atractivitatea oricărui film. Dumneavoastră știți că și o idee bună, dacă e prezentată într-o formă plictisitoare, poate avea, citeodată, o influență mai rea decît dacă n-ar fi prezentată deloc. Pe lingă conținutul de idei — care trebuie să stea permanent în atenția noastră — este necesar să avem în vedere că filmul își are legile lui artistice. Numai în măsura în care este accesibil, plăcut, interesant, el poate exercita o influență puternică asupra spectatorilor, asupra maselor populare.

Este pozitiv că am ajuns să realizăm 25 de filme pe an. Probabil că vă gindiți să nu ne oprim însă aici. Adevărat, se produc mai mult de două filme românești pe lună. Cerințele sînt însă mari, problemele care pot fi atacate de cinematografie sînt multiple și variate. Se vor putea deci găsi teme corespunzătoare pentru un număr ceva mai mare de filme. Sper că se va ține seama de aceasta. Probabil că va fi necesar să pornim cu mai mult curaj la realizarea de filme seriale — de calitate bună, desigur. Oricum, nu este prea plăcut ca la televiziune să vedem doar seriale străine. Serialul expirat recent a avut o temă bună, dar, după cît cunosc, s-a bucurat de multe critici din partea telespectatorilor și de mult mai puține aprecieri. Va trebui să ne gindim foarte serios la necesitatea realizării unor filme seriale pentru televiziunea românească și, în măsura în care vor fi bune, pentru străinătate.

Nu doresc să mă refer acum la preocupările generale ale partidului, ale poporului nostru. Vă sînt cunoscute direcțiile în care acționăm pentru dezvoltarea economică și socială a țării și pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a poporului. Cunoașteți atît realizările, cît și lipsurile existente, precum și preocupările noastre de a asigura perfecționarea organizării și conducerii societății, perfecționarea omului însuși, a conștiinței sale, a felului său de a gindi și trăi. Toate acestea oferă posibilități infinite de inspirație pentru scenariști, pentru regizori, pentru artiști. Se cer prezentate, prin intermediul filmului, opiniei publice, maselor populare din România și din străinătate atît realizările și defecțiunile, cît și eforturile pentru îmbunătățirea continuă a activității generale desfășurate în societatea noastră. Străinii, care vin în număr destul de mare în România, remarcă tocmai acest proces de innoire continuă care are loc în societatea socialistă românească, faptul că nu ne mulțumim cu ce am realizat, că acționăm continuu pentru perfecționarea tuturor laturilor activității economico-sociale. Aș dori ca și cinematografia noastră — în general, arta noastră — să fie mai sensibilă la aceste procese și preocupări, să se străduiască să le prezinte într-o formă cît mai convingătoare, mai elocventă, atit din punctul de vedere al conținutului, cît și al formei artistice.

În acest an sărbătorim a XXX-a aniversare a eliberării României de sub dominația fascistă, vom avea Congresul al XI-lea al partidului. Probabil că cinematografia are în vedere să prezinte unele aspecte legate de aceste evenimente, de lupta de eliberare a poporului nostru. Trebuie spus că cinematografia noastră a oglindit în general slab mișcarea revoluționară românească, începînd — dacă vreți — de pe vremea Unirii și pînă astăzi, de la crearea primului partid muncitoresc, în 1893, și pînă în zilele noastre. Asemenea etape și momente de importanță covîrșitoare ale istoriei noastre pot constitui pentru creatorii din toate genurile artei, inclusiv din cinematografie, teme de inspirație pentru realizarea unor opere de mare valoare. Sînt, de asemenea, încă slab oglindite perioada înfăptuirii insurecției naționale antifas-

ciste și antiimperialiste, precum și participarea României la războiul antihitlerist. Consider necesar ca în viitor să acordăm mai multă atenție acestor perioade din istoria luptei poporului nostru, oglindirii lor corespunzătoare în opere cinematografice. Știu că sînt prevăzute filme de acest fel și în producția acestui an, cred însă că trebuie să ne gîndim la o tematică mai cuprinzătoare, consultînd mai larg în acest scop și pe aceia care au participat direct la evenimentele istorice. Spun aceasta pentru că unele din filmele consacrate acestor perioade și evenimente suferă de o anumită lipsă de veridicitate. Nu oglindesc întotdeauna realitatea istorică — firește, nu în sensul fotografierii ei, ci al adevărului. Nu se prezintă într-o formă corespunzătoare eroismul clasei noastre muncitoare, al țărănimii și intelectualității, al revoluționarilor români. Se imaginează uneori episoade despre care noi, cei ce le-am trăit, ne întrebăm cînd s-au întîmplat, cum s-au putut întîmpla? — pentru că știm că n-a fost și nu putea fi așa. Am atras atenția Consiliului Culturii și Secției de propagandă să fie antrenați în buna documentare și chiar la finalizarea filmelor — firește, nu din punct de vedere artistic, ci pentru asigurarea veridicității acestora — o serie de activiști, vechi militanți, care să-i ajute pe creatori în înțelegerea mai aprofundată a diferitelor etape ale istoriei luptei revoluționare. Revin din nou la perioada scurtă — de opt luni de zile, dar deosebit de eroică — a participării armatei române, a poporului român la lupta împotriva Germaniei hitleriste. Ea trebuie prezentată într-o formă mult mai expresivă, urmărindu-se redarea contribuției deosebit de importante pe care poporul român a adus-o la înfrîngerea Germaniei hitleriste, la nimicirea fascismului.

M-am referit la evenimentele mai recente, dar cinematografia va trebui să se ocupe mai mult de redarea

marilor momente ale istoriei poporului român. În următorii ani se vor împlini 375 de ani de la realizarea — e adevărat, pentru scurtă durată — a primului stat unitar al românilor. Avem un film despre Mihai Viteazul, dar consider că acest moment, de importanță epocală, al istoriei României trebuie prezentat în mod corespunzător. Timpul care a rămas pînă la această aniversare este scurt, dar probabil că unii scenariști și regizori s-au gîndit la acest lucru. Vreau numai să-l reamintesc. Vom sărbători în 1977 100 de ani de la războiul pentru independență. Prea mult timp nu mai este, dacă avem în vedere necesitatea de a realiza opere valoroase. Sigur, pentru filme de ocazie poate este timp, dar pentru filme cu adevărat bune timpul este scurt. De aceea, cred că trebuie acționat de acum atît în cinematografie, cît și în celelalte sectoare ale artei, în literatură, teatru, muzică, pentru oglindirea corespunzătoare a marii epopei a luptei poporului român pentru independență. Consider că nici actul Unirii nu a fost redat cum se cuvine în cinematografie, ca dealtfel și în teatru. Nu putem fi pe deplin mulțumiți cu ceea ce avem. Este deci necesar să acordăm o mai mare importanță prezentării luptei îndelungate a poporului român împotriva dominației străine, pentru eliberarea națională și socială, pentru dezvoltarea democratică, socialistă a patriei noastre.

Așa cum am menționat la început, trebuie să avem, totodată, permanent în vedere preocupările actuale ale poporului nostru pentru înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea, asigurînd redarea în artă, într-o formă cît mai veridică și expresivă, a activității multilaterale, clocotitoare ce se desfășoară în toate domeniile vieții sociale. Practic, aici există un cîmp nelimitat de inspirație. Arta, inclusiv cinematografia, trebuie să contribuie nu numai la redarea a ceea ce se realizează

— aceasta are, desigur, o mare importanță —, dar și la relevarea perspectivei, contribuind la crearea unui anumit mod de gîndire și înțelegere a dezvoltării viitoare, a poziției omului în societatea pe care o edificăm. În această privință cred că tematica cinematografiei ar trebui să fie mai bogată, de mai mare perspectivă. Am discutat și la întîlnirea din 1971 că, dacă ne mărginim să lucrăm de la un an la altul, e greu să asigurăm filme de mare valoare. În domeniul cinematografiei ar trebui să avem un plan cincinal, care să fie, desigur, înnoit în fiecare an. În permanență să avem în față un cincinal, care să le permită scenariștilor să lucreze în perspectivă. Sigur, unii pot realiza lucruri bune și într-o lună. Nu prea mulți pot crea însă opere mari într-un timp așa de scurt. Să nu uităm că artistul are nevoie de o bună cunoaștere a realităților, a vieții, are nevoie să trăiască un anumit timp în mijlocul acelora pe care vrea să-i înfățișeze în film sau în piesă, spre a înțelege mediul, gîndirea oamenilor și a le exprima artistic. Filmele cu caracter istoric cer, după cum se știe, o bună și destul de îndelungată documentare. Dar și cunoașterea istoriei pe care o trăim acum necesită documentare, poate chiar mai profundă decît cea din hrisoave. Prezentul cere artistului să studieze și oamenii — numai astfel îi va înțelege, va putea reda felul lor de a gîndi. Sper că noua conducere a Asociației cineaștilor, Consiliul Culturii și Secția de propagandă vor acționa pentru a pune la baza activității cinematografice un program de perspectivă. Nu va fi rău dacă vom avea scenarii mai multe care să aștepte la rînd; mai rău este dacă trebuie să așteptăm scenariile.

Cred că nu mai putem spune acum că avem o cinematografie nouă sau tînără. Orice tinerețe are o limită. Cinematografia românească a ajuns, cred, la anii maturității. Ea nu mai poate avea scuzele tinereții, invocate în trecut, nu mai poate apela la o astfel de indulgență. Lucrul acesta este valabil atît pentru scenariști, cît și pentru regizori și actori, pentru toți cei ce concură la realizarea filmului.

Cred că este necesar să acționăm mai ferm pentru a asigura creșterea nivelului general al cadrelor — de la scenariști și regizori pînă la tehnicieni. Numai astfel se vor putea realiza filme care să corespundă în măsură tot mai mare necesităților etapei actuale, cerințelor partidului, așteptărilor întregului popor. Avem cadre bune, dar trebuie organizat și mai temeinic în acest domeniu procesul reciclării, perfecționării și ridicării continue a nivelului de cunoștințe, inclusiv de ordin artistic, care în cinematografie au o importanță mare.

Nu trebuie să uităm nici de faptul că, pe lîngă rolul educativ, cinematografia trebuie să țină seama și de cerința de a fi cît mai eficientă din punct de vedere economic. Trebuie să ne preocupăm ca mijloacele de care dispune societatea noastră socialistă să fie folosite cît mai chibzuit, pentru a obține o eficacitate maximă în toate sectoarele de activitate. Și în cinematografie este loc pentru folosirea mai bună, cu mai mult spirit gospodăresc a mijloacelor materiale și financiare, pentru evitarea unor cheltuieli inutile care se mai fac cîteodată și care duc la ridicarea costurilor unor filme. Să începem chiar de la lucrurile de mică importanță și pînă la gospodărirea peliculei, ce costă destul de scump și pe care o importăm. Printr-o mai bună pregătire, în prealabil, a filmelor, trebuie să se evite consumul mare de peliculă, căci, după datele pe care le avem, în comparație cu alte țări, el este încă ridicat.

Va trebui să luăm măsuri pentru a evita și elimina

unele paralelisme care mai există astăzi în cinematografie, unificînd și concentrînd creația de film într-un singur loc. Mă refer la ceea ce se realizează în cinematografie și la televiziune. Am în vedere mai cu seamă jurnalul cinematografic de actualități, care, odată cu televiziunea, încetează practic de a mai fi de actualitate. E inutil să se mai prezinte pe ecran, în sălile de cinematograf, actualități văzute cu săptămîni sau chiar luni în urmă la televizor. Aceasta nu mai prezintă pentru nimeni nici un interes. În afară de acest aspect, va trebui ca, în general, producția de filme să fie concentrată la un singur organism, ținîndu-se seama, desigur, de cerințele diferitelor sectoare. Vom asigura prin aceasta o folosire mai eficientă a bazei materiale de care dispunem, a cadrelor, spre a realiza filme cît mai bune, atît din punctul de vedere al conținutului, cît și al nivelului artistic.

Iată cîteva preocupări asupra cărora, în ultimul timp, am discutat cu tovarășii de la Comitetul Central care se ocupă de aceste probleme și pe care am vrut să vi le prezint și dumneavoastră. Am convingerea că noua conducere a Asociației cineaștilor va acționa mai intens pentru ridicarea rolului cinematografiei noastre, pentru realizarea unor filme de toate genurile care — așa cum am menționat — să servească într-o măsură tot mai mare activității uriașe ce se desfășoară în țara noastră, muncii de educație, de făurire a omului nou al societății socialiste, omului care va avea sarcina să asigure ridicarea României pe noi trepte de civilizație, să făurească societatea comunistă în patria noastră.

Cu aceste gînduri și cu aceste dorințe aș dori să urez încă o dată noii conduceri a ACIN-ului, tuturor lucrătorilor din domeniul cinematografiei — de la scenariști, regizori și artiști pînă la lucrătorii din domeniul tehnic — succes în realizarea unor filme tot mai bune. Sînt convins că toți cei ce lucrează în cinematografie vor face totul pentru a răspunde cu cinste încrederii pe care le-o acordă partidul, așteptărilor întregului nostru popor.

Vă urez realizări cît mai mari în activitatea dumneavoastră viitoare, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, prelungite).*

INTERVIU
ACORDAT GRUPULUI DE ZIARE BRAZILIENE „DIARIOS ASSOCIADOS"

— 20 aprilie 1974 —

ÎNTREBARE : *Care sînt acțiunile guvernului român în ceea ce privește ridicarea misiunilor diplomatice — ale Braziliei la București și României la Brasilia — la nivel de ambasadă ?*

RĂSPUNS : Ridicarea nivelului reprezentanței României în Brazilia și a reprezentanței Braziliei în România la nivel de ambasadă depinde de hotărîrea celor două guverne, presupune un acord între cele două guverne. Noi sîntem favorabili realizării acestui obiectiv și sperăm că vom ajunge la o înțelegere corespunzătoare cu guvernul Braziliei. Îmi exprim speranța că președintele Braziliei va sprijini ridicarea nivelului reprezentanțelor noastre.

ÎNTREBARE : *În discursul pe care l-ați rostit la sesiunea Uniunii Interparlamentare v-ați referit — dacă eu am înțeles bine — la ajutorul acordat unor mișcări de eliberare din Africa — Guineea-Bissau, Mozambic și celelalte. V-aș ruga să explicați mai în detaliu poziția României cu privire la această problemă.*

RĂSPUNS : România se pronunță în mod consecvent pentru lichidarea definitivă a colonialismului și neocolonialismului, a oricăror forme de asuprire și subjugare a altor popoare, pentru dreptul fiecărui popor la afirmare liberă, la dezvoltarea independentă a economiei sale naționale. Apreciem că este necesar să se acționeze pentru ca Portugalia să pună capăt dominației coloniale.

În acest cadru sprijinim activ lupta de eliberare a popoarelor din Africa, acordăm ajutor multilateral guvernului Republicii Guineea-Bissau, mișcărilor de eliberare din Angola, Mozambic și Namibia. Ne pronunțăm cu hotărîre împotriva politicii rasiale și de apartheid din Africa de sud și Rhodesia.

Ajutorul îmbracă toate formele posibile pe care România le poate acorda : ajutor material — și ca să fie clar, inclusiv în domeniul militar —, în domeniul pregătirii cadrelor și, desigur, un larg ajutor politic și diplomatic.

De ce acordăm acest ajutor ? Noi considerăm că aici este vorba de a sprijini lupta unor popoare pentru independența națională și că toate popoarele trebuie să sprijine lupta unui popor care este subjugat pentru a deveni independent.

Ne pronunțăm, totodată, pentru a se ajunge la o soluție pe baza înțelegerii între mișcările de eliberare și Portugalia. Pînă acum, după cîte știm noi, Portugalia, sau, mai bine zis, guvernul portughez este acela care refuză să ia în considerație discuții cu mișcările de eliberare pentru a se ajunge la un acord cu acestea.

Mai mult chiar, guvernul a luat măsuri împotriva unor ofițeri portughezi care au arătat că trebuie să se ajungă la o înțelegere.

Este necesar ca Portugalia să renunțe la această politică de dominație asupra popoarelor.

Fără nici o îndoială, mișcările de eliberare din țările dominate de Portugalia vor obține victoria deplină. Aceasta corespunde și intereselor poporului portughez privind dezvoltarea sa economico-socială independentă și stabilirea cu aceste țări și popoare de relații noi, bazate pe egalitate și respect.

ÎNTREBARE: *Se spune că România acționează pentru un socialism care diferă oarecum de cel al altor țări. Pot exista diferențe între țările socialiste? Cum apreciați relațiile României cu țările socialiste?*

RĂSPUNS: România a realizat construcția societății socialiste. Au fost lichidate cu desăvîrșire clasele exploatatoare; industria aparține în întregime oamenilor muncii; în agricultură, de asemenea, s-a realizat sectorul socialist — de stat sau cooperatist. Întreaga repartiție se realizează pe principii socialiste; nimeni nu poate să realizeze venituri pe seama exploatării muncii altuia, sursa unică de venit a oricărui cetățean român fiind munca pe care o desfășoară în diferite sectoare de activitate. În conformitate cu principiul socialist, fiecare este retribuit în raport cu cantitatea și calitatea muncii depuse, cu importanța activității sale în societate. Urmărim să asigurăm un raport cît mai judicios între veniturile mari și mici, în sensul apropierii lor, mergînd pe linia creșterii mai substanțiale și mai rapide a veniturilor mici. Deci, înfăptuim neabătut principiile socialismului în toate domeniile de activitate.

Din acest punct de vedere, legitățile sînt aceleași în toate țările care își propun să înfăptuiască societatea socialistă. Desigur, în realizarea lor practică trebuie să se țină seama de condițiile istorice, naționale, sociale din fiecare țară. Formele de organizare pot fi diferite; esențial este însă să fie realizate principiile de bază ale socia-

lismului în toate domeniile. Din acest punct de vedere nu pot exista deosebiri între țările socialiste.

Desigur, aceste principii se pot aplica într-o țară dezvoltată altfel decît într-o țară mai puțin dezvoltată. Evident, o țară dezvoltată dispune de mai multe mijloace materiale decît o țară slab dezvoltată. În esență însă, socialismul nu poate avea la bază decît aceleași principii. Pe scurt, socialismul este incompatibil cu menținerea exploatării sau a formelor capitaliste de proprietate asupra mijloacelor de producție. Cu alte cuvinte, socialismul presupune în mod obligatoriu lichidarea exploatării, a proprietății private asupra mijloacelor de producție și repartiția veniturilor după muncă, participarea activă la conducerea societății a maselor largi populare.

În ce privește relațiile României cu țările socialiste, ele sînt bune cu toate aceste țări.

Asupra unor probleme pot să existe deosebiri de păreri, și este normal acest lucru. Noi nu dramatizăm în nici un fel acest fapt; în politica noastră externă pornim de la necesitatea întăririi solidarității și colaborării cu toate țările socialiste, în toate sectoarele de activitate, considerînd aceasta o condiție esențială pentru dezvoltarea socialismului în fiecare țară și, totodată, pentru creșterea prestigiului socialismului pe plan internațional.

Punînd în centrul politicii noastre externe întărirea relațiilor cu toate țările socialiste, ne preocupăm, în același timp, de dezvoltarea colaborării cu statele care au pornit pe calea dezvoltării independente, cu toate statele lumii, participăm activ la soluționarea problemelor internaționale, considerînd aceasta ca una din îndatoririle fundamentale față de poporul român și față de cauza păcii în lume.

Trebuie să avem în vedere că problemele care confruntă astăzi omenirea nu pot fi soluționate numai de

cîteva state, oricît ar fi ele de mari. Țările în curs de dezvoltare, țările mici și mijlocii — care doresc să-și asigure progresul economico-social rapid și independența — trebuie să participe tot mai activ la soluționarea tuturor problemelor internaționale. În acest sens, noi considerăm că țările mici și mijlocii, țările în curs de dezvoltare pot și trebuie să aibă un rol tot mai important în viața internațională.

ÎNTREBARE: *La noi, în Brazilia, se vorbește despre „miracolul brazilian". Aflîndu-mă în România, în fața faptelor, eu aș denumi ceea ce am văzut aici nu un „miracol românesc", ci succesul românesc.*

De ce nu există mai multe relații între România și Brazilia, țări care cresc și se dezvoltă într-un ritm înalt?

RĂSPUNS: România a obținut rezultate mari în dezvoltarea sa economică și socială și depunem în continuare eforturi deosebite pentru a asigura înaintarea în ritm susținut și în viitor. Facem aceasta deoarece pornim de la faptul că societatea socialistă trebuie să asigure un înalt nivel de dezvoltare a economiei, pentru că numai pe această bază vom putea realiza în viață principiile socialismului, bunăstarea materială și spirituală a întregului popor.

Știu că Brazilia, în ultimii ani, a obținut succese mari în dezvoltarea sa economică și are posibilități foarte mari. Ținînd seama de dezvoltarea ambelor țări, consider că sînt mari perspective pentru o colaborare româno-braziliană mult mai amplă. Dealtfel, în ultimii ani, relațiile economice dintre țările noastre s-au dezvoltat destul de bine. În prezent sînt în curs o serie de tratative pentru a extinde aceste relații. Noi sperăm că vom ajunge la înțelegeri corespunzătoare cu guvernul Braziliei și că vom asigura o dezvoltare mai rapidă a acestei colaborări în

multe sectoare de activitate, așa cum am realizat cu alte țări din America Latină.

După cum se cunoaște, cu prilejul vizitelor pe care le-am făcut nu demult într-o serie de țări latino-americane am pus bazele unei conlucrări trainice, multilaterale, care să contribuie la dezvoltarea țărilor noastre, la făurirea unei lumi mai drepte și mai bune. În acest context, dorim să dăm o largă dezvoltare și relațiilor dintre România și Brazilia, în toate domeniile, considerînd că aceasta corespunde intereselor fundamentale ale popoarelor noastre, intereselor păcii, colaborării, destinderii, afirmării în întreaga lume a noilor relații internaționale.

La baza relațiilor noastre cu Brazilia, ca, dealtfel, cu toate statele lumii — indiferent de orînduirea lor socială și politică —, așezăm principiile independenței și suveranității naționale, egalității depline în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. Ne pronunțăm statornic pentru respectarea dreptului fiecărei națiuni de a-și decide singură soarta, corespunzător intereselor și năzuințelor sale vitale.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, ați dori să spuneți ceva brazilienilor?*

RĂSPUNS: Aș dori să adresez, din partea mea și a poporului român, un salut cordial poporului brazilian, căruia îi urez cele mai mari succese pe calea dezvoltării economico-sociale, a întăririi independenței, a bunăstării și prosperității.

TOAST
LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI REPUBLICII COSTA RICA, JOSÉ FIGUERES FERRER

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 22 aprilie 1974 —

Stimate domnule preşedinte,

Domnilor,

Dragi tovarăşi,

Este o deosebită plăcere pentru mine să salut încă o dată, în mod cordial, pe preşedintele ţării prietene — Costa Rica — şi să-i urez domnului Figueres şi colaboratorilor săi bun venit în România.

Primirea ospitalieră şi prietenească cu care aţi fost întîmpinaţi din momentul sosirii în România constituie o expresie a sentimentelor şi dorinţei poporului român de a dezvolta prietenia şi colaborarea cu poporul prieten costarican, aşa cum doreşte să dezvolte colaborarea şi prietenia cu toate popoarele lumii. În acelaşi timp, sînt manifestări de prietenie faţă de un popor care, în America Latină, acţionează pentru a se dezvolta liber şi independent, corespunzător năzuinţelor sale, pentru a-şi făuri viaţa aşa cum o doreşte ; un popor cu care poporul român, prin Tratatul de prietenie şi cooperare semnat cu aproape 8 luni în urmă în capitala Republicii Costa Rica a pus

bazele unei prietenii trainice şi, în acelaşi timp, ale unei prietenii animate de dorinţa a două popoare de a conlucra în vederea făuririi bunăstării şi fericirii lor, a unei păci trainice în întreaga lume.

Vă aflaţi, domnule preşedinte, într-o ţară care acum 30 de ani a răsturnat dominaţia fascistă, străină, şi a trecut pe calea unei dezvoltări noi, în care poporul este pe deplin stăpîn pe propriile destine şi îşi făureşte viaţa socialistă corespunzător voinţei şi aspiraţiilor sale.

Veţi avea posibilitatea, în această scurtă vizită pe care o faceţi în România, să cunoaşteţi unele realizări ale poporului român pe calea făuririi societăţii noi. Veţi înţelege mai bine de ce poporul român este ferm hotărît să facă totul pentru a-şi apăra independenţa şi suveranitatea naţională, pentru a-şi făuri viaţa sa liberă, aşa cum o doreşte. El face aceasta pentru că a cunoscut timp de sute de ani dominaţia străină şi ştie, din propria sa experienţă, din suferinţele pe care a trebuit să le indure, dar şi din luptele pe care le-a dus împotriva asupririi străine şi asupririi de clasă, că pentru a-şi putea făuri o viaţă liberă trebuie să fie el însuşi stăpîn pe destinele sale. De aceea, poporul nostru este hotărît să facă totul pentru a-şi asigura dreptul de a fi pe deplin stăpîn pe soarta sa ; de aceea, apreciază realizările dobîndite pe calea socialismului, pentru că acesta i-a deschis calea unei adevărate independenţe naţionale şi libertăţi sociale.

Am putut constata cu multă satisfacţie în cursul vizitei în Costa Rica dorinţa şi preocupările poporului dumneavoastră de a-şi făuri o viaţă nouă, liberă şi independentă. Am constatat cu multă bucurie rezultatele obţinute pe acest drum şi sîntem convinşi că poporul prieten costarican, acţionînd pe calea dezvoltării sale libere, are perspective minunate de a-şi făuri un viitor strălucit.

Cu 8 luni în urmă am vizitat mai multe țări ale Americii Latine. Am constatat cu multă satisfacție că popoarele de pe acest continent se ridică la luptă împotriva asupririi, pentru a impune noi relații, bazate pe egalitate, pe respect; am constatat preocuparea popoarelor Americii Latine de a fi stăpîne pe bogățiile naționale și de a le putea folosi corespunzător năzuințelor lor.

Au trecut de atunci puține luni. În istorie ele se pot socoti ca o fracțiune de secundă; dar în aceste luni, în lume, inclusiv în America Latină, s-au schimbat multe lucruri. Schimbările care s-au produs sînt schimbări care merg într-o direcție pozitivă — în direcția afirmării cu tot mai multă putere a voinței popoarelor de a-și spune mai ferm cuvîntul în problemele internaționale, de a participa activ la așezarea relațiilor dintre state pe noi principii, bazate pe egalitate, pe respect al independenței și suveranității, pe neamestec în treburile interne, pe o cooperare reciproc avantajoasă. Toate aceste schimbări vorbesc despre faptul că popoarele sînt tot mai hotărîte de a pune cu desăvîrșire capăt vechii politici imperialiste de forță și dictat, de a acționa pentru lichidarea colonialismului, neocolonialismului, pentru instaurarea în lume a unor relații noi, de a asigura fiecărei națiuni dreptul de a-și făuri viața în mod liber, așa cum o dorește, fără nici un amestec din afară. Desigur, nu uităm că în lume mai sînt forțe care se opun acestei noi dezvoltări a societății omenești, care ar vrea să readucă lucrurile la trecut. Dar viața, evenimentele demonstrează că întoarcerea la trecut nu mai este posibilă. Fără îndoială, se pot ivi și insuccese — de felul celor întîmplate, spre exemplu, în Chile —, ele sînt, este adevărat, momente tragice, dar nu pot împiedica mersul înainte al popoarelor spre deplina independență și libertate. Este însă necesar ca popoarele să-și întărească unitatea lor — atît pe plan național, cît și

pe plan internațional —, să fie conștiente că viitorul aparține acelora care doresc și luptă pentru o lume mai dreaptă și mai bună, pentru așezarea relațiilor dintre state pe principii noi. Orice încercări de a opri aceste transformări sînt sortite eșecului! Ele pot să întîrzie aceste transformări, dar nimeni nu va putea împiedica drumul popoarelor spre deplina eliberare, spre o viață nouă, liberă, independentă!

În acest spirit apreciem noi că se desfășoară evenimentele pe plan internațional. În acest spirit se înscriu și relațiile dintre România și Costa Rica, ca relații menite să contribuie la impulsionarea solidarității și luptei popoarelor pentru acest viitor mai bun și mai demn.

În Europa, în aceste 8 luni, am obținut rezultate bune în direcția înfăptuirii securității pe acest continent, care a dat mult civilizației, dar care a adus lumii și două războaie mondiale, cu toate nenorocirile cunoscute. Ne apropiem de momentul în care se va putea încheia Conferința general-europeană, pe care o considerăm ca o primă etapă spre înfăptuirea unor relații noi pe continent — de deplină egalitate, de cooperare multilaterală în toate domeniile de activitate. Avem ferma convingere că realizarea securității pe continentul european va exercita o puternică influență asupra întregii vieți internaționale, în direcția realizării relațiilor noi, de colaborare și de pace.

Trăind în apropierea Orientului Mijlociu, ne preocupăm de realizarea în această zonă a unei păci trainice și drepte. Știm că menținerea încordării în Orientul Mijlociu constituie un pericol permanent nu numai pentru pacea popoarelor din această zonă, ci și pentru Europa și pentru întreaga lume. De aceea, considerăm că trebuie să depunem cu toții eforturi pentru a se ajunge cît mai grabnic la realizarea păcii în Orientul Mijlociu, pe baza

rezoluțiilor Consiliului de Securitate, ceea ce presupune retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate, realizarea unei păci care să garanteze independența, suveranitatea și integritatea tuturor statelor din această regiune și, totodată, să creeze condiții pentru ca poporul palestinean să-și poată organiza viața în mod liber, corespunzător năzuințelor sale. Apreciem că este în interesul tuturor popoarelor să facă totul pentru a se realiza cît mai grabnic pacea în această zonă.

Mai sînt zone de conflict în lume. Trebuie să acționăm cu multă fermitate pentru ca toate problemele litigioase dintre state să fie soluționate pe cale pașnică, să se renunțe la forță, la amenințarea cu forța. Războaiele, cursa înarmărilor nu fac decît să aducă noi și noi poveri pe umerii tuturor popoarelor. Dealtfel, țara dumneavoastră este, dacă nu mă înșel, prima țară care a renunțat la armată — și se pare că trăiește de atunci destul de bine. Desigur, omenirea nu a scăpat de primejdia războiului; de aceea, noi concepem dezarmarea începînd cu țările mari, care dețin principalele armate și principalele mijloace de ducere a războiului. Chiar dacă și România ar urma exemplul Costa Ricăi, tot nu am avea mai multă securitate. De aceea, considerăm că trebuie să acționăm pentru o reală dezarmare, pentru a se ajunge, în primul rînd, la oprirea cursei atomice, la distrugerea armamentelor atomice, la o dezarmare reală, făcînd astfel ca mijloacele care se cheltuiesc astăzi pentru înarmări să fie puse în serviciul dezvoltării economico-sociale a popoarelor, al ridicării bunăstării și fericirii lor, pentru ca, realmente, toate națiunile lumii să poată trăi fără teama de a fi supuse vreunei agresiuni. Știm că aceasta nu se rezolvă de la sine. Dimpotrivă, realizarea acestui obiectiv cere o luptă fermă, hotărîtă din partea tuturor popoarelor. De aceea, România se pronunță ferm pentru intensificarea

luptei tuturor popoarelor, a forțelor democratice, progresiste, antiimperialiste pentru a asigura realizarea acestui deziderat al întregii omeniri.

În lupta pentru o lume mai dreaptă și mai bună pornim de la realitățile contemporane, de la necesitatea ca problemele să fie soluționate cu participarea tuturor statelor; nu mai este posibil ca un șir de probleme care confruntă astăzi omenirea să fie soluționate doar de cîteva state. Pentru a găsi rezolvarea problemelor în concordanță cu năzuințele tuturor popoarelor, cu interesele asigurării păcii este necesară participarea activă a tuturor națiunilor, indiferent de mărimea lor. În acest cadru, popoarele mici și mijlocii au de jucat un rol important în viața internațională. Dealtfel, evenimentele din ultimele luni au demonstrat că țările în curs de dezvoltare, care în marea lor majoritate sînt țări mici și mijlocii, dacă acționează unit, pot exercita o influență foarte puternică asupra dezvoltării vieții internaționale.

Pornind tocmai de la aceste învățăminte, noi ne pronunțăm pentru a întări această solidaritate și colaborare, pentru a crește rolul Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme ale sale în viața internațională. Considerăm că în acest fel va fi posibil să obținem noi și noi pași pe calea politicii de destindere și colaborare, să facem ca fiecare națiune să se poată bucura tot mai mult de binefacerile civilizației, ale progresului general.

Iată, domnule președinte, în ce spirit și în ce direcție acționează guvernul român în activitatea sa internațională. Vizita dumneavoastră are loc tocmai într-o asemenea împrejurare, cînd ne aflăm în fața unor noi schimbări, a unor noi acțiuni pentru a impulsiona și mai mult drumul spre o lume mai dreaptă și mai bună. Știm că și în America Latină, în Africa și în Asia, precum și în Europa, marea majoritate a popoarelor, forțele progresiste

din toate țările sînt tot mai hotărîte să acționeze în această direcție. De aceea sîntem convinși că, în ciuda unor greutăți care vor mai putea apărea, avem perspectiva minunată și strălucită a unei victorii în lupta popoarelor pentru afirmarea voinței și a dreptului lor la o viață liberă și independentă.

Aș dori să exprim speranța și convingerea că popoarele noastre — care s-au înfrățit, ca să spun așa, printr-un Tratat de prietenie și cooperare — vor întări tot mai mult solidaritatea și conlucrarea dintre ele și, împreună cu toate celelalte popoare, vor contribui la realizarea năzuințelor spre mai bine, spre pace ale tuturor popoarelor lumii.

Știm că dumneavoastră ați făcut mult pentru Republica Costa Rica în această direcție. Știm că aveți asemenea țeluri în fața dumneavoastră. Gîndindu-mă că veți acționa și în viitor în acest sens, îmi exprim speranța că vizita pe care o faceți în România va fi un nou moment în dezvoltarea prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre.

Vă rog, dragi prieteni și tovarăși, să ridicăm acest pahar pentru prietenia și colaborarea dintre poporul român și poporul costarican ;

În sănătatea președintelui Figueres ;

Pentru fericirea și bunăstarea poporului costarican ;

Pentru pace și colaborare între popoare ;

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! (*Aplauze*).

CUVÎNTARE LA CEA DE-A XXIX-A SESIUNE A COMISIEI ECONOMICE A O.N.U. PENTRU EUROPA

— 24 aprilie 1974 —

Doamnelor și domnilor,

Stimați oaspeți,

Îmi face o deosebită plăcere să vă adresez un călduros salut dumneavoastră, participanților la cea de-a XXIX-a sesiune a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa, care de 7 zile își desfășoară lucrările în capitala patriei noastre.

Această reuniune are loc în împrejurări cînd popoarele europene, ca, dealtfel, toate națiunile lumii, sînt confruntate cu probleme deosebit de grave, determinate de perpetuarea unor relații inechitabile între state, a unor forme și practici colonialiste și neocolonialiste, de prelungirea crizei monetare și accentuate în ultima vreme de criza energiei, de dificultățile asigurării materiilor prime, de alte aspecte ale vieții economice. În aceste împrejurări, sesiunea Comisiei Economice a O.N.U., pe agenda căreia sînt înscrise cooperarea în sfera producției și schimburile de bunuri materiale, colaborarea în domeniul științei și tehnologiei, este chemată să contribuie la enunțarea

unor soluții în vederea unirii eforturilor țărilor europene pentru rezolvarea, cu forțe comune, a problemelor economice de importanță majoră ale continentului, ale întregii omeniri.

Fără îndoială, este încă necesar să pornim neîncetat de la faptul că cooperarea economică și tehnico-științifică, schimbul de valori materiale, de bunuri spirituale, de informații și de experiență reprezintă în lumea modernă o necesitate obiectivă a evoluției fiecărei țări în pas cu cuceririle progresului universal și, în același timp, o condiție a mersului înainte al întregii umanități. Analizînd realitatea în această lumină, putem aprecia că, în ultimii ani, a căpătat o amploare tot mai mare colaborarea economică, tehnico-științifică și culturală între statele de pe continentul european. Viața demonstrează însă că mai există mari rezerve nefolosite în acest domeniu, că mai persistă anacronisme care frînează desfășurarea plenară a colaborării. Statele europene dispun, după părerea noastră, de largi posibilități pentru a intensifica cooperarea pe tărîmul asigurării, folosirii și gospodăririi raționale a materiilor prime, al surselor de energie, al producției industriale, al ameliorării mediului ambiant, al perfecționării mijloacelor de comunicații și telecomunicații, precum și în alte domenii economice. Un rol stimulator deosebit de important ar avea, în acest sens, așezarea raporturilor dintre națiuni pe principii noi, de egalitate și democratice. Tocmai în această direcție apreciem că Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa poate aduce o contribuție deosebit de prețioasă, militînd mai activ pentru instaurarea în întregul ansamblu al relațiilor intereuropene a principiilor egalității și echității, pentru înlăturarea oricăror discriminări ce mai impietează schimburile internaționale. Înlăturarea măsurilor discriminatorii, a taxelor și suprataxelor constituie o cerință obiectivă pentru realizarea unei largi cooperări economice între țările europene. De asemenea, este necesar ca țările continentului nostru să acționeze mai unitar pentru realizarea unui nou sistem monetar, care să asigure un raport echitabil între monezile naționale. Progresul material, social și cultural al statelor de pe continentul nostru cere să se acționeze cu toată fermitatea și consecvența împotriva împărțirii Europei în blocuri economice închise, pentru relații nestingherite între toate statele continentului nostru. În soluționarea problemelor complexe ale relațiilor economice, țările europene trebuie să acționeze nu de pe poziții de concurență, ci în mod unitar, pornind de la necesitatea participării active la făurirea unei noi ordini economice internaționale, bazată pe egalitate și echitate, pe crearea unor raporturi juste între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale. La stabilirea unor prețuri echitabile, după părerea noastră, trebuie să se pornească de la legități și principii obiective care să permită comensurarea justă a valorii diferitelor produse, înlăturarea acțiunilor speculative sau de conjunctură, ce generează, în ultimă instanță, dereglarea relațiilor economice, accentuează starea de înapoiere a țărilor în curs de dezvoltare, creează condiții tot mai grave pe plan internațional. Procedînd astfel, Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa va deveni un organism de promovare a noilor raporturi economice, va determina progrese însemnate în făurirea unor relații cu adevărat noi între statele continentului nostru, în crearea unui climat de încredere și apropiere între popoare, în intărirea destinderii și cooperării în Europa. Dealtfel, desfășurarea lucrărilor Conferinței pentru securitate europeană, apropiata încheiere a fazei a doua și posibilitatea ținerii în vara acestui an a fazei a treia la nivel înalt evidențiază cu putere rolul important pe care îl au schim-

burile economice, relațiile economice în înfăptuirea unei adevărate securități pe continentul nostru.

Progresul economic și social contemporan impune în mod tot mai acut schimbul rapid al noutăților științifice, precum și unirea eforturilor specialiștilor din diferite țări în vederea rezolvării cu mijloace comune a unor probleme complexe ale cercetării moderne. Militînd pentru accesul tuturor națiunilor la cuceririle științei moderne, Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa poate contribui la ridicarea gradului de civilizație al fiecărui popor european, precum și la creșterea contribuției fiecărei țări la îmbogățirea patrimoniului științific al umanității.

Considerăm că este de datoria noastră, a tuturor, de a face totul ca întregul ansamblu al relațiilor de colaborare și cooperare între statele continentului european să servească drept model pentru un nou tip de conlucrare, liberă, fructuoasă și reciproc avantajoasă, între statele de pe toate continentele, între toate popoarele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Conștientă că progresul și civilizația contemporană sînt nemijlocit legate de participarea activă a fiecărui popor la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale, la cooperarea între toate țările, România este hotărîtă să acționeze și în viitor pentru amplificarea relațiilor cu toate statele Europei, ca și cu țările de pe alte continente, aducîndu-și în continuare contribuția activă la promovarea politicii de colaborare fructuoasă între națiuni, la cauza păcii în Europa și în întreaga lume.

Doamnelor și domnilor,

Sîntem contemporanii unor schimbări istorice de o amploare fără precedent în societatea umană, în organizarea vieții popoarelor și a întregii omeniri. Asistăm

și participăm în același timp la un neîntrerupt proces de transformări revoluționare, naționale și sociale pe toate meridianele globului, la profunde mutații în raportul de forțe pe plan mondial. Popoarele își afirmă tot mai puternic voința de a fi stăpîne pe destinele lor, de a participa nemijlocit la soluționarea marilor probleme care confruntă omenirea. Popoarele se ridică cu hotărîre împotriva vechii politici de dominație, inegalitate și dictat, de asuprire și ingerință în treburile altor state, pentru instaurarea pe arena mondială a unor relații noi, bazate pe respectul independenței și suveranității naționale, al dreptului fiecărui popor de a-și alege singur calea dezvoltării, pe egalitate și neamestec în treburile interne, pe renunțarea la forță și la amenințarea cu forța.

Ca urmare, în lume are loc un curs nou de destindere, de apropiere și colaborare între popoare. Desigur, acest curs nu a devenit încă ireversibil. Mai sînt forțe reacționare care încearcă să întoarcă înapoi roata istoriei, să frîneze evoluția spre colaborare și prietenie între popoare. De aceea, făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră cere încă eforturi susținute din partea tuturor popoarelor.

Viața demonstrează că însănătoșirea climatului politic internațional, întărirea securității mondiale sînt condiționate de instaurarea fermă și generalizarea în întreaga lume a relațiilor noi, de egalitate deplină în drepturi și respect mutual.

Ținînd seama de însemnătatea deosebită pe care continentul european o are în dezvoltarea civilizației umane, este firesc ca țările europene — deci și Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa — să aibă un cuvînt mai greu de spus în procesul înnoirii relațiilor interstatale, să contribuie în mod mai hotărît la promovarea noii politici internaționale. Fără îndoială că popoarele Europei,

care au avut atît de suferit în urma celor două războaie mondiale, ce au pornit de pe acest continent, trebuie să facă totul pentru a exclude în viitor un nou război, pentru a asigura pacea, care constituie garanția sigură a progresului fiecărei națiuni.

În această ordine de idei consider că ar fi necesar ca țările europene să acționeze, prin intermediul Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa, într-un mod organizat, mai ferm și mai eficient, în soluționarea problemelor majore pe care le dezbate în prezent Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite.

Pornind de la necesitatea generalizării principiilor dreptății și echității în viața internațională, considerăm că un obiectiv crucial al prezentului este sprijinirea fermă a luptei de eliberare a popoarelor care mai gem sub dominația străină, întărirea colaborării cu popoarele care au pășit pe calea dezvoltării de-sine-stătătoare, lichidarea fenomenului subdezvoltării, asigurarea condițiilor ca fiecare națiune să-și poată pune pe deplin în valoare potențialul material și uman în scopul propășirii economico-sociale. După părerea noastră, țările europene pot juca un rol deosebit în accelerarea acestor procese, amplificînd și diversificînd relațiile cu țările în curs de dezvoltare, sprijinindu-le în eforturile pentru valorificarea superioară a bogățiilor naționale, pentru dezvoltarea unei industrii moderne proprii, pentru formarea cadrelor necesare progresului multilateral.

Lichidarea subdezvoltării trebuie să ducă la apropierea nivelului de dezvoltare a diferitelor state, la creșterea bunăstării tuturor popoarelor. Trebuie înțeles că prosperitatea nici unui popor nu se poate realiza în detrimentul altor popoare. Relațiile economice nu trebuie folosite în nici un fel pentru presiuni economice sau ingerințe în afacerile interne.

O însemnătate deosebită are, în momentul de față, stabilirea unor relații noi cu statele africane și, în primă urgență, lichidarea definitivă a asupririi coloniale pe acest continent. Este cunoscut că o țară europeană, Portugalia, menține încă sub dominație colonialistă un număr de țări africane, împiedicîndu-le să-și afirme liber ființa națională, să se constituie în state independente, să-și clădească viața corespunzător aspirațiilor lor vitale. Apare normal ca toate țările europene să acționeze hotărît pentru a determina Portugalia să renunțe la politica ei anacronică, să dea curs declarației Organizației Națiunilor Unite care prevede desființarea neîntîrziată a oricăror relații colonialiste. Sprijinirea cauzei drepte a popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau corespunde nu numai aspirațiilor legitime ale acestor popoare, ci și năzuinței poporului portughez de a-și așeza relațiile cu celelalte națiuni pe respect mutual și avantaj reciproc. Realizarea independenței naționale de către aceste țări constituie o necesitate și pentru dezvoltarea relațiilor țărilor europene cu țările din Africa.

Pentru a se putea consacra plenar luptei pentru progres și prosperitate, pentru a putea promova cu fermitate noile principii interstatale, popoarele au imperios nevoie de pace, de un climat de liniște și securitate internațională.

Aceasta face necesare lichidarea rapidă a tuturor focarelor de încordare și conflict existente în lume, stingerea oricăror surse de război, abținerea de la orice acte care ar putea genera animozitate și neîncrederea între națiuni, înlocuirea confruntărilor armate cu tratative politice — ca singurul mijloc rațional de lichidare a litigiilor interstatale. În această lumină considerăm că trebuie făcut totul pentru instaurarea unei păci drepte, durabile în Orientul Mijlociu, în conformitate cu rezoluțiile Consiliului de Securitate. Aceasta cere tuturor țărilor

europene — interesate direct în lichidarea conflictului din Orientul Mijlociu, generator de pericole pentru securitatea zonei, cît şi a Europei şi a întregii lumi — să acţioneze cu mai multă perseverenţă şi energie pentru reglementarea politică a situaţiei din această regiune. Ţinînd seama de rolul relaţiilor economice ale Europei cu ţările Orientului Mijlociu, Comisia Economică a O.N.U. pentru Europa poate face mult pentru a contribui ca ţările europene să aducă o contribuţie mult mai activă la realizarea unei păci drepte şi juste în Orientul Mijlociu.

În soluţionarea marilor probleme care confruntă omenirea contemporană, în dezvoltarea procesului de destindere şi cooperare între state, în asigurarea cadrului propice de participare cu drepturi egale a tuturor ţărilor — mari, mijlocii şi mici — la viaţa internaţională, un rol de seamă îl au organismele internaţionale şi, în primul rînd, Organizaţia Naţiunilor Unite.

După părerea noastră, trebuie făcut totul pentru a creşte rolul Organizaţiei Naţiunilor Unite în stimularea cooperării economice, tehnico-ştiinţifice şi culturale — atît în Europa, cît şi pe celelalte continente —, pentru asigurarea participării tuturor statelor la soluţionarea marilor probleme care confruntă astăzi omenirea. Pornind de la aceasta, considerăm că şi Comisia Economică pentru Europa — organism important al Organizaţiei Naţiunilor Unite — poate să aducă o contribuţie de seamă la soluţionarea marilor probleme care preocupă astăzi omenirea, la promovarea destinderii şi păcii în lume.

Îmi exprim speranţa, stimaţi oaspeţi, că participarea dumneavoastră la această sesiune la Bucureşti vă oferă prilejul să cunoaşteţi mai îndeaproape munca poporului român pe calea construcţiei socialiste, posibilităţile dezvoltării largi a colaborării dintre România şi ţările dum-

neavoastră, precum şi dorinţa poporului român de a trăi în pace şi înţelegere cu toate naţiunile lumii, de a conlucra activ cu celelalte popoare pentru cauza progresului şi civilizaţiei pe continentul european şi în întreaga lume.

Cu această convingere, doresc să vă adresez tuturor şi, prin dumneavoastră, popoarelor pe care le reprezentaţi urări de fericire, bunăstare şi prosperitate. Vă doresc succes în continuare în activitatea dumneavoastră. *(Aplauze).*

CUVÎNTARE
LA PLENARA CONSILIULUI NAŢIONAL PENTRU ŞTIINŢĂ ŞI TEHNOLOGIE

— 27 aprilie 1974 —

Stimaţi tovarăşi,

Aş dori să încep prin a vă adresa dumneavoastră şi, prin dumneavoastră, tuturor cercetătorilor din România un salut călduros din partea mea şi a Comitetului Central al partidului. *(Aplauze puternice).*

Am vizitat cu interes expoziţia dumneavoastră şi, cu acest prilej, am fost invitat să iau cuvîntul. Aş dori să felicit pe aceia care au realizat în ultima perioadă aparatele de măsură, de control pentru cercetare, care au fost prezentate în expoziţie. Ele reprezintă într-adevăr un început bun şi sper că ceea ce am reuşit să realizăm pe această cale va constitui o bază pentru a lărgi producţia în acest sector atît de important, inclusiv pentru cercetare, dar şi pentru soluţionarea unor probleme necesare producţiei noastre.

Am ascultat multe explicaţii. Unele din aparatele expuse le-am mai văzut de vreo cinci ori pînă acum. Sper însă că a şasea oară nu vor mai fi prezentate tot ca noutăţi. *(Animaţie în sală).* Am ascultat, de asemenea,

explicaţiile cu privire la eficienţa economică. Desigur, n-am avut un aparat care să înregistreze rapid şi să facă calcule, dar, din ceea ce am reţinut, fiecare a arătat că se realizează economii la import de milioane şi zeci de milioane de lei valută. Numai că pe anul 1974 a trebuit să prevedem la buget un import mai mare decît în 1973. Deci, încă nu am simţit eficienţa economică în reducerea cerinţelor de valută pentru importuri. Sper că aceste calcule sînt reale şi, cel puţin începînd din 1975, se vor reflecta în bugetul ţării, în sensul de a reduce necesarul de valută la import, producînd această aparatură în ţară, aşa cum a spus fiecare din tovarăşii care au prezentat astăzi aceste rezultate. După cum vedeţi, încep cu o critică. *(Animaţie în sală).*

Pe plan mai general sper că, în cadrul lucrărilor pe care le-aţi avut ieri şi astăzi dimineaţă, aţi abordat problemele de bază ale dezvoltării cercetării în România. Avem rezultate bune. Nu cred că aveţi însă pretenţia să fac acum un bilanţ. Ştiu că l-aţi făcut dumneavoastră. Sîntem, în general, satisfăcuţi de ceea ce s-a realizat în ultimul timp în domeniul cercetării, mai cu seamă de orientarea spre care se merge de a se soluţiona acele probleme care sînt legate de dezvoltarea economică şi socială, în ritm intens, a patriei noastre.

Avem aici multe lucrări realizate în diverse institute care se aplică în producţie şi dau deja rezultate bune. Rezultatele pe care le-am obţinut în această direcţie în ultimii ani sper să constituie — şi aş dori să constituie — o bază pentru a intensifica legarea mai strînsă a cercetării cu necesităţile dezvoltării ţării noastre. Conducerea partidului nostru apreciază în mod deosebit eforturile şi rezultatele pe care le obţin cercetătorii noştri.

Aşa cum am mai discutat şi în alte împrejurări, pînă la

urmă cercetarea trebuie să răspundă necesităților societății într-o etapă dată — și România se găsește într-o etapă a dezvoltării sale rapide. Dorim să lichidăm cît mai repede rămînerea în urmă de la care am pornit, să ridicăm nivelul general de dezvoltare a țării noastre, din punct de vedere material și spiritual, dar mai cu seamă din punctul de vedere al bazei materiale, să ajungem într-un timp cît mai scurt la nivelul țărilor dezvoltate. Aceasta nu se poate realiza însă fără a așeza la temelia a tot ceea ce înfăptuim cele mai noi cuceriri ale științei și tehnologiei contemporane.

Programul de dezvoltare pentru cincinalul viitor va fi, de asemenea, destul de vast. Avem în vedere să continuăm într-un ritm intens dezvoltarea forțelor de producție, să dăm o atenție mai mare ramurilor moderne ale economiei. Se înțelege că aceasta necesită o participare mai activă a cercetării.

Vom dezbate, dealtfel, în cursul lunilor mai-iunie programul de dezvoltare în cadrul Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, în care mulți dintre dumneavoastră participați. Oricum, toate institutele centrale, precum și institutele de cercetare vor trebui să cunoască cel puțin planul de dezvoltare a ramurii respective și, pe această bază, să-și elaboreze planul de cercetare propriu. Deci, cei care încă nu cunosc lucrările ce s-au desfășurat pînă acum vor avea posibilitatea de a lua cunoștință și de a contribui la elaborarea programului de dezvoltare economică și mai cu seamă a programului de cercetare științifică menit să soluționeze problemele pe care dorim să le rezolvăm pentru dezvoltarea și modernizarea producției în cincinalul următor, precum și pentru pregătirea producției pe care o vom realiza după 1980.

Am dori — și insist asupra faptului — ca cercetarea

să aducă o contribuție mai mare la înfăptuirea programului de dezvoltare a țării noastre. Nu doresc să mă refer acum la nici o ramură, deși eram tentat să fac aceasta, și mai ales voiam să fac multe critici, însă renunț. Sper însă că miniștrii prezenți aici, conducătorii institutelor centrale și Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie vor înțelege că trebuie să ne așezăm și să desfășurăm o muncă mai temeinică, mai bine organizată.

Am creat un număr destul de mare de institute; am creat deja institutele centrale. Am clădit foarte mult și ar fi normal acum ca, după tot ceea ce am făcut pe linia organizării, să pretindem să obținem rezultate mai bune în cercetare. Eu sper că toți oamenii de știință, toți cercetătorii — atît cei din institutele departamentale, cît și cei din învățămînt — vor lucra într-o strînsă unitate, așa cum este și forma organizatorică actuală, pentru a soluționa mai rapid problemele pe care le are fiecare de rezolvat. Sînt încă și în această privință lucruri de îmbunătățit. Nu în suficientă măsură forța de cercetare de care dispunem în învățămîntul superior, îndeosebi, participă la soluționarea marilor probleme de cercetare. C.N.Ș.T.-ul, împreună cu ministerele, cu institutele centrale, trebuie să asigure integrarea activă a tuturor oamenilor din învățămînt în activitatea de cercetare legată de problemele puse în planul de dezvoltare a economiei noastre naționale.

Sînt un șir de probleme care privesc o mai bună legare a învățămîntului cu cercetarea, cît și a cercetării cu învățămîntul, cu producția, pregătirea studenților pentru a răspunde mai bine cerințelor puse de economia noastră. Desigur, nu dezbatem aici problemele învățămîntului, dar chiar pentru cercetare nu putem asigura cadre corespunzătoare din învățămîntul superior dacă nu vom lua măsuri ca, în cei 4—5 ani de învățămînt, studenții să-și însușească

nu numai cunoștințele teoretice cele mai moderne, dar și cunoștințele practice corespunzătoare.

Avem încă greutăți în realizarea unor instalații de înaltă tehnicitate. În diferite domenii — mai bine zis în mai toate domeniile — există o teamă de a ataca problemele complicate, tocmai datorită unei anumite rămîneri în urmă în pregătirea oamenilor în învățămîntul superior. C.N.Ș.T.-ul, ca organism chemat să asigure atît coordonarea și orientarea cercetării în toate domeniile, cît și introducerea rapidă a rezultatelor cercetării în producție, a tehnologiilor moderne, precum și perfecționarea lor, trebuie, de asemenea, să-și ia mai în serios și cu mai multă fermitate rolul și atribuțiile ce-i revin în această privință și să acționeze în concordanță cu sarcinile care i-au fost trasate. Cred că și aici ar trebui să înțelegem că a trecut perioada de organizare și reorganizare, că nu mai putem spune că sîntem la început; trebuie să ne așezăm serios și să punem ordine în acest sector de activitate.

Eu m-aș referi doar la unele probleme prioritare — care însă sînt „prioritare" de vreo cinci ani și nu s-au soluționat. Sînt probleme pe care le cunoașteți cu toții și toate sînt legate de materiile prime și de energie. Oricum, o problemă prioritară care nu se soluționează în cîțiva ani încetează de a mai fi prioritară. Deci, eu rog C.N.Ș.T. și pe toți tovarășii din domeniul științei de a trece la o asemenea formă de activitate care să permită concentrarea forțelor pentru soluționarea rapidă a problemelor ce le avem.

V-am spus că n-am venit pregătit să iau cuvîntul, întrucît avem în gînd să facem altă dată o dezbatere mai largă — și o vom face. Avem 60 000 de oameni care lucrează în cercetare, și trebuie să vă spun cinstit că nu avem rezultate pe măsura acestei forțe. Nu putem să nu constatăm că, față de efortul pe care îl face statul nostru,

față de forțele de care dispunem în cercetare, rezultatele obținute nu ne pot mulțumi. Eu spun acestea cu totul preliminar, dar vă rog să vă gîndiți ca pînă la o conferință națională a cercetării — care vrem s-o facem în acest an, cel mai tîrziu în septembrie — să analizăm căile de a aduce o îmbunătățire radicală în activitatea de cercetare, pentru a crește aportul ei în soluționarea problemelor privind dezvoltarea țării noastre. Fiecare trebuie să înțeleagă că cercetarea presupune pasiune, dăruire completă, presupune, într-adevăr, gîndire creatoare, imaginație, efort. Nu se poate face cercetare cu hîrtii; nu se poate face cercetare în birou; nu se poate face cercetare în cinci sau șase ore de lucru! Cine vrea să lucreze în cercetare trebuie să înțeleagă că această activitate începe de la ora 8,00 dimineața și se termină a doua zi la 8,00, cînd merge din nou la lucru, pentru că și noaptea trebuie să se gîndească la problemele din cercetare. Așa trebuie să procedeze dacă nu vrea să devină un funcționar care se mărginește să aibă o hîrtie și să o semneze. Deci, trebuie să avem o dezbatere largă și asupra a ceea ce se cere pentru a fi cercetător. În statutul cercetării am înscris unele probleme formale, de ordine, de disciplină. Dar cerințele ce i se pun unui cercetător nu se pot înscrie într-un statut. Se impune deci o dezbatere deschisă, o atitudine critică, fermă, de a nu admite în cercetare decît pe aceia care într-adevăr vor să facă cercetare. Cercetătorul trebuie să aibă pasiune, să fie un creator, să facă totul pentru a contribui la soluționarea problemelor, la avîntul general al științei, al forțelor noastre de producție în toate sectoarele de activitate.

Iată cîteva lucruri, cu totul generale, pe care am vrut să le spun aici.

Îi mulțumesc președintelui Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, tovarășul Ursu, că a insistat să iau

cuvîntul, pentru că mi-a dat prilejul să schițez cîteva gînduri în vederea pregătirii Conferinței Naționale a cercetării, pe care o concep ca o conferință de dezbatere temeinică, menită să constituie un moment nou în dezvoltarea viitoare a științei în România.

Cu aceste gînduri, vă urez succes în activitatea dumneavoastră, a tuturor cercetătorilor. Sînt convins că vom avea rezultate mai bune! Mult succes, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

INTERVIU ACORDAT TELEVIZIUNII ELVEȚIENE

— 27 aprilie 1974 —

ÎNTREBARE: *Se spune că România merge pe un drum propriu spre socialism. În ce constă, domnule președinte, acest drum propriu spre orînduirea socialistă?*

RĂSPUNS: Construcția socialismului în România se realizează în concordanță cu condițiile economice, sociale și istorice ale țării, pe baza principiilor și legităților generale, universal valabile. Am în vedere lichidarea exploatării omului de către om, realizarea proprietății sociale asupra mijloacelor de producție și înfăptuirea principiilor de repartiție socialistă în raport cu cantitatea și calitatea muncii depuse de fiecare membru al societății, neadmițîndu-se ca cineva să poată trăi prin exploatarea muncii altora. Din acest punct de vedere, construcția socialismului nu poate să aibă decît un caracter unitar. Specifice sînt formele de organizare, căile de unire a eforturilor poporului din fiecare țară în realizarea acestor principii.

ÎNTREBARE: *România întreține relații prietenești cu toate țările socialiste, inclusiv Republica Populară Chineză*

și Albania. Care este poziția României în disputa ideologică dintre Pekin și Moscova?

RĂSPUNS: Într-adevăr, România se pronunță în mod constant pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare și prietenie cu toate țările socialiste. Apreciem că existența unor divergențe sau deosebiri de păreri nu trebuie să afecteze colaborarea activă între țările socialiste. De aceea, ne pronunțăm pentru depășirea divergențelor de astăzi, inclusiv cele dintre Uniunea Sovietică și Republica Populară Chineză. Considerăm că se va ajunge la depășirea lor, aceasta corespunzînd atît intereselor țărilor respective, cît și intereselor tuturor țărilor socialiste, creșterii influenței socialismului în lume, promovării unei politici de pace și colaborare între toate popoarele.

ÎNTREBARE: *România a susținut în mod permanent independența și inviolabilitatea granițelor sale. După părerea dumneavoastră, pot exista motive care ar putea să limiteze suveranitatea unei țări socialiste?*

RĂSPUNS: România se pronunță în mod constant pentru realizarea în relațiile internaționale a principiilor deplinei egalități, respectului independenței și suveranității naționale, inclusiv a inviolabilității granițelor; în acest context se pronunță, fără îndoială, pentru aplicarea acestor principii în relațiile sale cu toate țările.

Nu considerăm că pot exista motive de vreun fel care să ducă la limitarea suveranității unei țări socialiste. Socialismul însuși pornește de la dreptul fiecărui popor de a-și organiza viața corespunzător voinței sale; nu se poate înfăptui socialismul decît de către fiecare popor care a ajuns la înțelegerea necesității transformării sociale.

ÎNTREBARE: *Există în prezent în lume nuanțe diferite ale doctrinei marxist-leniniste. Adepți ai acestor nuanțe diferite se prezintă ca unici exponenți autentici ai acestei doctrine. Se alătură Partidul Comunist Român uneia din aceste nuanțe sau respingeți, domnule președinte, dependența de oricare din aceste nuanțe?*

RĂSPUNS: În interpretarea doctrinei marxist-leniniste, a concepției materialist-dialectice despre lume, fără nici o îndoială că apar uneori deosebiri de păreri, ținînd seama de condițiile istorice, naționale, sociale dintr-o țară sau alta, dintr-o epocă sau alta. Noi considerăm existența acestor deosebiri ca un lucru normal și apreciem că însuși progresul filozofiei revoluționare nu se poate realiza decît printr-un larg schimb de păreri, printr-o confruntare a diferitelor păreri. Pornind de la acestea, România participă activ la clarificarea diferitelor probleme ale dezvoltării contemporane, își expune părerile, judecățile proprii, considerind că în acest fel se poate asigura o cristalizare mai bună a concepțiilor despre lume și viață, întărirea colaborării între forțele revoluționare, asigurarea progresului mai rapid în toate domeniile de activitate.

ÎNTREBARE: *Cum vedeți, domnule președinte, posibilitatea dezvoltării relațiilor între partide de nuanțe diferite?*

RĂSPUNS: Ne pronunțăm cu toată fermitatea pentru dezvoltarea colaborării largi între toate partidele comuniste și muncitorești, pornind de la dreptul fiecărui partid de a-și elabora linia politică corespunzător condițiilor în care își desfășoară activitatea. Totodată, ne pronunțăm pentru dezvoltarea relațiilor cu partidele socialiste, social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu alte partide și forțe progresiste, pornind de la necesitatea găsirii căilor întăririi solidarității în lupta pentru progres social, pace și colaborare.

ÎNTREBARE: *Considerați utilă convocarea unei conferințe mondiale a partidelor comuniste?*

RĂSPUNS: România se pronunță în mod constant pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare bilaterală și multilaterală între partidele comuniste și muncitorești. În acest cadru — atunci cînd sînt create condițiile care să asigure desfășurarea unei reuniuni internaționale cu rezultate bune, care să contribuie la clarificarea unor probleme contemporane, la întărirea colaborării și unității și să nu afecteze dreptul fiecărui partid de a-și elabora linia sa proprie — sîntem pentru realizarea unor asemenea reuniuni internaționale.

ÎNTREBARE: *România, sub conducerea dumneavoastră, se pronunță în permanență pentru desființarea blocurilor militare ale N.A.T.O. și Tratatului de la Varșovia. S-a ajuns la recenta întîlnire a Consiliului Tratatului de la Varșovia la un punct de vedere mai apropiat de acest fel?*

RĂSPUNS: România, ca și alte țări socialiste — mă refer, în primul rînd, la țările membre ale Tratatului de la Varșovia —, se pronunță în mod constant pentru a se ajunge la desființarea concomitentă atît a Pactului Nord-Atlantic, cît și a Tratatului de la Varșovia.

În această privință, în mai multe împrejurări, țările participante la Tratatul de la Varșovia s-au pronunțat public pentru a se ajunge la desființarea concomitentă a ambelor blocuri militare. Același lucru s-a realizat și la recenta reuniune de la Varșovia. În comunicatul care a fost publicat — semnat de toți participanții — se afirmă încă o dată hotărîrea lor de a acționa pentru crearea condițiilor necesare în vederea desființării concomitente a ambelor blocuri militare, considerînd aceasta o necesitate obiectivă

în vederea înfăptuirii unei politici de destindere și colaborare, a unei adevărate securități în Europa.

ÎNTREBARE: *Recent au avut loc cîteva schimbări importante în conducerea de partid și de stat, a intrat în vigoare o modificare a Constituției, creîndu-se astfel o nouă funcție, aceea de președinte al republicii. Ce scopuri urmăresc aceste schimbări?*

RĂSPUNS: Toate schimbările care au avut loc în organizarea activității de partid și de stat, inclusiv la nivelul conducerii, ca și modificările aduse Constituției au drept scop perfecționarea continuă a activității de conducere, simplificarea și asigurarea unei mai mari operativități în toate domeniile de muncă. Ele se realizează concomitent cu măsurile generale adoptate pentru crearea unui cadru cît mai corespunzător participării tot mai active a maselor largi populare la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

ÎNTREBARE: *România a jucat un rol activ în pregătirea conferinței pentru securitate europeană și a tratativelor pentru dezarmare de la Geneva și Viena. Discuțiile privind dezarmarea au ajuns la un punct mort. Ce propuneri are România pentru depășirea acestei situații?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, România a militat activ pentru desfășurarea cu succes a Conferinței general-europene privind securitatea europeană și apreciem că rezultatele obținute pînă acum în faza întîi și a doua sînt bune și că se pot realiza într-un timp scurt documentele care să așeze relațiile dintre țările continentului nostru pe principii noi, de egalitate și respect, să deschidă calea unei colaborări largi în toate domeniile de activitate.

S-au realizat în această privință și unele progrese în abordarea unor probleme de creștere a încrederii și a unor măsuri de asigurare a securității.

Este adevărat că in ce privește dezarmarea n-am putea spune că sint progrese prea mari. Apreciem că este necesar ca toate statele europene să pornească de la necesitatea înfăptuirii unor măsuri concrete care să ducă la reducerea trupelor și, pină la urmă, la retragerea trupelor străine de pe teritoriile altor state, la desființarea bazelor militare străine, la desființarea blocurilor militare. După părerea noastră, se pot obține rezultate în această direcție dacă toate statele, toate popoarele europene vor înțelege că securitatea lor, viitorul lor înseși depind de realizarea unor pași concreți în direcția dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare.

ÎNTREBARE: *România este singura țară socialistă care întreține relații atît cu țările arabe, cit și cu Israelul. Cum apreciați, domnule președinte, din punctul dumneavoastră de vedere, în urma recentelor vizite efectuate anul acesta în Orientul Mijlociu, perspectivele de pace din această zonă?*

RĂSPUNS: România s-a pronunțat și se pronunță în mod constant pentru realizarea unei păci drepte și trainice în Orientul Mijlociu. Pentru aceasta apreciem că este necesar să se ajungă la retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, la garantarea integrității și suveranității tuturor statelor, inclusiv la soluționarea problemei poporului palestinean, în conformitate cu năzuințele acestuia.

După părerea noastră, există reale posibilități de a se ajunge la realizarea unei păci trainice. Pentru aceasta este necesar să se acționeze în vederea realizării dezangajării forțelor în luptă, să se acționeze pentru desfășurarea conferinței de la Geneva cu o participare mai largă. În orice caz, apreciem că țările europene sint direct interesate în realizarea unei păci trainice în Orientul Mijlociu și ar trebui să participe mai activ pentru realizarea acestei păci.

ÎNTREBARE: *În ultima vreme au apărut în Balcani și în bazinul mediteraneano-adriatic fenomene care afectează relațiile bilaterale dintre unele state. Credeți, domnule președinte, că există motive de îngrijorare pentru realizarea dezideratelor de relații de pace și cooperare în această zonă?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, există unele fenomene care duc la oarecare încordare și afectează într-un anumit sens dezvoltarea relațiilor de colaborare între unele state din această zonă. După părerea noastră, toate statele — și cele direct în cauză, dar și celelalte state din această zonă — trebuie să acționeze pentru depășirea acestor momente, pornind de la necesitatea asigurării unor relații de colaborare trainică, bazate pe respectarea integrității teritoriale a fiecărui stat, pe inviolabilitatea granițelor, pe respectul principiului egalității, suveranității și neamestecului în treburile interne. Consider că, acționîndu-se în această direcție, se vor depăși anumite stări de lucruri ce s-au ivit și se vor putea obține noi pași în direcția dezvoltării colaborării în această zonă, ceea ce corespunde intereselor acestor popoare și securității în Europa și în lume în general.

ÎNTREBARE: *România este prima țară socialistă care a recunoscut în mod practic Comunitatea Economică Europeană și a realizat înființarea de societăți mixte cu participare de capital străin. Care a fost mobilul și ce rezultate a obținut țara dumneavoastră în urma acestor acțiuni?*

RĂSPUNS: România pornește de la faptul că, în actualele condiții internaționale ale revoluției tehnico-științifice universale, toate statele — și mai cu seamă țările mici și mijlocii — trebuie să participe activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale

și spirituale, aceasta constituind o necesitate a progresului lor. Tocmai de aceea dezvoltăm larg relațiile atît cu țările socialiste, cu țările care au pornit pe calea dezvoltării independente — lumea a treia, cum se obișnuiește să se spună —, cît și cu țările capitaliste dezvoltate.

Existența Pieței comune este o realitate și, pornind de la aceasta, România acționează pentru relații de colaborare cu țările Pieței comune, bazate pe egalitate, pentru înlăturarea restricțiilor care mai există încă la ora actuală în relațiile economice.

Totodată, pornind de la faptul că România este o țară socialistă în curs de dezvoltare, am acționat pentru obținerea de preferințe vamale generalizate, tocmai în scopul extinderii relațiilor de colaborare.

În ce privește societățile mixte, România a realizat asemenea societăți la ea acasă, după cum participă la constituirea de societăți mixte și în alte țări, îndeosebi în țările în curs de dezvoltare. Apreciem că această formă corespunde mai bine noilor condiții internaționale, așezării relațiilor dintre state pe o bază nouă, de egalitate, participării mai organizate la diviziunea internațională a muncii, în condiții reciproc avantajoase.

ÎNTREBARE: *Din ce în ce mai mult politica internațională este dominată de interesele marilor puteri. Cum apreciați rolul națiunilor mici în viața politică internațională și, în acest context, misiunea Organizației Națiunilor Unite?*

RĂSPUNS: După părerea mea, politica internațională este astăzi determinată într-o măsură tot mai mare de creșterea rolului maselor populare, al opiniei publice în viața internațională. Dealtfel, schimbările care s-au produs în raportul de forțe sînt tocmai rezultatul creșterii rolului tuturor popoarelor în viața internațională.

Desigur, statele mari au un rol important, în raport

cu potențialul lor, dar numai ele însele nu pot determina și soluționa problemele lumii contemporane. Evenimentele din ultimele luni, aș putea spune, au demonstrat cu toată claritatea că marile probleme — politice și economice — nu pot fi soluționate decît cu participarea activă a tuturor statelor, că realizarea unei lumi mai bune și mai drepte impune o strînsă conlucrare între toate statele, indiferent de mărimea lor, pentru a se găsi soluții care să țină seama de interesele tuturor națiunilor. În acest sens, apreciez că țările mici și mijlocii — inclusiv România și Elveția — au un rol tot mai important și trebuie să acționeze tot mai ferm pentru a contribui la soluționarea marilor probleme care confruntă omenirea.

Pornind de aici, România s-a pronunțat și se pronunță pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale, acestea constituind un cadru corespunzător participării la viața internațională a tuturor statelor și în primul rînd a statelor mici și mijlocii.

ÎNTREBARE: *După criza energetică recentă, ne apropiem, potrivit părerii specialiștilor, de o criză alimentară pe plan mondial. Există, după opinia dumneavoastră, o cale pentru evitarea acestei crize?*

RĂSPUNS: Omenirea are în fața sa multe probleme economice. Problemele energiei, ale materiilor prime, ale așezării relațiilor pe principii noi au astăzi o importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea viitoare a vieții internaționale.

Fără îndoială că problema alimentației ocupă un loc important, dar ar fi greu de vorbit de o criză alimentară atunci cînd există încă posibilități uriașe pentru creșterea substanțială a producției agroalimentare. Aceasta ar presupune un program susținut pentru punerea în valoare a marilor rezerve — mă refer atît la folosirea suprafețelor

de teren, la dezvoltarea producției de îngrășăminte, cît și la alte măsuri. Pe această cale s-ar asigura o creștere continuă a producției agricole și alimentare, pentru care există condiții practic aproape nelimitate în situația de astăzi.

Așa-zisa criză a alimentelor — ca, dealtfel, și cea a energiei — este determinată de lipsa de preocupare pentru o bună organizare a relațiilor internaționale, de politica de profituri, care nu a ținut și încă nu ține seama de necesitățile unei dezvoltări raționale a forțelor de producție, a resurselor de materii prime, inclusiv a resurselor alimentare, în concordanță cu necesitățile tuturor popoarelor.

*

Aș dori să transmit prin intermediul dumneavoastră un salut prietenesc poporului elvețian și cele mai bune urări de prosperitate și de pace.

TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN ONOAREA PRIMULUI MINISTRU AL FINLANDEI, KALEVI SORSA

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 29 aprilie 1974 —

Doresc să exprim satisfacția mea, a conducerii statului român și a partidului nostru pentru relațiile bune, prietenești dintre România și Finlanda. Aceste relații au exercitat o influență pozitivă atît asupra dezvoltării colaborării bilaterale, cît și asupra contribuției pe care popoarele noastre au adus-o și o aduc la securitatea europeană, la politica de pace și destindere în întreaga lume.

Salutînd vizita domnului prim-ministru și a celorlalți prieteni finlandezi care-l însoțesc în România, aș dori să exprim speranța și dorința noastră ca această vizită să constituie un moment nou în dezvoltarea relațiilor viitoare dintre popoarele român și finlandez.

În lume sînt asemenea schimbări care impun întărirea colaborării între popoare, între țările mici și mijlocii, o participare activă a fiecărei națiuni la soluționarea problemelor ce preocupă întreaga omenire. Avînd convingerea că dezvoltarea vieții internaționale merge într-o direcție care corespunde forțelor progresiste, intereselor păcii și colaborării popoarelor, exprimăm dorința de a

colabora strîns pentru dezvoltarea tot mai accentuată a acestei politici noi pe plan internațional.

Aș dori să urez poporului prieten finlandez succese pe calea dezvoltării sale economico-sociale independente, multă prosperitate și bunăstare! Urez o bună colaborare, în continuare, între popoarele și guvernele României și Finlandei! În sănătatea domnului prim-ministru, în sănătatea celorlalți prieteni finlandezi! Pentru o colaborare trainică, pentru pace!

INTERVIU ACORDAT UNUI GRUP DE ZIARIȘTI FINLANDEZI

— 29 aprilie 1974 —

ÎNTREBARE: *Cum apreciați dumneavoastră, domnule președinte, rolul țărilor mici în politica internațională?*

RĂSPUNS: România pornește de la faptul că la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane trebuie să participe, pe baza deplinei egalități, toate țările, indiferent de mărimea lor. Desigur, recunoaștem rolul pe care-l au țările mari în viața internațională, dar, totodată, considerăm că astăzi nici o problemă a vieții internaționale nu se poate soluționa în mod corespunzător, în interesul tuturor națiunilor, decît cu participarea activă a tuturor statelor.

De aceea, considerăm că țările mici și mijlocii trebuie să fie tot mai active, pentru a contribui la găsirea soluțiilor corespunzătoare problemelor care confruntă omenirea, la realizarea unei politici de colaborare și de pace între toate națiunile lumii.

ÎNTREBARE: *Care este poziția României față de Conferința pentru securitate europeană și ce efecte credeți că va avea aceasta asupra relațiilor viitoare din Europa?*

RĂSPUNS: Anul acesta se împlinesc 8 ani de cînd conducătorii de partid și de stat din țările socialiste participante la Tratatul de la Varșovia, reuniți la București, au lansat chemarea pentru o conferință europeană. În toți acești ani, România a participat activ la dezvoltarea colaborării cu toate statele europene pentru realizarea înțelegerii cu privire la începerea lucrărilor Conferinței general-europene.

După cum se știe, am participat activ la lucrările preliminare și la prima fază a conferinței, care s-au desfășurat la Helsinki. Participăm activ la lucrările de la Geneva, animați de dorința de a ajunge la realizarea unor asemenea înțelegeri care să așeze relațiile dintre statele europene pe principii noi, de egalitate, de respect, și care să deschidă perspectiva unei largi colaborări multilaterale, să dea fiecărei națiuni sentimentul unei mai depline securități, să excludă în viitor folosirea forței sau amenințarea cu forța între statele europene.

Pornind de aici, apreciem că sînt reale posibilități ca în acest an să se încheie cu succes Conferința general-europeană și ne și pregătim să participăm la Helsinki la faza ultimă a conferinței, pe care o dorim la nivelul cel mai înalt. După părerea noastră, încheierea cu succes a Conferinței general-europene va marca un moment de importanță istorică nu numai pentru continentul nostru, dar și pentru întreaga lume, exercitînd o influență pozitivă asupra politicii de destindere și colaborare între toate statele lumii.

ÎNTREBARE: *Cum vedeți, domnule președinte, viitorul alianțelor militare pe continentul european și care este poziția României față de negocierile privind reducerile de trupe și armamente în Europa centrală?*

RĂSPUNS: După cum se știe, blocurile militare au apărut într-o perioadă de încordare, denumită generic „război rece". Tratatul de la Varșovia s-a creat ca urmare a existenței Pactului Nord-Atlantic; dar chiar de la început, în însuși tratatul semnat acum aproape 20 de ani, s-a prevăzut că, în anumite condiții, țările participante la acest tratat sînt gata să accepte desființarea concomitentă atît a Pactului Nord-Atlantic, cît și a Tratatului de la Varșovia. Acest lucru s-a reafirmat recent la consfătuirea țărilor socialiste care a avut loc la Varșovia. Deci, viitorul acestor pacte militare este acela al dispariției lor și al creării unor relații noi, de egalitate și respect, care să excludă blocurile militare.

În ce privește tratativele care au loc la Viena în legătură cu reducerea trupelor și armamentelor, România s-a pronunțat și se pronunță în mod consecvent pentru măsuri concrete de dezarmare. Considerăm că tratativele de la Viena, care se referă numai la Europa centrală, trebuie considerate ca o parte a luptei generale pentru dezarmare în Europa și în întreaga lume. De aceea, susținem realizarea unor măsuri concrete în Europa centrală, care însă să nu afecteze în nici un fel securitatea și interesele vreunui stat, nici ale celor participante la negocieri, dar nici ale celorlalte state europene.

Apreciem că obținerea unor rezultate pozitive la aceste tratative va crea condiții pentru a se trece în continuare la abordarea altor probleme cu privire la dezarmarea în Europa.

ÎNTREBARE: *Care este poziția României cu privire la posibilitatea convocării unei conferințe mondiale a partidelor comuniste?*

RĂSPUNS: Partidul Comunist Român se pronunță în mod constant pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu

toate partidele comuniste și muncitorești, pe baza deplinei egalități și a respectării dreptului fiecărui partid de a-și elabora linia politică generală. În acest context, sîntem și partizanii colaborării multilaterale, inclusiv ai unor întîlniri și consfătuiri care să ducă la întărirea colaborării și solidarității. Desigur, apreciem că, atunci cînd împrejurările cer, în realizarea unei conferințe — fie europeană, fie mondială — trebuie să se pornească de la crearea condițiilor care să asigure participarea tuturor partidelor ce doresc acest lucru, pe baza deplinei egalități; să se pornească de la necesitatea unor schimburi de păreri asupra problemelor dezvoltării contemporane, a întăririi solidarității în lupta pentru progres social, împotriva politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, pentru pace și colaborare între toate națiunile lumii. Se înțelege că, în acest context, noi apreciem că orice conferință trebuie să excludă criticarea sau condamnarea vreunui partid politic, să ducă la dezvoltarea colaborării între participanți și să deschidă calea conlucrării și cu alte forțe politice, socialiste, progresiste, cu forțele care se pronunță pentru colaborare și pace.

ÎNTREBARE: *România a fost prima țară socialistă care a obținut preferințe vamale generalizate din partea Comunității Economice Europene. Care este importanța practică a acestui lucru pentru exportul românesc și, în general, pentru economia României?*

RĂSPUNS: Ca țară socialistă în curs de dezvoltare, România a solicitat și, după discuții destul de îndelungate, a obținut din partea Pieței comune preferințele vamale generalizate, deși în practică nu sînt chiar pe deplin generalizate. Aceasta se materializează prin ridicarea unor restricții la o serie de produse, eliminarea unor tarife vamale și suprataxe, creînd astfel posibilitatea pentru lărgirea relațiilor economice ale României cu țările Pieței comune, în condiții de deplină egalitate între produsele românești și cele care se desfac în aceste țări de alte state. Fără nici o îndoială, existența unor condiții favorabile exportului românesc în aceste țări are o influență pozitivă asupra lărgirii relațiilor economice dintre țările Pieței comune și România, asupra creării unor posibilități mai mari pentru importuri din aceste țări. Avînd în vedere rolul tot mai important al colaborării internaționale, al schimburilor economice, realizarea acestei extinderi a relațiilor economice nu poate decît să exercite o influență pozitivă asupra dezvoltării economiei românești, ca și asupra economiei țărilor cu care România realizează această colaborare. Totodată, prin aceasta, să contribuie la crearea unui climat mai bun de colaborare în Europa, la promovarea unei politici de pace.

ÎNTREBARE: *România se găsește printre țările mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic în cadrul statelor membre ale C.A.E.R. Programul complex cuprinde o serie de acțiuni menite să reducă acest decalaj, tinzînd spre o egalizare. Ce măsuri practice au fost luate de România în acest domeniu?*

RĂSPUNS: Am menționat deja că România este o țară socialistă în curs de dezvoltare din punct de vedere economic. Această situație este determinată de faptul că am pornit de la un stadiu în care industria era destul de slab dezvoltată, ca, dealtfel, întreaga activitate economică.

Trebuie să spun că, în anii construcției socialiste, am realizat progrese însemnate în lichidarea stării de înapoiere. Mai avem, totuși, mult de făcut în această privință și de aceea programul elaborat de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român prevede continuarea eforturilor pentru apropierea României de țările dezvoltate din

punct de vedere economic, în general, iar în ce privește țările socialiste, pentru a ajunge la o anumită egalizare a nivelului de dezvoltare economică.

Pentru realizarea acestor obiective, am pus pe primul plan intensificarea industrializării țării, dezvoltarea pe baze moderne a agriculturii, a învățămîntului, științei, care împreună constituie factorii determinanți ai progresului economic-social. Alocăm în acest sens, în mod constant, 32—33% din venitul național în scopul dezvoltării. Totodată, ne preocupăm de realizarea unei largi colaborări internaționale, atît cu țările socialiste, cît și cu țările în curs de dezvoltare, cu toate țările, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, considerînd că participarea la diviziunea internațională a muncii este o necesitate a progresului rapid din punct de vedere economic-social.

ÎNTREBARE : *România se numără printre statele cu cel mai ridicat ritm de creștere economică din lume. Țara dumneavoastră și-a propus realizarea actualului plan cincinal într-o perioadă mai scurtă. În ce constă secretul acestor succese ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România a realizat un ritm de creștere industrială foarte înalt. Acesta este determinat, în primul rînd, de nivelul general de dezvoltare al economiei românești, dar — așa cum am menționat deja — și de eforturile pe care poporul român le face prin alocarea a 32—33% din venitul național în scopul dezvoltării. Realizarea actualului plan cincinal într-o perioadă mai scurtă decît cea prevăzută inițial a devenit posibilă datorită unei mai bune folosiri a capacităților de producție, introducerii mai rapide a tehnicii și tehnologiilor moderne în întreprinderile existente și creșterii nivelului de cunoștințe al muncitorilor și al specialiștilor. Deci nu este aici vorba de vreun secret, ci de o activitate intensă a poporului, în primul rînd a clasei muncitoare, a cadrelor tehnice din economie, de folosirea mai judicioasă a mijloacelor materiale și umane de care dispune societatea noastră socialistă.

ÎNTREBARE : *Ce posibilități întrevedeți, domnule președinte, pentru dezvoltarea în viitor a relațiilor economice și culturale dintre România și Finlanda ?*

RĂSPUNS : Ținînd seama de dezvoltarea economiei românești, cît și a celei finlandeze, apreciez că sînt posibilități mari pentru ca, într-un viitor apropiat, relațiile economice dintre România și Finlanda să cunoască o creștere mult mai accentuată. Desigur, aceasta presupune atît din partea întreprinderilor românești, cît și a celor finlandeze, din partea celor două guverne o preocupare mai susținută decît pînă în prezent, ca și abordarea unor forme noi de colaborare, mă refer la cooperarea în producție, inclusiv cooperarea pe terțe piețe. Dealtfel, după cîte cunosc, în cadrul convorbirilor dintre primii miniștri român și finlandez, aceste probleme au fost dezbătute în mod corespunzător și sper că vom avea și rezultate pozitive în viitor.

Există, de asemenea, posibilități de a extinde colaborarea și în domeniul științei, culturii, în general în toate domeniile de activitate, ceea ce corespunde atît intereselor popoarelor noastre, cît și necesității colaborării între toate popoarele din Europa.

În încheiere, v-aș ruga să transmiteți poporului prieten finlandez, prin intermediul ziarelor dumneavoastră, urările mele de prosperitate și bunăstare.

TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ÎN ONOAREA DELEGAŢIEI CAMBODGIENE, CONDUSĂ DE VICEPRIM-MINISTRUL KHIEU SAMPHAN

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 30 aprilie 1974 —

Domnule viceprim-ministru şi comandant-şef al forţelor de eliberare,

Stimaţi prieteni din Cambodgia,

Aş dori, încă o dată, să exprim satisfacţia mea, a conducerii de partid şi de stat române pentru relaţiile de colaborare şi prietenie dintre popoarele noastre, dintre guvernul României socialiste şi Guvernul Regal de Uniune Naţională, în frunte cu prinţul Norodom Sianuk.

Poporul nostru, Partidul Comunist Român şi guvernul român au sprijinit întotdeauna lupta de eliberare naţională a poporului cambodgian împotriva clicii reacţionare a lui Lon Nol şi au acordat întregul lor sprijin guvernului de uniune naţională. Sîntem bucuroşi şi salutăm victoriile obţinute de forţele de eliberare, care apropie momentul victoriei depline. Ştim din propria noastră experienţă, cît şi din învăţămintele mai generale ale luptei popoarelor că lupta de eliberare naţională nu poate fi împiedicată, oricîte

obstacole i s-ar ridica în cale. Atunci cînd popoarele sînt hotărîte să-şi cucerească independenţa şi să-şi făurească viaţa aşa cum o doresc, nici o forţă din lume nu le poate împiedica! Desfăşurarea vieţii internaţionale demonstrează cu putere că forţele progresiste, antiimperialiste înregistrează victorii tot mai mari, că raportul de forţe pe plan internaţional este în favoarea luptei de eliberare naţională, a forţelor progresiste, a păcii şi colaborării între popoare.

Desigur, mai sînt forţe reacţionare care încearcă să oprească sau să împiedice desfăşurarea acestei lupte. Tocmai de aceea noi considerăm că este necesară întărirea solidarităţii, a unităţii tuturor forţelor progresiste şi antiimperialiste, pentru a asigura victoria luptei de eliberare naţională, înfăptuirea unei politici noi, de deplină egalitate în drepturi între toate statele şi popoarele, de respect al independenţei şi suveranităţii naţionale.

Preocupîndu-se de asigurarea construcţiei societăţii socialiste multilateral dezvoltate în propria ţară, în România, poporul nostru sprijină activ luptele de eliberare naţională, dezvoltă colaborarea şi solidaritatea cu ţările socialiste, cu statele care luptă pentru independenţă şi progres social, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, acţionează pentru o politică de colaborare, care să permită fiecărui popor să-şi făurească o viaţă nouă, liberă.

Vizita pe care o întreprindeţi în România este o expresie a relaţiilor de prietenie existente între popoarele noastre şi va contribui, fără îndoială, la adîncirea acestei prietenii, la întărirea solidarităţii militante dintre poporul român şi poporul khmer.

Aş dori să exprim, încă o dată, deplina noastră solidaritate cu lupta poporului cambodgian, cu forţele de eliberare naţională, cu Frontul Unit Naţional al Cambodgiei,

cu Guvernul Regal de Uniune Națională și să vă urez dumneavoastră, tuturor luptătorilor, succes deplin în lupta pe care o duceți și să obțineți victoria cît mai curînd!

Doresc să toastez pentru victoria deplină în lupta de eliberare națională a poporului cambodgian, pentru a-și putea făuri o viață liberă, independentă!

Pentru o bună colaborare și în condiții de pace între popoarele noastre!

În sănătatea șefului statului și al Guvernului de Uniune Națională, prințul Norodom Sianuk!

În sănătatea oaspetelui nostru, viceprim-ministru și comandant-șef al forțelor de eliberare!

În sănătatea tuturor prietenilor prezenți astăzi aici!

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor!

MULȚUMIRI PENTRU FELICITĂRILE PRIMITE CU PRILEJUL ALEGERII ÎN FUNCȚIA DE PREȘEDINTE AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

— 1 mai 1974 —

Doresc să mulțumesc călduros, pe această cale, comitetelor județene, municipale și orășenești de partid, ministerelor și instituțiilor centrale de stat, organelor și organizațiilor de partid, de masă și obștești, tuturor activiștilor de partid și de stat, comuniștilor și oamenilor muncii din întreaga țară — muncitori, țărani, intelectuali, bărbați și femei, tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități —, care, prin scrisori și telegrame, au ținut să-mi adreseze felicitări și urări cu prilejul alegerii mele ca președinte al Republicii Socialiste România. Văd în aceste scrisori o expresie a dragostei și încrederii pe care întregul nostru popor o are în Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare în societatea noastră —, în politica marxist-leninistă a partidului.

Doresc să asigur pe toți cei ce mi-au scris, întregul nostru popor că, în spiritul jurămîntului pe care l-am rostit cu prilejul alegerii mele ca președinte al republicii, voi face și pe viitor totul pentru a sluji cu devotament cauza progresului și înfloririi națiunii noastre socialiste, militînd neobosit pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a politicii interne și externe a partidului și statului, a idealurilor mărețe ale edificării socialismului și comunismului pe pămîntul patriei.

TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ÎN CINSTEA DELEGAŢIEI ECONOMICE DIN REPUBLICA ARABĂ SIRIANĂ, CONDUSĂ DE MUHAMAD HAYDAR, VICEPREMIER PENTRU PROBLEMELE ECONOMICE ÎN GUVERNUL SIRIAN

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

Stimate tovarăşe vicepremier,

Stimaţi tovarăşi,

Aş dori să exprim încă o dată satisfacţia mea, a conducerii partidului şi statului nostru pentru relaţiile bune dintre România şi Siria, dintre partidele şi popoarele noastre.

Vizita delegaţiei dumneavoastră în România în vederea concretizării şi dezvoltării înţelegerilor realizate în Siria cu prilejul vizitei noastre şi al convorbirilor avute cu tovarăşul Assad are o importanţă deosebită pentru promovarea într-un ritm mai rapid a colaborării economice şi tehnico-ştiinţifice dintre România şi Siria.

Sîntem deosebit de satisfăcuţi de rezultatele pe care le-aţi obţinut — împreună cu tovarăşii noştri — în reali-

zarea unor acorduri în mai multe domenii de activitate. De aceea, consider că vizita delegaţiei dumneavoastră se va încheia cu rezultate deosebit de bune. Veţi putea deci raporta preşedintelui dumneavoastră, tovarăşului Assad, că în România aţi reuşit să obţineţi rezultate bune. Din partea mea v-aş ruga să-i transmiteţi că vom face totul pentru ca înţelegerile realizate în timpul vizitei în Siria, cele definitivate şi dezvoltate la Bucureşti de delegaţia dumneavoastră să fie realizate în cele mai bune condiţii. Desigur, relaţiile economice reprezintă un factor de mare importanţă în extinderea colaborării generale, în întărirea relaţiilor de prietenie dintre popoarele noastre. De aceea, se poate spune că vizita delegaţiei dumneavoastră contribuie şi la dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi de colaborare pe toate planurile dintre popoarele noastre.

Îmi amintesc cu multă plăcere de vizita în ţara dumneavoastră, de convorbirile avute cu preşedintele Assad, cu alţi tovarăşi. Ştiu că poporul sirian are de făcut încă faţă unor situaţii grele. Sprijinim pe deplin lupta sa pentru a obţine o pace dreaptă şi trainică, care să ducă la eliberarea tuturor teritoriilor ocupate, la crearea condiţiilor necesare pentru a-şi concentra forţele în vederea dezvoltării economico-sociale, a bunăstării şi fericirii sale.

Avem convingerea că aceste greutăţi vor fi învinse, că se va ajunge la cucerirea păcii. Vom face tot ceea ce putem pentru a ajuta poporul sirian prieten în obţinerea acestei păci juste.

Noi pornim de la faptul că este în interesul tuturor popoarelor să se asigure o pace trainică în Orientul Mijlociu, să se creeze condiţii ca fiecare popor din această zonă să aibă asigurată independenţa şi suveranitatea.

Doresc să exprim încă o dată convingerea noastră că relaţiile străvechi de prietenie dintre poporul român şi poporul sirian se vor dezvolta continuu. Această colaborare

corespunde nu numai intereselor celor două popoare, dar și intereselor dezvoltării colaborării între toate popoarele care se pronunță pentru relații noi în viața internațională, intereselor tuturor forțelor progresiste și antiimperialiste.

Doresc să urez poporului sirian realizarea unei păci drepte și trainice, progres și succes în dezvoltarea economico-socială independentă, bunăstare și fericire.

Să ridicăm paharul pentru prietenia și colaborarea între România și Siria!

În sănătatea președintelui Assad!

În sănătatea vicepreședintelui Consiliului de Miniștri, tovarășul Haydar!

În sănătatea celorlalți tovarăși și prieteni sirieni prezenți aici!

CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII UNOR ÎNALTE DISTINCȚII UNUI MARE NUMĂR DE MUNCITORI, INGINERI, ȚĂRANI COOPERATORI, SPECIALIȘTI, CADRE DE CONDUCERE, ACTIVIȘTI DE PARTID ȘI DE STAT PENTRU REZULTATELE DEOSEBITE OBȚINUTE ÎN 1973

— 3 mai 1974 —

Stimați tovarăși,

Aș dori să vă adresez tuturor celor care ați fost distinși astăzi cu ordine ale Republicii Socialiste România cele mai calde felicitări, în numele Comitetului Central, al conducerii de stat, al meu personal, și să vă urez noi succese în activitatea dumneavoastră. *(Aplauze puternice).*

Doresc să adresez, de asemenea, felicitări celorlalți tovarăși care vor fi distinși în aceste zile cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România. Distincțiile acordate constituie, de fapt, aprecierea rezultatelor obținute în 1973. Aș dori însă să folosesc acest prilej pentru a adresa calde felicitări tuturor camenilor muncii cu prilejul zilei de 1 Mai și pentru rezultatele obținute în îndeplinirea planului pe anul 1974 pînă la această dată. *(Vii aplauze).*

Rezultatele pe cei trei ani ai cincinalului, precum și rezultatele obținute pe primele patru luni ale acestui an — planul este realizat în condiții bune, obținîndu-se, față de anul trecut, o producție mai mare cu circa 15% — ne

dau deplina încredere că și în acest an sarcinile planului vor fi realizate în bune condiții, asigurîndu-se realizarea cincinalului și a angajamentelor oamenilor muncii privind îndeplinirea obiectivelor sale înainte de termen. *(Aplauze puternice).*

Nu aș putea să nu adresez încă o dată felicitări oamenilor muncii din București, organizației de partid, care au realizat și planul pe primele patru luni ale acestui an cu o depășire de circa 400 000 000 de lei, creînd astfel condiții pentru realizarea înainte de termen a sarcinilor de plan pe acest an și înfăptuirea cincinalului în patru ani și jumătate. *(Aplauze îndelungate).*

Fără îndoială, succesele obținute în dezvoltarea economiei noastre naționale se datoresc abnegației cu care muncitorii, țăranii, intelectualii, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, înfăptuiesc politica Partidului Comunist Român, ce corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregului popor. *(Vii aplauze).* Rezultatele pe care le dobîndim în dezvoltarea economică se reflectă nemijlocit în creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, creează condiții ca prevederile planului cincinal cu privire la creșterea veniturilor oamenilor muncii să fie nu numai realizate, ci chiar depășite în mod substanțial. Se adeverește deci, încă o dată, că stă în mîinile noastre, ale tuturor, ale întregului nostru popor, posibilitatea de a înfăptui programul elaborat de Congresul al X-lea și Conferința Națională în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, ridicării României pe noi trepte de civilizație materială și spirituală, asigurării unui nivel de viață tot mai ridicat, tot mai demn poporului nostru, a înfloririi continue a patriei noastre libere și independente. *(Aplauze puternice).*

Am sărbătorit cu două zile în urmă 1 Mai. Ne-am

reamintit cu acest prilej că, exact cu 35 de ani în urmă — sînt aici cîțiva tovarăși care au participat la sărbătoarea de atunci —, 1 Mai 1939 s-a transformat într-o puternică manifestare împotriva fascismului și războiului, numărîndu-se printre puținele manifestări din Europa care au avut loc în condițiile cînd fascismul era în ofensivă, după München. Poporul român, sub conducerea comuniștilor, în alianță cu socialiștii, cu alte forțe democrate, și-a exprimat voința de a face totul pentru a împiedica ascensiunea fascismului, instaurarea dictaturii fasciste în România. A fost o dovadă a maturității clasei muncitoare, a posibilităților de care dispunea atunci poporul nostru, forțele sale revoluționare și progresiste de a organiza cu succes lupta împotriva războiului și fascismului. Aș dori să menționez că, în general, în anii 1939—1940 clasa muncitoare din România a desfășurat un șir de greve și alte ample acțiuni care au dobîndit un pronunțat caracter politic, fiind orientate atît în direcția apărării intereselor maselor populare, cît și împotriva dictaturii regale, a războiului și a fascismului. Toate aceste manifestări exprimau hotărîrea fermă cu care, în perioada de după Acordul de la München, poporul român se ridica, declarîndu-se gata să lupte cu arma în mînă împotriva pericolului fascist. Este bine să subliniem acum, în acest an, cînd sărbătorim trei decenii de la eliberarea de sub jugul fascist, că actul de la 23 August nu a venit din cer, ci a fost rezultatul luptelor îndelungate ale poporului român, al faptului că partidul comunist, în alianță cu partidul socialist, cu celelalte forțe revoluționare și patriotice, s-a aflat tot timpul în fruntea luptei de apărare a intereselor vitale ale întregii națiuni. *(Aplauze puternice).*

Iată de ce ziua de 1 Mai din acest an a avut o semnificație multiplă. Am sărbătorit victoria obținută în înfăp-

tuirea programului de dezvoltare multilaterală a patriei noastre. Am sărbătorit lupta din trecut — un moment important din bătălia împotriva fascismului, a războiului, împotriva claselor dominante, care a creat condiții pentru a putea sărbători acum în libertate 1 Mai, precum și 30 de ani de la făurirea Frontului unic muncitoresc în perioada luptei ilegale. Aceste evenimente jalonează marile lupte desfășurate de oamenii muncii sub conducerea comuniștilor, în colaborare cu socialiștii, cu celelalte forțe democrate din România, momente importante în istoria țării noastre. Sărbătorind a 30-a aniversare, sărbătorim justețea liniei generale a partidului nostru comunist, sărbătorim eroismul revoluționarilor, antifasciștilor, democraților, al clasei noastre muncitoare în primul rind, care a dat jertfe pentru a putea fi stăpînă pe destinele sale, pentru ca poporul să-și făurească în mod liber viitorul, așa cum dorește. *(Aplauze puternice).*

În toate împrejurările, încă de la primele începuturi, mișcarea revoluționară din România a avut largi relații de solidaritate cu forțele revoluționare, progresiste de pretutindeni. În toate împrejurările, partidul nostru, clasa muncitoare, forțele revoluționare și progresiste din România au simțit solidaritatea și, totodată, și-au manifestat sprijinul față de forțele progresiste și revoluționare de pretutindeni. Și în acest an am sărbătorit 1 Mai sub semnul întăririi solidarității internaționale în lupta împotriva politicii imperialiste de forță și dictat, a colonialismului, neocolonialismului, pentru o politică nouă în viața internațională, bazată pe dreptul fiecărui popor de a-și hotărî soarta așa cum dorește, pe egalitate, respect al independenței și suveranității, neamestec în treburile interne, solidaritate în lupta pentru o lume mai dreaptă și mai bună. *(Vii aplauze).*

Tocmai în acest spirit s-au exprimat și bucuria și solidaritatea noastră cu victoria forțelor populare, revoluționare, democratice și a forțelor armate din Portugalia, care au răsturnat dictatura fascistă și au creat condiții ca, după aproape 50 de ani, poporul portughez, forțele revoluționare din această țară să sărbătorească în mod liber 1 Mai și să-și poată propune trecerea la o dezvoltare liberă, independentă și democratică a Portugaliei. *(Aplauze puternice).*

Desigur, sînt multe probleme de rezolvat în Portugalia pe calea dezvoltării democratice, a ridicării bunăstării maselor populare, inclusiv în legătură cu lichidarea definitivă a politicii colonialiste și asigurarea dreptului popoarelor din colonii de a se dezvolta independent, pentru crearea unor relații noi între Portugalia și aceste țări, bazate pe egalitate, respect, colaborare democratică trainică. Noi sperăm că se va porni de la principiul democratic verificat de istorie, potrivit căruia nu poate fi cu adevărat liber un popor care asuprește alte popoare. Sprijinirea înfăptuirii aspirațiilor legitime ale popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau este nu numai o necesitate a dezvoltării istorice a acestor popoare, ci și un act care corespunde pe deplin intereselor poporului portughez de a-și întemeia raporturile sale cu celelalte națiuni pe fundamentul trainic al egalității în drepturi, respectului mutual și avantajului reciproc. Crearea unor asemenea relații între Portugalia și aceste popoare este de natură să slujească și cauzei păcii și securității în Europa și în întreaga lume. Pornind de la aceste considerente, noi apreciem că victoria obținută prin răsturnarea dictaturii fasciste în Portugalia deschide un drum nou, o perspectivă nouă forțelor populare, democratice și forțelor armate din această țară, corespunzător intereselor vitale

de bunăstare, independență și fericire ale poporului portughez. Aceasta deschide, totodată, largi posibilități pentru participarea națiunii portugheze la eforturile generale în vederea statornicirii pe continentul nostru a unor relații de pace, securitate și conlucrare rodnică între state. Poporul român, care a avut întotdeauna legături strînse de solidaritate cu forțele democratice, patriotice, progresiste din Portugalia, dorește să dezvolte relațiile de colaborare multilaterală cu aceste forțe, cu poporul portughez, în interesul propășirii ambelor țări, precum și al asigurării victoriei cauzei securității și cooperării în Europa, al promovării unei politici internaționale cu adevărat noi, bazată pe egalitate în drepturi, neamestec în treburile interne și respectarea independenței și suveranității naționale. Ne bucurăm în mod sincer de victoriile obținute de forțele democratice din Portugalia și le urăm noi și tot mai mari succese în lupta lor dreaptă! *(Vii aplauze).*

Multe popoare au sărbătorit 1 Mai cu victorii strălucite în dezvoltarea lor pe calea socialismului, a făuririi unei vieți independente, în lupta pentru o politică nouă, de pace și colaborare internațională. Urăm tuturor popoarelor din țările socialiste succes în lupta pentru făurirea socialismului și comunismului! Urăm tuturor popoarelor care luptă pentru dezvoltarea de-sine-stătătoare succes în consolidarea independenței naționale, în asigurarea bunăstării și fericirii, în lupta pentru pace și colaborare între popoare. *(Aplauze puternice).*

În acest spirit am sărbătorit și sărbătorim 1 Mai în acest an. Dorim ca oamenii muncii din țara noastră să-și unească și mai mult forțele în înfăptuirea programului elaborat de Congresul al X-lea, pentru a întîmpina a XXX-a aniversare și Congresul al XI-lea cu noi succese

în toate domeniile de activitate. Să facem totul pentru a asigura poporului nostru o viață îmbelșugată, fericită, pentru a întări forța Republicii Socialiste România! *(Aplauze puternice).*

Vă urez dumneavoastră, tuturor oamenilor muncii, întregului nostru popor noi și noi succese în activitatea de viitor, multă sănătate și fericire. *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU UN GRUP DE PROFESORI ȘI STUDENȚI ECUADORIENI AFLAȚI ÎN VIZITĂ ÎN ȚARA NOASTRĂ

— 6 mai 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Aș dori să-mi exprim satisfacția pentru vizita pe care delegația studenților din Quito — printre care se află și decanul Facultății de economie — o face în România. Doresc să vă salut aici, pe pămîntul României, după ce am avut prilejul să ne întîlnim în Quito și să cunosc cîte ceva din preocupările dumneavoastră, ale poporului ecuadorian.

Sper că vizita pe care ați făcut-o în România, întîlnirile avute cu studenții români — și cu alți cetățeni din țara noastră — v-au oferit posibilitatea de a cunoaște unele din preocupările poporului român, din realizările sale în făurirea societății socialiste. Ați putut cunoaște preocupările poporului român privind dezvoltarea învățămîntului, științei și culturii și sper că din convorbirile pe care le-ați avut cu reprezentanții studențimii, cu cadrele didactice v-ați putut crea o impresie cît mai aproape de realitate despre felul în care profesorii și studenții români — ca dealtfel întregul popor — înfăptuiesc neabătut politica Partidului

Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Fără îndoială că dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre popoarele noastre a căpătat o dimensiune nouă cu prilejul vizitei pe care am făcut-o în Ecuador, al convorbirilor pe care le-am avut cu președintele Lara și alți conducători ai poporului ecuadorian, al întîlnirilor cu oamenii muncii, cu populația, cu studenții și profesorii universitari. Prin rezultatele sale, vizita a reprezentat un moment important în evoluția relațiilor dintre poporul român și poporul ecuadorian.

Trebuie să vă spun că, de atunci, aceste relații au continuat să se dezvolte. Au fost delegații române în Ecuador — este adevărat, mai mult pe probleme economice ; de asemenea, au fost și delegații din Ecuador în România. Sînt perspective bune pentru o largă colaborare în domeniul petrolului și în alte sectoare de activitate, ceea ce va așeza relațiile dintre țările noastre pe o bază și mai trainică.

În politica României și Ecuadorului există multe puncte de apropiere. Am constatat cu multă satisfacție preocuparea Ecuadorului de a asigura realizarea unor relații noi, bazate pe egalitate, pe respect reciproc, pe neamestec în treburile interne, eforturile sale de a face ca bogățiile naționale să se afle în întregime în mîna poporului ecuadorian și să fie folosite în interesul dezvoltării economico-sociale independente, al bunăstării și fericirii întregului popor. Desigur, aceste preocupări nu pot decît să ne bucure și, așa cum am spus și la Quito, ele creează condiții pentru o strînsă colaborare între România și Ecuador. România acordă o mare atenție afirmării acestor principii în relațiile internaționale.

Desigur, ne preocupăm ca în viața poporului român principiile socialiste să se afirme cît mai puternic, ca tot ceea ce facem să servească intereselor întregii națiuni,

să asigure creșterea continuă a bunăstării sale, atît materiale, cît și spirituale.

Ceea ce realizăm noi în România este rezultatul eforturilor întregului popor. Am pornit de la un nivel de dezvoltare destul de scăzut. Mai avem încă mult de făcut pentru a realiza societatea socialistă multilateral dezvoltată, care să asigure din plin soluționarea tuturor problemelor. Dar ceea ce am realizat demonstrează că, atunci cînd un popor este stăpîn pe destinele sale, poate rezolva orice problemă ; că, atunci cînd un popor este hotărît să trăiască liber, să lichideze asuprirea de orice fel, poate realiza acest lucru. Desigur, este nevoie de solidaritatea și unitatea tuturor forțelor progresiste din fiecare țară și — dacă vă reamintiți — de aceasta am vorbit și la Quito, precum și în alte țări ale Americii Latine. Aceasta este experiența poporului român, care, tocmai datorită faptului că a acționat în strînsă unitate, a reușit să realizeze asemenea rezultate pe calea dezvoltării sale economico-sociale. Este, de asemenea, nevoie de o colaborare strînsă între toate națiunile, între toate forțele care doresc o dezvoltare economico-socială independentă, care vor să fie lichidată vechea politică de asuprire și exploatare, de inegalitate.

Ne bucură faptul că în America Latină — în ciuda celor întîmplate în Chile — forțele progresiste continuă să se consolideze, demonstrînd că unele insuccese, cum au fost cele din Chile, nu pot opri avîntul luptei de eliberare, al luptei forțelor care se pronunță pentru progres social ; dimpotrivă, cîteodată, anumite insuccese duc la unirea mai puternică și la impulsionarea luptei, pentru a evita asemenea evenimente.

Noi sîntem convinși că și în Chile forțele progresiste vor reuși să-și reîntărească poziția și să asigure poporului chilian o dezvoltare nouă. Oricum, avem convingerea că po-

poarele Americii Latine și poporul ecuadorian vor înregistra noi succese pe calea dezvoltării economico-sociale independente, a făuririi unei vieți libere și independente.

Apreciem că și dezvoltarea colaborării pe linia universității, a tineretului și studenților constituie o parte importantă a dezvoltării solidarității forțelor progresiste, antiimperialiste de pretutindeni. Pornim de la faptul că tineretul are de jucat un rol important în dezvoltarea fiecărei națiuni, în făurirea unei lumi mai drepte și mai bune.

Iată de ce nu pot decît să salut dorința pe care a-ți manifestat-o — și pe care au împărtășit-o și profesorii și studenții români — de a pune bazele unei colaborări mai strînse.

Aș dori, de asemenea, să salut inițiativa de a constitui un centru ecuadoriano-român și sper că și studenții români vor face același lucru, aceasta reprezentînd un început pentru constituirea unei organizații sau a unor asociații româno-ecuadoriene — atît în România, cît și în Ecuador — pentru a acționa și pe această cale în vederea dezvoltării relațiilor de colaborare dintre popoarele noastre.

Cu aceste gînduri doresc, încă o dată, să vă adresez dumneavoastră — și, prin dumneavoastră, tuturor profesorilor și studenților, întregului popor ecuadorian prieten — succese tot mai mari în toate domeniile de activitate, pe calea unirii forțelor progresiste din Ecuador pentru noi transformări economico-sociale, pentru consolidarea și întărirea Ecuadorului, pentru o viață liberă și fericită întregului popor ecuadorian, pentru dezvoltarea continuă a prieteniei și colaborării între popoarele noastre.

Vă doresc succes și multă sănătate ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ÎN CINSTEA TOVARĂŞULUI KIM IĂNG JU, MEMBRU AL COMITETULUI POLITIC AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCII DIN COREEA, VICEPREMIER AL CONSILIULUI ADMINISTRATIV AL R.P.D. COREENE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 9 mai 1974 —

Doresc, încă o dată, să salut delegaţia guvernamentală a Republicii Populare Democrate Coreene, în frunte cu tovarăşul Kim Iăng Ju.

Doresc să exprim satisfacţia mea, a conducerii partidului şi statului nostru pentru relaţiile bune dintre partidele şi popoarele noastre.

Sîntem bucuroşi că poporul prieten al Republicii Populare Democrate Coreene obţine succese în dezvoltarea socială, sub conducerea partidului, în frunte cu tovarăşul Kim Ir Sen. Dorim să-i urăm noi şi noi succese în dezvoltarea economico-socială, în construcţia cu succes a socialismului, precum şi în realizarea programului de unificare paşnică a Coreei — a Nordului şi a Sudului — într-o Coree democratică puternică.

Considerăm că relaţiile dintre partidele şi ţările noastre corespund pe deplin intereselor celor două popoare, dezvoltării cu succes a construcţiei socialiste atît în România, cît şi în Coreea, precum şi cauzei socialismului, a forţelor progresiste, a păcii în întreaga lume.

Situaţia internaţională este favorabilă forţelor progresului şi păcii ; popoarele sînt tot mai hotărîte să-şi apere independenţa, să asigure o colaborare pe principii noi, de egalitate, de respect, de avantaj reciproc.

Noi avem convingerea că unitatea ţărilor socialiste, a mişcării comuniste şi muncitoreşti, a tuturor forţelor antiimperialiste, a popoarelor care luptă pentru dezvoltarea independentă constituie o forţă de importanţă hotărîtoare, care poate impune pacea şi colaborarea între toate popoarele lumii.

Dorim ca colaborarea dintre partidele şi popoarele noastre să se înscrie tocmai în direcţia întăririi forţelor antiimperialiste, anticolonialiste, a forţelor care luptă pentru o politică de egalitate şi de respect al dreptului fiecărei naţiuni de a se dezvolta liberă şi independentă.

Doresc să ridic acest pahar pentru noi succese în construcţia socialismului, în ridicarea bunăstării şi fericirii poporului prieten din Republica Populară Democrată Coreeană ; să urez succese în realizarea unificării paşnice a Nordului cu Sudul într-o Coree democratică, care să asigure bunăstarea şi fericirea întregului popor coreean !

Pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare şi prietenie între România şi Republica Populară Democrată Coreeană, între partidele şi popoarele noastre !

În sănătatea tovarăşului Kim Ir Sen, căruia îi urez multă sănătate şi succese în întreaga activitate !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor !

INTERVIU ACORDAT AGENŢIEI INTER PRESS SERVICE

— 15 mai 1974 —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, după cum se știe, împărțirea lumii în sfere de influență și blocuri militare a avut, în special în perioada războiului rece, consecințe dintre cele mai negative pentru omenire. Cum vedeți dumneavoastră depășirea acestei situații, fără a se cădea într-o nouă împărțire a sferelor de influență ?*

RĂSPUNS : Trebuie să spun de la început că împărțirea lumii în blocuri militare și perioada de încordare care a existat după cel de-al doilea război mondial sînt o urmare a politicii imperialiste, de dominație, de forță, a continuării politicii colonialiste și neocolonialiste, a încercărilor de a frîna desfășurarea luptei de eliberare națională, a luptei popoarelor pentru a deveni stăpîne pe bogățiile naționale și pe destinele lor.

Crearea blocului militar N.A.T.O. a dus, după cum se știe, la crearea pactului defensiv de la Varșovia, care și-a propus de la început, ca obiectiv, să existe atîta timp cît va exista pactul N.A.T.O., țările participante la Tratatul de la Varșovia pronunțîndu-se pentru desființarea concomitentă a ambelor blocuri militare.

Ca urmare a succeselor înregistrate de forțele progresiste și antiimperialiste, între care trebuie să menționez succesele obținute de țările socialiste, de țările care s-au eliberat de dominația colonială și au pășit pe calea dezvoltării economico-sociale independente, precum și, în general, ca urmare a creșterii conștiinței maselor largi populare, în viața internațională s-au produs schimbări fundamentale. Aceste schimbări au modificat radical raportul de forțe pe plan internațional. Se poate spune că s-a trecut spre o politică nouă, de destindere și colaborare în viața internațională. În general, viața internațională se desfășoară în favoarea forțelor progresiste, care se pronunță pentru o politică nouă, bazată pe egalitate și respect reciproc. Noi apreciem pozitiv schimbările ce s-au produs și se accentuează pe plan internațional, cursul destinderii, considerînd că aceasta corespunde intereselor tuturor națiunilor lumii.

Totuși, trebuie să spunem că mai există încă în lume forțe care pun în pericol această politică nouă — este vorba de forțele reacționare. De aceea, considerăm că, pentru a se asigura accentuarea cursului spre destindere, afirmarea noilor relații în viața internațională, este necesară o activitate susținută din partea tuturor statelor, așezarea relațiilor dintre state pe principii de egalitate, de respect al independenței și suveranității, de neamestec în treburile interne, de renunțare la forță și la amenințarea cu forța, de respect al dreptului fiecărei națiuni de a se dezvolta corespunzător năzuințelor sale, fără nici un amestec din afară.

Totodată, este necesară o participare mai activă a organizațiilor internaționale, îndeosebi a Organizației Națiunilor Unite, și, în acest cadru, a tuturor statelor la soluționarea problemelor care preocupă astăzi omenirea.

Numai așa se poate asigura dezvoltarea cu succes a politicii noi, se poate împiedica împărțirea lumii în zone de influență.

ÎNTREBARE : *Nu este un secret că mult timp au fost desconsiderate posibilitățile și rolul țărilor mici și mijlocii. Ultimele evenimente internaționale, și îndeosebi cele din Orientul Apropiat, cu toate consecințele lor, au scos în evidență forța națiunilor producătoare de materii prime. Cum vedeți, domnule președinte, rolul și contribuția țărilor mici și mijlocii în desfășurarea procesului mondial ?*

RĂSPUNS : După cum am menționat deja, politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă a supus dominației un mare număr de state și, după cum se știe, în primul rînd țările mici și mijlocii. Dar chiar după cel de-al doilea război mondial, situația a început să se schimbe ; în ultimul timp, țările mici și mijlocii, care în general sînt țări în curs de dezvoltare, țări care luptă pentru o dezvoltare economico-socială independentă, pentru a fi stăpîne pe bogățiile naționale — așa cum sînt și țările Americii Latine —, au dobîndit o conștiință națională și socială sporită, au înțeles că progresul lor este legat de afirmarea cu putere a unei politici noi în viața internațională, care să asigure fiecărei națiuni, indiferent de mărime, dreptul de a participa la soluționarea tuturor problemelor, de a se dezvolta în mod independent.

Într-adevăr, ultimele evenimente au evidențiat cu putere forța țărilor mici și mijlocii, a țărilor deținătoare de materii prime, în realizarea unei noi ordini internaționale, care să ducă la așezarea relațiilor economice și, în general, a raporturilor dintre state pe principii noi, care presupun raporturi echitabile între prețurile materiilor prime și cele ale produselor industriale, permițînd industrializarea și deci progresul mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare.

Noi pornim de la faptul că țările mici și mijlocii, țările care se pronunță pentru o politică nouă, de dezvoltare independentă a fiecărei națiuni și de egalitate, pot avea — și vor avea, după părerea noastră — un rol tot mai important în viața internațională. A trecut timpul cînd problemele internaționale puteau fi soluționate de cîteva țări. Trebuie să pornim de la faptul că realizarea unei noi ordini în viața internațională constituie o necesitate pentru toate națiunile — mici, mari, mijlocii, dezvoltate și în curs de dezvoltare —, că înfăptuirea unei păci trainice presupune realizarea unor raporturi de dreptate, a unor relații mai bune atît pe plan național, cît și pe plan internațional.

Numai în aceste condiții se pot asigura progresul general al omenirii, pacea și colaborarea internațională.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră, domnule președinte, ați întreprins recent călătorii într-o serie de țări din America Latină, Orientul Mijlociu și Africa, călătorii care au fost interpretate, între altele, ca un pas important al României socialiste spre strîngerea legăturilor cu națiunile de avangardă din aceste regiuni. Ce perspective există pe planul relațiilor de colaborare economică, îndeosebi cu America Latină ? Există vreun numitor comun politic care favorizează, la nivel internațional, relațiile dintre România și țările în curs de dezvoltare ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, am vizitat un număr important de țări din America Latină, din Africa, din Orientul Mijlociu și din Asia. Vizitele și contactele realizate în această perioadă au avut un rol deosebit de important în dezvoltarea relațiilor de colaborare între România socialistă și națiunile și țările vizitate, exercitînd o influență

puternică și asupra relațiilor cu celelalte țări din aceste zone.

Cu acest prilej s-au identificat multiple posibilități de desfășurare a unei colaborări economice, tehnice, științifice și culturale. S-au încheiat, dealtfel, o serie de acorduri de cooperare, dintre care unele au și început să prindă viață. Aceste acorduri de cooperare pornesc tocmai de la așezarea relațiilor României socialiste cu aceste state pe principii noi, de egalitate, de întrajutorare, pe calea dezvoltării economico-sociale independente a fiecăreia. Totodată, ele se înscriu în contextul mai larg al luptei împotriva politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, pentru o politică nouă, de egalitate între toate națiunile.

Ținînd seama atît de dezvoltarea României, cît și a țărilor vizitate — îndeosebi a țărilor Americii Latine —, apreciez că există mari perspective de extindere a acestei colaborări în avantajul reciproc.

Fără nici o îndoială, dezvoltarea cu succes a acestor relații are la bază, în primul rînd, faptul că România promovează consecvent principii noi în relațiile internaționale, că am întîlnit, de asemenea, în aceste țări dorința de a promova aceleași principii. Deci, factorul politic care favorizează extinderea relațiilor de colaborare este dorința reciprocă de dezvoltare economico-socială, de întărire a independenței și suveranității, de a contribui la promovarea principiilor noi în relațiile dintre toate națiunile lumii.

Pornind de la aceasta, consider că există largi posibilități de dezvoltare a relațiilor dintre România socialistă și țările în curs de dezvoltare, dintre care unele se pronunță și întreprind măsuri de dezvoltare socialistă. Sînt încredințat că în viitorii ani aceste relații se vor extinde și mai mult, corespunzînd atît intereselor reciproce, cît și cauzei generale a păcii și colaborării internaționale.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, România are un profil și o experiență proprie în materie de politică internă și externă. Din cîte știm, opinia publică din țările Americii Latine — țări care caută, de asemenea, căi proprii de dezvoltare și organizare — este interesată să cunoască strategia politică care a permis României să ajungă la actualul nivel de dezvoltare. Ce ne puteți spune în această privință?*

RĂSPUNS: În acest an, România sărbătorește 30 de ani de la eliberarea sa de sub dominația fascistă, moment care a marcat trecerea pe calea dezvoltării noi, democratice și apoi socialiste. În acești ani, România a obținut rezultate însemnate pe calea progresului economic și social, creînd o puternică industrie și o agricultură socialistă dezvoltată, a promovat o politică de largă colaborare cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Am acordat și acordăm o mare atenție organizării relațiilor de producție și relațiilor sociale pe principiile dreptății și echității socialiste, aceasta permițînd unirea eforturilor întregului popor în înfăptuirea politicii de dezvoltare economico-socială promovată de Partidul Comunist Român. Toate acestea ne-au permis să asigurăm dezvoltarea concomitentă a învățămîntului, științei, culturii — factori deosebit de importanți pentru progresul oricărei națiuni —, totodată, pe baza rezultatelor în dezvoltarea economiei naționale, am putut asigura creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Pentru realizarea acestor obiective, am pornit, desigur,

de la necesitatea concentrării eforturilor materiale și umane în direcțiile hotărîtoare, pornind de la faptul că realizarea unei economii puternice este o condiție și a progresului și bunăstării materiale și spirituale a poporului, a consolidării și întăririi independenței naționale.

Am alocat și alocăm o parte însemnată din venitul național — circa 33% — în scopul dezvoltării. Pe această bază am putut să realizăm ritmul înalt de dezvoltare a economiei noastre. De asemenea, un rol important l-a avut realizarea unității tuturor forțelor sociale sub conducerea Partidului Comunist Român, care a putut în acest fel să îndrume eforturile întregului popor spre înfăptuirea acestei politici. Totodată, trebuie să menționez colaborarea internațională cu țările socialiste, cu țările care se pronunță pentru o dezvoltare independentă, cu celelalte țări, fără deosebire de orînduire socială, care a jucat, de asemenea, un rol important în progresul general. Astăzi, participarea la diviziunea internațională a muncii, colaborarea activă internațională sînt o necesitate obiectivă pentru progresul fiecărei țări.

Iată direcțiile și orientările care au permis să obținem în această perioadă istorică scurtă succesele de care am vorbit în dezvoltarea economică și socială a țării noastre. Trebuie să spun că, după părerea mea, progresul țărilor Americii Latine, ca și al tuturor țărilor în curs de dezvoltare, este nemijlocit legat de realizarea unor reforme și transformări sociale care să permită o mai bună și dreaptă repartiție a venitului național în favoarea maselor populare și să asigure ca bogățiile naționale să devină bunul națiunilor respective, pentru a putea fi folosite în scopul dezvoltării independente, al bunăstării și fericirii popoarelor lor. Totodată, orice progres este legat de unitatea forțelor progresiste pe plan național; fără această unitate și colaborare nu se poate realiza cu succes programul de dezvoltare. De asemenea, este necesară o mai strînsă colaborare cu țările care se pronunță pentru dezvoltarea independentă, cu țările socialiste, cu alte forțe, pe baza principiilor de care am vorbit, de egalitate și respect.

ÎNTREBARE: *În luna martie a acestui an, dumneavoastră, domnule președinte, ați vizitat Argentina. Cu acest prilej au fost puse bazele unor importante schimburi comerciale și ale unei cooperări tehnice între cele două țări. Care sînt, după părerea dumneavoastră, posibilitățile aprofundării cooperării dintre România și Argentina și importanța pe care dezvoltarea relațiilor româno-argentinene ar putea-o avea pentru viitorul Americii Latine?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, vizita din luna martie a acestui an în Argentina a constituit un moment important în evoluția relațiilor româno-argentinene. Am semnat cu acest prilej un tratat de prietenie și cooperare, precum și o serie de acorduri de colaborare economică, tehnico-științifică de lungă durată, care așază raporturile dintre România și Argentina pe o bază trainică, de egalitate, de respect și de întrajutorare pe calea dezvoltării economico-sociale. Există toate premisele ca acordurile încheiate cu acest prilej să fie înfăptuite în bune condiții și să se deschidă calea unor noi acțiuni de colaborare și în alte domenii, lucru pe care, dealtfel, l-am și discutat cu președintele Peron cu prilejul vizitei în Argentina.

După părerea mea, succesul colaborării între România și Argentina va exercita o influență puternică și asupra colaborării cu alte țări din America Latină. Dealtfel, cu un număr din aceste țări avem deja acorduri de colaborare și am dori ca relațiile dintre România și țările

Americii Latine — de care ne leagă şi anumite afinităţi de origine latină, dar şi preocupările actuale comune pentru o dezvoltare economico-socială independentă — să cunoască o dezvoltare tot mai puternică. Sînt încredinţat că se va realiza aceasta.

ÎNTREBARE: *Ştim că România este una dintre ţările care a cunoscut şi cunoaşte ritmuri de dezvoltare dintre cele mai ridicate din lume. Vreţi să ne spuneţi, domnule preşedinte, cum a ajuns România la un asemenea ritm de dezvoltare şi ce îşi propune ca pentru a-l menţine şi în viitor? În legătură cu aceasta, ce importanţă au avut şi au dezvoltarea procesului educaţional, în general, şi învăţămîntul superior, în special, în obţinerea acestor succese?*

RĂSPUNS: Am menţionat că România a obţinut succese importante în dezvoltarea sa economică. În cursul actualului cincinal, din care au trecut de acum trei ani, am realizat un ritm de creştere a producţiei industriale de circa 13% anual; în 1973, în raport cu 1972, industria a crescut cu 14,7%, iar pe primele patru luni ale acestui an, cu circa 15%. Aceste ritmuri sînt posibile datorită concentrării mijloacelor materiale şi umane ale întregii ţări în vederea asigurării unui progres mai rapid în făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România. Pentru a realiza însă dezvoltarea rapidă a trebuit să rezolvăm una din problemele hotărîtoare în această privinţă: formarea cadrelor pentru toate domeniile de activitate. Pe primul plan am pus, desigur, învăţămîntul — ca factor principal de progres şi civilizaţie —, dezvoltarea ştiinţei, a întregii activităţi de educaţie. Acum circa 30 de ani am pornit de la o situaţie în care aproape 35% din populaţia ţării era neştiutoare de carte. Am lichidat de mult această situaţie. Am generalizat

învăţămîntul de 10 ani, am dezvoltat puternic învăţămîntul liceal, învăţămîntul universitar, care se prezintă astăzi la nivelul ţărilor dezvoltate. Practic, pregătim în ţară toate cadrele necesare economiei noastre naţionale şi putem asigura, în acelaşi timp, condiţii de studiu pentru circa 3 000 de studenţi din ţările în curs de dezvoltare. Deci, învăţămîntul, ştiinţa în general, ridicarea nivelului de cultură al poporului au constituit un factor determinant al înfăptuirii programului de dezvoltare a României. Nici un program de dezvoltare nu se poate realiza fără oameni — am în vedere oameni cu cunoştinţe corespunzătoare, la nivelul actual al ştiinţei şi tehnicii contemporane.

ÎNTREBARE: *Domnule preşedinte, aţi spus odată că în dumneavoastră se reunesc ţăranul, muncitorul şi intelectualul. Aceasta este o definiţie enorm de importantă, o definiţie politică. V-aş ruga să vă referiţi mai pe larg la semnificaţia ei.*

RĂSPUNS: Sînt fiu de ţăran, sînt muncitor, am devenit intelectual. Aceasta corespunde, dealtfel, schimbărilor profunde din structura socială a României. Acum 30 de ani, ţărănimea reprezenta 75% din populaţie. Între timp, populaţia care lucrează în industrie, transporturi şi alte domenii a ajuns să reprezinte circa 60%. Ca atare, o parte însemnată din populaţia ocupată în agricultură a intrat în industrie. Totodată, a trebuit să dezvoltăm rapid învăţămîntul, să creăm cadrele necesare — şi de la circa 10 000 de ingineri am ajuns astăzi la peste 150 000. În învăţămîntul superior învaţă circa 150 000 de studenţi, cei mai mulţi provenind din rîndul ţărănimii şi muncitorimii. Avem deci şi o intelectualitate nouă, ridicată din rîndurile acestor două clase de bază: muncitorimea şi ţărănimea. Muncitorii — forţa principală a dezvoltării ţării — sînt

stăpîni pe fabrici, iar țăranii — care au jucat și joacă un rol important în viața națională — sînt astăzi uniți în cooperative, avînd proprietate socialistă comună. Există deci în țara noastră o muncitorime și o țărănime nouă, o intelectualitate nouă, într-un cuvînt, o societate nouă.

Iată în ce sens se transformă societatea noastră — și semnificația definiției la care v-ați referit constă tocmai în faptul că simbolizează aceste modificări profunde.

ÎNTREBARE: *Doriți, domnule președinte, să transmiteți ceva popoarelor din America Latină prin intermediul agenției noastre?*

RĂSPUNS: Aș dori să transmit popoarelor prietene din America Latină salutul meu cordial, urările cele mai bune de succes în lupta pentru a deveni stăpîne pe bogățiile naționale, pe calea dezvoltării economice și sociale, a bunăstării și progresului, a consolidării independenței și suveranității naționale, a unei politici de pace și colaborare.

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA CU ACTIVUL DE PARTID ȘI DE STAT DIN DOMENIUL COMERȚULUI EXTERIOR ȘI COOPERĂRII ECONOMICE INTERNAȚIONALE

— 16 mai 1974 —

Stimați tovarăși,

Consfătuirea activului de bază din domeniul comerțului exterior se înscrie în preocuparea conducerii partidului și statului de perfecționare continuă a activității din toate sectoarele vieții economico-sociale. Doresc să adresez, în numele conducerii partidului și statului, precum și al meu personal, tuturor participanților la această consfătuire, tuturor lucrătorilor din domeniul comerțului exterior un salut călduros și cele mai bune urări. *(Aplauze puternice).*

Urmînd la scurt timp după consfătuirea cu activul și cadrele de conducere din ministere și celelalte organe centrale, această reuniune subliniază încă o dată importanța și atenția pe care le acordăm relațiilor economice internaționale, comerțului exterior, îmbunătățirii activității întreprinderilor și unităților chemate să asigure înfăptuirea în bune condiții a politicii noastre în acest domeniu. Această consfătuire a fost necesară pentru analizarea mai temeinică a activității desfășurate pînă acum

în domeniul comerțului exterior, a felului cum au fost transpuse în viață prevederile legii adoptate acum trei ani și măsurile de reorganizare a comerțului exterior, precum și pentru a vedea ce rezultate pozitive s-au obținut, ce lipsuri s-au manifestat și ce trebuie să facem pentru îmbunătățirea activității viitoare în acest sector, de o deosebită importanță pentru întreaga noastră economie națională.

Este adevărat, în ultimii ani, activitatea de comerț exterior a cunoscut o puternică dezvoltare și diversificare. Volumul comerțului exterior a fost în 1973 cu 57,4% mai mare decît în 1970. S-au produs schimbări profunde în structura comerțului exterior, îndeosebi a exportului, care constau, în primul rînd, în creșterea puternică a ponderii produselor industriale, din care construcțiile de mașini reprezintă aproape 29%. Comparativ cu anii din urmă, această creștere s-a realizat într-un ritm destul de înalt, influențînd puternic asupra diversificării comerțului exterior, asupra promovării noilor forme de relații internaționale ale României.

De asemenea, îndeosebi în ultimii trei ani, cooperarea în producție — formă nouă în relațiile economice internaționale — a început să ocupe un loc tot mai important în raporturile cu alte țări, deși trebuie să spunem deschis că în această direcție sîntem încă de-abia la început, că ceea ce am realizat pînă acum nu ne poate satisface.

Paralel cu dezvoltarea exportului, cu diversificarea sa, a cunoscut o creștere continuă importul de diverse produse, îndeosebi de materii prime de bază și de mașini și utilaje. Dealtfel, trebuie menționat că ponderea importului de mașini și utilaje este prea ridicată, și aceasta creează o serie de greutăți în asigurarea dezvoltării corespunzătoare și în ritm intens a activității noastre economice.

Astăzi, România desfășoară relații de comerț exterior

cu circa 120 de state. Însăși aceasta demonstrează cît de intensă este activitatea pentru dezvoltarea raporturilor internaționale ale României. Această activitate se înscrie în politica generală a țării noastre de extindere a colaborării și cooperării cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, de participare activă la diviziunea internațională a muncii, de instaurare în lume a unor noi relații, atît în domeniul economic, cît și în celelalte domenii de activitate.

După cum se știe, în raporturile noastre economice internaționale, în totalul schimburilor României, țările socialiste dețin o pondere de circa 50%. Dintre acestea, țările din C.A.E.R. reprezintă circa 43%, pe primul loc în relațiile economice ale României situîndu-se Uniunea Sovietică, cu circa 21% din totalul comerțului nostru extern. Doresc să menționez și în acest cadru rolul important pe care îl au relațiile economice cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări din C.A.E.R., care — așa după cum arată și cifrele — ocupă un loc important în comerțul nostru exterior, contribuind în mod substanțial la dezvoltarea economiei noastre naționale. Noi am apreciat și apreciem în mod deosebit rolul C.A.E.R.-ului ca organism de colaborare egală între țări socialiste, chemat să asigure progresul mai rapid al tuturor statelor membre, deci și al României. De asemenea, o importanță crescîndă au schimburile economice cu celelalte țări socialiste, schimburi a căror pondere este de circa 7% în totalul relațiilor noastre economice internaționale. Din acestea, schimburile economice cu Republica Populară Chineză reprezintă circa 4%, cunoscînd o dezvoltare rapidă în ultimii ani. Relațiile economice cu statele socialiste au o însemnătate deosebită pentru dezvoltarea țării noastre, ca și a acestor țări.

Aș dori să mă refer, de asemenea, la amplificarea relațiilor României cu țările în curs de dezvoltare. Deși

au cunoscut o creștere continuă în ultimii ani, aceste relații reprezintă încă doar circa 9% în totalul schimburilor noastre economice internaționale. Este drept că, datorită metodologiei de calcul, această cifră nu oglindește toate relațiile noastre economice cu țările respective; schimburile realizate în valută sînt incluse în capitolul schimburilor cu țările capitaliste. Probabil că va trebui să revedem această formă de evidență, pentru a nu deforma realitatea. În realitate, relațiile economice ale României cu țările în curs de dezvoltare, cu țările care pășesc pe calea dezvoltării economico-sociale independente au o pondere mult mai mare decît se arată în statistică. Acordurile de cooperare industrială realizate în ultimii ani cu aceste țări au o mare însemnătate economică și politică; ele creează condiții ca, în următorii ani, ponderea acestor țări în comerțul exterior și în relațiile economice ale României să crească în mod substanțial. Va trebui să acționăm cu toată fermitatea în această direcție!

În aceeași perioadă au crescut continuu relațiile României cu țările capitaliste dezvoltate. Ponderea acestor relații în totalul schimburilor economice ale țării este de circa 41%, aici înscriindu-se, după cum am menționat, și realizările în valută liberă de pe celelalte piețe. În mod deosebit trebuie menționat că, în cadrul acestor relații, un loc important îl ocupă importul de mașini și utilaje; practic, el formează cea mai mare parte a importurilor din aceste țări. Pe primul loc se află relațiile economice cu Republica Federală Germania, care reprezintă circa 10%. Această țară ocupă locul al doilea în totalul relațiilor economice internaționale ale României, după Uniunea Sovietică.

Dezvoltarea largă a relațiilor economice internaționale din ultimii ani demonstrează intensificarea participării țării noastre la schimbul de valori materiale pe plan mondial, la diviziunea internațională a muncii. Succesele obținute în dezvoltarea relațiilor economice ale României au fost posibile, în primul rînd, datorită creșterii în ritm intens a economiei naționale. Ca rezultat al dezvoltării intense a industriei și a celorlalte ramuri economice, am putut asigura atît extinderea exporturilor într-un număr mare de țări, cît și realizarea importurilor necesare înfăptuirii programului de creștere a economiei noastre naționale. Este semnificativ, de asemenea, faptul că comerțul exterior și cooperarea în producție cu alte țări au o pondere importantă în ansamblul economiei românești, reprezentînd circa 30% din volumul total al producției.

Rezultatele obținute în cei trei ani ai cincinalului — 1971—1973 — sînt concludente pentru dinamismul economiei noastre. După cum se cunoaște, în 1973, producția industrială a crescut față de 1970 cu aproape 44%, iar pe primele patru luni ale acestui an ritmul de creștere este de circa 15%. Aceasta arată că se înfăptuiesc cu succes programul elaborat de Congresul al X-lea al partidului și de Conferința Națională, prevederile planului cincinal, precum și angajamentele oamenilor muncii de a îndeplini cincinalul înainte de termen.

Extinderea și diversificarea comerțului nostru exterior sînt nemijlocit legate de dezvoltarea în ritm înalt a industriei și agriculturii, a celorlalte ramuri economice, de înfăptuirea neabătută de către oamenii muncii a politicii elaborate de Congresul al X-lea al partidului. Totodată, este necesar să se înțeleagă clar de către fiecare cetățean, de către toți oamenii muncii, de întregul popor că realizarea cu succes a planului cincinal, dezvoltarea economiei naționale în ritm intens, deci și creșterea bunăstării materiale și spirituale a națiunii noastre socialiste sînt nemijlocit legate de extinderea și diversificarea schimburilor economice, a cooperării în producție.

Pentru rezultatele obținute de cei ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, în înfăptuirea programului de dezvoltare a economiei noastre naționale, doresc ca, de la această tribună, să adresez, în numele conducerii de partid și de stat, precum și al meu personal, tuturor oamenilor muncii, întregului nostru popor cele mai calde felicitări ! *(Aplauze puternice).*

La dezvoltarea și diversificarea relațiilor economice internaționale și-au adus contribuția activă lucrătorii din întreprinderile și organizațiile de comerț exterior, care au acționat pentru înfăptuirea în cît mai bune condiții a sarcinilor trasate de partid și guvern în acest domeniu. Pentru rezultatele bune obținute pînă acum, doresc, de asemenea, să adresez lucrătorilor din acest important sector calde felicitări și cele mai bune urări ! *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Succesele importante realizate în toate domeniile de activitate, inclusiv în comerțul exterior, ne dau, fără îndoială, dreptul să facem o apreciere pozitivă a muncii desfășurate pînă acum. Aceasta nu trebuie însă să ne facă să uităm că în munca noastră — inclusiv în cea de comerț exterior, pe care o analizăm astăzi — mai persistă o serie de lipsuri, ce se repercutează negativ asupra economiei, asupra valorificării în condiții de eficiență superioară a produselor românești.

Trebuie să spunem deschis că nu toate ministerele, centralele și întreprinderile economice se ocupă în mod corespunzător de asigurarea producției pentru export. Încep cu aceasta pentru că problema exportului este, în esență, problema producției, problema modului în care își desfășoară activitatea fiecare întreprindere. De felul cum se desfășoară această activitate depinde posibilitatea

de a extinde sau nu activitatea noastră de comerț exterior.

Din păcate, mai persistă la unii conducători din unitățile economice, precum și la unii lucrători din întreprinderi părerea că datoria lor este de a produce ca scop în sine, deci de a realiza orice, indiferent de calitate, de valoare. Or, trebuie să se înțeleagă bine că tot ceea ce se produce, indiferent în ce unitate, trebuie să satisfacă anumite necesități interne și externe. Producția trebuie să corespundă cerințelor și necesităților, atît ale consumatorilor interni, cît și ale celor externi.

Toate unitățile producătoare trebuie să înțeleagă că poartă răspunderea deplină atît pentru realizarea la timp a producției, cît și pentru buna ei calitate, pentru nivelul ei tehnic și, totodată, pentru valorificarea producției, inclusiv pe calea exportului. Ciclul producției nu se poate considera încheiat decît odată cu valorificarea producției, cu ajungerea ei la beneficiar, la consumator. Insist asupra acestei probleme pentru că trebuie să fie clar fiecărui muncitor, tehnician sau inginer că de activitatea sa, de felul în care asigură produse corespunzătoare din toate punctele de vedere depind nivelul și eficiența comerțului nostru exterior. Nu putem admite producție de dragul producției ! Dacă produsele unei întreprinderi nu vor avea desfacere nici pe piața internă, nici pe cea internațională, deci nu vor satisface cerințele tot mai exigente ale consumatorilor interni și externi, vom fi obligați să încetăm producția respectivă, să închidem întreprinderea. Vreau ca asupra acestei probleme să existe claritate deplină ! Fiecare trebuie să-și înțeleagă răspunderea pentru că ridicarea veniturilor, a bunăstării depind de capacitatea de a produce la nivelul cerințelor mereu crescînde din punct de vedere calitativ și tehnic, atît pe plan intern, cît și internațional. Se mai întîmplă să vină cereri din partea

unor miniștri, centrale și întreprinderi de a se asigura fondul de retribuție independent dacă se realizează sau nu producția. Or, întreprinderea nu este societate de binefacere, societate de asistență socială! Întreprinderea este unitate de producție și nimeni nu poate fi retribuit decît în raport cu prevederile legale, pentru producția realizată! Trebuie să spunem acest lucru clar în fața oamenilor muncii, a întregului popor, pentru a schimba — începînd de sus și pînă jos și de jos pînă sus — mentalitatea greșită care mai persistă la unii tovarăși. Chiar și aici — din ceea ce am ascultat astăzi și din ceea ce mi s-a spus că s-a vorbit ieri — s-a văzut că unii tovarăși ridică problemele ca și cum nu i-ar privi direct ce se întîmplă în întreprinderea în care lucrează, ca și cînd cineva din afară trebuie să vină să le soluționeze problemele. Dacă pornim de la principiul că răspunderea pentru întreaga activitate o au organele de conducere colectivă, începînd de la minister pînă la întreprindere, este clar că acestea trebuie să soluționeze toate problemele de care depinde buna desfășurare a activității.

Noul plan cincinal pe care îl elaborăm — și care urmează a fi supus Congresului al XI-lea în toamna acestui an — pornește de la necesitatea dezvoltării în continuare, în ritm intens, a industriei, a întregii economii. Aceasta presupune extinderea relațiilor noastre economice internaționale, a schimburilor comerciale, dezvoltarea mai accentuată a cooperării economice în producție. Pentru a putea realiza programul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor, trebuie să asigurăm industriei materii prime corespunzătoare și o serie de alte produse, inclusiv utilaje, și din import. Dar pentru a putea realiza importul — care se prevede să crească destul de mult în următorul cincinal, așa cum a sporit dealtfel și în cincinalul actual —, trebuie să asigurăm creșterea corespunzătoare a exportului de produse românești pe piața străină. Este necesar să punem accentul la export pe produsele care sînt mai mult solicitate și care permit o bună valorificare a activității economice a întreprinderilor noastre.

Deci, dezvoltarea exportului este nu o dorință abstractă, ci o necesitate obiectivă pentru progresul economiei noastre naționale. Desfășurarea eficientă a comerțului exterior necesită o bună cunoaștere a situației economice internaționale, a pieței mondiale, a tendințelor și perspectivelor ei, o adaptare rapidă a producției la cerințele pieței externe, ale partenerilor din diferite țări. Și în acest an, ca și în anii trecuți dealtfel, în această direcție s-au manifestat o serie de neajunsuri. Sînt lipsuri foarte serioase atît în ce privește cunoașterea cerințelor pieței mondiale, cît și, mai cu seamă, adaptarea rapidă a producției întreprinderilor românești la aceste cerințe. În unele ministere și întreprinderi se întîlnește încă o atitudine refractară față de schimbările ce se produc pe piața internațională, se acționează cu mare încetineală. Vorbind aici, tovarășul de la „23 August" — o uzină veche și de înaltă tehnicitate — a cerut să se asigure desfacerea produselor pe care uzina le fabrică de 20 de ani. Dar de ce acționează cu atîta întîrziere uzina pentru însușirea produselor noi, de ce compresoarele care trebuiau introduse în fabricație de cîțiva ani nu sînt însușite nici acum în mod corespunzător? De ce acest colectiv de aproape 15 000 de muncitori și ingineri de înaltă calificare nu acționează mai rapid pentru a fabrica ceea ce solicită atît de mult industria românească și piața străină? Au fost ocupate ani de zile capacități de înaltă tehnicitate cu producția de remorci; din comoditate s-a redus chiar utilajul de foraj pentru a produce remorci, ca să se raporteze că a

crescut valoarea producției globale! Toate acestea arată mentalitatea retrogradă ce se mai întîlnește în unele întreprinderi și — de ce să nu spunem — chiar la ministerul respectiv, care, timp de doi ani de zile, a tărăgănat schimbarea producției de remorci de la această uzină de înaltă tehnicitate. Dar acest exemplu nu este singular. Unii tovarăși cred că, dacă și-au însușit o dată un produs, trebuie să-l fabrice pe vecie. Aici sînt miniștri, directori de centrale, lucrători din comerțul exterior, cadre de bază din economie. Știți cu toții că după 5—6 ani un utilaj, o mașină se învechesc. Tovarășul de la Întreprinderea de export de mașini și tractoare din Brașov ne-a spus că ei însușesc un motor pentru care au licența de acum 5 ani. Acest motor trebuia să fie pus în producție în 1970 sau în 1971, dar nici astăzi nu este realizat. Ni s-a spus: „am întocmit un plan pentru a grăbi punerea în producție". Dar cînd? După ce nu va mai fi cerut pe piața mondială? Cu o asemenea mentalitate, cu un asemenea ritm de înnoire a producției nu se poate asigura diversificarea exportului. Am dat aceste exemple pentru că construcția de mașini reprezintă, sau trebuie să reprezinte, sectorul cel mai dinamic — și la noi, ca și pe plan internațional — al progresului tehnic, al revoluției tehnico-științifice. Dar asemenea situații se întîlnesc și în metalurgie, și în industria chimică, și în industria ușoară, și în alte domenii. Întreprinderile de electronică acționează, de asemenea, foarte încet în această privință. Producem și acum aparatură de măsură și control însușită în urmă cu 20 de ani. Practic, nu există minister de unde să nu se poată da exemple în această privință. Să nu se înțeleagă de către cineva că asemenea lipsuri privesc doar ministerele sau întreprinderile citate. Este o mentalitate mai generală, căreia trebuie să-i punem capăt cu hotărîre, trecînd la o activitate în spirit nou în toate domeniile! Vom avea o consfătuire cu centralele industriale și vom discuta atunci, în mod serios, aceste probleme. Am dorit numai să subliniez necesitatea cunoașterii pieței și adaptării mai rapide la cerințele ei. Înnoirea rapidă a producției este o condiție fundamentală pentru un comerț exterior eficient, pentru o bună cooperare internațională, pentru dezvoltarea și diversificarea relațiilor economice mondiale, pentru participarea activă la diviziunea internațională a muncii.

Rolul principal îl au, în această privință, cercetarea, introducerea în producție a tehnicii și tehnologiilor avansate. Am creat în ultimii 10 ani o largă rețea de institute de cercetare. Avem astăzi aproape 60 000 de lucrători în domeniul cercetării și tehnologiei. Trebuie să spunem însă că nu ne putem declara satisfăcuți de felul în care se acționează pentru înnoirea producției în ritmurile și la nivelul de exigență al pieței mondiale.

Există încă, de asemenea, o atitudine birocratică în relațiile cu partenerii străini. Se răspunde uneori cu întîrziere cererilor și sesizărilor partenerilor. Sînt destule cazuri cînd calitatea și nivelul tehnic al producției lasă de dorit. Nu aș dori să revin iar la construcția de mașini, cu toate că aici sînt încă destule neajunsuri. M-aș referi însă la un sector unde calitatea nu ar mai trebui să fie o problemă, și anume la confecții. Este necesar să fie sporită exigența în producția de confecții, de tricotaje, în general în industria ușoară. Dacă nu sînt de un nivel calitativ înalt, nimeni nu o să cumpere produsele noastre doar pentru că sînt fabricate în România, chiar dacă, așa cum se întîmplă, din păcate, sînt vîndute la prețuri mai mici. Problema calității produselor pentru export trebuie să fie o preocupare centrală a tuturor unităților noastre! Numai asigurînd produse de înalt nivel tehnic și de calitate ireproșabilă, vom putea extinde relațiile noastre

economice internaționale. Fiecare muncitor, tehnician, inginer, conducerile tuturor întreprinderilor și ministerelor au datoria să se ocupe îndeaproape și în mod permanent de ridicarea calității produselor. Se impun măsuri hotărîte în organizarea controlului calității, a nivelului tehnic, în înfăptuirea programului de introducere a tehnicii și tehnologiei moderne în toate ramurile de activitate economică. Acestea sînt cerințe obligatorii pentru desfășurarea unei bune activități de comerț exterior.

Referindu-mă la import, trebuie să spun că și aici există o serie de lipsuri. Aș începe cu faptul că unele ministere, centrale și întreprinderi pun încă pe primul plan importul; se zbat, aleargă pe la organismele de sinteză, inclusiv la Consiliul de Miniștri, chiar și mai sus, pentru a rezolva în special importul. Din păcate, cunosc puține cazuri cînd tovarășii s-au zbătut să găsească soluții pentru export.

Există o preocupare încă slabă pentru folosirea rațională a materiilor prime, materialelor și altor produse din țară. Toți vor să importe produse de cea mai înaltă calitate din străinătate, la prețuri corespunzătoare, propunînd să exporte, în schimb, produse de calitatea a II-a și a III-a. Din păcate, această atitudine se întîlnește și la unele organizații de comerț exterior, care, fiind create pentru export, au alunecat spre import, neglijînd realizarea exportului. Inclusiv unele societăți comerciale mixte — create exclusiv pentru export — s-au transformat în societăți de import. Pentru aceasta nu era nevoie să facem societăți mixte, ca noi să trimitem în afară oameni; știți foarte bine că pentru a-și exporta produsele fiecare își trimite proprii reprezentanți.

Este necesar să acordăm atenția corespunzătoare problemelor importului, dar pe baza unui plan precis. Trebuie să mergem pe calea valorificării la maximum a resurselor

proprii, a reducerii importului pentru a realiza un echilibru corespunzător între import și export și a asigura astfel echilibrarea balanței de plăți externe. Trebuie să intervină o cotitură în atitudinea organelor economice față de import și export. Să punem pe primul plan asigurarea produselor pentru export și să intensificăm preocuparea pentru folosirea resurselor din țară.

Observînd tendințele ce se conturează pe plan internațional, problemele noi apărute ca urmare a crizei de materii prime, a crizei de energie, deci de petrol, constatăm că au crescut pe piața mondială cerințele de utilaje complexe. Acordurile de cooperare pe care le-am realizat cu un număr de țări au la bază tocmai exportul de mașini și utilaje, de utilaje complexe, construirea de către România a unor întreprinderi industriale în țările respective. Aceasta pune, desigur, sarcini deosebit de mari în fața celor două ministere constructoare de mașini, ca și a celorlalte ministere care produc utilaje sau părți din utilaje și concurează la realizarea obiectivelor respective. Aceasta pune sarcini mari și în fața Ministerului Metalurgiei pentru realizarea metalului necesar fabricării utilajelor. Trebuie să dezvoltăm tot mai mult producția de utilaje complexe, pentru care putem realiza un export de sute de milioane de dolari. Este necesar, de asemenea, să dezvoltăm rapid producția de mașini-unelte, atît pentru acoperirea nevoilor industriei românești, cît și pentru export. Un rol important în producția de utilaje complexe și mașini-unelte au electronica, aparatura de măsură și control, automatizarea. Trebuie să ținem seama de cerințele crescînde existente în acest sens pe plan internațional. Realizarea sarcinilor la care m-am referit impune luarea unor măsuri hotărîte pentru creșterea gradului de tehnicitate și integrare. Ministerele industriale și Ministerul Comerțului Exterior trebuie să acționeze pentru intensificarea

participării României la crearea unor capacităţi industriale în ţările în curs de dezvoltare, unde se poate prevedea creşterea cerinţelor de asemenea produse. Este necesar să acordăm mai multă atenţie exportului de produse chimice, mai cu seamă al celor de mic tonaj, cu valori foarte mari, care asigură valorificarea superioară a resurselor noastre de materii prime şi creşterea aportului valutar. De asemenea, trebuie acţionat cu mai multă rapiditate pentru schimbarea profilului metalurgiei româneşti, trecîndu-se la producţia de oţeluri aliate, de laminate, ţevi şi alte produse de înaltă tehnicitate, care valorifică de cîteva ori mai mult materiile prime importate. Această sarcină se impune şi în industria uşoară, ţinînd seama că sîntem importatori de bumbac şi de alte materii prime. Nu ne mai putem permite să producem — şi să exportăm — din aceste materii prime salopete. Trebuie să lichidăm cu desăvîrşire această orientare greşită, trecînd la o producţie superioară din toate punctele de vedere. Acelaşi lucru este valabil şi în ce priveşte mobila. Cu toate rezultatele obţinute, producem încă prea puţină mobilă stil, de calitate superioară, care necesită muncă mai calificată, dar valorifică de cîteva ori mai mult lemnul. Vom realiza o cantitate mai mică de mobilă, conservînd şi pădurea, dar vom trimite pe piaţa internaţională produse de valoare înaltă. Probleme similare se pun şi în industria alimentară şi, practic, în toate sectoarele economice. Activitatea noastră de comerţ exterior este legată acum, şi în anii viitori, de schimbarea radicală a modului de a gîndi, de trecerea la producţie de calitate, care asigură valorificarea superioară a materiilor prime şi materialelor. Importînd materii prime, România nu-şi poate permite luxul să realizeze din acestea produse de calitate scăzută.

De aici decurge şi problema eficienţei economice a activităţii de comerţ exterior. Cunoaşteţi cu toţii — s-a vorbit

şi aici — că exportăm încă produse cu un curs de revenire necorespunzător. Desigur, realizarea unui bun curs de revenire, ridicarea eficienţei comerţului nostru exterior depind, în principal, aşa cum am mai spus, de producţie. Dar nu aş dori ca tovarăşii care lucrează în comerţul exterior, inclusiv în Ministerul Comerţului Exterior, să rămînă cu impresia că s-a făcut totul pentru buna valorificare a produselor româneşti. Se mai lucrează încă prin intermediari. O serie de probleme mai generale au fost, de asemenea, neglijate timp îndelungat; mă refer la unele probleme legate de acorduri, de „clauza naţiunii celei mai favorizate", care, o anumită perioadă de timp, n-au constituit o preocupare centrală pentru găsirea soluţiilor corespunzătoare. Dar chiar şi acolo unde aceste probleme au fost soluţionate întreprinderile noastre de comerţ exterior au continuat să vîndă uneori mai ieftin decît alţi exportatori. Îţi face impresia că ele consideră că trebuie să vîndă oricum, numai să vîndă. Se ştie că românii au fost întotdeauna recunoscuţi ca buni comercianţi. Ei ştiau — ca să spun aşa — să scoată bani şi din piatră seacă. Atunci cum să nu scoată bani pe produse bune? Activitatea unei agenţii, a unei întreprinderi de comerţ exterior nu trebuie să se reducă la a vinde cu orice preţ şi în orice împrejurări. Modul în care procedează comerciantul, lucrătorul din comerţul exterior are un rol de mare importanţă în obţinerea unui preţ bun pe produsul exportat. Studiind atent conjunctura economică internaţională, cerinţele şi tendinţele diferitelor pieţe, el trebuie să ştie cînd să vîndă şi cum să vîndă. În acelaşi timp este necesar să atragem atenţia că în unele întreprinderi de comerţ exterior de la noi se manifestă încă o atitudine uşuratică, se mai întîlnesc multă lăudăroşenie şi vorbărie şi chiar o slabă vigilenţă în ce priveşte problemele de serviciu. Trebuie pus capăt cu hotărîre unor asemenea stări de lucruri în în-

treprinderile de comerț exterior! Importul și exportul sînt o problemă de secret comercial, deci de secret de stat, și trebuie tratate ca atare!

Să fie clar că, atunci cînd vorbim de eficiență economică — fără a neglija că pe primul plan trebuie să stea preocuparea de a produce mărfuri și sortimente de înaltă tehnicitate și calitate —, avem în vedere și felul cum se face vînzarea, exportul. În această privință, Ministerul Comerțului Exterior, întreprinderile de comerț exterior, toate ministerele — pentru că toate se ocupă astăzi de comerțul exterior — au o răspundere deosebit de mare. O eficiență scăzută a activității de comerț exterior are repercusiuni serioase asupra dezvoltării generale a economiei, duce, pînă la urmă, la diminuarea venitului național, deci a mijloacelor necesare ridicării bunăstării întregului popor. Eficiența comerțului exterior depinde de prețurile la care sînt vîndute produsele noastre pe piețele străine, precum și de prețul la care cumpărăm produsele străine. De multe ori nu se caută piața cea mai ieftină, se cumpără de unde se nimerește. Problema prețurilor la import și export este o problemă centrală a eficienței comerțului exterior. Ministerul Comerțului, celelalte ministere, organizațiile și întreprinderile de comerț exterior poartă întreaga răspundere pentru lipsurile ce se manifestă în această privință, lor le incumbă deci și luarea măsurilor de remediere.

Nu trebuie să comparăm comerțul exterior cu relațiile comerciale din țară. Sînt două lucruri fundamental deosebite. Pe piața mondială acționează principiul concurenței și trebuie să acționăm ca atare. Să facem totul pentru a asigura vînzarea la prețuri echitabile a produselor românești și pentru a importa, de asemenea, în condiții avantajoase, echitabile.

Ministerul Comerțului Exterior nu a folosit în suficientă măsură drepturile ce i s-au acordat prin lege, răspunderile încredințate, pentru exercitarea unui control temeinic, unitar în desfășurarea activității de comerț exterior. Am luat o serie de măsuri de îmbunătățire a situației. Cum am spus încă de la început, s-au obținut unele realizări, dar nu putem fi încă pe deplin mulțumiți. Măsurile de descentralizare a comerțului exterior, trecerea răspunderilor asupra unor ministere, centrale, întreprinderi au fost, în general, bune; pe parcurs însă, aceste măsuri s-au denaturat. S-a înțeles că răspunderea întreprinderii și a centralei pentru comerțul exterior înseamnă nu răspunderea conducerii întreprinderii, a conducerii centralei, ci crearea unor organisme aparte, care, în fapt, nici nu sînt în suficientă măsură conduse și îndrumate de organismele respective. Cînd vorbim de răspunderea întreprinderii și a centralei pentru comerțul exterior, avem în vedere că consiliul de conducere, comitetul oamenilor muncii trebuie să se preocupe de fabricarea și controlul producției necesare exportului și de urmărirea pînă la capăt a valorificării ei. Aceasta nu înseamnă că fiecare întreprindere trebuie să-și trimită reprezentanții în străinătate. Realizarea răspunderii în asigurarea producției pentru export și urmărirea desfacerii acesteia nu înseamnă crearea unei puzderii de organisme care să se concureze pe piața internațională. Dimpotrivă, aceasta înseamnă îndrumare și coordonare unitară, sub controlul Ministerului de Comerț Exterior, al celorlalte ministere, realizarea activității de comerț exterior într-o formă cît mai concentrată. Consider că din acest punct de vedere s-au comis unele greșeli, unele abateri de la orientarea pe care am dat-o și trebuie aduse corectivele corespunzătoare.

Ținînd seama de marile sarcini ce stau în viitor în fața organizațiilor de comerț exterior, de lipsurile la care m-am referit, se impune să precizăm mai bine — dacă cumva lucrurile nu sînt încă suficient de clare — răspunderile

întreprinderilor şi centralelor. Acestea poartă în continuare întreaga răspundere pentru producţia de export, care trebuie inclusă în plan într-un capitol separat şi urmărită în mod distinct în cadrul întreprinderii sau centralei. Întreprinderea şi centrala, inclusiv ultimul muncitor, au îndatorirea să cunoască cerinţele de calitate şi preţul la care trebuie vîndute produsele. Deci, întreprinderea, centrala, unităţile care produc pentru export poartă întreaga răspundere pentru asigurarea producţiei şi urmărirea ei pînă la desfacere. În ce priveşte încheierea contractului şi desfacerea produselor în afară, trebuie mers la concentrarea unităţilor de comerţ exterior, care astăzi sînt prea numeroase. Dealtfel, am şi discutat această problemă zilele trecute. Avem în vedere o reducere substanţială a numărului acestor unităţi — în jur de 40% —, o mai mare concentrare a lor.

Trebuie, de asemenea, să precizăm mai bine rolul întreprinderilor de comerţ exterior, răspunderile ce revin acestora atît în valorificarea corespunzătoare a produselor româneşti, cît şi în importul echitabil şi avantajos al produselor de care avem nevoie. În această privinţă, ministerele continuă să poarte răspundere — fiecare în domeniul său de activitate. Fiecare minister, chiar dacă nu are în subordine directă întreprinderi de comerţ exterior, are un departament de comerţ exterior. El răspunde de realizarea producţiei pentru export, precum şi de buna valorificare a acesteia pe piaţa mondială. Nimeni nu are dreptul să spună : „am dat producţia, nu mă mai interesează !". Din acest punct de vedere vreau să existe deplină claritate ! La rîndul său, Ministerul Comerţului Exterior, căruia se propune să i se dea în subordine un număr mai mare de întreprinderi de comerţ exterior — desigur, cea mai mare parte a acestora vor rămîne în continuare la ministere —, poartă răspunderea în faţa partidului şi statului pentru

felul cum se desfăşoară întreaga activitate de comerţ exterior. Aceasta este, dealtfel, înscris clar în Legea comerţului exterior ; nu este ceva nou. Subliniez însă această idee pentru că Ministerul Comerţului Exterior nu şi-a făcut — menţionez a treia oară acest lucru — cum trebuie datoria în exercitarea controlului ferm asupra comerţului exterior, cedînd uneori la anumite insistenţe manifestate de ministere şi centrale. Dubla subordonare a întreprinderilor — aşa cum am înţeles-o de la început şi doresc să o reamintesc din nou — înseamnă că Ministerul Comerţului Exterior exercită controlul asupra tuturor întreprinderilor de comerţ exterior, că directorii generali, directorii, toate organele de conducere sînt obligate să raporteze Ministerului de Comerţ Exterior despre activitatea de comerţ exterior. Nimeni nu poate spune : „eu raportez numai ministerului de care aparţin". Dubla subordonare înseamnă obligaţia de a raporta, de a cere sfatul şi de a aplica directivele Ministerului Comerţului Exterior. Subliniez aceasta pentru că din discuţii am rămas cu impresia că în practică lucrurile nu stau aşa. Mi s-a spus — nu ştiu dacă e un fenomen mai frecvent, mai general — că unii tovarăşi, inclusiv directori de întreprinderi de comerţ exterior, se tem să informeze Ministerul Comerţului Exterior despre neajunsurile în munca de comerţ exterior ale ministerelor din care fac parte. Ce fel de atitudine este aceasta ? Fiecare este un activist de partid şi de stat ! Se supără sau nu se supără ministrul, este o obligaţie legală, o îndatorire ca Ministerul Comerţului Exterior să fie informat despre situaţia existentă în acest domeniu în fiecare minister. Atunci cînd apar neajunsuri, trebuie informat obligatoriu organul în a cărui dublă subordonare eşti ; acest lucru este înscris în lege. Eu văd aici şi o lipsă de autoritate a Ministerului de Comerţ Exterior, care s-a împăcat cu această stare de lucruri, nu şi-a făcut simţită

prezența, nu s-a impus cu toată fermitatea, neîndeplinind prevederile legale în această privință. Cred că ceea ce am spus e clar și nu trebuie să mai insist !

S-a vorbit puțin astăzi de răspunderile sectorului financiar-bancar, de rolul Ministerului de Finanțe și al băncilor în creșterea eficienței economice a comerțului nostru exterior. Pînă la urmă, orice activitate de comerț exterior, ca, dealtfel, orice activitate economică, se concentrează în expresia sa financiară sau bănească. În venitul național, în buget, comparînd ceea ce am cheltuit cu ceea ce am încasat, se reflectă faptul dacă o activitate este bună sau nu. În Legea comerțului exterior — dacă îmi aduc bine aminte — se vorbește de răspunderea Ministerului de Finanțe și a băncilor. În Legea financiară, aceste lucruri sînt și mai detaliate. Dar trebuie să spun deschis că nu putem fi pe deplin mulțumiți de felul cum Ministerul de Finanțe și băncile își îndeplinesc obligațiile în această privință. Ele au sarcina să facă controlul la leu asupra întregii activități de import-export. Ministerul de Finanțe, băncile, organele financiare au obligația controlului zilnic, făcut ceas de ceas, precum și datoria de a opri acțiunile neeficiente. Acestea sînt drepturi și obligații prevăzute în lege. Este necesar să punem ordine desăvîrșită în această privință. Există organe financiare în întreprinderi, în centrale, în organizațiile de comerț exterior, care au răspundere financiară, inclusiv drepturi și obligații de control. În fiecare minister există direcții financiare, al căror rol este de a exercita controlul activității, de a asigura eficiența financiară, nu doar de a finanța plata ; pentru aceasta nu e nevoie să avem o direcție financiară sau de contabilitate. Asigurarea eficienței activității economice — iată rolul principal al acestor direcții. Numai pentru a face plățile nu se justifică direcțiile financiare în ministere, serviciile în centrale și întreprinderi. Or, aceste organisme

nu își fac pe deplin datoria — și aceasta pentru că nici Ministerul de Finanțe nu înțelege suficient marea răspundere pe care o are asupra vieții economice, a activității financiare, reducînd aproape totul la încasarea și centralizarea veniturilor ce se depun la bancă. O să avem în curînd o consfătuire cu cei ce lucrează în domeniul finanțelor. Vreau să spun însă de pe acum că nu putem accepta și tolera continuarea stărilor de lucruri actuale din acest domeniu de activitate. Problema eficienței activității de comerț exterior trebuie să stea ca o problemă centrală, de zi cu zi, de ceas cu ceas, în fața Ministerului Finanțelor, a băncilor, a tuturor organelor financiare !

Am insistat asupra acestor aspecte ale modului în care se desfășoară activitatea organelor noastre economice și a instituțiilor specializate în domeniul importului și exportului, în dorința de a clarifica o serie de probleme esențiale ale muncii lor și de a determina luarea unor măsuri hotărîte pentru creșterea eficienței relațiilor noastre comerciale externe, astfel încît comerțul exterior să aducă o contribuție tot mai mare la dezvoltarea economică și socială a țării noastre, la ridicarea nivelului de viață al poporului, la progresul și prosperitatea României socialiste. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Doresc în continuare să mă refer la problemele legate de realizarea cooperării în producție cu alte țări. Cu toții știm că dezvoltarea economiei naționale în ritm intens, precum și extinderea activității economice internaționale depind nu numai de exportul și importul obișnuit de mărfuri, ci și de trecerea la noi forme de relații, de desfășurare a cooperării în producție — tot mai importantă atît în relațiile cu țările socialiste, cît și cu celelalte state. În această privință avem o serie de hotărîri, de

programe; din păcate, pentru realizarea lor s-a făcut încă puțin. Am creat o serie de societăți mixte — unele din ele au dat rezultate, altele, mai cu seamă cele cu activitate comercială, nu sînt pe deplin mulțumitoare. Este necesar ca și în acest domeniu să aducem mai multă claritate, să introducem mai multă ordine. Se poate spune că, în ce privește societățile mixte de producție, în legislația noastră există prevederi bune. Aceste societăți sînt create cu foarte mare atenție, urmărindu-se asigurarea unei eficiențe corespunzătoare. În ce privește societățile mixte comerciale, mi se pare că — mai cu seamă în cazul celor create mai de mult — nu toate și-au dovedit eficacitatea. Este necesar ca aceste societăți să fie restructurate. La unele trebuie să renunțăm, iar pe altele să le transformăm în societăți comerciale viabile. Am analizat acum două zile aceste probleme la comisia de partid a cooperării internaționale și am stabilit un șir de măsuri ce urmează să fie discutate în conducerile ministerelor. Cred că va trebui să renunțăm la orientarea de pînă acum, de a crea societăți mixte comerciale cu profil îngust. De ce, de exemplu, dacă avem o societate chimică în străinătate, aceasta nu poate vinde și alte produse?

Am trimis pe unii să vîndă îngrășăminte, pe alții să vîndă fibre, pe alții tractoare, pe alții aparate de radio. Oare nu putem crea societăți comerciale cărora să le dăm sarcina de a vinde o gamă cît mai largă de produse? Avînd un profil mai larg, ele vor avea și o altă perspectivă și alte posibilități de a acționa. Desigur, aceasta presupune, în primul rînd, să analizăm condițiile pieței, pentru a vedea dacă produsele noastre sînt cu adevărat necesare, și apoi să organizăm societăți, să trimitem oamenii să facă comerț. Am în vedere să trimitem oameni realmente pricepuți, nu pe cei care au sprijin în minister, la direcțiile de personal sau în altă parte. (*Animație, aplauze*). Nu am creat aceste societăți pentru a-i plasa pe cei ce doresc să trăiască în străinătate! (*Vii aplauze*). Trebuie să trimitem oameni hotărîți să servească interesele economiei, ale poporului român, oameni care știu, în același timp, să facă comerț! Comerțul este o specialitate, el nu poate fi practicat decît de persoane care au competența necesară și cărora le place să desfășoare această activitate. Trebuie să alegem bine oamenii pentru această muncă, nu să-i luăm la întîmplare.

Ținînd seama de cerințele cooperării în producție, am luat măsuri de creare a unor organisme speciale; cred însă că și aici trebuie să introducem mai multă claritate. Răspunderea pentru cooperare trebuie să o aibă consiliul de conducere al ministerului, al centralei, și nu un organism sau un aparat aparte. Analiza activității de cooperare — comercială și în producție — trebuie făcută de conducerea ministerului și a centralei.

În ce privește organizațiile de comerț exterior, cred că ele trebuie să fie angajate direct în problemele de cooperare internațională. Pentru aceasta nu trebuie să mai facem alte organisme. De ce organizația care se ocupă de importul utilajului complex la chimie nu se poate ocupa și de exportul utilajului chimic complex? Dacă știe să ceară, ea trebuie să știe și să ofere. Apare necesar ca în întreprinderile de comerț exterior să se treacă și la activitatea de cooperare în producție. Se va realiza astfel o mai bună legătură între import și export. Același lucru este valabil și pentru Ministerul Comerțului Exterior, care, dealtfel, a și primit această sarcină. El va trebui să ia toate măsurile pentru a asigura organizarea și îndrumarea corespunzătoare a activității de cooperare internațională în producție, pentru care poartă răspunderea principală.

Se impune să ne gîndim la o mai bună îndrumare

și conducere a societăților mixte, și din țară, dar mai cu seamă din străinătate. Aceste societăți au început să se înmulțească, iar în viitor numărul lor va crește și mai mult. Este necesar ca în cadrul planului fiecărui minister să existe un capitol distinct privind cooperarea internațională. Să urmărim cooperarea în străinătate așa cum urmărim producția întreprinderilor proprii din țară. Desigur, să avem grijă ca partea de producție ce revine României să vină în țară și să fie folosită în mod corespunzător. Același lucru trebuie făcut și din punct de vedere financiar, al cheltuielilor angajate de societățile mixte. În cazul în care se propun cheltuieli prea mari, trebuie să intervenim. Reprezentanții noștri nu trebuie să admită cheltuieli ce depășesc posibilitățile — așa cum s-a întîmplat în unele cazuri. Ei trebuie să asigure încasarea veniturilor, a beneficiilor, în raport cu înțelegerile pe baza cărora s-a creat societatea mixtă și cu partea de capital pe care o deținem în întreprinderea respectivă. Toate aceste venituri trebuie înscrise într-un capitol separat în bugetul de stat și urmărite ca și cele din țară, pentru că ele fac parte din produsul social, din venitul nostru național. În felul acesta concepem activitatea de cooperare internațională, activitatea societăților mixte de orice fel, atît din străinătate, cît și din țară.

Doresc să atrag încă o dată atenția asupra necesității extinderii și concretizării mai bune a cooperării în producție cu țările socialiste. Avem în vedere ca, în cursul acestui an, să trecem de la liste de probleme la realizarea unor cooperări concrete în producție, contribuind, în felul acesta, la realizarea „Programului complex", la adoptarea căruia am participat în C.A.E.R., la dezvoltarea colaborării economice, inclusiv a cooperării în producție a țărilor socialiste. Să acționăm pentru formarea de societăți mixte, bazate pe principiile egalității și avantajului reciproc, în

sensul înscris în „Programul complex", astfel ca ele să contribuie la progresul fiecărei țări socialiste, la accelerarea procesului de egalizare a nivelului de dezvoltare economică a țărilor socialiste — una din condițiile principale ale afirmării superiorității socialismului în fiecare țară și pe plan internațional. De asemenea, va trebui să dezvoltăm cooperarea și cu țările socialiste care nu sînt membre ale C.A.E.R., să ne preocupăm de realizarea unor acțiuni concrete de cooperare, care să ducă la extinderea relațiilor noastre și să contribuie la consolidarea dezvoltării socialiste din fiecare țară, la afirmarea forței socialismului pe plan mondial.

O atenție deosebită trebuie să acordăm cooperării cu țările în curs de dezvoltare. Avem începuturi bune în această privință, care trebuie continuate cu fermitate. Realizarea în bune condiții a societăților mixte, a înțelegerilor de cooperare încheiate, trecerea la desfășurarea unor noi acțiuni în diferite domenii au o mare importanță economică atît pentru România, cît și pentru țările respective, contribuind la mersul lor mai rapid înainte pe calea dezvoltării economico-sociale independente. Aceasta are și o mare importanță politică, pentru afirmarea principiilor și relațiilor noi pe arena mondială, pentru instaurarea unor raporturi de echitate între statele lumii.

Vom continua să extindem relațiile de cooperare cu țările capitaliste dezvoltate, inclusiv în domeniul creării de societăți mixte în România, în condițiile prevăzute de lege. Aceasta permite o intensificare a participării la diviziunea internațională a muncii, accesul mai rapid la tehnica și tehnologia avansată și, totodată, se înscrie în politica generală de promovare a relațiilor de colaborare cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Sîntem interesați să luăm parte tot mai activ la diviziunea internațională a muncii, să intensificăm participarea la

dezvoltarea colaborării tehnico-științifice, la revoluția tehnico-științifică actuală, care are un rol hotărîtor în progresul fiecărei țări, în dezvoltarea civilizației mondiale. Sintem membri ai multor organisme economice internaționale; va trebui să ne preocupăm de participarea mai activă la activitatea lor, contribuind, în cadrul acestor organisme internaționale — financiare, economice, inclusiv în cadrul organismelor economice ale O.N.U. —, la soluționarea complexelor probleme economice și monetare actuale. Știți foarte bine că apar o serie de greutăți în dezvoltarea relațiilor economice internaționale; contribuția la soluționarea corespunzătoare a acestor probleme, în interesul tuturor statelor, este o necesitate pentru țara noastră. Trebuie să avem permanent în vedere că economia mondială devine tot mai interdependentă. Greutățile, disproporțiile care apar într-o parte sau alta a lumii au, pînă la urmă, repercusiuni — mai mari sau mai mici — asupra tuturor statelor. Dealtfel, criza financiară, mai bine zis criza monetară, influențează relațiile economice internaționale. Criza de materii prime, criza de energie au, de asemenea, repercusiuni asupra tuturor statelor, asupra raporturilor economice actuale în general, raporturi ce se mai caracterizează încă prin inechitate; ele influențează asupra bunei desfășurări a întregii activități economice internaționale.

Știm bine că actuala situație economică mondială, inclusiv criza monetară și de materii prime, își are rădăcinile în politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă, în raporturile economice de inechitate și inegalitate de pînă acum. Tocmai de aceea se impune să participăm activ la eforturile pentru lichidarea acestor stări de lucruri anacronice, pentru a contribui la găsirea unor soluții care să țină seama de interesele tuturor statelor.

Este, de asemenea, evident că împărțirea lumii în blocuri economice închise, ridicarea a tot felul de restricții în calea dezvoltării relațiilor economice dintre state duc, pînă la urmă, nu la soluționarea problemelor, la ușurarea situației statelor sau grupărilor respective, ci, dimpotrivă, la agravarea situației economice internaționale, inclusiv a statelor care fac parte din aceste grupări închise. Ultimele evenimente din toamna anului trecut și din primăvara acestui an au demonstrat cu prisosință acest lucru. Viața a arătat că nici țările cele mai dezvoltate nu rămîn în afara greutăților care apar în situația economică internațională; dimpotrivă, ele sînt lovite puternic de dereglările și greutățile ce se ivesc în lume. Tocmai de aceea considerăm că trebuie acționat cu toată fermitatea pentru realizarea unei ordini noi în relațiile internaționale, pentru așezarea relațiilor economice dintre state pe principii de egalitate, independență, neamestec în treburile interne, avantaj reciproc, respectîndu-se dreptul fiecărei națiuni de a fi stăpînă pe bogățiile naționale, de a le folosi corespunzător intereselor dezvoltării economico-sociale de-sine-stătătoare, ridicării bunăstării propriului popor.

Sînt necesare raporturi economice noi, echitabile, prețuri juste, stabilite pe baza noilor principii de relații între state, a legităților economice obiective, realizarea unui raport corespunzător între prețurile materiilor prime și cele ale produselor industriale, care să favorizeze progresul mai accelerat al țărilor în curs de dezvoltare. Trebuie să fie clar că lichidarea subdezvoltării constituie o necesitate obiectivă pentru așezarea relațiilor din lume pe baze noi, pentru dezvoltarea mai armonioasă a economiei mondiale, pentru înlăturarea unor fenomene de criză care nu se pot soluționa în mod corespunzător atita timp cît va continua împărțirea lumii în țări dezvoltate și țări subdezvoltate. Ținînd seama de aceste realități, noi con-

siderăm că trebuie să luăm parte activă — și toate statele, indiferent de mărimea lor, trebuie să participe activ — la soluționarea problemelor vieții internaționale, la lupta pentru realizarea unei ordini noi, care să permită progresul fiecărei națiuni.

Fără îndoială că toate aceste transformări, succesele țărilor în curs de dezvoltare, realizarea unor noi raporturi internaționale vor constitui un factor important în lupta pentru o lume mai dreaptă și mai bună, pentru colaborare trainică și pace între toate popoarele lumii.

Stimați tovarăși,

Consfătuirea activului de bază din sectorul comerțului exterior a dezbătut un lung șir de probleme. S-au prezentat atît realizările, cît și neajunsurile, s-au făcut multe critici îndreptățite, deși ele nu au fost întotdeauna îndreptate spre direcția principală. S-a luat și poziție autocritică față de neajunsurile și lipsurile manifestate. Trebuie să spun însă că nu putem fi pe deplin mulțumiți de felul cum unii tovarăși și-au analizat lipsurile și neajunsurile proprii. Sperăm că aceasta se va remedia în continuare, în cadrul organizațiilor de partid, al adunărilor generale ale oamenilor muncii, în discuțiile cu lucrătorii din toate compartimentele și organizațiile de comerț exterior.

S-au făcut o serie de propuneri, atît în plen, cît mai cu seamă în comisiile de lucru. Ele se impun a fi analizate cu seriozitate și răspundere, trecîndu-se pe baza lor la întocmirea unui program concret de măsuri în vederea lichidării neajunsurilor, îmbunătățirii activității de comerț exterior, înfăptuirii în viață a sarcinilor puse de partid și guvern în fața tuturor organizațiilor și compartimentelor de comerț exterior.

Este necesar să se acționeze pentru creșterea spiritului

de răspundere, pentru întărirea disciplinei și sporirea operativității în activitatea tuturor organismelor de comerț exterior. Consider că o atenție deosebită trebuie acordată măsurilor de ridicare a nivelului de cunoștințe profesionale și politice ale lucrătorilor din comerțul exterior. Programul de reciclare stabilit de conducerea de partid și de stat trebuie să se bucure de mai multă atenție, inclusiv măsurile pentru mai buna cunoaștere a problemelor legislației internaționale, a dreptului comercial internațional, de care depinde desfășurarea în condiții corespunzătoare a activității de comerț exterior. Dealtfel, se pare că va fi necesar să revedem și să aducem îmbunătățiri felului în care se predau aceste discipline la Academia de științe economice, inclusiv la cursurile speciale de pregătire a lucrătorilor pentru comerțul exterior.

În acest an aniversăm trei decenii de la eliberarea țării de sub dominația hitleristă și va avea loc al XI-lea Congres al partidului — evenimente de mare importanță în viața poporului nostru. Aș dori să exprim convingerea conducerii partidului și statului că, așa cum toți oamenii muncii acționează pentru a întîmpina aceste evenimente cu succese deosebite în realizarea planului cincinal, și lucrătorii din unitățile comerțului exterior vor face totul pentru a-și îndeplini în mod exemplar sarcinile de mare răspundere ce le revin. Sînt încredințat că ei vor asigura desfășurarea în cele mai bune condiții a activității de comerț exterior, contribuind, pe această cale, la înfăptuirea cu succes a planului cincinal înainte de termen, la crearea condițiilor pentru trecerea la realizarea cu succes a prevederilor viitorului cincinal. *(Aplauze puternice).*

Este necesar ca organele și organizațiile noastre de partid, comitetele județene și orășenești, organizațiile de partid din întreprinderile de comerț exterior să-și inde-

plinească în bune condiții sarcinile pe care le au, pentru a contribui la îmbunătățirea rapidă a activității în acest important domeniu economic. Doresc să exprim convingerea partidului, a conducerii de partid că comitetele județene de partid, organizațiile de partid din unitățile comerțului exterior își vor îndeplini cu cinste rolul de mare răspundere ce le revine în acest sector de activitate.

Cu această convingere, doresc să urez tuturor celor prezenți la această consfătuire, tuturor comuniștilor și lucrătorilor dn unitățile și compartimentele de comerț exterior succese tot mai mari în activitatea lor, multă sănătate și fericire!

(Aplauze puternice, îndelungate. Se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!" Asistența ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).

CUVÎNT CU PRILEJUL CONSTITUIRII COMITETULUI PENTRU CONSILIILE POPULARE

— 23 mai 1974 —

Luînd cuvîntul, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit la sarcinile acestui organism în vederea îmbunătățirii radicale a conducerii și îndrumării activității consiliilor populare și în soluționarea problemelor complexe ce intră în atribuțiile lor, pentru creșterea rolului consiliilor populare în diferite domenii.

Exprimîndu-și speranța că realmente acest organism va introduce un spirit nou, va asigura o bună coordonare și va da orientarea corespunzătoare activității consiliilor populare județene, orășenești, comunale în îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere care le revin, secretarul general al partidului a urat noului organ succes în munca pe care o începe din momentul constituirii sale.

CUVÎNT
LA DESCHIDEREA LUCRĂRILOR PRIMULUI CONGRES AL FRONTULUI UNITĂŢII SOCIALISTE

— 23 mai 1974 —

Doresc să încep prin a adresa, în numele conducerii de partid şi de stat, precum şi al meu, un salut călduros tuturor participanţilor la primul Congres al Frontului Unităţii Socialiste, membrilor organizaţiilor componente ale Frontului Unităţii Socialiste, întregului nostru popor, care, de fapt, constituie frontul unitar al societăţii noastre, ce asigură triumful socialismului în România. *(Aplauze).*

Declar deschis primul Congres al Frontului Unităţii Socialiste şi adresez cele mai bune urări de succes lucrărilor sale. *(Aplauze).*

EXPUNERE
PRIVIND ROLUL ŞI SARCINILE FRONTULUI UNITĂŢII SOCIALISTE ÎN ÎNFĂPTUIREA PROGRAMULUI DE FĂURIRE A SOCIETĂŢII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE, A POLITICII EXTERNE A ROMÂNIEI DE COLABORARE ŞI PACE

— 23 mai 1974 —

UNIREA FORŢELOR PROGRESISTE NAŢIONALE — FACTORUL DETERMINANT AL TUTUROR VICTORIILOR ISTORICE ALE POPORULUI ROMÂN

Stimaţi tovarăşi şi prieteni,

Primul Congres al Frontului Unităţii Socialiste reprezintă un moment istoric de mare importanţă, care deschide o nouă etapă în dezvoltarea vieţii sociale şi politice a României socialiste. El are rolul de a consolida bazele unui organism politic permanent, revoluţionar, democratic, menit să constituie cadrul organizatoric adecvat pentru participarea oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, a întregului popor, la viaţa politică, la conducerea tuturor domeniilor de activitate, în vederea înfăptuirii programului Partidului Comunist Român de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice).*

Constituit cu aproape şase ani în urmă, Frontul Uni-

tății Socialiste s-a afirmat cu putere, în viața societății noastre socialiste, ca un larg organism democratic de unire a tuturor organizațiilor politice, obștești, culturale, a eforturilor maselor largi populare, în frunte cu clasa muncitoare, sub conducerea Partidului Comunist Român, pentru realizarea programului de ridicare a bunăstării și fericirii întregului nostru popor. Frontul Unității Socialiste reunește toate clasele și categoriile sociale din țara noastră — clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, celelalte categorii sociale, animate toate de aceleași interese și acționînd în strînsă unitate în vederea înfăptuirii programului de dezvoltare socialistă a României.

Pornind de la recunoașterea rolului Partidului Comunist Român ca forță politică conducătoare a întregii societăți românești, Frontul Unității Socialiste unește în rîndurile sale sindicatele, organizațiile de femei, de tineret, celelalte organizații obștești, consiliile naționalităților conlocuitoare, organizații cooperatiste, științifice, culturale, reprezentanții cultelor.

Se poate deci afirma, cu deplin temei, că primul Congres al Frontului Unității Socialiste constituie o expresie deosebit de grăitoare a marilor transformări revoluționare petrecute în România în cei 30 de ani care au trecut de la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste, de la trecerea poporului român pe calea dezvoltării democratice și socialiste. El constituie expresia unității întregului nostru popor în lupta pentru înfăptuirea politicii de construcție socialistă, de pace și colaborare internațională a României. *(Aplauze puternice).*

Desfășurîndu-se în ajunul marii sărbători naționale a României, Congresul Frontului Unității Socialiste poate constata cu deplină satisfacție strălucitele realizări obținute de poporul român pe calea construcției socialiste, a dezvoltării economico-sociale, a ridicării nivelului său de trai material și cultural. Totodată, congresul va marca, fără îndoială, un nou pas înainte în unirea forțelor poporului nostru în vederea dezvoltării în ritm intens a economiei naționale, ridicării nivelului general de progres și civilizație al țării. Congresul va impulsiona și mai mult lărgirea și perfecționarea democrației socialiste, participarea activă a maselor populare, a întregului popor la făurirea conștientă a propriului său destin, a propriei istorii socialiste și comuniste. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși și prieteni,

Victoria insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste de la 23 August 1944 a încununat lupta dusă de Partidul Comunist Român pentru unirea tuturor forțelor democratice, antifasciste din țară, deschizînd calea unor mari transformări democratice, revoluționare în România. În întreaga istorie zbuciumată a luptei poporului român împotriva dominației străine, pentru eliberarea socială și națională, unirea forțelor progresiste naționale a reprezentat factorul determinant al victoriilor dobîndite. Atît războaiele de neatîrnare duse de Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, cît și luptele sociale, printre care marea răscoală a lui Doja, răscoalele țărănești ale lui Horia, Cloșca și Crișan, revoluția lui Tudor Vladimirescu din 1821, revoluția de la 1848, precum și unirea principatelor și formarea statului național român în 1859 — toate se caracterizează prin preocuparea de a uni forțele populare. Realizarea unității în aceste lupte și bătălii a dat impuls dezvoltării forțelor de producție, ridicării poporului nostru pe noi trepte de progres și civilizație. Odată cu începuturile mișcării muncitorești în România, cu crearea primului partid muncitoresc — social-democrat în 1893, iar apoi a Partidului Comunist Român în 1921, realizarea unității clasei muncitoare,

alianța dintre muncitori și țărani, dintre toate forțele sociale progresiste, democratice, a stat continuu în centrul activității revoluționarilor români. În anii premergători celui de-al doilea război mondial, lupta pentru unirea forțelor antifasciste, democratice s-a intensificat și mai mult. Toate marile acțiuni împotriva fascismului și războiului din perioada anilor 1930—1940 s-au desfășurat pe baza unității de acțiune a clasei muncitoare, pe baza colaborării tot mai largi a forțelor democratice, antifasciste și antirăzboinice din țară. Grevele din anii 1932—1933, care au culminat cu puternicele lupte muncitorești de la Ploiești și Grivița, s-au sprijinit pe Frontul unic muncitoresc, ridicînd unitatea de acțiune a clasei muncitoare pe o treaptă mai înaltă.

Colaborarea forțelor revoluționare, democratice, antifasciste a căpătat o formă politică superioară în anii 1934—1936 prin formarea Frontului popular și realizarea victoriilor din alegerile parțiale ținute în 1936. Luptele din această perioadă, rezultatele alegerilor au demonstrat existența în țara noastră a unor puternice forțe sociale în stare să bareze calea fascismului și să asigure o dezvoltare democratică a României. Din păcate, în acei ani nu s-a acționat cu destulă fermitate pentru consolidarea succeselor dobîndite. Aceasta a permis forțelor reacționare să treacă la măsuri represive, la dizolvarea partidelor politice și organizațiilor muncitorești, la instaurarea dictaturii regale. Trebuie spus însă că măsurile represive, dictatura regală nu numai că nu au înăbușit mișcarea muncitorească, democratică, dar au dat chiar un nou impuls luptei pentru unitatea clasei muncitoare, a forțelor progresiste. În cadrul breslelor, unitatea dintre comuniști și socialiști a luat forme tot mai bine organizate. S-a lărgit colaborarea cu elementele de stînga, cu forțele democratice din rîndul partidelor burgheze, precum

și cu unii membri ai guvernului de dictatură regală. În împrejurările în care situația internațională se agrava tot mai mult, iar norii războiului deveneau tot mai amenințători, valul grevelor din anii 1939—1940, urmărind apărarea intereselor oamenilor muncii, capătă un tot mai pronunțat caracter politic, orientîndu-se împotriva fascismului și războiului, pentru salvgardarea libertăților democratice ale maselor, a intereselor naționale ale țării.

Mulți din cei prezenți la Congresul Frontului Unității Socialiste își mai amintesc de puternica reacție a forțelor antifasciste, a întregului nostru popor împotriva pactului de la München. Înrolîndu-se în armată, comuniștii, socialiștii, celelalte forțe progresiste exprimau hotărîrea maselor populare de a lupta cu arma în mînă împotriva Germaniei hitleriste. Marea demonstrație de la 1 Mai 1939, organizată pe baza Frontului unic între comuniști și socialiști, a constituit răspunsul ferm față de capitularea de la München, față de politica forțelor reacționare din România de înfeudare a țării Germaniei hitleriste. Toate acestea reflectau hotărîrea și voința poporului român de a lupta pentru apărarea independenței și integrității naționale, împotriva fascismului, a războiului, pentru o politică nouă, de colaborare cu Uniunea Sovietică și cu celelalte forțe antihitleriste.

Trebuie să menționez că în toată această perioadă, ca dealtfel chiar de la înființarea sa, Partidul Comunist Român a acordat o mare atenție problemei naționale, luptei împotriva asupririi și inegalității naționale. Întotdeauna partidul nostru a ținut sus steagul luptei pentru apărarea intereselor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, pentru deplina egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor țării. Ca rezultat al acestei poziții marxist-leniniste, precum și al lichidării unor greșeli săvîrșite în problema națională în trecut, în anii din ajunul celui

de-al doilea război mondial unitatea de luptă a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități a constituit un factor de mare importanță în lupta împotriva fascismului și războiului, în apărarea independenței naționale, a intereselor maselor largi populare. Această unitate s-a reflectat în toate marile bătălii de clasă, în puternicele mișcări greviste din acei ani, și în mod deosebit în luptele împotriva dictatului de la Viena, pentru apărarea independenței și integrității României. *(Vii aplauze).*

Forțele democratice, antifasciste, în frunte cu comuniștii, au constituit factorul principal al împotrivirii față de subordonarea țării noastre Germaniei naziste și participarea României la războiul antisovietic. Înțelegînd pericolul pe care-l reprezenta Germania hitleristă pentru interesele poporului român, ca și ale tuturor popoarelor, Partidul Comunist Român a nesocotit recomandarea Cominternului de a nu îndrepta ascuțișul luptei împotriva Germaniei fasciste. Considerind această recomandare ca greșită, contrară intereselor naționale ale României, cauzei democrației și păcii, Partidul Comunist Român a chemat masele populare la luptă hotărîtă contra hitlerismului. După cum se știe, din momentul dezlănțuirii războiului fascist împotriva Uniunii Sovietice, Partidul Comunist Român a lansat apelul la luptă activă împotriva agresiunii antisovietice, pentru ieșirea României din acest război, pentru alăturarea țării noastre la coaliția antihitleristă. În anii 1941—1944 acțiunile împotriva războiului antisovietic, de sabotare a mașinii de război fasciste, s-au desfășurat sub diferite forme, cu o amploare crescîndă. Odată cu organizarea grevelor și actelor de sabotaj, cu constituirea grupelor de partizani și a gărzilor patriotice s-a intensificat activitatea pentru întărirea unității de acțiune a clasei muncitoare, a tuturor

forțelor naționale democratice. În anii războiului s-a constituit Frontul patriotic antifascist. În 1944, la 1 Mai, s-a realizat Frontul unic muncitoresc între Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat, iar apoi Blocul partidelor democratice. În același timp s-a dezvoltat colaborarea activă cu armata, cu cadrele de conducere ale acesteia, inclusiv cu palatul, cu regele Mihai.

Partidul nostru a pornit de la faptul că răsturnarea dictaturii militaro-fasciste, ieșirea din războiul antisovietic și participarea la lupta împotriva Germaniei fasciste constituiau o necesitate istorică națională, iar realizarea acestor obiective impunea colaborarea cu toți aceia care erau gata, într-o formă sau alta, să ia parte la această mare bătălie. În aceste împrejurări interne s-a pregătit și înfăptuit acțiunea istorică de la 23 August 1944, care marchează o cotitură epocală în viața poporului român, în dezvoltarea României. Desigur, un rol important au avut, totodată, împrejurările internaționale în care s-a desfășurat această acțiune. Luptele eroice purtate de popoarele Uniunii Sovietice, de glorioasa armată sovietică, care a dat cele mai mari jertfe și a dus greul războiului, luptele celorlalte țări aliate pe diferite fronturi au exercitat o puternică înrîurire asupra desfășurării vieții politice din acea perioadă. Se cuvine să reamintim, în acest context, contribuția inestimabilă adusă de popoarele Europei la victoria asupra fascismului. După cum se știe, în 1944 Germania hitleristă suferea grave înfrîngeri pe toate fronturile. Lupta popoarelor creștea în intensitate; armata sovietică, ducînd greul luptei pentru zdrobirea Germaniei fasciste, înainta victorios. În aceste împrejurări interne și internaționale prielnice s-a trecut în România la organizarea insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste, la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste, la ieșirea din războiul antisovietic și alăturarea forțelor

armate române, a întregii țări, războiului de eliberare, pînă la zdrobirea definitivă a Germaniei fasciste. Întreaga luptă împotriva Germaniei hitleriste, pentru eliberarea deplină a țării, pînă la marea victorie din 1945, profundele transformări revoluționare și democratice realizate în țara noastră în acea perioadă s-au desfășurat pe baza unității de acțiune a clasei muncitoare, a unirii largi a tuturor forțelor progresiste și democratice.

În noile condiții de după 23 August 1944, Partidul Comunist Român a acționat pentru găsirea celor mai bune forme de realizare a unității clasei muncitoare, a maselor populare. Punînd pe primul plan unitatea clasei muncitoare, el a asigurat întărirea Frontului unic muncitoresc și înfăptuirea unității politico-organizatorice a proletariatului prin crearea partidului unic muncitoresc. Partidul nostru a desfășurat o largă activitate pentru întărirea și dezvoltarea alianței dintre clasa muncitoare și țărănime, în jurul căreia s-au unit intelectualitatea și celelalte categorii sociale care au înțeles că politica Partidului Comunist Român exprimă în modul cel mai consecvent interesele vitale, de bunăstare, fericire și pace ale întregului popor. *(Vii aplauze).*

Soluționarea marxist-leninistă a problemei naționale, asigurarea deplinei egalități în drepturi pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, a reprezentat, de asemenea, un factor important în întărirea unității întregului popor în jurul Partidului Comunist Român.

M-am referit mai pe larg la toate aceste momente din istoria frămîntată, dar glorioasă a poporului nostru, deoarece ele relevă deosebit de pregnant că unitatea de acțiune a clasei muncitoare, a tuturor forțelor progresiste naționale a constituit întotdeauna factorul determinant al victoriilor, că lupta unită a maselor populare a fost aceea care a asigurat lichidarea orînduirii burghezo-moșierești

și instaurarea puterii clasei muncitoare în alianță cu țărănimea, a făcut posibil ca poporul să devină stăpîn pe destinele sale, să-și făurească conștient viitorul liber, să edifice cu succes societatea socialistă pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, prelungite).*

OBIECTIVUL PRINCIPAL AL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE — REALIZAREA PROGRAMULUI PARTIDULUI DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ A ȚĂRII

Stimați tovarăși,

În cei 30 de ani care au trecut de la înfăptuirea actului istoric de la 23 August 1944, în țara noastră s-au produs transformări sociale revoluționare fundamentale. Forțele de producție au cunoscut o puternică dezvoltare. În anii puterii populare producția industrială a țării a crescut de circa 30 de ori. S-au dezvoltat puternic noi ramuri industriale, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnologiei contemporane. Succese importante s-au obținut în dezvoltarea agriculturii, care a fost reorganizată complet, pe baze noi, socialiste. Dintr-o țară slab dezvoltată, România a devenit un stat industrial-agrar în plină dezvoltare. Realizări de seamă au fost dobîndite în domeniul învățămîntului și culturii — factori de mare însemnătate pentru progresul general al țării.

Semnificativ pentru amploarea dezvoltării economice și sociale a țării noastre este faptul că venitul național realizat anul trecut a fost de peste 12 ori mai mare decît cel din 1947.

Pe baza rezultatelor obținute în dezvoltarea econo-

miei, a creșterii avuției naționale s-a asigurat ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor — țelul fundamental al politicii partidului nostru, esența însăși a societății socialiste. Un indice elocvent al creșterii nivelului de viață al oamenilor muncii este faptul că în ultimii 25 de ani salariul real a crescut de aproape 5 ori, iar veniturile țărănimii, provenite din munca în agricultură — de 3,2 ori. În perioada 1945—1973 au fost construite din fondurile statului și din fondurile proprii ale populației peste 3 900 000 de locuințe, din care circa 1 600 000 în municipii, orașe și comune urbane și circa 2 300 000 în mediul rural. În această perioadă s-au mutat în case noi circa 12 000 000 de cetățeni, adică mai mult de jumătate din populația actuală a țării.

Oricine poate constata marile schimbări săvîrșite în această perioadă în România, precum și abnegația și hotărîrea cu care întregul nostru popor înfăptuiește politica partidului de dezvoltare multilaterală a țării. Nu există oraș, nu există comună unde să nu se reflecte — în construcțiile industriale și agricole, în locuințe, școli, spitale, așezăminte de cultură și alte realizări — ritmul intens de transformare a țării, ridicarea gradului de civilizație al întregului nostru popor.

Pe măsura dezvoltării economiei naționale, a succeselor obținute în creșterea producției de bunuri materiale, a sporirii bogăției naționale, partidul și guvernul iau noi măsuri îndreptate spre ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, al întregului nostru popor. În curînd va fi adoptată legea retribuției, care așază pe principii și mai echitabile veniturile cetățenilor, în raport de munca efectivă prestată în folosul societății și al lor înșiși, de contribuția fiecăruia la edificarea noii orînduiri în patria noastră. Proiectul de lege prevede realizarea, în această etapă, a unui raport de circa 6 la 1 între veniturile mai

mici și cele mai mari, asigurînd creșterea cu prioritate a veniturilor mici, precum și o sporire în proporție corespunzătoare a veniturilor mari. Principalul beneficiar al acestor prevederi este tînăra generație, care, după cum se știe, ocupă, de regulă, la începutul activității primele trepte ale sistemului de retribuire; aceasta arată grija partidului și statului pentru crearea unui cadru optim de viață și muncă tineretului, pentru intrarea sa în activitatea socială în condiții cît mai corespunzătoare. Legea este menită să așeze pe baze noi întregul sistem de retribuție, atît în industrie, cît și în agricultură, în toate sectoarele de activitate ale societății noastre, să asigure venituri comparabile tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Criteriile de retribuție a celor care lucrează în întreprinderile și instituțiile de stat, a celor din unitățile cooperatiste, precum și a producătorilor și meseriașilor individuali, a liberilor profesioniști vor duce la evitarea apariției unor noi disproporții în veniturile unor categorii de oameni ai muncii, la aplicarea fermă a principiilor eticii și echității socialiste în întreaga repartiție socială, în politica generală a partidului și statului, de ridicare a nivelului de trai al poporului nostru. Doresc să reamintesc, de asemenea, că, începînd din luna august a acestui an, se va trece la cea de-a doua fază a aplicării măsurilor de sporire a retribuției, de care beneficiază toate categoriile de oameni ai muncii. În toate acestea se oglindește cu putere grija constantă a partidului și statului nostru pentru îmbunătățirea continuă a condițiilor de viață materiale și spirituale ale poporului, se relevă faptul că în societatea noastră socialistă tot ceea ce se creează este subordonat omului, bunăstării și fericirii sale. *(Aplauze puternice).*

Înfăptuirea cu succes a revoluției socialiste a dus la lichidarea pentru totdeauna a vechilor relații de producție

și făurirea relațiilor noi, cu caracter socialist. În mai puțin de trei decenii, poporul român a parcurs mai multe etape ale dezvoltării sale istorice. S-au realizat transformări fundamentale în viața socială și s-a înfăptuit cu succes revoluția proletară. Socialismul a învins definitiv în toate sferele activității economico-sociale. Ca urmare a acestor mari victorii, am putut trece la o nouă etapă — făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze îndelungate).*

După cum se știe, sarcinile trasate de Congresul al X-lea în vederea dezvoltării economico-sociale a țării în ritm intens, pentru lichidarea rămînerii în urmă din punct de vedere economic și apropierea de țările dezvoltate pe acest plan, pentru egalizarea nivelului forțelor de producție cu țările socialiste avansate se realizează cu succes. În decursul ultimilor trei ani, producția industrială a crescut într-un ritm de circa 14%, realizîndu-se peste plan produse de aproximativ 30 miliarde de lei. Pe primele patru luni ale acestui an, ritmul de creștere a producției industriale față de anul precedent este de circa 15%. Toate aceste realizări demonstrează realismul planului cincinal elaborat de Congresul al X-lea și al sarcinilor trasate de Conferința Națională. Ele atestă că dispunem de tot ceea ce este necesar pentru a realiza în bune condiții și înainte de termen planul cincinal. *(Aplauze puternice).*

Succesele dobîndite în anii construcției socialiste, înfăptuirea în bune condiții a programului elaborat de Congresul al X-lea sînt o dovadă vie a justeței politicii marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator adevărurile generale ale socialismului la condițiile concrete din România. Aceste realizări mărețe sînt rezultatul muncii eroice a clasei muncitoare — clasa conducătoare a societății noastre socialiste, care își în-

deplinește cu cinste rolul său istoric —, al activității țărănimii cooperatiste, al întregii țărănimi, al eforturilor intelectualității, ale tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, ale întregului nostru popor.

Pentru toate aceste realizări doresc ca și de la înalta tribună a primului Congres al Frontului Unității Socialiste să adresez cele mai calde felicitări muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului nostru popor și să urez tuturor noi și noi succese în activitatea viitoare. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Sarcinile mari, deosebit de complexe, pe care le pune în fața noastră înfăptuirea mărețului program de dezvoltare a țării elaborat de partid cer, în continuare, o muncă susținută, entuziastă, plină de abnegație din partea tuturor oamenilor muncii, a întregului popor. Progresul multilateral al societății noastre cere ridicarea la un nivel superior a activității din industrie, din agricultură, din toate sectoarele vieții economice și sociale, punerea tot mai eficientă în valoare a potențialului material și uman de care dispunem, creșterea puternică a productivității muncii sociale, ridicarea calității tuturor produselor și a nivelului lor tehnic. O importanță primordială pentru dezvoltarea economică în ritm rapid a țării noastre are reducerea cheltuielilor materiale de producție, a consumurilor de materii prime și materiale, introducerea unui regim strict de economii în toate sferele activității productive.

Este cunoscută amploarea crizei energetice și de materii prime care are loc în prezent pe plan mondial și care determină creșterea vertiginoasă a prețurilor la o serie de produse de bază, cum sînt petrolul, laminatele, cuprul, nichelul, bumbacul, hîrtia și altele. Față de anul 1971, media prețurilor mondiale înregistrate în primele luni

ale acestui an a crescut la țiței de 5,25 ori, la cupru de 2,36 ori, la zinc de peste 5 ori, la tablă groasă de peste 3 ori, la bumbac de 2,4 ori ; prețul hîrtiei este în prezent de peste 400 de dolari tona, fiind de circa 2,3 ori mai mare decît în 1971. Or, trebuie să constatăm, din păcate, că la aceste produse, în economia noastră consumurile nu numai că nu au scăzut, dar au crescut de-a lungul anilor — fără să crească, în mod corespunzător, producția bunurilor materiale —, menținîndu-se și în prezent, cu toate măsurile luate, la un nivel ridicat. Iată de ce este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru mai buna folosire a resurselor proprii de materii prime, pentru asigurarea unor înlocuitori la produsele deficitare și, totodată, pentru raționalizarea strictă a consumurilor în toate ramurile economiei, lichidîndu-se cu desăvîrșire orice formă de risipă care are drept repercusiuni reducerea venitului național, deci și a posibilităților de creștere a economiei naționale, a bunăstării oamenilor muncii. Este necesar ca aceste probleme fundamentale ale vieții noastre economice, de care depinde progresul general al societății, să stea în centrul preocupărilor și activității Frontului Unității Socialiste, a tuturor organizațiilor sale componente, să fie larg dezbătute cu masele de oameni ai muncii, să devină cauza generală a întregului nostru popor.

Doresc ca de la această tribună să exprim convingerea conducerii partidului și statului că întreaga noastră clasă muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, toți cetățenii patriei — care își afirmă cu putere uriașa capacitate de creație și devotamentul față de politica partidului în marea operă de edificare a socialismului — vor acționa și în viitor strîns uniți, sub conducerea partidului, pentru perfecționarea și modernizarea continuă a economiei noas-

tre naționale, pentru îndeplinirea prevederilor planului cincinal înainte de termen, pentru ridicarea României pe noi culmi de civilizație și bunăstare. (*Aplauze puternice, prelungite*).

FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE — EXPRESIE A NOII STRUCTURI SOCIALE A ROMÂNIEI, A UNITĂȚII ÎNTREGULUI POPOR ÎN JURUL PARTIDULUI

Dragi tovarăși și prieteni,

Dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție, generalizarea noilor relații de producție și perfecționarea lor continuă au schimbat fundamental structura socială a României. Au fost lichidate pentru totdeauna clasele asupritoare — capitaliștii, moșierii, chiaburii ; s-a pus capăt definitiv oricăror forme de exploatare și asuprire a oamenilor muncii. S-a deschis calea pentru afirmarea muncii libere în folosul fiecărui cetățean al țării și al întregii societăți. Astăzi, societatea socialistă românească este compusă din clase și categorii sociale muncitoare prietene, care își bazează existența pe activitatea creatoare în diferite sectoare, pe munca productivă pentru sine și pentru societate. Clasa muncitoare s-a transformat într-o clasă nouă, într-o clasă de proprietari ai mijloacelor de producție și de producători. În această dublă calitate, muncitorimea a devenit clasă conducătoare, constituind, în alianță cu țărănimea, baza trainică, de neclintit a orînduirii noastre socialiste. Ca rezultat al dezvoltării accelerate a industriei socialiste, rîndurile clasei muncitoare au crescut și cresc în ritm rapid, devenind astfel și numericește principala clasă a societății noastre. Țărănimea, în urma lichidării proprietății particulare

fărîmițate, a cooperativizării agriculturii și creării marii proprietăți socialiste, a devenit o clasă nouă, proprietară și producătoare în același timp. În strînsă alianță cu clasa muncitoare, țărănimea ocupă un loc important în producția de bunuri materiale, în întreaga dezvoltare a societății noastre socialiste. Schimbări fundamentale s-au produs și în rîndurile intelectualității, care a devenit, de fapt, o intelectualitate nouă. Provenită în cea mai mare parte din rîndurile clasei muncitoare și ale țărănimii cooperatiste, ea participă activ în producția de bunuri materiale, în activitatea științifică, în învățămînt, în ridicarea nivelului de cultură al întregului popor, jucînd un rol tot mai însemnat în întreaga viață socială, în progresul societății socialiste. Personalul din administrație și servicii constituie o altă categorie de oameni ai muncii care îndeplinește o funcție socială importantă, contribuind la buna desfășurare a activității publice, la satisfacerea cerințelor tot mai complexe ale maselor largi de cetățeni. Odată cu organizarea cooperativelor meșteșugărești, și micii meseriași s-au transformat într-o categorie socială nouă, fiind proprietari în comun asupra mijloacelor de producție și producători de bunuri materiale. De asemenea, în societatea noastră există un număr de liber-profesioniști care desfășoară anumite activități utile din punct de vedere social. În structura socială se regăsește și o categorie restrînsă de țărani particulari, îndeosebi în zonele de munte și submontane, a căror existență este legată direct de activitatea productivă pe pămîntul pe care îl deține, precum și de munca la lucrări silvice și alte activități neagricole. De asemenea, mai există un anumit număr de meseriași particulari care își întemeiază existența pe munca lor și a familiilor lor.

Analizînd noua structură socială a României, se poate constata că societatea socialistă românească este alcătuită

din clasa muncitoare, țărănimea cooperatistă, intelectualitatea, meseriașii cooperatori și celelalte categorii la care m-am referit, toți întemeindu-și existența pe munca proprie în sfera creației materiale sau spirituale. Putem deci afirma cu deplin temei că întreaga noastră societate este compusă din clase și categorii sociale care participă activ la munca productivă și sînt vital interesate în creșterea și modernizarea continuă a forțelor de producție, în perfecționarea relațiilor socialiste, în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și în trecerea la comunism în România. *(Aplauze puternice)*. Dezvoltarea forțelor de producție și perfecționarea continuă a relațiilor de producție duc la omogenizarea continuă a societății, la apropierea dintre clasa muncitoare, țărănime, intelectualitate și celelalte categorii sociale, la dispariția treptată a deosebirilor esențiale dintre munca industrială și cea agricolă, dintre munca fizică și munca intelectuală — pe baza ridicării continue a nivelului de conștiință al maselor populare, a introducerii în producție a cuceririlor științei și tehnicii contemporane, a mecanizării, automatizării și cibernetizării proceselor de producție. Aceste procese evoluează în direcția formării unei societăți unitare a tuturor oamenilor muncii, al cărei unic scop este sporirea continuă a producției de bunuri materiale, ridicarea nivelului de cultură al întregului popor, a unei societăți a oamenilor muncii proprietari asupra mijloacelor de producție și, totodată, producători ai tuturor bunurilor materiale și spirituale, a căror existență se bazează pe munca pentru sine și pentru societate.

Iată de ce putem afirma cu deplin temei că, prin componența sa, Frontul Unității Socialiste constituie expresia cea mai grăitoare a schimbărilor fundamentale produse în structura socială a țării, precum și a perspectivei de unire tot mai strînsă și de apropiere tot mai deplină a

tuturor claselor și categoriilor sociale în făurirea noii societăți de oameni ai muncii, a societății comuniste. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

În elaborarea politicii generale de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și de trecere treptată spre comunism, partidul nostru pornește de la faptul că trebuie avute permanent în vedere particularitățile istorice, sociale și naționale din fiecare țară, din fiecare etapă de dezvoltare. Experiența istorică demonstrează că adevărurile generale universal valabile, principiile de bază ale socialismului trebuie să călăuzească activitatea fiecărui partid revoluționar care își propune reorganizarea pe baze noi, socialiste a țării. Aceasta presupune lichidarea asupririi sociale, deci desființarea claselor exploatatoare, a proprietății private asupra mijloacelor de producție și făurirea unor noi relații de producție, lichidarea vechilor forme de repartiție capitalistă, care presupun inegalitatea, împărțirea societății în bogați și săraci, și realizarea unei repartiții noi, socialiste, bazate pe principiile echității și dreptății sociale, pornindu-se de la criteriul unic al cantității și calității muncii, al rolului pe care îl are fiecare în dezvoltarea societății umane. Urmărind realizarea acestor obiective fundamentale, fiecare popor, fiecare națiune va folosi forme și căi care corespund cel mai bine condițiilor sale specifice.

Avem în vedere, de asemenea, faptul că națiunea, deci și statele naționale independente, au încă un rol important de jucat în dezvoltarea economico-socială a omenirii. În condițiile de astăzi, întărirea națiunilor, a statelor naționale independente constituie un factor al progresului social, al luptei împotriva politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, al afirmării unor relații internaționale noi, bazate pe egalitate și respect, pe dreptul fiecărei națiuni de a se dezvolta liber, corespunzător năzuințelor sale. Ținînd seama de aceste considerente, România dezvoltă larg relații de colaborare cu toate statele care se pronunță și acționează pentru dezvoltarea economică socială independentă.

Am pornit și pornim de la realitatea că în România, alături de poporul român, de-a lungul secolelor s-au așezat și alte naționalități, îndeosebi maghiari și germani, și că oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, au făurit împreună tot ceea ce s-a realizat pe aceste meleaguri. Ei au dus nenumărate lupte comune împotriva asupritorilor, împreună au luptat pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste, împreună au obținut mărețele victorii din anii construcției socialiste. Acționînd în spiritul principiilor marxist-leniniste, partidul nostru a asigurat deplina egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. Am considerat și considerăm că manifestarea deplină a egalității în drepturi a tuturor cetățenilor cere dezvoltarea corespunzătoare a forțelor de producție pe întregul teritoriu al țării; aceasta este baza adevăratei egalități, a participării efective a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la întreaga activitate economică și socială a țării. Am acordat și acordăm atenția corespunzătoare activității de învățămînt și cultură, precum și folosirii limbilor naționalităților conlocuitoare în diferite domenii de activitate. Dezvoltarea în continuare a forțelor de producție în toate zonele țării va crea condiții pentru intensificarea participării cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, la întreaga viață economico-socială, va întări și mai mult solidaritatea și frăția între toți oamenii muncii, va cimenta unitatea de nezdruncinat

a întregului nostru popor în jurul Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Se poate spune că Frontul Unității Socialiste, care reunește Partidul Comunist Român, toate organizațiile de masă și obștești, profesionale, culturale, consiliile oamenilor muncii de altă naționalitate, precum și cultele, este cu adevărat cel mai larg organism politic democratic, în cadrul căruia se realizează tot mai strîns unitatea maselor largi populare în jurul partidului — forța politică conducătoare a întregii societăți românești.

Un rol deosebit de important în activitatea Frontului Unității Socialiste au organizațiile sindicale, care cuprind în rîndurile lor milioane de oameni ai muncii din fabrici și uzine, de pe șantiere, din întreprinderi agricole de stat, din instituții social-culturale. Avînd reprezentanți în guvern, în organele colective ale ministerelor, centralelor, întreprinderilor, ale tuturor organizațiilor economico-sociale, sindicatele participă activ la elaborarea tuturor măsurilor privind dezvoltarea economico-socială a țării, la înfăptuirea programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate. Ele aduc o contribuție tot mai mare la stimularea participării celor ce muncesc în conducerea unităților de producție, în buna gospodărire a avuției naționale, în dezvoltarea proprietății socialiste, în stimularea inițiativei creatoare a oamenilor muncii în efortul de valorificare tot mai eficientă a resurselor materiale și umane ale societății noastre, în dezvoltarea și adîncirea democrației economice, muncitorești. Sindicatele au, de asemenea, sarcini importante în organizarea calificării profesionale, a pregătirii tehnice și științifice a celor ce muncesc, în desfășurarea muncii cultural-educative de formare a conștiinței socialiste, a noii atitudini față de muncă și avutul obștesc, a atitudinii oamenilor muncii de producători și proprietari ai mijloacelor de

producție. Sindicatelor le revin răspunderi însemnate în domeniul îmbunătățirii condițiilor de muncă și de viață ale celor ce muncesc, în exercitarea controlului obștesc, în soluționarea, corespunzător politicii partidului și statului și pe baza legilor țării, a multiplelor probleme de viață ale oamenilor muncii.

Una din marile realizări ale regimului nostru socialist o constituie asigurarea condițiilor pentru afirmarea, în toate domeniile de activitate ale societății, a energiei și potențialului creator al femeilor, care reprezintă jumătate din populația țării. Femeile au un rol hotărîtor în dezvoltarea societății, în menținerea unei structuri corespunzătoare, de vîrstă, a populației, în creșterea și educarea copiilor — factori determinanți pentru viitorul națiunii noastre socialiste. Tocmai pornind de la acest rol important, partidul și statul acordă o mare atenție condițiilor de muncă și de viață ale femeilor, creării cadrului corespunzător pentru ca ele să poată lua parte activă la întreaga viață economică și social-politică a țării. Partidul se preocupă și se va preocupa și în viitor de promovarea femeilor în societate, în toate domeniile de activitate, corespunzător capacității și aptitudinilor lor, de soluționarea judicioasă a problemelor lor specifice, de întărirea necontenită a familiei, ca nucleu de bază al societății socialiste.

Un rol tot mai important în întreaga activitate de construcție a socialismului în țara noastră îl are tînăra generație. Tineretul este prezent în primele rînduri ale luptei pentru modernizarea producției de bunuri materiale, pentru promovarea cuceririlor științei și tehnicii noi, pentru introducerea principiilor eticii și echității socialiste în toate domeniile vieții sociale. Pornind de la faptul că socialismul este orînduirea noului, a viitorului, apreciem că tineretul, prin elanul și dinamismul său clocotitor,

prin aspirația sa spre progres și civilizație, spre o viață tot mai bună și mai echitabilă, reprezintă o importantă forță a mersului nostru înainte, un factor de mare importanță al edificării societății socialiste multilateral dezvoltate în România, al creării condițiilor în vederea trecerii spre comunism.

Prin unirea organizațiilor de masă și obștești, care reprezintă marea majoritate a populației țării, sub conducerea partidului, în cadrul Frontului Unității Socialiste se creează un adevărat forum național în care masele populare cele mai largi, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, participă efectiv la conducerea societății. Tocmai de aceea frontului îi revin sarcini importante în coordonarea activității tuturor organizațiilor componente, astfel încît fiecare să-și poată îndeplini cît mai bine rolul ce-i revine în societate, să poată asigura o participare efectivă și cît mai activă a membrilor lor la viața politică și social-economică a țării. Frontul Unității Socialiste va trebui să asigure antrenarea la acțiunile pe care le întreprinde a tuturor organizațiilor din care este alcătuit, precum și exercitarea unui control reciproc între acestea, în vederea realizării cu forțe comune a obiectivelor unice care decurg din programul partidului, ce corespunde intereselor vitale ale întregii noastre societăți socialiste. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Vorbind despre realizarea unității depline a întregului nostru popor în jurul politicii partidului, consider necesar să definim, și în acest cadru, locul religiei, al cultelor în societatea noastră socialistă.

Noi pornim constant de la necesitatea respectării conștiinței, deci și a credinței religioase a tuturor cetățenilor țării. Desigur, fiind comuniști, promovăm concepția materialist-dialectică și istorică despre viață și lume și acționăm în toate împrejurările pe baza acestei concepții științifice. În același timp, am respectat și respectăm concepțiile altora, inclusiv credințele religioase și dreptul de a fi practicate. Dealtfel, după cum se știe, în spiritul acestui principiu, în Constituția țării există prevederi clare ce asigură desfășurarea normală a activității cultelor, practicarea religiei. În conformitate cu aceste prevederi, în România își desfășoară activitatea 14 culte religioase, al căror statut este recunoscut de stat. Pe această bază, cultele își au locul lor bine definit în stat. Desigur, ele trebuie să se încadreze în normele fundamentale ale statului și societății noastre socialiste, să participe activ la înfăptuirea obiectivelor de dezvoltare economică și socială a țării. Dacă credința este o problemă de conștiință personală a fiecărui cetățean, iar statutul cultelor este recunoscut de stat în conformitate cu Constituția țării, asigurînd practicarea de către cetățeni a uneia sau alteia dintre credințe, în același timp trebuie să spunem deschis că toți cetățenii, indiferent de concepția lor filozofică sau de credința lor religioasă, trebuie să respecte cu sfințenie legile țării. *(Vii aplauze).*

Aceste obligații, se înțelege, trebuie îndeplinite și de către culte, care, în activitatea lor, sînt chemate să respecte Constituția, legile țării, orînduirea socialistă din România. Pornind de la aceste principii, precum și de la relațiile sociale existente în țara noastră, am considerat că și cultele, reprezentanții lor pot și este bine să participe la activitatea Frontului Unității Socialiste. Dealtfel, trebuie să menționez că prin aceasta nu facem altceva decît să consfințim o realitate care se manifestă de mult timp tot mai puternic în societatea noastră socialistă. Ne situăm consecvent pe poziția că nu trebuie făcută față de cetățenii țării nici o deosebire de naționalitate, limbă,

rasă sau concepție religioasă, că toți, fără nici o diferență, trebuie să se bucure de drepturi și îndatoriri egale.

O realitate a vieții noastre sociale este că toți cetățenii, fără nici o deosebire, acționează în strînsă unitate pentru înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru întărirea suveranității și independenței țării, pentru bunăstarea și fericirea întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În spiritul acestor principii, Frontul Unității Socialiste creează un cadru organizatoric tot mai larg, mai corespunzător pentru unirea forțelor întregului popor, fără deosebiri de vreun fel sau altul, pentru participarea activă a tuturor cetățenilor la întreaga viață economică și socială, la conducerea tuturor domeniilor de activitate, la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a țării.

CREȘTEREA ROLULUI STATULUI SOCIALIST ÎN EDIFICAREA NOII ORÎNDUIRI

Stimați tovarăși,

După cum am mai menționat, Partidul Comunist Român reprezintă forța politică conducătoare a întregii noastre societăți. Acest rol, recunoscut astăzi de tot poporul, partidul nostru l-a cîștigat în lupte grele, prin jertfe, printr-o politică consecventă de apărare a intereselor vitale ale maselor populare, de asigurare a independenței și suveranității țării, prin ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a celor ce muncesc, printr-o politică de colaborare și pace cu țările socialiste, cu toate popoarele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Evident, în dezvoltarea viitoare a societății noastre socialiste, în cadrul frontului larg al unității socialiste, Partidul Comunist Român va continua să reprezinte forța conducătoare a națiunii noastre, asigurînd elaborarea politicii și conducerea întregii activități de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România.

Totodată, în activitatea de edificare a socialismului, un rol important joacă statul oamenilor muncii, care asigură cadrul organizatoric corespunzător pentru buna funcționare, în mod unitar, a tuturor sectoarelor de activitate, pentru aplicarea fermă și consecventă a politicii Partidului Comunist Român, pentru apărarea cuceririlor revoluționare și asigurarea mersului ferm înainte pe calea socialismului a poporului nostru. Pornim de la faptul că statul are de jucat un rol important atît în etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, cît și în perioada trecerii la edificarea societății comuniste. De aceea vom acționa continuu pentru perfecționarea statului, ca instrument principal al exercitării puterii oamenilor muncii, pentru participarea întregului popor la făurirea conștientă a propriului său destin.

Fără îndoială că în raport cu dezvoltarea forțelor de producție și a relațiilor de producție, în raport de situația internațională, într-o etapă sau alta se va pune un accent mai mare sau mai mic pe anumite laturi ale activității statului. Indiferent de împrejurări însă, devine tot mai important rolul său organizatoric, de planificare și conducere a construcției societății socialiste multilateral dezvoltate și a făuririi societății comuniste.

La baza organizării și activității statului stă Constituția țării — carta fundamentală ce definește structura organizatorică a statului, drepturile și îndatoririle tuturor cetățenilor. Punem în mod constant la baza întregii

activității a statului nostru principiul centralismului democratic, care asigură planificarea și conducerea unitară a vieții economice și sociale și, în același timp, exercitarea în bune condiții a atribuțiilor ce revin județelor, orașelor și comunelor, tuturor unităților teritoriale administrative, consiliilor populare. Trebuie să acționăm permanent pentru îmbinarea armonioasă a acestor două laturi ale centralismului democratic, menite să asigure buna funcționare a statului, dezvoltarea continuă a inițiativei organelor locale, participarea maselor largi populare la conducerea societății.

Ținînd seama de condițiile internaționale, este necesar să acordăm toată atenția întăririi continue a capacității de apărare a țării, ridicării nivelului de pregătire militară și politică a armatei, instruirii sale pentru a-și putea îndeplini în orice condiții îndatoririle ce-i revin în apărarea cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității țării. În conformitate cu tratatele noastre de alianță, trebuie să întărim relațiile de colaborare cu armatele țărilor socialiste. În același timp, este necesar să acordăm toată atenția înfăptuirii prevederilor legii cu privire la pregătirea tuturor cetățenilor pentru apărarea țării. Salvgardarea cuceririlor revoluționare, a independenței naționale este o datorie sacră a fiecărui cetățean, a întregului popor. Nu ne îndoim că fiecare va ști să-și facă, dacă va fi nevoie, în orice împrejurări, datoria față de patrie, față de orînduirea socialistă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

De asemenea, este necesar să întărim continuu activitatea organelor Ministerului de Interne în apărarea cuceririlor revoluționare, a proprietății obștești, a bunurilor particulare, în respectarea ordinii și disciplinei, în aplicarea principiilor socialiste în toate domeniile vieții sociale. Organele de securitate trebuie să-și îndeplinească, în conformitate cu legile țării, îndatoririle de apărare a cuceririlor revoluționare, a secretului de stat, de asigurare a muncii pașnice a poporului nostru.

Organele de justiție și procuratură au datoria să acționeze cu mai multă fermitate pentru respectarea neabătută a legalității socialiste, pentru pedepsirea tuturor acelora care încalcă normele de conviețuire socialistă, care aduc prejudicii intereselor țării, construcției socialiste în România. În întreaga lor activitate, toate aceste organe trebuie să se călăuzească neabătut după Constituția și legile țării, veghind ca nimeni să nu poată suferi pe nedrept și totodată nimeni să nu fie scutit de pedeapsa pe care o merită pentru prejudiciile aduse intereselor întregului popor. Trebuie să dezvoltăm mai larg dezbaterea problemelor legalității socialiste în fața oamenilor muncii, deoarece apărarea proprietății obștești, a cuceririlor revoluționare constituie o cauză a întregului popor. De aceea trebuie să creăm condițiile necesare ca oamenii muncii să participe activ la măsurile care se adoptă în această direcție.

Succesele obținute în dezvoltarea forțelor și relațiilor de producție au necesitat și necesită în continuare măsuri de perfecționare a organizării activității economice și sociale, de lichidare hotărîtă a unor forme perimate, a birocratismului, de promovare continuă a noului în toate sectoarele activității economico-sociale, de creare a cadrului cel mai corespunzător pentru participarea activă a maselor populare la conducerea tuturor domeniilor de activitate ale societății.

Dezvoltarea democrației socialiste constituie o parte integrantă a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. De aceea, Frontul Unității Socialiste trebuie să asigure participarea largă a maselor populare, a poporului la conducerea activității statului, la dezbaterea tu-

turor problemelor privind politica internă și externă a țării, de făurire conștientă, de către poporul însuși, a destinului său, a viitorului său comunist. *(Vii aplauze).*

ROLUL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE ÎN UNIREA EFORTURILOR NAȚIUNII NOASTRE ÎN VEDEREA ÎNFĂPTUIRII POLITICII INTERNE ȘI EXTERNE A PARTIDULUI ȘI STATULUI

Dragi tovarăși,

La baza activității Frontului Unității Socialiste se află Programul Partidului Comunist Român de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și ridicare continuă a nivelului de trai, material și spiritual, al întregului popor. Frontul Unității Socialiste, în cadrul căruia sînt reunite toate organizațiile, toate forțele sociale ale națiunii noastre, trebuie să asigure unirea eforturilor generale în vederea înfăptuirii neabătute a politicii interne și externe elaborate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului.

În acest an va avea loc Congresul al XI-lea, care va elabora atît programul de perspectivă al partidului, cît și noul plan cincinal și prognozele de dezvoltare economico-socială a țării pînă în 1990. În conformitate cu prevederile proiectului noului cincinal, care urmează să fie definitivat în curînd, în perioada anilor 1976—1980 produsul social va crește într-un ritm anual de 8,7%, iar venitul național într-un ritm anual de circa 10%. Se prevede, de asemenea, o repartiție a venitului național între fondul de consum și fondul de dezvoltare în așa fel încît să asigurăm continuarea în ritm intens a industrializării, a dezvoltării agriculturii, științei, culturii — factori de bază de care depind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, realizarea unui nivel de trai tot mai ridicat. În acest sens se are în vedere ca din venitul național circa 66—70% să fie alocat pentru fondul de consum și circa 30—34% pentru fondul de dezvoltare.

În următorul cincinal, producția industrială urmează să crească într-un ritm anual de peste 10%, iar producția globală agricolă într-un ritm anual de circa 6%. Pe această bază urmează să asigurăm în cincinalul viitor realizarea unor investiții pentru dezvoltarea economiei de circa 950—960 de miliarde de lei. Se va amplifica, în mod corespunzător, întreaga activitate industrială și agricolă, se vor dezvolta construcția de locuințe, precum și celelalte activități sociale. Este semnificativ faptul că în 1980 se va ajunge ca în sectoarele industriale și celelalte activități retribuite de stat să lucreze 7 600 000 de oameni ai muncii, crescînd astfel, în perioada respectivă, cu 1 000 000—1 200 000 numărul celor care vor lucra în aceste domenii de activitate. Există, de asemenea, prevederi corespunzătoare în direcția sporirii productivității muncii și reducerii cheltuielilor materiale. Toate acestea vor asigura creșterea în continuare a venitului național.

Desfacerea de mărfuri cu amănuntul urmează să ajungă în 1980 la 214 miliarde de lei, crescînd într-un ritm anual de 8,5%. De asemenea, veniturile reale pe locuitor vor crește anual cu 5,4%, iar retribuția medie nominală cu 5,2%, ajungîndu-se în 1980 la o retribuție medie lunară de 2 400 de lei. Veniturile reale ale țărănimii vor crește anual cu 3,7—4,6%. Avem în vedere să se realizeze în viitorul cincinal construcția a circa 815 000 de apartamente fizice, într-o structură îmbunătățită, mărindu-se ponderea apartamentelor cu 3 și cu 4 camere.

În mod corespunzător se vor dezvolta celelalte sec-

toare de activitate — învățămîntul, ocrotirea sănătății, știința și cultura.

Am redat cîteva din prevederile proiectului de dezvoltare a țării în următorul cincinal pentru a avea o imagine a sarcinilor ce stau în fața Frontului Unității Socialiste. În vederea definitivării lor, în următoarele luni, frontul va trebui să asigure dezbaterea largă cu masele populare, cu întregul popor a prevederilor noului plan cincinal, a prognozelor de perspectivă, a programului partidului. În lunile care urmează, pînă la Congresul al XI-lea al partidului, va trebui asigurată, pe calea acestor dezbateri, elaborarea cît mai corespunzătoare a sarcinilor de dezvoltare viitoare a țării, de ridicare a României pe noi culmi de civilizație și progres, de creștere a bunăstării și fericirii întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Frontul Unității Socialiste va trebui să treacă de pe acum la pregătirea alegerilor pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare, ce urmează să aibă loc în primăvara anului 1975. Pentru prima dată, la alegerile în Marea Adunare Națională și în consiliile populare se vor putea depune mai multe candidaturi pentru un loc de deputat. Aceasta constituie o nouă expresie a dezvoltării democrației noastre socialiste și, totodată, a creșterii răspunderii cetățenilor, precum și a deputaților în fața cetățenilor care îi aleg. Frontul Unității Socialiste trebuie să se preocupe temeinic de desemnarea candidaților pentru Marea Adunare Națională și consiliile populare din rîndul celor mai buni activiști, din toate domeniile de activitate, care prin munca lor au demonstrat că pun mai presus de orice interesele generale ale societății, că sînt gata să facă totul pentru înfăptuirea politicii interne și externe a partidului, pentru ridicarea bunăstării și fericirii oamenilor muncii. Frontul Unității Socialiste va trebui să se ocupe mai mult de felul în care deputații

își desfășoară activitatea, își îndeplinesc îndatoririle față de cetățeni, acționează pentru înfăptuirea politicii generale a partidului și statului. De asemenea, Frontul Unității Socialiste, Consiliul național, consiliile județene vor trebui să asigure o bună coordonare a eforturilor tuturor organizațiilor componente, în vederea înfăptuirii unitare, în cele mai bune condiții, a sarcinilor trasate de partid în diferite domenii de activitate. Este necesar să se acorde mai multă atenție participării la viața politică a tuturor cetățenilor, dezbaterii temeinice și organizate a tuturor problemelor politicii interne și externe de către oamenii muncii. O atenție deosebită va trebui să se acorde atragerii țărănimii în organizațiile sătești ale Frontului Unității Socialiste, precum și participării cetățenilor din cartiere la viața economico-socială. Frontului Unității Socialiste îi revin sarcini importante în organizarea controlului obștesc — formă democratică de participare a maselor la perfecționarea întregii activități sociale, de creștere a spiritului de răspundere în soluționarea problemelor ce privesc masele populare, de îmbunătățire a condițiilor de muncă și de viață ale întregului popor. Îndatoriri de seamă revin Frontului Unității Socialiste în organizarea activității educative, de formare a omului nou, constructor al socialismului, în afirmarea puternică în întreaga viață socială a principiilor eticii și echității socialiste. Este necesar să folosim cu rezultate mai bune mijloacele de care dispune societatea noastră — presa, radioul, televiziunea, arta — pentru ridicarea nivelului de cultură și dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii. Întreaga activitate cultural-educativă trebuie să se desfășoare într-o direcție unitară, în slujba ridicării nivelului de cunoștințe și a lărgirii orizontului de înțelegere al maselor largi populare. Creatorii de literatură și artă au datoria să făurească tot mai mult opere mi-

litante, care să contribuie la formarea concepției materialist-dialectice despre lume și viață a maselor, îndeosebi a tineretului, să mobilizeze energia și elanul creator al oamenilor muncii în edificarea socialismului, să dezbată problemele eticii noi, să contribuie la elevarea spirituală a celor ce muncesc. Este necesar să fie intensificată, de asemenea, activitatea de răspîndire a cunoștințelor științifice moderne în rîndul maselor, pentru înțelegerea de către acestea a legilor naturii și societății, pentru interpretarea justă a fenomenelor înconjurătoare, a dezvoltării sociale contemporane. Un obiectiv important al activității educative generale trebuie să-l constituie întărirea familiei, educarea copiilor, creșterea corespunzătoare, an de an, a numărului populației țării noastre. Trebuie înțeles că problema natalității, a forței și vigorii poporului nostru este o problemă de importanță națională vitală, de care depind însuși viitorul națiunii noastre, prosperitatea și măreția României socialiste. *(Vii aplauze).* Întreaga activitate politică, educativă, cultural-artistică trebuie să fie dominată de un puternic suflu revoluționar, să fie îndreptată în direcția combaterii concepțiilor și mentalităților învechite, anacronice, să cultive spiritul nou, socialist în gîndirea și comportarea oamenilor, în relațiile sociale, în întreaga viață a societății noastre.

Trebuie să punem permanent în centrul activității Frontului Unității Socialiste omul cu preocupările lui, bunăstarea și fericirea întregului popor, făurirea celei mai drepte societăți, societatea socialistă multilateral dezvoltată, societatea comunistă. Umanismul socialist trebuie să se întemeieze pe o etică și echitate nouă, superioară, pe relații de colaborare și stimă reciprocă între toți membrii societății. Umanismul socialist are ca bază participarea tuturor cetățenilor la munca productivă pentru sine și pentru societate, ca factor primordial al pro-

gresului. Umanismul nostru trebuie să fie, ca să spun așa, umanism de omenie; omul să fie deplin liber și stăpîn pe destinele sale, să acționeze în mod conștient pentru făurirea propriului său viitor, care coincide cu viitorul comunist al omenirii. Trebuie să avem permanent în vedere că fericirea personală nu poate fi realizată decît odată cu bunăstarea, fericirea și libertatea întregului nostru popor. *(Aplauze îndelungate).*

Iată în ce direcție trebuie să acționeze Frontul Unității Socialiste pentru a-și îndeplini rolul important ce-i revine în viața poporului nostru, în unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii pentru înfăptuirea programului Partidului Comunist Român. Fără îndoială că toți participanții la Frontul Unității Socialiste își vor îndeplini cu cinste sarcinile față de popor, față de cauza socialismului în țara noastră. *(Vii aplauze).*

POLITICA ACTIVĂ DE PACE ȘI COLABORARE A ROMÂNIEI SOCIALISTE

Stimați tovarăși,

Primul Congres al Frontului Unității Socialiste are loc în condițiile cînd pe plan internațional se petrec importante transformări revoluționare, economice și sociale, precum și mutații profunde în raportul mondial de forțe. Întreaga dezvoltare contemporană confirmă pe deplin justețea aprecierilor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale ale partidului cu privire la situația internațională, precum și a orientărilor de bază ale politicii externe a României socialiste. În lume se afirmă tot mai hotărît voința popoarelor de a trăi libere și suverane, potrivit aspirațiilor și intereselor lor, de a păși pe calea dezvoltării economico-sociale independente. Se

intensifică, de asemenea, lupta popoarelor, a forțelor democratice, antiimperialiste pentru abolirea vechii politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, de inegalitate, dominație și dictat, de amestec în treburile altor state. Toate acestea creează condiții prielnice pentru generalizarea unor relații internaționale noi, bazate pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne și avantaj reciproc, pe garantarea dreptului fiecărui popor de a fi deplin stăpîn pe destinele sale, de a se dezvolta corespunzător năzuințelor lui vitale. Desigur, existența acestor condiții nu trebuie să conducă la concluzia că politica nouă și cursul spre destindere au devenit ireversibile. Evenimentele arată că există încă puternice forțe reacționare care se opun cursului nou din viața internațională. Tocmai de aceea este necesară întărirea continuă a vigilenței forțelor antiimperialiste, a popoarelor, intensificarea luptei generale pentru însănătoșirea atmosferei internaționale. În acest sens acționează Republica Socialistă România, dezvoltînd larg relațiile cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, participînd activ la soluționarea problemelor internaționale într-un spirit democratic, în interesul popoarelor, al păcii, securității și colaborării.

Acționăm în modul cel mai consecvent pentru dezvoltarea colaborării și solidarității cu toate țările socialiste, pentru depășirea dificultăților care mai există în relațiile dintre statele socialiste, pentru întărirea unității și coeziunii lor, considerînd că acesta este un factor primordial al creșterii forței și influenței internaționale a socialismului, al promovării cu succes a noului curs spre destindere și pace în lume. În acest sens va milita cu

toată energia și perseverența partidul nostru și în viitor!

România promovează o politică activă de colaborare cu țările care se dezvoltă independent, pe baza egalității în drepturi și avantajului reciproc. În cursul acestui an am avut schimburi de vizite cu o serie de conducători de state din America Latină, Africa, Orientul Mijlociu. Aceste vizite au marcat un moment istoric în dezvoltarea relațiilor noastre politice, economice și culturale cu statele respective, reprezintă un aport de seamă la cauza luptei antiimperialiste, pentru o politică nouă, democratică în lume.

O trăsătură caracteristică constantă a politicii externe a României o constituie, de asemenea, promovarea unor relații multiple cu toate țările lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, participarea activă la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și culturale.

Acțiunile externe întreprinse, contactele și întîlnirile internaționale pe care le-am inițiat sau la care am participat arată consecvența și dinamismul cu care partidul, țara noastră acționează pentru normalizarea relațiilor dintre state, pentru instaurarea în lume a unor raporturi noi, pentru soluționarea marilor probleme care confruntă popoarele în spiritul păcii și destinderii.

Acționînd pentru normalizarea relațiilor internaționale, acordăm cea mai mare atenție situației de pe continentul european, dezvoltării colaborării și întăririi securității în această parte a lumii. Începerea și desfășurarea cu succes a lucrărilor Conferinței general-europene demonstrează că ideea securității în Europa este însușită și înțeleasă ca o necesitate de către toate popoarele și statele continentului. Considerăm că trebuie intensificate eforturile pentru încheierea în cel mai scurt timp a fazei

a doua, astfel incit să se poată trece la ultima etapă a conferinţei la nivelul cel mai inalt. Dorim — şi acţionăm in acest sens — ca conferinţa să elaboreze documente clare, care să statornicească noile principii de relaţii pe continentul nostru, să dea tuturor statelor garanţia unei depline securităţi, să pună bazele colaborării economice, tehnico-ştiinţifice şi culturale neingrădite între toate popoarele europene. Este în interesul tuturor popoarelor ca in cadrul Conferinţei general-europene să se adopte măsuri care să contribuie la întărirea încrederii, a stabilităţii şi securităţii pe continent. Viaţa cere, de asemenea, să se realizeze constituirea unui organism permanent care să asigure continuarea contactelor, înlesnirea consultărilor viitoare ale statelor europene asupra diferitelor probleme ce se cer soluţionate în continuare. Succesul deplin al conferinţei europene va reprezenta un moment istoric în viaţa continentului nostru, ca şi în întreaga viaţă internaţională, va inaugura o epocă nouă pe calea făuririi unei lumi mai bune şi mai drepte pe planeta noastră.

Evident, această conferinţă nu va putea soluţiona toate problemele securităţii continentului european. Va trebui să se acţioneze în continuare, cu toată consecvenţa, pentru consolidarea rezultatelor conferinţei, să se continue eforturile îndreptate spre dezvoltarea colaborării şi întărirea încrederii între state, astfel ca securitatea să devină într-adevăr o realitate pe continentul nostru.

Pornind de la ideea că destinderea în Europa presupune colaborarea în toate zonele continentului, considerăm că dezvoltarea relaţiilor dintre ţările balcanice reprezintă o necesitate imperioasă atit pentru popoarele care trăiesc în această regiune, cît şi pentru cauza generală a securităţii europene, pentru pacea internaţională.

În ultima perioadă, pe continentul nostru s-au petrecut o serie de evenimente care pot influenţa într-o măsură importantă evoluţia vieţii politice. Aceste evenimente demonstrează creşterea conştiinţei maselor largi populare, a forţelor democratice, consolidarea acelor forţe care se pronunţă pentru o politică de colaborare şi pace, pentru dreptate socială, pentru noi relaţii economice, politice şi sociale. Pornind de la aceasta, avem convingerea că există perspective bune pentru realizarea obiectivelor ce revin Conferinţei general-europene în dezvoltarea pe o cale nouă a colaborării în Europa.

Stimaţi tovarăşi şi prieteni,

Ţinînd seama de faptul că lupta mişcărilor de eliberare naţională a popoarelor din Africa s-a intensificat, că aceste mişcări au fost recunoscute de Organizaţia Naţiunilor Unite ca singurele reprezentante ale popoarelor respective, apreciem că este necesar să se acţioneze mai ferm pentru lichidarea oricărei forme de asuprire a altor popoare, a practicilor colonialiste şi neocolonialiste, precum şi a politicii de discriminare rasială şi apartheid.

Ne exprimăm speranţa că poporul portughez, forţele democratice şi forţele militare din această ţară vor asigura lichidarea definitivă a politicii coloniale, respectarea dreptului popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau de a se dezvolta independent, creîndu-se astfel relaţii noi între Portugalia şi aceste state, bazate pe egalitate, respect, colaborare reciproc avantajoasă. Aceasta răspunde unei necesităţi istorice, corespunde intereselor poporului portughez de a-şi fundamenta raporturile cu celelalte naţiuni pe principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectului şi avantajului reciproc, intereselor popoarelor ţărilor africane respective de a-şi făuri o viaţă nouă, independentă, cauzei colaborării, securităţii şi păcii. Româ-

nia, care are strînse legături cu mişcările de eliberare națională, acordă și va acorda în continuare întregul său sprijin acestora, își manifestă solidaritatea activă cu aceste mişcări, cu cauza lor dreaptă. Ne exprimăm convingerea că momentul cuceririi depline independențe a acestor popoare, al pășirii lor pe calea dezvoltării economico-sociale libere se apropie, că lupta acestor popoare va triumfa! *(Aplauze puternice).*

In lume mai sînt zone de încordare care pot în orice moment să pună în pericol pacea internațională, de aceea considerăm necesar să se depună în continuare eforturi neslăbite pentru lichidarea tuturor focarelor de încordare, pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase pe cale politică, prin tratative. Trebuie făcut totul pentru a nu se mai admite sub nici un motiv recurgerea la forță sau la amenințarea cu forța în soluționarea diferendelor dintre state.

In ce privește situația din Orientul Mijlociu, noi pornim de la faptul că menținerea stării de încordare constituie un grav pericol nu numai pentru pacea din această zonă, ci și pentru Europa, pentru întreaga lume. Ne pronunțăm în mod constant pentru soluționarea politică a acestui conflict, pe baza rezoluțiilor Consiliului de Securitate. Apreciem în mod pozitiv realizarea dezangajării între Egipt și Israel — care a dus la retragerea Israelului de pe o parte a teritoriilor ocupate —, dar considerăm aceasta ca un prim pas spre stingerea conflictului din zonă. Ajungerea cît mai repede la dezangajarea între toate statele aflate în conflict este de natură să creeze condiții în vederea desfășurării cu succes a Conferinței de la Geneva, la care, după părerea noastră, pe lîngă statele interesate, pe lîngă Uniunea Sovietică și Statele Unite, ar fi necesar și util să participe și alte țări, îndeosebi din Europa și Africa.

In vederea realizării unei păci drepte și trainice în Orientul Mijlociu este necesar să se rezolve și problema poporului palestinean, respectîndu-se dreptul său la autodeterminare, la organizarea vieții așa cum o dorește el, inclusiv la crearea unui stat propriu. Este de înțeles că soluționarea trainică a conflictului în Orientul Mijlociu presupune retragerea Israelului din teritoriile ocupate, asigurarea dreptului la independență și suveranitate al tuturor statelor din această zonă. După părerea noastră, există condiții favorabile pentru soluționarea conflictului din Orientul Mijlociu, pentru realizarea unei păci trainice și drepte care să asigure popoarelor respective posibilitatea de a-și concentra eforturile în direcția dezvoltării economico-sociale, a ridicării bunăstării.

In ce privește situația din Indochina, considerăm că este necesar să se depună în continuare eforturi susținute în vederea înfăptuirii acordurilor de la Paris, asigurîndu-se o pace trainică în această zonă și respectarea dreptului popoarelor vietnamez, khmer și laoțian de a-și soluționa singure problemele, fără amestec din afară.

România sprijină politica principială a Republicii Populare Democrate Coreene, consacrată promovării unor relații noi de independență, egalitate și respect între națiuni, soluțiile politice preconizate și propunerile constructive îndreptate spre unificarea pașnică a țării — a Nordului și a Sudului — într-o Coree democratică, puternică, care să asigure bunăstarea și fericirea întregului popor coreean.

O problemă majoră a lumii de azi este lichidarea decalajului dintre țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare, determinat de politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă.

Este necesar ca popoarele să acționeze mai ferm pentru așezarea relațiilor economice pe o bază nouă, echitabilă,

care să permită progresul rapid al țărilor slab dezvoltate. In această privință, o importanță deosebită are, după părerea noastră, crearea unui raport echitabil între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, respectarea dreptului popoarelor de a-și valorifica bogățiile naționale în interesul progresului economico-social propriu, al ridicării gradului lor de civilizație și bunăstare. După cum arată faptele, viața mondială devine tot mai interdependentă, disproporțiile și rămînerile în urmă dintr-o zonă sau alta a lumii au, pînă la urmă, repercusiuni, mai mari sau mai mici, asupra tuturor statelor, afectează raporturile economice în general. Este evident că atîta timp cît va dăinui împărțirea lumii în state dezvoltate și subdezvoltate, în state bogate și state sărace, o serie de fenomene de criză din viața economică internațională nu se vor putea soluționa în mod corespunzător. Iată de ce lichidarea fenomenului subdezvoltării constituie o necesitate obiectivă a însăși dezvoltării sociale contemporane, a progresului tuturor statelor lumii, a unei politici de pace și colaborare internațională. *(Aplauze puternice).*

Toate țările sînt interesate să participe activ la eforturile pentru lichidarea subdezvoltării, a raporturilor economice inechitabile care o generează, la crearea condițiilor care să permită fiecărei națiuni să fie cu adevărat stăpînă pe bogățiile naționale, să le valorifice în interesul propriei dezvoltări economico-sociale. România este hotărîtă să acționeze și în viitor din toate puterile pentru a contribui la crearea unei ordini noi în relațiile internaționale, în cadrul căreia fiecare popor să se poată bucura de cuceririle progresului și civilizației.

Una din problemele cruciale ale epocii noastre, de care depind dezvoltarea fiecărui popor, viața și viitorul însuși al omenirii, este problema dezarmării și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. In prezent, cursa înarmărilor absoarbe uriașe fonduri materiale și energii umane în toate țările. Pentru înarmarea și întreținerea armatelor se cheltuiesc în lume anual peste 200 de miliarde de dolari, ceea ce, după cum arată statisticile O.N.U., înseamnă aproape 25 000 000 de dolari pe oră, adică echivalentul prețului actual a 160 000—170 000 de tone de grîu, în timp ce, după cum se știe, pe largi suprafețe ale planetei, milioane și milioane de oameni sînt lipsiți de minimum de hrană zilnică. Iată de ce considerăm necesar să se intensifice activitatea de mobilizare a maselor populare pentru a determina o orientare mai fermă spre măsuri concrete de încetare a cursei înarmărilor. Trebuie să fie evident pentru toată lumea că nerealizarea unor înțelegeri concrete, netrecerea la dezarmarea nucleară vor determina și alte state să găsească forme corespunzătoare de dezvoltare a armamentelor, inclusiv a armamentelor nucleare, ceea ce va intensifica cursa înarmărilor. Se impune în mod imperios să se treacă deci la măsuri concrete pentru a se ajunge la o dezarmare reală, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, să se treacă la reducerea trupelor, la desființarea bazelor străine și a blocurilor militare, la diminuarea bugetelor de înarmare, astfel încît mijloacele destinate astăzi înarmării să poată fi folosite în măsură tot mai mare în scopul dezvoltării economico-sociale a statelor, ridicării bunăstării popoarelor, eliberînd, totodată, omenirea de primejdia unui nou război nimicitor.

In soluționarea problemelor majore ale vieții internaționale, un rol important au Organizația Națiunilor Unite, celelalte organisme internaționale, în cadrul cărora statele pot acționa în comun pentru destindere și colaborare, pentru lichidarea diferendelor, în interesul fiecărei națiuni și al păcii mondiale. De asemenea, considerăm necesar să se depună în continuare eforturi pentru creș-

terea rolului Organizației Națiunilor Unite și al organismelor sale în viața lumii, în întărirea și apărarea legalității internaționale, în promovarea principiilor noi în relațiile dintre state.

Viața arată clar că succesul în soluționarea problemelor care preocupă omenirea poate fi asigurat numai dacă acestea sînt abordate cu participarea activă și egală a tuturor statelor, indiferent de mărimea lor. Recunoaștem, desigur, rolul important pe care îl au țările mari, răspunderea lor deosebită, dar practica internațională demonstrează că astăzi un rol tot mai important în lume revine și țărilor mici și mijlocii, țărilor în curs de dezvoltare, care pășesc pe calea afirmării independente, țărilor nealiniate. Iată de ce apreciem că toate statele, indiferent de mărimea lor, de numărul populației sau forța economică și militară, au un cuvînt de spus în viața internațională și trebuie să participe activ, nemijlocit la rezolvarea problemelor majore ale lumii contemporane.

Pornind de la toate aceste considerente principale, vom face și în viitor totul pentru a ne aduce contribuția la eforturile generale pentru soluționarea problemelor majore ale omenirii, pentru triumful cauzei destinderii, păcii și colaborării între națiuni. Vom acționa în mod consecvent pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, cu statele care au pășit pe calea dezvoltării independente, cu celelalte țări ale lumii, pentru întărirea solidarității militante cu forțele progresiste, antiimperialiste din întreaga lume, în vederea promovării ferme în viața internațională a politicii noi, de egalitate și respect, a asigurării climatului necesar progresului economic și social nestingherit al fiecărei națiuni. Vom milita neobosit pentru realizarea aspirațiilor poporului nostru și ale tuturor popoarelor de a-și făuri viața așa cum doresc, de a trăi

libere, într-o lume mai bună și mai dreaptă, într-o lume a păcii, înțelegerii și prieteniei.

În acest spirit, Frontul Unității Socialiste militează și va trebui să militeze și mai consecvent pentru înfăptuirea politicii de pace și colaborare a României. În acest scop, Frontul Unității Socialiste a stabilit contacte și dezvoltă relații cu un număr tot mai important de organisme politice similare, cu mișcări de eliberare națională, cu organizații democratice, cu partide și organizații politice de pe toate continentele. Frontul Unității Socialiste a participat activ la întîlniri, congrese, conferințe internaționale, în cadrul cărora și-a adus contribuția la cauza înțelegerii, colaborării, destinderii și păcii, organizînd, la rîndul său, o serie de acțiuni internaționale consacrate apropierii și cooperării între națiuni. Fără îndoială că și în viitor Frontul Unității Socialiste va acționa în spiritul politicii partidului și statului nostru, al năzuințelor poporului român de colaborare cu toate statele lumii, de prietenie cu toate popoarele.

Stimați tovarăși,

Bilanțul măreț pe care poporul nostru îl face în acest an — anul celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei —, realizările istorice dobîndite în toate domeniile, la care o importantă contribuție au adus toate organizațiile Frontului Unității Socialiste, stau chezășie că națiunea noastră va cunoaște noi și noi progrese pe tărîmul înfloririi multilaterale, al ridicării gradului de civilizație și bunăstare al întregului popor.

Avem toate condițiile pentru ca în anii următori să ridicăm patria noastră pe noi culmi de civilizație și progres, să dăm un avînt și mai puternic activității generale de înfăptuire a marilor obiective, de ridicare economico-socială a țării, de înflorire multilaterală a națiunii noastre socialiste. Congresul al XI-lea al partidului, care va avea

loc în acest an — în care facem bilanțul a 30 de ani de muncă și viață liberă —, va pune în fața noastră un măreț program de activitate pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate și trecerea la construirea societății comuniste.

Doresc să-mi exprim deplina convingere că eroicul nostru popor, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor — bărbați și femei, tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități — va acționa in strînsă unitate pentru înfăptuirea cu deplin succes a acestui program minunat, pentru a asigura progresul și prosperitatea patriei, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și a societății comuniste în România.

De la această înaltă tribună adresez tuturor oamenilor muncii, întregului nostru popor urări de noi și noi succese.

Să facem totul pentru a asigura mersul tot mai ferm înainte, pentru a crea o viață tot mai demnă, liberă și fericită !

Trăiască și înflorească continuu Republica Socialistă România ! *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

Viață tot mai îmbelșugată poporului nostru ! *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

Să se consolideze necontenit unitatea întregului nostru popor, sub conducerea Partidului Comunist Român, în cadrul Frontului Unității Socialiste ! *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

Trăiască pacea și colaborarea internațională ! *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

(Aplauze puternice, prelungite ; asistența, în picioare, ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului. Se scandează minute în șir : „Ceaușescu — P.C.R. !").

CUVÎNTARE LA ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR PRIMULUI CONGRES AL FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE

— 24 mai 1974 —

Stimați tovarăși și prieteni,

Primul Congres al Frontului Unității Socialiste și-a desfășurat lucrările într-un spirit de deplină unitate, spirit ce caracterizează, dealtfel, întreaga activitate a poporului nostru în opera de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate. *(Aplauze puternice).*

În cadrul lucrărilor congresului, atît în plen, cît și în comisii, s-au dezbătut pe larg, într-un spirit de exigență și răspundere, problemele multiple ale activității economico-sociale, sarcinile legate de înfăptuirea politicii interne a partidului și statului nostru, precum și a politicii externe de dezvoltare a colaborării cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

În cadrul discuțiilor s-au adus o serie de critici îndreptățite la adresa unor lipsuri și neajunsuri din activitatea consiliilor Frontului Unității Socialiste. De asemenea, au fost formulate numeroase propuneri privind activitatea de viitor a frontului, consacrată unirii eforturilor clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, ale

tuturor celorlalte categorii sociale, ale întregului nostru popor pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a programului elaborat de Congresul al X-lea, pentru realizarea cincinalului înainte de termen. *(Aplauze puternice).*

Fără îndoială, concluziile, ce reies atît din critici, cît și din propuneri, vor trebui analizate de către Consiliul Național și Biroul Executiv, stabilindu-se un program concret de activitate în vederea transpunerii lor în viață. Se poate spune că, prin adoptarea unanimă a rezoluției Congresului Frontului Unității Socialiste, prin spiritul dezbaterilor din plen și comisii, congresul a aprobat în unanimitate activitatea desfășurată pînă acum de Frontul Unității Socialiste, de organizațiile componente, politica de dezvoltare în ritm înalt a economiei, științei și culturii, de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

În același timp, putem afirma că în cadrul congresului, prin hotărîrile adoptate, s-au aprobat orientările de perspectivă, continuarea dezvoltării României socialiste și în viitor într-un ritm înalt în vederea realizării sarcinilor trasate de Congresul a X-lea de a reduce într-un timp cît mai scurt decalajul ce desparte țara noastră de țările dezvoltate din punct de vedere economic, pentru apropierea de aceste țări, pentru egalizarea nivelului de dezvoltare a României cu țările socialiste dezvoltate, considerînd că acesta este un factor determinant pentru făurirea societății socialiste multilaterale și crearea condițiilor materiale în vederea trecerii la făurirea comunismului pe pămîntul patriei noastre. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Așa cum am menționat în expunerea mea, propunerile de viitor urmează să fie dezbătute în următoarele luni cu masele largi de oameni ai muncii, pentru ca programul

ce va fi adoptat spre sfîrșitul acestui an de Congresul al XI-lea să reprezinte voința întregului popor, înțelepciunea și forța sa colectivă, să constituie expresia unanimă a hotărîrii sale de a asigura dezvoltarea în ritm tot mai înalt a României socialiste. *(Aplauze puternice).*

Frontului Unității Socialiste îi revin sarcini importante în coordonarea activității tuturor organizațiilor componente, a tuturor cetățenilor care activează în cadrul organismelor și organizațiilor frontului, în vederea înfăptuirii sarcinilor mari ce ne stau în față în viitor. Este necesar să facem totul pentru a uni forțele națiunii noastre socialiste într-o singură direcție, pentru a întări disciplina și ordinea în toate domeniile de activitate, pentru a spori răspunderea fiecăruia în domeniul său de activitate, astfel ca fiecare cetățean, fiecare activist, la locul lor de muncă, să-și aducă contribuția la înfăptuirea acestui minunat program, menit să ridice poporul român, națiunea noastră socialistă pe noi culmi de civilizație și progres, să-i asigure un loc demn în rîndul națiunilor lumii. *(Aplauze puternice).*

Putem spune că, prin unirea în cadrul său a tuturor categoriilor sociale, a tuturor organizațiilor obștești, a diferitelor organizații cooperatiste, a consiliilor naționalităților, asociații științifice și uniuni de creatori, a cultelor, Frontul Unității Socialiste cuprinde în rîndurile sale pe toți cetățenii patriei noastre, fără deosebire de naționalitate. El simbolizează unitatea de voință și acțiune a întregului popor, reflectă procesul, ce se accentuează continuu, de transformare a societății noastre socialiste într-o societate tot mai unitară, de făurire a poporului muncitor unic al societății comuniste. *(Vii aplauze).* Aceasta constituie, totodată, o expresie a dezvoltării tot mai largi a democrației noastre socialiste, a participării active

a tuturor membrilor societății, a întregului popor la adoptarea hotărîrilor privind politica internă și externă, la conducerea diferitelor domenii de activitate, la făurirea viitorului patriei de către poporul însuși, stăpîn pe destinele sale, hotărît să-și făurească viața așa cum dorește. *(Aplauze puternice, prelungite).* Fără îndoială, Consiliului Național, celorlalte consilii, Frontului Unității Socialiste, în general, le revin sarcini deosebit de mari în asigurarea celor mai bune condiții pentru dezbaterea permanentă, cu toți cetățenii patriei, a problemelor care privesc dezvoltarea societății socialiste, perfecționarea continuă a formelor organizatorice, a conducerii și planificării vieții sociale. În direcția asigurării cadrului organizatoric de participare activă la viața politică a țării a tuturor cetățenilor, Frontului Unității, organismelor sale de conducere le revin sarcini deosebit de importante. Trebuie să facem totul pentru a răspunde în cele mai bune condiții acestei misiuni de mare răspundere pentru progresul multilateral al societății, pentru viitorul poporului nostru! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Congresul a adoptat statutul, care stabilește normele organizării și activității viitoare a organismelor și organizațiilor Frontului Unității Socialiste; de asemenea, el a ales Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste, care, prin compoziția sa, este o expresie a înseși structurii sociale și politice a societății noastre socialiste. Însuși congresul nostru este expresia cea mai elocventă a largii unități a poporului nostru, expresia participării la viața politică și socială a tuturor categoriilor sociale, a întregii națiuni.

Doresc să adresez, în numele Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste, cele mai calde mulțumiri pentru încrederea acordată celor pe care i-ați desemnat

și confirmat în acest consiliu. *(Aplauze puternice).* Cred că toți tovarășii și prietenii din Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste sînt de acord să mulțumim congresului pentru încrederea acordată, să mulțumim întregului nostru popor, considerînd că încrederea unanimă a congresului este, în realitate, expresia voinței poporului. Doresc să vă asigur pe dumneavoastră, întregul popor că vom face totul pentru ca activitatea viitoare a Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste să corespundă cerințelor și exigențelor crescînde ale poporului, că vom acționa pentru a realiza în cele mai bune condiții marile sarcini ce stau în fața Consiliului Național, în fața celorlalte organisme ale frontului, în fața Frontului Unității Socialiste. Fiți siguri că vom face totul pentru a ne îndeplini cu cinste marile îndatoriri ce ne revin! *(Aplauze puternice).*

Doresc, încă o dată, să adresez mulțumirile mele congresului, întregului popor pentru încrederea acordată prin alegerea mea ca președinte al Frontului Unității Socialiste. Vă asigur pe dumneavoastră, întregul popor că voi face totul pentru a asigura înfăptuirea neabătută a programului trasat de Congresul al X-lea, a programului ce va fi elaborat de Congresul al XI-lea al partidului, avînd convingerea că aceasta corespunde pe deplin năzuințelor vitale ale întregului popor, că de realizarea acestor programe depind bunăstarea, fericirea, viitorul însuși al națiunii noastre socialiste. *(Aplauze puternice).* Voi face totul pentru a asigura unirea eforturilor Consiliului Național, Biroului Executiv, organizațiilor componente, a eforturilor întregului nostru popor în direcția unică a înfăptuirii neabătute a programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, a creării condițiilor trecerii spre societatea comunistă. *(Aplauze îndelungate; se*

scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“). În strînsă concordanță cu voința poporului nostru, voi face totul pentru a asigura înfăptuirea neabătută a orientărilor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale — care, fără îndoială, vor fi confirmate și dezvoltate în noile condiții de Congresul al XI-lea — de dezvoltare a relațiilor de colaborare și solidaritate ale României cu toate țările socialiste, de întărire a unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a tuturor forțelor antiimperialiste. Voi acționa cu toată fermitatea pentru întărirea relațiilor cu statele care militează pentru dezvoltarea economică, socială independentă, pentru a fi stăpîne pe bogățiile naționale, pe destinele lor. Totodată, voi acționa cu consecvență pentru înfăptuirea politicii de dezvoltare a colaborării României cu toate țările, fără deosebire de orînduire socială, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, pentru participarea activă a țării noastre la diviziunea internațională a muncii, la soluționarea marilor probleme ce preocupă astăzi omenirea și care nu pot fi rezolvate decît cu participarea tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze îndelungate).* Voi acționa consecvent pentru a spori contribuția României socialiste la politica de colaborare și de pace, deoarece această politică corespunde pe deplin intereselor națiunii noastre, intereselor tuturor popoarelor. Numai prin asigurarea unei păci trainice se creează condiții pentru o adevărată egalitate în drepturi între toate națiunile, pentru dezvoltarea lor economică și socială, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, pentru progresul tuturor popoarelor. *(Aplauze îndelungate).*

În încheiere, doresc să exprim încă o dată convingerea conducerii partidului și statului nostru, a mea personal că toți participanții la congres, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul nostru popor vor

face totul pentru realizarea planului cincinal înainte de termen, întîmpinînd cea de-a XXX-a aniversare a eliberării țării de sub dominația fascistă și Congresul al XI-lea al partidului cu succese tot mai mari în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Să ne întoarcem cu toții la locurile noastre de muncă cu convingerea fermă că trebuie să acționăm neabătut, în orice împrejurare, pentru a servi poporul, cauza socialismului și comunismului ! *(Aplauze îndelungate).*

Să nu precupețim nimic pentru a asigura creșterea continuă a economiei naționale, a bunăstării materiale și spirituale a oamenilor muncii, pentru a-i crea poporului nostru condiții de viață tot mai demne, tot mai fericite, asigurîndu-i un loc demn în rîndul națiunilor socialiste, al tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze puternice, îndelungate, urale).*

Cu această convingere urez participanților la congres, tuturor oamenilor muncii, întregului nostru popor succese și mai mari în toate domeniile de activitate, multă sănătate și multă fericire ! *(Aplauze puternice, urale și ovații ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“, „Ceaușescu și poporul !“).*

Trăiască Republica Socialistă România ! *(Aplauze puternice, urale).*

Trăiască Frontul Unității Socialiste, simbol al unității întregului popor în jurul Partidului Comunist Român — forța conducătoare a națiunii noastre spre comunism ! *(Aplauze, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Trăiască colaborarea și solidaritatea țărilor socialiste, a tuturor statelor care se dezvoltă independent, a tuturor forțelor antiimperialiste ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Trăiască pacea și colaborarea internațională ! *(Aplauze, urale îndelungate).*

Declar închise lucrările primului Congres al Frontului Unității Socialiste și vă urez spor la muncă ! *(Aplauze puternice, urale. Cei prezenți în sală scandează: „Ceaușescu—P.C.R. !“, ovaționează minute în șir pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

MESAJ ADRESAT SESIUNII PREZIDIULUI CONSILIULUI MONDIAL AL PĂCII — PARIS

— 28 mai 1974 —

Îmi face o deosebită plăcere să adresez, în numele Consiliului de Stat și guvernului Republicii Socialiste România, al poporului român și al meu personal, un salut cordial participanților la sesiunea Prezidiului Consiliului Mondial al Păcii consacrată împlinirii a 25 de ani de la primul Congres mondial al partizanilor păcii.

Lucrările actualei sesiuni se desfășoară în condițiile unui amplu proces de transformări politice, economice și sociale în lume, ale unor mutații majore în raportul de forțe pe plan mondial, care creează un cadru tot mai prielnic afirmării viguroase a voinței popoarelor de a fi stăpîne pe propriile destine, de a zădărnici vechea politică imperialistă de dominație, inegalitate și dictat, de asuprire și ingerințe în treburile altor state.

În ultima perioadă, ca rezultat al activității forțelor progresiste, democratice, iubitoare de pace, al opiniei publice, în lume are loc un curs nou, de destindere și colaborare, pentru rezolvarea pe calea tratativelor a problemelor litigioase interstatale, pentru statornicirea unui climat de pace și înțelegere între națiuni.

După părerea noastră, continuarea și aprofundarea acestui curs pozitiv, care se află abia la început, reclamă intensificarea eforturilor unite ale maselor largi populare, dezvoltarea acțiunilor și manifestațiilor tuturor partizanilor păcii.

Este în interesul popoarelor europene, al tuturor mișcărilor de pace să sprijine mai activ, prin căi și metode specifice, eforturile destinate grăbirii și încheierii cu succes a Conferinței general-europene, prin adoptarea de hotărîri care să consfințească noile principii de relații între țările europene, să asigure fiecărui stat garanția unei depline securități, să permită o largă colaborare economică, tehnico-științifică și culturală, fără nici un fel de bariere, ceea ce corespunde intereselor și aspirațiilor națiunilor europene și ar avea o influență pozitivă asupra întregii vieți internaționale.

Popoarele din întreaga lume sînt interesate în realizarea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, astfel încît mijloacele masive destinate înarmării să fie utilizate tot mai mult în scopul dezvoltării economico-sociale și, totodată, să fie eliberată omenirea de primejdia unui război nimicitor. Tocmai de aceea cred că masele populare, opinia publică — inițiatoare și organizatoare în perioada postbelică ale unor răsunătoare adunări, manifestații și alte acțiuni în sprijinul dezarmării — pot și au misiunea să-și facă auzite acum glasul și voința, pentru a impune trecerea la măsuri practice, concrete în domeniul dezarmării, reducerii trupelor, bugetelor militare, desființării bazelor străine și a blocurilor militare.

Militînd pentru stingerea focarelor de tensiune și război, România consideră că, în prezent, este o datorie a tuturor forțelor iubitoare de pace de a-și orienta eforturile și de a acționa neslăbit în direcția reglementării politice a conflictului din Orientul Mijlociu, pentru a se ajunge la o pace dreaptă și trainică, ceea ce presupune retragerea trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate, asigurarea dreptului la suveranitatea națională și integritatea teritorială a tuturor statelor din regiune, la rezolvarea problemei poporului palestinean în conformitate cu dreptul său la autodeterminare, la organizarea unei vieți independente, potrivit aspirațiilor sale naționale.

Considerînd că una din problemele majore ale vieții contemporane este abolirea oricăror forme de dominație și asuprire imperialistă, a colonialismului și neocolonialismului, a politicii de discriminare rasială și apartheid, țara mea își manifestă în mod statornic solidaritatea cu popoarele care luptă pentru apărarea și consolidarea independenței naționale, pentru preluarea în propriile miini a bogățiilor naționale și folosirea lor în scopul dezvoltării libere, de-sine-stătătoare.

Apreciez că în prezent s-au creat condiții tot mai favorabile victoriei popoarelor din Guineea-Bissau, Angola, Mozambic, împotriva colonialismului, România susținînd în mod statornic dreptul acestor popoare la o viață liberă și independentă.

Aș dori să subliniez și cu acest prilej hotărîrea țării și poporului meu de a acționa alături de toate statele și popoarele lumii, pe baza egalității și respectului reciproc, pentru soluționarea problemelor lumii contemporane în interesul tuturor națiunilor, pentru triumful cauzei păcii, destinderii și colaborării, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Exprimîndu-mi speranța că actuala sesiune a Prezidiului Consiliului Mondial va pune pe prim plan principalele

probleme ale vieții internaționale contemporane și va impulsiona și mai mult lupta forțelor democratice, progresiste, antiimperialiste, activitatea mișcărilor naționale și internaționale de luptă pentru pace în direcția destinderii, securității și cooperării internaționale, cu aceste gînduri urez succes deplin lucrărilor sesiunii dumneavoastră.

CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU CADRELE DE CONDUCERE ALE MINISTERULUI APĂRĂRII NAȚIONALE, CU COMANDANȚI DE ARMATE ȘI ARME, CU GENERALI ȘI OFIȚERI SUPERIORI PARTICIPANȚI LA UN COMPLEX DE EXERCIȚII MILITARE

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Constanța

— 28 mai 1974 —

În încheierea întîlnirii cu cadrele de conducere ale Ministerului Apărării Naționale, cu comandanți de armate și arme, cu generali și ofițeri superiori participanți la complexul de exerciții, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat calde felicitări tuturor acelora care au luat parte la aceste exerciții, pentru modul în care au asigurat buna lor desfășurare, pentru rezultatele obținute.

În numele conducerii de partid și de stat, al său personal, tovarășul Nicolae Ceaușescu a exprimat convingerea că întreaga noastră armată va acționa în continuare cu fermitate pentru îndeplinirea hotărîrilor Comitetului Central al partidului privind ridicarea nivelului de pregătire militară și politică, întărirea capacității de apărare a țării, pentru a fi gata, în orice condiții, să-și îndeplinească cu cinste înalta misiune încredințată de popor.

Subliniind că rolul armatei este de a pune pe primul plan buna pregătire, pentru a putea folosi în cele mai bune condiții mijloacele cu care este înzestrată, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că ea trebuie, totodată,

să participe și la acțiunile de dezvoltare a economiei naționale în diferite sectoare.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a urat participanților la exerciții, tuturor militarilor forțelor noastre armate succese tot mai mari în ridicarea pregătirii de luptă și politice, noi realizări în activitatea viitoare, în întărirea capacității de luptă a armatei.

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU ACTIVUL DE PARTID DIN JUDEȚUL DOLJ

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Dolj

— 29 mai 1974 —

Stimați tovarăși,

Ședința activului de partid din județul Dolj a fost organizată cu scopul de a dezbate unele probleme ale activității organizației de partid, de a face un bilanț cu privire la rezultatele obținute în îndeplinirea planului cincinal de către oamenii muncii din județ și, desigur, de a discuta împreună ce trebuie făcut în vederea îmbunătățirii muncii, pentru a asigura realizarea în cele mai bune condiții a Directivelor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului.

Totodată, trebuie să vă spun de la început că această ședință a fost determinată și de gravele abateri care s-au produs în activitatea unor întreprinderi din județul Dolj. Am dorit ca aceste probleme să facă obiectul unei analize mai temeinice în cadrul activului de partid.

Doresc mai întîi să mă refer la ceea ce s-a făcut în județ, deși pentru fiecare din cei prezenți aici sînt cunoscute rezultatele activității în cei trei ani și cinci luni care au trecut din acest cincinal.

În înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare a tuturor regiunilor și zonelor țării, de amplasare cît mai rațională a forțelor de producție pe teritoriul patriei noastre, și județul Dolj a beneficiat din plin de această orientare generală. Din 1965 și pînă în prezent, producția industrială a județului a crescut de la 3,9 miliarde în 1965 la 9,8 miliarde în 1970 și se prevede să ajungă în 1975 la peste 18 miliarde de lei. În acest fel, județul Dolj se va număra printre județele fruntașe în ce privește volumul producției industriale.

A crescut, de asemenea, în mod corespunzător valoarea producției industriale pe locuitor, de la 5 700 de lei în 1965 la 13 500 în 1970 și se apreciază să ajungă la peste 24 000 în 1975. Numărul de oameni ai muncii care lucrează în industrie și în celelalte activități neagricole a crescut, de asemenea, de la 175 000 în 1965 la 242 000 în 1974. A crescut, totodată, producția agricolă la 2,9 miliarde în 1965, preconizîndu-se să se ajungă în 1975 la 5,6 miliarde de lei.

S-au realizat investiții importante pentru dezvoltarea impetuoasă a industriei ; pe această bază s-au creat mari unități de producție, care ocupă locuri importante printre primele întreprinderi industriale din România.

Succese de seamă s-au obținut și în dezvoltarea învățămîntului, științei, în ridicarea nivelului de cunoștințe al oamenilor muncii. Mă refer la aceasta pentru că, pînă la urmă, tot ceea ce am realizat nu ar fi fost posibil fără pregătirea corespunzătoare a cadrelor pentru toate domeniile de activitate. Tocmai aceste cadre, oamenii au fost aceia care au reușit să înfăptuiască în bune condiții, sub conducerea organizațiilor de partid, sarcinile ce le-au stat în față.

S-a realizat, de asemenea, un număr important de construcții de locuințe și alte așezăminte social-culturale,

în concordanță cu programul și măsurile generale de creștere a nivelului de trai al întregului popor. Au crescut veniturile și nivelul general de trai al oamenilor muncii, al locuitorilor județului Dolj. Dealtfel, construcțiile de locuințe realizate în Craiova sînt destul de elocvente în această privință.

Am vizitat astăzi cîteva întreprinderi. Voi începe cu cele industriale. Mă refer mai întîi la Combinatul chimic, care a cunoscut o puternică dezvoltare în această perioadă și continuă să se dezvolte, devenind una dintre cele mai mari unități de acest fel din Republica Socialistă România. S-a vorbit aici de rezultatele sale. Doresc să arăt că și pe primele cinci luni ale acestui an, planul de producție se realizează în bune condiții, chiar cu o depășire. Desigur, vizita a fost destul de scurtă, dar impresiile pe care le am despre această unitate chimică sînt bune.

Am vizitat uzina „Electroputere", care s-a dezvoltat, de asemenea, foarte puternic, devenind o unitate cu peste 11 000 de oameni ai muncii, dotată cu mașini și utilaje moderne. De asemenea, și aici s-au obținut o serie de rezultate pozitive.

Impresii bune am și despre celelalte două unități de construcții de mașini vizitate — mă refer la uzinele „7 Noiembrie" și la Uzina de reparații auto. Și aici oamenii muncii, comuniștii depun eforturi pentru a realiza în bune condiții sarcinile pe care le au.

Impresii bune mi-a produs și fabrica de confecții, care, dacă nu mă înșel, este a doua ca mărime după cea din București. S-a vorbit aici de rezultatele obținute în folosirea mai eficientă a capacităților de producție, de preocuparea acestui colectiv pentru creșterea productivității muncii. Într-adevăr, din ceea ce am putut constata în această vizită scurtă, se pare că acest colectiv de circa

6 000 de oameni ai muncii depune eforturi susținute pentru a-și îndeplini sarcinile ce-i revin.

Deci, aș putea spune că impresiile generale din aceste vizite sînt bune; am rămas cu convingerea că oamenii muncii din toate aceste unități depun eforturi susținute pentru a contribui la înfăptuirea programului stabilit de Congresul al X-lea, pentru a asigura realizarea cincinalului înainte de termen. Aș dori, de aceea, să adresez tuturor oamenilor muncii de la aceste întreprinderi și din întreaga industrie a județului Dolj felicitări pentru rezultatele obținute și urări de succese tot mai mari. *(Aplauze puternice).*

Din păcate, trebuie însă să vorbesc și despre o serie de lipsuri, despre unele abateri grave care s-au produs la uzinele „Electroputere" și la Fabrica de celule electrice din Băilești.

Desigur, sînt o serie de lipsuri legate de faptul că nici uzinele „Electroputere", nici „7 Noiembrie" — și mai sînt și alte unități — nu și-au realizat sarcinile de plan. Pe cinci luni din acest an, „Electroputere" a realizat planul doar în proporție de 88%, iar „7 Noiembrie" — de 90%. Mai sînt și unele întreprinderi din industria alimentară care, de asemenea, au serioase rămîneri în urmă. Neîndeplinirea sarcinilor de către aceste întreprinderi diminuează mult valoarea realizării și chiar depășirii planului de către celelalte întreprinderi.

Sînt, de asemenea, serioase rămîneri în urmă în ce privește creșterea productivității muncii, care, pe total județ, nu este realizată decît în proporție de 94%. Este semnificativ că în timp ce pe țară producția industrială, în primele cinci luni ale acestui an, a crescut cu 15,5%, în Dolj această creștere este de numai 6,5%, județul rămînînd în urmă, în această perioadă, cu aproape 140 000 000 de lei.

După cum vedeți, impresiile bune pe care le am, precum și eforturile pe care le depun oamenii muncii sînt diminuate de aceste lipsuri, care — este adevărat — se materializează la cîteva întreprinderi, dar cu o pondere mare și care influențează negativ asupra întregii industrii din județ.

Desigur, cauzele acestor lipsuri sînt diverse. În primul rînd ele pornesc de la felul în care conducerea uzinei „Electroputere", comitetul oamenilor muncii, consiliul de conducere al centralei, organizația de partid din întreprindere au știut să soluționeze problemele multiple pe care le au în față.

Există serioase rămîneri în urmă în ceea ce privește buna organizare a fluxului de producție, introducerea tehnologiilor moderne, precum și în folosirea corespunzătoare a dotării cu mașini și utilaje de înaltă tehnicitate, care trebuiau să creeze condiții nu numai pentru realizarea planului, dar chiar pentru depășirea lui. În fond, cu capacitățile existente la „Electroputere", cu dotarea realizată în ultimii 4—5 ani, cu cei 11 000 de oameni ai muncii pe care îi are se putea face mult mai mult. Producția pe care o realizează astăzi uzina nu corespunde efortului făcut de statul nostru pentru dezvoltarea acestei unități și nu este pe măsura posibilităților acestui colectiv în care sînt oameni cu înaltă calificare; îi cunosc pe unii dintre ei încă din 1946 și știu că pot face mai mult.

Dar, dacă vorbim de organizația de partid din uzină, trebuie să ne punem, totodată, și întrebarea: ce a făcut comitetul municipal de partid? Mă așteptam ca secretarul comitetului municipal să vorbească ceva mai mult despre acest lucru; or, numai niște lucruri generale nu ne pot satisface. În definitiv, în Craiova sînt cîteva întreprinderi mari. „Electroputere" este cea mai mare întreprindere din oraș. Ea trebuie să stea în atenția zilnică a biroului,

a comitetului orășenesc și, în aceeași măsură, a comitetului județean, a biroului județean, inclusiv a primului secretar.

Nu vreau să înțeleagă cineva — nici chiar ministrul, care este de față — că ministerul este în vreun fel absolvit de lipsurile care-i revin. Numărîndu-se printre cele mai mari uzine din ramura respectivă, era normal ca această întreprindere să se bucure de o mai mare atenție din partea ministerului. Or, o perioadă îndelungată din 1973 în uzină nu a existat o conducere corespunzătoare; directorul centralei care a fost numit nu s-a prezentat, iar ministerul a închis ochii, i-a admis să stea în București. La aceste lipsuri din uzină a contribuit și poziția ministerului față de asigurarea îndrumării și conducerii corespunzătoare a întreprinderii. Așa cum am mai spus și în alte împrejurări, o asemenea uzină — dealtfel orice întreprindere economică — trebuie să fie în stare să treacă rapid de la o producție la alta, în raport cu necesitățile vieții, cu cerințele interne și ale pieței internaționale. Or, poziția pe care o au tovarășii de la minister de a accepta ca uzina să producă suplimentar locomotive este o poziție cu care nu putem fi de acord. Din punct de vedere tehnic, o asemenea uzină trebuie să fie în stare să producă orice. În timp ce noi importăm o serie de motoare și aparatură din Vest, uzina de aici se plînge că nu are acoperită cu comenzi întreaga capacitate, deși în profilul ei intră tocmai realizarea unor asemenea motoare electrice și aparatură. În ce privește aparatura ce se realizează la această uzină, trebuie arătat că se mențin în producție tipuri vechi, care nu mai corespund cerințelor actuale. Deci lucrurile nu sînt chiar așa de simple și nu se poate trece peste ele cu ușurința cu care s-a trecut astăzi, aici.

Aceasta în ce privește problema nerealizării generale

a planului de producție, a productivității muncii, a neajunsurilor legate de nivelul tehnic și, în general, de organizarea activității în această întreprindere. Dar la toate acestea s-au adăugat anul trecut o serie de abateri grave, de încălcări ale legilor și disciplinei financiare, prin raportarea, pînă în noiembrie 1973, a unei producții nerealizate în valoare de 138 000 000 de lei. Ceea ce este grav e că nimeni din întreprindere nu a încercat ca cel puțin să sesizeze acest lucru și să nu admită ca el să continue. Nici comitetul orășenesc de partid și nici comitetul județean — am în vedere aici biroul, care are în atribuții controlul zilnic al activității — nu s-au sesizat de această situație și nu au acționat la timp. De-abia după controlul făcut de brigada Comitetului Central — al unei comisii a Controlului muncitoresc, Secției organizatorice și altor organisme centrale, la care au participat, în spiritul metodelor noastre de muncă, și reprezentanții comitetului de partid — comitetul județean a cunoscut aceste lucruri, deși, să vă spun cinstit, impresia tovarășilor care au făcut controlul este că ceva a știut și biroul comitetului județean, dar a crezut că lucrurile se vor soluționa pe parcurs. Nu există, firește, o certitudine, în această privință, dar tovarășii care au controlat ne-au informat în cadrul Secretariatului că au această impresie și eu doresc să o pun în fața activului de partid. Dar, oricum, este greu de închipuit ca timp de 11 luni de zile nimeni să nu se fi sesizat în vreun fel de această situație. De-abia după 30 noiembrie s-a acționat pentru a se scădea din ceea ce s-a raportat și s-a reușit să se diminueze cu ceva; dar, în fond, la sfîrșitul anului întreprinderea n-a realizat cu 138 000 000 de lei planul de producție. Nu s-a recuperat nimic, ci pur și simplu s-a pus în ordine și s-a luat în evidență ceea ce nu s-a realizat în mod real. Deci nu se poate spune că s-au luat măsuri pentru a se recupera

nerealizarea; s-au luat măsuri pentru a se raporta în conformitate cu realitatea și s-a considerat că întreprinderea n-a realizat o producție de 138 000 000 de lei.

Același lucru s-a întîmplat la Întreprinderea de celule electrice din Băilești, care a raportat, de asemenea, o producție de 50 000 000 în plus peste ceea ce se realizase de fapt. E adevărat că și această întreprindere aparține de aceeași centrală.

Eu mă așteptam ca tovarășii să ia o poziție mai autocritică, să analizeze mai serios cum s-a putut ajunge aici, înainte de a da asigurări că lipsurile manifestate nu se vor mai repeta în viitor. Sper că vor fi luate asemenea măsuri încît să nu se mai poată ivi în viitor asemenea probleme. Dealtfel, Secretariatul Comitetului Central a stabilit un șir de măsuri în legătură cu cei direct vinovați din conducerea centralei și uzinei; de asemenea, a stabilit să atragă atenția biroului Comitetului județean și biroului Comitetului municipal Craiova pentru aceste lipsuri grave din activitatea lor. Iată, de fapt, tovarăși, una din problemele importante pe care am dorit și doresc să le ridic aici.

Desigur, se poate întîmpla ca, într-o întreprindere sau alta, să apară unele greutăți. Situația apărută la „Electroputere" putea fi soluționată de către însuși colectivul de conducere al întreprinderii, împreună cu ministerul. Se puteau lua măsuri pentru a realiza în întreprindere acele aparataje și produse de care are nevoie economia națională și care intră în profilul acestei întreprinderi. Dealtfel, nu este întîmplător că producem de mult timp această locomotivă; s-a discutat nu o dată cu ministerul și cu centrala respectivă asupra necesității diversificării producției. Există și un program în această privință, dar nici acesta nu a fost realizat, deși se știa de ani de zile că locomotiva pe care o producem noi nu

are cerințe pe piața internațională, iar în țară o vom mai folosi în măsură tot mai mică; nevoile noastre de astfel de locomotive vor fi mai mici, iar cerințele pe piața internațională sînt, de asemenea, în scădere. Cu toate acestea, în decursul anilor nu s-au luat măsuri pentru a introduce în producție alte locomotive sau alte produse pe care întreprinderea să le poată realiza.

Dar, așa cum am mai spus, pot apărea, desigur, anumite greutăți în realizarea planului. Dar obligația conducerii întreprinderii, a organizațiilor de partid este de a raporta corect, de a sesiza la timp și de a cere sprijin — dacă nu sînt în stare să soluționeze ele însele problemele, de a rezolva greutățile care apar. Dar în nici un fel nu se poate admite raportarea falsă a rezultatelor obținute în producție.

Dacă atunci cînd e vorba de lipsuri noi le discutăm și criticăm pe cei vinovați, apoi cînd avem de-a face cu încercări de a induce în eroare, de a înșela, de fapt, însăși clasa muncitoare, poporul — pentru că această uzină e proprietatea clasei muncitoare, a întregului popor —, lucrurile se schimbă; nu mai este vorba de simple lipsuri, ci de o atitudine necorectă din partea acelora cărora partidul, statul, clasa muncitoare le-au încredințat răspunderea în gestionarea unei părți a avuției generale a întregului nostru popor. Față de aceasta nu putem fi în nici un fel îngăduitori! Vina comitetului județean și a comitetului orășenesc este tocmai că au dat dovadă de împăciuire, că nu au acționat cu întregul spirit de răspundere partinic, pentru a nu admite o asemenea stare de lucruri. Eu sînt ferm convins că dacă comitetul județean și comitetul municipal de partid, dacă comuniștii din uzină și-ar fi făcut cum trebuie datoria, nu am fi ajuns la această situație. Lipsurile acestea s-ar fi cunoscut de la început și s-ar fi putut chiar evita. În felul acesta ar

fi fost ajutați și acei tovarăși puși să răspundă de această uzină și, în general, s-ar fi asigurat o soluționare corespunzătoare a problemelor. În aceasta văd eu gravitatea celor petrecute la „Electroputere" și la Întreprinderea de celule electrice din Băilești. Desigur, au fost luate și vor trebui luate în continuare măsuri pentru a lichida definitiv această stare de lucruri și pentru a trage la răspundere pe cei care s-au făcut vinovați de încălcarea legilor statului, nesocotind încrederea cu care au fost investiți.

Se impun deci o serie de concluzii pentru activitatea de viitor. Sînt necesare măsuri serioase pentru a întări spiritul de răspundere, ordinea și disciplina atît în aceste uzine, cît și în toate întreprinderile din județ. Trebuie luate măsuri hotărîte pentru ca, în cel mai scurt timp, „Electroputere" și celelalte uzine rămase în urmă să recupereze nerealizările de plan, să-și organizeze în mod corespunzător activitatea. Ele trebuie să fie ajutate în această privință și de celelalte întreprinderi — și în Craiova sînt astfel de posibilități —, inclusiv de facultatea de specialitate, pentru a putea să lichideze rapid aceste greutăți și lipsuri.

Consider că este pe deplin posibil ca în următoarele luni, la toate uzinele unde există rămîneri în urmă, să fie recuperate nerealizările prin măsuri hotărîte, prin unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii, în frunte cu comuniștii. În felul acesta, pe total județ se va putea asigura realizarea sarcinilor de plan prevăzute pe 1974. Au fost deja luate un șir de măsuri — și ministerul, celelalte organisme centrale vor trebui să acorde sprijinul necesar, să urmărească îndeaproape cum se aplică acest complex de măsuri în vederea lichidării rămînerii în urmă.

În general, în cursul vizitei de astăzi am discutat și problema unei mai bune profilări a uzinei „7 Noiembrie", în sensul de a trece la o producție de tractoare în Craiova. Aceasta va putea să dea uzinei un profil mai clar, să-i asigure o dezvoltare mult mai mare decît pînă acum. Desigur, nu vreau să-mi luați în nume de rău, dar cred că dacă vom începe să producem tractoare la Craiova nu veți raporta că ați realizat mai multe decît s-au făcut în realitate ! *(Animație, aplauze).*

Sînt rămîneri în urmă și în ce privește investițiile. După datele pe care le am, realizarea investițiilor pe total județ este de numai 98%. Este de înțeles că nerealizarea investițiilor va afecta foarte serios nu numai producția pe anul acesta, dar poate pune în pericol însuși planul pe anul viitor. De aceea trebuie luate măsuri serioase în vederea realizării în cele mai bune condiții a investițiilor prevăzute.

Sînt, de asemenea, necesare măsuri hotărîte în ce privește calitatea producției, îmbunătățirea tehnologiilor, creșterea productivității muncii, reducerea cheltuielilor materiale, care se mențin ridicate, asigurarea unei creșteri corespunzătoare a eficienței economice a întregii activități. Repet, față de dotarea pe care o au întreprinderile din Craiova și din județ, aceste sarcini nu numai că sînt posibil de realizat, dar realmente întreprinderile respective pot soluționa rapid nu numai problemele privind producția globală, dar și cele legate de creșterea productivității muncii, ridicarea nivelului tehnic al producției, introducerea tehnologiilor moderne, care, dealtfel, sînt impuse de însăși dotarea pe care o au astăzi uzinele din Craiova. De aceea trebuie luate măsuri energice pentru a fi soluționate rapid toate aceste probleme. Consider că comitetul municipal și comitetul județean trebuie să pună în centrul activității lor zilnice soluționarea acestor probleme din industrie. Este pe deplin posibil să fie rezolvate aceste probleme — și eu sînt convins că, împreună

cu toți oamenii muncii, cu organizația de partid, cu activul de partid, ele se vor soluționa în mod corespunzător încă în cursul acestui an, recuperîndu-se rămînerile în urmă și trecîndu-se la introducerea de tehnologii moderne, la ridicarea simțitoare a nivelului calității și tehnicității întregii noastre producții din Craiova și din județ.

Doresc să spun cîteva cuvinte și în ce privește agricultura. Am putut vedea, în treacăt, aproape întregul județ; impresiile sînt bune. Am vizitat complexul de irigații, de 80 000 ha, realizat în condiții moderne. Mi-a făcut o bună impresie felul în care a început să se organizeze aici activitatea de producție. Investițiile sînt deja în cea mai mare parte realizate. Se impun măsuri pentru ca întreaga suprafață să intre la timp în producție, spre a putea obține de pe ea producții corespunzătoare. Desigur, prevederile sînt bune; avem posibilitatea ca în următorii cîțiva ani să obținem o creștere serioasă a producției pe această suprafață de 80 000 ha. Însă prevederile sînt deocamdată numai în plan. Acum se cer măsuri pentru a obține recoltele și producțiile corespunzătoare pe această suprafață. Atrag, de aceea, foarte serios atenția comitetului județean, organelor agricole, tuturor oamenilor muncii din agricultură de a lua toate măsurile pentru ca aceste lucrări, de nivel bun, care s-au realizat aici — și care ne costă circa 20 000 de lei pe hectar — să aibă drept rezultat o creștere corespunzătoare a producției agricole cerealiere, zootehnice, legumicole, horticole, pomicole ș.a.m.d. Aceasta este problema nr. 1. Se impun stabilirea de către comitetul județean a unui program special, dezbaterea lui cu toate unitățile agricole de stat și cooperatiste aflate pe aceste suprafețe și luarea tuturor măsurilor în vederea obținerii rezultatelor prevăzute. Există toate condițiile, și eu sînt convins că se vor lua toate măsurile, pentru a obține realmente chiar mai mult decît recoltele prevăzute.

Dealtfel, trebuie spus că aceste prevederi nu sînt chiar așa de mari, întrucît 4 000 kg la grîu irigat este puțin și 8 000 kg de porumb irigat este, de asemenea, puțin; cam aceleași sînt, prin comparație, prevederile și la celelalte culturi. Deci nu sînt producții nerealizabile; avem cazuri cînd obținem producții chiar mai mari în culturi neirigate. Este pe deplin posibil ca în cîțiva ani aceste prevederi să fie realizate și chiar depășite. Aceasta va fi, ca să spun așa, un test, o punere la încercare a capacității organizatorice atît a comitetului județean de partid, cît și a felului cum cooperativele, întreprinderile de stat, pînă la urmă întregul activ de partid va ști să pună în valoare aceste investiții ce s-au realizat în agricultură. Eu sînt convins că într-o perioadă nu prea lungă vom putea aprecia, pe baza rezultatelor ce se vor obține, că, într-adevăr, organizația de partid Dolj știe să-și îndeplinească cum trebuie îndatoririle atît în industrie, cît și în agricultură! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dar, în afară de aceste 80 000 ha, în județ mai sînt alte cîteva sute de mii de hectare — și trebuie să ne preocupăm ca și pe ele să realizăm încă în acest an prevederile stabilite, să obținem producții corespunzătoare. Din păcate, trebuie spus că în zootehnie rezultatele pe primele cinci luni ale acestui an nu ne pot mulțumi. Nu vreau să mai dau date, dar eu atrag foarte serios atenția de a se lua toate măsurile pentru a se îndeplini și în agricultură planul pe care-l avem și a obține producții corespunzătoare prin realizarea în bune condiții a tuturor lucrărilor agricole, prin strîngerea la timp și fără pierderi a recoltelor, printr-o îngrijire mai corespunzătoare a animalelor, în vederea sporirii producției în zootehnie.

Aș dori ca în acest an, în ce privește agricultura, județul Dolj să ocupe un loc, dacă nu primul, în orice caz să se situeze printre județele fruntașe. Și, după cît cunosc,

datorită și condițiilor de umiditate, puteți concura cu succes la locurile fruntașe în agricultură. *(Vii aplauze).* Dar numai condițiile climatice nu sînt suficiente. Depinde de munca pe care o vor desfășura toți oamenii muncii din agricultură pentru a transforma aceste condiții în realitate.

Nu doresc să vorbesc acum mai pe larg de problemele nivelului de trai. Totuși mi-ar fi greu să nu mă refer la felul în care se construiește în Craiova. E drept, n-am mai fost de mult pe aici, dar am constatat cu multă bucurie că s-a construit și se construiește mult. Dealtfel, acest lucru e un fenomen general în întreaga țară. Sînt aici construcții frumoase, dar trebuie să spun că nu se construiește după un plan bine pus la punct. A fost elaborat, cum se știe, un proiect de lege privind sistematizarea. Desigur, se va spune că de-abia a apărut acest proiect; însă comitetul județean și consiliul popular județean cunosc mai de mult directivele date cu privire la sistematizare, la construirea unor orașe moderne, la folosirea rațională a terenurilor, a lucrărilor edilitare. Or, eu am putut vedea că unele construcții sînt amplasate la voia întîmplării. Desigur, nu sînteți singurii care ați procedat așa — și în alte județe se mai întîlnesc astfel de situații. Dar acum sînt în Craiova și vreau să mă refer la situația din acest oraș. S-au construit aici o serie de blocuri frumoase, dar ele au fost retrase cu zeci de metri de la stradă. Ce credeți că o să facem acolo, tovarăși ?! O să dăm ordin să se pună acum în fața lor alte blocuri ! Nu putem admite să lăsăm asemenea deschideri de zeci de metri. Nu știu cum și-au închipuit arhitecții, comitetul județean și consiliul popular orășenesc și județean că se va admite o astfel de risipă a pămîntului, de cheltuieli edilitare. Eu atrag foarte serios atenția că trebuie să se pună imediat capăt acestor stări de lucruri și să

se treacă la revederea proiectului de sistematizare, pentru a fi prezentat Consiliului de Miniștri și Comitetului Central spre a fi aprobat în conformitate cu prevederile proiectului de lege, care va deveni în curînd lege.

Sînt necesare măsuri hotărîte pentru a restrînge foarte serios suprafețele pentru construcții. Să construim în mod rațional, să ținem seama de necesitățile edilitare și de transport — și de necesitatea de a realiza orașe model, care să corespundă din ce în ce mai bine cerințelor oamenilor muncii. Vom construi mult și în viitorii ani; inclusiv în Craiova va trebui să construim în continuare. Dar vrem ca în cincinalul următor să construim în așa fel — chiar începînd din acest an și mai cu seamă la construcțiile care trebuie deja amplasate pentru 1975 —, încît orașele noastre să capete în 1980 o cu totul altă înfățișare.

Pornind de la preocuparea permanentă a conducerii partidului și statului noastru pentru ridicarea nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii, consider că este necesar ca și comitetul județean, activul și organizația județeană de partid să acorde în continuare atenția corespunzătoare înfăptuirii tuturor măsurilor stabilite privind îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii.

Desigur, tot ceea ce am realizat în județ se datorește în primul rînd muncii organizațiilor de partid, a comitetului județean de partid, faptului că au știut să unească eforturile tuturor oamenilor muncii pentru a da viață sarcinilor ce le-au revenit. Tot așa însă, lipsurile care s-au manifestat sînt și lipsurile organizațiilor de partid, ale comitetului județean. Se impun deci măsuri hotărîte pentru a îmbunătăți activitatea de conducere de către comitetul județean de partid, de celelalte comitete oră-

șenești și comunale, de către toate organizațiile de partid din județ.

Avem în județul Dolj o organizație de partid de peste 70 000 de membri de partid. Este o organizație puternică, atît numericește, cît și din punctul de vedere al compoziției. Avem un activ de partid numeros, avem cadre bune de partid. Dacă mă uit aici, în sală, aproape că nu-mi vine să cred că s-au putut întîmpla acele lipsuri și abateri grave de care am vorbit mai înainte. Cu un asemenea activ de partid poți să rezolvi orice probleme! Eu nu cred că pot fi probleme, în municipiul Craiova sau în județul Dolj, care să nu poată fi rezolvate apelînd la activul de partid, la cei peste 70 000 de comuniști. Cu acest activ uriaș și prin unirea în jurul său a tuturor oamenilor muncii din județ pot fi soluționate orice probleme!

Iată de ce insist asupra necesității de a se acorda mai multă atenție folosirii activului de partid în toate domeniile de activitate, atragerii cadrelor noastre de partid din toate sectoarele la soluționarea problemelor complexe care se ivesc continuu. Avem în județ cadre de ingineri, de muncitori calificați, de profesori din învățămîntul superior, învățători, agronomi, cooperatori, militari. De ce oare să nu apelați și la cadrele din armată să vă ajute? Ele ajutau mai mult în trecut! Ei sînt și tehnicieni, și ingineri buni, sînt și oameni care știu să introducă disciplină și ordine acolo unde este nevoie. Unind toate aceste forțe, putem realmente soluționa toate problemele. Eu sînt convins că activul de partid din municipiul Craiova și din județul Dolj reprezintă o puternică forță care poate asigura cu succes înfăptuirea tuturor sarcinilor care stau în fața județului! *(Aplauze puternice).*

Sînt necesare măsuri pentru a ridica continuu nivelul de cunoștințe politice și ideologice, pentru a înfăptui programul de calificare a cadrelor, a oamenilor muncii.

Astăzi problemele din industrie, dar și cele din agricultură — nu mai vorbesc de știință și învățămînt — nu mai pot fi soluționate fără oameni cu cunoștințe corespunzătoare. Trebuie deci să ne preocupăm mai mult de înfăptuirea programului și a hotărîrilor Comitetului Central privind ridicarea nivelului de cunoștințe politice, ideologice și profesionale, deoarece numai prin însușirea unor asemenea cunoștințe se creează activistul, inginerul, muncitorul cu conștiința înaintată, care poate soluționa în mod competent toate problemele. *(Aplauze puternice).*

Aș dori să-mi exprim convingerea că discuțiile din această adunare a activului de partid — desigur, nu suficient de critice și aproape lipsite complet de autocritică — vor fi totuși utile, că ele vor fi urmate de o analiză temeinică cu activul de partid de la „Electroputere" și apoi în ședințe, pe secții sau pe fabrici, cu absolut toți oamenii muncii. Este necesar ca fiecare muncitor să cunoască ce s-a întîmplat, să știe că asemenea lucruri nu fac cinste acestui minunat colectiv de oameni ai muncii, că ei înșiși trebuie să acționeze rapid pentru a șterge această pată rușinoasă la adresa acestui colectiv de oameni ai muncii. *(Aplauze puternice).* Vă rog să transmiteți tuturor oamenilor muncii de la „Electroputere", odată cu salutul meu, și dorința și cerința de a face totul pentru a soluționa rapid toate problemele; să le transmiteți încrederea pe care o am în acest colectiv, pe care îl cunosc de mult. Știu că el va fi în stare să rezolve în mod competent toate problemele! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Doresc, de asemenea, să-mi exprim convingerea că și comitetul județean de partid, precum și comitetul municipal, biroul comitetului județean și biroul comitetului municipal, aparatul acestor organisme vor trage toate concluziile, că vor face o analiză mai temeinică decît

cea pe care au făcut-o astăzi și vor stabili, pe baza ei, un program corespunzător de măsuri, cu sprijinul Comitetului Central. Am convingerea că atît comitetul de partid județean, cît și cel municipal vor acționa în așa fel încît lipsurile de care am amintit mai înainte să rămînă un episod al trecutului și să demonstreze în muncă, în viață că într-adevăr își respectă declarațiile pe care le-au făcut aici, că sînt hotărîți să îndrepte rapid situația, să lichideze lipsurile! *(Aplauze puternice).*

Cu aceasta aș dori să urez activului de partid, tuturor comuniștilor, comitetului județean, celorlalte organe de partid succese tot mai mari în activitatea lor! Le doresc să întîmpine cea de-a XXX-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al XI-lea al partidului cu bune rezultate în toate domeniile de activitate. Vă urez succes și multă sănătate, tovarăși! *(Urale, aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!" Cei prezenți la adunare ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN MUNICIPIUL CRAIOVA

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Dolj

— 29 mai 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului Craiova și celor din județul Dolj salutul călduros al Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat, al guvernului, precum și al meu personal. *(Aplauze, se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Ne aflăm în municipiul și județul dumneavoastră într-o vizită de lucru. Am vizitat cîteva întreprinderi, un complex de irigații și am avut o ședință cu activul de partid. Desigur, mi-ar fi greu să redau impresiile multiple pe care le am în urma celor ce am constatat astăzi. Trebuie să declar însă că întreprinderile pe care le-am vizitat — combinatul chimic, uzinele „Electroputere", „7 Noiembrie", întreprinderea de reparații auto și marea fabrică de confecții — mi-au produs o bună impresie. Am constatat la multe din aceste întreprinderi rezultate bune în activitatea lor, toate au obținut succese în dezvoltarea producției, în perfecționarea activității economice,

în ridicarea nivelului tehnic și în creșterea nivelului de cunoștințe al oamenilor muncii. Tocmai ca rezultat al tuturor acestor succese s-au putut obține o serie de rezultate pozitive în realizarea planului pe primele 5 luni ale acestui an.

Mă bucură faptul că, pe primii 3 ani ai cincinalului, oamenii muncii din județul Dolj și din municipiul Craiova au rezultate bune, reușind să dea peste plan o anumită cantitate de produse. Din păcate însă — și vreau să vă spun deschis aceasta —, pe primele 5 luni, pe total, Doljul nu a realizat planul de producție. Sînt unele rămîneri în urmă. Sînt, desigur, întreprinderi cu rezultate foarte bune, dar și unele cu rămîneri mari în urmă. Aș dori însă, pentru rezultatele obținute pe total pînă acum, să adresez cele mai calde felicitări tuturor oamenilor muncii și să-mi exprim convingerea că vor acționa cu toată hotărîrea pentru a lichida rămînerile în urmă și a întîmpina a XXX-a aniversare a eliberării țării și Congresul al XI-lea al partidului cu planul îndeplinit în toate sectoarele de activitate. *(Aplauze, se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Am discutat mai pe larg, în cadrul activului de partid, toate aceste probleme. Le veți cunoaște, dealtfel, și dumneavoastră, pentru că vor fi publicate în presă. Tovarășii de la județ vor avea grijă să prelucreze cu toți oamenii muncii problemele care se pun în vederea lichidării neajunsurilor, a îmbunătățirii activității în toate domeniile.

Știu că se găsesc aici mulți oameni ai muncii de la „Electroputere", una din marile întreprinderi în acest domeniu din România. Tocmai în această uzină sînt unele neajunsuri mai importante. Doresc să mă adresez direct, în cadrul acestei adunări, oamenilor muncii de la „Electroputere", în frunte cu comuniștii, pentru a lua toate măsurile spre a folosi în mod corespunzător mijloacele cu care sînt dotați și a face ca acest minunat colectiv, de 11 000 de oameni ai muncii, să lichideze rapid lipsurile care s-au manifestat și să se numere printre întreprinderile fruntașe nu numai din Craiova, dar din întreaga țară. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Cunosc bine acest colectiv și sînt convins că toți oamenii muncii, toți membrii de partid, conducerea întreprinderii, împreună cu comitetul municipal și comitetul județean de partid, vor face totul pentru ca, în întîmpinarea celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei și a Congresului al XI-lea, uzinele „Electroputere" să se înfățișeze cu fruntea sus, cu rezultate demne de un asemenea colectiv renumit. *(Aplauze puternice)*.

Desigur, sînt necesare măsuri în toate întreprinderile pentru a folosi mai bine capacitățile de producție și pentru reducerea cheltuielilor materiale — care pe total județ sînt mari —, pentru creșterea productivității muncii, ridicarea calității producției, a nivelului tehnic al întregii noastre activități. Să facem în așa fel încît la realizările pe care le obțin oamenii muncii din patria noastră — care în cele cinci luni din acest an au realizat planul cu un ritm de creștere de 15,5% față de perioada corespunzătoare de acum un an — să vă aduceți și dumneavoastră contribuția corespunzătoare, pentru a putea, în strînsă unitate cu toți cei ce muncesc din patria noastră, să asigurăm progresul tot mai rapid al României socialiste pe calea bunăstării și fericirii întregului nostru popor. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Trebuie să avem permanent în vedere că înfăptuirea programului de creștere a bunăstării materiale și spirituale este condiționată nemijlocit de realizarea planului de dezvoltare a economiei noastre naționale în toate domeniile, că industria reprezintă un factor determinant al progresului nostru general. Cunoașteți prevederile cu

privire la creșterea nivelului de trai; începînd de la 1 august, vom trece la aplicarea majorării veniturilor oamenilor muncii, a retribuției, în conformitate cu prevederile planului cincinal și cu cele stabilite de plenara Comitetului Central de la sfîrșitul anului 1973. Se va realiza o majorare mai substanțială a veniturilor mici, de care vor beneficia, în primul rînd, femeile și tineretul. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!“)*.

În ce privește agricultura, am constatat cu multă satisfacție că țărănimea cooperatistă, toți oamenii muncii din agricultură au lucrat și lucrează în condiții bune întreaga suprafață pe care o dețin. Mi-au produs o plăcută impresie lucrările de irigații, realizate, în condiții moderne, pe 80 000 ha. Dar, așa cum am spus și la activul de partid, am făcut o lucrare bună, am cheltuit pe fiecare hectar circa 20 000 de lei; acum urmează ca pe această suprafață — dealtfel, pe întreaga suprafață a județului, dar mă refer acum la cea irigată — să facem totul pentru a obține producțiile pe care le-am avut în vedere atunci cînd am început lucrările de irigat. Ținînd seama că prevederile nu sînt prea mari, cred că putem ca, în cîțiva ani, să le depășim. Stă în puterea țărănimii cooperatiste și a lucrătorilor din agricultura de stat, a tehnicienilor și inginerilor agricoli de a obține — la fel ca și oamenii muncii din industrie — producții tot mai mari, aducîndu-și astfel contribuția la dezvoltarea continuă a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice)*.

De la această tribună doresc să adresez cele mai calde felicitări oamenilor muncii din agricultură pentru felul în care au executat lucrările pînă acum, să le urez să obțină recolte bogate, să lupte pentru a ocupa locul întîi pe țară în acest an. *(Urale, aplauze prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!“)*.

Aș dori, de asemenea, să mă adresez intelectualității din Craiova și din județ. Avem aici unități de învățămînt superior, avem centre de cercetare, avem un învățămînt dezvoltat. Avem un număr mare de ingineri, de specialiști în toate domeniile de activitate — o uriașă forță care trebuie să acționeze cu tot mai multă fermitate pentru a asigura legarea mai strînsă a învățămîntului cu practica, cu producția, pentru a educa studenții și tineretul în spiritul dragostei de muncă, pentru înflorirea României, pentru apărarea și dezvoltarea pe noi trepte a cuceririlor socialismului în patria noastră. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!“)*.

Dragi tovarăși,

În acest an vom sărbători a XXX-a aniversare a eliberării țării, vom avea Congresul partidului. Cunoașteți că întregul nostru popor întîmpină aceste evenimente istorice din viața națiunii noastre cu remarcabile realizări în toate domeniile de activitate. Sînt convins că și craiovenii, toți oamenii muncii din Dolj vor face totul pentru a-și aduce contribuția la realizările noastre generale, pentru a putea spune la congres că și Doljul — care se numără și astăzi printre județele fruntașe din punctul de vedere al producției industriale și care va avea în anul viitor o producție de 18 miliarde de lei — își aduce contribuția sa însemnată la tot ceea ce se înfăptuiește, că la depășirea cincinalului și Doljul a fost prezent. *(Urale puternice, aplauze prelungite)*.

Trebuie să avem permanent în vedere că tot ceea ce facem noi pe calea dezvoltării socialiste a României răspunde pe deplin intereselor vitale ale întregului nostru popor. Totodată, realizările noastre sînt o măreață contribuție la cauza socialismului, la creșterea forței și influenței țărilor socialiste în lume, la întărirea forțelor

antiimperialiste, anticolonialiste; ele sînt o mare contribuţie la politica de colaborare internaţională, de pace în lume. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!")*.

În încheiere doresc să exprim încă o dată convingerea conducerii partidului că oamenii muncii din municipiul Craiova şi din judeţul Dolj — din industrie, agricultură şi din celelalte domenii de activitate — vor face totul pentru a îndeplini în cele mai bune condiţii marile sarcini pe care le au, că vor obţine succese tot mai mari şi vor realiza şi ei cincinalul înainte de termen. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!")*.

Vă doresc dumneavoastră şi tuturor locuitorilor din municipiul Craiova şi judeţul Dolj succese tot mai mari în întreaga activitate, multă sănătate şi multă fericire. *(Aplauze puternice, urale îndelungate; se scandează minute în şir: „Ceauşescu — P.C.R.!")*.

CUVÎNTARE
LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA TÎRGU JIU

Cu prilejul vizitei de lucru în judeţul Gorj

— 30 mai 1974 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Ne aflăm în judeţul Gorj într-o vizită de lucru. Dorim să constatăm împreună cum se realizează sarcinile trasate de Congresul al X-lea şi de Conferinţa Naţională, ce trebuie făcut în continuare pentru a asigura îndeplinirea în cele mai bune condiţii a planului cincinal, pentru ca şi oamenii muncii din municipiul Tîrgu Jiu şi din judeţul Gorj să aducă o contribuţie tot mai substanţială la dezvoltarea în ritm intens a economiei naţionale, la creşterea bunăstării şi fericirii întregului popor. *(Aplauze puternice, urale)*

Daţi-mi voie să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului Tîrgu Jiu şi judeţului Gorj un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, precum şi din partea mea personal. *(Aplauze puternice, urale)*.

În cursul vizitelor făcute la centrala electrică Rogojelu, la mina Tismana, la uzinele Sadu am putut constata cu multă satisfacţie eforturile făcute de oamenii muncii din

aceste unități — ca, dealtfel, de toți oamenii muncii din municipiul Tîrgu Jiu și din județul Gorj — pentru realizarea în bune condiții a sarcinilor ce le revin. Aș dori să remarc în mod deosebit activitatea minerilor, care depun eforturi susținute pentru a realiza planul de extracție a cărbunelui, asigurînd astfel combustibilul necesar pentru unitățile energetice. După cele spuse de conducătorii minei, reiese că în acest an se va realiza în întregime planul producției de cărbune; sînt chiar și unele promisiuni că se va da ceva cărbune în plus, peste plan, recuperîndu-se astfel o parte din nerealizarea înregistrată în cei 3 ani care au trecut din actualul cincinal. În orice caz, consider că măsurile luate, eforturile care se depun în momentul de față creează condiții pentru ca în acest an și în anii viitori activitatea minerilor să se desfășoare cu bune rezultate. De aceea, doresc să adresez minerilor urarea de a obține succese tot mai mari, de a asigura realizarea programului din acest cincinal și din cincinalul viitor, a întregului program de dezvoltare a producției miniere din această zonă, pînă la aproape 50 000 000 de tone de cărbune. Este un angajament bun. Desigur, se fac eforturi susținute din partea statului pentru aceasta, dar principalul efort trebuie să-l facă minerii, tehnicienii, inginerii, toți oamenii muncii de pe aceste meleaguri. De aceea, urez minerilor, tuturor acelora care sînt chemați să contribuie la realizarea acestui program succese tot mai mari în activitatea lor și „Noroc bun". *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Am constatat, de asemenea, cu multă bucurie activitatea desfășurată de energeticieni și de constructori pentru a realiza la timp noile centrale electrice, care vor trebui să asigure în următorii ani economiei naționale și întregii țări o cantitate însemnată de energie. Sper că și energeticienii, precum și constructorii care realizează aceste centrale electrice își vor îndeplini în bune condiții planul, contribuind astfel într-o măsură însemnată la înfăptuirea programului în domeniul dezvoltării energeticii în România. Doresc să le urez succes în activitatea lor! *(Aplauze puternice, urale)*.

De asemenea, la uzinele Sadu am constatat cu multă satisfacție realizările obținute pînă acum, măsurile luate pentru ridicarea nivelului tehnic și al calității producției și pentru dezvoltarea în continuare a întregii activități. Doresc să adresez și muncitorilor de la Sadu felicitări și cele mai bune urări de noi succese în viitor! *(Aplauze; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Pentru rezultatele pe care toți oamenii muncii din municipiul Tîrgu Jiu și din județul Gorj le-au obținut în realizarea planului pe primii trei ani din cincinal și pe cele 5 luni ale acestui an doresc să le adresez tuturor calde felicitări și să le urez succese tot mai mari! *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu și poporul!")*.

Adresez, de asemenea, calde felicitări și cooperatorilor care au obținut recolte tot mai mari și depun eforturi pentru a asigura sporirea continuă a producției agricole în toate sectoarele de activitate! Fără nici o îndoială că rezultatele obținute în agricultură au o mare însemnătate pentru înfăptuirea programului de creștere a bunăstării și fericirii întregului nostru popor! *(Aplauze puternice, urale)*.

Trebuie să menționez și la această adunare populară că întregul nostru popor realizează cu succes sarcinile stabilite de Congresul al X-lea. Multe județe au obținut deja un mare avans în realizarea cincinalului înainte de termen și există toate condițiile ca angajamentele asumate la Conferința Națională, de a realiza cincinalul mai devreme, să se înfăptuiască cu deplin succes. Iată de ce doresc ca și de aici să adresez clasei muncitoare, tuturor

oamenilor muncii cele mai călduroase felicitări și să le urez succese tot mai mari în întreaga lor activitate. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu— P.C.R.!")*.

Se înfăptuiesc, de asemenea, cu succes Directivele Congresului al X-lea cu privire la creșterea veniturilor oamenilor muncii și la ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. Începînd de la 1 august, în acest an se va trece la a doua etapă a majorării retribuției, asigurîndu-se, după cum cunoașteți, o sporire mai accentuată a veniturilor femeilor, a veniturilor mai mici, de care beneficiază îndeosebi femeile și tineretul, dar de care vor beneficia, în general, toți oamenii muncii din România. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu și poporul!")*.

Faptul că, în dezvoltarea industriei noastre socialiste, ca și a întregii economii, am realizat rezultate mai bune decît am avut inițial în vedere ne permite să asigurăm și o creștere mai mare a veniturilor oamenilor muncii. Aceasta demonstrează încă o dată că stă în puterea noastră, a tuturor, ca, prin înfăptuirea neabătută a politicii partidului de dezvoltare rapidă a industriei și agriculturii, a tuturor sectoarelor de activitate, să creăm condiții pentru creșterea mai rapidă a veniturilor, a bunăstării și fericirii întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, urale prelungite; se scandează: „Ceaușescu și poporul!")*.

Ca rezultat al preocupării partidului și statului pentru amplasarea rațională a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, și județul Gorj a cunoscut o dezvoltare rapidă. De la o producție industrială de 1,5 miliarde în 1965 a ajuns la o producție de 3,3 miliarde în 1970 și va ajunge la circa 7 miliarde în 1975. Iată, tovarăși, ritmul înalt în care s-a dezvoltat industria în județul dumneavoastră!

Așa cum s-a dezvoltat, dealtfel, în întreaga țară! *(Aplauze puternice, urale)*.

Potrivit prevederilor din proiectele de dezvoltare în cincinalul următor, în 1980 producția industrială în județul Gorj va ajunge la peste 16 miliarde de lei, crescînd deci mai mult de două ori. Și în următorii cinci ani va trebui să depuneți deci eforturi susținute pentru a asigura dezvoltarea industriei în întregul județ și, alături de industrie, a agriculturii, a învățămîntului, a întregii activități economico-sociale, pentru a se crea, odată cu aceasta, condiții de viață, de locuit tot mai bune pentru toți oamenii muncii. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu și poporul!")*.

Aș dori să-mi exprim convingerea că oamenii muncii, în frunte cu comuniștii, cu activul de partid, cu comitetele județean și municipal de partid, vor face totul pentru a realiza, în cele mai bune condiții, actualul cincinal și a pregăti astfel trecerea cu succes la înfăptuirea marilor sarcini ce vor trebui realizate în următorul cincinal. *(Aplauze puternice, urale)*.

Cu această convingere doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului Tîrgu Jiu și județului Gorj, activului de partid, tuturor comuniștilor succese tot mai mari, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!" „Ceaușescu și poporul!". Cei prezenți la adunare ovaționează cu puternic entuziasm pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului și președintele țării)*.

CUVÎNTARE
LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA SLATINA

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Olt

— 30 mai 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, tuturor locuitorilor din Slatina și din județul Olt un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a guvernului, precum și din partea mea personal. *(Aplauze puternice, urale).*

În cadrul vizitei de lucru pe care am făcut-o în mai multe județe, ne-am gîndit că este bine să ne oprim și în județul Olt. Am dorit să cunoaștem și să ne consfătuim cu activul de partid, cu oamenii muncii asupra problemelor legate de înfăptuirea în bune condiții a programului elaborat de Congresul al X-lea, a Directivelor Conferinței Naționale cu privire la dezvoltarea în ritm intens a industriei și agriculturii, a întregii noastre țări. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!").*

Am vizitat cîteva întreprinderi, toate realizate în ultimele două cincinale, începînd din 1965. Sînt întreprinderi bazate pe tehnologii moderne, dotate cu mașini și utilaje de înaltă tehnicitate. Unele din acestea — cum este

cea de aluminiu — sînt, prin specificul lor, unice în România.

Fără îndoială că avem impresii, în general, bune, ținînd seama de rezultatele care s-au obținut în ultimii ani în punerea în producție a acestor capacități moderne, în realizarea planului de producție de către unele din ele, precum și de preocupările pe care le-am constatat la oamenii muncii din aceste întreprinderi de a asigura înfăptuirea în întregime a sarcinilor ce le stau în față.

În general, se poate spune că oamenii muncii din județul Olt — la fel ca întregul nostru popor — au obținut rezultate de seamă în cei trei ani ai actualului cincinal, aducîndu-și și ei contribuția la înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al X-lea, la realizarea cincinalului în bune condiții și înainte de termen. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!").*

Județul Olt se numără printre multele județe care în ultimii zece ani au cunoscut o dezvoltare impetuoasă. Dacă în 1965 producția industrială globală reprezenta 1,5 miliarde de lei, ea a fost în 1970 de 3,4 miliarde și va fi în 1975 de peste 12 miliarde de lei. A crescut producția industrială pe locuitor, de la 3 000 de lei în 1965 la aproape 7 000 în 1970 și va ajunge la peste 23 000 în 1975. Aceste date vorbesc în mod convingător despre justețea politicii partidului nostru de ridicare armonioasă a tuturor județelor și regiunilor, de amplasare și dezvoltare a forțelor de producție în întreaga țară. *(Aplauze puternice, urale).*

Fără îndoială că aceste realizări au cerut eforturi susținute din partea oamenilor muncii, a specialiștilor, din partea comuniștilor, a organizațiilor de partid, a comitetului județean de partid. Și se vede că s-au obținut rezultate bune! Doresc să adresez calde felicitări tuturor oamenilor muncii din județ, comuniștilor, activului de partid

și comitetului județean pentru rezultatele obținute în activitatea lor ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !")*.

Rezultate bune s-au obținut, de asemenea, și în agricultură, producția globală agricolă crescînd și ea de la 1,6 miliarde în 1965 la aproape 4 miliarde, cît se prevede pentru 1975. Se poate spune că și țărănimea cooperatistă, la fel ca oamenii muncii din industrie, a depus eforturi pentru a înfăptui sarcinile trasate de congres. De aceea, aș dori să adresez și țărănimii cooperatiste, tuturor oamenilor muncii din agricultură — odată cu felicitările mele pentru cele realizate — urarea de a obține noi și noi succese în activitatea lor ! *(Aplauze puternice, urale)*.

Dar, dacă putem privi cu satisfacție ceea ce s-a realizat, nu trebuie însă să trecem peste o serie de lipsuri și neajunsuri care continuă să se mai manifeste în unele din întreprinderile județului Olt. Chiar la întreprinderile pe care le-am vizitat astăzi — începînd cu prima și terminînd cu ultima —, la toate patru, fără excepție, am constatat, pe lîngă rezultatele bune obținute, și o serie de neajunsuri și rămîneri în urmă. La uzina de aluminiu s-au manifestat o serie de lipsuri foarte serioase, ceea ce a făcut ca, cu puțin timp mai înainte, să se ajungă la diminuarea rezultatelor privind calitatea. Nu putem să fim pe deplin satisfăcuți de felul cum sînt folosite în aceste întreprinderi capacitățile de producție — începînd cu marea uzină de la Balș, care, printr-o bună gospodărire și organizare a muncii și a producției, poate obține aproape dublarea producției cu capacitățile existente. De asemenea, la uzina de aluminiu, în unele secții prelucrătoare se poate dubla producția. Nu vreau să mai vorbesc despre noua uzină de utilaj alimentar, pentru că, de fapt, ea nu a început să producă asemenea utilaj, ci realizează, de fapt, alte produse. Nu putem fi deloc mulțumiți de felul cum ministerul și conducerea acestei întreprinderi au acționat

pentru a îndeplini sarcinile pe care le-au avut. De asemenea, la uzina de prelucrare a aluminiului — uzină cu secții de înaltă tehnicitate și moderne, care, într-adevăr, constituie o mîndrie a României socialiste — există, alături de rezultate bune, și o mare risipă de spațiu. Pe acele spații va trebui ca, în următorii ani, să se obțină o producție dublă, folosindu-se, în felul acesta, în mod rațional investițiile pe care le-am realizat în acești ani.

De ce insist asupra acestei probleme ? Am făcut în județul Olt, în 1971—1975, investiții de peste 10 miliarde de lei — și va trebui ca aceste investiții, acești bani să poată fi folosiți cu maximum de eficiență economică. Capacitățile de producție realizate trebuie să dea maximum de producție — și este posibil acest lucru ! Aceasta este sarcina comitetului județean, a comitetului orășenesc din Slatina, a comuniștilor din aceste uzine, a conducerilor întreprinderilor, a tuturor oamenilor muncii și a ministerelor. Să întocmim programe de măsuri concrete pentru ca, în următorii cîțiva ani, să îmbunătățim complet folosirea spațiilor construite aici !

Este necesar să se acorde mai multă atenție problemelor de calitate în toate uzinele, atît în cele vizitate, cît și în cele pe care nu le-am vizitat. Problema calității producției constituie factorul esențial al asigurării dezvoltării în ritm înalt a societății noastre socialiste ! De asemenea, trebuie să acordăm mai multă atenție problemei creșterii productivității muncii, reducerii cheltuielilor materiale, realizării producției cu cheltuieli cît mai mici. Aceasta va duce la creșterea venitului net, la sporirea venitului național, creîndu-se condiții corespunzătoare pentru a dispune de mai multe mijloace în vederea dezvoltării în continuare a patriei noastre socialiste, cît și a ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a întregului

nostru popor. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !")*.

Este necesar să se acorde mai multă atenție înfăptuirii programului de ridicare a nivelului de calificare a oamenilor muncii, a pregătirii cadrelor — începînd de la muncitor pînă la directorul de întreprindere. Trebuie să discutăm deschis problemele : lipsurile la care m-am referit depind de oameni, sînt rezultatul neajunsurilor în felul în care muncesc cadrele de conducere, organizațiile de partid, toți oamenii muncii, pentru că fiecare poartă răspunderea pentru buna gospodărire a acestor mijloace, care sînt bunuri ale întregului nostru popor. Deci, lipsurile sînt lipsuri ale oamenilor, sînt, pînă la urmă, și ale dumneavoastră ! Cu toții trebuie să luăm măsurile corespunzătoare în vederea lichidării acestor neajunsuri, a îmbunătățirii conducerii, a ridicării nivelului de pregătire a cadrelor, de la director pînă la muncitor. Numai astfel vom avea garanția că asemenea neajunsuri nu se vor mai repeta, că aceste capacități moderne de producție vor da maximum din ceea ce pot da. *(Aplauze puternice)*.

Mi-au făcut o impresie plăcută construcțiile de locuințe, spitalul, celelalte construcții sociale, care vin să contribuie la ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii de pe aceste meleaguri. Desigur, s-a realizat mult și în această direcție. Dar se poate construi ceva mai rațional, cu o sistematizare mai bună, cu o folosire mai judicioasă a suprafețelor, ținîndu-se seama că județul Olt și, în general, întreaga țară, nu dispune de suprafețe mari, pe care să le risipim. Se impune să aplicăm în mod consecvent directivele cu privire la sistematizare, la construcția unor orașe și sate cît mai moderne, și, în același timp, să construim cît mai rațional, încît să se îmbine utilul cu frumosul, să se asigure condiții de viață cît mai plăcute pentru toți oamenii muncii. Sînt multe posibilități în această

direcție. Ceea ce s-a realizat merită, într-adevăr, toată lauda, dar trebuie făcut mai mult pentru folosirea mai economicoasă a suprafețelor din oraș. Același lucru este valabil și pentru sate.

Este necesar să înțelegem că peste tot trebuie să acționăm cu spirit de buni gospodari, cu spirit de răspundere pentru bunurile întregului nostru popor. Să avem în vedere că ceea ce facem astăzi va dăinui zeci și zeci, chiar sute de ani. Ca atare, să facem lucruri bune, care să fie demne de epoca societății socialiste multilateral dezvoltate, de epoca comunistă ! *(Aplauze puternice)*.

Cunoașteți preocupările permanente ale partidului și statului nostru de a asigura ridicarea continuă a nivelului de trai al întregului popor. Dealtfel, întreaga politică a partidului, esența societății socialiste pe care o edificăm este bunăstarea și fericirea omului. Tot ceea ce facem este chemat să asigure poporului condiții din ce în ce mai bune de viață. Pentru aceasta trebuie să înțelegem că depinde de noi, de fiecare, la locul său de muncă, de a realiza și în această direcție mai mult, contribuind la creșterea producției de bunuri materiale, la sporirea avuției naționale în general. Ridicarea nivelului de trai este nemijlocit legată de creșterea avuției naționale, a venitului național, de folosirea cu maximă eficiență a fiecărui leu investit. Numai pe această bază putem asigura ridicarea bunăstării întregului popor ! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !")*.

Începînd de la 1 august, în acest an vom trece la realizarea măsurilor stabilite de congres și de plenara Comitetului Central de la sfîrșitul anului trecut cu privire la noua majorare a veniturilor oamenilor muncii. Așa cum s-a stabilit de plenară, vom majora în mod mai substanțial veniturile mici, de care vor beneficia în primul rînd femeile și tineretul. Aceasta arată grija și pre-

ocuparea continuă a partidului nostru pentru a asigura acestor categorii de oameni ai muncii condiții tot mai bune de viață. *(Aplauze, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Pregătim de pe acum noul cincinal. În acest cadru, județul Olt va cunoaște și în anii 1976—1980 o dezvoltare în ritm înalt, producția globală industrială urmînd să ajungă la circa 20 de miliarde de lei, iar producția pe locuitor la circa 35 000 de lei. Fără nici o îndoială că asigurarea acestei dezvoltări în ritm înalt va cere eforturi susținute și în cincinalul viitor. De aceea, pe lîngă preocuparea de a pune ordine și de a realiza sarcinile de care am vorbit, în întreprinderile existente trebuie luate de pe acum toate măsurile pentru a asigura îndeplinirea în bune condiții a prevederilor din următorul cincinal.

Cunosc bine oamenii din județul Olt și din municipiul Slatina și sînt convins că nu vor rămîne mai prejos față de cei din alte județe. Sînt încredințat că vor face totul pentru a lichida lipsurile, pentru a păși în primele rînduri ale luptei pentru realizarea sarcinilor de plan. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Dragi tovarăși,

Trebuie să avem permanent în vedere faptul că tot ceea ce noi realizăm în construcția socialistă, pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate și crearea condițiilor pentru a trece la făurirea societății comuniste în România, constituie, totodată, o contribuție importantă la cauza socialismului, la dezvoltarea colaborării și solidarității țărilor socialiste, la creșterea prestigiului socialismului în întreaga lume. *(Aplauze puternice, urale).*

Fiind conștienți de toate acestea, vom acționa în continuare, în spiritul deplinei responsabilități, pentru dezvoltarea colaborării și solidarității cu toate țările socialiste,

cu toate popoarele care luptă pentru dezvoltarea economico-socială independentă, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Participînd activ la diviziunea internațională a muncii, ne vom aduce și în viitor contribuția militantă la cauza eliberării popoarelor, la lupta împotriva imperialismului, colonialismului, neocolonialismului, la promovarea unei politici noi, care să asigure ca fiecare națiune să se bucure de libertatea deplină de a se dezvolta corespunzător dorințelor și năzuințelor sale. *(Aplauze puternice, urale).*

Vom acționa și în continuare cu toată fermitatea pentru a contribui la așezarea relațiilor între state pe principiile noi, de egalitate, respect al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne, de renunțare la forță și la amenințarea cu forța în raporturile dintre state. Vom face totul pentru a contribui la înfăptuirea securității pe continentul european, considerînd că aceasta reprezintă o necesitate nu numai pentru popoarele din Europa, dar și pentru întreaga lume.

Sîntem hotărîți să acționăm în strînsă unitate cu toate țările socialiste, cu toate forțele antiimperialiste, pentru o politică de pace și colaborare internațională. *(Aplauze puternice, urale).*

Deoarece cu această adunare încheiem vizitele de lucru realizate în trei județe, aș dori să exprim de aici, de la Slatina, mulțumiri tuturor locuitorilor din județele vizitate — din Dolj și municipiul Craiova, din Gorj și din municipiul Tîrgu Jiu, precum și locuitorilor din Slatina și din județul Olt — pentru primirea călduroasă și pentru manifestările cu care ne-au întîmpinat peste tot. Vedem în aceasta o expresie a adeziunii totale a oamenilor muncii, a locuitorilor din aceste județe, ca și a întregului popor, la politica partidului și guvernului, o dovadă a încrederii nelimitate în Comitetul Central, în partidul nostru,

a hotărîrii de a înfăptui neabătut politica sa internă și externă, care corespunde pe deplin intereselor și năzuințelor întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În încheiere doresc să-mi exprim încă o dată convingerea că oamenii muncii din industrie și agricultură, toți locuitorii județului Olt, împreună cu organizațiile de partid, cu comitetul județean de partid, vor face totul pentru a îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile pe care le au ! Vă urez succese tot mai mari în activitatea pe care o desfășurați ! Să întîmpinați cea de-a XXX-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al XI-lea cu realizări de seamă în toate sectoarele de activitate ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Vă doresc tuturor multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, urale îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !", „Ceaușescu—P.C.R. !". Cei prezenți la adunare ovaționează cu entuziasm pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului și președintele României socialiste).*

MESAJ
ADRESAT DE COMITETUL CENTRAL, DE SECRETARUL GENERAL AL P.C.R. CONDUCERII P.C. FINLANDEZ

Cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la trecerea în legalitate a Partidului Comunist Finlandez

— 2 iunie 1974 —

După ce se adresează tuturor comuniștilor, oamenilor muncii finlandezi un cald salut de prietenie și solidaritate împreună cu cele mai bune urări de succes din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, din partea comuniștilor și a întregului popor român, în mesaj se arată :

Membrii partidului nostru, care el însuși a cunoscut anii grei ai ilegalității, întregul nostru popor au urmărit cu deosebit interes și cu cele mai profunde sentimente de solidaritate internaționalistă activitatea și lupta consecventă desfășurate de P.C. Finlandez pentru apărarea intereselor vitale ale poporului finlandez. Străbătînd un glorios drum de luptă revoluționară, partidul dumneavoastră a devenit o importantă forță politică națională, care se bucură de respectul, stima și încrederea oamenilor muncii finlandezi. Detașament de frunte al clasei muncitoare finlandeze, P.C. Finlandez desfășoară o intensă activitate pentru apărarea și promovarea intereselor oamenilor muncii, pentru consolidarea și lărgirea libertăților de-

mocratice, pentru unirea tuturor forțelor muncitorești și populare, în slujba realizării țelurilor păcii și socialismului.

Partidul dumneavoastră se manifestă, totodată, în mod activ, în cadrul mișcării comuniste și muncitorești internaționale, pentru întărirea unității și coeziunii comuniștilor din întreaga lume, pentru înțelegere și colaborare, împotriva imperialismului și colonialismului, pentru triumful idealurilor păcii și socialismului.

Ne folosim și de acest prilej pentru a da glas simțămintelor noastre de deplină satisfacție față de relațiile tovărășești, de prietenie și colaborare, existente între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Finlandez, dorinței de a acționa pentru dezvoltarea în continuare a acestor raporturi, în interesul celor două popoare, al întăririi unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Legăturile dintre partidele noastre s-au împletit în mod fericit cu evoluția ascendentă cunoscută în ultimii ani de relațiile economice, politice, culturale și tehnico-științifice între România și Finlanda. Reafirmăm și cu acest prilej dorința de a extinde și diversifica și în viitor bunele raporturi dintre statele noastre, în interesul ambelor noastre popoare, al cauzei păcii și înțelegerii internaționale, al destinderii, securității și cooperării în Europa și în lume.

Referitor la cele două mari evenimente pe care le întîmpină în acest an poporul român — a XXX-a aniversare a eliberării patriei și al XI-lea Congres al P.C.R. —, în mesaj se spune : Întregul popor, sub conducerea partidului comunist, își intensifică activitatea pentru a obține noi și importante succese în dezvoltarea sa economică și socială, în ridicarea nivelului vieții materiale, spirituale și a bunăstării, în construcția societății socialiste multilateral dezvoltate.

Poporul și guvernul român militează cu fermitate pentru lichidarea tuturor formelor de asuprire și subjugare a altor popoare, pentru respectarea în relațiile dintre state a principiilor egalității în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, a dreptului fiecărei națiuni de a-și hotărî singură destinele.

România depune o activitate susținută pentru înfăptuirea securității europene, pentru accelerarea încheierii cu succes a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, care să ducă la așezarea relațiilor dintre țările continentului nostru pe baze noi, să ofere securitate deplină fiecărei țări, să asigure dezvoltarea, fără restricții, a colaborării multilaterale economice, științifice și tehnice între statele europene.

Partidul Comunist Român, detașament activ al mișcării comuniste și muncitorești internaționale — se spune în încheierea mesajului — dezvoltă relații tovărășești, de solidaritate și colaborare frățească cu toate partidele comuniste și muncitorești, întărește legăturile de prietenie și sprijin cu mișcările de eliberare națională, extinde raporturile cu partidele socialiste, social-democrate, cu toate forțele progresiste, antiimperialiste. După părerea noastră, intensificarea luptei unite pe scară națională și internațională a tuturor forțelor muncitorești, democratice, antiimperialiste, a maselor largi populare constituie chezășia succesului împlinirii aspirațiilor și promovării intereselor vitale ale popoarelor, triumfului cauzei păcii, securității și colaborării internaționale.

MESAJ ADRESAT DE CONSILIUL NAȚIONAL ȘI DE PREȘEDINTELE FRONTULUI UNITĂȚII SOCIALISTE, CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 30 DE ANI DE LA CREAREA UNIUNII DEMOCRATICE A POPORULUI FINLANDEZ

— 5 iunie 1974 —

După ce se exprimă aprecieri în legătură cu activitatea desfășurată de Uniunea Democratică a Poporului Finlandez (S.K.D.L.) pentru asigurarea unei largi participări a forțelor populare finlandeze la activitatea destinată propășirii și prosperității poporului finlandez, unui viitor de pace, securitate și colaborare internațională, în mesaj se arată :

Recent a avut loc primul Congres al Frontului Unității Socialiste, larg organism democratic de unire a tuturor organizațiilor politice, obștești, culturale, a eforturilor maselor largi populare, în frunte cu clasa muncitoare, sub conducerea partidului comunist, pentru realizarea programului de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Congresul a avut loc într-o perioadă cînd poporul român se află angajat plenar în opera istorică de dezvoltare economico-socială a țării, de ridicare a nivelului de viață, civilizație și cultură. În întreaga țară are loc un puternic avînt, determinat de cele două mari evenimente politice de mare însemnătate în

viața poporului nostru care vor avea loc în acest an — a XXX-a aniversare a eliberării țării de sub dominația fascistă și cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Susținînd pe deplin politica externă de pace și colaborare promovată de România, Frontul Unității Socialiste militează pentru strîngerea relațiilor de prietenie și colaborare cu partide și organizații democratice și progresiste din Europa, extinde raporturile cu mișcările de eliberare națională.

În acest context am dori să exprimăm satisfacția pentru relațiile dintre Frontul Unității Socialiste și Uniunea Democratică a Poporului Finlandez și dorința de a dezvolta aceste relații în folosul țărilor și popoarelor noastre.

MESAJ ADRESAT CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 25 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ORGANELOR DE MILIȚIE

— 7 iunie 1974 —

Cu prilejul împlinirii unui sfert de veac de la înființarea miliției, doresc ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat, al guvernului și al meu personal, să adresez generalilor, ofițerilor, subofițerilor, tuturor lucrătorilor din cadrul organelor miliției un cordial salut și cele mai calde felicitări.

Crearea, cu 25 de ani în urmă, a miliției populare a reprezentat un moment deosebit de important în procesul democratizării țării, al transformării revoluționare a societății românești pe calea preluării puterii de către clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea, a edificării socialismului, a conducerii statului de către popor. În tot acest timp miliția și-a îndeplinit cu cinste rolul de instrument al clasei muncitoare, al poporului muncitor în lupta împotriva forțelor reacționare, retrograde, pentru apărarea cuceririlor revoluționare, a vieții noi, socialiste, a proprietății obștești și a muncii pașnice a cetățenilor patriei noastre. Crearea, ca și întreaga activitate desfășurată de organele de miliție dovedesc justețea politicii generale a partidului și statului nostru, care a pornit și pornește de

la principiile marxist-leniniste potrivit cărora revoluția socialistă trebuie să-și creeze propriile instrumente, propriile organe de stat însărcinate să vegheze la apărarea cuceririlor revoluționare, să asigure în practică exercitarea de către popor a conducerii suverane a țării.

Conducînd vasta operă de edificare a noii orînduiri, partidul acordă o atenție permanentă perfecționării întregii activități a statului, a tuturor organelor sale — și, în acest cadru, asigură condiții corespunzătoare în vederea ridicării la un nivel tot mai înalt a activității organelor de miliție, care au un rol de prim ordin în apărarea avuției naționale, a proprietății socialiste — de stat și cooperatiste —, a avutului oamenilor muncii, a liniștii și ordinii în societatea noastră.

În centrul atenției organelor de miliție trebuie să stea în permanență grija și preocuparea pentru salvgardarea avuției naționale, a creației materiale și spirituale a oamenilor muncii, a măreţelor realizări ale construcției socialiste. Ele trebuie să-și întărească vigilența și să acționeze cu fermitate împotriva oricui ar încerca să lovească în proprietatea obștească, să deterioreze sau să sustragă din bunurile poporului. Organele de miliție au datoria să conlucreze cu oamenii muncii, în dubla lor calitate de producători și proprietari ai mijloacelor de producție, la întărirea și apărarea proprietății socialiste, a avuției create cu brațele și mintea celor ce muncesc și care constituie baza progresului general al țării, a făuririi bunăstării și fericirii întregului popor.

Totodată, organele de miliție sînt chemate să acționeze cu fermitate pentru a apăra avutul personal, liniștea cetățenilor, pentru respectarea riguroasă a normelor de circulație pe arterele publice, pentru combaterea manifestărilor de nesocotire a regulilor de comportare cetățenească, împotriva actelor de huliganism și a oricăror manifestări

antisociale care, într-un fel sau altul, afectează buna conviețuire, climatul de cinste, etică și echitate ce trebuie să domnească în societatea noastră socialistă.

Organele de miliție trebuie să dovedească o înaltă exigență și responsabilitate în aplicarea și respectarea legilor, în întărirea legalității socialiste, în combaterea oricăror abuzuri și ilegalități, pornind de la faptul că apărarea legilor este o condiție esențială a întăririi orînduirii noastre noi, a democrației socialiste, o cerință vitală a mersului înainte pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Trebuie să se înțeleagă faptul că respectarea legilor este o obligație primordială pentru fiecare cetățean al țării, indiferent de poziția pe care o ocupă în societate.

O îndatorire de prim ordin a organelor de miliție este întărirea permanentă a legăturii cu masele de oameni ai muncii, asigurarea participării acestora la întărirea și apărarea legalității și ordinii în stat, la combaterea tuturor manifestărilor contrare intereselor generale ale societății. Aceasta este o cerință esențială a procesului de adîncire a democrației socialiste, o expresie a faptului că masele populare participă nemijlocit la conducerea statului, a tuturor organelor sale, la întreaga viață social-politică a societății noastre socialiste. Activitatea de apărare și consolidare a proprietății socialiste, de respectare a normelor bunei conviețuiri sociale este o parte integrantă, obiectiv necesară, a întregii activități de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de creștere a gradului de civilizație și bunăstare a poporului nostru. De aceea, aceasta reprezintă o înaltă răspundere a organelor de miliție, precum și o datorie civică, de prim ordin, a fiecărui cetățean, a tuturor oamenilor muncii, chemați să-și aducă contribuția la înfăptuirea întregii politici interne și externe a partidului și statului. Bucurîndu-se de sprijinul larg al

cetățenilor, de colaborarea strînsă a oamenilor muncii, organele de miliție își vor putea îndeplini, fără îndoială, în condiții tot mai bune, în interesul tuturor celor ce muncesc, atribuțiile de mare răspundere cu care au fost investite în societatea noastră.

Procesul de continuă perfecționare a organizării și conducerii societății pune și în fața organelor de miliție sarcini importante legate de modernizarea metodelor lor de muncă, de asigurarea unei înalte pregătiri profesionale a tuturor cadrelor care lucrează în acest domeniu. Este necesară o temeinică cunoaștere de către fiecare lucrător al miliției a întregii legislații socialiste a țării, și, totodată, promovarea consecventă de către toate organele de miliție a unui spirit de deplină obiectivitate și principialitate în muncă, în relațiile cu cetățenii.

Este necesar ca toți cei ce lucrează în miliție — și care prin însăși natura activității lor vin în contact permanent cu masele largi de oameni ai muncii — să fie, în toate împrejurările, model de comportare morală și civică în viața socială și personală, să devină, prin tot ceea ce fac, adevărați propagandiști și promotori ai politicii de echitate și dreptate socială a partidului și statului nostru, ai principiilor etice ale socialismului, cîștigîndu-și, prin atitudinea lor, stima și prețuirea deosebită a oamenilor muncii.

Aniversarea a 25 de ani de la înființarea miliției are loc în anul jubiliar cînd sărbătorim împlinirea a trei decenii de la eliberarea țării de sub jugul fascist și cînd va avea loc cel de-al XI-lea Congres al partidului. Făcînd, cu acest prilej, bilanțul muncii lor, organele de miliție vor trebui să-și propună îmbunătățirea în continuare a întregii activități, în deplină concordanță cu marile sarcini care stau în fața întregului nostru popor în

mersul ferm înainte pe calea socialismului și comunismului.

Îmi exprim convingerea că, alături de întregul nostru popor, cadrele și lucrătorii din miliție, însuflețiți de profunde sentimente patriotice, vor face totul pentru a-și îndeplini cu cinste, în toate împrejurările, marile sarcini ce le revin, veghind cu înaltă răspundere patriotică și revoluționară la respectarea legilor statului, la apărarea bunurilor țării, a vieții și muncii pașnice a întregului nostru popor — făuritor entuziast al societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României.

Urez tuturor organelor și lucrătorilor miliției noi și mari succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire!

MESAJ ADRESAT REUNIUNII LA NIVEL ÎNALT A ORGANIZAȚIEI UNITĂȚII AFRICANE DE LA MOGADISCIO CU PRILEJUL CELEI DE-A XI-A ANIVERSĂRI

— 12 iunie 1974 —

Cu ocazia celei de-a XI-a aniversări a Organizației Unității Africane și a Zilei eliberării Africii îmi este deosebit de plăcut să adresez dumneavoastră, reprezentanți ai statelor și popoarelor Africii, reuniți în sesiune solemnă la Mogadiscio, un călduros salut și cele mai cordiale felicitări, în numele Consiliului de Stat și al guvernului Republicii Socialiste România, al poporului român și al meu personal.

Cea de-a XI-a aniversare a creării Organizației Unității Africane are loc în condițiile cînd în viața internațională se afirmă tot mai puternic voința popoarelor de a realiza și consolida un climat de destindere, colaborare și securitate, de a stinge focarele de tensiune și război, de a asigura soluționarea în interesul tuturor națiunilor a problemelor politice contemporane prin participarea, pe bază de egalitate, a tuturor statelor lumii. Consider că astăzi, mai mult ca oricînd, se impune cu putere necesitatea intensificării și unirii eforturilor forțelor democratice, progresiste și antiimperialiste pentru promovarea noilor principii unanim recunoscute ale relațiilor dintre

state, bazate pe egalitatea deplină în drepturi, pe respectarea independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, nefolosirea forței sau amenințării cu forța, asigurarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, fără nici un amestec din afară.

Popoarele africane, statele independente ale continentului, membre ale Organizației Unității Africane au adus și aduc o contribuție însemnată la recunoașterea și aplicarea neabătută în relațiile dintre toate statele lumii a acestor principii, la curmarea politicii imperialiste de forță, dictat și agresiune, la statornicirea unei atmosfere de pace, înțelegere și colaborare între popoare.

Vizitele pe care le-am întreprins în ultimii ani într-un șir de state de pe continentul african, întîlnirile și convorbirile avute, pe pămîntul Africii și în România, cu șefi de state, cu conducători ai unor mișcări de eliberare națională din Africa au constituit un important mijloc de amplificare a conlucrării fructuoase dintre țara mea și statele africane, o expresie elocventă a dorinței noastre comune de a dezvolta colaborarea, de a întări legăturile de prietenie și solidaritate dintre poporul român și popoarele din Africa, ceea ce corespunde intereselor tuturor forțelor antiimperialiste.

Folosesc acest prilej pentru ca — în numele României socialiste, al poporului român, care a dus el însuși, timp de veacuri, o luptă plină de sacrificii pentru eliberarea națională și socială — să reafirm profunda noastră solidaritate cu lupta popoarelor africane împotriva imperialismului, colonialismului, neocolonialismului, a oricărei forme de dominație și asuprire. Ferm hotărîtă să acorde în continuare întregul său sprijin politic, diplomatic, moral și material mișcărilor de eliberare națională din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau, Namibia în lupta lor justă pentru libertate și independență națională, pentru

ca aceste popoare să-și poată orienta toate forțele în vederea dezvoltării economice și sociale de sine stătătoare, România consideră că în prezent există toate condițiile favorabile accelerării victoriei împotriva ultimelor rămășițe ale colonialismului pe pămîntul Africii. Țara noastră condamnă cu fermitate politica de discriminare rasială și apartheid dusă de regimurile rasiste din Africa de Sud și Rhodesia, militează cu hotărîre pentru aplicarea neîntîrziată a prevederilor Declarației O.N.U. cu privire la acordarea independenței tuturor țărilor și popoarelor coloniale.

Republica Socialistă România — ea însăși țară în curs de dezvoltare — înțelege, sprijină și va sprijini și în viitor eforturile statelor africane pentru lichidarea stării de subdezvoltare, a decalajului economic care le desparte de statele avansate economic, acționează consecvent pentru așezarea pe baze noi a relațiilor economice internaționale, pentru stabilirea unor raporturi echitabile între prețurile materiilor prime și ale produselor industrializate și va milita cu consecvență pentru punerea în aplicare a rezoluțiilor adoptate în această problemă de sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U.

Folosesc acest prilej pentru a ura din inimă popoarelor Africii noi și noi succese în lupta lor pentru abolirea totală și definitivă a tuturor vestigiilor colonialismului și neocolonialismului, pentru dezvoltarea economică-socială independentă, pentru pace și colaborare internațională.

CUVÎNT LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII ORDINULUI „23 AUGUST" CLASA I TOVARĂŞULUI GENERAL DE ARMATĂ ION IONIŢĂ, MEMBRU SUPLEANT AL COMITETULUI EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R., MINISTRUL APĂRĂRII NAŢIONALE, CU PRILEJUL CELEI DE-A 50-A ANIVERSĂRI A ZILEI DE NAŞTERE

— 14 iunie 1974 —

Dragă tovarăşe Ioniţă,

În numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat, al guvernului, precum şi al meu personal doresc să-ţi adresez cele mai calde felicitări cu prilejul împlinirii a 50 de ani şi înmînării Ordinului „23 August" clasa I, care constituie o înaltă apreciere a conducerii partidului şi statului a activităţii pe care ai desfăşurat-o şi o desfăşori în cadrul conducerii partidului, în rîndul forţelor armate ca ministru al apărării naţionale.

Prin acordarea acestei înalte distincţii, conducerea partidului şi statului subliniază contribuţia pe care tu ai adus-o şi o aduci la întreaga operă de făurire a socialismului în patria noastră, ca activist de vreme îndelungată al partidului, ca ofiţer de peste 25 de ani în rîndul armatei noastre.

Fără îndoială că prin această distincţie dăm o apreciere întregii activităţi şi rezultatelor obţinute în întărirea şi ridicarea nivelului pregătirii de luptă şi politică

a armatei noastre, subliniem faptul că armata noastră, ofiţerii, soldaţii îşi îndeplinesc în bune condiţii misiunea încredinţată de partid, de guvern şi popor.

Aş dori să exprim convingerea conducerii de partid şi de stat, precum şi a mea personal că şi în viitor vei acţiona cu aceeaşi perseverenţă şi fermitate în îndeplinirea sarcinilor încredinţate de partid, de guvern, de popor, că armata noastră va obţine noi succese în ridicarea pregătirii sale de luptă şi politică, că se va face totul pentru înfăptuirea politicii partidului, pentru instruirea cu mijloace de luptă moderne a armatei, pentru însuşirea temeinică a acestora de către toţi militarii armatei, spre a putea, în orice moment, să-şi îndeplinească în cele mai bune condiţii îndatoririle ce le revin în apărarea cuceririlor revoluţionare, a independenţei şi suveranităţii statului nostru socialist.

Sîntem încredinţaţi că se va acţiona şi în continuare pentru dezvoltarea colaborării cu armatele ţărilor socialiste, pentru a întări şi pe această cale solidaritatea şi a contribui la unitatea tuturor ţărilor socialiste — garanţia afirmării forţei şi prestigiului socialismului pe plan internaţional.

Cu această convingere, aş dori încă o dată să-ţi adresez cele mai calde felicitări şi să-ţi urez noi şi noi succese în întreaga activitate, multă putere de muncă, pentru ca, împreună cu întregul colectiv de conducere al partidului, cu întregul partid, să-ţi aduci în continuare contribuţia la înfăptuirea politicii generale de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, ca, acţionînd împreună cu consiliul de conducere, cu toţi generalii, ofiţerii, cu toţi militarii armatei noastre, să se asigure dezvoltarea şi întărirea forţelor noastre armate.

Multă sănătate şi succese tot mai mari, multă fericire! *(Aplauze).*

CUVÎNTARE LA INAUGURAREA EXPOZIŢIEI JUBILIARE „MULŢUMIM DIN INIMĂ PARTIDULUI", MANIFESTARE CONSACRATĂ ÎMPLINIRII UNUI SFERT DE VEAC DE LA CONSTITUIREA ORGANIZAŢIEI DE PIONIERI DIN ROMÂNIA

— 15 iunie 1974 —

Dragi prieteni pionieri şi copii,

Cu prilejul aniversării a 25 de ani de la înfiinţarea Organizaţiei de Pionieri doresc să vă adresez vouă, tuturor pionierilor şi copiilor patriei noastre socialiste, cele mai calde felicitări şi urarea de a creşte cît mai sănătoşi, de a vă însuşi cele mai noi şi înaintate cunoştinţe în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice).*

Preocuparea pentru educarea copiilor, a tinerei generaţii a constituit încă din anii ilegalităţii o sarcină permanentă pentru partidul nostru. Chiar din primii ani de după eliberare, în 1945, s-a trecut la organizarea primelor detaşamente de pionieri. Este adevărat că, în mod oficial, organizaţia a fost constituită cu 25 de ani în urmă ; dar tradiţiile înaintate, preocuparea partidului nostru pentru educarea copiilor, a tinerei generaţii au constituit întotdeauna un factor important în lupta de eliberare naţională şi socială, pentru înfăptuirea revoluţiei populare şi a politicii de construcţie socialistă. Tocmai datorită acestei preocupări au putut creşte zeci, sute, mii de activişti revoluţionari, de constructori minunaţi ai socialismului în România. *(Aplauze puternice, urale).*

Mulţi din cei care au intrat în primele detaşamente din 1945, mulţi din cei care acum 25 de ani au participat la constituirea Organizaţiei de Pionieri sînt astăzi activişti de partid şi de stat, sînt muncitori sau ingineri, îndeplinesc sarcini de răspundere în diferitele domenii ale construcţiei socialiste şi făuririi bunăstării şi fericirii poporului nostru. De aceea putem spune că organizaţiile de pionieri şi-au adus şi ele contribuţia la marea victorie a făuririi socialismului în patria noastră. *(Aplauze puternice, urale).*

În condiţiile dezvoltării economico-sociale a României, ale progresului industriei, agriculturii, ştiinţei, culturii, ale preocupării generale pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale şi spirituale a întregului popor, partidul nostru s-a îngrijit şi se îngrijeşte continuu de a crea copiilor condiţii de viaţă şi de învăţătură dintre cele mai bune. Ştim că viitorul oricărui popor, deci şi viitorul poporului nostru, construirea cu succes a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, triumful comunismului în România sînt nemijlocit legate de felul cum vor creşte copiii patriei, pionierii de astăzi. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Înaintaşii voştri, părinţii voştri au avut multe greutăţi de învins ; ei mai au şi astăzi de învins o serie de greutăţi, trebuie încă să facă faţă şi să lupte pentru înlăturarea unor neajunsuri spre a asigura mersul tot mai hotărît înainte al patriei pe calea socialismului, a civilizaţiei celei mai înaintate, pe calea comunismului. Dar fac aceasta fiind conştienţi că cu cît România va înregistra succese mai mari în dezvoltarea sa socialistă, cu atît aceasta va contribui la creşterea bunăstării întregului popor şi, totodată, la cauza socialismului şi păcii în întreaga lume. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceauşescu şi poporul !").*

Partidul şi guvernul fac totul pentru ca, odată cu îm-

bunătățirea condițiilor de viață, să asigure dezvoltarea pe baze tot mai înaintate a învățămîntului, pentru a crea copiilor, tineretului patriei cele mai bune condiții de a-și însuși în mod temeinic cuceririle moderne ale științei și culturii naționale și universale. Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului cere oameni cu cele mai înalte cunoștințe în toate domeniile de activitate! Voi, dragi prieteni, veți fi aceia care veți trăi nemijlocit în societatea socialistă multilateral dezvoltată și care veți avea misiunea să asigurați înaintarea României pe calea făuririi societății comuniste! Faceți totul pentru a vă însuși în cele mai bune condiții comorile științei și culturii, pentru a vă aduce contribuția la bunăstarea și fericirea poporului, la independența și suveranitatea României! *(Aplauze puternice, urale).*

Desigur, punem la baza întregii activități de formare a tinerei generații concepția cea mai înaintată despre lume — materialismul dialectic și istoric, concepția științifică despre societate — marxism-leninismul. Numai pe baza acestei concepții se pot asigura dezvoltarea multilaterală a societății, ridicarea nivelului de conștiință al fiecărui cetățean al patriei, triumful noii societăți, care să asigure deplina egalitate între oameni, manifestarea deplină a personalității umane, în strînsă legătură cu interesele generale ale societății, ale întregii omeniri. *(Aplauze puternice).*

Conducerea partidului și statului apreciază în mod deosebit activitatea multilaterală desfășurată de organizațiile de pionieri, care au un rol important în educarea generațiilor de copii, de tineret. Apreciem în mod deosebit participarea la conducerea organizației a însuși tineretului, a copiilor, pentru că în acest fel activitatea în cadrul organizațiilor de pionieri devine ea însăși o școală a conducerii, o școală de conduită cetățenească, de întărire a

disciplinei și spiritului de răspundere. De asemenea, apreciem activitatea cadrelor didactice, a tuturor acelora care prin întreaga lor muncă contribuie la educarea pionierilor, a copiilor patriei în spiritul concepției partidului nostru despre lume și societate. *(Aplauze puternice).*

Vizitînd expoziția organizată cu prilejul acestei aniversări, ne-au produs o impresie plăcută realizările pionierilor din întreaga țară, orientarea tot mai fermă spre legarea învățămîntului cu viața, cu producția, preocuparea de a sădi în inima și mintea fiecărui copil dragostea față de muncă și de învățătură, față de politica partidului, de patria noastră socialistă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Aș dori să adresez cele mai calde felicitări tuturor acelora care au contribuit la realizarea acestor lucrări prezentate în cadrul expoziției, tuturor pionierilor și copiilor, cadrelor didactice care imprimă în mod ferm această orientare nouă și să vă urez noi și noi succese în activitatea viitoare! *(Aplauze puternice, îndelungate; urale).*

Doresc să adresez tuturor pionierilor și copiilor patriei noastre socialiste chemarea de a face totul pentru a-și însuși cele mai noi cunoștințe în toate domeniile de activitate. Iubiți, dragi prieteni, munca — factorul hotărîtor al oricărui progres, al dezvoltării și înfloririi continue a patriei noastre socialiste! Învățați, învățați, pentru că numai însușindu-vă cele mai noi și mai înaintate cunoștințe în toate domeniile de activitate veți deveni buni constructori ai societății socialiste multilateral dezvoltate și ai societății comuniste, veți putea să serviți patria, politica partidului în cele mai bune condiții! *(Aplauze puternice, urale).*

Dezvoltați spiritul de prietenie dintre voi, solidaritatea în muncă și învățătură, deoarece societatea pe care noi o edificăm este societatea frăției și colaborării, care asigură

satisfacerea atît a necesităților fiecărui individ, cît și a intereselor generale ale întregii națiuni! Prietenia și colaborarea constituie în toate împrejurările factorul triumfului societății avansate, al bunăstării, independenței și suveranității patriei noastre! *(Aplauze puternice).*

Dezvoltați prietenia și colaborarea cu copiii, cu organizațiile de pionieri din țările socialiste, din toate țările lumii! Numai prin prietenie și colaborare între tinerii de pretutindeni se vor asigura lichidarea vechii politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, realizarea unei lumi mai drepte și mai bune, în care copiii, tineretul, omenirea să se poată dezvolta în mod liber, fără frica unui nou măcel sau a vreunei agresiuni; numai astfel se va putea înfăptui o politică de pace și colaborare! *(Aplauze puternice).*

Am lăsat la sfîrșit chemarea care o consider cea mai importantă și de care depind înseși creșterea voastră, locul vostru în societate: iubiți-vă părinții, urmați sfaturile lor! Faceți totul pentru a fi demni de părinții și de înaintașii voștri, pentru a asigura ca tot ceea ce ei au visat, tot ceea ce ei au început să duceți voi mai departe, în mod liber, corespunzător noilor cerințe ale dezvoltării societății omenești! *(Aplauze puternice).*

În încheiere, vă urez încă o dată succese tot mai mari în muncă, la învățătură. Vă doresc multă fericire, multă sănătate! Să creșteți sănătoși, cu o gîndire înaintată, demni de epoca socialismului și comunismului!

Multă fericire!

(Aplauze puternice, îndelungate. Urale și ovații. Miile de pionieri prezenți la această impresionantă întîlnire cu secretarul general al partidului scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!", „Ceaușescu—România!").

CUVÎNT
LA ȘEDINȚA CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA DIN 18 IUNIE 1974

Doresc să subliniez în fața Consiliului de Stat importanța ratificării tratatelor de prietenie și cooperare dintre România și Costa Rica, dintre România și Argentina, dintre România și Republica Guineea, precum și a acordurilor generale de colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Arabă Libiană, precum și dintre Republica Socialistă România și Republica Africa Centrală.

Tratatele de prietenie și cooperare marchează, fără îndoială, un pas important în activitatea internațională a României, de dezvoltare a colaborării cu țările care se pronunță pentru o politică de așezare a relațiilor dintre state pe principii noi, de egalitate, respect al independenței și suveranității naționale, de neamestec în treburile interne și colaborare reciproc avantajoasă. Aceste tratate dintre România și țările enumerate — țări care acționează pentru dezvoltarea lor economico-socială independentă — se încadrează atît în contextul extinderii colaborării dintre România și țările respective, cît și în politica generală de luptă împotriva imperialismului, a colonialismului, neocolonialismului, pentru afirmarea în lume

a unei politici noi, ca o contribuție activă la cauza destinderii, păcii și colaborării internaționale.

Ratificarea acestor acorduri de către Consiliul de Stat demonstrează voința unanimă a poporului român de a acționa pentru înfăptuirea neabătută a prevederilor acestor acorduri, pentru lărgirea prieteniei și cooperării cu aceste state.

De asemenea, acordurile generale de colaborare, pe care le-am ratificat, cu Republica Arabă Libiană și Republica Africa Centrală se înscriu în spiritul aceleiași politici de extindere a colaborării multilaterale pe baza acelorași principii; ele se înscriu, totodată, ca un moment important al întăririi colaborării în lupta împotriva politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, pentru relații bazate pe noile principii care se afirmă cu putere pe plan internațional.

Ratificarea acordurilor generale de colaborare cu țările respective demonstrează, de asemenea, voința unanimă a poporului român de a înfăptui prevederile acestor acorduri, care corespund intereselor popoarelor respective și constituie un aport la înfăptuirea politicii de colaborare și de pace în lume.

Aș dori ca și de aci, de la ședința Consiliului de Stat, să adresez popoarelor prietene din țările cu care am încheiat tratatele de prietenie și acordurile generale de cooperare pe care le-am ratificat astăzi salutul nostru, al poporului român, cele mai bune urări de prosperitate și bunăstare, de solidaritate cu lupta pentru dezvoltarea economico-socială independentă, pentru o politică de colaborare în întreaga lume. *(Aplauze).*

MESAJ ADRESAT PARTICIPANȚILOR LA ȘEDINȚA JUBILIARĂ CONSACRATĂ CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A CONSILIULUI DE AJUTOR ECONOMIC RECIPROC

— 19 iunie 1974 —

Îmi este deosebit de plăcut ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România și al meu personal, să adresez participanților la ședința jubiliară a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc un cald salut tovărășesc și cele mai cordiale felicitări cu prilejul împlinirii unui sfert de veac de activitate a consiliului.

Acționind cu consecvență pentru înfăptuirea politicii sale de dezvoltare complexă și în ritm înalt a economiei, România acordă o importanță de prim ordin dezvoltării colaborării și cooperării pe multiple planuri cu țările socialiste. Pornim de la faptul că cooperarea economică și tehnico-științifică, schimbul de valori materiale și de tehnologii constituie un factor deosebit de important al accelerării progresului multilateral al fiecărei țări socialiste în parte, al punerii plenare în valoare a resurselor și posibilităților lor și, implicit, al întăririi forței socialismului în ansamblu. Într-o lume în care se mai fac simțite consecințele vechii politici imperialiste, colaborarea țărilor socialiste este menită să afirme cu putere forța prin-

cipiilor noi, marxist-leniniste, de cooperare între state, să promoveze un tip nou de raporturi internaționale, fără precedent în istorie, bazate pe deplina egalitate în drepturi a tuturor statelor, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne, avantaj reciproc și întrajutorare. O asemenea colaborare trebuie să ducă la înflorirea fiecărei economii naționale, la propășirea fiecărei națiuni, la egalizarea nivelurilor de dezvoltare a tuturor țărilor, la dezvoltarea generală a progresului și civilizației. Prin aceste relații de colaborare de tip nou, țările socialiste vor demonstra superioritatea incontestabilă a socialismului ca mod de organizare a societății și a raporturilor internaționale, vor face să sporească prestigiul și autoritatea socialismului în lume, oferind un model nou de conviețuire a statelor, prefigurînd imaginea zilei de mîine, cînd noi și noi popoare vor trece pe calea edificării orînduirii socialiste.

Pornind de la aceste considerente principiale, fundamentale, România, care se numără printre țările fondatoare ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, a participat și participă activ la activitatea acestei organizații, la colaborarea cu țările membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste. În cei 25 de ani care au trecut de la înființare, consiliul a desfășurat o activitate rodnică, reușind să rezolve numeroase probleme apărute în procesul perfecționării colaborării și cooperării economice și tehnico-științifice dintre statele membre. El a acumulat în această perioadă o experiență bogată, care constituie o chezășie că și în viitor va reuși să soluționeze cu succes problemele noi pe care viața le ridică permanent în procesul dezvoltării colaborării între țările membre.

România este hotărîtă să participe și în viitor, în mod activ, la dezvoltarea colaborării în cadrul C.A.E.R., să-și aducă contribuția la înfăptuirea prevederilor înscrise în

„Programul complex", la promovarea unor forme noi, moderne, mai complexe și eficiente de cooperare, inclusiv în producție, în spiritul egalității în drepturi, al respectului liberului consimțămînt al statelor membre, al conducerii suverane a fiecărei economii naționale, al întrajutorării tovărășești în scopul propășirii generale a țărilor socialiste.

Un obiectiv de importanță primordială al Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, înscris și în documentele sale de bază, este realizarea de măsuri și acțiuni concrete care să contribuie la sprijinirea eforturilor statelor membre mai puțin dezvoltate industrial, în vederea accelerării progresului lor economic și tehnic. Într-o epocă în care decalajele economice, tehnologice și științifice se adîncesc pe plan mondial, ridicînd noi obstacole în calea cooperării și provocînd neîncredere și tensiune, apropierea și egalizarea nivelurilor economice dintre țările membre ale C.A.E.R. sînt de natură să releve în modul cel mai concludent că socialismul este singura orînduire capabilă să lichideze urmările politicii de inegalitate din trecut, să asigure progresul multilateral și armonios al tuturor națiunilor, să pună bazele unei vieți economice internaționale cu adevărat echitabile.

Organizație internațională deschisă, Consiliul de Ajutor Economic Reciproc are menirea de a acționa în același timp pentru dezvoltarea colaborării economice și tehnico-științifice între toate statele care edifică noua orînduire socială, între toate țările socialiste, în scopul întăririi forței lor materiale și ridicării bunăstării popoarelor, al consolidării unității și coeziunii întregului sistem socialist mondial. Întărind colaborarea și cooperarea în cadrul C.A.E.R., România va acționa, în acest spirit, pentru amplificarea și diversificarea în viitor a relațiilor sale de colaborare cu toate țările socialiste, pe baza egalității în

drepturi, a principiilor marxism-leninismului şi internaţionalismului proletar, apreciind că aceasta serveşte progresului fiecărei ţări în parte, precum şi cauzei generale a socialismului, întăririi forţei, unităţii şi coeziunii sale, a influenţei lui pe plan mondial.

Viaţa internaţională contemporană pune, de asemenea, în faţa C.A.E.R., a ţărilor membre, a tuturor ţărilor socialiste obiectivul promovării largi a relaţiilor de colaborare economică şi tehnico-ştiinţifică cu ţările în curs de dezvoltare, cu toate statele care au păşit pe calea dezvoltării economico-sociale independente, hotărîte să-şi ia bogăţiile naţionale în propriile mîini, să facă totul pentru lichidarea decalajului ce le desparte de ţările înaintate economic şi care este efectul îndelungatei politici imperialiste, coloniale şi neocoloniale. Colaborarea cu aceste ţări se înscrie în principiile generale ale politicii externe a ţărilor socialiste ca o expresie a solidarităţii cu lupta lor pentru emancipare economică, socială şi naţională, a sprijinirii dezvoltării lor pe calea progresului, ca o contribuţie internaţionalistă la cauza luptei antiimperialiste pe plan mondial. Colaborarea strînsă cu aceste ţări capătă astăzi o covîrşitoare însemnătate pentru progresul general al umanităţii, pentru cauza destinderii şi păcii în lume. Intensificarea eforturilor generale pentru lichidarea fenomenului subdezvoltării are o importanţă cardinală în lumea contemporană, de acestea depinzînd însuşi progresul ţărilor avansate, evoluţia armonioasă a întregii societăţi omeneşti, crearea condiţiilor pentru înlăturarea cauzelor de încordare şi animozitate internaţională, pentru destindere, securitate şi pace. Tocmai de aceea România promovează neabătut o politică consecventă de colaborare prietenească şi solidaritate cu toate statele care se dezvoltă independent, îşi aduce contribuţia activă la

cauza propăşirii lor într-un climat de raporturi internaţionale cu adevărat echitabile.

Desfăşurarea vieţii internaţionale, exigenţele economiei moderne cer în mod imperios dezvoltarea relaţiilor de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul principiilor coexistenţei paşnice, al deplinei egalităţi şi avantajului mutual. În această ordine de idei un loc central îl ocupă colaborarea economică şi tehnico-ştiinţifică între toate ţările continentului european. Viaţa reclamă lichidarea tuturor impedimentelor care mai stînjenesc această colaborare, instaurarea unor relaţii de conlucrare liberă şi fructuoasă în toate domeniile de activitate, în scopul propăşirii multilaterale a fiecărei ţări, unirea eforturilor statelor europene pentru soluţionarea, cu forţe comune, a unor probleme majore de interes general, de care depinde ridicarea gradului de civilizaţie al vieţii tuturor popoarelor de pe continent. Militînd consecvent pentru organizarea şi ţinerea Conferinţei general-europene, ne exprimăm speranţa că aceasta va duce la adoptarea unui sistem de relaţii noi între state, bazate pe deplină egalitate şi încredere, care să favorizeze promovarea unei largi şi neîngrădite colaborări intereuropene, în scopul valorificării mai intense a posibilităţilor de progres de care dispun statele europene, asigurînd fiecărui popor garanţia că se va putea dezvolta în mod liber, la adăpost de orice amestec sau agresiune din afară.

Este o realitate incontestabilă faptul că dezvoltarea colaborării dintre ţările socialiste, succesele pe care aceste ţări le obţin pe planul edificării economico-sociale, precum şi în politica lor externă au constituit şi constituie un factor de prim ordin al profundelor mutaţii pozitive ce se petrec în viaţa internaţională, al schimbărilor în raportul de forţe mondial, în determinarea cursului spre destindere şi colaborare între naţiuni. Fără îndoială că

intensificarea colaborării dintre țările noastre, ca și a colaborării noastre cu toate statele lumii, va contribui tot mai puternic la amplificarea acestor procese pozitive din viața internațională, la consolidarea cursului destinderii, la afirmarea în lume a politicii noi de egalitate și respect între națiuni, la edificarea pe plan mondial a unei ordini economice noi, mai democratice și echitabile, la consolidarea securității și păcii generale. În acest spirit va milita neabătut Republica Socialistă România, împreună cu celelalte țări socialiste, cu toate statele iubitoare de pace, cu toate forțele progresiste democratice de pretutindeni.

Doresc să subliniez din nou hotărîrea Partidului Comunist Român și guvernului Republicii Socialiste România de a acorda în continuare o deosebită atenție lărgirii și perfecționării cooperării cu țările membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, cu toate țările socialiste, cu toate statele lumii, în scopul propășirii propriului nostru popor, al întăririi forțelor socialismului în lume, al promovării colaborării și păcii internaționale.

Încredințat că sesiunea jubiliară a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc va da un nou impuls conlucrării frățești dintre țările membre și îndeplinirii „Programului complex", urez tuturor participanților succes deplin în atingerea acestor obiective, în realizarea aspirațiilor de progres și prosperitate ale tuturor popoarelor.

INTERVIU ACORDAT REVISTEI AMERICANE „U. S. NEWS AND WORLD REPORT"

— 19 iunie 1974 —

ÎNTREBARE: *Cum se dezvoltă comerțul între România și S.U.A.?*

RĂSPUNS: În ultimii ani, schimburile comerciale dintre România și Statele Unite ale Americii au cunoscut o dezvoltare importantă. Față de 1970, în 1973 ele au fost aproape de trei ori mai mari. Este adevărat însă că nivelul din 1970 nu era decît de 70 000 000 de dolari. Negativ este faptul că importăm mai mult decît exportăm, și aceasta creează, desigur, o anumită greutate în extinderea în continuare a relațiilor dintre țările noastre.

ÎNTREBARE: *Ce exportă România în S.U.A.?*

RĂSPUNS: Ținînd seama de dezvoltarea economiei românești, posibilitățile de export sînt foarte variate. Actualmente exportăm produse chimice și petroliere, tractoare și mașini agricole, produse agroalimentare, produse ale industriei ușoare — textile și încălțăminte —, ceva mobilă, produse siderurgice și altele. Avînd în vedere importurile pe care le realizează Statele Unite, consider însă că există posibilități mult mai largi pentru exportul de

produse românești în S.U.A., ceea ce ar contribui mult la echilibrarea balanței de plăți și la o extindere mai rapidă a schimburilor economice dintre țările noastre.

ÎNTREBARE: *Vă referiți la sporirea exporturilor de produse de tipul celor menționate sau la diversificarea exportului în Statele Unite?*

RĂSPUNS: Atît la sporirea exportului la produsele la care m-am referit, cît și la o diversificare a exporturilor.

ÎNTREBARE: *Aveți în vedere mărfuri pe care ați dori ca Statele Unite să le cumpere din România și pe care nu le exportați încă acolo?*

RĂSPUNS: Problema se pune, de fapt, în legătură cu restricțiile și mai cu seamă cu taxele foarte mari, care fac necompetitive unele produse românești pe piața americană și deci împiedică o sporire a exportului.

ÎNTREBARE: *După cum se știe, președintele Statelor Unite a propus, cu mulți ani în urmă, să se acorde României clauza națiunii celei mai favorizate, însă pînă acum nu s-a întîmplat nimic.*

Aveți cumva o apreciere cu cît ar spori exporturile dumneavoastră dacă ați dispune de clauza națiunii celei mai favorizate?

RĂSPUNS: Acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate este o problemă de care depinde, pînă la urmă, realizarea unui comerț în condiții de egalitate și avantaj reciproc. Este de înțeles că existența unor taxe, care cîteodată merg pînă la 50% din valoarea produselor, face imposibil un export corespunzător. De aceea, acordarea acestei clauze ar contribui mult la o extindere a relațiilor.

Noi am dori ca Statele Unite să ocupe un loc important în comerțul nostru exterior și în relațiile economice internaționale. Cred că ușor schimburile comerciale cu

S.U.A. ar putea ajunge în următorii cîțiva ani la aproximativ 800 000 000—1 miliard de dolari.

ÎNTREBARE: *Această dezvoltare a relațiilor economice depinde cumva în vreun fel de acordarea de credite de către Statele Unite?*

RĂSPUNS: Hotărîtoare este, în primul rînd, acordarea clauzei națiunii celei mai favorizate, care ar crea condiții pentru un export românesc mai substanțial în Statele Unite și, deci, mijloace corespunzătoare de plăți. În realizarea schimburilor economice propriu-zise, creditele nu vor juca un rol prea important. Ele au și vor putea avea o importanță mai mare în realizarea unor acțiuni de cooperare economică, de investiții în România, care, desigur, la rîndul lor, pot contribui la extinderea schimburilor economice. Aceasta pentru că noi dorim schimburi echitabile și o balanță de plăți echilibrată, și nu să facem schimburi economice pe bază de credite.

ÎNTREBARE: *Cunoaștem că vă gîndiți la realizarea unor investiții pe scară largă, în special prin intermediul societăților mixte. Sînteți satisfăcuți de modul în care se realizează acestea pînă acum?*

Ați reușit să atrageți un volum de investiții americane conform cu dorințele dumneavoastră?

RĂSPUNS: În înfăptuirea programului de dezvoltare a industriei și a economiei românești avem în vedere și crearea condițiilor de realizare a unor investiții de către alte țări în România. Avem o lege specială care reglementează criteriile și normele în direcția aceasta.

În ce privește Statele Unite, pînă acum am putea spune că sîntem numai la început. S-au constituit, de fapt, numai două asemenea societăți mixte. Sînt însă în curs o serie de tratative cu un număr mai mare de firme, care ar putea duce la crearea unor întreprinderi mixte de mai

mare amploare. Sperăm ca în următoarele luni să ajungem la o finalizare a acestor tratative.

INTREBARE: *Înțeleg din legislația dumneavoastră că participarea străină este limitată la maximum 49%. Există o perspectivă pentru schimbarea acestei prevederi, în sensul de a permite investitorilor străini să dețină un control majoritar?*

RĂSPUNS: Cota de 49% oferă o bază foarte bună de colaborare. Dealtfel, în tratativele pe care le avem chiar cu multe companii americane, ele merg pe linia de a avea o participare mai mică, nu mai mare.

INTREBARE: *De ce?*

RĂSPUNS: Fiindcă, în general, investițiile necesare în dezvoltarea unor capacități industriale sînt astăzi destul de mari.

Pînă la urmă, problema nu este în fond cea a procentului de participare, deoarece condițiile de conducere a activității sînt stabilite în așa fel încît nu poate să se creeze nici o problemă pentru cei cu care realizăm asemenea societăți mixte.

INTREBARE: *Relațiile economice ale României cu Occidentul creează dificultăți în relațiile dumneavoastră cu alte țări din Tratatul de la Varșovia?*

RĂSPUNS: Relațiile României cu țările occidentale — deci inclusiv cu Statele Unite — nu sînt în nici un fel legate de relațiile pe care România le are cu țările socialiste din C.A.E.R. sau cu celelalte țări socialiste. Ele constituie o expresie a politicii generale de dezvoltare a colaborării economice și a relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Dealtfel, trebuie să menționez că relațiile României cu țările socialiste reprezintă circa 50% din totalul schimburilor noastre economice internaționale. Deci, nu poate fi vorba de existența vreunor dificultăți nici într-un sens, nici în altul. Dificultățile sînt create de existența anumitor restricții în Statele Unite, în unele din țările occidentale din Piața comună, care îngreuiază tocmai extinderea și diversificarea acestor relații economice.

INTREBARE: *Domnule președinte, există o părere acreditată în Congresul american că creditele și concesiunile comerciale trebuie să fie legate de libertatea de emigrație. Ce efect credeți dumneavoastră că are aceasta asupra procesului de destindere?*

RĂSPUNS: Trebuie să declar de la început că existența unor asemenea păreri, care urmăresc, de fapt, să condiționeze extinderea relațiilor economice, deci să creeze în mod artificial greutăți în calea dezvoltării unor relații economice pe principiul deplinei egalități, sînt de neînțeles și nu corespund tendințelor generale care se manifestă pe plan internațional. Problema libertății de emigrație este o problemă de politică generală a fiecărui stat și ea este soluționată astăzi în mod foarte diferit de la un stat la altul. A încerca în vreun fel să se condiționeze schimburile internaționale în funcție de aceste probleme nu poate duce decît la limitarea posibilităților de extindere a relațiilor economice. Fără nici o îndoială, acționîndu-se în acest fel, se ridică și o serie de probleme politice. Asemenea acțiuni nu pot, pînă la urmă, decît să frîneze într-o anumită măsură procesul general de îmbunătățire a relațiilor dintre state, să impieteze asupra procesului destinderii. De aceea, după părerea mea, ar fi necesar să se renunțe cu desăvîrșire la asemenea puncte de vedere și să se pornească de la găsirea căilor de extindere a colaborării în toate domeniile de activitate pe baza respectului reciproc, a egalității și a ne-

amestecului în treburile interne. Aceasta corespunde politicii de destindere, în cadrul căreia își pot găsi soluționarea și problemele emigrației.

INTREBARE: *România are relații bune atît cu U.R.S.S., cît și cu R. P. Chineză. Considerați că acest fapt poate contribui la îmbunătățirea relațiilor dintre cele două țări?*

RASPUNS: Intr-adevăr, România dezvoltă relații de colaborare atît cu Uniunea Sovietică, cît și cu R. P. Chineză și, în general, cu toate țările socialiste, considerînd aceste relații ca un factor important al dezvoltării unor relații noi pe plan internațional, în realizarea unei politici noi, de colaborare și pace.

Desigur, îmbunătățirea relațiilor dintre cele două țări depinde, în primul rînd, de felul cum ele însele acționează pentru depășirea divergențelor și dezvoltarea colaborării. Considerăm însă că, prin poziția ei de a acționa în direcția dezvoltării relațiilor și pentru depășirea divergențelor, România contribuie la realizarea acestor obiective.

INTREBARE: *Ca singura țară din Europa de răsărit care menține relații diplomatice atît cu țările arabe, cît și cu Israelul, cum vede România rolul ei în a ajuta la realizarea și menținerea unei păci durabile în această regiune?*

RASPUNS: Menținînd relațiile și acționînd pentru dezvoltarea acestora atît cu țările arabe, cît și cu Israelul, România s-a pronunțat întotdeauna pentru o soluție politică în conflictul din Orientul Mijlociu, pe baza rezoluției Consiliului de Securitate. Considerăm că există condiții prielnice pentru a se putea realiza o pace trainică și dreaptă, care să ducă la eliberarea teritoriilor arabe ocupate de Israel în urma războiului din 1967, la crearea condițiilor pentru asigurarea integrității teritoriale și su-

veranității tuturor țărilor din zonă și, totodată, la rezolvarea problemei poporului palestinean, în conformitate cu năzuințele sale naționale, că este în interesul tuturor popoarelor, și mai cu seamă al celor din Europa, care sînt vecine cu țările din Orientul Mijlociu, să se realizeze o pace trainică și justă.

INTREBARE: *Președintele Nixon urmează să meargă din nou la Moscova. Ați dori să ne spuneți ceva în legătură cu aceasta?*

RASPUNS: Mi-ar fi greu să vorbesc despre călătoria președintelui Nixon la Moscova, ținînd seama că problemele care urmează să fie discutate sînt cunoscute numai de cele două țări. Desigur, noi am salutat întîlnirile și acordurile realizate între Uniunea Sovietică și Statele Unite în timpul vizitei președintelui Nixon la Moscova și a secretarului general al C.C. al P.C.U.S., Leonid Brejnev, în Statele Unite. Sperăm că și în cadrul actualelor convorbiri se va ajunge la înțelegeri bune, care să contribuie la extinderea colaborării între cele două țări, dar care, totodată, să țină seama și să contribuie la realizarea cursului destinderii, în concordanță cu interesele tuturor statelor de dezvoltare independentă și liberă.

INTREBARE: *Destinderea dintre cele două țări facilitează oare posibilitatea ca România și alte țări mici din Europa de est să dezvolte relații mai strînse cu Vestul?*

RASPUNS: Fără îndoială, accentuarea cursului destinderii pe plan internațional — determinat de schimbările care se produc în raportul de forțe internațional —, deci și îmbunătățirea relațiilor dintre aceste două țări mari, este în favoarea afirmării unor relații noi de colaborare în lume. Accentuarea cursului destinderii favorizează,

desigur, și dezvoltarea relațiilor dintre România și alte state din Vest și de pe toate continentele.

INTREBARE: *Împărtășiți părerea celor ce se tem că destinderea sovieto-americană amplifică pericolul unei înțelegeri tacite între cei doi de a exercita împreună un control asupra Europei?*

RĂSPUNS: Dacă există o asemenea părere la unele state sau la unii oameni politici, revine țărilor în cauză ca prin înțelegerile lor să demonstreze că aceste temeri sînt neîntemeiate. În ce mă privește, consider că în actualele condiții internaționale este imposibil să se mai ajungă la exercitarea vreunui control asupra Europei sau asupra vreunei alte zone a lumii. Cred însă că nici Uniunea Sovietică și, sper, nici Statele Unite nu își propun asemenea scopuri.

INTREBARE: *De ce considerați important ca principiul independenței și suveranității naționale, principiu pe care l-ați subliniat cu putere în discuția de astăzi, să fie respectat și în relațiile dintre țările socialiste?*

RĂSPUNS: Socialismul se construiește în 14 țări. Fiecare, pornind de la principiile generale, universal valabile, realizează socialismul ținînd seama de condițiile istorice naționale și sociale concrete din țara respectivă. Totodată, trebuie avut în vedere că edificarea socialismului în aceste țări are loc în condițiile existenței în lume a relațiilor de producție și politice capitaliste, cu tot ceea ce decurge de aici. De aceea, odată cu construcția socialismului în mai multe țări, se pune în mod acut și problemea realizării între ele a unor relații de tip nou, bazate pe principiile deplinei egalități în drepturi, ale respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și, totodată al întrajutorării și colaborării în construcția

noii orînduiri sociale. Înfăptuirea în viață a acestor principii este o condiție primordială a dezvoltării cu succes a socialismului în fiecare țară, a afirmării acestor principii pe plan internațional, a luptei generale pentru o politică nouă, pentru o ordine nouă în viața internațională.

INTREBARE: *În Vest se crede că, în ciuda procesului de destindere, țările Tratatului de la Varșovia — și în special Uniunea Sovietică — sporesc rapid forțele lor militare. Nu apare aceasta în contrast cu procesul de destindere?*

RĂSPUNS: Vedeți, întrebarea este incompletă, pentru că ar trebui să aveți în vedere faptul că în cadrul Pactului Nord-Atlantic continuă să se adopte o serie de măsuri de intensificare a înarmărilor. Pornind de aici, este normal ca țările socialiste care fac parte din Tratatul de la Varșovia, în general toate țările socialiste, dar și alte țări, să ia măsuri corespunzătoare pentru a-și întări capacitatea de apărare. Este de înțeles că acest lucru îl fac și România și celelalte țări socialiste și, fără nici o îndoială, la fel și Uniunea Sovietică, așa cum îl fac și Statele Unite ale Americii și celelalte țări din Pactul Nord-Atlantic.

La recenta reuniune a țărilor socialiste din Tratatul de la Varșovia s-a vorbit despre necesitatea de a se ajunge la măsuri care să ducă la crearea unor condiții favorabile desființării concomitente a ambelor pacte. În general, noi ne pronunțăm pentru a se ajunge la măsuri de oprire a cursei înarmărilor, de reducere a trupelor, ceea ce ar corespunde cerințelor generale ale popoarelor și cursului spre destindere.

Fără îndoială, în condițiile menținerii și chiar amplificării cursei înarmărilor, procesul de destindere are de suferit și este în fața unui pericol permanent. Pentru

a se ajunge la o reală securitate în Europa și în lume, pentru accentuarea procesului de destindere se impun neapărat măsuri în domeniul militar, de reducere a armamentelor, de dezarmare — și, în primul rînd, de dezarmare nucleară —, de desființare a blocurilor militare. În această direcție noi considerăm că trebuie să acționeze toate popoarele care doresc să-și concentreze eforturile în direcția dezvoltării economico-sociale și care doresc realmente o pace trainică în lume.

ÎNTREBARE: *Ce credeți despre ideea unei retrageri unilaterale masive a trupelor S.U.A. din Europa de vest? Cum ar afecta acest lucru stabilitatea și situația țărilor Europei răsăritene?*

RĂSPUNS: După părerea mea, prezența trupelor străine în Europa sau pe teritoriul altor state nu aduce în nici un fel și nimănui vreun plus de securitate; dimpotrivă, prezența trupelor străine pe teritoriul altor state constituie în permanență o sursă de insecuritate pentru toate statele. De aceea, retragerea trupelor Statelor Unite sau ale altor state din Europa, a trupelor străine, în general, de pe teritoriile altor state nu poate decît să favorizeze cursul destinderii și să contribuie la întărirea securității, să ducă la dezvoltarea relațiilor de colaborare între state.

ÎNTREBARE: *Credeți că acest curs de destindere ar putea fi împiedicat sau întrerupt de o schimbare a conducerii — fie în Statele Unite sau în Uniunea Sovietică?*

RĂSPUNS: Cursul destinderii este determinat de schimbările care s-au produs, în general, pe plan internațional în raportul de forțe, de apariția pe arena mondială a unor forțe puternice care se pronunță pentru o politică nouă, pentru a se pune capăt vechii politici denumite „războiul rece"; el este legat de creșterea conștiinței popoarelor și a acțiunilor opiniei publice de pretutindeni,

care dorește o politică de colaborare. De aceea, ar fi greu de presupus că anumite schimbări în conducere într-o țară sau alta ar putea duce la o schimbare a cursului destinderii. Fără nici o îndoială, oamenii își au rolul lor, își au meritele lor în realizarea acestui curs, în măsura în care ei înțeleg năzuințele popoarelor, schimbările care se produc în lume și acționează în concordanță cu cerințele acestor schimbări. Pot fi unii care înțeleg mai greu aceste schimbări, dar nimeni nu poate opri afirmarea acestor tendințe, care se impun tot mai mult și devin o necesitate a dezvoltării vieții internaționale.

ÎNTREBARE: *Se poate vorbi de vreun semn de opoziție în Uniunea Sovietică față de procesul de destindere?*

RĂSPUNS: Cred că Uniunea Sovietică, în mod principial, ca țară socialistă, dar și pornind de la înseși interesele sale, este direct interesată în realizarea unei politici de destindere, tocmai în vederea creării condițiilor pentru un program al dezvoltării economice mai rapide, al construcției societății comuniste, cît și pentru o politică generală de pace în întreaga lume. Politica de pace este o necesitate astăzi pentru toate țările, inclusiv pentru țările socialiste, deci și pentru Uniunea Sovietică. Nu mai vorbesc de faptul că o țară socialistă, prin felul de a judeca lucrurile, nu poate fi decît pentru o politică de destindere și de pace.

ÎNTREBARE: *Considerați că și alte țări din Europa răsăriteană ar trebui să urmeze exemplul dumneavoastră și să-și întărească relațiile cu Statele Unite și cu țările occidentale?*

RĂSPUNS: Cred că nu se pune problema de a se urma exemplul României, deoarece unele țări socialiste

au dezvoltat relaţiile cu Statele Unite chiar înaintea României.

În ce priveşte România, cred că singurele obstacole sînt restricţiile existente din partea Statelor Unite, lipsa clauzei naţiunii celei mai favorizate, care împiedică o colaborare mai largă, reciproc avantajoasă. Spun aceasta pentru că în înţelegerile realizate cu preşedintele Nixon am pornit de la faptul că aceste relaţii trebuie să se bazeze pe principiul deplinei egalităţi, al independenţei, al neamestecului în treburile interne.

TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI ALES AL COLUMBIEI, ALFONSO LÓPEZ MICHELSEN, ŞI A DOAMNEI CECILIA CABALLERO DE LÓPEZ

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 19 iunie 1974 —

Domnule preşedinte,

Doamnă de López,

Aş dori să vă adresez încă o dată salutul nostru călduros şi să exprim bucuria noastră, a poporului român că vă avem ca oaspeţi ai Republicii Socialiste România.

Între poporul român şi poporul columbian se dezvoltă relaţii de colaborare multilaterală, în domeniile economic, tehnico-ştiinţific, cultural, în activitatea politică generală pentru o lume mai dreaptă şi mai bună, în care fiecare naţiune să se bucure de deplină libertate, de respectul independenţei şi suveranităţii naţionale, de dreptul de a-şi hotărî dezvoltarea corespunzător năzuinţelor sale, fără nici un amestec din afară.

Îmi amintesc cu multă plăcere de vizita făcută în septembrie anul trecut în frumoasa dumneavoastră ţară, de convorbirile pe care le-am avut atunci cu preşedintele Pastrana, cu dumneavoastră, cu alţi oameni politici şi conducători ai statului columbian, de întîlnirile cu oamenii de afaceri, cu populaţia, care ne-au lăsat im-

presii deosebite. Am realizat multe înțelegeri. În convorbirile cu dumneavoastră am hotărît să depunem eforturi, deopotrivă, pentru a realiza în viață toate aceste înțelegeri, deoarece ele corespund pe deplin intereselor celor două popoare de a-și asigura dezvoltarea economico-socială mai rapidă, consolidarea independenței și suveranității naționale, bunăstarea și fericirea lor. Totodată, ele se înscriu în cadrul politicii generale de destindere, de pace și colaborare între toate popoarele lumii.

Sper că vizita pe care o faceți în România vă va oferi posibilitatea de a cunoaște unele preocupări și realizări ale poporului român pe calea edificării noii orînduiri sociale, în condițiile în care poporul este pe deplin stăpîn pe destinele sale și își făurește viitorul așa cum dorește el. Desigur, veți putea constata și faptul că mai avem mult de făcut pentru a realiza pe deplin năzuințele poporului nostru de a trăi într-o societate socialistă multilateral dezvoltată, care să asigure din plin satisfacerea necesităților tuturor oamenilor muncii. Ceea ce vă putem spune însă este faptul că tot ce am realizat pînă acum, ceea ce ne propunem să înfăptuim este rezultatul muncii întregului nostru popor, al faptului că el știe că muncește pentru a-și asigura bunăstarea și fericirea, dreptul de a fi pe deplin stăpîn pe destinele sale.

Sîntem deopotrivă interesați într-o largă colaborare internațională cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Desigur, promovăm larg relațiile cu țările socialiste, acordăm o atenție deosebită relațiilor cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care luptă pentru propășirea lor economico-socială independentă; dezvoltăm, totodată, relațiile și cu țările capitaliste dezvoltate. Pornim de la faptul că în lumea de astăzi participarea la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale constituie o necesitate pentru pro-

gresul fiecărei națiuni, pentru realizarea unei lumi mai bune și mai drepte, pentru o politică de pace pe planeta noastră.

În acest spirit dorim să dezvoltăm relațiile noastre cu Columbia. Sper că în cursul anilor viitori colaborarea dintre țările noastre va cunoaște rezultate deosebite, că înțelegerile realizate anul trecut vor fi îndeplinite în bune condiții, că la acestea vom adăuga noi domenii de colaborare, ceea ce va contribui la progresul mai rapid al țărilor noastre. Sper că, împreună cu dumneavoastră, vom putea găsi noi și noi domenii de colaborare, venind, în acest fel, în întîmpinarea năzuințelor popoarelor român și columbian de a conlucra în toate domeniile de activitate. Doresc să apreciez prezența dumneavoastră în România, cu puțin înainte de preluarea în mod oficial a funcției înalte de președinte al Columbiei, ca o expresie a acestei dorințe de dezvoltare a colaborării, un simbol al faptului că vom reuși să realizăm o strînsă și multilaterală conlucrare în toate domeniile de activitate.

Vă rog să-mi permiteți să vă urez și cu acest prilej ca, în activitatea de președinte al țării dumneavoastră, al poporului dumneavoastră, să obțineți succese tot mai mari în realizarea năzuințelor de dezvoltare tot mai puternică a țării pe calea progresului economic și social, contribuind tot mai mult la realizarea unei politici noi, de destindere, pace și colaborare între popoare.

Vă asigur că întotdeauna veți găsi în România o colaborare sinceră, activă, pe principiile deplinei egalități, ale respectului reciproc. De asemenea, sînt convins că și noi vom găsi la dumneavoastră același spirit de colaborare.

Cu aceste gînduri vă urez să vă simțiți cît mai bine în România!

Doresc să ridic acest toast pentru dezvoltarea în continuare a colaborării și prieteniei între poporul român și poporul columbian !

În sănătatea dumneavoastră și a doamnei de López !

Urez multă prosperitate și fericire poporului columbian prieten !

Pentru prietenie și pace între popoare ! *(Aplauze).*

TOAST LA DINEUL OFERIT DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI POPORULUI DIN MAURITANIA, PREȘEDINTELE REPUBLICII ISLAMICE MAURITANIA, MOKTAR OULD DADDAH, ȘI A DOAMNEI MARIÈME DADDAH

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 20 iunie 1974 —

Domnule președinte,

Doamnă Daddah,

Îmi este deosebit de plăcut să dau expresie sentimentelor de caldă ospitalitate cu care poporul român vă întîmpină pe pămîntul Republicii Socialiste România și să vă adresez dumneavoastră, stimatei doamne Daddah, colaboratorilor ce vă însoțesc un cordial salut de bun venit în patria noastră.

Dorim ca vizita pe care o faceți în România să fie cît mai plăcută și, totodată, cît mai fructuoasă pentru evoluția raporturilor româno-mauritane. Constituie un

motiv de satisfacție că relațiile dintre țările noastre se dezvoltă pozitiv și sperăm ca întîlnirile și convorbirile pe care le vom avea cu acest prilej să deschidă calea întăririi prieteniei și a unei colaborări tot mai strînse între ambele țări.

Poporul român, care cunoaște din propria sa experiență ce a însemnat dominația străină, înțelege și prețuiește în mod deosebit eforturile harnicului și entuziastului popor mauritan de a-și asigura și consolida independența dobîndită în urmă cu aproape un deceniu, de a-și valorifica în interes propriu bogățiile naționale și a se afirma în mod liber și suveran în rîndul națiunilor lumii. Ne bucurăm sincer de succesele pe care le obțineți în dezvoltarea economică și socială a țării, în lichidarea urmărilor dominației străine din trecut și vă urăm din inimă, dragi prieteni, noi și noi realizări pe acest drum.

Vizita pe care o faceți în țara noastră vă oferă posibilitatea să cunoașteți nemijlocit unele din realizările poporului român, viața și preocupările sale, dorința sa fierbinte de a trăi în pace și colaborare cu toate popoarele lumii. Sosiți în România într-o perioadă cînd întregul popor se pregătește să sărbătorească împlinirea a 30 de ani de la eliberarea țării. Realizările pe care România le-a dobîndit în aceste trei decenii demonstrează în mod grăitor ce poate înfăptui un popor care și-a luat soarta în propriile mîini și muncește liber pentru propria sa bunăstare și fericire. Fără îndoială că dezvoltarea economico-socială atît a României, cît și a Mauritaniei va crea noi și noi condiții pentru intensificarea schimburilor economice și cooperării dintre țările noastre, în interesul propășirii ambelor popoare, al cauzei progresului și păcii în lume.

Domnule președinte,

Trăim o epocă de profunde transformări revoluționare, naționale și sociale, de mutații adînci în raportul de forțe pe plan mondial, o epocă în care se afirmă tot mai hotărît voința popoarelor de a fi stăpîne pe destinele lor, de a participa activ, în condiții de deplină egalitate, la soluționarea marilor probleme ce privesc soarta păcii și progresului uman. Se intensifică lupta maselor populare împotriva vechii politici de dominație și asuprire, pentru libertate și dreptate socială, pentru dezvoltarea economică și socială independentă. Ca urmare, în viața internațională se afirmă un curs nou, pozitiv, îndreptat spre destindere și colaborare.

Viața arată însă că cursul destinderii nu a devenit ireversibil, că în lume există încă forțe reacționare care ar dori continuarea vechii politici imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, bazate pe inegalitate, dominație și forță. De aceea, considerăm că pentru afirmarea noului curs spre destindere este necesară intensificarea luptei tuturor popoarelor pentru a asigura o colaborare și pace trainică. În ce privește România, este hotărîtă să facă totul pentru a-și aduce contribuția la promovarea relațiilor noi de egalitate și respect între popoare, pentru dezvoltarea unei largi și fructuoase colaborări între state.

România acționează cu fermitate pentru extinderea colaborării cu țările socialiste, cu statele care au trecut pe calea dezvoltării economico-sociale independente. Acționăm, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, pentru extinderea legăturilor țării noastre cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Mai mult ca oricînd considerăm că este necesară întărirea unității și colaborării forțelor progresiste, antiimperialiste din întreaga lume pentru a contribui la lichidarea colonia-

lismului și neocolonialismului, pentru afirmarea politicii de colaborare și pace între popoare.

În această ordine de idei, dorim să ne exprimăm speranța că poporul portughez, forțele democratice și forțele militare din această țară vor face totul pentru a pune capăt politicii coloniale și a asigura respectarea dreptului la independență al popoarelor din Angola, Mozambic, Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde. Sperăm că se va ajunge la instaurarea unor relații noi, bazate pe egalitate și colaborare reciproc avantajoasă, între Portugalia și aceste state.

România, care are strînse legături cu mișcările de eliberare națională, acordă și va acorda și în viitor întregul său sprijin cauzei lor drepte. Ne exprimăm convingerea că momentul deplinei dobîndiri a independenței acestor popoare se apropie, că lupta lor va triumfa. Țara noastră condamnă cu fermitate politica de discriminare rasială și apartheid dusă de regimurile rasiste din Africa de Sud și Rhodesia, militează cu toată hotărîrea pentru abolirea oricăror forme de dominație și asuprire, pentru aplicarea în viață a prevederilor Declarației O.N.U. cu privire la acordarea independenței tuturor țărilor și popoarelor coloniale.

Una din problemele care preocupă cel mai mult omenirea este aceea a subdezvoltării, a lichidării marilor decalaje — decalaje a căror sursă o constituie politica și practicile imperialismului și colonialismului. De aceea se impune să se acționeze cu consecvență pentru respectarea dreptului sacru al popoarelor de a fi deplin stăpîne pe bogățiile lor naționale, pentru așezarea relațiilor economice internaționale pe o bază nouă, echitabilă, pentru realizarea unor raporturi juste între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, astfel ca schimburile

economice să fie reciproc avantajoase și să stimuleze progresul rapid al țărilor în curs de dezvoltare.

România se pronunță pentru soluționarea pe cale pașnică a tuturor conflictelor dintre state, pentru renunțarea la forță și la amenințarea cu folosirea forței în rezolvarea problemelor dintre state. Am salutat cu satisfacție realizarea dezangajării militare dintre Egipt și Siria, pe de o parte, și Israel, pe de altă parte. Considerăm că, în condițiile nou create, este necesar să se continue cu stăruință eforturile pentru a se ajunge la instaurarea unei păci drepte și durabile în Orientul Apropiat, pe baza retragerii trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, a asigurării independenței și integrității teritoriale a fiecărui stat din această zonă, a soluționării problemei poporului palestinean potrivit intereselor sale naționale.

Considerăm, de asemenea, că este necesar să se depună în continuare eforturi susținute în vederea înfăptuirii acordurilor de la Paris cu privire la Vietnam, asigurîndu-se o pace trainică în Indochina și respectarea dreptului popoarelor vietnamez, khmer și laoțian de a-și soluționa singure problemele, fără amestec din afară.

Înfăptuirea securității în Europa, instaurarea unor relații noi între statele acestui continent constituie una din preocupările importante ale României, ca dealtfel a tuturor statelor europene. Dorim ca Conferința general-europeană să se încheie cu succes și să ducă la așezarea relațiilor dintre statele europene pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, să creeze condiții favorabile unei largi colaborări între toate popoarele și, totodată, să deschidă calea unei conlucrări fructuoase cu țările de pe alte continente, și în primul

rînd cu țările de pe continentele vecine, printre care și Africa.

Soluționarea marilor probleme care preocupă omenirea, realizarea unei noi ordini mondiale, care să asigure fiecărei națiuni dreptul la dezvoltare liberă, corespunzător năzuințelor sale, impun participarea activă și egală a tuturor statelor la găsirea celor mai bune soluții de promovare a unei colaborări trainice. Considerăm că, independent de mărimea lor, toate statele trebuie să participe activ la viața internațională ; în mod deosebit apreciem că țările mici și mijlocii au un rol important de jucat în realizarea unei lumi mai bune și mai drepte.

De asemenea, este necesară întărirea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale, respectarea dreptului internațional ; se impune o democratizare a relațiilor internaționale, ceea ce va crea condițiile pentru realizarea unui climat trainic de pace în lume.

Doresc să menționez cu multă satisfacție faptul că între reprezentanții țărilor noastre, în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme internaționale, există o strînsă colaborare în soluționarea problemelor internaționale. Îmi exprim dorința ca și în viitor popoarele noastre să colaboreze strîns în lupta pentru a se pune capăt vechii politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

Dorim ca vizita dumneavoastră, convorbirile pe care le vom avea să marcheze un moment nou în colaborarea economică, tehnico-științifică și culturală între țările noastre.

Cu această convingere și cu dorința ca colaborarea și prietenia dintre România și Mauritania să înflorească continuu, doresc să toastez :

— În sănătatea dumneavoastră, domnule președinte, și a doamnei Daddah ; în sănătatea tuturor oaspeților mauritani !

— Pentru prosperitatea și fericirea poporului țării dumneavoastră ; pentru prietenia și colaborarea dintre poporul român și poporul mauritan ; pentru pace și prietenie în lumea întreagă ! *(Aplauze).*

CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA SEMNĂRII DOCUMENTELOR PRIVIND ÎNTĂRIREA COLABORĂRII DINTRE ROMÂNIA ŞI MAURITANIA

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a secretarului general al Partidului Poporului din Mauritania, preşedintele Republicii Islamice Mauritania, Moktar Ould Daddah, şi a doamnei Marième Daddah

— 25 iunie 1974 —

Stimate domnule preşedinte,

Domnilor,

Stimaţi tovarăşi,

Doresc să exprim satisfacţia Consiliului de Stat, a guvernului, a mea personal pentru documentele importante pe care le-am semnat astăzi, care pun bazele unei trainice colaborări între România şi Mauritania.

De asemenea, aş dori să exprim satisfacţia Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru documentul cu privire la colaborarea între partidele noastre semnat cu acest prilej.

Toate aceste patru documente, pe care le-am semnat împreună, domnule preşedinte, precum şi celelalte acorduri şi înţelegeri privind colaborarea economică şi culturală, care urmează a fi semnate de către miniştrii români şi mauritani, constituie o bază trainică pentru extinderea colaborării între partidele şi popoarele noastre.

Vizita dumneavoastră, convorbirile avute în aceste zile, documentele semnate sînt o vie demonstrare a faptului că sîntem deopotrivă animaţi de dorinţa de a extinde larg colaborarea între popoarele noastre în toate domeniile de activitate.

Desigur, toate aceste documente au o importanţă deosebită. Consider însă că, odată cu semnarea lor, va trebui să acţionăm pentru a le traduce în viaţă, pentru a realiza obiectivele de colaborare economică, ştiinţifică, culturală prevăzute, astfel încît popoarele noastre să poată beneficia din plin de rezultatele acestei colaborări. Vă pot asigura că guvernul român, poporul nostru vor face totul ca acordurile şi înţelegerile realizate să fie traduse în viaţă în cele mai bune condiţii.

Am examinat un cerc larg de probleme internaţionale. În Declaraţia semnată şi în Comunicatul comun, toate acestea îşi găsesc expresia corespunzătoare. Am căzut de acord să aşezăm la baza relaţiilor dintre statele noastre — şi să acţionăm pentru afirmarea şi în relaţiile pe plan internaţional — a principiilor deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc. În convorbirile noastre şi în documentele semnate se afirmă voinţa comună de a acţiona cu mai multă hotărîre pentru aşezarea relaţiilor internaţionale pe o bază nouă, pentru realizarea unei noi ordini economice internaţionale, pentru a pune capăt politicii imperialiste, colonialiste şi neocolonialiste, pentru respectarea dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă, corespunzător năzuinţelor sale.

Doresc să exprim încă o dată dorinţa poporului nostru, a Partidului Comunist Român şi a guvernului român de a acţiona cu toată hotărîrea pentru a contribui la soluţionarea problemelor complexe ale vieţii internaţionale în interesul tuturor popoarelor, al cauzei păcii şi colaborării. Îmi exprim dorinţa şi convingerea că guvernele şi

partidele noastre, reprezentanții noștri vor conlucra tot mai strîns în realizarea acestor obiective.

Primirea călduroasă pe care v-au făcut-o locuitorii patriei mele, în capitală și peste tot unde ați fost, constituie o expresie a dorinței sale de a dezvolta relațiile de colaborare și prietenie cu poporul mauritan, o expresie a sentimentelor de prietenie față de dumneavoastră.

Aș dori să vă mulțumesc încă o dată pentru invitația adresată de a vizita Mauritania. Vă rog să duceți cu dumneavoastră sentimentele prietenești și frățești ale poporului român față de poporul prieten mauritan.

Urez poporului mauritan prieten succese tot mai mari pe calea dezvoltării economico-sociale independente, a bunăstării și fericirii!

Doresc să urez o bună colaborare între partidele și popoarele noastre!

Dumneavoastră vă doresc să conduceți poporul mauritan pe calea bunăstării și fericirii! *(Aplauze).*

CUVÎNT
LA SOLEMNITATEA DECORĂRII CU ORDINUL „STEAUA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA" CLASA I A PREȘEDINTELUI REPUBLICII ISLAMICE MAURITANIA, MOKTAR OULD DADDAH

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 25 iunie 1974 —

Aș dori ca în numele Consiliului de Stat, al meu personal, să vă înmînez cea mai înaltă decorație a Republicii Socialiste România ca simbol al prieteniei și colaborării între popoarele noastre, între țările noastre.

INTERVIU ACORDAT AGENȚIEI EGIPTENE M.E.N.

— 25 iunie 1974 —

ÎNTREBARE: *Președintele Sadat va veni foarte curînd în România în vizită oficială. Cum apreciați, Excelență, relațiile româno-egiptene și politica egipteană sub conducerea președintelui Anwar Sadat?*

RĂSPUNS: Aștept cu multă plăcere vizita președintelui Sadat în România și sînt convins că această vizită, care este așteptată, de asemenea, cu mult interes de întregul popor român, va prilejui o dezvoltare în continuare a colaborării multilaterale dintre țările noastre.

Între popoarele noastre există vechi relații de colaborare, iar cu prilejul vizitei pe care am făcut-o în țara dumneavoastră acum doi ani am pus, împreună cu președintele Sadat, o bază trainică dezvoltării acestor relații. Trebuie să menționez că, în ultimii ani, colaborarea româno-egipteană în toate domeniile de activitate a cunoscut o dezvoltare puternică. Consider că la realizarea acestei colaborări președintele Anwar Sadat a adus o contribuție importantă, că preocuparea președintelui Sadat pentru dezvoltarea economico-socială, pentru realizarea unei păci drepte și trainice în Orientul Mijlociu a dat deja

o serie de rezultate pozitive, că aceasta deschide o perspectivă nouă dezvoltării economico-sociale a Egiptului, înfăptuirii aspirațiilor de bunăstare și prosperitate ale poporului egiptean.

ÎNTREBARE: *Vizita președintelui Sadat în România deschide noi perspective unei colaborări mai intense între cele două țări. Care sînt posibilitățile acestei colaborări, domeniile ei și viitorul relațiilor bilaterale, în lumina dorinței reciproce a Egiptului și României de a întări prietenia lor în toate domeniile, mai ales în condițiile politicii de deschidere economică duse în Egipt și ținînd seama de dorința Egiptului de a realiza obiective comune împreună cu statele lumii?*

RĂSPUNS: După cum am arătat, așteptăm ca vizita președintelui Sadat în România să constituie un moment important în extinderea viitoare a colaborării economice, tehnico-științifice, culturale între țările noastre, cît și în general a colaborării în lupta pentru înfăptuirea unei politici noi, bazată pe egalitate, pe respect al independenței și neamestec în treburile interne.

În ultimii ani, între România și Egipt s-au realizat progrese însemnate în domeniul colaborării economice. Chiar în condițiile grele ale războiului — cînd Egiptul a trebuit să facă eforturi mari în această direcție — s-au realizat o serie de acțiuni de cooperare, prin construirea în Egipt a unor întreprinderi de importanță deosebită din punct de vedere economic. În acest an, schimburile economice româno-egiptene vor fi aproape de 4 ori mai mari decît în 1970. Recent a fost semnat la București protocolul privind schimburile de mărfuri dintre România și R. A. Egipt pe anul 1974, care dă o perspectivă nouă extinderii colaborării în diferite domenii de activitate.

Apreciez că, în condițiile cînd România se preocupă de o dezvoltare intensă economico-socială și, de asemenea, Egiptul a trecut la elaborarea unui program de dezvoltare economico-socială mai rapidă, se deschid perspective mari și sînt convins că, pornind de la principiile noi care animă relațiile dintre țările noastre, vom reuși să realizăm noi acțiuni de cooperare, noi obiective economice, care vor contribui la progresul industriei și economiei egiptene în general, la întărirea colaborării economice dintre România și Egipt.

ÎNTREBARE: *Sub conducerea dumneavoastră înțeleaptă, România are un rol activ în relațiile internaționale, în politica internațională. Care este amploarea acestei contribuții în viitor și care-i sînt limitele?*

RĂSPUNS: România pornește de la faptul că în lume au loc schimbări mari în raportul de forțe, că acestea merg în direcția consolidării forțelor progresiste, antiimperialiste și anticolonialiste, că în aceste condiții se impune ca toate statele să participe activ la soluționarea tuturor problemelor internaționale.

Tocmai de aceea, ca țară socialistă, România acționează hotărît pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Desigur, punem pe primul plan relațiile cu toate țările socialiste, dar în același timp acordăm o atenție mare relațiilor cu țările în curs de dezvoltare, care luptă pentru consolidarea independenței și pentru dezvoltarea lor economico-socială, corespunzător năzuințelor proprii; totodată, extindem în spiritul principiilor coexistenței pașnice relațiile de colaborare și cu țările capitaliste dezvoltate. Considerăm că această politică corespunde pe deplin atît intereselor poporului român, cît și cauzei unei politici noi în lume, bazată pe egalitate, pe respectul independenței și suveranității, pe neamestecul în treburile interne, pe renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state, pe respectul dreptului fiecărui popor de a-și hotărî dezvoltarea potrivit aspirațiilor sale.

Ținînd sama de perspectivele accentuării noului curs de destindere și de colaborare în viața internațională, apreciem că această politică are o perspectivă minunată. Desigur, nu uităm că mai sînt forțe reacționare, că mai sînt încă popoare sub dominație străină, colonialistă și neocolonialistă. De aceea, este necesar ca toate popoarele care doresc o dezvoltare independentă și liberă, toate forțele progresiste, antiimperialiste să-și unească eforturile, să acționeze cu mai multă fermitate pentru afirmarea noului curs de colaborare și de pace.

Soluționarea marilor probleme care preocupă azi omenirea, crearea condițiilor pentru dezvoltarea economico-socială a fiecărei națiuni impun colaborarea, participarea activă a tuturor statelor. De aceea, s-ar putea spune că această politică nu are limite decît în măsura în care popoarele nu ar înțelege să-și unească forțele; dar noi sîntem convinși că popoarele vor acționa tot mai unit și își vor făuri viitorul așa cum îl doresc ele.

Acordăm o mare atenție creșterii rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea problemelor lumii contemporane; ne pronunțăm activ pentru democratizarea relațiilor internaționale și sîntem convinși că România și Egiptul au posibilități largi de a colabora activ și în viața internațională, de a-și aduce contribuția la realizarea unei lumi mai bune și mai drepte.

ÎNTREBARE: *Care este punctul de vedere al României asupra problemei Orientului Mijlociu și cum apreciați*

posibilitățile viitoare de rezolvare a acestei probleme? România va juca vreun rol în aceasta?

RĂSPUNS: România s-a pronunțat întotdeauna și se pronunță și acum pentru realizarea unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu, care să asigure dezvoltarea economico-socială a fiecărei țări, în condiții de asigurare a integrității și suveranității fiecărui stat.

În realizarea acestor obiective considerăm că este necesar ca Israelul să se retragă din teritoriile arabe ocupate și, totodată, să se asigure soluționarea problemei poporului palestinean în conformitate cu năzuințele sale de a-și asigura o viață proprie, independentă.

Am salutat realizarea dezangajării militare dintre Egipt și Israel, precum și recentul acord și dezangajarea militară dintre Siria și Israel, considerînd aceasta ca un pas important spre o soluție definitivă, care să ducă la o pace trainică și dreaptă.

Desigur, pentru a se ajunge la soluționarea deplină a tuturor problemelor trebuie depuse încă eforturi susținute, dar, după părerea noastră, există condiții favorabile pentru a se ajunge la o soluție care să ducă la instaurarea unei păci trainice.

Apreciem că în cadrul Conferinței de pace de la Geneva, care urmează să se desfășoare sub auspiciile Organizației Națiunilor Unite, se pot desfășura negocieri corespunzătoare, pornindu-se de la obiectivele retragerii trupelor israeliene și soluționării concomitente și a problemei palestinene.

Ținînd seama de complexitatea problemelor și de faptul că pacea în Orientul Mijlociu interesează în mod nemijlocit statele europene, România — ca și alte state — va depune în continuare eforturi, în conformitate cu posibilitățile sale, pentru a contribui la realizarea unei păci drepte și trainice.

Considerăm că este în interesul țărilor din Orientul Mijlociu ca la Conferința de la Geneva și, în general, în realizarea păcii să se bucure de un sprijin mai activ și din partea altor state.

ÎNTREBARE: *România are relații trainice cu multe state arabe, relații care se întăresc necontenit în toate domeniile. Care este părerea Excelenței-Voastre despre aceste relații, despre posibilitățile dezvoltării lor în viitor?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, România întreține relații largi de colaborare cu aproape toate statele arabe. De fapt, din punct de vedere economic, sub o formă sau alta, avem relații cu toate statele arabe; relații diplomatice avem cu 16 dintre ele.

Relațiile cu multe din țările arabe datează de multă vreme. Ele au devenit tradiționale și s-au dezvoltat adesea în lupta comună împotriva asupririi, pentru cucerirea independenței, pentru progres economic și social.

Pornind de la aceasta, de la acordurile încheiate cu țările arabe — și trebuie să menționez că avem peste 50 de acorduri și convenții de colaborare economică, tehnico-științifică și culturală —, de la înțelegerile realizate cu prilejul vizitelor și convorbirilor avute cu conducătorii unui mare număr de state arabe, apreciem că sînt bune condiții pentru a obține în următorii ani o extindere largă a colaborării în toate domeniile de activitate. Dealtfel, aș putea spune că în mai toate țările arabe lucrează specialiști români — în total peste 1 300 —, că în aceste țări se realizează în cooperare o serie de obiective economice și sperăm că ele vor demonstra că există reale posibilități de a înfăptui forme de cooperare noi, bazate pe egalitate, care să corespundă pe deplin intereselor reciproce, să contribuie la dezvoltarea economico-socială a fiecărei țări.

ÎNTREBARE: *România promovează o politică externă și o politică economică bazată pe colaborarea cu toate statele lumii. Care sînt rezultatele acestei politici? Care este părerea Excelenței-Voastre despre deschiderea economică spre toate statele lumii? Are aceasta limite?*

RĂSPUNS: Politica României de colaborare economică cu toate statele lumii pornește de la necesitatea participării active la diviziunea internațională a muncii, de la faptul că, în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, nici un popor, nici o țară nu se poate dezvolta fără a participa activ la schimburile internaționale, atît în domeniul economic, cît și în domeniul tehnico-științific și cultural.

Ca rezultat al acestei politici, România întreține astăzi relații diplomatice cu 118 state și relații economice cu 120 de state.

Noi apreciem că aceste relații au o importanță mare nu numai pentru România și țările respective, dar și pentru afirmarea în lume a politicii noi, de egalitate, pentru înfăptuirea unor raporturi noi, de pace și colaborare între toate popoarele lumii.

Deschiderea economică sau colaborarea economică cu toate statele lumii corespunde astăzi intereselor fiecărui popor și ajută la progresul mai rapid, economico-social, al fiecărui stat.

Pornind de la aceasta, nu se poate pune problema unor anumite limite în ceea ce privește extinderea relațiilor economice, tehnico-științifice, culturale și de altă natură între popoare. Orice limitare a acestora nu poate decît să dăuneze însuși poporului care își restrînge activitatea de colaborare cu alte state. Despre limite în acest domeniu poate fi vorba numai într-un anumit sens, și anume ca aceste relații să se bazeze pe deplina egalitate și respectul independenței fiecărui stat, pe avantajul

reciproc, să nu fie însoțite de condiții politice sau de alte ingerințe în treburile interne ale vreunui popor.

România nu a acceptat și nu va accepta niciodată ca dezvoltarea relațiilor să fie condiționată în vreun fel și considerăm că perspectivele vieții internaționale cer tocmai să se lichideze cu desăvîrșire vechile stări de lucruri și să se facă totul pentru ca relațiile internaționale să se bazeze pe principii noi.

Am convingerea că și în această privință relațiile dintre România și Egipt au, atît pe plan economic, cît și în alte domenii, perspective minunate.

ÎNTREBARE: *Ne puteți spune ce probleme figurează pe agenda discuțiilor dintre președintele Anwar Sadat și președintele Nicolae Ceaușescu și dacă vizita va fi sau nu mai mare de 3 zile?*

RĂSPUNS: Urmează ca agenda convorbirilor s-o stabilim de comun acord, odată cu sosirea președintelui Sadat în România. Fără nici o îndoială însă, ne vom referi atît la relațiile bilaterale, la problemele Orientului Mijlociu, cît și la problemele internaționale care preocupă deopotrivă țările noastre.

În ceea ce privește durata vizitei, noi vom încerca să-l reținem pe prietenul nostru, președintele Sadat, cît mai mult în România, dar, desigur, trebuie să ținem seama și de dorințele și de obligațiile sale.

În încheiere, aș dori să transmit un salut cordial poporului prieten egiptean, urîndu-i succese tot mai mari în dezvoltarea sa economico-socială, bunăstare și fericire.

MESAJ ADRESAT PARTICIPANŢILOR LA CONGRESUL INTERNAŢIONAL DE MARKETING DE LA BUCUREŞTI

— 25 iunie 1974 —

Îmi este deosebit de plăcut ca, în numele Consiliului de Stat şi al guvernului Republicii Socialiste România, precum şi al meu personal, să adresez un cald salut participanţilor la lucrările Congresului internaţional de marketing, care îşi desfăşoară lucrările în capitala patriei noastre.

Poporul nostru este bucuros să găzduiască o asemenea reuniune internaţională, care, prin obiectivele ce şi le propune, este menită să contribuie la stimularea comerţului internaţional, la promovarea mai activă a schimbului mondial de valori, la conlucrarea tot mai fructuoasă între naţiuni. În zilele noastre, progresul şi civilizaţia sînt legate tot mai strîns de participarea activă a fiecărui popor la diviziunea internaţională a muncii, de amplificarea schimburilor economice între state, de realizarea unei largi şi fructuoase cooperări internaţionale. Cooperarea, schimburile de valori materiale şi spirituale, de informaţii şi de experienţă reprezintă, astăzi, o necesitate obiectivă a evoluţiei fiecărei ţări în pas cu cuceririle

progresului mondial şi, în acelaşi timp, o condiţie a mersului înainte al întregii umanităţi.

În condiţiile cînd economia mondială devine tot mai interdependentă, cînd greutăţile şi disproporţiile care apar într-o parte sau alta a lumii pot avea, pînă la urmă, repercusiuni — mai mari sau mai mici — asupra dezvoltării mondiale şi a evoluţiei fiecărui stat în parte, considerăm că este în interesul profund al tuturor ţărilor de a participa activ la viaţa internaţională, de a milita pentru instaurarea unei ordini noi în relaţiile interstatale, pentru aşezarea raporturilor economice dintre state pe principii de egalitate, independenţă, neamestec în treburile interne, avantaj reciproc, pentru respectarea dreptului fiecărei naţiuni de a fi stăpînă pe bogăţiile naţionale, de a le folosi corespunzător intereselor dezvoltării economico-sociale de-sine-stătătoare, ale ridicării bunăstării propriului popor. Buna desfăşurare a întregii activităţi internaţionale cere ca toate ţările să-şi unească eforturile şi să acţioneze pentru lichidarea raporturilor inechitabile şi a oricăror stări de lucruri anacronice, care mai împiedică dezvoltarea largă şi neîngrădită a schimbului mondial de valori.

Aşezarea pe baze noi a relaţiilor economice impune înlăturarea restricţiilor şi barierelor artificiale care se mai ridică astăzi în calea schimburilor economice şi a cooperării dintre state. Viaţa arată că perpetuarea acestor discriminări nu favorizează situaţia ţărilor sau a grupărilor respective, ci, dimpotrivă, constituie factori de agravare în dezvoltarea economică internaţională.

Una din problemele stringente ale lumii de azi, care trebuie să-şi găsească o soluţie corespunzătoare în cadrul organizării relaţiilor economice mondiale, este cea a lichidării subdezvoltării. Decalajele economice — care au apărut ca rezultat al politicii imperialiste, colonialiste

și neocolonialiste de exploatare a bogățiilor naționale ale altor popoare — impietează evoluția economică generală și reprezintă un factor de îngustare a pieței mondiale, de criză economică, reducînd, pînă la urmă, înseși posibilitățile de dezvoltare a statelor înaintate din punct de vedere economic. De aceea, lichidarea subdezvoltării, apropierea și egalizarea nivelurilor de dezvoltare a statelor constituie o necesitate de importanță majoră pentru asigurarea progresului general. Sînt necesare raporturi economice noi, echitabile, pe baza noilor principii de relații între state, a legităților economice obiective, realizarea unui raport just, corespunzător între prețurile materiilor prime și cele ale produselor industriale, care să favorizeze progresul mai accelerat al țărilor în curs de dezvoltare.

Instaurarea unei ordini economice noi în lume — care să creeze toate condițiile pentru lichidarea subdezvoltării, pentru ca fiecare stat, fiecare națiune să poată beneficia larg și neîngrădit de cuceririle științei și tehnicii contemporane, de realizările civilizației moderne — cere participarea activă, nemijlocită a tuturor statelor, fie ele mari, mijlocii sau mici, la viața internațională, în condiții de deplină egalitate, cu respectarea riguroasă a intereselor fiecărui popor de a-și asigura dezvoltarea economico-socială independentă.

Apreciez că la realizarea tuturor acestor deziderate, legate de dezvoltarea și perfecționarea relațiilor economice internaționale, de așezarea lor pe baze echitabile, care să stimuleze progresul mai accelerat al fiecărei țări, Federația Internațională de Marketing poate aduce — cu mijloacele ce-i stau la îndemînă — o contribuție importantă, răspunzînd astfel dorinței popoarelor de a se dezvolta într-un climat de prietenie și colaborare fructuoasă și multilaterală, de a conlucra tot mai strîns pentru edificarea unei lumi mai bune, mai drepte, a unei lumi a păcii și înțelegerii între națiuni.

România, angajată cu toate forțele sale în realizarea unui amplu program de dezvoltare economico-socială, este hotărîtă să participe activ și în modul cel mai consecvent la promovarea colaborării și cooperării internaționale, să-și aducă întreaga contribuție la cauza generală a instaurării unor raporturi noi în viața internațională, care să stimuleze dezvoltarea liberă, independentă a fiecărui popor, progresul și civilizația omenirii în ansamblu.

Încredințat că lucrările congresului vor prilejui un util schimb de idei și experiență în eforturile pentru dezvoltarea și perfecționarea cooperării și a comerțului internațional, vă urez deplin succes în realizarea obiectivelor pe care vi le-ați propus!

CUVÎNTARE LA PRIMIREA PARTICIPANŢILOR LA SEMINARUL ORGANIZAT DE UNIUNEA TINERETULUI COMUNIST ŞI MIŞCAREA PANAFRICANĂ A TINERETULUI

— 27 iunie 1974 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Doresc să salut în mod cordial pe reprezentanţii tineretului african, ai mişcării de eliberare africană, ai tineretului român, care s-au reunit în acest seminar de schimb de experienţă asupra dezvoltării contemporane, a rolului tineretului în lupta pentru o lume mai dreaptă şi mai bună.

Aş dori ca această reuniune să marcheze un moment important în dezvoltarea colaborării între tineretul român şi tineretul african, între Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România şi organizaţiile de tineret din Africa.

Reuniunea are loc în împrejurări cînd popoarele îşi afirmă tot mai hotărît voinţa lor de luptă împotriva imperialismului, colonialismului şi neocolonialismului.

În lume sînt în curs mari schimbări revoluţionare, naţionale şi sociale. Se afirmă cu putere un curs nou de relaţii între state, curs care creează pentru prima dată condiţii în lume ca popoarele să participe în deplină

egalitate de drepturi la soluţionarea problemelor majore ale vieţii internaţionale, să îşi spună cuvîntul asupra organizării relaţiilor internaţionale, să asigure dreptul fiecărei naţiuni de a se dezvolta liber, corespunzător năzuinţelor sale, fără nici un amestec din afară.

În această luptă, alături de forţele tot mai importante ale progresului social, ale luptei antiimperialiste, tineretul se afirmă cu putere şi joacă un rol tot mai important. El militează cu vigoare pentru triumful luptei de eliberare naţională, al luptei împotriva politicii imperialiste, colonialiste şi neocolonialiste, pentru o politică de colaborare paşnică între toate popoarele lumii.

România, în cadrul politicii sale generale de construcţie socialistă, dezvoltă largi raporturi cu toate statele lumii, acordînd un rol deosebit relaţiilor cu ţările socialiste, cu statele care luptă pentru dezvoltarea lor economică, socială independentă, care doresc să fie pe deplin stăpîne pe destinele lor şi să îşi făurească viaţa aşa cum doresc ele.

În acest cadru, dezvoltăm larg relaţiile cu ţările continentului african. Schimbul de vizite la diferite niveluri cu toate statele africane, mai puţin cu Rhodesia şi Africa de Sud, constituie tocmai expresia acestor relaţii de largă colaborare şi solidaritate între România şi aceste state.

Cunoaştem preocupările statelor africane, ale popoarelor, ale tineretului african. Ştim că lichidarea subdezvoltării, consolidarea independenţei şi suveranităţii naţionale cer eforturi susţinute şi pe plan naţional, şi pe plan african, pentru a obţine rezultate cît mai bune în această luptă grandioasă.

Ştim că încă pe continentul african mai sînt popoare care se află sub dominaţia colonială. Dar avem convingerea fermă că, acţionînd cu fermitate şi în deplină unitate, popoarele din Guineea-Bissau, Angola, Mozambic, Namibia

vor reuși într-un scurt timp să își dobîndească deplina independență și să își făurească viața în mod liber.

Dealtfel, România acordă un sprijin activ, pe multiple planuri, mișcărilor de eliberare națională ; însăși prezența la București a reprezentanților acestor mișcări, cît și ai statului Guineea-Bissau sînt o dovadă elocventă a relațiilor de solidaritate și a sprijinului pe care îl acordă România luptei de eliberare națională.

Dezvoltăm larg relațiile de colaborare economică, tehnico-științifică, culturală cu cele mai multe din țările africane. Toate aceste relații de cooperare se bazează pe principii noi, ale egalității, ale respectului reciproc, și urmăresc să contribuie la dezvoltarea industriei, agriculturii, la ridicarea economică a țărilor cu care realizăm cooperarea.

Din experiența noastră, știm că lichidarea subdezvoltării, ridicarea bunăstării, consolidarea independenței naționale a fiecărui popor sînt nemijlocit condiționate de dezvoltarea unei economii independente proprii, de ridicarea nivelului de viață al fiecărui popor. Realizarea acestor obiective impune reunirea tuturor forțelor pe plan național, dezvoltarea solidarității între toate statele și popoarele care se pronunță pentru o politică nouă între națiuni.

Desigur, pot fi păreri diferite asupra căilor dezvoltării unui stat sau altuia, asupra felului cum să se organizeze mai bine activitatea socială viitoare, dar esențial este de a se găsi căile întăririi unității și solidarității, pentru asigurarea independenței naționale, a unui real progres economic și social.

În această luptă, tineretului îi revine un rol important : el este chemat mîine să asigure realizarea acestor obiective de dezvoltare independentă, de construcție a unei societăți mai drepte și mai bune.

Aș dori să urez tineretului african, tuturor organizațiilor revoluționare de eliberare națională, organizațiilor progresiste, tuturor acelora care doresc ca patria lor să fie liberă și independentă, care acționează ferm pentru propășirea economică, socială a fiecărei țări, a întregii Africi de a face totul pentru a participa activ și a uni întregul tineret în lupta pentru succesul dezvoltării pe o cale nouă a fiecărui stat african.

Noi, în România, cerem tineretului să își însușească cît mai temeinic noile cunoștințe ale științei și tehnicii, de a se pregăti pentru a putea conduce și înfăptui idealurile socialismului și comunismului în România. Sîntem foarte exigenți cu tineretul român, dar sîntem și mulțumiți de felul cum acesta sprijină și înfăptuiește neabătut întreaga politică internă și externă a partidului.

Ca prieteni ai popoarelor africane, aș dori să exprim speranța că și tineretul african, organizațiile tineretului african vor acționa cu tot mai multă fermitate în ridicarea nivelului de cunoștințe, de însușire a noilor cuceriri în toate domeniile. Numai cu un tineret care să cunoască și să poată înfăptui, pe baza cunoștințelor tehnicii și științei moderne, dezvoltarea țării respective se poate asigura succesul în lupta de dezvoltare economică și socială.

Nu aș putea decît să spun și prietenilor tineri africani ceea ce spun tineretului român : să învețe, să se pregătească pentru a-și servi patria, să-și iubească poporul, să nu uite niciodată că trebuie să facă totul pentru progresul, independența și suveranitatea propriului său popor, pentru progresul și suveranitatea tuturor națiunilor lumii.

Solidaritatea dintre tineretul român și tineretul african este parte integrantă a solidarității internaționale a tineretului, care se pronunță pentru o politică în care să se asigure dreptul fiecărei națiuni la dezvoltarea liberă și independentă.

Vă urez dumneavoastră și organizației dumneavoastră, întregului tineret african succese tot mai mari în lupta dreaptă pe care o duceți, așa cum urez și tineretului român succes în îndeplinirea programului de dezvoltare a patriei noastre!

Urez o dezvoltare continuă a colaborării între tineretul român și tineretul african!

Vă doresc multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice).*

TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII ARABE EGIPT, MOHAMMED ANWAR EL SADAT, ȘI A DOAMNEI GIHANE EL SADAT

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— *27 iunie 1974* —

Dragă prietene, președinte Anwar Sadat,

Stimată doamnă Sadat,

Dragi prieteni,

Îmi face o deosebită plăcere ca, în numele Consiliului de Stat, al guvernului român și al meu personal, să vă salut în modul cel mai cordial pe dumneavoastră și pe colaboratorii care vă însoțesc și să vă adresez din partea întregului popor român — care vă poartă sentimente de sinceră prietenie și ospitalitate — un călduros bun venit în România socialistă.

Vizita dumneavoastră reprezintă o nouă dovadă a dorinței reciproce de a întări relațiile tradiționale de prietenie care leagă popoarele român și egiptean, de a dezvolta colaborarea dintre țările noastre.

Veniți într-o țară în care poporul este pe deplin stăpîn pe destinele sale și își făurește viața corespunzător năzuințelor sale. În cursul vizitei — scurtă, este adevărat — veți putea constata dorința poporului român de prietenie,

de colaborare cu poporul dumneavoastră, cu toate popoarele lumii. Această dorință izvorăște din faptul că poporul român, care multe secole de-a rîndul a cunoscut dominația străină, este hotărît să facă totul pentru a trăi liber, pentru a-și construi viața așa cum dorește. Dealtfel, în decursul istoriei, atît România, cît și Egiptul, ca și alte țări arabe, au fost sub dominația aceluiași imperiu. Și poporul român este moștenitorul unei vechi civilizații, așa cum poporul egiptean a dat mult civilizației omenirii în decursul mileniilor. Trăim astăzi, desigur, în alte împrejurări, dar avem obligația față de popoarele noastre, față de civilizația omenirii de a asigura ca tot ceea ce umanitatea a creat de-a lungul mileniilor să fie un bun al tuturor popoarelor. Cred că ceea ce leagă cel mai mult popoarele noastre este atît trecutul, dar și prezentul, precum și dorința de a-și asigura un viitor liber, de a-și făuri o viață demnă, corespunzător năzuințelor lor.

Îmi amintesc cu multă plăcere de vizita pe care am făcut-o în primăvara anului 1972 în frumoasa dumneavoastră țară. Îmi sînt încă vii în memorie primirea călduroasă de care ne-am bucurat, convorbirile pe care le-am avut, atenția și ospitalitatea cu care am fost înconjurați de bravul popor egiptean, cu o istorie și tradiții milenare, hotărît astăzi să-și făurească un viitor de fericire, bunăstare și pace.

Am discutat atunci împreună cu dumneavoastră multe probleme. Am ajuns la înțelegerea că este necesar să facem totul pentru a dezvolta prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre. Tot așa am ajuns la înțelegerea că progresul popoarelor noastre, al întregii omeniri este nemijlocit legat de o bună conviețuire pașnică, de realizarea unei noi ordini, bazată pe egalitate, pe respect reciproc între toate popoarele. Trebuie să declar acum, cînd ne întîlnim din nou, că, în această scurtă perioadă, relațiile

dintre țările noastre au cunoscut o dezvoltare puternică. Doresc, de asemenea, să exprim speranța și convingerea că vizita pe care dumneavoastră, dragă prietene și frate Sadat, o faceți în România va marca un moment nou în relațiile dintre popoarele noastre, dintre partidele noastre, în lupta pentru o lume mai dreaptă și mai bună, care să asigure fiecărui popor o dezvoltare corespunzătoare năzuințelor sale. Vom face totul ca vizita dumneavoastră în țara noastră să fie cel puțin tot atît de plăcută precum a fost vizita noastră în țara dumneavoastră și, în același timp, să fie tot atît de fructuoasă, încît să putem pune noi temelii prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre.

Dorim ca prin continuarea dialogului început la Cairo să deschidem perspective tot mai minunate relațiilor multilaterale dintre Republica Socialistă România și Republica Arabă Egipt. Colaborarea dintre țările noastre servește, fără nici o îndoială, intereselor popoarelor noastre și, în același timp, constituie o contribuție activă la cauza generală a prieteniei, colaborării, securității și păcii în lume.

Vizitați România în anul jubiliar cînd sărbătorim împlinirea a trei decenii de la eliberarea țării și de la trecerea pe calea făuririi unei noi orînduiri sociale. Veți putea constata că în cei 30 de ani de viață liberă poporul român a obținut realizări de seamă în dezvoltarea economiei, științei și culturii, în ridicarea generală a nivelului de viață și civilizație, în edificarea unei societăți noi, bazată pe dreptate și echitate socială, pe participarea maselor înseși la conducerea țării. Tot ceea ce a realizat poporul român demonstrează încă o dată că, atunci cînd un popor este stăpîn pe destinele sale, este liber, el poate înfăptui adevărate minuni.

În cursul vizitei în Egipt am constatat preocupările țării dumneavoastră, ale Uniunii Socialiste Arabe, ale

dumneavoastră personal, ale întregului popor pentru dezvoltarea economico-socială a Egiptului. Știm că condițiile grele ale războiului au împiedicat dezvoltarea mai rapidă a țării. Ca prieteni ai poporului egiptean, ne bucură în mod sincer realizările obținute și sîntem convinși că, în noile condiții, poporul egiptean va reuși într-un scurt timp să obțină succese remarcabile în dezvoltarea sa economico-socială, în ridicarea bunăstării materiale și spirituale.

România, care este angajată cu toate forțele în realizarea programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, manifestă, totodată, o preocupare constantă pentru promovarea unei largi și fructuoase conlucrări internaționale cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Fiind o țară socialistă, este firesc, ne preocupăm de întărirea continuă a colaborării și prieteniei cu toate țările socialiste. În același timp, acordăm o atenție deosebită dezvoltării relațiilor cu toate statele care și-au cucerit independența și acționează pentru dezvoltarea economico-socială proprie, se pronunță pentru dreptul de a-și hotărî destinele, fără nici un amestec. Pornim, totodată, de la realitățile lumii contemporane, de la faptul că există state cu orînduiri sociale diferite ; de aceea, în spiritul coexistenței pașnice, dezvoltăm relațiile cu toate statele lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Considerăm că participarea la diviziunea internațională a muncii, colaborarea activă între toate statele constituie o necesitate a progresului fiecărei țări, a realizării unei păci trainice în lume. Pornind de la aceste considerente, România desfășoară o politică activă pentru instaurarea în viața internațională a unor relații noi, bazate pe deplina egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne și avantaj reciproc,

pe renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state, pe respectarea dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă, corespunzător năzuințelor sale.

Trăim o epocă de profunde transformări revoluționare, naționale și sociale. Aceste prefaceri schimbă în mod radical raportul de forțe pe arena mondială. Popoarele își afirmă tot mai puternic hotărîrea de a pune capăt vechii politici imperialiste, colonialiste și neocolonialiste. Noul curs de destindere care se afirmă în lume este rezultatul participării tot mai active a popoarelor la viața internațională, al afirmării tot mai hotărîte a dreptului lor de a fi deplin stăpîne pe destinele proprii.

Desigur, sîntem conștienți că acest curs nou este de-abia la început, că mai există încă forțe reacționare care se opun dezvoltării progresiste a omenirii. Sîntem, de asemenea, conștienți că asigurarea unei noi ordini internaționale, în care fiecare națiune să se poată dezvolta fără frica vreunei agresiuni, depinde de felul în care popoarele vor acționa și vor impune realizarea acestei noi politici. După părerea noastră, în condițiile internaționale de astăzi există reale posibilități pentru a realiza o politică nouă, care să garanteze fiecărei națiuni dreptul la o dezvoltare liberă, independentă.

Marile probleme internaționale nu mai pot fi astăzi soluționate de cîteva state sau de cîteva grupări de state. Așezarea relațiilor dintre state pe o bază nouă, soluționarea problemelor care preocupă întreaga omenire se pot face numai cu participarea activă a tuturor statelor, indiferent de puterea lor economică, politică, socială sau militară. Evenimentele internaționale, îndeosebi în ultimii doi ani, au demonstrat că țările mici și mijlocii pot juca un rol important în soluționarea marilor probleme internaționale. Iată de ce România se pronunță în mod ferm

pentru participarea activă la soluționarea problemelor internaționale a tuturor statelor.

Nu uităm nici un moment că în viața internațională continuă să existe încă numeroase probleme litigioase care își așteaptă rezolvarea, printre care și problemele Orientului Mijlociu. Evenimentele din ultimul an au demonstrat că trebuie acționat pentru a se ajunge la o soluție deplină, pentru o pace trainică și dreaptă în Orientul Mijlociu. Am salutat realizarea dezangajării militare dintre Egipt și Israel, precum și recentul acord de dezangajare dintre Siria și Israel. Considerăm aceste acorduri ca un pas important pe calea unei soluții politice. Cunoaștem și prețuim în mod deosebit eforturile și contribuția nemijlocită pe care dumneavoastră, dragă prietene, președinte Sadat, ați adus-o personal la realizarea acestui important pas înainte, care poate să aibă un rol hotărîtor în instaurarea unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu. Știm că nu a fost ușor să se ajungă la aceste rezultate și tocmai de aceea prețuim și mai mult ceea ce s-a realizat pînă acum. Desigur, s-a făcut un pas important, dar numai un pas. Sînt necesare în continuare eforturi pentru a se ajunge la o pace trainică și dreaptă. Considerăm că în cadrul Conferinței de la Geneva — ce urmează să se țină sub auspiciile Organizației Națiunilor Unite — se pot desfășura negocieri rodnice, care să ducă la realizarea acestui deziderat. Realizarea acestei păci trainice și drepte presupune retragerea Israelului din teritoriile ocupate în urma războiului din 1967, asigurarea integrității și suveranității fiecărui stat din această zonă și soluționarea, în același timp, a problemei poporului palestinean, în conformitate cu interesele sale naționale legitime. Desigur, la Conferința de la Geneva, rolul hotărîtor îl au țările direct interesate. Au, de asemenea, un rol important țările mari, cum sînt Uniunea Sovietică și Statele Unite; dar, după părerea noastră, așa cum am menționat nu o dată, un rol important pot juca și alte state, îndeosebi din Europa și Africa, care sînt direct interesate în realizarea unei păci trainice și juste în Orientul Mijlociu.

În ce o privește, România va face și în viitor tot ceea ce depinde de ea pentru a-și aduce contribuția la realizarea unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu, considerînd că aceasta corespunde intereselor generale ale întregii omeniri.

Ca țară europeană, România este profund interesată în crearea unui climat nou de colaborare și de destindere, în înfăptuirea securității în Europa. Desigur, noi concepem securitatea europeană ca o colaborare egală între toate națiunile continentului, ca o conlucrare largă, multilaterală, care să garanteze dreptul fiecărei națiuni europene la dezvoltare liberă. Securitatea europeană interesează astăzi nu numai statele acestui continent, ci și celelalte state ale lumii. Realizarea acestui deziderat va exercita o puternică influență asupra dezvoltării întregii vieți contemporane.

O altă problemă de mare importanță a zilelor noastre este aceea a lichidării subdezvoltării. Este adevărat că această stare de lucruri este determinată de politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă de exploatare și asuprire a zeci și zeci de popoare. Viața demonstrează însă că lichidarea acestor stări de lucruri anacronice, a împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, constituie o necesitate obiectivă pentru progresul general al întregii omeniri, pentru realizarea unei noi ordini internaționale. Este necesar să se așeze relațiile dintre state pe o bază nouă, să se realizeze raporturi echitabile între prețurile

materiilor prime și prețurile produselor industriale, să se favorizeze dezvoltarea mai rapidă a țărilor în curs de dezvoltare.

România este profund solidară cu lupta popoarelor împotriva dominației coloniale, cu mișcările de eliberare națională și le acordă întregul său sprijin. Considerăm că se apropie momentul cînd popoarele ce se mai află încă sub asuprirea colonială își vor cuceri pe deplin independența națională !

Soluționarea acestor probleme și a altora care preocupă astăzi popoarele nu se poate face decît acționînd tot mai hotărît pentru creșterea rolului Națiunilor Unite și a altor organisme ale sale în viața internațională. Este necesar să acționăm cu tot mai multă consecvență pentru o reală democratizare a vieții internaționale. Noi avem convingerea că stă în puterea popoarelor ca, pe baza solidarității lor militante, să se realizeze cu succes transformări revoluționare, naționale și sociale, să se asigure făurirea unei lumi mai drepte, mai bune.

Dorim ca, în cadrul colaborării dintre popoarele noastre, să asigurăm extinderea relațiilor economice, tehnico-științifice, culturale, să realizăm o asemenea cooperare care să corespundă noilor cerințe ale vieții internaționale.

Îmi exprim convingerea că vizita dumneavoastră în România se va înscrie ca un nou moment important în evoluția relațiilor româno-egiptene, că, odată cu dezvoltarea colaborării bilaterale, țările noastre vor conlucra tot mai activ și pe plan internațional în vederea înfăptuirii aspirațiilor popoarelor noastre, ale întregii omeniri de pace și cooperare în lume.

Cu această convingere doresc să toastez în sănătatea dumneavoastră, dragă prietene și frate, președinte Sadat, a doamnei Sadat !

— în sănătatea tuturor prietenilor și oaspeților egipteni !

— pentru prosperitatea și fericirea poporului egiptean prieten !

— pentru întărirea colaborării dintre popoarele român și egiptean, dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Socialistă Arabă !

— pentru pace și colaborare între toate popoarele lumii !

— în sănătatea dumneavoastră ! *(Aplauze)*.

CUVÎNT
LA PRIMIREA DELEGAŢIEI MILITARE A REPUBLICII SOCIALISTE CEHOSLOVACE, CONDUSĂ DE GENERALUL DE ARMATĂ MARTIN DZUR, MINISTRUL APĂRĂRII NAŢIONALE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 27 iunie 1974 —

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, comandant suprem al forţelor armate ale Republicii Socialiste România, a primit joi dimineaţa pe generalul de armată Martin Dzur, ministrul apărării naţionale al Republicii Socialiste Cehoslovace, şi delegaţia militară pe care o conduce în vizita oficială în ţara noastră.

Ministrul cehoslovac a adresat, cu acest prilej, tovarăşului Nicolae Ceauşescu un salut cordial din partea tovarăşului Gustav Husak, secretar general al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a rugat ca la întoarcerea în patrie a delegaţiei să transmită din partea sa tovarăşului Gustav Husak un călduros salut.

În cursul întrevederii s-a subliniat că vizita delegaţiei este o expresie a bunelor raporturi de prietenie şi colaborare dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist din Cehoslovacia, dintre Republica Socialistă România şi Republica Socialistă Cehoslovacă, dintre armatele

celor două ţări, relaţii care se dezvoltă în folosul popoarelor român şi cehoslovac, al cauzei păcii şi socialismului.

Cu acest prilej, membrilor delegaţiei cehoslovace le-au fost conferite ordine şi medalii ale Republicii Socialiste România.

Înmînînd înaltele distincţii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus : **Aş dori să adresez calde felicitări tovarăşului ministru şi tuturor tovarăşilor care au fost distinşi, astăzi, cu ordine ale Republicii Socialiste România. Aceasta este o expresie a sentimentelor de prietenie şi solidaritate dintre partidele şi popoarele noastre în lupta pentru făurirea socialismului, pentru securitate şi pace în Europa şi în întreaga lume. Este, totodată, o expresie a relaţiilor de colaborare dintre armatele noastre, a dorinţei de a dezvolta aceste relaţii pentru a servi cauzei construcţiei socialismului, apărării cuceririlor revoluţionare, păcii şi securităţii statelor noastre, a statelor socialiste, a păcii în întreaga lume.**

TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI REPUBLICII ARABE EGIPT, MOHAMMED ANWAR EL SADAT, ŞI A DOAMNEI GIHANE EL SADAT

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 29 iunie 1974 —

Ne-a făcut o deosebită bucurie să petrecem aceste zile împreună cu fratele meu, preşedintele Sadat. Regretăm mult că timpul a fost foarte scurt. Sper însă că veţi reveni pentru o perioadă mai lungă, cînd veţi putea, sper, şi atunci, ca şi acum, să vă simţiţi ca la dumneavoastră acasă.

Aş dori să ridic şi eu acest pahar în sănătatea fratelui meu, preşedintele Sadat, a doamnei, să urez o bună colaborare între popoarele noastre, iar poporului prieten egiptean dezvoltarea patriei sale, prosperitate şi bunăstare.

CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA SEMNĂRII DOCUMENTELOR OFICIALE DINTRE REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA ŞI REPUBLICA ARABĂ EGIPT

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a preşedintelui Republicii Arabe Egipt, preşedinte al Uniunii Socialiste Arabe, Mohammed Anwar El Sadat, şi a doamnei Gihane El Sadat

— 30 iunie 1974 —

Dragă prietene, preşedinte Sadat,

Dragi prieteni,

Aş dori să exprim satisfacţia noastră pentru vizita fructuoasă pe care aţi făcut-o în România, pentru rezultatele convorbirilor care au marcat un nou moment în dezvoltarea colaborării dintre România şi Egipt.

Declaraţia solemnă şi celelalte documente pe care le-am semnat împreună în momentul de faţă aşază relaţiile dintre ţările şi dintre partidele noastre pe o bază trainică, deschid perspective minunate pentru o largă colaborare în toate domeniile de activitate.

Doresc să exprim convingerea că aceste documente, rezultatele vizitei dumneavoastră se vor înscrie ca un moment important în istoria relaţiilor dintre cele două ţări, că popoarele noastre — animate de dorinţa de a obţine un progres mai rapid pe calea dezvoltării economico-sociale, a consolidării independenţei şi suveranităţii lor — vor conlucra tot mai activ — aceasta spre binele lor şi, tot-

odată, în spiritul colaborării și prieteniei între toate popoarele, al păcii în lume.

Acum, cînd încheiați vizita dumneavoastră scurtă în România, doresc încă o dată să exprim satisfacția noastră pentru relațiile bune existente între partidele și popoarele noastre, pentru relațiile prietenești și frățești dintre noi înșine, care sînt o garanție a dezvoltării unei colaborări rodnice în toate domeniile de activitate.

Vă rog să transmiteți poporului prieten egiptean din partea poporului român cele mai bune urări de prosperitate, de bunăstare, de succes în dezvoltarea economico-socială, urări de o pace trainică și justă.

Vă urăm dumneavoastră multă sănătate, succes în activitatea de conducere a poporului prieten pe calea bunăstării și fericirii. Vă așteptăm să reveniți în România. *(Aplauze).*

TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI ALES AL REPUBLICII COLUMBIA, ALFONSO LÓPEZ MICHELSEN, ȘI A SOȚIEI SALE, DOAMNA CECILIA CABALLERO DE LÓPEZ

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 30 iunie 1974 —

Aș dori să exprim bucuria mea și a tovarășilor mei, a poporului român pentru faptul că președintele Columbiei, ales în mod democratic de poporul columbian, se găsește în țara noastră și ne-a prilejuit această plăcere de a sărbători ziua Domniei Sale de naștere.

Noi sîntem bucuroși că ne găsim împreună în această zi în care dumneavoastră sărbătoriți ziua de naștere.

Doresc să vă urez multă sănătate, succese mari în activitatea dumneavoastră.

Știm că ați desfășurat o activitate politică îndelungată, că ați avut un rol important în dezvoltarea relațiilor dintre România și Columbia și, dacă nu mă înșel, primul acord de colaborare este semnat de dumneavoastră. Sper că și în calitate de președinte al poporului columbian veți semna noi acorduri de colaborare între poporul dumneavoastră și poporul meu — desigur, pe baze noi.

Ca țară care ne preocupăm pentru dezvoltarea economico-socială independentă, vom acționa în așa fel încît

să soluționăm problemele colaborării dintre noi și cu celelalte popoare corespunzător năzuințelor popoarelor noastre, cauzei păcii și egalității între națiuni.

Desigur, sînt în lume țări mari, țări mici, mijlocii. Să avem însă permanent în vedere că fiecare națiune, indiferent de mărime, își are rolul său în dezvoltarea societății și, pînă la urmă, civilizația este rezultatul nu al mărimii, ci al inteligenței, al muncii oamenilor. În acest spirit, orice națiune a adus și poate aduce mult la civilizația umană, la bunăstarea și fericirea oamenilor.

Noi am dori ca relațiile dintre țările noastre să servească intereselor popoarelor noastre, dar și intereselor generale de pace și colaborare ale tuturor țărilor mici și mijlocii, ale întregii omeniri.

În acest spirit, doresc încă o dată să vă urez multă sănătate, multă putere de muncă și o bună colaborare între țările noastre și între cei doi președinți ai țărilor noastre. *(Aplauze).*

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI EGIPTEAN „AL AHRAM"

— 1 iulie 1974 —

ÎNTREBARE: *Președintele Sadat a vizitat România zilele trecute. Cum apreciați dumneavoastră această vizită în perspectiva dezvoltării relațiilor româno-egiptene?*

RĂSPUNS: Vizita președintelui Anwar Sadat în țara noastră a marcat un nou și important moment în dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Arabă Egipt. Rezultatele vizitei sînt consemnate în documentele încheiate cu acest prilej, care dau glas dorinței comune de a obține un progres mai rapid pe calea dezvoltării economico-sociale, a consolidării independenței și suveranității, de a conlucra tot mai activ în interesul celor două țări, în spiritul colaborării, păcii și prieteniei între toate popoarele. Aș dori în mod deosebit să subliniez atmosfera de caldă cordialitate în care s-a desfășurat vizita, în cursul căreia și-au găsit o elocventă expresie sentimentele de prietenie frățească, relațiile bune existente între partidele, statele și popoarele noastre, aspirațiile comune spre un viitor prosper, spre o viață demnă și fericită.

În continuarea dialogului început la Cairo în 1972,

convorbirile recente au deschis largi perspective pentru extinderea și adîncirea relațiilor prietenești și de colaborare româno-egiptene pe plan politic, economic, științific, cultural și uman. Au fost convenite măsuri de o deosebită importanță pentru intensificarea și diversificarea schimburilor comerciale și a cooperării reciproc avantajoase în producție, în domeniul tehnologiei și al cercetării științifice, al învățămîntului și pregătirii cadrelor de specialiști, pentru intensificarea contactelor și a schimburilor cultural-artistice, turistice, sportive. Totodată, documentele comune adoptate au stabilit un cadru propice dezvoltării continue a colaborării bilaterale și cu celelalte state în examinarea și rezolvarea problemelor internaționale, în promovarea păcii, destinderii și colaborării în întreaga lume.

ÎNTREBARE: *L-ați cunoscut mai îndeaproape pe președintele Sadat în cursul acestor zile. Ați putea să ne spuneți ceva deosebit despre personalitatea șefului statului egiptean ?*

RĂSPUNS: Nu am obiceiul să vorbesc despre alți președinți. Relațiile dintre președintele Sadat și mine sînt prietenești, frățești. Consider că președintele Sadat pornește în mod temeinic de la interesele poporului egiptean, este în cel mai înalt grad preocupat de asigurarea condițiilor necesare dezvoltării economico-sociale rapide a țării sale, făuririi unui viitor fericit poporului său. Apreciez că, prin felul în care a acționat în diferite ocazii, președintele Sadat a dat dovadă de o adîncă înțelegere a problemelor și, în același timp, de fermitate și hotărîre pentru a asigura soluționarea acestora în mod corespunzător.

ÎNTREBARE: *Palestinenii au exprimat mulțumirile lor profunde președintelui Nicolae Ceaușescu, deoarece Domnia-Sa nu numai că a recunoscut poporul palestinean și drepturile sale, dar, în același timp, a vorbit despre faptul că Organizația pentru Eliberarea Palestinei este reprezentantul legitim al acestui popor. Este primul președinte al unui stat nearab care recunoaște acest lucru și am putea să apreciem, totodată, că președintele Ceaușescu a făcut prin aceasta un pas mult mai înainte chiar decît multe state arabe. Care este poziția Excelenței-Voastre și a țării dumneavoastră față de reprezentarea Organizației pentru Eliberarea Palestinei la Conferința de pace de la Geneva și față de recunoașterea acesteia ca singura care reprezintă pe palestineni ?*

RĂSPUNS: România s-a pronunțat încă de mult pentru soluționarea problemei poporului palestinean în conformitate cu năzuințele sale, inclusiv pentru dreptul său de a-și organiza un stat propriu, independent. Noi am recunoscut Organizația pentru Eliberarea Palestinei, care are, dealtfel, un reprezentant permanent la București. Considerăm că recunoașterea Organizației pentru Eliberarea Palestinei ca unicul reprezentant legitim al poporului palestinean constituie un sprijin acordat luptei poporului palestinean și corespunde unei realități. Pornind de la punctul de vedere că o pace dreaptă și durabilă în Orientul Mijlociu nu poate fi realizată fără a se ajunge la o soluție echitabilă în problema palestineană, noi apreciem necesară participarea deplină și independentă a reprezentanților Organizației pentru Eliberarea Palestinei la lucrările Conferinței de la Geneva. De aceea, considerăm că trebuie depuse toate eforturile pentru a crea condițiile necesare ca aceștia să poată participa la conferință.

ÎNTREBARE: *Cum analizați rezultatele războiului din 6 octombrie și care sînt perspectivele de pace în această zonă ?*

RĂSPUNS: Războiul a produs schimbări radicale în situația din Orientul Mijlociu. Pe de o parte, a demonstrat capacitatea țărilor arabe de a duce acțiuni militare cu succes, iar pe de altă parte, a spulberat mitul invincibilității Israelului. Totodată, războiul a creat mari pericole de extindere a conflagrației, cu consecințe imprevizibile nu numai pentru popoarele din această zonă, dar chiar pentru pacea mondială. Ostilitățile au demonstrat încă o dată că în Orientul Mijlociu nu este posibilă decît o soluție politică, care să ducă la retragerea Israelului din teritoriile ocupate în urma războiului din 1967, că securitatea statelor din această zonă nu se poate asigura prin ocupări teritoriale, ci prin relații de bună vecinătate, de colaborare și prietenie.

ÎNTREBARE: *Israelul a obținut pentru sine un reactor atomic și anumite rapoarte secrete asigură că există posibilitatea producerii bombei atomice și a altor arme atomice în această țară. Egiptul urmează să obțină astfel de reactoare pentru scopuri pașnice. Care este părerea dumneavoastră în această privință?*

RĂSPUNS: Ne-am pronunțat și ne pronunțăm în orice împrejurare pentru folosirea energiei nucleare exclusiv în scopuri pașnice. Energia nucleară trebuie să servească popoarelor de pretutindeni, deci și celor din Orientul Mijlociu, în vederea folosirii marilor cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, valorificării resurselor lor naturale și umane, lichidării efectelor subdezvoltării, făuririi unui nivel mai ridicat de civilizație, consolidării păcii și colaborării în lume.

ÎNTREBARE: *Israelul ocupă încă teritorii arabe și ignoră drepturile palestinenilor. Care este poziția dumneavoastră față de această situație?*

RĂSPUNS: După cum am mai menționat, considerăm că este necesar ca Israelul să se retragă din teritoriile arabe ocupate. Trebuie să fie clar că menținerea sub ocupație de teritorii străine nu poate decît să constituie o sursă permanentă de conflicte. De aceea, vorbind de o pace trainică în Orientul Mijlociu, noi avem în vedere o retragere a Israelului din teritoriile ocupate, soluționarea echitabilă a problemei palestinene, prin asigurarea drepturilor naționale legitime ale poporului palestinean, precum și garantarea integrității și suveranității fiecărui stat din această zonă. Numai pe această cale se va putea asigura o pace dreaptă și durabilă în Orientul Mijlociu.

ÎNTREBARE: *Considerați că lumea va asista și se va bucura de mai multă destindere sau este posibilă apariția unor noi tensiuni? Există un unghi specific din care statele „lumii a treia" ar putea privi destinderea actuală?*

RĂSPUNS: Noul curs de destindere este rezultatul schimbării raportului de forțe pe plan internațional. El răspunde necesității dezvoltării popoarelor pe o cale independentă și așezării relațiilor dintre state pe principiile egalității și respectului reciproc. Din aceste motive, destinderea corespunde pe deplin năzuințelor popoarelor „lumii a treia", popoarelor din țările în curs de dezvoltare, creează posibilități reale ca aceste popoare să joace un rol mai activ în viața internațională și să contribuie la soluționarea problemelor majore ale lumii în concordanță cu interesele lor, ale cauzei generale a progresului fiecărei națiuni, ale păcii și colaborării între toate popoarele.

ÎNTREBARE: *V-ați pronunțat din primul moment pentru dezangajarea trupelor pe frontul egiptean și pe cel sirian. Există păreri după care această dezangajare ar complica lucrările Conferinței de pace de la Geneva. Am dori*

să cunoaștem opinia dumneavoastră în această privință și ce considerați necesar pentru următoarea perioadă.

RĂSPUNS: Realizarea dezangajării militare atît în Sinai, cît și pe Înălțimile Golan reprezintă un pas important pe calea rezolvării politice a problemelor litigioase din Orientul Mijlociu. Am salutat acordurile încheiate în acest sens și considerăm că ele au creat condiții noi, favorabile găsirii unei soluții depline și instaurării unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu.

Desigur, nu a fost ușor să se ajungă la aceste acorduri. Tocmai de aceea dăm o înaltă apreciere rezultatelor de pînă acum, eforturilor depuse în vederea obținerii și consolidării lor. În acest context, prețuim în mod deosebit, după cum am subliniat în repetate rînduri, eforturile susținute depuse personal de președintele Sadat pentru trecerea la reglementarea pașnică și dreaptă a conflictului.

Considerăm că prin încheierea acordurilor de dezangajare militară s-a făcut un important pas înainte, care poate să aibă un rol hotărîtor în instaurarea unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu. Dar acesta este numai un pas. Sînt necesare în continuare eforturi pentru a se ajunge la o soluție deplină. După părerea noastră, în cadrul Conferinței de la Geneva — ce urmează să se țină sub auspiciile Organizației Națiunilor Unite — se pot desfășura negocieri rodnice, care să ducă la realizarea deziderattului unei păci juste și durabile. De aceea apreciem că această conferință își are importanța sa și trebuie să se reunească cît mai curînd. În cadrul ei, principalul rol trebuie să-l aibă țările direct interesate. Un rol activ în lucrările conferinței poate și trebuie să-l joace Organizația Națiunilor Unite. Fără îndoială, țările mari — în primul rînd Uniunea Sovietică și Statele Unite — vor putea să joace un rol important la conferința respectivă, dar, după părerea noastră, așa cum am menționat nu o dată, un rol important pot avea și alte state, îndeosebi din Europa și Africa, preocupate de realizarea unei păci trainice și juste în Orientul Mijlociu. Bineînțeles, aceasta depinde și de țările direct interesate și de posibilitățile concrete care se vor crea ca și alte state să participe la lucrările Conferinței de pace.

În ce o privește, România va face și în viitor tot ceea ce depinde de ea pentru a-și aduce contribuția la realizarea unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu, considerînd că aceasta corespunde intereselor generale ale întregii omeniri.

ÎNTREBARE: *După prima parte a negocierilor de dezarmare au fost emise păreri controversate cu privire la rezultatele lor. Cum apreciați desfășurarea acestor negocieri? Ce măsuri considerați că ar trebui întreprinse pentru realizarea unui progres efectiv în direcția dezarmării?*

RĂSPUNS: Este știut că în lume se cheltuiesc în scopul înarmărilor sume imense, că această cursă a înarmărilor constituie o povară grea pe umerii popoarelor și un pericol real pentru pace. Privite din unghiul rezultatelor practice, negocierile de pînă acum pe tema dezarmării sînt departe de a fi satisfăcătoare. Nerealizarea unor înțelegeri concrete, îndeosebi privind dezarmarea nucleară, va determina și alte state să caute căi de dezvoltare a armamentelor, inclusiv a celor nucleare, ceea ce va duce, evident, la o intensificare a cursei înarmărilor. De aceea, credem că este necesar să fie accelerate negocierile pentru înfăptuirea dezarmării, în primul rînd a dezarmării nucleare, cu participarea tuturor statelor interesate, pentru a se ajunge la încheierea unor angajamente internaționale eficiente.

În acest sens se impune ca statele, popoarele, opinia

publică să depună eforturi susținute pentru a determina adoptarea de măsuri concrete — fie ele și parțiale pentru început — în direcția dezarmării. Este necesar ca masele populare să participe mai activ la realizarea acestui obiectiv de importanță hotărîtoare pentru destinele omenirii, să militeze și să acționeze cu mai multă fermitate pentru a se ajunge la o dezarmare reală — și în primul rînd la dezarmarea nucleară —, pentru a se trece la reducerea trupelor, la desființarea bazelor străine și a blocurilor militare, la diminuarea bugetelor de înarmare, astfel încît mijloacele destinate astăzi înarmării să poată fi folosite în măsură tot mai mare în scopul dezvoltării economico-sociale a statelor, ridicării bunăstării popoarelor, eliberînd, totodată, omenirea de primejdia unui nou război nimicitor.

ÎNTREBARE: *Veți găzdui viitoarea Conferință mondială a populației. Care este poziția dumneavoastră în problema populației?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, România se pregătește să găzduiască în condiții corespunzătoare această importantă manifestare internațională, preconizată în rezoluția din 1971 a Adunării Generale a O.N.U. Aș dori să menționez că această conferință, la care vor participa circa 150 de state și 200 de organizații neguvernamentale, este prima reuniune internațională organizată sub egida O.N.U. la care au fost invitate și mișcările de eliberare națională recunoscute de Organizația Unității Africane și de Liga arabă.

Pornind de la ideea că omul este scopul și rațiunea oricărei activități sociale, că populația reprezintă avuția supremă a fiecărei țări, considerăm că trebuie analizate și dezbătute problemele de fond ale condiției umane, ca o cerință majoră, esențială a contemporaneității. Nu se poate face abstracție de faptul că o mare parte a populației globului continuă încă să trăiască în condiții de flagrantă subdezvoltare, rezultat al politicii de asuprire și dominație, al politicii colonialiste și neocolonialiste duse timp de decenii și secole de puterile imperialiste. După părerea noastră, soluționarea reală a problemelor populației presupune eliminarea decalajelor dintre statele avansate și cele rămase în urmă din punct de vedere industrial, lichidarea fenomenului subdezvoltării, asigurarea progresului economico-social al tuturor popoarelor.

Ținînd seama de corelația strînsă existentă între creșterea economico-socială și evoluția demografică, acordăm — în ansamblul condițiilor și măsurilor pentru rezolvarea problemelor populației — o deosebită importanță respectării dreptului sacru al fiecărui popor de a fi stăpîn pe resursele sale naționale, asigurării accesului larg al tuturor popoarelor la cuceririle științei și tehnologiei moderne. De asemenea, după părerea noastră, problema populației trebuie să fie abordată în strînsă legătură cu sarcina consolidării păcii în întreaga lume, a promovării cursului nou spre destindere, înțelegere și colaborare între state.

În concepția noastră, problemele populației își pot găsi o rezolvare corespunzătoare cerințelor dezvoltării civilizației umane numai în contextul promovării pe plan mondial a unor raporturi noi, care să excludă orice manifestări de inechitate și practici discriminatorii, să garanteze respectarea independenței și suveranității naționale a tuturor statelor, să ofere fiecărei țări condiții de participare activă la cooperarea economică internațională și — desigur, nu în ultimul rînd — să asigure un sprijin efectiv eforturilor popoarelor din țările în curs de dezvoltare.

ÎNTREBARE: *Considerați, domnule președinte, că există anumite cauze care ar putea să amenințe situația internațională?*

RASPUNS: Există încă destule cauze care pot periclita noul curs al vieții internaționale. În primul rînd, există încă cercuri reacționare imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, care sînt gata să facă încercări pentru a continua vechea politică și a împiedica noul curs. Există încă popoare care se află sub dominație străină. Există încă zone de conflict și încordare, cum este și zona Orientului Mijlociu, care constituie un permanent pericol de agravare a situației internaționale.

Tocmai pornind de la aceste realități, România se pronunță pentru intensificarea eforturilor în vederea consolidării noului curs de destindere în viața internațională. Aceasta presupune, înainte de toate, acțiunea tot mai unită, solidaritatea tuturor forțelor antiimperialiste, a tuturor popoarelor care doresc o dezvoltare independentă și liberă.

Considerăm că există reale posibilități pentru a se putea asigura dezvoltarea cu succes a unei politici noi în viața internațională, fără să ignorăm, desigur, și pericolele care mai există.

ÎNTREBARE: *Dintre problemele internaționale, pe care le considerați a fi primordiale, prioritare?*

RĂSPUNS: Prima problemă, după părerea mea, este înfăptuirea securității în Europa. Aceasta nu numai pentru că România se află pe acest continent, dar pentru că un succes al politicii noi în Europa va exercita o puternică influență asupra întregii vieți internaționale. Are, de asemenea, prioritate soluționarea mai rapidă a problemelor din Orientul Mijlociu, la care ne-am referit mai înainte. O problemă mai generală, tot atît de esențială pentru o politică de colaborare și de pace în lume, este aceea a lichidării subdezvoltării, a așezării relațiilor dintre state pe o bază nouă, a făuririi noii ordini economice și politice internaționale. Viața demonstrează că lichidarea împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace constituie o necesitate obiectivă pentru progresul general al întregii omeniri. Este necesar să se pună capăt politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste de exploatare și asuprire a zeci și zeci de popoare, să se așeze relațiile internaționale pe baze echitabile, să se favorizeze progresul mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare.

ÎNTREBARE: *Securitatea europeană prezintă pentru dumneavoastră personal un interes deosebit. Considerați că securitatea pe continentul european poate fi realizată într-o perioadă scurtă de timp? Ce dificultăți ar trebui învinse pentru aceasta? În ce măsură situația din Orientul Apropiat influențează asupra Conferinței pentru securitate europeană?*

RĂSPUNS: În ce privește Conferința de la Geneva, putem spune că lucrările ei se desfășoară cu rezultate pozitive. Nădăjduim să se ajungă, într-o perioadă relativ scurtă, la încheierea dezbaterilor și la adoptarea unor documente care să așeze relațiile dintre statele europene pe bază de deplină egalitate, de respect al independenței, suveranității, de renunțare la forță și la amenințarea cu folosirea forței, de neamestec în treburile interne, de avantaj reciproc. Noi concepem securitatea europeană ca o colaborare egală între toate națiunile continentului, ca o conlucrare largă, multilaterală, care să garanteze dreptul fiecărei națiuni europene la dezvoltare liberă.

Desigur, situația încordată din Orientul Apropiat poate constitui motive de îngrijorare și pentru statele de pe continentul european, dar nu este mai puțin adevărat că, la rîndul său, realizarea securității europene ar favoriza instaurarea unui climat propice păcii și înțelegerii în întreaga lume, deci și în această zonă.

ÎNTREBARE : *Ce ne puteți spune despre situația din zona Balcanilor ? Care sînt problemele existente și așteptările dumneavoastră ?*

RĂSPUNS : După cum se știe, pornind de la importanța înțelegerilor regionale pentru promovarea păcii și securității în Europa și în lume, România militează în mod ferm pentru dezvoltarea unor largi relații de prietenie, colaborare și bună vecinătate între toate țările din Balcani, pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a destinderii și cooperării rodnice între popoare. În Balcani există atît țări socialiste, cît și țări nesocialiste ; tocmai această realitate este un motiv de a se acționa pentru ca între toate țările să se dezvolte, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, relații ample de colaborare, bazate pe încredere și respect reciproc. Există, într-un șir de domenii, forme de colaborare interbalcanică create de-a lungul timpului, care s-au dovedit foarte utile. Realizarea unor importante obiective și lucrări de interes comun este de natură să faciliteze progresul și dezvoltarea fiecărui stat și să contribuie la crearea unui climat de încredere și cooperare rodnică, reciproc avantajoasă între toate popoarele care trăiesc în această zonă. Un obiectiv major al popoarelor care trăiesc în Balcani este de a face totul pentru transformarea acestei regiuni într-o zonă a păcii, fără arme nucleare, fără baze militare străine, în care să se afirme cu putere spiritul colaborării și bunei vecinătăți. Aceasta ar influența pozitiv atmosfera politică de pe continent, ar contribui la realizarea securității și destinderii în Europa și în lume.

ÎNTREBARE : *La 23 August în acest an sărbătoriți cu demnitate și mîndrie a XXX-a aniversare a eliberării României de sub dominația fascistă. Ce ați realizat și care sînt aspirațiile dumneavoastră în viitor ?*

RĂSPUNS : În cei 30 de ani care au trecut de la 23 August 1944, România a cunoscut transformări adînci în toate domeniile vieții economice, politice, sociale, culturale. Poporul român a parcurs o întreagă epocă istorică — de la orînduirea bazată pe exploatare și asuprire din trecut la orînduirea nouă, socialistă, în care, liber și deplin stăpîn pe soarta sa, își făurește în mod conștient propria istorie. Acum 30 de ani, România era o țară slab dezvoltată, dependentă de marile trusturi monopoliste. Astăzi, România a devenit un stat socialist cu o industrie puternică și o agricultură în plină dezvoltare. În acești ani, producția industrială a țării a crescut de circa 30 de ori. Totodată, au fost obținute cele mai înalte producții agricole cunoscute în istoria țării. O puternică dezvoltare au cunoscut învățămîntul, știința, cultura — factori deosebit de importanți pentru progresul oricărei națiuni. Toate acestea au făcut posibilă creșterea în ritm susținut a venitului național, care în 1973 a fost de peste 12 ori mai mare decît în 1947. Dezvoltarea economiei naționale a creat condiții pentru creșterea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Înfățișarea nouă a orașelor și satelor, condițiile traiului de fiecare zi, mijloacele puse la dispoziția oamenilor pentru odihnă, instruire, îngrijirea sănătății, sporirea veniturilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, măsurile pe plan social — toate acestea scot în evidență îmbunătățirea modului de viață al oamenilor muncii de la orașe și sate.

În prezent, poporul român își concentrează eforturile creatoare în direcția dezvoltării economiei naționale și în viitor într-un ritm înalt, pentru a reduce într-un timp cît mai scurt decalajul ce desparte România de țările dezvoltate din punct de vedere economic. Congresul al XI-lea al partidului, care va avea loc în acest an, va elabora programul de perspectivă al P.C.R., cît și directivele noului

plan cincinal și prognozele de dezvoltare economico-socială a țării pînă în 1990. În conformitate cu prevederile proiectului noului cincinal, în perioada 1976—1980 producția industrială va crește într-un ritm anual de peste 10%, iar producția globală agricolă într-un ritm anual de circa 6%. Pe această bază urmează să asigurăm în viitorul cincinal creșterea venitului național într-un ritm anual de 10%. Ne propunem ca pînă în 1990 România să devină o țară puternic industrializată, cu un înalt nivel de civilizație și bunăstare, corespunzător unei societăți socialiste multilateral dezvoltate.

În încheiere, aș dori să transmit cititorilor ziarului dumneavoastră, poporului egiptean prieten salutul meu cordial, împreună cu cele mai bune urări de noi succese, de progres, prosperitate și pace.

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA CU ACTIVUL DE PARTID ȘI DE STAT DIN CENTRALELE INDUSTRIALE ȘI ÎNTREPRINDERI

— 2 iulie 1974 —

Dragi tovarăși,

Consfătuirea cu activul de partid și de stat, la care participă cadrele de conducere din centralele industriale, este consacrată dezbaterii rezultatelor obținute pînă acum în activitatea centralelor industriale, analizării lipsurilor și neajunsurilor acestora. Este necesar să tragem învățăminte atît din ceea ce s-a realizat bun, cît și din ceea ce este negativ, în vederea perfecționării în continuare a muncii acestor organisme, îmbunătățirii întregii activități de conducere a unităților industriale, realizării în cele mai bune condiții a marilor sarcini ce stau în fața industriei noastre socialiste.

Consfătuirea coincide cu împlinirea a cinci ani de la începerea organizării centralelor industriale. Putem vorbi deci de o experiență de circa cinci ani a acestei forme organizatorice. După cum știți, s-a pornit de la necesitatea unei mai bune concentrări a industriei noastre socialiste, a unei mai bune profilări, specializări și cooperări în producția industrială. Aceasta a apărut ca rezultat al dezvol-

țării industriei noastre socialiste în ritm intens. Practica a demonstrat și în țara noastră justețea măsurilor de concentrare și organizare pe bază modernă a activității industriei. Dealtfel, concentrarea producției în unități mari este un proces general, produs în mod firesc de progresul industriei, de creșterea forțelor de producție, de dezvoltarea științei și a noilor tehnologii. Toate acestea au impus pretutindeni concentrarea producției industriei.

În cadrul discuțiilor din aceste două zile s-au evidențiat rezultatele obținute ; s-au arătat o serie de laturi pozitive ale conducerii centralelor și întreprinderilor, ale activității organelor de partid, a organelor colective de conducere a unităților economice, a consiliilor și comitetelor oamenilor muncii. Fără îndoială că bilanțul îndeplinirii sarcinilor este bun. Pînă la urmă, orice formă organizatorică trebuie să se confirme în felul în care se îndeplinesc sarcinile de dezvoltare a economiei naționale, se înfăptuiește programult trasat de Congresul partidului, de conferințele naționale, de plenarele Comitetului nostru Central.

În condițiile activității centralelor, planul cincinal 1971—1975 se realizează cu succes. După cum se știe, în 3 ani avem o depășire a producției industriale cu circa 30 de miliarde și un ritm de creștere de aproape 13%, față de 11,3 cît era planificat. S-au realizat sarcinile de creștere a productivității muncii, precum și alți indicatori importanți ai dezvoltării economiei noastre.

În primele 6 luni ale acestui an, producția industrială a crescut într-un ritm de circa 15%, volumul investițiilor cu peste 20%, iar volumul comerțului exterior cu peste 37%, ceea ce demonstrează intensa activitate organizatorică și tehnică desfășurată de centrale, de întreprinderi, de colectivele de oameni ai muncii pentru înfăptuirea sarcinilor ce le revin.

Pornind de la aceste realizări în îndeplinirea planului,

putem aprecia că activitatea centralelor, a întreprinderilor, a tuturor oamenilor muncii este bună. Aș dori, de aceea, ca la această consfătuire să adresez cele mai calde felicitări conducerilor centralelor și întreprinderilor, tuturor oamenilor muncii din industria noastră socialistă și să le urez noi succese în activitatea viitoare. *(Aplauze puternice).*

În acești ani s-au realizat și sarcinile de creștere a venitului național și, pe această bază, s-au îndeplinit prevederile de ridicare continuă a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii. Veniturile reale ale întregii populații au fost în 1973 cu 29% mai mari decît în 1970, iar pe locuitor cu aproape 24%. Pe baza măsurilor luate de plenara Comitetului Central de la sfîrșitul anului trecut privind sporirea substanțială a retribuției oamenilor muncii, precum și a măsurilor de creștere a veniturilor cooperatorilor, se poate aprecia că veniturile totale ale populației pe cincinal vor depăși nivelurile avute în vedere la întocmirea planului. Este, desigur, rezultatul realizării într-un ritm mai rapid a planului de dezvoltare a industriei noastre socialiste ; aceasta permite alocarea unei părți mai mari din venitul național pentru fondul de consum, pentru ridicarea nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii.

După cum se cunoaște, de la 1 august acest an, deci peste o lună, va începe majorarea retribuției la o serie de categorii, pornindu-se cu industria textilă și industria constructoare de mașini. Tot de la 1 august vor beneficia de sporirea retribuției învățătorii și ofițerii forțelor armate și din Ministerul de Interne, urmînd ca în următoarele luni să continue majorarea retribuției și la alte categorii, în conformitate cu programul stabilit. În acest fel se asigură înfăptuirea prevederilor plenarei Comitetului Central de la sfîrșitul anului trecut privind majorarea mai substanțială a veniturilor mici. Prin majorările pe care le

acordăm în acest an, veniturile muncitorilor din textile vor crește cu aproape 300 de lei. Aceasta reprezintă o depășire foarte importantă a ceea ce am avut în vedere la întocmirea planului cincinal.

Vom acționa în așa fel încît realizarea majorării retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii să ducă la o creștere mai substanțială a veniturilor reale; se apreciază că acestea vor crește, în loc de 20%, cu 22—23% pînă în 1975, luînd în considerație și majorările de prețuri care au avut loc. Putem spune deci că se vor realiza în bune condiții prevederile Congresului al X-lea, ale Conferinței Naționale privind ridicarea nivelului de trai material și spiritual, înfăptuind neabătut țelul fundamental al politicii partidului, al societății noastre socialiste — asigurarea bunăstării și fericirii oamenilor muncii. *(Aplauze puternice).*

Dacă rezultatele generale obținute pînă acum în industria socialistă, în întreaga economie sînt bune, nu putem trece cu vederea unele greșeli, lipsuri și greutăți care s-au manifestat și, din păcate, se mai manifestă în activitatea noastră.

Aici se află cadrele de bază din industria noastră socialistă, cei care au rolul principal în organizarea și conducerea activității industriale. Toți sînt activiști de partid și de stat, cadre de partid trimise să conducă diferite sectoare de activitate. Dorim, de aceea, să discutăm lucrurile deschis, în spiritul și în concepția partidului nostru. Pornim de la faptul că numai printr-o analiză temeinică a activității, numai trăgînd învățăminte corespunzătoare atît din ceea ce este bun, cît și din ceea ce este negativ putem găsi căile pentru lichidarea lipsurilor și înlăturarea greșelilor, pentru desfășurarea în condiții cît mai bune a întregii activități. Or, trebuie să arătăm că în organizarea și activitatea centralelor s-a comis un șir de greșeli, s-au

manifestat lipsuri. Aceasta a necesitat luarea pe parcurs a unor măsuri de îmbunătățire a activității, de organizare mai corespunzătoare a muncii.

Desigur, s-a avut în vedere că începem o experiență și că, pe parcurs, trebuie să aducem corecturi impuse de viață. Dacă inițial au funcționat 207 centrale industriale, după o anumită perioadă am trecut la o restructurare a lor, la o mai bună așezare și concentrare pe ramuri și subramuri, ajungînd la 102 centrale, dintre care 58 în industria republicană. După rezultatele de pînă acum, se pare că această organizare este mai corespunzătoare, permițînd o mai bună cuprindere și îndrumare unitară a întregii activități industriale.

S-a manifestat tendința măririi exagerate a aparatului tehnico-administrativ, deplasîndu-se în centrale lucrători atît din ministere, cît și din întreprinderi. S-a ajuns la un moment dat în centrale la un aparat de peste 34 000 de oameni. În urma măsurilor luate cu mai bine de un an în urmă, acest aparat a fost redus la circa 15 000 de persoane, stabilindu-se și o serie de criterii pe ramuri de activitate, care să împiedice creșterea exagerată a acestui personal. S-a pus un accent deosebit pe deplasarea principalelor forțe în întreprinderi, în producție, în activitatea de cercetare și proiectare, acolo unde, pînă la urmă, se hotărăște soarta producției. Aceasta a făcut ca în centrale raportul dintre personalul de execuție și cel de conducere să se schimbe de la 4 la 1, la 6,4 la 1, ceea ce reprezintă, fără îndoială, o îmbunătățire serioasă.

Nu s-ar putea spune însă că peste tot lucrurile au fost duse pînă la capăt. Din păcate, mai sînt încă unele centrale și domenii de activitate unde se menține încă un aparat tehnico-administrativ ridicat. Desigur, unele sectoare au condiții specifice, dar se impune analizarea în continuare a situației fiecăruia și, în mod concret, de la

caz la caz, să se aducă îmbunătățirile și corecturile corespunzătoare.

Se mențin încă lipsuri serioase în organizarea și conducerea de către centrale a activității întreprinderilor. Una din problemele principale asupra căreia trebuie să ne concentrăm atenția este concretizarea precisă a atribuțiilor diferitelor compartimente din centrale, asigurîndu-se o mai bună delimitare a raporturilor centralelor cu întreprinderile. În legătură cu aceste probleme s-au adus, în consfătuire, unele critici, deși mă așteptam ca tovarășii să fie ceva mai fermi. De fapt însă, aici sînt tocmai aceia care ar trebui să fie criticați, conducătorii centralelor; era mai greu ca ei înșiși să-și aducă critici cu privire la felul în care îndrumă întreprinderile. Principala problemă care se pune este aceea că nu toate centralele au reușit să stabilească raporturi bune cu întreprinderile, să asigure îndrumarea și conducerea operativă a acestora. Din păcate, unele au preluat metodele vechi de muncă, lucrează cu circulare, cu instrucțiuni, nu reușesc să asigure îndrumarea directă și concretă, soluționarea la fața locului a diferitelor probleme ce preocupă întreprinderile. Or, atunci cînd am trecut la organizarea centralelor, am avut în vedere tocmai apropierea conducerii de unitățile economice productive, soluționarea directă — nu pe calea hîrtiilor, a corespondenței — a diferitelor probleme ce se pun astăzi în industria noastră socialistă.

Deși cele mai multe din centrale sînt organizate pe baza unor întreprinderi mari — din numărul total de 102 centrale, 83 sînt organizate pe asemenea întreprinderi —, nu s-ar putea spune că se resimte suficient legătura nici chiar cu aceste întreprinderi.

S-a arătat aici — și datele confirmă aceasta — că situația este nesatisfăcătoare mai ales în ce privește îndrumarea întreprinderilor aflate în alte localități decît centrala. Consider necesar să tragem din aceasta toate concluziile ce se impun, să luăm măsuri ferme pentru a pune ordine în buna funcționare a centralelor, în precizarea atribuțiilor fiecărui compartiment din centrală. S-au elaborat, dealtfel, și regulamentele-tip, care s-au trimis centralelor și care au făcut obiectul analizei și în cadrul consfătuirii. Ne-am gîndit ca aceste regulamente-tip să fie luate ca proiecte, organizîndu-se activitatea pe baza lor, în mod experimental, timp de un an de zile, urmînd ca apoi să fie definitivate. Atrag însă atenția asupra obligației centralelor de a-și organiza activitatea pe această bază. Să nu se considere că, fiind vorba de o experimentare, fiecare poate face ce vrea. Desigur, se pot face propuneri, sugestii, dar trebuie așezată hotărît activitatea pe această bază.

În altă ordine de idei, doresc să atrag atenția asupra faptului că încă în multe centrale nu este cunoscută suficient legislația economică; de aici și neaplicarea cu fermitate și consecvență a acesteia. Este obligatoriu pentru toate unitățile economice și sociale, pentru conducătorii de unități din toate domeniile să așeze întreaga activitate pe baza legilor, să aplice cu fermitate prevederile legale în vigoare.

S-a manifestat, de asemenea, tendința — care, din păcate, n-a fost contracarată — de a se stabili sediul centralelor în București. Am putea spune că, de fapt, cu cîteva mici excepții, centralele funcționează în București. Desigur, o explicație o constituie felul în care s-a dezvoltat industria noastră în trecut. Astăzi însă, această situație nu mai este valabilă; tendința amplasării în București nu este cu nimic justificată, ținînd seama de dezvoltarea industriei pe întreg teritoriul țării. Va trebui să urmărim ca, în mod treptat, să se aducă îmbunătățiri în această direcție, luînd măsurile ce se cer pentru o mai bună

conducere, pentru apropierea conducerii centralelor de unitățile de producție.

Pornind de la concentrarea centralelor în capitală, trebuie să menționez că și în ce privește repartizarea cadrelor — mă refer mai cu seamă la cadrele de specialiști și de conducere — s-a manifestat tendința de a menține un număr mare de asemenea cadre în București. A avut loc în unele întreprinderi și centrale o încălcare flagrantă a hotărîrilor stabilite. În decursul unui an de zile, zeci de specialiști au fost readuși, sub diferite forme, în București, iar unele unități au rămas fără asistență tehnică corespunzătoare. Repartizarea necorespunzătoare a forțelor, concentrarea lor în București este una din lipsurile serioase, pentru lichidarea căreia trebuie să acționăm rapid; este necesar să se ia măsuri pentru redistribuirea specialiștilor și încadrarea corespunzătoare a unităților de producție. În legătură cu aceasta, vina o poartă conducerile ministerelor, ale centralelor, dar nici acele organe care au misiunea de a urmări felul în care se asigură repartizarea forțelor pe teritoriu nu au controlat ca orientarea stabilită privind încadrarea unităților cu forțe corespunzătoare să fie realizată în bune condiții. Așa se explică, dealtfel, neajunsurile de ordin tehnic care se mai manifestă într-o serie de întreprinderi.

M-am referit la cîteva din greșelile și lipsurile principale, care mi se par mai caracteristice. Mai sînt însă și altele; unele au fost menționate aici, altele s-au discutat în alte împrejurări. Se impune ca, după consfătuire, să se ia măsuri hotărîte pentru a introduce mai multă ordine și disciplină în modul de organizare și funcționare, de conducere a activității centralelor. Problemele de organizare și conducere au un rol esențial în înfăptuirea hotărîrilor generale privind dezvoltarea industriei noastre socialiste.

O altă problemă despre care s-a vorbit aici este cea a planificării, a rolului centralelor în elaborarea și înfăptuirea planurilor. Avem, în această privință, o lege și precizări clare, cu toate acestea, nu s-ar putea spune că nu continuă să se mai manifeste lipsuri și neajunsuri. Desigur, avem multe rezultate bune. Însăși îndeplinirea planului demonstrează că, pe ansamblu, el este just. Dar există încă lipsuri serioase în planificarea folosirii capacităților de producție, a spațiilor de producție, a utilajelor și mașinilor, precum și în planificarea aprovizionării tehnico-materiale. Aceasta determină stagnări sau salturi în producție, eforturi suplimentare în anumite zile și dezorganizarea activității în altele, exercită influențe negative asupra realizării planului de către unele întreprinderi, asupra calității produselor.

Sînt, de asemenea, deficiențe de ordin economic-financiar, care pornesc chiar de la întocmirea planului. Unele centrale și întreprinderi acordă o atenție slabă problemelor de eficiență economică, reducerii cheltuielilor materiale, a costurilor de producție. Am trecut la organizarea centralelor pentru a asigura o mai bună planificare a relațiilor dintre întreprinderi, o mai bună cooperare. Or, chiar în cadrul aceleiași centrale, unele unități nu-și pun de acord între ele planurile de producție, realizarea unor subansambluri, piese sau părți din produs. O serie de centrale nu-și îndeplinesc rolul ce le revine în organizarea bunei planificări și a corelării raporturilor de producție între întreprinderi.

Este necesar să se ia de îndată măsuri hotărîte pentru aplicarea prevederilor legii planificării, pentru realizarea unei bune planificări a întregii activități economice. S-a trecut la întocmirea planurilor pe ramuri și subramuri, obținîndu-se rezultate bune. Pînă în toamna acestui an, pînă în octombrie, trebuie încheiate planurile în

toate ramurile și subramurile economiei naționale, pînă la produsele fizice, cu tot ceea ce concură la realizarea lor. Pe această bază trebuie stabilite sarcinile fiecărei întreprinderi, fiecărei centrale, punîndu-se de acord centralele din cadrul aceluiași minister și, totodată, centralele din diferite ministere. Planurile viitoare să nu mai cuprindă cifre generale, ci sarcini pe produse fizice, care să aibă asigurată întreaga bază tehnico-materială necesară. În cadrul acestor planuri trebuie să-și găsească soluții corespunzătoare și problemele de calitate și eficiență economică. Aceasta va permite fiecărei întreprinderi și fiecărei centrale să știe ce are de făcut pe o perioadă îndelungată, să-și poată concentra atenția asupra îndeplinirii cantitative și calitative a planului, realizării tuturor sarcinilor de eficiență economică.

Trebuie să avem în vedere ca fiecare centrală industrială să participe direct la întocmirea planurilor de producție, în strînsă legătură cu ministerul și cu Comitetul de Stat al Planificării, așa cum prevede legea. Să evităm neajunsurile despre care s-a vorbit aici, situațiile în care centralele nu participă direct la elaborarea planurilor, nu stăpînesc în întregime planul ce le revine.

Trebuie înțeles că, pînă la urmă, de buna organizare și întocmire a planului de producție depinde îndeplinirea în cît mai bune condiții a sarcinilor prevăzute.

Multe neajunsuri în producție derivă din faptul că unele întreprinderi nu livrează la timp diferitele produse și subproduse. Cred că aproape fiecare din conducătorii centralelor care se află aici au plîngeri față de altă centrală, care, la rîndul ei, are plîngeri față de primii. Nu este oare mai util ca, în loc să se arate unul pe celălalt cu degetul, să se așeze conducătorii de centrale și să discute între ei problemele pentru a găsi soluții ? Situații necorespunzătoare în această privință se întîlnesc în cadrul

aceluiași minister — mă refer la construcția de mașini, industria ușoară, metalurgie, materiale de construcții, chimie, agricultură și altele. Se așteaptă ca cineva din afara centralei sau din afara ministerului să soluționeze problemele pe care centralele și ministerele respective au sarcina și obligația de a le rezolva.

Am discutat cu mulți directori generali și directori de centrale, discut adesea cu miniștrii și trebuie să spun că, uneori, constat că unii tovarăși nu-și cunosc bine propria lor casă, ca să spun așa. Nu știu bine ce se întîmplă în unitățile din ministerul respectiv, în centralele sau întreprinderile pe care le conduc. În acest caz, planificarea și conducerea nu pot asigura desfășurarea corespunzătoare a activității. Atrag foarte serios atenția asupra necesității de a se trece la întocmirea planurilor de producție de către fiecare centrală, de către fiecare întreprindere, stabilindu-se la întocmirea planului soluții pentru toate problemele. Planul trebuie să dea răspuns tuturor sarcinilor legate de realizarea producției fizice, valorice și a eficienței economice ! Numai așa planul poate fi considerat corespunzător ! În acest mod trebuie să se acționeze pentru pregătirea planului pentru 1975, precum și pentru întocmirea planului cincinal următor. La baza acestor planuri să stea planurile pe produse principale, pe grupe de produse, pe subramuri și ramuri. Pentru tractoare, de pildă, trebuie să existe un plan care să prevadă cîte tipuri de tractoare vor rămîne în producție, ce se va asimila sau perfecționa, în cîți ani. Același lucru e valabil la autocamioane ; trebuie să știm ce tipuri de camioane vom produce, pe care le vom scoate din producție. Planificarea trebuie să ne permită să prevedem concret ce vom face cel puțin pînă în 1980. În producția navală avem un asemenea program : știm ce tipuri de nave fluviale și maritime vom fabrica, știm chiar

și numărul bucăților. Proiectanții și producătorii știu pe ce bază să-și organizeze activitatea, știu ce au de făcut; inclusiv metalurgia știe ce oțeluri și ce tablă trebuie să producă pentru nave. Acest lucru trebuie să-l facem în toate domeniile. Am dat cîteva exemple, dar ele pot fi continuate. În chimie, de asemenea, trebuie să știm ce cantitate de îngrășăminte vom produce, pe ce tipuri de instalații le vom realiza. Trebuie să avem un program pentru îngrășăminte, un program pentru pesticide, un program pentru fire sintetice, pentru mase plastice, pentru cauciuc ș.a.m.d. La fel în industria materialelor de construcții, în industria ușoară. Vrem să știm cîtă stofă de lînă, ce țesături din cînepă, din in sau din mătase vom produce și în ce sortimente. Astfel, fiecare întreprindere, fiecare centrală vor ști ce au de făcut pînă în 1980, vor putea lua măsurile corespunzătoare în vederea aprovizionării cu tot ce este necesar pentru realizarea programului respectiv. Deci, avem în vedere să stabilim nu numai ce tipuri vom produce, ci și ce materiale trebuie și cine le va asigura. Trebuie să știm ce vom produce în țară, întocmind programele necesare, și ce vom importa, stabilind, în funcție de aceasta, contracte de lungă durată cu țări socialiste sau cu alte țări pentru realizarea unei aprovizionări sigure. În acest fel trebuie procedat în toate domeniile. Întocmirea programelor concrete este o necesitate pentru desfășurarea în condiții cît mai bune a activității noastre economice viitoare. Plecînd de la consfătuire, trebuie să mai revedem în acest spirit planul pe 1975, întocmind pînă în octombrie — așa cum s-a stabilit — programe pe grupe de produse, pe ramuri și subramuri.

Una din problemele importante ale activității economice este cercetarea, introducerea în producție a rezultatelor cercetării, asimilarea de noi produse. Avem și în

această privință rezultate bune. Este însă timpul să punem și aici mai multă ordine. Avem un număr destul de mare de institute, pe care consider că acum nu le mai putem numi noi; chiar cele mai noi au 4—5—6 ani de activitate, s-au organizat, au căpătat o anumită experiență. Trebuie să ne mărim exigențele și pretențiile față de ele. Mă refer la institutele create mai recent, în ultimii 7—8 ani, mai cu seamă în construcția de mașini și alte ramuri moderne, unde și cercetarea noastră a pornit mai tîrziu. Dispunem astăzi de suficiente forțe pentru a trece la abordarea cu mai mult curaj și fermitate a unor probleme complexe, de mai mare amploare, cerute de valorificarea superioară a materiilor prime și materialelor. Trebuie realizate într-un timp mai scurt o serie de materiale sintetice necesare economiei naționale. Avem o anumită experiență și anumite rezultate; din păcate, chiar acolo unde am creat ceva, producem doar 30% sau 50% din necesar, iar restul importăm, deși producția noastră s-a dovedit bună. Dacă necesitatea ar fi satisfăcută în întregime, am ușura mult sarcinile economiei naționale. Această situație e valabilă îndeosebi în sectorul metalurgic, unde am în vedere o serie de oțeluri speciale, laminate, țevi ș.a.m.d., precum și în chimie, unde o serie de substanțe pe care le-am realizat în țară nu asigură acoperirea necesităților. Acolo unde am rezolvat problemele de producție, trebuie să facem eforturi pentru a realiza cantitățile cerute de economia națională. Trebuie să producem rapid noi oțeluri speciale, pentru care avem acum capacitatea tehnică. Chimia trebuie să asigure, de asemenea, o serie de produse noi, pentru a nu mai apela la import. De asemenea, se impune să acționăm pentru cooperarea cu alte țări, pe baza produselor noastre, ușurînd sarcinile financiare ale economiei națio-

nale, dezvoltînd la nivelul cerințelor moderne întreaga noastră industrie.

Iată de ce problema activității de cercetare, a introducerii în producție a rezultatelor cercetării, a realizării la nivel calitativ înalt a produselor trebuie pusă cu toată răspunderea în toate sectoarele economiei. Centralele și întreprinderile noastre trebuie să considere aceasta ca una din sarcinile de bază ale activității lor. Pînă la urmă, toate produsele se realizează în întreprinderi. Cum este posibil ca același produs, în aceeași întreprindere, într-o lună să aibă o calitate foarte bună, iar în alta o calitate proastă? Ce se întîmplă? E vorba de aceeași întreprindere, de aceeași materie primă, de aceiași oameni. Iată o problemă pe care trebuie să o analizăm cu toată seriozitatea, găsind cît mai grabnic soluțiile corespunzătoare.

M-am referit la metalurgie și chimie pentru că acestea sînt ministerele de care depinde soluționarea unor probleme de mare importanță pentru întreaga economie. Dar găsim aceeași situație și în industria materialelor de construcții și în alte domenii.

Trebuie să examinăm, de asemenea, atent problemele legate de asimilarea și introducerea în producție a utilajelor și mașinilor noi. Este de înțeles că industria noastră nu poate fi competitivă dacă nu ține pasul cu dezvoltarea tehnicii pe plan internațional. În acest sens avem rezultate bune, dar mai avem și lipsuri. În condițiile producției moderne nu putem face cercetare și nu putem realiza prototipuri în fiecare întreprindere! Astăzi, cercetarea costă atît de scump, încît nimeni — nici chiar țări mari — nu-și permite să rezolve concomitent, în mai multe locuri, aceeași problemă. Ar fi cu totul greșit dacă am accepta ideea ca fiecare întreprindere să aibă dreptul de a proiecta și introduce în producție ce vrea. Una este să impulsionăm

introducerea tehnicii și asimilarea produselor moderne, și alta organizarea temeinică a cercetării, stabilirea proceselor de asimilare, controlul pentru o calitate și un nivel tehnic cît mai înalte. Vreau să fiu bine înțeles: problema modernizării producției trebuie să constituie preocuparea fiecărui conducător din economia noastră, corespunzător, desigur, cu atribuțiile, cu sarcinile ce-i revin. Ridicarea calității producției, elaborarea de noi tehnologii este o sarcină permanentă a fiecărui conducător din economie! Dealtfel, în organizarea centralelor, a întreprinderilor există compartimente create tocmai în acest scop. De aceasta trebuie să se ocupe chiar directorul general al centralei, secretarul de partid, precum și celelalte cadre de bază. Dacă directorul general nu are în preocuparea lui nivelul tehnic al producției, înseamnă că nu-și îndeplinește una din îndatoririle lui principale. Atribuții esențiale are în această privință consiliul de conducere. El este organul care trebuie să hotărască asupra întregii orientări a activității, el poartă răspunderea directă pentru ridicarea nivelului tehnic, pentru introducerea rapidă în producție a rezultatelor cercetării, pentru asimilarea produselor noi! Aceste probleme nu trebuie înscrise în plan printr-o formulare generală: „asimilarea de produse noi" și printr-un procent. În plan, cercetarea și asimilarea, problemele progresului tehnic trebuie să-și găsească un răspuns precis, arătîndu-se concret ceea ce urmează să se realizeze în cursul planului cincinal și al fiecărui an.

Doresc să mă opresc asupra pregătirii cadrelor, a forței de muncă în general. Ritmul intens de dezvoltare a economiei noastre, atragerea în fiecare an în procesul industrial a unui număr mare de oameni de la sate pun sarcini deosebite în legătură cu pregătirea cadrelor de muncitori calificați, de maiștri, de tehnicieni, de ingineri, a cadrelor de conducere în general. Avem rezultate bune.

Tot ceea ce realizăm este rodul muncii colectivelor noastre, al muncitorilor și specialiștilor calificați în anii orînduirii socialiste. Fiecare colectiv — cu minusurile și plusurile lui — a asigurat și asigură înfăptuirea planurilor de dezvoltare în ritm înalt a economiei naționale! Totuși, cu toate rezultatele obținute, în problema calificării cadrelor mai sînt încă serioase neajunsuri. S-au obținut rezultate bune acolo unde s-a trecut din timp la pregătirea muncitorilor calificați pentru noile întreprinderi în cadrul întreprinderilor vechi. Astăzi, practic, în aproape orice domeniu putem asigura pregătirea muncitorilor în vechile întreprinderi. În condițiile cînd se procedează astfel, rezultatele sînt bune de la început, întreprinderile noi intră în producție rapid la parametri înalți. Sînt însă și întreprinderi unde conducerile, ministerele parcă nu înțeleg că producția o realizează oamenii. Asemenea conducători aleargă doar cu două luni înainte de începerea producției să angajeze oameni, să găsească cadre. Astfel se produce fluctuația, fuga de la o întreprindere la alta, care duce la dezorganizarea producției. De obicei, în asemenea cazuri nu se angajează lucrătorii cei mai buni, ci aceia care sînt obișnuiți să fugă de colo pînă colo. Aceasta are repercusiuni negative asupra activității întreprinderilor noi și dăunează și întreprinderilor vechi. Iată de ce este necesar ca în acest domeniu să introducem, cu mai multă fermitate, ordine. Baza este cunoașterea planului de dezvoltare. Cunoaștem, ca orientare, ce avem de făcut pînă în 1985—1990 și putem, ca atare, acționa pentru pregătirea cadrelor de care avem nevoie — specialiști cu studii superioare și medii, maiștri, muncitori calificați. Lipsuri mai mari sînt de muncitori calificați și de maiștri. În legătură cu aceasta consider că atît ministerele economice, cît și Ministerul Învățămîntului și Ministerul Muncii nu își îndeplinesc cum trebuie rolul ce le revine. Se pare că nici răspunderile nu sînt destul de bine precizate și din această cauză fiecare arată spre celălalt. Trebuie înțeles că fiecare centrală, fiecare minister poartă, în ramura, în domeniul său, răspunderea directă pentru pregătirea cadrelor! Rog să se înțeleagă că problemei forței de muncă, pregătirii cadrelor trebuie să i se acorde mai multă atenție. Trebuie să ne gîndim și la măsuri mai serioase pentru a pune capăt fluctuației, pentru a întări disciplina și ordinea în întreprinderi.

Desigur, se cer rezolvate și o serie de probleme de ordin social, mai cu seamă problema locuințelor pentru tineret. Ne-am propus ca anul viitor să asigurăm în întregime necesarul de cămine, pentru a rezolva radical această problemă.

Legat de întreaga activitate consacrată pregătirii forței de muncă și asigurării stabilității ei se pune și problema respectării riguroase a organizării formațiilor de lucru. În unele întreprinderi nu se respectă organizarea producției și nu se asigură încadrarea tuturor schimburilor, mai ales a schimburilor II și III, cu șefi de echipă, maiștri, ingineri, în conformitate cu cerințele producției. Atrag foarte serios atenția conducerilor de centrale, ministerelor asupra răspunderii lor de a asigura organizarea formațiilor de lucru pentru fiecare schimb, în conformitate cu cerințele tehnice. Ele răspund, de asemenea, de luarea măsurilor pentru pregătirea continuă și reciclarea cadrelor în conformitate cu legile și hotărîrile pe care le avem. Trebuie înțeles că hotărîtor pentru îndeplinirea întregului nostru program de dezvoltare economico-socială — atît în cincinalul acesta, cît și în cel viitor — este soluționarea problemei pregătirii cadrelor, asigurarea forței de muncă calificată pentru toate domeniile de activitate. Legat de aceasta, doresc să atrag atenția și asupra problemei productivității muncii. Unele centrale nu realizează sarcinile

de creștere a productivității muncii. Aceasta se întîmplă pentru că se menține un surplus de forță de muncă, îndeosebi necalificată, și pentru că se acționează cu multă încetineală în vederea introducerii tehnologiilor moderne, mecanizării și automatizării proceselor de producție. Realizarea sarcinilor de creștere a productivității muncii atît în cincinalul actual, cît și în cel următor se poate asigura numai pe baza bunei organizări a muncii, ridicării nivelului de pregătire tehnică a tuturor oamenilor muncii, introducerii rapide a automatizării și mecanizării proceselor de producție.

S-a vorbit aici de problema investițiilor. Realizăm, într-adevăr, un volum mare de investiții. În acest an, rezultatele pe 6 luni sînt, în general, satisfăcătoare, dar mai sînt încă serioase rămîneri în urmă. Există lipsuri în pregătirea investițiilor — de fapt, greutățile de aici încep. Sînt ministere care nu știu încă cu ce instalații vor lucra în 1975. Tovarășii respectivi cred probabil în minuni, închipuindu-și că e posibil să se găsească în decembrie 1974 mașina pe care se va lucra în ianuarie 1975. Există și tendința de a se fugi mereu după alte și alte mașini, de a nu se porni de la ceea ce avem în țară la un moment dat, de la ceea ce am importat. Nu se acționează suficient pentru tipizarea utilajelor și mașinilor noastre. Dacă la aceasta se adaugă și deficiențe proprii în organizarea muncii și tehnologiei, situația se agravează și mai mult. Este necesar să se înțeleagă că, dacă vrem să realizăm investițiile planificate, trebuie să stabilim din timp studiile și proiectele de execuție, adică să pregătim investițiile. De aceasta răspunde fiecare minister, fiecare centrală în parte.

Unii tovarăși au cerut în consfătuire mai multe drepturi pentru centrale. Oare ar dori să revenim la ceea ce a fost pînă acum un an, cînd fiecare avea dreptul de a aproba lucrări de la 50 000 000 pînă la 70 000 000 ? Știm că, în

aceste condiții, unii tovarăși s-au gîndit întîi să facă un palat tehnico-administrativ cu 7 sau 12 etaje sau să construiască hale pentru care nu avem utilaj. Puțini au folosit dreptul pe care îl aveau pentru a-și asigura mașinile necesare. Fiecare centrală și întreprindere are dreptul să pună în producție mașinile pentru care avem proiecte și să ia toate măsurile pentru realizarea la timp a investițiilor. Dacă e vorba de asemenea drepturi, sînt de acord ; vom căuta să le prevedem cît mai clar, ca să nu-și închipuie cineva că nu are voie să facă acest lucru. Dar dreptul de a începe hale, ca apoi să ne uităm la ele, sau de a face clădiri administrative cu 7—12 etaje nu poate fi acordat. A lăsa libertatea ca fiecare să cheltuiască banii societății noastre pe ceea ce crede și unde crede — aceasta nu este posibil ! Avem o economie planificată. Sub lozinca autonomiei nu se poate da fiecăruia dreptul să cheltuiască banii cum vrea. Există libertate deplină în inițiativele de a realiza în cele mai bune condiții planul pe care l-am discutat și stabilit în comun. Avem cîteva sute de mii de metri pătrați de suprafețe industriale construite și nefolosite din lipsă de utilaje, deoarece s-a construit anarhic. Să fim bine înțeleși : în domeniul investițiilor, orice dezvoltare, de orice fel, trebuie cuprinsă în planul cincinal sau, pentru lucrurile mai mărunte, care intervin pe parcurs, în planul anual. Nimeni nu are dreptul să construiască ceea ce nu este cuprins în plan ! Acest lucru trebuie să fie clar pentru toată lumea ! Avem un volum mare de investiții ; să ne concentrăm forțele pentru a le realiza pe acestea. Nu trebuie să mai admitem împrăștierea investițiilor, ci să concentrăm forțele pentru a le pune în producție cît mai rapid pe cele care au fost deschise. După aceea să începem altele. În această privință, prevederile legii trebuie respectate cu sfințenie de toată lumea. Nu putem admite anarhia în acest domeniu.

S-au mai făcut unele propuneri juste, legate de furnizorul general și antreprenorul general, care, dealtfel, sînt prevăzute prin lege. Trebuie să realizăm aceste prevederi în cele mai bune condiții.

Sînt probleme legate de punerea la timp în producție a investițiilor, de realizarea parametrilor proiectați. Sînt numeroase întîrzieri în punerea în producție — întîrzieri din care numai unele pot fi justificate, restul se datoresc proastei organizări a muncii —, care aduc serioase daune economiei naționale. Sînt deficiențe în atingerea parametrilor proiectați la unele investiții. Aceasta se întîmplă nu datorită faptului că nu există condiții, ci din cauza lipsurilor în organizarea muncii. Trebuie luate măsuri ferme pentru realizarea la timp, în bune condiții a investițiilor, pentru punerea în funcțiune a tuturor capacităților, pentru realizarea tuturor parametrilor proiectați și indicatorilor prevăzuți.

O altă problemă importantă în industria noastră este buna întreținere a utilajelor și mașinilor. Am dotat economia cu instalații de înaltă tehnicitate; am introdus mașini moderne de înalt randament în toate ramurile de activitate. Există însă lipsuri în întreținerea și îngrijirea lor. Datorită marii diversități de instalații și mașini, apar greutăți în asigurarea pieselor de schimb. Nu s-au luat peste tot măsuri de întreținere și reparare la timp a utilajelor. De aici, stagnări peste cele planificate. Sînt cazuri cînd nu se respectă perioadele de reparații, pentru ca, după aceea, să apară căderi în producție, cu consecințe negative asupra întregii activități economice. Sînt necesare măsuri foarte energice pentru a așeza activitatea de reparații și întreținere a utilajelor și mașinilor pe o bază organizată. Aceasta este o răspundere de prim ordin a fiecărei centrale și întreprinderi. Introducerea unei ordini ferme în

această direcție este una din problemele de importanță hotărîtoare pentru anii viitori. Trebuie să se acționeze pentru tipizarea instalațiilor și mașinilor, spre a putea trece serios la organizarea în țară a producției pieselor de schimb, a aparaturii de măsură și control. Numai așa vom putea rezolva în mod corespunzător această problemă. Eu cer tuturor cadrelor din economie să facă din această problemă una din preocupările permanente ale tuturor întreprinderilor.

M-am referit mai înainte la problemele eficienței economice, ale activității economico-financiare. La numeroase centrale, cheltuielile materiale sînt încă mari, deși există însemnate posibilități de reducere a lor. Sînt necesare măsuri hotărîte în această privință. Va trebui ca, în cadrul planului financiar al fiecărei întreprinderi și centrale, problemele eficienței să-și găsească soluționarea corespunzătoare. La întocmirea planului, sectorul financiar trebuie să lucreze împreună cu celelalte sectoare, atît pentru capitolul financiar, cît și pentru indicatorii economici în general. Prevederile de eficiență trebuie să fie dezbătute, ca orice capitol, în cadrul consiliului de conducere, în adunarea generală a oamenilor muncii, urmărindu-se apoi ca orice indicator de plan. Problemele eficienței economice sînt probleme centrale ale producției și trebuie tratate ca atare. Conducerea întreprinderii, însuși directorul general poartă răspunderea pentru felul cum se soluționează aceste probleme.

Una din îndatoririle de cea mai mare importanță care revin centralelor și întreprinderilor industriale este asigurarea îndeplinirii întocmai a sarcinilor planului de comerț exterior. După cum cunoașteți, dezvoltarea colaborării și cooperării economice internaționale, participarea la diviziunea internațională a muncii este o condiție esențială a dezvoltării în ritm intens a țării noastre. In acest context,

o importanță deosebită are extinderea continuă a exportului de produse românești pe piața mondială. Așa după cum am mai arătat și cu alte prilejuri, exportul trebuie să constituie un capitol distinct al planului fiecărei unități industriale, al fiecărei centrale și minister. Trebuie să spunem că nu toate centralele și întreprinderile acordă atenția corespunzătoare asigurării producției pentru export; or, problema exportului este, în primul rînd, problema producției. De felul cum fiecare centrală, fiecare întreprindere realizează această sarcină depind posibilitățile țării noastre de a extinde exporturile, de a asigura mijloacele necesare dezvoltării continue a economiei naționale, importării tehnicii moderne de pe piața internațională. Unele centrale neglijează atît realizarea la timp a sarcinilor de producție pentru export, cît și cerințele de calitate și de nivel tehnic ale acestor produse, se preocupă puțin de modul în care se valorifică producția românească pe piața mondială. Datoria tuturor centralelor este de a veghea la realizarea întregii producții destinate exportului în sortimentele solicitate de partenerii externi, la adaptarea rapidă a producției noastre industriale la cerințele pieței externe. Înnoirea continuă și în ritm intens a producției destinate exportului este o condiție fundamentală pentru asigurarea unui comerț exterior eficient.

Eforturile trebuie îndreptate în special spre dezvoltarea exportului de mașini și utilaje complexe, care reprezintă o valorificare superioară, de eficiență maximă a materiei prime, a muncii sociale și a inteligenței creatoare din țara noastră. Totodată, este necesar să se acționeze tot mai intens pentru dezvoltarea cooperării în producție și în domeniul tehnico-științific cu alte țări, inclusiv prin crearea de societăți mixte, în spiritul unei politici noi, de egalitate și echitate între state, de avantaj reciproc.

Centralele și întreprinderile trebuie să acționeze pentru planificarea și realizarea unui import rațional, pentru diminuarea importului pe calea valorificării la maximum a resurselor proprii, în vederea satisfacerii nevoilor economiei naționale. Este necesar ca fiecare organism economic să-și propună ca, prin modul cum își îndeplinește sarcinile economice și de producție, să-și aducă contribuția la desfășurarea unui comerț exterior eficient, la echilibrarea balanței de plăți a statului nostru. Sarcinile legate de buna desfășurare a comerțului exterior reprezintă o latură esențială și inseparabilă a întregii activități economice, a organizării producției și desfacerii produselor — și de aceea ele trebuie să stea permanent în centrul activității fiecărei unități economice.

Trebuie să pornim de la faptul că și în viitor țara noastră va dezvolta larg relațiile de colaborare economică, inclusiv în domeniul producției, cu toate statele socialiste, cu țările care au pășit pe calea dezvoltării lor independente, cu celelalte state ale lumii, deci și cu țările capitaliste dezvoltate. Dorim ca relațiile de colaborare economică promovate de țara noastră să se întemeieze ferm și consecvent pe principiile politicii noi, democratice, de egalitate și respect mutual, pe dreptul fiecărei națiuni de a se dezvolta liber, fără nici un amestec din afară, pe avantaj reciproc. Lărgind cooperarea internațională multilaterală, slujim interesele poporului nostru, cauza edificării socialismului în România și, totodată, ne aducem contribuția la întărirea colaborării, destinderii și păcii în lume, la instaurarea unei noi ordini, bazată pe egalitate și prietenie între popoare.

Acestea au fost problemele asupra cărora am dorit să vă atrag atenția și asupra cărora cred că este necesar să se concentreze conducerile centralelor, întreprinderilor, ministerelor, ale tuturor organelor de partid și de stat, pen-

tru a ridica activitatea economică la nivelul sarcinilor puse de Congresul partidului, de Conferința Națională, de plenarele Comitetului nostru Central.

Avem toate condițiile să lichidăm rapid lipsurile și neajunsurile, să corectăm greșelile care s-au săvîrșit și să aducem îmbunătățirile corespunzătoare, să asigurăm funcționarea cît mai bună a întregului nostru aparat de conducere a procesului industrial. Avem forțe suficiente, cadre capabile, în stare să soluționeze aceste probleme ! Dacă mă uit numai aici, în sală, sînt aproape 3 000 de cadre de conducere din unitățile industriale, oameni cu experiență îndelungată, mai vîrstnici sau mai tineri, dar cu o pregătire corespunzătoare, plini de elan. Unind toate aceste forțe, nu există nici o problemă — nici de ordin organizatoric, nici tehnic, nici financiar — pe care să nu o putem soluționa în bune condiții. *(Aplauze puternice).*

Sarcinile viitoare vor fi mari. Desigur, vom discuta la timpul respectiv următorul plan cincinal. Ritmul va fi de circa 10%; dar 10% pentru cincinalul următor, pornind de la nivelul lui 1975, reprezintă un ritm care va cere eforturi serioase. Trebuie să acționăm intens pentru a ridica industria noastră la nivelul cerințelor tehnice de pe plan internațional, să dezvoltăm mai puternic ramurile moderne ale tehnicii contemporane, să facem ca industria românească să devină în cincinalul următor o industrie modernă, în stare să concureze cu succes oricare industrie pe plan internațional ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Poporul nostru, în decursul anilor mai îndepărtați și mai apropiați, a dat mulți oameni de valoare, inventatori de seamă, care și-au înscris numele la loc de frunte în tehnica și știința mondială. Acum avem cadre foarte bune, care pot soluționa din punct de vedere științific și tehnic problemele cele mai complicate. Afirm cu toată seriozitatea, cu deplină încredere că nu există astăzi problemă în domeniul tehnicii sau științei pe care, dacă ne propunem să o soluționăm, să nu o putem rezolva. Avem și o solidă bază materială, avem și cadre tehnice care pot soluționa problemele industriei moderne. Depinde de felul cum vom ști să unim toate aceste forțe, să orientăm întreaga activitate în direcțiile hotărîtoare pentru progresul economiei, pentru a asigura realizarea în bune condiții a programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trebuie să unim larg forțele oamenilor muncii ! Adunările generale să devină realmente organisme de conducere colectivă a activității întreprinderilor. Oamenii muncii trebuie să participe mai activ la dezbaterea tuturor problemelor planului de producție, ale activității tehnice, ale calității și eficienței economice. Forța colectivă a oamenilor muncii constituie factorul esențial de asigurare a mersului înainte al țării noastre ! Democrația economică, democrația socialistă trebuie să fie nu o lozincă generală, ci o realitate zilnică a vieții economice, exprimată prin participarea fiecărui om al muncii la activitatea de conducere, la înfăptuirea programului de dezvoltare a țării noastre ! *(Aplauze puternice).*

Trebuie să ridicăm rolul comitetelor de conducere și al consiliilor de conducere ale oamenilor muncii, ca organe colective care poartă răspunderea pentru elaborarea planului, pentru toate măsurile de conducere a activității economice. Să ridicăm nivelul activității în aceste organisme — și aș atrage atenția mai cu seamă asupra consiliilor de conducere ale centralelor. Încă nu toate consiliile de conducere de la centrale lucrează în mod corespunzător. Nu strică să reamintim aceasta și consiliilor de conducere ale ministerelor, care au rolul de organe de

conducere colectivă a întregii activități din domeniul respectiv. Nu trebuie considerat că este o muncă în plus activitatea în cadrul consiliilor. Se cere o temeinică pregătire a activității lor, pentru a putea da răspuns tuturor problemelor. Numai asigurîndu-se buna funcționare a acestor organe de conducere colectivă vom putea soluționa rapid, în bune condiții marile sarcini care stau în fața economiei noastre.

În fine, vreau să subliniez necesitatea de a acorda mai multă atenție muncii organizațiilor de partid, a fiecărui comunist. Multe din neajunsurile despre care s-a vorbit în aceste zile se datoresc și faptului că organizațiile de partid nu se preocupă întotdeauna în suficientă măsură de unirea eforturilor comuniștilor, ale tuturor oamenilor muncii, de creșterea spiritului lor de răspundere în îndeplinirea sarcinilor ce li s-au încredințat. Cred că nu avem director care să nu fie membru al partidului ; cei mai mulți sînt și membri ai comitetelor județene și orășenești sau ai comitetelor de partid din întreprinderea respectivă. Toți sînt activiști de partid, activiști de stat. Organizația de partid trebuie să-și îndeplinească mai bine rolul de a-i ajuta în muncă, de a face să crească spiritul lor de răspundere, de a-i trage la răspundere pe cei care nu-și îndeplinesc îndatoririle.

Unele lipsuri de organizare în întreprinderi provin din lipsa de preocupare față de activitatea politică și organizatorică — or, tocmai aceasta este sarcina organelor și organizațiilor de partid. Trebuie să pornim de la necesitatea de a face să crească rolul organizațiilor de partid nu în general, ci în soluționarea nemijlocită a problemelor, în intensificarea activității politice și organizatorice din fiecare unitate. Este necesar să crească în mai mare măsură răspunderea organizațiilor orășenești și județene de partid

în îndeplinirea tuturor sarcinilor care stau în fața industriei noastre.

Nu m-am referit la sindicate, nu m-am referit la tineret. Este de înțeles că și aceste organizații, fiecare în domeniul său, au răspunderi mari. Sindicatele au datoria de a mobiliza masele de oameni ai muncii la îndeplinirea programului de dezvoltare economică — izvorul bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Uniunea Tineretului Comunist, de asemenea, are sarcini mari în ce privește mobilizarea și educarea tineretului. Așteptăm ca și aceste organizații să se ocupe mai bine de îndeplinirea rolului și atribuțiilor ce le revin.

Sîntem aproape de cea de-a XXX-a aniversare a răsturnării dictaturii fasciste. Ne mai despart cîteva luni de Congresul al XI-lea al partidului. Trebuie să facem în așa fel ca următoarele șase luni din acest an să marcheze o îmbunătățire radicală a întregii noastre activități de conducere în industrie, de ridicare a nivelului tehnic și a eficienței economice în toate domeniile economiei naționale. Să întîmpinăm a XXX-a aniversare și Congresul partidului cu rezultate mărețe, cu îmbunătățirea activității în toate domeniile vieții sociale ! Să ne prezentăm la Congres nu numai cu rezultate generale bune în îndeplinirea planului, ci și cu o mai bună organizare a muncii în toate domeniile economiei, astfel încît să putem avea garanția că programul ce va fi adoptat de Congresul al XI-lea al partidului se află în mîini sigure, va fi realizat în cele mai bune condiții. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Avînd deplina convingere că participanții la această consfătuire, toți oamenii muncii din industria noastră socialistă vor depune eforturi neslăbite pentru îmbunătățirea activității economice, doresc să exprim convingerea conducerii de partid că vom reuși să îndeplinim în bune

condiții toate sarcinile pe care partidul le-a pus în fața noastră.

Cu această convingere, vă urez dumneavoastră, tuturor oamenilor muncii, tuturor comuniștilor succese tot mai mari, multă sănătate și multă fericire !

(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !", „Ceaușescu—P.C.R. !" ; cei prezenți în sală ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).

INTERVIU ACORDAT REVISTEI „JEUNE AFRIQUE"

— 3 iulie 1974 —

ÎNTREBARE : *S-a spus adesea că România a încercat să joace un rol de mediator între arabi și israelieni, pornind de la faptul că este singura țară socialistă care întreține relații diplomatice și cu țările arabe, și cu Israelul. Care este situația acum, după realizarea acordurilor de dezangajare militară ? Acordul privind dezangajarea forțelor ar putea duce la pace în Orientul Mijlociu ? Care credeți că ar fi condițiile ?*

RĂSPUNS : România nu și-a propus niciodată să aibă un rol mediator între țările arabe și Israel. Noi am pornit însă întotdeauna de la faptul că menținerea încordării în Orientul Mijlociu afectează grav interesele tuturor statelor lumii, îndeosebi ale celor din Europa și Africa, și de aceea ne-am preocupat și am acționat pentru soluționarea acestui conflict în spiritul rezoluțiilor Consiliului de Securitate.

Considerăm că după încetarea ostilităților din octombrie, după începerea Conferinței de la Geneva și îndeosebi odată cu realizarea dezangajării forțelor militare în Sinai și pe Înălțimile Golan, în Orientul Mijlociu s-a creat o

situație nouă. După părerea noastră, această nouă situație demonstrează că este necesară și posibilă o soluție politică în Orientul Mijlociu, care să ducă la instaurarea unei păci trainice și juste. În vederea realizării acestei păci, noi credem că este necesar să fie reluată Conferința de la Geneva, cu participarea, în primul rînd, a țărilor direct interesate, care trebuie să joace rolul principal. De asemenea, apreciem că această conferință trebuie să se desfășoare sub auspiciile Națiunilor Unite și că Națiunile Unite trebuie să joace un rol mai important decît pînă acum. Alături de Uniunea Sovietică și Statele Unite — care participă la această conferință — ar fi util, după părerea noastră, să ia parte și alte state, îndeosebi din Europa și Africa, care pot să contribuie la o soluție durabilă a problemelor din Orientul Mijlociu.

Considerăm, de asemenea, că trebuie să se pornească de la necesitatea retragerii Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967 și, totodată, de la recunoașterea integrității și suveranității tuturor statelor din această zonă.

Și este de înțeles că se impune, totodată, și soluționarea problemei poporului palestinean, în conformitate cu năzuințele sale naționale.

România consideră că este necesar ca toate țările care doresc o pace trainică și justă în Orientul Mijlociu să fie mai active și, în acest sens, este hotărîtă și în continuare să facă tot ceea ce depinde de ea pentru a contribui la realizarea păcii în Orientul Mijlociu.

ÎNTREBARE: *Ar putea juca România un rol în favorizarea dialogului între palestineni și Israel? Cum vedeți soluționarea problemei palestinene?*

RĂSPUNS: Nu ne-am propus să jucăm un asemenea rol. Credem că, dacă cele două părți vor ajunge la concluzia că trebuie să poarte un dialog, vor găsi și

căile — dealtfel se află în aceeași zonă — pentru a putea să înceapă dialogul respectiv.

România consideră însă că este necesar să se pornească de la înțelegerea că o pace trainică nu se poate realiza fără soluționarea problemei palestinene. În acest sens, considerăm că participarea Organizației pentru Eliberarea Palestinei la Conferința de la Geneva ar fi deosebit de utilă pentru soluționarea într-un spirit just a acestei probleme.

Așa cum am mai menționat și în alte împrejurări, apreciem că formarea unui stat independent palestinean ar deschide o perspectivă nouă atît în ce privește viața de sine stătătoare a poporului palestinean, cît și pentru o pace dreaptă și trainică în Orientul Mijlociu.

ÎNTREBARE: *Economia românească a beneficiat sau a fost handicapată de creșterea prețului materiilor prime după războiul din octombrie? Care este poziția dumneavoastră în legătură cu recenta sesiune a Națiunilor Unite privind materiile prime, convocată la inițiativa președintelui Boumediene?*

RĂSPUNS: Trebuie să spun de la început că problema materiilor prime și a energiei nu a apărut acum. Ea constituie de multă vreme o preocupare și evenimentele militare din Orientul Mijlociu din octombrie nu au făcut decît să declanșeze această criză.

România a participat activ la sesiunea specială a Națiunilor Unite convocată la inițiativa președintelui Boumediene. Considerăm că la această reuniune s-a făcut numai un început, că trebuie depuse eforturi susținute pentru o soluție justă și trainică a problemei materiilor prime și energiei, a așezării pe baze noi a relațiilor dintre țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare. De fapt, problema subdezvoltării — și s-ar putea spune și a materiilor

prime și a energiei — este rezultatul politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, al existenței unor raporturi inechitabile între state, între prețurile materiilor prime și cele ale produselor industriale.

Cu alte cuvinte, se impune realizarea unei noi ordini economice — deci și politice — internaționale, bazată pe principii noi, de egalitate, respect, avantaj reciproc. Aceasta presupune realizarea unor raporturi echitabile între prețurile produselor industriale și cele ale materiilor prime, care să favorizeze progresul mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare; ea presupune, de asemenea, accesul în condiții echitabile al țărilor în curs de dezvoltare la tehnologiile moderne, în vederea industrializării lor, cît și accesul tuturor statelor, de asemenea în condiții echitabile, la resursele de materii prime și energie.

După părerea noastră, rezolvarea problemei subdezvoltării și a problemei materiilor prime constituie un factor primordial pentru dezvoltarea viitoare a relațiilor internaționale, pentru realizarea noii politici de pace și de colaborare internațională, pe baza deplinei egalități între toate națiunile lumii.

Apreciem că la soluționarea acestor probleme trebuie să participe în mod activ toate statele lumii, iar țările în curs de dezvoltare — România considerîndu-se printre acestea — trebuie să fie mult mai active pentru a contribui la găsirea unor soluții juste și corespunzătoare.

O condiție esențială pentru aceasta este ca popoarele să preia în propriile mîini bogățiile lor naționale și să le folosească în interesul lor, în scopul dezvoltării economice și sociale independente.

ÎNTREBARE: *România este membră a C.A.E.R. și, totodată, întreține relații bune cu Piața comună. Actuala criză din Europa occidentală va determina vreo schimbare a poziției țării dumneavoastră?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, România întreține relații de colaborare economică cu toate țările din Piața comună și are anumite relații și direct cu Piața comună; dealtfel, relații cu țările Pieței comune au toate țările din C.A.E.R.

Actuala criză din Europa occidentală produce, fără îndoială, anumite greutăți în dezvoltarea relațiilor economice, manifestate mai cu seamă sub forma măsurilor restrictive adoptate de Piața comună. Nu cred că această situație va duce la o schimbare a poziției României față de dezvoltarea colaborării cu țările Pieței comune.

Noi ne pronunțăm ferm pentru extinderea relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, ne pronunțăm împotriva măsurilor restrictive și limitative în relațiile economice internaționale, considerînd că realizarea unei noi ordini economice internaționale presupune schimburi economice și cooperare deschisă între state.

ÎNTREBARE: *Ați primit recent în România pe președintele Frontului Național pentru Eliberarea Angolei, Holden Roberto. Știți că divizarea din mișcarea de eliberare a Angolei ridică o serie de probleme în perspectiva actualei decolonizări a teritoriilor aflate sub dominația portugheză. Aveți în vedere o inițiativă pentru a ușura reunificarea rezistenței angoleze, date fiind bunele relații pe care le aveți cu toate mișcările de eliberare din această țară?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, la începutul anului 1974, președintele F.N.L.A., Holden Roberto, a vizitat România în fruntea unei delegații. De asemenea, la începutul anului 1974, președintele Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei, dr. Agostinho Neto, a vizitat România împreună cu o delegație. Acum cîteva săptămîni au vizitat România atît reprezentanți ai F.N.L.A., cît și ai M.P.L.A.

România a acordat și acordă un sprijin activ mișcărilor

de eliberare din Angola, Mozambic, guvernului din Guineea-Bissau și, în general, tuturor mișcărilor de eliberare națională.

În ce privește Angola, am exprimat preocuparea noastră pentru colaborarea strînsă între mișcările de eliberare din această țară, în vederea victoriei în lupta de eliberare. Am considerat și considerăm că, în interesul luptei de eliberare, este necesară — peste deosebirile de păreri asupra dezvoltării viitoare — o strînsă colaborare între diferitele organizații din Angola.

În noua situație creată după formarea guvernului democratic provizoriu din Portugalia, considerăm că este cu atît mai necesară realizarea acestei colaborări, pentru a putea acționa într-o strînsă unitate, în vederea soluționării mai rapide a problemelor și obținerii independenței depline.

După părerea noastră, toți prietenii mișcărilor de eliberare — și, desigur, am în vedere în primul rînd țările africane — ar trebui să acționeze și să sprijine realizarea acestei colaborări strînse între mișcările de eliberare din Angola.

ÎNTREBARE : *Pentru că a venit vorba de Portugalia, dumneavoastră ați recunoscut noul regim de la Lisabona. Puteți să ne explicați această hotărîre ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, la 1 iunie am restabilit relațiile diplomatice cu Portugalia și în curînd vom trimite la Lisabona un ambasador.

Noi considerăm că trebuie sprijinit noul regim din Portugalia. Desigur, transformarea democratică a țării este, în primul rînd, o problemă a poporului portughez, dar și celelalte state și forțe democratice sînt direct interesate ca acest regim să se consolideze. Aceasta va deschide, fără nici o îndoială, perspective mai bune pentru

o soluție deplină și justă și a problemelor eliberării Angolei, Mozambicului și Guineei-Bissau.

ÎNTREBARE : *În enumerarea diferitelor teritorii aflate sub dominație portugheză ați citat mișcările de eliberare din Angola, Mozambic și „Guvernul din Guineea-Bissau". Nu știu dacă în mod voit ați făcut aceasta.*

RĂSPUNS : Da, pentru că deja Guineea-Bissau este un stat independent, recunoscut de peste 80 de state — România fiind printre primele care l-au recunoscut și au stabilit relații la nivel de ambasadă. Deci este o situație diferită și, cu atît mai mult, este necesar ca Portugalia să înceteze războiul dus împotriva acestui stat independent.

ÎNTREBARE : *Ne-ați putea spune care este stadiul cooperării economice și tehnice între România și Libia ? Există proiecte în acest domeniu ?*

RĂSPUNS : În ultimii ani, relațiile dintre România și Libia au cunoscut o dezvoltare continuă.

Vizita pe care am făcut-o la începutul acestui an în Libia a constituit un moment nou în relațiile dintre România și această țară. Am stabilit împreună cu președintele Geddafi să dezvoltăm raporturile de colaborare multilaterală dintre țările noastre în domeniul petrolier, al agriculturii, construcțiilor, transporturilor, pisciculturii. Avem în vedere, de asemenea, crearea unor societăți mixte între România și Libia. Aceasta presupune, totodată, o colaborare mai largă și în formarea cadrelor necesare dezvoltării acestei cooperări. Pot spune că deja unele dintre aceste acorduri au început să fie realizate. Apreciem că există largi perspective pentru o colaborare rodnică pe baze noi, reciproc avantajoasă, între țările noastre.

ÎNTREBARE : *Ați putea să ne indicați care sînt, după părerea dumneavoastră, perspectivele cooperării româno-*

africane și care este concepția dumneavoastră cu privire la relațiile dintre țările africane și România ?

RĂSPUNS : În cadrul politicii sale de colaborare internațională, România acordă o mare însemnătate dezvoltării relațiilor sale cu țările continentului african, atît în domeniul economic — în vederea dezvoltării economico-sociale independente mai rapide a țărilor în curs de dezvoltare —, cît și în contextul luptei generale împotriva politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste. Practic, România întreține relații cu toate statele africane, cu excepția acelora unde sînt regimuri rasiste.

În ultimii ani am vizitat un mare număr de țări africane. Conducători, șefi de state ai unui număr de țări africane au vizitat România. De asemenea, s-au dezvoltat larg schimburile de delegații la diferite niveluri atît pe linie de stat, cît și între partidele și mișcările de eliberare din aceste țări și Partidul Comunist Român sau Frontul Unității Socialiste.

România și țările africane cu care întreține relații au semnat peste 90 de acorduri și declarații solemne, inclusiv Tratatul de prietenie și cooperare cu Republica Guineea.

Toate acestea așază relațiile dintre România și țările africane pe principii noi și exercită o puternică influență în afirmarea pe plan internațional a noilor principii ale relațiilor între state.

În ceea ce privește colaborarea economică și tehnico-științifică, trebuie să menționez că în doi ani schimburile economice dintre România și țările africane s-au dublat și există perspectiva ca pînă în 1975 ele să se dubleze încă o dată.

Un rol important revine noilor forme de cooperare economică, inclusiv societăților mixte, care au ca obiectiv crearea de întreprinderi industriale în țările africane. Aceste societăți au un cîmp larg de activitate, acționînd în domeniul petrolier, minier, metalurgic, forestier, agricol, piscicol, al materialelor de construcții, produselor agroalimentare, construcțiilor de mașini ; desigur, un loc însemnat în activitatea societăților mixte ocupă asistența tehnică și formarea cadrelor.

Dealtfel, trebuie să spun că numeroși specialiști români lucrează în țările africane, iar un număr mare de studenți și tineri africani învață în România.

Toate acestea, așa cum am menționat, au o importanță deosebită în dezvoltarea unor relații pe principii noi, în realizarea sarcinilor de creștere mai rapidă a țărilor slab dezvoltate.

Apreciem că există perspective minunate pentru o colaborare rodnică între România și toate țările africane.

ÎNTREBARE : *Întrucît în momentul sosirii noastre în țara dumneavoastră se află aici un șef de stat al unei țări din America de Sud, v-am ruga să ne spuneți cîteva cuvinte despre relațiile României cu statele acestui continent, precum și cu celelalte țări ale „lumii a treia".*

RĂSPUNS : Acordăm, fără nici o îndoială, o mare atenție relațiilor cu țările Americii Latine. Dealtfel, în ultimii doi ani am vizitat 7 state de pe acest continent. Întreținem relații largi cu aproape toate țările Americii Latine ; se dezvoltă continuu relațiile de colaborare și cooperare economică sub diferite forme.

De asemenea, extindem raporturile de colaborare și cu țările din Asia și, de fapt, în spiritul politicii generale a României, acționăm pentru o largă colaborare internațională. Întreținem relații diplomatice și de colaborare economică cu 120 de state din întreaga lume.

Noi pornim de la faptul că fiecare stat, indiferent de

mărimea lui, trebuie să participe activ la soluționarea tuturor problemelor internaționale. În acest sens, considerăm că țările mici și mijlocii, țările în curs de dezvoltare trebuie să participe cu drepturi egale la rezolvarea tuturor problemelor care le interesează, că este necesar să fie consolidat rolul Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme în viața internațională. Aceasta corespunde necesităților înfăptuirii în lume a unei politici noi, care să asigure fiecărei națiuni dreptul la dezvoltare liberă, corespunzător năzuințelor sale.

ÎNTREBARE: *V-ați referit la rolul Organizației Națiunilor Unite. Poziția pe care ați preconizat-o dumneavoastră este, în linii mari, aceea a tuturor țărilor „lumii a treia". Vrem să vă întrebăm, în legătură cu aceasta, dacă actuala Cartă a Națiunilor Unite permite ca vocea țărilor mici să fie auzită în concertul națiunilor?*

RĂSPUNS: Noi considerăm că Organizația Națiunilor Unite, inclusiv Carta Națiunilor Unite, oferă condiții ca țările mici și mijlocii, toate statele lumii să participe la activitatea organizației. Desigur, sînt necesare o serie de îmbunătățiri și o mai mare democratizare a activității O.N.U.; dealtfel, România a și prezentat anumite inițiative în acest sens în cadrul Națiunilor Unite.

Noi am pornit de la necesitatea de a se crea condițiile pentru o participare mai activă a tuturor statelor în diferitele organisme ale Organizației Națiunilor Unite și la soluționarea problemelor majore ale omenirii prin intermediul O.N.U.

Considerăm că este în interesul tuturor statelor ca problemele internaționale importante să se soluționeze prin intermediul O.N.U., și nu în afara și peste capul Organizației Națiunilor Unite.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, date fiind relațiile foarte bune între România și țările africane, aveți în vedere să vizitați ori să revizitați unele din aceste țări?*

RĂSPUNS: Pornind de la invitațiile primite, am în vedere să vizitez unele țări în care nu am fost pînă în prezent și să revizitez alte țări, tot așa cum o serie de șefi de state africane vor întreprinde vizite în România.

Aș dori, prin intermediul revistei dumneavoastră, să urez popoarelor africane succes în dezvoltarea lor, în consolidarea independenței, prosperitate și pace.

INTERVIU ACORDAT RADIOTELEVIZIUNII IUGOSLAVE

— *5 iulie 1974* —

ÎNTREBARE : *Cum apreciați, tovarășe președinte, stadiul actual al relațiilor și colaborării româno-iugoslave pe plan politic, economic, științific, cultural și în viața internațională, îndeosebi după întîlnirea și convorbirile pe care le-ați avut cu tovarășul Tito în iulie 1973, la Brioni ?*

RĂSPUNS : Trebuie să menționez că relațiile de colaborare dintre România și Iugoslavia au cunoscut în ultimii ani o dezvoltare continuă în toate domeniile de activitate. Dealtfel, dintotdeauna raporturile dintre țările noastre și dintre popoarele român și iugoslave au fost caracterizate printr-o strînsă colaborare în toate domeniile de activitate.

După convorbirile avute cu tovarășul Tito în 1973 s-a acționat pentru traducerea în viață a unei mai bune colaborări între țările noastre în domeniul economic. Dealtfel, există toate premisele ca ceea ce am stabilit de comun acord încă în 1971 la Timișoara — de a realiza pînă în 1975 un volum al schimburilor economice de 300 000 000 de dolari — să fie înfăptuit în bune condiții.

De asemenea, între reprezentanții țărilor noastre la diferite organisme internaționale a existat o colaborare strînsă. Aș dori să menționez îndeosebi activitatea desfășurată de reprezentanții români și iugoslavi în cadrul Conferinței de la Geneva pentru securitatea europeană.

Totodată, trebuie subliniată intensificarea schimburilor de delegații atît pe linie de stat, cît și între partidele noastre, ceea ce duce la întărirea bunei colaborări româno-iugoslave în toate domeniile de activitate.

ÎNTREBARE : *Este evidentă creșterea schimburilor de mărfuri între România și Iugoslavia în ultimii ani. Cu toate acestea, pentru extinderea, consolidarea și diversificarea relațiilor economice sînt necesare noi forme de colaborare economică, cum ar fi cooperarea, specializarea, modernizarea comerțului și a sistemului de plăți, investiții comune în realizarea unor proiecte. Ce ne puteți spune în legătură cu aceasta ?*

RĂSPUNS : După cum se știe, România și Iugoslavia au realizat în comun un mare obiectiv — mă refer la Hidrocentrala de la Porțile de Fier —, care a demonstrat posibilitatea unei colaborări bune între două țări — cu atît mai mult două țări socialiste cum sînt ale noastre — care pornesc de la interese comune, de la respectul reciproc și dorința de a-și uni eforturile în vederea dezvoltării economico-sociale a fiecăreia.

Fără îndoială că și în perspectivă o extindere a relațiilor economice nu se poate realiza fără o diversificare a colaborării economice și îndeosebi fără o mai bună specializare și mai ales o cooperare în producție. Sînt în perspectivă noi obiective — mă refer la începerea lucrărilor la noua centrală hidroelectrică, Porțile de Fier II, cum i se spune, cît și la complexul petrochimic și alte obiective.

Ne pronunțăm în mod ferm pentru asemenea forme de colaborare, considerînd că în acest fel atît România cît și Iugoslavia vor reuși să folosească mai bine mijloacele materiale și umane, să obțină o eficiență economică mai ridicată și, totodată, o creștere a colaborării și prieteniei între ele. Fără îndoială că aceasta presupune și îmbunătățiri mai generale în sistemul de plăți și în alte domenii ale relațiilor economico-financiare.

INTREBARE: *Iugoslavia și România sînt țări vecine care întrețin legături tradiționale. In acest context, cum vedeți colaborarea în sfera economiei, culturii, turismului și în alte domenii în zona de frontieră?*

RASPUNS: Aș putea să caracterizez ca bune schimburile și legăturile existente în zonele de frontieră. Desigur, posibilități de extindere a acestora există întotdeauna. Noi ne pronunțăm pentru lărgirea continuă a schimburilor în zonele de frontieră, considerînd aceasta ca o parte a dezvoltării relațiilor generale de colaborare între țările noastre.

INTREBARE: *România este foarte activă pe scena internațională și în această direcție este remarcabilă contribuția dumneavoastră personală. Am dori, tovarășe președinte, să cunoaștem aprecierea dumneavoastră asupra momentului internațional actual. In acest cadru, vă rugăm să ne spuneți cum apreciați situația din Europa și Conferința europeană pentru securitate și colaborare.*

RASPUNS: După cum se știe, în viața internațională s-au produs și sînt în curs de accentuare schimbări de o deosebită importanță. S-a accentuat un curs nou de destindere, care creează posibilități de afirmare în viața internațională a principiilor noi — de egalitate, de respect al independenței și suveranității naționale, de neamestec

în treburile interne, de asigurare a condițiilor corespunzătoare dezvoltării economico-sociale a fiecărei națiuni.

Fără îndoială, pentru a accentua noul curs, pentru a-l face ireversibil, trebuie depuse încă multe eforturi, ținînd seama că mai sînt forțe reacționare care se opun acestor tendințe.

Tocmai de aceea România consideră că trebuie să participe activ la viața internațională, pornind de la faptul că toate statele — indiferent de mărimea lor — trebuie să-și spună cuvîntul asupra problemelor complexe ale situației internaționale.

Apreciem și aci în mod deosebit activitatea depusă de Iugoslavia prietenă și, de asemenea, colaborarea între România și Iugoslavia în accentuarea noului curs în viața internațională.

In ce privește Conferința pentru securitate și colaborare în Europa, de mai mult timp se desfășoară, după cum se știe, lucrările celei de-a doua faze la Geneva, care are misiunea de a elabora documente menite să așeze relațiile dintre statele continentului pe principii noi și să deschidă o perspectivă nouă colaborării multilaterale între toate statele.

Deși în Europa au fost soluționate multe probleme, continuă încă să mai existe stări de lucruri care cer să fie abordate într-un mod nou, pornind de la interesele păcii și colaborării între toate statele. De aceea, apreciem că este necesar să se depună eforturi susținute în vederea încheierii cu succes a Conferinței general-europene. După conferință, considerăm că toate statele trebuie să acționeze pentru înfăptuirea în viață a principiilor și documentelor ce vor fi adoptate pentru a asigura o reală securitate în Europa. Aceasta presupune atît o colaborare multilaterală în toate domeniile, cît și renunțarea la forță, la amenințarea cu forța, desființarea blocurilor

militare, a bazelor militare, realizarea unei dezarmări reale, care să asigure în fapt securitatea tuturor națiunilor, posibilitatea unei dezvoltări economice și sociale independente.

ÎNTREBARE: *Cum apreciați politica și rolul țărilor nealiniate, activitatea acestora în cadrul Organizației Națiunilor Unite și pe plan general? În legătură cu aceasta, care este părerea dumneavoastră asupra problemelor politico-economice cu care se confruntă țările în curs de dezvoltare?*

RĂSPUNS: Țările nealiniate, țările în curs de dezvoltare și, în general, țările mici și mijlocii au un rol tot mai important în viața internațională, pornind de la faptul că cele mai multe dintre ele, aș putea spune, practic, totalitatea lor, se pronunță pentru relații noi, bazate pe egalitate, pe respect reciproc, pe dreptul de a-și organiza viața așa cum o doresc, fără nici un amestec din afară.

În aceste condiții, fără îndoială că Organizația Națiunilor Unite oferă un cadru bun pentru participarea activă a acestora la soluționarea tuturor problemelor internaționale. S-ar putea spune că sesiunea O.N.U. din aprilie a acestui an în legătură cu problemele materiilor prime și ale subdezvoltării a demonstrat o dată în plus necesitatea ca țările în curs de dezvoltare să acționeze cu mai multă fermitate — împreună cu toate statele — pentru realizarea unei noi ordini economice și politice internaționale, pentru un raport just între prețurile materiilor prime și prețurile produselor industriale, care să favorizeze dezvoltarea mai rapidă a țărilor slab dezvoltate, să asigure un progres mai rapid al acestora.

Fără îndoială, soluționarea problemelor care preocupă astăzi țările în curs de dezvoltare cere eforturi susținute în continuare pentru întărirea solidarității și colaborării lor, pentru crearea unor condiții noi de dezvoltare a tuturor statelor.

După părerea noastră, sînt perspective minunate ca, prin activitatea unită și printr-o politică consecventă pe plan internațional, țările în curs de dezvoltare să obțină succese mai mari în activitatea lor. România va acționa cu fermitate pentru a-și aduce contribuția la această politică.

Apreciem și aici în mod deosebit rolul și activitatea desfășurată de Iugoslavia, în cadrul țărilor nealiniate, al țărilor în curs de dezvoltare, în soluționarea tuturor acestor probleme complexe ale vieții internaționale.

ÎNTREBARE: *În cursul acestui an va avea loc cel de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român. Avînd în vedere marile succese obținute de clasa muncitoare din România în construirea socialismului, doriți, tovarășe președinte, să ne spuneți cum apreciați rezultatele de pînă acum și activitatea viitoare a Partidului Comunist Român?*

RĂSPUNS: În acest an sărbătorim a XXX-a aniversare a eliberării țării de sub dominația fascistă și va avea loc al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român — evenimente de importanță deosebită pentru România socialistă.

Bilanțul cu care ne prezentăm cu prilejul acestor două evenimente este deosebit de bogat. Realizăm cu succes planul de dezvoltare economico-socială stabilit de Congresul al X-lea al partidului. În trei ani și șase luni s-a obținut o depășire de peste 30 de miliarde de lei la producția industrială și sînt condiții pentru a îndeplini cincinalul înainte de termen, asigurîndu-se o dezvoltare puternică atît a industriei, cît și a agriculturii. Dealtfel, însuși ritmul de creștere a producției industriale, de 14,7%

în 1973 şi de peste 15% în primele şase luni ale acestui an, demonstrează cu prisosinţă înfăptuirea cu succes a programului de dezvoltare a ţării.

Am acordat şi acordăm o atenţie deosebită creşterii nivelului de trai material şi spiritual al poporului. În cursul acestui an — începînd cu 1 august — vom efectua o nouă majorare a retribuţiei oamenilor muncii prevăzută pentru acest cincinal, punînd un accent mai mare pe creşterea veniturilor mici ; acestea vor spori cu aproape 15% — mai mult decît prevedea Congresul al X-lea —, pornind de la necesitatea unui raport mai just între veniturile mici şi veniturile mari. Totodată, vom asigura, în general, o creştere mai accentuată a veniturilor atît ale oamenilor muncii din sectoarele neagricole, cît şi ale ţărănimii cooperatiste, ceea ce va duce la o depăşire cu cîteva procente a Directivelor Congresului al X-lea al partidului pentru perioada aceasta.

Ne pregătim pentru a propune Congresului al XI-lea noul plan cincinal, care va prevedea continuarea dezvoltării într-un ritm ridicat a întregii activităţi economice. În ce priveşte industria, se prevede creşterea şi în următorul cincinal a producţiei industriale într-un ritm de circa 10%, pornind de la necesitatea apropierii României în următorii 10—15 ani de ţările dezvoltate din punct de vedere economic, de la necesitatea egalizării nivelului său de dezvoltare cu cel al ţărilor socialiste dezvoltate.

Pentru viitor pornim de la faptul că făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate nu este posibilă fără o industrie şi agricultură dezvoltate, fără a aşeza la baza întregii creşteri economice cele mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii, acestea fiind determinante pentru asigurarea ridicării continue a bunăstării materiale şi spirituale a întregului nostru popor.

Apreciem, totodată, că dezvoltarea ţării noastre

va deschide posibilităţi de colaborare largă internaţională, de participare la schimbul de valori materiale şi spirituale cu toate statele şi, în acest cadru, considerăm că se vor deschide noi posibilităţi pentru colaborarea dintre România şi Iugoslavia.

Aş dori să urez şi pe această cale poporului prieten iugoslav cele mai mari succese în făurirea socialismului, bunăstare şi fericire !

TOAST LA DINEUL OFERIT DE TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ŞI TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU ÎN ONOAREA TOVARĂŞULUI IOSIP BROZ TITO, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE FEDERATIVE IUGOSLAVIA, PREŞEDINTELE UNIUNII COMUNIŞTILOR DIN IUGOSLAVIA, ŞI A SOŢIEI SALE, TOVARĂŞA IOVANKA BROZ

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 8 iulie 1974 —

Stimate tovarăşe Tito,

Stimată tovarăşă Iovanka Broz,

Dragi prieteni şi tovarăşi,

Îmi face o deosebită plăcere ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al guvernului şi al meu personal, să vă salut în modul cel mai cordial şi să vă adresez, şi cu acest prilej, tradiţionala urare de bun venit în România.

Primirea caldă, manifestările de simpatie cu care populaţia capitalei v-a întîmpinat constituie o vie expresie a sentimentelor de prietenie sinceră pe care po-

poarele noastre şi le nutresc reciproc, a stimei deosebite pe care oamenii muncii din ţara noastră v-o poartă dumneavoastră, tovarăşe Tito, eminent conducător al Iugoslaviei socialiste şi prieten al poporului român, militant de seamă al mişcării comuniste şi muncitoreşti, al luptei internaţionale pentru progres şi pace.

Încercăm o deosebită satisfacţie constatînd că, în perioada de la precedenta noastră întîlnire de la Brioni, cu un an în urmă, colaborarea dintre partidele şi ţările noastre a înregistrat noi şi importante progrese în toate domeniile. S-au amplificat schimburile comerciale, au continuat să se dezvolte acţiunile de cooperare. Doresc să relev în mod deosebit rezultatele pozitive ale cooperării în exploatarea Sistemului hidroenergetic şi de navigaţie Porţile de Fier, care aduce o contribuţie de preţ la dezvoltarea economică atît a României, cît şi a Iugoslaviei. Rezultate remarcabile înregistrează colaborarea româno-iugoslavă şi în domeniile culturii, artei, ştiinţei, învăţămîntului şi turismului. Se dezvoltă, de asemenea, colaborarea tovărăşească dintre partidele noastre, dintre organizaţiile social-politice şi obşteşti din România şi Iugoslavia, schimbul reciproc de experienţă în variate domenii ale construcţiei socialismului.

Se poate afirma cu deplin temei că relaţiile româno-iugoslave reprezintă un exemplu de conlucrare sinceră şi rodnică între două ţări socialiste, de colaborare şi întrajutorare frăţească bazată pe stimă şi încredere reciprocă, pe deplină egalitate şi respect mutual. Solidaritatea şi colaborarea largă dintre România şi Iugoslavia, dintre Partidul Comunist Român şi Uniunea Comuniştilor din Iugoslavia corespund pe deplin intereselor popoarelor român şi iugoslave, constructoare ale socialismului, servesc cauzei generale a socialismului, colaborării, destinderii şi păcii în lume.

Oamenii muncii din România urmăresc cu deosebit interes și profundă satisfacție realizările obținute de Iugoslavia prietenă în construirea socialismului, în dezvoltarea economiei, culturii, artei și științei, în creșterea nivelului de trai al celor ce muncesc, în întărirea frăției și unității popoarelor iugoslave. Doresc să folosesc acest prilej pentru a ura, din toată inima, popoarelor iugoslave succese tot mai mari în munca consacrată dezvoltării economice și sociale a patriei lor, în îndeplinirea hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, care deschid perspective noi intrării țării dumneavoastră într-o nouă etapă a dezvoltării socialiste.

Vizita pe care o faceți în România are loc într-un moment important din viața partidului și poporului nostru. În acest an vom sărbători împlinirea a trei decenii de la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste — moment de răscruce în istoria poporului român —, va avea loc Congresul al XI-lea al partidului. Întregul popor este animat de dorința de a întîmpina aceste două evenimente cu realizări însemnate în înfăptuirea politicii partidului, în realizarea planului cincinal înainte de termen, în traducerea în viață a programului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Dragă tovarășe Tito,

Desfășurarea evenimentelor confirmă permanent faptul că epoca pe care o trăim este o epocă de profunde transformări revoluționare, naționale și sociale, de mutații adînci în raportul mondial de forțe, de afirmare tot mai hotărîtă a voinței popoarelor de a pune capăt vechii politici imperialiste de dominație și asuprire, de a se dezvolta în mod liber, de-sine-stătător. Firește, viața arată că procesele pozitive, cursul nou spre destindere și colaborare nu au devenit ireversibile, că există încă

forțe reacționare, retrograde, care se opun acestei evoluții și încearcă să perpetueze vechea politică. Aceasta face și mai necesar ca popoarele, forțele înaintate să se unească mai strîns, să conlucreze activ pentru sprijinirea cursului destinderii și colaborării între națiuni.

Pătrunsă de spiritul de răspundere pentru dezvoltarea pașnică a poporului român, pentru instaurarea unui climat de securitate în întreaga lume, România promovează o politică activă de largă colaborare internațională. Întreținem relații de strînsă prietenie cu toate țările socialiste, dezvoltăm raporturi largi cu statele care au pășit pe calea dezvoltării independente, extindem, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, legăturile cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Considerăm că, în condițiile de astăzi, piatra unghiulară a bunelor raporturi dintre state, a înseși păcii și securității internaționale o constituie respectarea strictă a dreptului fiecărei națiuni de a-și decide singură calea evoluției sociale și politice, în conformitate cu interesele ei supreme, instaurarea unor principii noi de deplină și reală egalitate în drepturi între toate statele, de respect riguros al independenței și suveranității fiecărui popor, de neamestec în treburile interne, de renunțare la forță și amenințarea cu forța. Ne bucurăm că România și Iugoslavia conlucrează fructuos, împreună cu alte state, pentru afirmarea acestor principii democratice în viața internațională.

Popoarele țărilor noastre, ca și celelalte popoare europene, au trăit experiența celor două războaie mondiale și sînt profund interesate în instaurarea pe continentul nostru a unui climat de trainică colaborare, securitate și pace. Aceasta este rațiunea pentru care România — ca și Iugoslavia — militează activ pentru succesul deplin al Conferinței general-europene. Ne-am adus contribuția activă la desfășurarea lucrărilor de pînă acum

și vom acționa în continuare în modul cel mai consecvent pentru ca această importantă reuniune să inaugureze o epocă nouă pe continent. Ea trebuie să pună bazele unor relații noi, de încredere, egalitate și respect reciproc, să asigure cadrul unei largi și neîngrădite colaborări economice, tehnico-științifice, culturale și umane, să dea fiecărei națiuni sentimentul deplinei securități, certitudinea că se poate dezvolta la adăpost de orice ingerințe sau agresiune din afară, să netezească calea spre lichidarea diviziunii în blocuri militare opuse, spre abolirea definitivă a politicii de forță, spre destindere și pace. Fără îndoială că aceasta ar exercita o influență hotărîtoare asupra climatului politic general.

O altă problemă majoră a dezvoltării contemporane este lichidarea totală a oricăror forme de asuprire a unui popor de către altul, abolirea definitivă a colonialismului și neocolonialismului, a politicii de discriminare rasială și apartheid. România este profund solidară și sprijină activ mișcările de eliberare națională, lupta popoarelor care se mai află sub dominația colonială, eforturile de afirmare liberă a tuturor națiunilor.

Acordăm, de asemenea, o mare însemnătate lărgirii relațiilor cu țările care au pășit pe calea dezvoltării de-sine-stătătoare, sprijinirii eforturilor lor de a-și apăra și consolida independența națională, de a-și asigura propășirea economică și socială. Această colaborare se înscrie în politica generală a țării noastre de întărire a solidarității cu forțele antiimperialiste, de promovare a dreptului fiecărui popor de a-și valorifica bogățiile naționale în interes propriu.

Apreciem că una din problemele cele mai importante ale zilelor noastre este lichidarea fenomenului subdezvoltării, a decalajelor ce se mențin în nivelul de dezvoltare al unor țări ca rezultat al politicii colonialiste și

neocolonialiste de exploatare și asuprire a altor popoare. Se impune generalizarea unor relații economice echitabile, care să stimuleze progresul rapid al tuturor țărilor, și în primul rînd al celor în curs de dezvoltare, instaurarea în lume a unei ordini economice noi, cu adevărat democratice, în care fiecare națiune să poată participa în condiții de deplină egalitate și în mod avantajos la schimbul mondial de valori materiale și culturale, să poată beneficia de cuceririle științei și tehnicii înaintate, ale civilizației moderne. Lichidarea împărțirii lumii în țări bogate și țări sărace, apropierea și egalizarea nivelurilor de dezvoltare economică a statelor constituie o condiție obiectivă a progresului întregii omeniri, a înseși păcii și securității în lume.

Asigurarea unui climat de pace și înțelegere între națiuni impune lichidarea focarelor și surselor de încordare și conflict care se mai mențin în lumea de azi, soluționarea pașnică a tuturor litigiilor interstatale, evitarea înfruntărilor armate, care pun în pericol pacea întregii lumi. În acest sens am salutat dezangajarea militară în Sinai și Golan și apreciem că este necesar să se continue cu stăruință eforturile pentru a se ajunge la o soluție deplină, care să ducă la instaurarea unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu. Pentru aceasta trebuie să se pornească de la imperativul retragerii trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, al asigurării independenței și integrității tuturor statelor din această zonă, precum și de la necesitatea soluționării problemei poporului palestinean în conformitate cu aspirațiile sale naționale legitime.

În ce privește Indochina, considerăm că trebuie să se depună în continuare eforturi susținute în vederea înfăptuirii acordurilor de la Paris, asigurîndu-se o pace trainică în această zonă și respectarea dreptului poporare-

lor vietnamez, khmer şi laoţian de a-şi soluţiona singure problemele, fără amestec din afară.

Ne pronunţăm pentru adoptarea de măsuri concrete în vederea soluţionării problemei cruciale a timpurilor noastre — dezarmarea generală, şi în primul rînd nucleară, în care sînt vital interesate toate popoarele lumii. Eliberarea omenirii de povara cursei înarmărilor şi de pericolul războiului nuclear ar deschide o nouă epocă în înflorirea societăţii omeneşti, în dezvoltarea progresului şi civilizaţiei pe planeta noastră.

Găsirea soluţiilor unanim acceptabile pentru marile probleme care confruntă omenirea contemporană reclamă prezenţa activă în politica mondială a tuturor ţărilor, fie ele mari, mijlocii sau mici. Toate popoarele — indiferent de mărimea lor, de puterea economică sau militară — sînt chemate să contribuie nemijlocit, ca state suverane, egale în drepturi, la rezolvarea marilor probleme ale omenirii. Aceasta este o condiţie fundamentală a democratizării relaţiilor internaţionale, a lichidării politicii de monopol şi de dictat, a instaurării unei adevărate egalităţi între toate statele. Numai aşa se va putea ajunge la o pace trainică în lume.

Considerăm că o contribuţie importantă pot aduce, în acest sens, Organizaţia Naţiunilor Unite, organismele sale. După convingerea noastră, O.N.U., celelalte organisme internaţionale trebuie să-şi sporească rolul şi eficienţa în viaţa internaţională, să contribuie mai activ la procesul de democratizare a relaţiilor interstatale, la respectarea principiilor dreptului internaţional, la asigurarea păcii şi securităţii în lume.

Stimate tovarăşe Tito,

Doresc, în încheiere, să-mi exprim convingerea că întîlnirea noastră va marca un nou şi important moment în

întărirea şi dezvoltarea relaţiilor de colaborare frăţească dintre partidele şi ţările noastre, va demonstra încă o dată că prietenia româno-iugoslavă are temelii puternice, că România şi Iugoslavia sînt hotărîte să coopereze tot mai intens în marea operă de edificare socialistă pe care o înfăptuiesc popoarele lor, în lupta generală pentru împlinirea aspiraţiilor şi idealurilor de progres, colaborare şi pace ale omenirii, pentru făurirea unei lumi mai bune, mai drepte pe planeta noastră.

Cu aceste gînduri, doresc să toastez în sănătatea dumneavoastră, dragă tovarăşe Tito, a tovarăşei Iovanka Broz!

— În sănătatea tuturor oaspeţilor din Iugoslavia prietenă!

— Pentru prosperitatea şi fericirea popoarelor iugoslave!

— Pentru înflorirea continuă a prieteniei şi colaborării dintre partidele, popoarele şi ţările noastre!

— Pentru triumful socialismului şi păcii în lume! *(Aplauze).*

TOAST LA DINEUL OFERIT DE TOVARĂŞUL IOSIP BROZ TITO, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE FEDERATIVE IUGOSLAVIA, PREŞEDINTELE UNIUNII COMUNIŞTILOR DIN IUGOSLAVIA, ŞI TOVARĂŞA IOVANKA BROZ ÎN ONOAREA TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 10 iulie 1974 —

Dragă tovarăşe Tito,

Dragă tovarăşă Iovanka Broz,

Dragi tovarăşi,

Aş dori să încep prin a exprima mulţumirile mele şi ale soţiei, ale tovarăşilor prezenţi aici pentru această seară plăcută pe care ne-aţi oferit-o.

Într-adevăr, în cele cîteva zile pe care le-aţi petrecut în România aţi putut cunoaşte cîte ceva din preocupările poporului român, sentimentele sale de prietenie. Dealtfel, poporul român şi popoarele iugoslave sînt puternic animate de dorinţa de prietenie şi colaborare.

Desigur, popoarele noastre au relaţii străvechi ; ele au

colaborat atît în împrejurări grele, cît şi bune, au luptat împreună pentru libertate, independenţă, pentru a-şi făuri o viaţă liberă, iar astăzi colaborează tot mai strîns pentru făurirea, fiecare în ţara sa, a socialismului.

În cursul vizitei am purtat convorbiri asupra multor probleme şi am ajuns la o înţelegere deplină cu privire la extinderea colaborării dintre popoarele noastre. De asemenea, am discutat în legătură cu unele probleme ale vieţii internaţionale. Am constatat cu satisfacţie că partidele şi popoarele noastre sînt animate de dorinţa de a colabora tot mai strîns în lupta pentru o politică nouă, de dezvoltare a colaborării pe baza egalităţii şi respectului reciproc, a dreptului fiecărui popor de a-şi hotărî de-sine-stătător destinele, corespunzător năzuinţelor sale.

Sînt multe probleme de soluţionat atît în fiecare ţară, cît şi pe plan internaţional. Fiecare popor însă îşi aduce contribuţia la soluţionarea acestor multiple şi complicate probleme.

În lumea de astăzi nici nu se poate concepe ca problemele să poată fi rezolvate fără o participare activă a tuturor naţiunilor lumii. Desigur, fiecare popor are specificul său, sentimentele sale, felul său de a gîndi şi de a acţiona. Ascultînd ieri şi astăzi muzică românească şi sîrbească, mă gîndeam ce s-ar întîmpla dacă s-ar cînta numai o singură melodie. Oare nu ne-am plictisi ? Dar se poate oare să nu-şi exprime fiecare sentimentele, gîndurile sale ? Tocmai în aceasta constă diversitatea şi superioritatea civilizaţiei de astăzi — că ea creează condiţii ca fiecare naţiune să dea expresie felului său de a fi, de a gîndi, în toate domeniile. Şi noi sîntem pentru o colaborare între popoare, în care fiecare să vină cu sentimentele, cu gîndurile sale şi să contribuie la o lume mai armonioasă, a păcii şi colaborării. Colaborarea dintre partidele

și popoarele noastre se înscrie tocmai în spiritul acestor năzuințe ale timpurilor noi pe care le trăim.

Fără îndoială că vizita dumneavoastră în România va marca un moment nou în dezvoltarea colaborării între partidele și popoarele noastre. Aceasta corespunde atît intereselor popoarelor noastre, cît și cauzei prieteniei și colaborării dintre toate popoarele lumii.

Vă rog să duceți cu dumneavoastră cele mai alese sentimente de prietenie și solidaritate ale poporului român, împreună cu cele mai bune urări de prosperitate, de succes în tot ceea ce întreprind popoarele iugoslave pe drumul construcției socialiste, sub conducerea Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia !

Vă rog să ridicăm acest pahar în sănătatea tovarășului Tito și a tovarășei Iovanka Broz ;

— în sănătatea tuturor tovarășilor iugoslavi ;

— pentru prosperitatea și bunăstarea popoarelor Iugoslaviei prietene ;

— pentru prietenie și colaborare între partidele și popoarele noastre ! *(Aplauze).*

INTERVIU ACORDAT COMPANIEI JAPONEZE DE RADIOTELEVIZIUNE N.H.K.

— 13 iulie 1974 —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, cum apreciați perspectivele relațiilor internaționale dintre țările care fac parte din cele două blocuri ?*

RĂSPUNS : În viața internațională s-au produs schimbări mari. Există țări cu orînduiri sociale diferite — și viața demonstrează că realizarea unor relații noi presupune o colaborare largă între toate țările, fără deosebire de orînduire socială. Apreciem deci că evoluția spre destindere și colaborare în viața internațională impune o largă colaborare între toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială.

În ce privește blocurile militare — dacă la acestea v-ați referit — trebuie să spun că ele sînt rezultatul unei anumite perioade de încordare. După cum se știe, Tratatul de la Varșovia a fost creat ca răspuns la existența Pactului militar nord-atlantic. Evoluția vieții internaționale, cursul spre destindere fac tot mai puțin necesară existența acestor blocuri militare. După părerea noastră, trebuie acționat pentru desființarea concomitentă a ambelor blocuri militare. Aceasta corespunde tendințelor noi de destin-

dere din viața internațională, dorinței popoarelor de a pune capăt confruntărilor militare și de a găsi căile unei colaborări pașnice în vederea dezvoltării economico-sociale a fiecăruia dintre ele, pentru o nouă ordine economică, pentru o lume a păcii și colaborării.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, care este ritmul de dezvoltare economică realizat în România în ultimii ani și ce perspective de dezvoltare se întrevăd în continuare în perioada următoare?*

RĂSPUNS: În acest an, poporul român va sărbători împlinirea a 30 de ani de la răsturnarea dictaturii fasciste și trecerea pe calea făuririi unei orînduiri noi sociale. În această perioadă istorică s-au obținut succese remarcabile în dezvoltarea industriei, agriculturii, științei, culturii și în ridicarea nivelului de trai. Voi menționa faptul că venitul național a crescut de aproape zece ori, producția industrială de circa 30 de ori. Pe această bază a crescut, desigur, și nivelul de trai al poporului; s-a intensificat construcția de locuințe, s-au dezvoltat puternic învățămîntul, știința, cultura.

În cincinalul 1971—1975, producția industrială va crește într-un ritm de circa 14%, iar venitul național într-un ritm de peste 12%. Cred că aceste ritmuri pe ultimii cinci ani demonstrează preocupările și rezultatele bune obținute în dezvoltarea economiei românești.

În ce privește perspectiva, actualmente elaborăm noul plan cincinal 1976—1980. Avem în vedere să continuăm dezvoltarea într-un ritm intens a economiei, ținînd seama că, deși este țară socialistă, România este încă un stat în curs de dezvoltare din punct de vedere economic. Ne propunem ca în următorii 10—15 ani să egalăm nivelul de dezvoltare al țărilor socialiste dezvoltate, să ne apropiem de țările avansate din punct de vedere economic ale lumii. De aceea și în următorul cincinal vom continua dezvoltarea într-un ritm de circa 10%. Avem, desigur, în vedere să punem un accent mai mare pe ramurile moderne ale industriei, cum sînt electronica, mașinile-unelte, utilaje complexe.

Paralel cu aceasta, vom continua să acordăm o atenție deosebită agriculturii, realizînd un vast program de irigații și îmbunătățiri funciare, care va permite creșterea substanțială a producției agricole în general, satisfacerea în condiții tot mai bune a necesităților populației noastre.

Putem spune deci că cincinalul următor va marca un salt important în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, care va asigura din plin condiții mai bune de viață pentru întregul popor.

Totodată, vom asigura ridicarea în continuare a nivelului de cultură al poporului, dezvoltarea învățămîntului și științei — factori primordiali ai progresului în condițiile revoluției tehnico-științifice de astăzi.

ÎNTREBARE: *Cum apreciați, domnule președinte, colaborarea, pe bază de reciprocitate, cu țările dezvoltate, printre care și Japonia?*

RĂSPUNS: În relațiile internaționale economice, România pornește de la necesitatea participării active la diviziunea internațională a muncii, considerînd că, în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, colaborarea internațională este indispensabilă pentru progresul economico-social al oricărei țări, deci cu atît mai mult al țării noastre.

Desigur, acordăm o mare atenție relațiilor cu țările socialiste. Dezvoltăm, de asemenea, larg colaborarea cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care se dezvoltă independent. Totodată, promovăm larg relații de colaborare cu țările dezvoltate. Aș menționa faptul că în cursul acestor

cinci ani (1971—1975) schimburile economice ale României cu țările capitaliste dezvoltate se vor extinde de aproape două ori și jumătate.

În acest cadru, o dezvoltare puternică au cunoscut relațiile dintre România și Japonia; volumul lor a crescut în ultimii trei ani de circa trei ori și există perspective ca în 1975 să fie de cinci ori mai mare față de 1970. Este adevărat că am pornit de la un nivel scăzut, dar creșterea într-un ritm rapid a acestor relații arată că există largi posibilități în această privință. România dorește să extindă în următorii ani colaborarea cu Japonia pe multiple planuri, în condiții reciproc avantajoase, pe bază de egalitate și respect reciproc.

Colaborarea cu țările capitaliste dezvoltate se înscrie în cadrul politicii generale de coexistență pașnică, de participare activă a tuturor statelor la realizarea unei noi ordini economice mondiale, a unei lumi mai drepte și mai bune, în care fiecare națiune să se poată dezvolta corespunzător năzuințelor sale, fără nici un amestec din afară și, totodată, să participe activ la soluționarea marilor probleme care confruntă astăzi omenirea.

ÎNTREBARE: *Care sînt orientările guvernului român în vederea dezvoltării turismului internațional?*

RĂSPUNS: Guvernul român acordă o atenție tot mai sporită dezvoltării turismului. Dealtfel, cred că ați putut constata investițiile și construcțiile realizate în acest domeniu chiar în această stațiune. Apreciem că turismul are un rol important nu numai din punct de vedere economic, dar și pentru mai buna cunoaștere a popoarelor; el poate servi la dezvoltarea prieteniei și colaborării între popoarele noastre — deci este un factor important de înțelegere, colaborare și pace în lume. În acest spirit avem în vedere să extindem și activitatea turistică, inclusiv să

asigurăm crearea de condiții pentru a primi mai mulți turiști în România.

În ce privește Japonia, numărul turiștilor este încă mic, de cîteva mii, dar sperăm ca, în concordanță cu relațiile bune dintre țările noastre, cu dezvoltarea lor multilaterală, și în acest domeniu, al turismului, să asistăm la o creștere a circulației turistice.

În încheiere, aș dori să urez poporului japonez multă prosperitate, bunăstare și pace.

INTERVIU
ACORDAT GRUPULUI DE ZIARE „BRABANT PERS N. V."

— 13 iulie 1974 —

INTREBARE: *Anul acesta, România sărbătorește cea de-a XXX-a aniversare a eliberării de sub dominația fascistă. Care sînt, domnule președinte, momentele cele mai semnificative și realizările care jalonează aceste trei decenii?*

RĂSPUNS: În cei 30 de ani care au trecut de la răsturnarea dominației fasciste, poporul român a obținut succese mari pe calea dezvoltării sale economico-sociale. Au fost înfăptuite mari transformări revoluționare în toate domeniile de activitate, pornind de la instaurarea orînduirii democrat-populare și trecînd apoi la făurirea societății socialiste, care a devenit o realitate în România.

Aș dori să menționez, în primul rînd, orientarea adoptată de Partidul Comunist Român de industrializare a țării, ca un factor determinant în dezvoltarea construcției socialiste, în creșterea tuturor forțelor de producție, în ridicarea nivelului de trai, înflorirea științei și învățămîntului, a culturii în general.

În această perioadă, industria a cunoscut o dezvoltare rapidă, producînd astăzi de aproape 30 de ori mai mult față de anii dinaintea celui de-al doilea război mondial. Venitul național a crescut de peste zece ori. Spre exemplu, producția de oțel a crescut de la 280 000 de tone la 9 000 000 de tone în acest an și va ajunge la peste 10 000 000 de tone în anul viitor.

Odată cu preocuparea pentru industrializarea țării, am acordat o atenție deosebită reorganizării agriculturii pe baze noi. Astăzi avem o agricultură complet cooperativizată, a cărei producție a cunoscut, de asemenea, o dezvoltare continuă, asigurînd în bune condiții aprovizionarea maselor populare, precum și unele disponibilități de export.

Una din realizările importante — de care au depins, dealtfel, și succesele obținute în industrie și agricultură — o constituie extinderea și modernizarea învățămîntului, formarea de cadre pentru toate sectoarele de activitate și dezvoltarea științei — factor determinant al progresului în condițiile actuale.

În fine, trebuie să menționez realizările în domeniul ridicării nivelului de trai, care au jucat un rol important în unirea eforturilor întregului popor pentru înfăptuirea politicii de dezvoltare economico-socială a țării. În acest sens, voi menționa că în ultimii 15 ani veniturile reale ale oamenilor muncii au crescut de circa trei ori. Totodată, realizăm un vast program de construcții de locuințe și de alte așezăminte sociale, care contribuie la crearea unor condiții de locuit și de viață tot mai bune și civilizate.

Nu aș putea încheia fără a menționa preocuparea constantă pentru crearea celor mai corespunzătoare forme și a cadrului organizat pentru participarea maselor populare, a întregului popor la conducerea societății, dezvol-

tarea continuă a democrației socialiste, ca un factor important al progresului întregii noastre societăți.

ÎNTREBARE: *Vizitind de patru ori frumoasa dumneavoastră țară, este pentru prima dată cînd constat necesitatea socialismului în România, îndeosebi în Dobrogea, care astăzi este ca o mică grădină, iar mai înainte era stepă. Fără această muncă în comun, fără cooperativizare, am impresia că țăranul individual n-ar fi putut realiza niciodată acest lucru.*

RĂSPUNS: Am fost secretarul regiunii Dobrogea în 1946 și, într-adevăr, această regiune era printre cele mai înapoiate din România. Dobrogea este, dealtfel, prima regiune care a fost cooperativizată. Doresc, totodată, să menționez că acordăm o mare atenție amplasării forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Realmente vrem să asigurăm o ridicare proporțională a tuturor zonelor țării.

ÎNTREBARE: *Cum apreciați raportul dintre dezvoltarea economică și socială a țării dumneavoastră și consolidarea independenței și suveranității naționale?*

RĂSPUNS: România a cunoscut secole de-a rîndul dominația străină, care a determinat, dealtfel, și o rămînere serioasă în urmă a dezvoltării țării în perioada respectivă. Ținînd deci seama de această situație istorică și pornind de la concepția noastră filozofică și politică despre dezvoltarea societății, noi considerăm că progresul economic și social, industrializarea, dezvoltarea agriculturii fiecărei țări — deci și a României — constituie un factor esențial pentru progresul general și, totodată, pentru asigurarea independenței și suveranității naționale. Există o strînsă unitate între dezvoltarea unei economii proprii și realizarea unei adevărate independențe și suveranități naționale. Fără a avea o economie puternică, nu se poate vorbi de o reală independență națională și nici de

participare la diviziunea internațională a muncii, la cooperarea cu alte state.

ÎNTREBARE: *Cum apreciați, domnule președinte, evoluția relațiilor româno-olandeze și care sînt perspectivele lor?*

RĂSPUNS: În ultimii ani, relațiile dintre România și Olanda au cunoscut un progres continuu. Au avut loc numeroase vizite, reciproce, s-au încheiat o serie de acorduri, iar vizita pe care am realizat-o nu demult — în cursul anului 1973 — în Olanda a marcat un moment important în evoluția relațiilor dintre țările noastre. În ce privește schimburile economice, ele au crescut de aproape trei ori în ultimii 3 ani. Recentele discuții și înțelegerile realizate între miniștrii comerțului exterior au deschis noi perspective de extindere a acestor relații.

Bazat pe toate acestea, consider că există bune perspective de dezvoltare multilaterală a relațiilor economice și tehnico-științifice, precum și a colaborării guvernelor țărilor noastre în înfăptuirea securității europene, în realizarea destinderii în viața internațională, corespunzător intereselor de progres ale tuturor națiunilor.

ÎNTREBARE: *Cum evoluează relațiile României cu țările membre ale Pieței comune?*

RĂSPUNS: În general, aș putea spune că relațiile României cu țările membre ale Pieței comune cunosc un curs ascendent. În ultimii ani s-au diversificat și extins mult relațiile economice și de colaborare în diferite domenii de activitate, cu toate țările Pieței comune.

Aș dori să menționez, în acest context, și acordarea preferințelor generalizate, care, din păcate, nu sînt chiar așa de generalizate, dar care au deschis o perspectivă nouă dezvoltării colaborării. Desigur, nu aș putea să nu menționez că existența unor restricții pe care le aplică Piața

comună — și care am dori să fie înlăturate — creează încă anumite obstacole în dezvoltarea unei colaborări multilaterale și în condiții de deplină egalitate.

România se pronunță în mod ferm pentru dezvoltarea largă în continuare a colaborării cu toate țările Pieței comune, așa cum se pronunță pentru colaborare cu toate statele lumii.

ÎNTREBARE : *Conferința pentru securitate europeană de la Geneva nu și-a încheiat încă cea de-a doua fază a lucrărilor sale. Considerați că există premise pentru ținerea în scurtă vreme a celei de-a treia faze ?*

RĂSPUNS : România acordă o atenție deosebită problemelor securității europene și deci și încheierii cu succes a conferinței. Desigur, este necesar ca lucrările conferinței să ducă la elaborarea unor documente clare, în care să fie cît mai bine precizate principiile ce urmează să fie așezate la baza relațiilor dintre statele continentului ; am în vedere egalitatea în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, renunțarea la forță și la amenințarea cu folosirea forței.

Totodată, sînt necesare măsuri hotărîte pentru extinderea colaborării în toate domeniile, precum și luarea unor măsuri de ordin militar pentru a face efectivă securitatea și care să asigure pe continentul european o pace trainică și o colaborare multilaterală între toate statele. De aceea este necesar ca faza a doua a conferinței să asigure elaborarea unor documente cît mai corespunzătoare. Se impune, totodată, să se ajungă și la un acord cu privire la realizarea unui organism care să asigure continuarea activității de colaborare între statele continentului și după încheierea conferinței.

Cele realizate pînă acum îndreptățesc să se aprecieze

că există toate posibilitățile să se ajungă, într-un viitor nu prea îndepărtat, la încheierea cu succes a lucrărilor de elaborare a documentelor. Pe această bază se poate aprecia că sînt condiții ca în cursul acestui an, în lunile care urmează, să se ajungă la ținerea conferinței la nivel înalt. După părerea mea, este în interesul tuturor popoarelor europene să realizăm în acest an încheierea acestei conferințe, ca ea să marcheze o cotitură în dezvoltarea continentului nostru.

ÎNTREBARE : *Care sînt, după părerea dumneavoastră, șansele realizării unui acord la conferința pentru dezarmare și la convorbirile S.A.L.T., mai ales acum, după recenta întîlnire la nivel înalt dintre conducătorii americani și sovietici ?*

RĂSPUNS : În ce privește conferința pentru dezarmare de la Geneva, lucrările ei sînt, din păcate, destul de generale și este greu de apreciat că se vor obține unele rezultate reale într-un viitor apropiat.

În ce privește convorbirile S.A.L.T., ele au loc numai între Uniunea Sovietică și Statele Unite ; deci, îmi este greu să apreciez ce rezultate vor da și cum vor evolua ele în viitor. Desigur, problema dezarmării, și în primul rînd dezarmarea nucleară, constituie astăzi una din cele mai importante preocupări de care depind, pînă la urmă, cursul destinderii și realizarea unor relații internaționale noi.

Fără nici o îndoială că întîlnirea la nivel înalt între conducătorii sovietici și americani constituie o manifestare pozitivă pentru dezvoltarea cursului spre destindere în viața internațională. Soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale cere eforturi serioase din partea tuturor statelor, cere soluții care să corespundă intereselor tuturor țărilor, indiferent de mărimea lor.

ÎNTREBARE: *Care sînt rațiunile și direcțiile principale ale intensificării legăturilor României cu țările „lumii a treia"?*

RĂSPUNS: România acordă o atenție deosebită relațiilor cu țările în curs de dezvoltare — așa-zise țări ale „lumii a treia". Pornim de la necesitatea ca aceste relații să contribuie la dezvoltarea pe baze noi a colaborării economice și tehnico-științifice, să ducă la progresul economico-social mai rapid al fiecărei țări. Totodată, aceste relații se înscriu în contextul luptei mai generale împotriva politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, pentru așezarea relațiilor dintre state pe principii noi, de egalitate, pentru o nouă ordine economică în viața internațională.

ÎNTREBARE: *România întreține relații atît cu țările arabe, cît și cu Israelul. În ultima vreme, se observă o intensificare a contactelor cu țările arabe. Mă refer la vizitele dumneavoastră în cîteva țări arabe, la întîlnirile avute în România cu reprezentanți ai țărilor arabe, inclusiv din Organizația pentru Eliberarea Palestinei, la recenta vizită în România a președintelui egiptean Anwar Sadat. Care este poziția României față de situația actuală din Orientul Mijlociu?*

RĂSPUNS: România s-a pronunțat întotdeauna pentru soluționarea conflictului din Orientul Mijlociu pe calea politică, considerînd că aceasta corespunde intereselor tuturor statelor din această zonă, cît și cauzei generale a păcii. Într-adevăr, am acționat pentru menținerea și dezvoltarea relațiilor cu toate statele, atît cu țările arabe, cît și cu Israelul, considerînd că aceasta este o necesitate și corespunde politicii de a contribui nu la agravarea conflictului, ci la diminuarea și soluționarea lui.

Vizitele pe care le-am realizat în mai multe țări arabe, convorbirile cu conducătorii acestor țări au evidențiat mari posibilități de dezvoltare a colaborării României cu toate aceste țări. În mod deosebit aș dori să menționez recenta vizită în România a președintelui Egiptului, Anwar Sadat, care a constituit un moment important în dezvoltarea colaborării dintre țara noastră și Egipt.

Ținînd seama de schimbările care s-au produs în Orientul Mijlociu, de realizarea dezangajării militare în Sinai și înălțimile Golan, apreciem că există condiții favorabile pentru a se întreprinde noi pași în direcția soluționării conflictului, pentru realizarea unei păci drepte și juste în această regiune.

În ce privește Organizația pentru Eliberarea Palestinei, România a pornit întotdeauna de la faptul că o soluție trainică și justă nu poate fi realizată decît odată cu asigurarea condițiilor de organizare de sine stătătoare a poporului palestinean, inclusiv prin crearea unui stat palestinean independent. Pornind de aici, și în conformitate cu realitatea, am recunoscut Organizația de Eliberare a Palestinei ca reprezentant unic al poporului palestinean.

Considerăm că soluționarea trainică și justă a conflictului din Orientul Mijlociu trebuie să ducă la retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, cît și la rezolvarea, în sensul menționat, a problemei poporului palestinean.

Apreciem că ar fi utilă reluarea negocierilor de la Geneva. Totodată, considerăm că este în interesul tuturor statelor, mai cu seamă al celor din Europa și Africa, de a milita pentru a se ajunge la soluționarea cît mai rapidă a conflictului din Orientul Mijlociu.

ÎNTREBARE: *În legătură cu evenimentele care au avut loc în Portugalia în ultimele luni, cum apreciați,*

domnule președinte, perspectivele dezvoltării democratice a acestei țări și șansele unor înțelegeri cu mișcările de eliberare națională, care să pună capăt dominației coloniale portugheze în Africa?

RĂSPUNS: România a salutat răsturnarea dictaturii fasciste din Portugalia, considerînd că aceasta deschide poporului portughez o cale nouă, de dezvoltare democratică, și că, totodată, aceasta corespunde intereselor dezvoltării generale a forțelor democratice din Europa.

Desigur, problemele sînt complexe, atît cele politice, cît și economice; ele cer eforturi serioase și, mai cu seamă, cer unitatea tuturor forțelor democratice și progresiste împreună cu forțele armate pentru a se asigura continuarea acestui proces, care se află abia la început.

Printre problemele ce trebuie să-și găsească o soluționare rapidă este și aceea a lichidării politicii coloniale. După părerea mea, Portugalia trebuie să recunoască guvernul Republicii Guineea-Bissau, care se bucură deja de recunoașterea a peste 80 de state, și, totodată, să ajungă la înțelegeri corespunzătoare cu mișcările de eliberare națională care să asigure deplina independență a acestor popoare *. Numai pe această cale între Portugalia și aceste popoare se vor putea stabili relații de colaborare care să corespundă intereselor reciproce.

ÎNTREBARE: *Sînteți optimist în această privință, domnule președinte?*

RĂSPUNS: Sînt optimist.

Dealtfel, cînd am vizitat, acum doi ani și jumătate, Africa, am avut convorbiri cu toate mișcările de eliberare și am apreciat că în următorii 2—3 ani problema

* Ulterior, la data de 19 iulie a.c., s-a publicat legea Consiliului de Stat al Portugaliei prin care se recunoaște dreptul la independență al popoarelor din fostele colonii portugheze. — *Nota red.*

independenței naționale va fi la ordinea zilei. Consider că acum sînt toate condițiile pentru ca aceste popoare să obțină independența, și o vor obține!

ÎNTREBARE: *Făcînd bilanțul drumului străbătut de la eliberarea țării pînă în prezent, aveți totodată în vedere perspectivele dezvoltării viitoare. Cum vă imaginați tabloul României peste trei decenii?*

RĂSPUNS: Cum am menționat de la început, bilanțul pe cele trei decenii demonstrează forța și capacitatea unui popor stăpîn pe destinele sale de a obține progrese rapide în toate domeniile de activitate. Încă Congresul al X-lea a trasat obiectivul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate în România — și aș dori să menționez că programul pentru cincinalul 1971—1975 se va realiza în bune condiții, chiar cu ceva mai înainte de termen.

Actualmente elaborăm Programul partidului privind orientarea de perspectivă a dezvoltării României, cît și noul plan cincinal și planul de perspectivă al dezvoltării economico-sociale a țării pînă în 1990. Nu o să vă spun un secret arătînd că astăzi chiar am încheiat lucrările comisiei de elaborare a Programului, pe care urmează să-l supunem plenarei Comitetului Central și apoi Congresului al XI-lea.

Apreciem că există posibilități ca în condiții normale, de pace, să obținem în următorii 20—30 de ani un progres general al societății noastre și să înfăptuim cu succes marile obiective înscrise în acest program. Ne propunem, spre exemplu, să ajungem la o asemenea dezvoltare a economiei, încît să ne apropiem mult de țările dezvoltate din acest punct de vedere, realizînd în jurul anului 1990 un venit național de circa 2 500—3 000 de dolari pe locuitor.

Nu aș dori să vă dau acum date cu privire la obiec-

tivele economice. Avem însă în vedere să continuăm eforturile pentru industrializare, pentru dezvoltarea agriculturii și, totodată, să acordăm o mare atenție activității științifice și măsurilor de ridicare a nivelului general de trai al poporului. Cred că după 1990, în anii 2000, într-adevăr, România va putea oferi aspectul unei țări dezvoltate multilateral, cu un nivel de viață corespunzător, în care întregul popor să participe activ la întreaga activitate de făurire a vieții sale noi, a destinelor sale.

Vrem să asigurăm poporului nostru un viitor fericit, o viață liberă și, totodată, o strînsă colaborare cu toate popoarele lumii. Sperăm că în această perioadă se vor întreprinde pași mari pe calea unor relații cu adevărat egale între toate națiunile lumii, în realizarea unei ordini economice și politice noi pe plan internațional. Am dori ca popoarele român și olandez să conlucreze tot mai strîns în toată această perioadă.

Doresc cu acest prilej să adresez cele mai calde urări de progres și prosperitate poporului olandez.

TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII SIERRA LEONE, SIAKA STEVENS

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 22 iulie 1974 —

Stimate domnule președinte,

Tovarăși și prieteni,

Îmi face o deosebită plăcere să vă adresez dumneavoastră, domnule președinte, și tuturor colaboratorilor care vă însoțesc un călduros salut în numele Consiliului de Stat, al guvernului și poporului român, precum și al meu personal.

Vizita pe care o întreprindeți în aceste zile în Republica Socialistă România constituie o expresie a dorinței comune a celor două țări și popoare ale noastre de a dezvolta relații tot mai bune între ele, de a se cunoaște mai bine și de a conlucra fructuos în interesul dezvoltării economico-sociale a fiecăreia dintre ele, al cauzei păcii și colaborării internaționale.

În România sînt urmărite cu interes și simpatie eforturile poporului Republicii Sierra Leone pe calea dezvoltării independenței și suveranității sale, a preluării în miinile proprii a bogățiilor naționale și valorificării lor în interesul propășirii economico-sociale, al progre-

sului său material și social. Ca prieteni sinceri, vă urăm din toată inima realizări tot mai mari pe acest drum, care este drumul lichidării urmărilor dominației coloniale din trecut, al dezvoltării de-sine-stătătoare, al făuririi unei vieți libere și fericite pentru poporul dumneavoastră!

Dragi oaspeți,

Vizitați România în anul cînd întregul popor va sărbători împlinirea a trei decenii de la eliberarea țării de sub dominația fascistă — moment de cotitură în istoria patriei, în destinele națiunii noastre. Succesele dobîndite în toate domeniile de activitate arată ce mărețe înfăptuiri poate obține un popor atunci cînd muncește în deplină libertate și independență pentru progresul economic și social al patriei sale, pentru propria sa fericire. Sîntem bucuroși că vizita pe care o faceți vă va oferi posibilitatea să cunoașteți nemijlocit unele din aceste înfăptuiri. Congresul al XI-lea al Partidului Comunist Român — care va avea loc în acest an — va trasa calea dezvoltării în continuare a acestor realizări, a ridicării pe trepte superioare a întregii activități a poporului român, de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Stimate domnule președinte,

Acționînd pentru dezvoltarea economico-socială, România promovează, totodată, o politică activă de largă colaborare internațională. Situăm în mod ferm la baza relațiilor noastre cu toate statele principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forță sau la amenințarea cu forța în raporturile interstatale.

Trăim o epocă de profunde transformări revoluționare,

naționale și sociale, de mutații adînci în raportul mondial de forțe, o epocă în care se afirmă tot mai hotărît voința popoarelor de a pune capăt vechii politici imperialiste de dominație și asuprire, de a se dezvolta în mod liber, de-sine-stătător. Ca urmare, în viața internațională se afirmă tot mai evident un curs nou îndreptat spre destindere și colaborare între națiuni. Desigur, o serie de evenimente care au avut loc în ultimul timp arată că acest curs nu a devenit ireversibil, că există încă forțe reacționare, retrograde, care se opun destinderii, încercînd să mențină vechea politică bazată pe inegalitate și inechitate. Aceasta face necesar ca popoarele, forțele înaintate de pretutindeni să-și unească eforturile, să conlucreze și mai strîns pentru sprijinirea proceselor pozitive din viața internațională, pentru continuarea cursului destinderii și instaurarea unui climat de încredere și colaborare pașnică între națiuni.

Ca țară europeană, România acordă o însemnătate deosebită realizării securității și păcii pe continent. Ne-am adus și ne vom aduce și în viitor întreaga contribuție la desfășurarea și încheierea cu succes a Conferinței general-europene; considerăm că ea trebuie să pună bazele unor relații noi, de încredere, egalitate și respect între state, să asigure cadrul unei largi și neîngrădite colaborări economice, tehnico-științifice, culturale și umane, să dea fiecărei națiuni sentimentul deplinei securități, certitudinea că se poate dezvolta la adăpost de orice ingerințe sau agresiune din afară.

O problemă majoră a dezvoltării contemporane este abolirea oricăror forme de asuprire a unui popor de către altul, lichidarea definitivă a colonialismului și neocolonialismului, a politicii de discriminare rasială și apartheid.

România este profund solidară și sprijină activ mișcările de eliberare națională, lupta popoarelor care se mai

află sub dominația și exploatarea colonială, pentru afirmarea lor liberă în rîndul națiunilor lumii.

Apreciem, de asemenea, că una din problemele cele mai importante ale zilelor noastre este lichidarea fenomenului subdezvoltării, a decalajelor ce se mențin în nivelul de dezvoltare al unor țări ca rezultat al politicii colonialiste și neocolonialiste de exploatare și asuprire a altor popoare. Aceasta impune ca — odată cu intensificarea eforturilor țărilor respective pentru a pune cît mai larg în valoare resursele și bogățiile lor naționale — să se acționeze pentru generalizarea în viața internațională a unor relații economice echitabile, care să stimuleze progresul rapid al tuturor țărilor și, în primul rînd, al celor în curs de dezvoltare, instaurarea în lume a unei ordini economice noi, cu adevărat democratice, în care fiecare națiune să poată participa în condiții de deplină egalitate la schimbul mondial de valori materiale și culturale, să poată beneficia larg de cuceririle științei și tehnicii înaintate, ale civilizației moderne.

Asigurarea unui climat de pace și colaborare între națiuni impune să se acționeze ferm pentru lichidarea tuturor focarelor și surselor de încordare și conflict care se mai mențin în lume, pentru soluționarea pe cale pașnică a litigiilor dintre state. România a salutat faptul că în Orientul Mijlociu s-a ajuns la dezangajarea militară în Sinai și Golan și apreciază că este necesar să se continue cu consecvență eforturile pentru a se ajunge la o soluție deplină care să ducă la instaurarea unei păci trainice și drepte în această zonă, precum și la soluționarea problemei poporului palestinean în conformitate cu aspirațiile sale naționale.

Poporul român este profund îngrijorat de situația gravă din Cipru, creată ca urmare a loviturii de stat reacționare organizate de forțe militare grecești aflate în această țară.

România se pronunță în mod hotărît pentru respectarea independenței, suveranității și integrității Ciprului și sprijină guvernul legal și pe președintele Makarios.

Salutăm rezoluția Consiliului de Securitate privind încetarea focului în Cipru și hotărîrea guvernelor Turciei și Greciei de a da curs rezoluției și de a înceta focul.

Ca țară balcanică, situată în vecinătatea zonei de conflict, România este direct interesată în curmarea stării de confruntare militară din Cipru. Toate problemele trebuie rezolvate pe calea tratativelor, pornindu-se de la interesele poporului cipriot, ale popoarelor implicate în conflict, de la necesitatea de a se asigura pacea în această zonă, de a se întări cursul spre securitate pe continentul european și în întreaga lume.

Soluționarea durabilă, în spiritul echității și păcii, a marilor probleme contemporane cere prezența activă în viața internațională a tuturor țărilor, fie ele mari, mijlocii sau mici. Toate popoarele — indiferent de mărimea lor, de orînduirea lor socială — trebuie să participe nemijlocit, ca state suverane, egale în drepturi, la viața internațională, la rezolvarea acestor probleme.

Aceasta este o condiție fundamentală a democratizării relațiilor internaționale, a întăririi Organizației Națiunilor Unite și a altor organisme internaționale, a instaurării unei adevărate egalități între toate statele.

Stimate domnule președinte,

Doresc, în încheiere, să-mi exprim încă o dată convingerea că vizita pe care o faceți în România va marca un moment important în evoluția relațiilor dintre țările și popoarele noastre, în întărirea colaborării economice, tehnico-științifice și culturale, în dezvoltarea raporturilor bilaterale, cît și în lupta generală pentru o politică nouă

în viața internațională, pentru înfăptuirea idealurilor de progres și pace ale omenirii, pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

Cu această convingere, rog pe toți cei prezenți să ridice paharul

— în sănătatea domnului președinte Siaka Stevens ;

— pentru progresul și prosperitatea poporului prieten din Sierra Leone ;

— pentru colaborarea dintre poporul român și poporul din Sierra Leone ;

— pentru pace și cooperare în întreaga lume ;

— în sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

CUVÎNT LA SOLEMNITATEA SEMNĂRII DOCUMENTELOR PRIVIND ÎNTĂRIREA COLABORĂRII DINTRE ROMÂNIA ȘI SIERRA LEONE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a președintelui Republicii Sierra Leone, Siaka Stevens

— 23 iulie 1974 —

În primul rînd vreau să exprim, domnule președinte, satisfacția mea, a Consiliului de Stat, a guvernului și poporului român pentru semnarea, astăzi, de către noi, a acestor documente, care pun o bază trainică relațiilor de colaborare dintre România și Sierra Leone. Aș dori, de asemenea, să vă exprim cu acest prilej cele mai bune urări.

TOAST
LA DEJUNUL OFERIT DE TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ÎN ONOAREA TOVARĂŞULUI PIOTR JAROSZEWICZ, MEMBRU AL BIROULUI POLITIC AL C.C. AL P.M.U.P., PREŞEDINTELE CONSILIULUI DE MINIŞTRI AL REPUBLICII POPULARE POLONE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 26 iulie 1974 —

Aş dori să exprim satisfacţia mea, a conducerii noastre de partid şi de stat pentru relaţiile bune dintre România şi Polonia, dintre partidele noastre, să apreciez că vizita pe care o face tovarăşul prim-ministru în România se înscrie în tendinţa de dezvoltare a colaborării dintre ţările noastre, a dezvoltării colaborării generale dintre ţările socialiste, reprezintă o contribuţie la creşterea forţei socialismului şi a rolului său în soluţionarea marilor probleme ale vieţii internaţionale.

Sper că cei doi prim-miniştri au reuşit să ajungă la înţelegeri bune, că vor pune bazele unei colaborări pentru perioada următoare în multe domenii de activitate, pornind de la faptul că progresul rapid al economiilor noastre oferă bune condiţii pentru aceasta şi ne va da posibilitatea să participăm şi mai activ atît la îndeplinirea

Programului complex al C.A.E.R., cît şi la dezvoltarea colaborării cu alte state, la participarea intensă la întreaga activitate de dezvoltare a cursului spre destindere în Europa şi în întreaga lume.

Cu aceste gînduri, aş dori să ridic paharul pentru o strînsă colaborare între partidele şi popoarele noastre, în sănătatea tovarăşului Gierek, prim-secretar al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, în sănătatea tovarăşului prim-ministru Jaroszewicz; urez poporului prieten polonez succese tot mai mari în realizarea programului de dezvoltare intensă economico-socială pe calea socialistă, pentru dezvoltarea prieteniei; în sănătatea dv. a tuturor! *(Aplauze).*

CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU UN GRUP DE ELEVI ŞI STUDENŢI AMERICANI CARE NE-AU VIZITAT ŢARA ÎN CADRUL PROGRAMULUI „AMBASADORII PRIETENIEI"

— 27 iulie 1974 —

Domnule Morgan,

Doamnă Morgan,

Doamnelor şi domnilor,

Dragi prieteni,

Este o deosebită plăcere pentru mine şi pentru soţia mea, precum şi pentru ceilalţi tovarăşi prezenţi aici, să ne întîlnim din nou cu dumneavoastră, cu „ambasadorii prieteniei". Aş dori să exprim mulţumirile noastre pentru această iniţiativă a fundaţiei şi mai cu seamă pentru activitatea dumneavoastră, care timp de trei ani aţi desfăşurat o muncă intensă şi aţi fost an de an în România.

Fără îndoială, faptul că 5 000 de „ambasadori ai prieteniei" de diferite vîrste — tineri, copii — au fost în aceşti ani în România şi s-au întîlnit cu tineri şi cu copii români constituie un eveniment important în dezvoltarea prieteniei şi colaborării dintre tineretul şi dintre popoarele noastre.

Aş putea spune că ceva din rezultatul activităţii „ambasadorilor prieteniei" am putut constata în luna decembrie anul trecut, cu prilejul vizitei pe care am făcut-o în S.U.A.; în oraşele din S.U.A. prin care am trecut ne-am întîlnit cu mulţi dintre aceşti „ambasadori" care au vizitat România, inclusiv cu părinţii lor — şi am văzut şi simţit spiritul de prietenie, de ospitalitate cu care am fost întîmpinaţi. Dealtfel, în S.U.A., de numeroase ori, ne-aţi însoţit pretutindeni în toate oraşele prin care am fost — şi deci am simţit că într-adevăr „ambasadorii prieteniei" vor să-şi îndeplinească în cele mai bune condiţii această menire de a contribui la apropierea şi mai buna cunoaştere a popoarelor noastre.

Am ascultat cu multă satisfacţie faptul că aţi realizat angajamentul de a vizita România cu un număr de 5 000 de „ambasadori"; chiar aţi depăşit acest plan, ceea ce înseamnă că v-aţi însuşit ceva din experienţa poporului român, care se preocupă să îndeplinească planul de dezvoltare înainte de termen. *(Aplauze).*

Deoarece v-aţi realizat planul înainte de termen, cred că veţi avea în vedere să continuaţi activitatea şi să nu vă opriţi aici. Am dori ca schimburile de tineri, vizitele unor noi grupuri de „ambasadori ai prieteniei" să continue şi în anul viitor.

Trebuie să-mi fac autocritica că la prima noastră întîlnire am vorbit de o cifră de 5 000 de „ambasadori ai prieteniei". Cred că am subapreciat posibilitatea fundaţiei dumneavoastră; de aceea consider că putem vorbi de un număr mult mai mare în viitor. *(Aplauze).*

Noi, în România, nu avem o fundaţie sau o asociaţie cu această denumire, dar avem o organizaţie de tineret ai cărei reprezentanţi se găsesc aici. Cred că vor urma exemplul prietenilor lor americani şi se vor apuca şi ei să strîngă fondurile necesare pentru ca, şi cu ajutorul părinţilor, să organizeze şi ei un grup de tineri români,

de „ambasadori ai prieteniei" români, care să meargă în S.U.A.

Cred că ar fi bine ca de pe acum — dacă și d-l Morgan va fi de acord — să stabilim o legătură cu fundația dumneavoastră pentru ca anul viitor să putem organiza un asemenea grup de tineri români care să viziteze S.U.A.

Aș dori să menționez și cu acest prilej importanța pe care o au asemenea vizite, întîlnirile dintre tinerii din țările noastre, ca, dealtfel, în general, întîlnirile dintre tinerii din toate țările lumii. Lumea este preocupată astăzi de a așeza relațiile pe baze noi, de egalitate, de respect, de colaborare, și, în această activitate uriașă tineretului îi revine un rol deosebit de important.

Desigur, nu aș putea să nu menționez faptul că începutul „ambasadorilor prieteniei" l-a făcut, de fapt, președintele Statelor Unite, Richard Nixon, cînd a vizitat România, exact acum 5 ani.

Sper că există toate condițiile ca între popoarele noastre — între poporul român și cel american —, între tinerii din țările noastre să se dezvolte în continuare relații tot mai bune de colaborare în toate domeniile de activitate.

În cursul vizitei pe care am făcut-o acum un an în S.U.A., în cadrul convorbirilor cu președintele Nixon am ajuns la concluzia să semnăm o Declarație comună cu privire la dezvoltarea relațiilor dintre țările noastre. Aș dori ca principiile acestei declarații să călăuzească permanent activitatea popoarelor român și american, a tineretului din țările noastre. Aș putea spune că „ambasadorii prieteniei" — americani și români — au și o bază principială bună, au acordul guvernelor, al președinților țărilor lor, de a intensifica aceste schimburi. *(Aplauze).* Noi dorim ca tinerii români și tinerii americani să se întîlnească tot mai des, să se cunoască tot mai bine, să conlucreze tot mai strîns în diferite domenii de activitate, pentru a învăța împreună cum să contribuie la o lume mai bună în care fiecare popor, fiecare om să se simtă liber și să poată contribui la civilizația mondială. *(Aplauze).*

Doresc să mulțumesc în mod călduros formației „Îngerii cîntători", celorlalte formații — de cor, de muzică, fanfară, orchestră — care ne-au prezentat astăzi în mod minunat unele fragmente din creațiile artei și culturii din Statele Unite. Doresc, totodată, să mulțumesc pionierilor și elevilor români care, de asemenea, au prezentat cîteva din cîntecele tineretului, din arta poporului român.

Am ascultat cîntece în limba română interpretate de formațiile tinerilor americani, precum și cîntece în limba engleză executate de formațiile tinerilor români. Am constatat și de data aceasta că în orice limbă ar fi, cîntecele, muzica răsună în același fel, că ele exprimă în mod minunat sentimentele popoarelor, ale tinerilor, dorința de o viață mai bună, liberă, de prietenie între popoare.

Avînd în vedere că v-ați îndeplinit înainte de termen angajamentul de a aduce în România 5 000 de „ambasadori ai prieteniei", am hotărît să vă înmînăm în mod simbolic o diplomă în care apreciem activitatea dumneavoastră și activitatea „ambasadorilor prieteniei".

Aș dori, de asemenea, să mulțumesc tinerilor americani, tuturor celor care s-au gîndit de a acorda o bursă unui student român sau unui tînăr român care să meargă pentru un an în S.U.A. Văd în aceasta un mic simbol al dorinței de a dezvolta o colaborare și pe această cale între tinerii noștri. Fără nici o îndoială că o bună colaborare în domeniul științei, culturii, ca și în domeniul economic va fi de natură să contribuie la o și mai strînsă prietenie și apropiere între popoarele noastre.

Sper că fundația dumneavoastră va fi de acord — și

cred că va găsi un tînăr sau o tînără americană care să vină în anul viitor să studieze în România, pe baza unei burse date de organizația noastră de tineret.

Acum aș dori încă o dată să vă mulțumesc dumneavoastră și doamnei Morgan, tuturor celor care au organizat această vizită și această zi deosebit de plăcută, să mulțumesc tinerilor mei prieteni, „ambasadori ai prieteniei". Doresc să vă urez dumneavoastră succese în activitatea viitoare. Tinerilor mei prieteni americani, întregului tineret american le doresc multe succese în întreaga lor activitate, în viață și să nu uite niciodată că poporul român, tineretul nostru dorește prietenie cu tineretul, cu poporul american, cu tineretul și popoarele din întreaga lume.

Să facem totul pentru colaborare și pace, pentru ca popoarele noastre să conlucreze strîns pentru realizarea acestor deziderate ale întregii omeniri. *(Aplauze).*

Încă o dată, multă sănătate și multă fericire la toți! *(Aplauze puternice).*

CUVÎNTARE LA PLENARA COMUNĂ A COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI CONSILIULUI SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE A ROMÂNIEI

— 29 iulie 1974 —

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român a dezbătut și adoptat proiectul programului partidului și proiectul de directive privind dezvoltarea economico-socială a României în anii 1976—1980, precum și prognozele de dezvoltare în perspectivă a țării pînă în 1990. Aceste documente prefigurează în mod minunat viitorul strălucit al patriei noastre, înarmează partidul și poporul cu un program clar de acțiune în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării României pe calea edificării comunismului.

Atît programul, cît și directivele sînt elaborate pe baza concepției științifice materialist-dialectice și istorice, pornesc de la legitățile universal valabile, de la aplicarea acestora la condițiile concrete economico-sociale și istorice din țara noastră. În același timp, aceste documente țin seama de experiența generală în construcția socialismului a altor țări, cît și de necesitatea generalizării experienței proprii a partidului nostru în edificarea societății socialiste.

La elaborarea programului și directivelor au participat activ cadrele de bază ale partidului și statului. Directivele pentru cincinalul următor, cît și prognozele de perspectivă au fost întocmite cu participarea a zeci și zeci de mii de cadre din economie, din toate sectoarele de activitate ale statului nostru, de la întreprinderi pînă la conducerile ministerelor; ele au fost dezbătute larg în secțiunile Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, în organele corespunzătoare de conducere. Se poate spune deci că aceste documente sînt rezultatul participării active a numeroși activiști din diferite domenii de activitate, constituie expresia clarviziunii și înțelepciunii colective a partidului, a clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor. Unanimitatea cu care plenara a adoptat aceste documente de importanță istorică constituie în fapt expresia voinței unanime a partidului și poporului nostru.

Programul pornește de la analiza științifică materialist-dialectică și istorică a dezvoltării generale a societății omenești, a societății românești și a lumii contemporane. Sintetizînd succint dezvoltarea istorică a poporului nostru, programul subliniază cu tărie că luptele de clasă, luptele revoluționare, sociale și naționale au constituit forța motrice a progresului poporului român în decursul întregii sale istorii zbuciumate. Aceasta confirmă încă o dată — dacă mai era necesar — geniala concepție revoluționară despre lume elaborată de Marx și Engels, care pornește de la faptul că motorul tuturor transformărilor societății îl constituie lupta revoluționară, de clasă, lupta maselor largi populare.

Cu deplin temei se subliniază în program rolul important jucat de-a lungul secolelor de masele largi ale țărănimii, care au constituit multă vreme principala forță a dezvoltării sociale, a luptei pentru eliberare socială și națională. Totodată, se subliniază rolul important pe care formarea primelor formațiuni statale, apoi a statelor feudale, precum și luptele purtate împotriva dominației străine l-au avut în întregul proces de afirmare a poporului și apoi a națiunii noastre.

Desigur, programul nu își propune să descrie istoria, el se oprește numai asupra unor momente importante, cruciale, care au determinat evoluția poporului român, au dus la formarea statului național, la dezvoltarea României moderne. Pornind de la aceasta, programul subliniază rolul de importanță istorică al apariției pe scena istoriei a proletariatului, al mișcării revoluționare pentru întregul proces de ridicare economico-socială și dezvoltare a civilizației în țara noastră. În acest context, în program se acordă o atenție deosebită formării primului partid muncitoresc revoluționar în România în 1893 și apoi a Partidului Comunist Român în 1921. După cum se știe, formarea Partidului Comunist Român în condițiile istorice cunoscute a marcat un moment calitativ nou în mișcarea muncitorească revoluționară din România, a consfințit triumful concepției revoluționare marxist-leniniste în mișcarea muncitorească din țara noastră, a ridicat pe o treaptă superioară lupta de clasă a maselor muncitoare.

Subliniind faptul că de la înființarea sa Partidul Comunist Român a jucat un rol tot mai important în întreaga viață politică a României, programul menționează cîteva din momentele importante în care partidul s-a afirmat cu putere ca forță politică națională, acționînd pentru unirea clasei muncitoare, realizarea frontului muncitoresc și a unității tuturor forțelor democratice antifasciste, pentru apărarea intereselor naționale ale întregului popor. Programul evidențiază pregnant poziția

justă a partidului în perioada premergătoare celui de-al doilea război mondial, lupta sa hotărîtă împotriva războiului antisovietic, a penetrației Germaniei hitleriste și subordonării țării hitlerismului, împotriva războiului în general. Se arată eforturile depuse de partid pentru unirea tuturor forțelor democratice împotriva politicii antinaționale și reacționar-fasciste, pentru o politică democratică, de apărare a intereselor maselor largi populare, a intereselor naționale, de pace, prietenie și colaborare cu Uniunea Sovietică și alte țări ale lumii.

Tocmai ca rezultat al politicii juste a Partidului Comunist Român au fost posibile realizarea, în anii războiului, a unei colaborări tot mai strînse între partidul comunist și partidul social-democrat, crearea Frontului patriotic, conlucrarea largă cu forțele democratice și antifasciste din țară, culminînd cu Frontul unic muncitoresc în 1944 și apoi cu Blocul partidelor democratice. Acesta a fost un factor de o importanță hotărîtoare pentru organizarea și desfășurarea cu succes a insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste.

Programul subliniază cu putere că înfăptuirea cu succes a actului de la 23 August, care a dus la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste și la ieșirea României din războiul dus alături de Germania hitleristă împotriva Uniunii Sovietice, s-a realizat în condiții istorice deosebite, atît pe plan național, cît și pe plan internațional. După cum se știe, dictatura fascistă a dus la subordonarea țării Germaniei hitleriste — care, de fapt, a exercitat rolul de putere ocupantă în România —, la jefuirea bogățiilor naționale de către hitleriști, la determinarea intrării României în războiul nedrept împotriva Uniunii Sovietice. Toate acestea au creat un val general de nemulțumire și dezaprobare în rîndul întregului nostru popor. Lupta împotriva acestei politici s-a concretizat în acțiunile de masă organizate de partidul nostru, în colaborare cu celelalte forțe, împotriva războiului, în acțiunile de partizani, în sabotarea mașinii de război. Starea de spirit creată în țară a permis să se organizeze cu succes acțiunea generală de înlăturare a dictaturii fasciste, de ieșire a României din războiul dus împotriva Uniunii Sovietice, de alăturare a țării noastre armatelor sovietice, coaliției antihitleriste.

Este un mare merit al partidului nostru comunist că a știut să folosească în mod corespunzător această situație, să organizeze activitatea sa proprie, a celorlalte forțe, inclusiv a forțelor militare, pentru înfăptuirea insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste.

Totodată, trebuie subliniat cu tărie — și programul face acest lucru — că realizarea acestor acțiuni a fost posibilă și datorită condițiilor internaționale favorabile, determinate în primul rînd de strălucitele victorii obținute în lupta împotriva Germaniei hitleriste de armatele sovietice, care au dus greul întregului război și au dat cele mai mari jertfe în această înfruntare. După cum se știe, în 1944 armata sovietică dădea armatelor hitleriste lovituri tot mai puternice, ajungînd în desfășurarea bătăliilor la granițele României, purtînd lupte pe teritoriul ei. Totodată, se intensificau luptele pe diferite fronturi, unde acționau celelalte țări din coaliția antihitleristă — ceea ce, de asemenea, slăbea forța Germaniei hitleriste. Trebuie subliniat în același timp — și în mod just programul îi acordă o importanță deosebită — rolul jucat de forțele de rezistență antifasciste din mai toate țările europene, contribuția lor de o însemnătate deosebită la înfrîngerea Germaniei hitleriste.

Aceste împrejurări interne și internaționale au creat condițiile prielnice trecerii la înfăptuirea de către partidul nostru, în colaborare cu celelalte forțe la care m-am re-

ferit, a actului istoric de la 23 August. Trebuie să fie clar că fără existența acestor condiții interne și internaționale ar fi fost greu, dacă nu imposibil, ca în acele împrejurări să ducem cu succes această mare bătălie, care s-a încheiat cu o victorie remarcabilă.

Programul sintetizează, de asemenea, măreţele victorii obţinute de poporul român, sub conducerea partidului, în transformarea revoluţionară a ţării, în făurirea societăţii socialiste. Prin aceasta, el generalizează în mod minunat experienţa dobîndită de partidul nostru, desprinzînd concluziile corespunzătoare atît din marile succese, cît şi din lipsurile şi greşelile săvîrşite în aceşti ani. În acelaşi timp, se menţionează în mod just faptul că partidul a tras toate învăţămintele din întreaga această activitate, că el a ştiut să lichideze la timp, cu hotărîre, lipsurile şi greşelile, să aplice în mod creator adevărurile generale, universal valabile, la condiţiile concrete ale României. Toate acestea adeveresc justeţea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, faptul că cea mai revoluţionară clasă, clasa muncitoare, a ştiut să-şi îndeplinească rolul de clasă conducătoare, întărind continuu alianţa cu ţărănimea, cu intelectualitatea, cu celelalte categorii sociale. Aceasta demonstrează ce poate realiza un popor deplin stăpîn pe destinele sale, care îşi făureşte în mod conştient propriul său viitor. Totodată, aceste realizări subliniază, o dată în plus, necesitatea întăririi continue a partidului, a rolului său de forţă politică conducătoare în toate domeniile de activitate, necesitatea creării unui aparat de stat nou, în stare să apere cuceririle revoluţionare şi să asigure construcţia societăţii socialiste.

Pe baza concluziilor din activitatea de pînă acum, programul trasează obiectivele şi căile de acţiune ale partidului în noua etapă strategică de făurire a societăţii so-

cialiste multilateral dezvoltate; el dă o perspectivă clară de dezvoltare a ţării pentru următorii 20—25 de ani.

În mod firesc, programul pune pe primul plan dezvoltarea puternică a forţelor de producţie, crearea unei puternice baze tehnico-materiale, care să asigure sporirea în ritm înalt a producţiei de bunuri materiale, în stare să satisfacă din plin atît necesităţile de consum ale întregului popor, cît şi cerinţele dezvoltării generale a ţării.

În acelaşi timp se subliniază rolul important pe care-l are amplasarea raţională a forţelor de producţie pe teritoriul ţării, aceasta contribuind la realizarea în practică a principiilor socialiste şi comuniste, la adevărata egalitate în drepturi, permiţînd participarea activă a maselor populare la întreaga viaţă economico-socială a ţării.

Totodată, programul subliniază cu putere necesitatea perfecţionării în continuare a relaţiilor de producţie şi sociale, a dezvoltării democraţiei socialiste, creării cadrului organizatoric corespunzător în vederea participării tot mai active a întregului popor la făurirea propriului său viitor, la zidirea societăţii comuniste.

Pornind de la necesitatea dezvoltării industriei, agriculturii, ştiinţei, culturii, a tuturor laturilor vieţii economico-sociale, programul subliniază că realizarea tuturor acestor obiective este posibilă numai în condiţiile creşterii în continuare — şi în etapa făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi a înaintării spre comunism — a rolului conducător al partidului în toate domeniile de activitate. El relevă necesitatea participării active a cadrelor de partid, a tuturor comuniştilor la întreaga viaţă economico-socială, a integrării lor active în procesul de construcţie economică şi socială, participînd dinăuntru, şi nu din afară, la realizarea programului de

dezvoltare a țării. Aceasta va contribui la creșterea și mai puternică a rolului partidului, la cimentarea unității întregului popor în jurul său, la realizarea misiunii sale de forță conducătoare în societatea socialistă.

În același timp, programul menționează că și în viitor va crește rolul statului în organizarea și conducerea tuturor proceselor de construcție socialistă, că întreaga activitate a societății va trebui să se desfășoare pe baza unui plan național unic, a aplicării consecvente a principiului centralismului democratic paralel cu creșterea rolului și atribuțiilor unităților teritorial-administrative, ale unităților economice și sociale, cu sporirea inițiativei lor în realizarea programului și planului național unic de dezvoltare a țării, în vederea unirii eforturilor întregului popor într-o direcție unică.

În cadrul programului, un loc important ocupă politica marxist-leninistă a partidului în problema națională, rezolvarea justă în continuare în țara noastră a problemei naționale, care a dus la realizarea în fapt a deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Programul subliniază, pe bună dreptate, că întotdeauna Partidul Comunist Român a acordat o atenție deosebită acestei probleme, a dus permanent o luptă neîmpăcată împotriva naționalismului, șovinismului, rasismului, a oricăror manifestări străine concepției sale marxist-leniniste, din partea oricui. Partidul a pornit întotdeauna de la faptul că asemenea manifestări sînt străine comuniștilor, forțelor revoluționare, sînt expresia politicii claselor stăpînitoare, asupritoare, de învrăjbire a oamenilor muncii pentru a-i putea domina și asupri mai ușor.

Rezolvarea marxist-leninistă a problemei naționale în țara noastră, asigurarea deplinei egalități în drepturi între toți oamenii muncii constituie una din marile realizări istorice ale Partidului Comunist Român. Aceasta a dus la așezarea pe baze noi, de deplină egalitate, a relațiilor dintre oamenii muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, a asigurat o unitate puternică a întregului nostru popor, sub conducerea Partidului Comunist Român, în făurirea socialismului. Aceasta constituie totodată o garanție a înaintării cu succes pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a edificării comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

Bazîndu-se pe concepția științifică materialist-dialectică, pe învățătura marxist-leninistă, programul partidului dă o perspectivă măreață apropierii treptate între clase — în condițiile ștergerii deosebirilor esențiale dintre sat și oraș, dintre munca fizică și munca intelectuală —, perspectiva înfăptuirii unei societăți noi, a unui popor omogen al societății comuniste, a poporului muncitor unic. În această perspectivă istorică, programul prefigurează apropierea continuă a oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, apropierea popoarelor și mersul lor, într-o unitate tot mai deplină, înainte spre societatea comunistă, care va asigura adevărata egalitate și libertate pentru toate popoarele, pentru toți oamenii muncii. *(Aplauze puternice).*

Programul definește în mod clar bazele ideologice ale partidului și înarmează pe toți comuniștii, pe toți oamenii muncii, întregul popor cu o concepție științifică înaintată despre lume și viață, concepția materialismului dialectic și istoric. Programul pune la loc central preocuparea partidului pentru ridicarea continuă a nivelului politico-ideologic al comuniștilor, al tuturor oamenilor muncii, pentru formarea conștiinței socialiste a maselor, pentru realizarea în viață a principiilor eticii și echității socialiste. Programul dă o perspectivă măreață a activității de

formare a omului nou, înaintat, cu o conștiință revoluționară, în stare să înțeleagă schimbările ce se produc în societate și să acționeze în mod conștient pentru transformarea lumii în concordanță cu năzuințele de dreptate socială și națională, de echitate, de bunăstare și fericire, de manifestare plenară a personalității umane.

În același timp, programul acordă o atenție deosebită problemelor internaționale, marilor transformări revoluționare sociale și naționale care au loc pe plan mondial. El trasează perspectiva desfășurării cu succes a luptei pentru o lume mai bună și mai dreaptă, pentru realizarea unei noi ordini economice și politice mondiale. Programul subliniază că deceniile următoare vor duce la noi și noi schimbări în raportul de forțe, la trecerea a noi popoare pe calea socialismului, că viitorul aparține socialismului și comunismului, unei lumi în care vor dispărea pentru totdeauna clasele exploatatoare, asuprirea unui popor de către altul, în care se vor realiza conviețuirea pașnică și întrajutorarea activă a tuturor națiunilor pe calea dezvoltării lor economico-sociale.

Programul pornește de la faptul că țările socialiste au un rol tot mai important în evoluția societății și că în perspectivă va crește și mai mult influența lor asupra cursului vieții internaționale. Se subliniază intensificarea activității forțelor revoluționare, a clasei muncitoare, a celorlalte clase și categorii sociale care doresc și luptă pentru realizarea unei orînduiri mai drepte și mai bune. În acest context va crește continuu rolul partidelor comuniste, al celorlalte partide și forțe revoluționare, chemate să călăuzească lupta maselor populare, să organizeze întreaga acțiune de transformare revoluționară a societății. Întărirea continuă a unității și colaborării, pe baze noi, între toate aceste partide și forțe revoluționare constituie factorul hotărîtor al desfășurării cu

succes a întregii lupte revoluționare pe plan național și internațional, al dobîndirii victoriei în lupta pentru o politică de colaborare și pace între popoare.

În mod just, programul subliniază că lupta pentru pace, pentru dezarmare generală, și îndeosebi nucleară, constituie astăzi o sarcină fundamentală a dezvoltării societății omenești, a maselor populare, a popoarelor însеși, că de izbînda acestei lupte depinde însăși asigurarea succesului noilor transformări economico-sociale ale lumii.

Programul afirmă cu putere principiile noi, de egalitate, respect al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne, renunțare la forță și la amenințarea cu forța, care trebuie să stea la baza relațiilor dintre toate statele.

Totodată, programul subliniază că trebuie să crească continuu rolul Organizației Națiunilor Unite, al celorlalte organisme internaționale în soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane. Este necesară participarea activă la viața internațională a tuturor statelor, indiferent de mărimea lor ; nici o problemă nu se poate soluționa corespunzător intereselor tuturor popoarelor lumii fără participarea activă la soluționarea ei a fiecărei națiuni, a fiecărui stat.

Se poate spune deci că programul dă o orientare generală științifică, marxist-leninistă, pentru întreaga activitate pe plan național și internațional a partidului și poporului nostru. El stabilește linia generală de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare pe calea comunismului în România, de participare activă a țării noastre la viața internațională, la lupta pentru transformarea pe baze noi a omenirii, pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune, a unei lumi a păcii și colaborării între toate popoarele.

În ce privește directivele, ele fac un bilanț strălucit

al realizărilor obținute în anii construcției socialismului și trasează căile dezvoltării economice și sociale a țării în anii 1976—1980, stabilind și prognozele de perspectivă pînă în 1990.

Aș dori să menționez cu acest prilej că înscrierea în directive a prevederilor privind dezvoltarea în ritm intens, în perioada următoare, a tuturor sectoarelor de activitate se bazează pe realizarea cu succes a planului cincinal 1971—1975, pe faptul că directivele Congresului al X-lea și prevederile planului cincinal se vor realiza înainte de termen. Aceasta ne dă posibilitatea să ne propunem ca și în următorul cincinal să asigurăm un ritm înalt de dezvoltare a industriei și agriculturii, a întregii economii și, legat de aceasta, să înfăptuim măsurile corespunzătoare de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

Ținînd seama de succesele realizate în înfăptuirea actualului cincinal, aș dori ca și de la această plenară a Comitetului Central al partidului și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale să adresez cele mai calde felicitări oamenilor muncii, întregului nostru popor pentru strălucitele realizări cu care întîmpină a XXX-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al XI-lea al partidului. (*Aplauze puternice*).

Directivele prevăd continuarea dezvoltării în ritm înalt a industriei, ca factor principal al progresului general al întregii noastre societăți. Totodată, se acordă un rol mai mare agriculturii, ca una din ramurile principale ale economiei noastre naționale, care condiționează într-o măsură însemnată și realizarea programului de industrializare și întreaga dezvoltare a țării. În directive se insistă pentru continuarea amplasării raționale a forțelor de producție pe teritoriul țării și se stabilește sarcina importantă ca în 1980 nici un județ să nu aibă

o producție industrială mai mică de 10 miliarde de lei. Aceasta nu constituie o simplă cifră, ci reprezintă o cotitură calitativă deosebită în dezvoltarea tuturor zonelor și județelor țării noastre, în ridicarea gradului de civilizație al întregii noastre țări. Aceasta constituie transpunerea în viață a principiilor marxiste potrivit cărora fiecare localitate trebuie să devină un puternic centru economic și social, în stare să asigure locuitorilor săi condiții optime de viață din toate punctele de vedere. În perspectivă, acest proces va continua astfel încît pînă în 1990 să ajungem probabil la 18—20 miliarde de lei producție industrială minimă în fiecare județ. Numai în acest fel vom aplica în mod consecvent principiile marxiste, revoluționare, de organizare pe baze economico-sociale noi a societății românești.

Programul subliniază în mod just necesitatea continuării eforturilor de dezvoltare economico-socială a țării în ritm înalt, în vederea ajungerii la nivelul țărilor socialiste mai avansate, a apropierii României de țările dezvoltate din punct de vedere economic. Prevederile din directive și prognozele ne dau toată garanția înfăptuirii acestui obiectiv, care nu este legat numai de o dorință abstractă, ci constituie una din problemele fundamentale ale făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și creării bazei tehnico-materiale pentru trecerea spre comunism. Fără o economie puternică nu se pot concepe făurirea societății socialiste, realizarea principiilor repartiției socialiste, ridicarea nivelului de viață, nu se poate concepe trecerea spre comunism. Iată de ce problema apropierii din punct de vedere economic de țările dezvoltate, a egalizării nivelului dezvoltării economice este o problemă principială de importanță hotărîtoare pentru mersul înainte al țării noastre spre comunism.

Pornind de la aceste prevederi, programul are în vedere ca și în viitor repartiția venitului național pentru fondul de consum și fondul de dezvoltare, de acumulare, să asigure atît creșterea continuă a nivelului de trai al poporului, cît și realizarea unui ritm înalt de dezvoltare, reproducția lărgită, fără de care nu am putea realiza obiectivele ce ni le propunem. Faptul că în programul partidului se subliniază necesitatea unei juste repartiții, a alocării unei părți însemnate din venitul național pentru fondul de dezvoltare are o importanță principială. Practica, viața demonstrează că fără a aloca o parte însemnată din venitul național pentru fondul de dezvoltare nu se poate realiza nici progresul economico-social al țării, nici creșterea nivelului de trai. Voi da un singur exemplu: a fost redusă ponderea fondului de dezvoltare la 17—18 % în 1954, mergîndu-se în acest ritm cam pînă în 1960. Cunoașteți cum s-a dezvoltat economia țării în perioada respectivă: practic, abia s-a putut realiza reproducția simplă; au dispărut și unele fonduri fixe pe care le aveam, iar ritmul mediu anual de creștere a fondului de consum a fost de circa 4,5 %. În perioada 1961—1965, cînd am alocat circa 25% din venitul național pentru fondul de dezvoltare, am asigurat realizarea unora din obiectivele planului cincinal, dar la altele s-a renunțat din lipsă de mijloace. S-a renunțat inclusiv la realizarea programului de irigații și de dezvoltare a producției de îngrășăminte. Ritmul mediu anual de creștere a fondului de consum a fost în această perioadă de circa 5,3%. În cincinalul 1966—1970, cînd am alocat circa 29—30 % din venitul național pentru dezvoltare, am asigurat realizarea unor capacități moderne, am pus de fapt bazele dezvoltării noi a industriei românești, pe baza tehnicii celei mai avansate. În această perioadă am asigurat, de asemenea, realizarea unor lucrări însem-

nate în domeniul agriculturii, dezvoltarea științei, învățămîntului; ritmul mediu anual de creștere a fondului de consum a fost în cincinalul 1966—1970 de circa 7 %. În actualul cincinal, 1971—1975, cînd alocăm peste 33% pentru fondul de dezvoltare, cunoașteți ce se înfăptuiește în țară în domeniul industriei, al economiei, al construcțiilor social-culturale. Ritmul mediu anual de creștere a fondului de consum este de circa 8%. Iată raportul direct care există între alocarea unui procent important din venitul național pentru dezvoltare și asigurarea progresului general al țării, ridicarea nivelului de trai al poporului. În directivele actualului cincinal ne-am propus să creștem numărul oamenilor muncii ocupați în industrie și alte sectoare cu 400 000—500 000. Vom realiza însă o creștere de 1 300 000. Fondul de consum pe total va crește cu circa 46%. Fără realizarea unui vast program de dezvoltare a industriei, agriculturii, transporturilor și celorlalte ramuri economice nu am fi putut realiza toate acestea. Subliniez aceasta pentru că problema raportului dintre fondul de consum și fondul de dezvoltare este o problemă principială, hotărîtoare pentru făurirea socialismului și trecerea spre comunism.

În program și în directive se acordă o atenție deosebită formării de cadre pentru toate sectoarele de activitate, perfecționării învățămîntului, apropierii lui de practică și integrării organice cu cercetarea și producția. Trebuie să asigurăm pentru toate sectoarele de activitate cadrele necesare, cu o înaltă pregătire din toate punctele de vedere, deoarece numai așa vom avea garanția înfăptuirii cu succes a prevederilor programului și directivelor pe care le-am dezbătut astăzi.

În același timp, pornind de la faptul că societatea socialistă multilateral dezvoltată și comunismul nu pot fi realizate decît pe baza celor mai înalte cuceriri ale

științei și culturii, în directive se acordă o atenție deosebită intensificării cercetării științifice, participării într-o măsură tot mai mare a cercetării la realizarea programului de dezvoltare a țării, la perfecționarea tehnologiei, la ridicarea nivelului calitativ și tehnic al întregii producții de bunuri materiale.

O importanță deosebită au prevederile cu privire la creșterea eficienței economice, la ridicarea calității producției. Dealtfel, trebuie să avem în vedere că cincinalul viitor trebuie să asigure transformarea radicală, pe bază modernă, a întregii noastre industrii, ridicarea calitativă și tehnică a întregii activități economice. Aceasta este problema centrală a cincinalului viitor! De aceasta va depinde nu numai realizarea obiectivelor următorilor cinci ani, ci și asigurarea condițiilor pentru înfăptuirea cu succes a prognozei pînă în 1990 și — cum pe drept cuvînt s-a spus aici — și după 1990. Dacă nu vom realiza acest deziderat, industria noastră va rămîne în urmă și va fi greu, în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, să mai recuperăm această rămînere în urmă. Iată de ce programul și directivele atrag în mod serios atenția asupra acestei probleme și pun pe prim plan activitatea științifică, tehnologică, ridicarea nivelului calitativ și tehnic, creșterea eficienței întregii activități, ca sarcini fundamentale ale dezvoltării noastre viitoare.

În mod necesar, pornind de la orientările programului, directivele acordă o atenție deosebită măsurilor ce urmează a fi înfăptuite în cursul cincinalului viitor în vederea ridicării continue a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. Pe lîngă sporirea veniturilor directe și îmbunătățirea condițiilor de locuit, o atenție deosebită se acordă creșterii ponderii cheltuielilor sociale în veniturile fiecărei familii, ceea ce va

contribui la ridicarea nivelului de viață materială și spirituală al întregului popor.

Hotărîrile recente ale Comitetului Central cu privire la mărirea retribuției, la realizarea unui raport mai bun între veniturile minime și maxime, așezarea retribuției pe principiile echității socialiste demonstrează cu putere faptul că, pe măsura înfăptuirii programului de dezvoltare a economiei naționale, se înfăptuiește neabătut politica partidului de a asigura oamenilor muncii, întregului popor condiții de muncă tot mai bune, o viață tot mai îmbelșugată. Aceasta constituie însăși esența politicii partidului, țelul suprem al societății socialiste pe care noi o edificăm, scopul întregii noastre activități.

În același timp, directivele subliniază necesitatea dezvoltării continue a relațiilor economice internaționale, intensificării colaborării cu toate țările socialiste, participării active a României la înfăptuirea „Programului complex" în cadrul C.A.E.R.-ului, care să ducă la dezvoltarea puternică a fiecărei economii naționale, la creșterea potențialului economic al fiecărei țări socialiste și, totodată, la sporirea forței și prestigiului socialismului în lume. Directivele pun sarcini deosebite în privința dezvoltării mai accentuate a relațiilor cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care acționează pentru propășirea lor economico-socială independentă, aceasta înscriindu-se ca un factor important în afirmarea unor relații noi, economice și politice, în lume, în lupta împotriva politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste. În mod corespunzător, în directive se subliniază necesitatea dezvoltării relațiilor cu toate statele lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, a participării active a României la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale. Un loc important se acordă dezvoltării cooperării în producție cu alte

state, aceasta constituind un factor tot mai important în diversificarea și extinderea schimburilor economice, a colaborării internaționale a României.

Se poate spune deci că directivele asigură măsurile necesare în vederea înfăptuirii în viață a prevederilor principale din programul partidului pentru cincinalul următor, iar prognozele dau o orientare de perspectivă pînă în 1990, ele constituind o completare, de fapt o parte integrantă a programului pe care l-am dezbătut și adoptat astăzi ca proiect.

Stimați tovarăși,

Atît programul cît și directivele urmează să fie supuse dezbaterii largi în întregul partid, cu toți oamenii muncii, cu întregul popor. Pe baza discuțiilor ce vor avea loc în adunările generale de partid, în conferințele orășenești și județene și, în același timp, în adunările generale ale oamenilor muncii, ale cooperatorilor, ale tuturor categoriilor sociale, aceste documente urmează să fie definitivate și prezentate spre dezbatere și aprobare Congresului al XI-lea al partidului.

Nu există nici o îndoială că dezbaterea largă a acestor documente și adoptarea lor de către Congresul partidului vor deschide o perspectivă minunată pentru întregul partid, pentru întregul popor, exercitînd o puternică influență asupra dezvoltării întregii societăți, unind și mai puternic eforturile întregului popor în ridicarea nivelului de civilizație al societății noastre socialiste, creînd condiții tot mai bune pentru edificarea comunismului în patria noastră.

Stimați tovarăși,

Plenara a hotărît convocarea Congresului al XI-lea al partidului la 25 noiembrie. Ea a stabilit, totodată, normele și criteriile de organizare a adunărilor de partid, a conferințelor și a Congresului partidului.

Pornind de la numărul membrilor de partid existent la 1 septembrie anul acesta, se poate aprecia că la Congres vor participa peste 2 460 de membri de partid. Prin normele de reprezentare stabilite, prin criteriile aprobate, se asigură Congresului o structură corespunzătoare, participarea în cel mai înalt for al partidului a celor mai bune cadre de partid din toate sectoarele de activitate. Se va asigura ca delegații din rîndul clasei muncitoare, al țărănimii, al intelectualității, al comuniștilor care lucrează nemijlocit în producția de bunuri materiale să reprezinte ponderea hotărîtoare în totalul delegaților la Congres.

Trebuie să facem totul pentru a asigura ca noile organe de partid ce vor fi alese să oglindească în mod cît mai corespunzător schimbările mari ce s-au produs în țara noastră, rolul important pe care îl are clasa muncitoare în toate domeniile de activitate, creșterea nivelului politic și ideologic al partidului, ridicarea nivelului de cunoștințe profesionale și tehnice ale întregului nostru popor.

În același timp, pentru prima dată Comitetul Central a hotărît ca propunerile pentru viitorul Comitet Central să aibă în vedere o mai bună reprezentare a tuturor județelor țării, principalelor centre industriale și economice în forul superior de conducere al partidului între congrese, în Comitetul Central. Prin aceasta se vor asigura o întărire și mai puternică a legăturilor Comitetului Central cu organizațiile de partid, o mai bună cunoaștere a preocupării și realităților de jos, o întărire a caracterului democratic al activității partidului. Totodată, aceasta va duce, fără îndoială, la creșterea

mai puternică a spiritului de răspundere al tuturor organelor și organizațiilor noastre de partid.

Este necesar să trecem de îndată la organizarea dezbaterii programului și directivelor cu întregul partid, cu întregul popor. Să pornim de la necesitatea ca perioada de pregătire a Congresului, perioada alegerii în partid a organelor conducătoare și a delegaților la Congres să constituie un prilej de analiză temeinică a muncii depuse de fiecare organizație de partid, de fiecare membru al partidului, de fiecare organism, de jos și pînă la Comitetul Central al partidului. Adunările și conferințele de partid, dezbaterea programului și a directivelor trebuie să ducă la ridicarea nivelului politico-ideologic, la întărirea organizatorică a partidului, la creșterea spiritului critic și autocritic, la dezvoltarea democrației de partid, la întărirea muncii și conducerii colective, la creșterea forței de acțiune și a rolului conducător al partidului în toate domeniile de activitate. Totodată trebuie să obținem o întărire și mai puternică a disciplinei de partid, a răspunderii fiecărui comunist în îndeplinirea sarcinilor încredințate de partid în orice domeniu de activitate.

Trebuie să pornim de la faptul că întărirea rolului de forță politică conducătoare al partidului înseamnă creșterea răspunderii fiecărui comunist, a fiecărui activist al partidului, a cadrelor conducătoare pentru înfăptuirea neabătută a liniei generale a partidului, a îndatoririlor ce le revin.

Întreaga desfășurare a adunărilor de partid, Congresul partidului trebuie să constituie o puternică manifestare a unității ideologice-politice, de luptă și de acțiune a partidului, a hotărîrii comuniștilor de a asigura, într-o strînsă și deplină unitate, înfăptuirea programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvol-

tate și înaintare spre comunism, de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale, a gradului de civilizație al întregului nostru popor !

Trebuie să pornim de la faptul că nu există îndatorire și răspundere mai mare pentru un comunist decît aceea de a servi partidul, de a servi poporul, cauza socialismului și comunismului în România ! *(Aplauze puternice).*

Fără nici o îndoială că întregul partid și întregul popor vor întîmpina a XXX-a aniversare a răsturnării dictaturii fasciste și Congresul al XI-lea cu noi și noi succese în toate domeniile de activitate. Avem deplina convingere că în această luptă uriașă vom obține, sub conducerea partidului, noi și noi succese, vom realiza prevederile actualului cincinal înainte de termen, vom asigura pregătirea în bune condiții a viitorului plan cincinal !

Cu această convingere doresc să urez comuniștilor, organelor și organizațiilor de partid, tuturor oamenilor muncii succese tot mai mari în toate domeniile de activitate. Să facem totul ca hotărîrile, de importanță istorică, ale plenarei de astăzi să însemne un moment nou în întreaga activitate a partidului nostru ! Urez fiecăruia dintre membrii Comitetului Central, tuturor celor prezenți la această ședință comună succes în întreaga lor activitate și le adresez îndemnul de a face totul pentru a contribui la înfăptuirea hotărîrilor istorice care au fost adoptate.

Spor la muncă ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

MESAJ
ADRESAT SESIUNII DE LA CAIRO A ORGANIZAŢIEI DE SOLIDARITATE CU POPOARELE AFRO-ASIATICE PENTRU SPRIJINIREA LUPTEI POPORULUI CIPRIOT, PENTRU INDEPENDENŢĂ, ÎMPOTRIVA INTERVENŢIEI STRĂINE ŞI PENTRU SPRIJINIREA GUVERNULUI LEGITIM

— 30 iulie 1974 —

Am aflat cu interes şi apreciez în mod deosebit iniţiativa organizaţiei dv. de a convoca o reuniune extraordinară internaţională de solidaritate cu lupta poporului cipriot pentru drepturile sale fundamentale, pentru respectarea suveranităţii, independenţei şi integrităţii teritoriale a Republicii Cipru.

Permiteţi-mi ca, în numele Consiliului de Stat, al guvernului, al întregului popor român şi al meu personal, să adresez cele mai cordiale salutări şi urări de succes lucrărilor reuniunii dumneavoastră.

Guvernul şi poporul român au aflat cu adîncă îngrijorare de situaţia creată în Cipru ca urmare a loviturii de stat organizate de către forţe militare străine aflate pe teritoriul acestei ţări şi şi-au manifestat de la început sprijinul faţă de guvernul legal al Republicii Cipru, condus de preşedintele Makarios, faţă de dreptul poporului cipriot de a trăi liber şi independent, de a-şi hotărî singur destinele.

După cum este cunoscut, guvernul şi poporul român au considerat şi consideră că actul de forţă din Cipru con-

stituie o violare gravă a Cartei O.N.U., a principiilor fundamentale ale legalităţii şi moralei internaţionale, o încălcare a voinţei poporului cipriot de a-şi hotărî singur destinele şi care pune în primejdie cuceririle democratice ale maselor populare din insulă, independenţa şi integritatea teritorială a republicii.

Evenimentele din Cipru au arătat din nou, cu toată claritatea, necesitatea stringentă a intensificării şi unirii eforturilor tuturor forţelor democratice, progresiste şi iubitoare de pace pentru promovarea noilor principii ale relaţiilor dintre state, bazate pe egalitatea deplină în drepturi, pe respectarea independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecul în treburile interne, nefolosirea forţei sau ameninţării cu forţa, asigurarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, fără nici un amestec din afară.

Animate de sentimente de prietenie faţă de poporul cipriot, poporul român, opinia publică din ţara noastră au luat cunoştinţă cu satisfacţie de faptul că, în urma rezoluţiei Consiliului de Securitate, părţile implicate în conflictul din Cipru au declarat că acceptă şi că se vor conforma prevederilor acesteia privind încetarea focului. Guvernul român consideră necesar să înceteze în mod definitiv şi irevocabil orice act militar al oricăror state pe teritoriul cipriot, să fie reinstaurat guvernul legal.

România, ca ţară balcanică situată în vecinătatea zonei de conflict, este direct interesată în curmarea stării de tensiune şi confruntare militară din Cipru, fiind hotărîtă să militeze şi de acum înainte pentru deplina soluţionare a problemei din Cipru, în conformitate cu aspiraţiile şi drepturile legitime ale poporului cipriot, cu normele de legalitate internaţională, pentru crearea condiţiilor statornicirii unei păci durabile în această zonă, pentru întărirea cursului pozitiv, spre destindere şi se-

curitate în Balcani și pe continentul Europei, în întreaga lume.

Consider că în situația actuală este necesar să fie aplicată rezoluția Consiliului de Securitate al O.N.U. de către părțile implicate, să fie garantate independența și suveranitatea națională a Ciprului, să fie create condițiile asigurării unei conviețuiri pașnice între cipriotii greci și turci, pentru dezvoltarea democratică, pașnică a țării. Problemele privind Ciprul trebuie soluționate pe calea politică a tratativelor, pornind în primul rînd de la interesele vitale fundamentale ale poporului cipriot, de la necesitatea imperioasă de a se asigura pacea în zonă, de a se consolida cursul spre destindere și securitate în Europa și în întreaga lume. În același timp, este necesar ca aceste tratative, care privesc în mod direct Republica Cipru, să se desfășoare cu participarea nemijlocită a reprezentanților legali ai poporului cipriot.

Poporul român, care a dus el însuși, timp de veacuri, o luptă plină de sacrificii pentru eliberarea națională și socială, își reafirmă solidaritatea deplină cu lupta poporului cipriot pentru apărarea independenței și suveranității sale, sprijină năzuințele acestuia de dezvoltare de-sine-stătătoare pe calea democrației și progresului, cere, în numele dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî destinele, să fie respectată dorința poporului cipriot de a trăi liber, fără nici un fel de amestec din afară.

MESAJ ADRESAT PARTICIPANȚILOR LA CEA DE-A XX-A CONFERINȚĂ INTERNAȚIONALĂ ÎMPOTRIVA BOMBELOR ATOMICE ȘI CU HIDROGEN — GENSUIKYO

— 2 august 1974 —

Îmi este deosebit de plăcut ca, în numele poporului român și al meu personal, să adresez participanților la cea de-a XX-a Conferință internațională împotriva bombelor atomice și cu hidrogen — Gensuikyo — un cordial salut prietenesc.

Tradițională reuniune internațională, conferința dumneavoastră a adus, de-a lungul a două decenii, o contribuție de seamă la mobilizarea maselor populare la lupta pentru interzicerea completă a armelor nucleare și împiedicarea unui război nuclear, pentru instaurarea unui climat de pace trainică și colaborare între popoare.

Actuala conferință are loc în condițiile unui amplu proces de transformări politice, economice și sociale în viața internațională, ca rezultat al luptei neobosite a maselor populare, a tuturor forțelor progresiste și democratice, a întregii opinii publice. Se afirmă tot mai puternic voința popoarelor de a fi stăpîne pe destinele lor, împotrivindu-se vechii politici imperialiste de dominație, inegalitate și dictat, are loc un curs nou, de destindere și colaborare, pentru rezolvarea pe calea tratative-

lor a problemelor litigioase între state, în spiritul respectării neabătute a dreptului inalienabil al fiecărui popor la o dezvoltare liberă, independentă și suverană, conform aspirațiilor sale legitime.

Potrivit părerii țării mele, pentru a continua și pentru a face ireversibil acest curs nou, care se află abia la început, se impune în mod imperios să se intensifice și să fie înmulțite eforturile și acțiunile unite pe plan național și internațional ale tuturor forțelor progresiste, democratice, antiimperialiste pentru a zădărnici acțiunile cercurilor reacționare care se opun tendințelor pozitive din viața internațională.

Una din problemele fundamentale ale epocii contemporane, de care depind dezvoltarea fiecărui popor, viața și viitorul pașnic al omenirii, este problema dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, astfel încît mijloacele uriașe destinate înarmării să fie utilizate tot mai mult în scopul dezvoltării economico-sociale, eliberînd totodată omenirea de amenințarea unui război nimicitor. De aceea cred că masele populare, opinia publică, toate organizațiile democratice au misiunea de a acționa cu și mai multă vigoare, de a-și face auzite glasul și voința pentru a impune trecerea la măsuri practice și eficiente de dezarmare. Aceasta presupune stoparea cursei înarmărilor, înghețarea și reducerea treptată a bugetelor militare, interzicerea folosirii armelor nucleare și a altor arme de distrugere în masă, încetarea producției lor și distrugerea stocurilor existente, lichidarea bazelor militare de pe teritoriile altor state și retragerea trupelor străine în limitele frontierelor naționale, reducerea efectivelor militare și armamentelor, crearea condițiilor pentru desființarea blocurilor militare.

Pornind de la interesele păcii și colaborării între toate statele, apreciem că este necesar să se acționeze în mod

ferm pentru încheierea cu succes a Conferinței general-europene, pentru crearea în Europa a unui sistem trainic de securitate și cooperare, care să garanteze dezvoltarea liberă și independentă a fiecărei țări, să asigure promovarea colaborării economice, tehnico-științifice și culturale fără nici un fel de bariere, ceea ce ar corespunde intereselor și aspirațiilor națiunilor europene și ar avea o influență pozitivă asupra întregii vieți internaționale.

Militînd consecvent pentru stingerea focarelor de încordare și război, România și-a manifestat de la început preocuparea față de situația de o deosebită gravitate creată în Cipru ca urmare a loviturii de stat organizate de forțe militare străine aflate pe teritoriul acestei țări, a acționat și acționează pentru garantarea suveranității și independenței naționale a Ciprului, pentru reinstaurarea guvernului legitim condus de președintele Makarios, pentru restabilirea păcii și liniștii în insulă, pentru încetarea oricărui act de forță și amestec din afară. România se pronunță pentru aplicarea rezoluției Consiliului de Securitate din 20 iulie a. c., pentru retragerea trupelor străine din insulă și consideră că acordul tripartit convenit recent la Geneva în problema Ciprului să fie urmat de alți importanți pași pozitivi, în vederea asigurării unei conviețuiri pașnice, rodnice între ciprioții turci și ciprioții greci, pentru restabilirea deplină a dreptului poporului cipriot de a se dezvolta în mod liber și independent, fără nici un amestec din afară, pe calea progresului și bunăstării.

România consideră că trebuie acționat pentru o reglementare politică a situației din Orientul Apropiat, care să ducă la instaurarea unei păci trainice și juste, ceea ce presupune retragerea Israelului de pe teritoriile arabe ocupate, asigurarea și garantarea integrității și suveranității fiecărui stat din această zonă, rezolvarea pro-

blemei poporului palestinean în conformitate cu năzuințele sale naționale legitime.

Apreciem că în ceea ce privește Indochina este necesar să se depună în continuare eforturi pentru aplicarea riguroasă a acordurilor de la Paris, să se pună capăt oricărui amestec din afară pentru ca popoarele vietnamez, cambodgian și laoțian să-și poată rezolva problemele în mod independent și să-și consacre toate energiile dezvoltării lor pe calea progresului și bunăstării.

România, care a susținut și susține cu consecvență lupta popoarelor pentru libertate și independență națională, împotriva colonialismului, neocolonialismului și imperialismului, a rasismului și politicii de apartheid, consideră ca o sarcină urgentă a tuturor forțelor antiimperialiste de a-și intensifica eforturile unite în lupta pentru lichidarea definitivă a dominației coloniale și a oricăror forme de asuprire a altor popoare, pentru respectarea dreptului fiecărei națiuni de a fi stăpînă pe bogățiile sale, pe propriul destin, de a-și făuri o viață liberă și prosperă.

Considerînd că este necesar ca toate țările, indiferent de mărimea lor, să participe la rezolvarea, în interesul popoarelor, a problemelor vieții politice contemporane, România se pronunță și acționează pentru afirmarea în raporturile dintre state a unor principii noi, democratice, bazate pe respectarea egalității, independenței și suveranității fiecărei națiuni, a neamestecului în treburile interne, a nerecurgerii la forță sau la amenințarea cu folosirea forței, a respectului și avantajului reciproc, fiind convinsă că numai pe acest fundament se poate clădi o lume mai bună și mai dreaptă, de pace și colaborare între popoare.

Vă asigur, stimați prieteni, că poporul român este hotărît ca și în viitor să facă totul pentru excluderea definitivă a forței și războiului din viața societății, pentru

instaurarea unor raporturi principiale și demne între națiuni, pentru triumful securității, prieteniei, colaborării și înțelegerii între popoare.

Cu aceste gînduri, urez tuturor participanților la lucrările conferinței dumneavoastră succes deplin în desfășurarea reuniunii, avînd convingerea că ea va constitui, ca și în trecut, un moment important în mobilizarea maselor largi populare în lupta pentru realizarea nobilelor idealuri ale omenirii, de pace, dezarmare și progres.

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI ISRAELIAN „DAVAR"

— *3 august 1974* —

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, poporul român va sărbători în scurt timp cea de-a XXX-a aniversare a eliberării țării de sub dominația fascistă. Ați dori să-mi spuneți care sînt, după părerea dumneavoastră, principalele realizări ale României pe plan economic, social și cultural în aceste trei decenii?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, mai sînt cîteva zile pînă cînd poporul român va sărbători împlinirea a 30 de ani de la răsturnarea dominației fasciste și de la începutul făuririi în România a unei vieți noi. Principalele realizări dobîndite în această perioadă constau în primul rînd în faptul că poporul român a devenit stăpîn pe deplin pe destinele sale, și-a cîștigat deplina independență economico-socială și politică, a înfăptuit mari transformări revoluționare în toate domeniile de activitate. Făurind socialismul, România a trecut de la situația de țară slab dezvoltată la realizarea unei puternice dezvoltări a industriei, agriculturii, științei și culturii, în ridicarea nivelului de trai, material și spiritual, al poporului. Pentru a ilustra

aceasta voi menționa cîteva date. Venitul național era înainte de eliberare de circa 80 de dolari pe locuitor; astăzi este de peste 800 de dolari. Industria produce astăzi de aproape 30 de ori mai mult decît în 1938. Înainte de război produceam 280 000 de tone de oțel; în acest an realizăm peste 9 000 000 de tone, iar anul viitor vom ajunge la o producție de peste 10 000 000 de tone de oțel. Aveam înainte o producție de 1,8 miliarde kWh energie electrică; anul acesta producem circa 50 miliarde kWh, iar în anul viitor peste 56 miliarde kWh.

Am obținut rezultate bune în reorganizarea pe baze noi a agriculturii, în creșterea producției agricole, asigurînd în condiții bune aprovizionarea populației și avînd chiar unele disponibilități pentru export.

Printre realizările importante se numără și cele din domeniul învățămîntului, unde, de asemenea, România a obținut succese mari. Pornind de la situația din trecut, cînd în România peste 36% din populație era neștiutoare de carte, am ajuns astăzi la generalizarea învățămîntului obligatoriu de 10 ani, la dezvoltarea puternică a învățămîntului superior, care asigură din plin necesitățile de cadre ale țării pentru toate domeniile de activitate.

Ca rezultat al tuturor acestor realizări am putut asigura creșterea nivelului de trai al oamenilor muncii, a bunăstării poporului — aceasta fiind, dealtfel, scopul întregii politici a partidului și statului nostru. Chiar recent am adoptat noi măsuri de creștere a veniturilor tuturor oamenilor muncii, atît din industrie, cît și din agricultură, realizînd prevederile planului cincinal privind creșterea cu 20% a veniturilor reale, cu o depășire de aproape 4 procente. În acest fel, dezvoltarea economico-socială s-a resimțit nemijlocit în creșterea bunăstării poporului, în ridicarea gradului de civilizație al întregii țări.

ÎNTREBARE: *Aș dori să vă întreb, domnule președinte, dacă și în România există o problemă a energiei, care ar putea face să sufere creșterea producției naționale. Cunosc că restul națiunilor au asemenea probleme și doresc să știu în ce măsură aceasta se resimte și la dumneavoastră.*

RĂSPUNS: O problemă a energiei nu avem dacă ținem seama de dezvoltarea destul de intensă pe care o cunoaște în țara noastră producția de energie electrică. Desigur, sînt unele probleme ale combustibilului, dar măsurile care le-am luat vor asigura punerea în valoare mai bună a rezervelor pe care le avem în țară și, deci, vom putea să satisfacem necesitățile economiei naționale și ale populației.

ÎNTREBARE: *Care sînt, Excelență, sarcinile și prioritățile dezvoltării țării dumneavoastră pentru deceniile următoare?*

RĂSPUNS: Încă Congresul al X-lea a trasat drept obiectiv fundamental făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Rezultatele obținute în cincinalul 1971—1975 sînt foarte bune. Pe baza rezultatelor de pînă acum se poate aprecia că planul de dezvoltare a industriei va fi realizat înainte de termen. Recent au fost publicate Directivele pentru dezvoltarea economico-socială a țării în următorul cincinal, 1976—1980, și în perspectivă pînă în 1990. Pornind de la obiectivul fundamental, avem în vedere să continuăm dezvoltarea în ritm înalt a industriei. În cincinalul 1971—1975 industria va crește într-un ritm mediu anual de circa 14%; în continuare avem în vedere să asigurăm creșterea producției într-un ritm mediu anual de 15%. Vom avea în atenție în mod deosebit agricultura, una din ramurile de bază ale economiei românești.

Desigur, avem în vedere să realizăm o așezare rațională a industriei pe întregul teritoriu, organizarea, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, a întregii activități, astfel încît spre anul 1990 să egalăm sau să ne apropiem de nivelul țărilor dezvoltate din punct de vedere economic.

Dorim să realizăm în România o societate avansată din toate punctele de vedere, bazată pe realizarea în viață a principiilor socialiste, care să asigure întregului popor condiții de viață dintre cele mai bune. Dacă veți reveni în 1990 vă pot garanta că prevederile de astăzi din Directive vor deveni o realitate vie în viața poporului român — bineînțeles, cu condiția ca omenirea să reușească să mențină pacea și să existe o bună colaborare între oameni și între popoare.

ÎNTREBARE: *Cum a rezolvat România problema minorităților naționale? Puteți să-mi spuneți care este statutul minorității evreiești din România în ceea ce privește libertatea ei religioasă și culturală?*

RĂSPUNS: Partidul Comunist Român a pornit întotdeauna de la faptul că un popor nu poate fi liber dacă nu recunoaște și nu respectă libertatea altora. Partidul nostru a luptat întotdeauna împotriva politicii de discriminare rasială și națională, a șovinismului și a oricăror forme de inegalitate națională. Odată instaurată puterea populară, s-a asigurat deplina egalitate în drepturi între toți cetățenii țării, fără deosebire de naționalitate. Aș putea spune că aceasta este, de asemenea, una dintre marile realizări ale regimului socialist din România. Toate naționalitățile conlocuitoare din țara noastră se bucură de aceleași drepturi cu ale românilor, participă în egală măsură la întreaga viață politică, economică și socială, la conducerea activității în toate domeniile de activitate. Constituția — și practica — asigură naționali-

tăţilor conlocuitoare folosirea limbii proprii în şcoli şi în orice domeniu de activitate. În acest context, şi cetăţenii de origine evreiască se bucură de aceleaşi libertăţi şi drepturi ca toţi cetăţenii României — şi, desigur, au şi aceleaşi obligaţii. Dealtfel, rabinul-şef este deputat în Marea Adunare Naţională şi face parte din Consiliul Naţional al Frontului Unităţii Socialiste. El vă poate vorbi, cred, mai bine decît mine despre libertatea religioasă. Dealtfel, în România funcţionează, recunoscute de lege, şi fac parte din Frontul Unităţii Socialiste un număr de 14 culte religioase. Între altele trebuie să spun că în România funcţionează şi un teatru în limba idiş.

Deci, partidul şi guvernul român acordă o atenţie deosebită asigurării depline egalităţi în drepturi a tuturor cetăţenilor, fără deosebire de naţionalitate, participării lor neîngrădite la muncă, la cultură, la conducerea diferitelor domenii de activitate. Acesta este însuşi ţelul construcţiei societăţii socialiste, care trebuie să asigure deplina egalitate între oameni, din toate punctele de vedere.

ÎNTREBARE: *În legătură cu problema minorităţilor aş dori, domnule preşedinte, să ştiu dacă, după părerea dumneavoastră, recentele evenimente din Cipru nu au dat cumva o lovitură însăşi ideii de coexistenţă a naţionalităţilor? Speranţa mea este, în orice caz, că aceasta nu va avea consecinţe de fond asupra altor ţări, a altor naţiuni.*

A doua chestiune, în legătură cu acelaşi lucru, se referă mai precis la minoritatea evreiască. Aş vrea să ştiu care este atitudinea dumneavoastră faţă de evreii care ar dori să emigreze în Israel?

RĂSPUNS: În ce priveşte evenimentele din Cipru, sînt multe de spus. La originea lor stă acţiunea forţelor reacţionare din armata greacă care au pus la cale lovitura de stat. Tot ceea ce a urmat după aceea nu a făcut decît să complice şi să creeze, într-adevăr, o situaţie gravă. România s-a pronunţat pentru aplicarea totală a rezoluţiei Consiliului de Securitate, pentru retragerea trupelor străine din Cipru, recunoaşterea independenţei şi integrităţii Ciprului şi reinstaurarea regimului legal şi a preşedintelui Makarios. Considerăm că trebuie depuse eforturi pentru a se ajunge la o soluţie politică care să asigure o convieţuire paşnică între greci şi turci în Cipru. Cred că evenimentele din Cipru nu numai că nu au dat o lovitură convieţuirii paşnice între cetăţenii de diferite naţionalităţi; ele au demonstrat o dată în plus că dezvoltarea, progresul, bunăstarea şi pacea nu se pot realiza decît în condiţiile unei convieţuiri paşnice între cetăţenii unui stat independent, între naţionalităţi, ale realizării unei depline egalităţi în drepturi pentru toţi cetăţenii. Numai în aceste condiţii se pot asigura dezvoltarea economico-socială a fiecărui stat şi realizarea unei păci reale.

În ce priveşte cetăţenii de origine evreiască — nu vorbesc de minorităţi pentru că toţi cetăţenii din România se bucură de aceleaşi drepturi şi, deci, nu pot fi consideraţi minoritate — am mai spus şi în alte împrejurări că ne pronunţăm pentru participarea activă a tuturor cetăţenilor, indiferent de naţionalitate, la construcţia socialismului în România — şi succesele obţinute în această privinţă reduc tot mai mult numărul celor care ar dori, spre exemplu, să meargă în Israel. Desigur, am rezolvat întotdeauna şi vom rezolva şi în viitor, în spirit umanitar, orice problemă de emigraţie, pornind însă de la legile ţării şi de la faptul că această problemă constituie exclusiv o chestiune a României.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, v-aș ruga să-mi spuneți care sînt principiile de bază ale politicii externe a Republicii Socialiste România și principalele ei realizări în acest domeniu?*

RĂSPUNS: În ce privește activitatea sa internațională România pornește de la faptul că în lume s-au produs schimbări radicale, s-a imprimat un curs nou spre destindere, că asistăm în continuare la schimbarea raportului de forțe și la așezarea relațiilor dintre state pe noi principii. Fiind țară socialistă, acordăm o atenție deosebită dezvoltării relațiilor cu țările socialiste, acționînd totodată pentru extinderea colaborării cu țările în curs de dezvoltare, cu acele state care se pronunță pentru o dezvoltare economico-socială independentă. Totodată, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, dezvoltăm relații cu toate statele, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate. Considerăm că realizarea unei colaborări largi între toate țările, fără deosebire de orînduire socială, corespunde unei necesități istorice obiective și că trebuie să facem totul pentru a asigura realizarea în viață a acestei politici.

Așezăm la baza tuturor relațiilor noastre internaționale principiile deplinei egalități în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc; ne pronunțăm ferm împotriva forței și amenințării cu forța, pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, corespunzător năzuințelor sale.

ÎNTREBARE: *După cîte cunosc, dumneavoastră considerați că toate statele, indiferent de regimul, de mărimea și puterea lor economică și militară, au dreptul și îndatorirea de a participa activ la soluționarea problemelor internaționale. Considerați oare că în situația actuală, a concentrării puterii, există posibilități practice pentru țările mici și mijlocii să-și exercite acest drept?*

RĂSPUNS: Ne pronunțăm cu hotărîre pentru participarea cu drepturi egale a tuturor statelor, indiferent de orînduire sau de mărimea lor, la soluționarea tuturor problemelor internaționale. Dealtfel, evenimentele demonstrează că astăzi nici o problemă nu mai poate fi soluționată doar de cîteva țări, că asigurarea unei păci trainice, a unei noi ordini economice și politice internaționale, bazate pe principiile la care m-am referit, nu se poate realiza decît cu participarea activă a tuturor țărilor. Considerăm că sînt reale posibilități ca toate aceste țări — inclusiv țările mici și mijlocii — să poată participa activ la viața internațională. În această privință este necesară întărirea și mai mult a Organizației Națiunilor Unite, a altor organisme internaționale, care să asigure și cadrul corespunzător participării tuturor statelor la soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane.

ÎNTREBARE: *Cum caracterizați, domnule președinte, stadiul actual al relațiilor României cu U.R.S.S., cu R. P. Chineză și cu celelalte țări socialiste? Este limitată în vreun fel libertatea de acțiune a României pe planul relațiilor sale politice și economice cu alte state ca urmare a apartenenței ei la Tratatul de la Varșovia și la C.A.E.R.?*

RĂSPUNS: Am menționat deja că România a acționat cu toată fermitatea pentru dezvoltarea relațiilor sale cu toate țările socialiste. În acest cadru întreținem relații bune cu Uniunea Sovietică, cu toate țările socialiste, inclusiv cu Republica Populară Chineză. Considerăm că dezvoltarea colaborării în toate domeniile dintre țările socialiste corespunde atît intereselor fiecărei țări, cît și intereselor mai generale ale progresului și păcii în întreaga lume.

Participarea României la C.A.E.R. este rezultatul unei colaborări economice pe bază organizată, care să ducă la o dezvoltare mai rapidă a fiecărei țări, la o conlucrare în scopul dezvoltării economice și sociale a fiecărui popor și, în ansamblu, a tuturor statelor participante.

În ce privește Tratatul de la Varșovia, după cum se știe, el a fost constituit ca rezultat al creării N.A.T.O. Dar încă de atunci țările socialiste s-au pronunțat pentru desființarea concomitentă atît a Pactului N.A.T.O., cît și a celui de la Varșovia.

Considerăm că participarea țării noastre în C.A.E.R. și la Tratatul de la Varșovia este în deplină concordanță cu interesele României, cu interesele țărilor cu care colaborăm, precum și cu interesele generale ale tuturor națiunilor de a se făuri o lume mai bună, mai dreaptă, în care fiecare popor să se dezvolte corespunzător năzuințelor sale, să se ajungă la pace și la asemenea relații care să nu mai facă necesare tratatele militare.

ÎNTREBARE: *România își dezvoltă activ și constant relațiile cu toate țările lumii, indiferent de regimul lor politic, economic și social. Doriți să ne împărtășiți aprecierile dumneavoastră asupra relațiilor romȃno-americane după vizita președintelui Nixon în România, în 1969, și după întîlnirile ulterioare pe care Excelența Voastră le-a avut cu președintele S.U.A.? Este România interesată în obținerea din partea S.U.A. a clauzei națiunii celei mai favorizate și în rezolvarea cît mai urgentă a acestei chestiuni?*

RĂSPUNS: În ce privește relațiile noastre cu Statele Unite, ele se înscriu în politica generală a României de a dezvolta raporturi largi cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Vizita președintelui Nixon în România, precum și cele două vizite pe care eu însumi le-am făcut în Statele Unite au contribuit la extinderea relațiilor dintre țările noastre. Din punct de vedere economic, aceste relații aproape s-au triplat în ultimii 5 ani. Apreciem că colaborarea dintre România și Statele Unite corespunde pe deplin intereselor ambelor țări și reprezintă, totodată, o contribuție la politica generală de pace și colaborare în lume.

Fără îndoială că sîntem interesați în obținerea clauzei națiunii celei mai favorizate, în crearea unor condiții cît mai echitabile de desfășurare a relațiilor economice dintre România și Statele Unite. Sperăm că această problemă va fi rezolvată în mod corespunzător, ceea ce va influența pozitiv asupra dezvoltării în continuare a relațiilor dintre cele două țări.

ÎNTREBARE: *Cum apreciați, domnule președinte, stadiul relațiilor dintre România și Israel și posibilitatea dezvoltării lor în continuare? Cum și în ce domenii?*

RĂSPUNS: Și relațiile între România și Israel se înscriu în contextul general al colaborării României cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Apreciem că ele se găsesc într-un stadiu bun și că există posibilitatea ca în următorii ani să se extindă, mai cu seamă în condițiile realizării unei păci trainice și juste în Orientul Mijlociu, ceea ce va permite concentrarea eforturilor în direcția dezvoltării economico-sociale și pe această bază se vor putea extinde și relațiile cu alte state.

ÎNTREBARE: *Republica Socialistă România menține relații bune și se bucură de încrederea ambelor părți implicate în conflictul din Orientul Mijlociu. Considerați, domnule președinte, posibil și necesar să folosiți această realitate pentru a promova o rezolvare pașnică a conflictului? Aveți vreo sugestie cu privire la pașii următori în această direcție după recenta vizită a președintelui Anwar Sadat în țara dumneavoastră?*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat întotdeauna pentru o pace trainică și justă în Orientul Mijlociu, pentru o soluție politică, considerînd că războiul nu poate să ducă la rezolvarea conflictului, ci, dimpotrivă, el agravează și mai mult situația, are consecințe foarte grave nu numai pentru Orientul Mijlociu, dar și pentru întreaga lume. Întotdeauna am considerat că menținerea sub ocupație a teritoriilor arabe cucerite în urma războiului din 1967 nu poate duce la o soluție politică și că trebuie pornit de la necesitatea retragerii Israelului din aceste teritorii, de la realizarea unei păci drepte și juste, care să asigure independența și integritatea teritorială a tuturor statelor, inclusiv a Israelului. Totodată, am apreciat că pentru a se ajunge la o pace trainică și justă în această zonă este necesară și soluționarea problemei poporului palestinean în conformitate cu năzuințele sale de a trăi liber. Am salutat dezangajarea din Sinai și Golan și apreciem aceasta ca un prim pas important. Dar pentru a se ajunge la o soluție definitivă în Orientul Mijlociu sînt necesare eforturi susținute, reluarea tratativelor la Geneva, sub auspiciile Națiunilor Unite, cu participarea tuturor statelor interesate și a altor state care pot să contribuie la realizarea unei păci trainice și juste în această regiune.

ÎNTREBARE : *Problemei palestinene i se acordă în ultimul timp multă atenție în Israel. Aș dori să știu, Excelență, dacă sprijinul României pentru dreptul legitim al poporului palestinean de a-și hotărî liber soarta, inclusiv dreptul de a-și înființa propriul său stat, dacă va dori acest lucru, contravine în vreun fel poziției României privind dreptul la existența suverană și independentă a statului Israel ?*

Aș dori, în același context, să vă adresez încă o întrebare. Este vorba de Declarația de la Alexandria dată de președintele Egiptului și de regele Iordaniei care se pronunță pentru o împărțire a Palestinei. Eu am impresia că domnul președinte Ceaușescu merge mai departe decît președintele Sadat în această chestiune. Vă întreb dacă este corectă această părere a mea ?

RĂSPUNS : Nu aș dori să comentez aici Declarația de la Alexandria pentru că am impresia că ea nu este bine înțeleasă. Am avut convorbiri cu președintele Sadat ; avem o Declarație comună în care sînt expuse și părerile asupra problemei palestinene.

În ce privește România, noi încă din 1967 am atras atenția că situația poporului palestinean este principala problemă care trebuie soluționată în conformitate cu năzuințele sale naționale. Avem în această direcție documente oficiale. Este adevărat că am mers atunci mai departe decît alții. Am pornit de la concepția noastră — pe care am enunțat-o și mai înainte — că un popor nu poate fi liber dacă nu recunoaște și altor popoare dreptul la libertate și independență. Astăzi se poate afirma că realizarea unei păci drepte și juste în Orientul Mijlociu nu este posibilă fără a se ajunge și la o soluționare a problemei palestinene, prin recunoașterea dreptului poporului palestinean de a-și organiza viața în mod independent, inclusiv de a-și organiza un stat propriu. Aceasta nu vine în nici un fel în contradicție cu poziția României de a recunoaște existența Israelului ca stat independent și suveran. Dimpotrivă, aș putea spune că existența atît a statului israelian, cît și a unui stat palestinean independent nu ar face decît să clarifice situația și să așeze relațiile din Orientul Mijlociu pe bază trainică. Aceasta ar deschide o reală perspectivă de colaborare pașnică între Israel și țările arabe, inclusiv cu viitorul stat palestinean.

ÎNTREBARE: *Care este, domnule președinte, poziția României față de acțiunile teroriste în viața internațională?*

RĂSPUNS: Partidul Comunist Român a fost întotdeauna împotriva folosirii acțiunilor teroriste ca metode de soluționare a problemelor politice. În același timp, România socialistă se pronunță împotriva acțiunilor teroriste, considerînd că acestea nu sînt compatibile cu activitatea pentru soluționarea problemelor între state, inclusiv cu metodele luptei revoluționare și naționale. Noi sîntem partizanii activității revoluționare de masă, ai unirii eforturilor tuturor popoarelor în lupta de eliberare și pentru realizarea năzuințelor lor de dreptate socială și națională.

ÎNTREBARE: *Aș putea să sper, Excelență, că-mi veți acorda un interviu în Israel, avînd în vedere că guvernul și poporul israelian ar fi fericite să vă primească în țara noastră? Ce aș putea transmite cititorilor ziarului meu din partea dumneavoastră, domnule președinte?*

RĂSPUNS: Fără îndoială că, la momentul potrivit, se va putea realiza și acest interviu în Israel.

Aș dori să urez cititorilor ziarului dumneavoastră și tuturor cetățenilor Israelului realizarea cît mai grabnică a păcii, bunăstare și prosperitate.

CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU REPREZENTANȚI AI SCRIITORILOR

— 7 august 1974 —

Secretarul general al partidului a exprimat aprecierea deosebită pe care partidul o acordă scriitorilor, eforturilor lor de a realiza o literatură militantă, care să reflecte viața și opera măreață pe care o înfăptuiește poporul nostru, preocupările sale, marile schimbări care au avut loc în societatea noastră pe calea edificării socialismului. Secretarul general al partidului a subliniat locul și rolul important ce revin literaturii în întreaga activitate ideologică ce se desfășoară în țara noastră, în uriașa muncă dusă de partid pentru schimbarea modului de gîndire al oamenilor, pentru perfecționarea continuă a societății noastre socialiste.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a apreciat eforturile Uniunii scriitorilor, ale membrilor ei de a întîmpina cu rezultate valoroase anul jubiliar, a XXX-a aniversare a eliberării țării, Congresul al XI-lea al partidului.

Totodată, secretarul general al partidului a înfățișat sarcinile mari ce stau în fața literaturii, exigențele sporite pe care le manifestă societatea noastră socialistă față de

creatorii de literatură și artă, necesitatea ridicării la un nivel și mai înalt a creației literare.

Secretarul general a recomandat scriitorilor mai multă îndrăzneală și perseverență în abordarea problemelor majore ale realității noastre socialiste, în înfățișarea tradițiilor glorioase ale partidului și poporului nostru, ale luptei revoluționare pentru libertate și dreptate socială, pentru o viață mai bună. A fost subliniată necesitatea unui studiu mai aprofundat al istoriei, al evenimentelor social-politice, care să permită o redare cît mai veridică a trecutului, a măreției luptei revoluționare, a semnificațiilor lor.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a înfățișat uriașele înfăptuiri materiale și sociale realizate de poporul român în cei 30 de ani de edificare a noii societăți în patria noastră, subliniind că toate acestea constituie un izvor inepuizabil de inspirație, un tezaur nesecat de subiecte și teme pentru creatorii de artă. Numai străduindu-se să dea expresie acestor mari transformări revoluționare, relațiilor noi ce s-au statornicit în societatea românească, vieții actuale, modului înaintat de gîndire și simțire al poporului nostru, scriitorii vor putea realiza opere demne să intre în patrimoniul spiritual al națiunii noastre socialiste și să-l îmbogățească, ducînd în același timp, și dincolo de hotarele țării, mesajul luptei și muncii poporului român, al existenței sale noi, al aspirațiilor sale de pace, înțelegere și colaborare între națiuni. În felul acesta, literatura și arta se vor adresa atît poporului nostru, constructorilor socialismului din România, cît și forțelor progresiste din întreaga lume, maselor largi care se ridică pentru transformarea progresistă a societății, împotriva imperialismului, a vechii politici de dominație și asuprire, pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit la sarcinile criticii literare, la obligațiile acesteia de a acționa ferm de pe pozițiile filozofiei materialist-dialectice și istorice, pentru sprijinirea și promovarea literaturii cu caracter revoluționar, militant și, totodată, pentru combaterea unor lucrări lipsite de valoare ideologică și artistică, precum și a unor tendințe negative în creația literară, a unor idei confuze, greșite. Datoria criticii de artă este aceea de a nu tolera sub nici o formă promovarea unor lucrări literare care, în loc să contribuie la elevarea morală, spirituală a omului, la ridicarea conștiinței socialiste, pot exercita prin conținutul lor o influență negativă, pot polua conștiința cititorilor.

Secretarul general al partidului a recomandat ca întregul ansamblu de probleme și orientări teoretice și ideologice care se pun în fața creației literare în etapa actuală a dezvoltării societății noastre să facă obiectul unor dezbateri ample și profunde cu masa scriitorilor, în cadrul uniunii și asociațiilor scriitoricești, în revistele de specialitate. Această activitate trebuie să ducă la ridicarea nivelului ideologic al creatorilor de artă, la înțelegerea aprofundată de către aceștia, în lumina filozofiei materialismului dialectic și istoric, a proceselor care au loc în societatea noastră, la abordarea, de pe aceste poziții, în operele literare a noilor realități sociale.

În încheiere, secretarul general al partidului și-a exprimat convingerea că în țara noastră există puternice forțe creatoare în domeniul literaturii, capabile să asigure realizarea de noi și valoroase opere literare cu caracter revoluționar, militant, care să marcheze un pas înainte în dezvoltarea culturii noastre noi, socialiste, să contribuie din plin la educația socialistă a maselor. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat tuturor scriitorilor îndemnul de a contribui prin întreaga lor activitate de creație la înfăptuirea programului partidului de edificare

a societății socialiste multilateral dezvoltate și trecere spre comunism, la întărirea solidarității partidului și poporului nostru cu forțele revoluționare, progresiste de pretutindeni, la victoria luptei mondiale pentru pace și progres social, pentru instaurarea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

(Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, îndemnurile adresate creatorilor de artă au fost primite cu deplină aprobare de toți cei prezenți și subliniate cu vii aplauze).

CUVÎNT LA SOLEMNITATEA DECORĂRII AMBASADORULUI REPUBLICII POPULARE BULGARIA LA BUCUREȘTI

— 8 august 1974 —

Aș dori ca, în numele Comitetului Central, al Consiliului de Stat, al guvernului, al meu personal, să felicit în mod călduros pe tovarășul ambasador Spas Gospodov. Apreciez această distincție a Republicii Socialiste România, pe care i-o înmînez, ca o expresie a relațiilor de prietenie dintre partidele și popoarele noastre, a prețuirii activității pe care tovarășul ambasador a depus-o pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare româno-bulgare. Îmi exprim speranța că și în viitor tovarășul ambasador, în muncile pe care le va îndeplini din însărcinarea conducerii de partid și de stat a Republicii Populare Bulgaria, va rămîne un promotor al prieteniei dintre România și Bulgaria. Încă o dată îi urez succese în activitatea viitoare, multă sănătate.

MESAJ ADRESAT CONFERINȚEI INTERNAȚIONALE A TINERETULUI PE PROBLEMELE POPULAȚIEI

— 11 august 1974 —

Dragi prieteni tineri,

Îmi face o deosebită plăcere ca, în numele Consiliului de Stat și al guvernului român, precum și al meu personal, să vă adresez un salut cordial și să vă urez ședere plăcută și fructuoasă în țara noastră, precum și succes deplin în desfășurarea lucrărilor conferinței.

Problemele populației, care fac obiectul acestei conferințe, interesează în cea mai mare măsură tînăra generație, pentru că de felul cum vor fi soluționate depind înseși destinul lumii de mîine, fizionomia societății viitoare în care veți trăi și munci cu toții.

La această reuniune de la București participă exponenți ai tineretului din peste 90 de țări ale lumii. Sînteți adunați aici tineri din țări cu orînduiri sociale diferite, din țări dezvoltate economic și în curs de dezvoltare, din state care abia de curînd au scuturat jugul colonial și au pășit pe calea unei vieți de-sine-stătătoare. Desigur, fiecare este preocupat de problemele specifice ale zonei sale, dar există o serie de probleme fundamentale comune

tuturor, de care depind, pînă la urmă, soluționarea corespunzătoare a situației în fiecare țară, progresul general al umanității.

O problemă care interesează astăzi toate națiunile este lichidarea fenomenului subdezvoltării — urmare a unui trecut istoric de inechitate socială și națională, a unei lungi perioade de dominație și asuprire imperialistă, colonialistă a unei mari părți a populației globului. Premisa lichidării subdezvoltării este asigurarea libertății și independenței naționale a fiecărui stat, respectul dreptului fiecărei națiuni de a-și folosi bogățiile în interesul progresului propriu. În același timp, depășirea stării de înapoiere necesită mobilizarea tuturor resurselor materiale și umane ale fiecărui popor, concentrarea eforturilor sale într-o luptă și muncă intensă pentru crearea unei noi baze tehnico-materiale a societății. Cine alții decît tinerii trebuie să preia pe umerii lor sarcina acestei munci încordate și eroice pentru schimbarea destinului istoric al popoarelor lor?

În epoca noastră nu se poate crea o economie avansată decît pe baza cuceririlor celor mai înaintate ale revoluției tehnico-științifice, cu ajutorul unor cadre de muncitori și specialiști de înaltă calificare. Tineretului îi revine în primul rînd îndatorirea de a-și însuși știința și tehnica modernă, de a-și face o instruire profesională multilaterală.

Lichidarea subdezvoltării impune instaurarea în viața internațională a unor relații noi, democratice, bazate pe egalitate și echitate, pe schimburi reciproc avantajoase, pe o colaborare menită să contribuie la accelerarea industrializării țărilor rămase în urmă. Iată de ce tineretul trebuie să desfășoare o luptă neobosită pentru lichidarea practicilor cu caracter discriminatoriu, a politicii neocolonialiste, a schimburilor inegale dintre statele avan-

sate și cele în curs de dezvoltare, pentru crearea unei ordini economice noi în lume.

Soluționarea problemelor multiple ale populației impune, de asemenea, realizarea unor transformări progresiste profunde în structura societății, așezarea pe baze mai raționale, umaniste a vieții sociale. Tineretul este vital interesat în asigurarea condițiilor pentru participarea lui, cu drepturi egale, la activitatea socială și politică, la conducerea societății, la făurirea conștientă a propriului viitor. Un deziderat esențial al tineretului este democratizarea generală a școlii, accesul liber și neîngrădit, fără discriminări, la învățămînt, la însușirea științei și culturii și, totodată, garantarea muncii, a posibilității de a ocupa un loc demn în societate, corespunzător pregătirii și capacității fiecăruia. O necesitate imperioasă este lichidarea cauzelor sociale care generează unele fenomene negative, de ordin moral, cum sînt parazitismul, violența, folosirea drogurilor și altele, care degradează ființa umană, afectează profund negativ evoluția tinerei generații dintr-o serie de țări. Înfăptuirea acestor deziderate impune intensificarea luptei tinerei generații de pretutindeni împotriva structurilor anacronice ale societății, pentru libertate, dreptate și echitate socială.

Tineretul reprezintă o importantă forță a frontului mondial al păcii; datoria sa este de a-și folosi întreaga combativitate în lupta împotriva politicii imperialiste, de agresiune și dictat, de amestec în treburile interne ale altor popoare. Ținînd seama de faptul că o mare parte a energiilor societății este irosită în prezent în cursa înarmărilor, că oprirea acestei calamități sociale ar constitui una din sursele esențiale ale creșterii mijloacelor necesare dezvoltării economico-sociale a tuturor țărilor, tineretul trebuie să se ridice cu toată forța pentru realizarea dezarmării. După cum se știe, în războaie tineretul dă

cel mai mare tribut de sînge. De aceea, spectrul războiului care planează încă asupra omenirii, în special asupra tinerei generații, trebuie înlăturat prin lupta unită a tineretului însuși, a tuturor popoarelor lumii. Cu tot elanul și spiritul ei novator, tînăra generație trebuie să fie promotorul luptei pentru victoria idealurilor umaniste de pace și prietenie între popoare, pentru edificarea unei lumi mai bune și mai drepte.

Dragi prieteni tineri de peste hotare,

Prezența la această reuniune vă dă prilejul să cunoașteți mai îndeaproape tineretul din România, viața, munca, preocupările și aspirațiile sale. În curînd, la 23 August, poporul român va sărbători trei decenii de la eliberarea de sub dominația fascistă. Tineretul a avut un rol esențial în toate marile schimbări care au avut loc în această perioadă în societatea românească; el și-a adus din plin contribuția la lichidarea înapoierii moștenite din trecut, la dezvoltarea pe o cale nouă, modernă, a țării. Tineretul din România joacă un rol important în întreaga viață economică, politică și socială, în conducerea treburilor țării, fiind animat de idealul măreț al realizării pe aceste meleaguri a celei mai drepte societăți — societatea comunistă. Tînăra generație din România este profund atașată idealurilor de pace și prietenie între națiuni, politicii de colaborare internațională activă a guvernului țării noastre, care militează pentru relații noi, democratice, pentru destindere și securitate în lume. Îmi exprim speranța că reuniunea la care participați vă va da prilejul unor contacte largi cu tinerii din România, va contribui la apropierea reprezentanților tinerei generații, la întărirea prieteniei și solidarității lor.

Soluționarea marilor probleme care confruntă omenirea de astăzi — și care interesează în cel mai înalt grad ma-

sele largi ale tinerilor de pretutindeni — cere unirea popoarelor, a tuturor forțelor progresiste, democratice, a tinerei generații în lupta pentru o politică internațională nouă, de egalitate și respect reciproc, de colaborare, care să ducă la dezvoltarea independentă a tuturor statelor pe calea progresului și prosperității. Fără îndoială că reuniunea de la București, la care participă reprezentanți ai tineretului din majoritatea țărilor lumii, va contribui la unirea forțelor tinerei generații de pretutindeni, la intensificarea acțiunilor sale consacrate idealurilor de pace și prietenie între popoare, făuririi unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Cu această convingere, vă urez încă o dată succes deplin și vă doresc tuturor multă sănătate și fericire !

TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN ONOAREA SECRETARULUI GENERAL AL O.N.U. KURT WALDHEIM

Cu prilejul participării la Conferința Mondială a Populației de la București

— 19 august 1974 —

Aș dori să exprim bucuria mea, a tovarășilor mei, că în România se află secretarul general al Organizației Națiunilor Unite, domnul Kurt Waldheim, și secretarul general al Conferinței mondiale a populației, domnul Antonio Carillo Flores. Doresc, de asemenea, să exprim satisfacția că în România își desfășoară lucrările Conferința mondială a populației. Urez conferinței să se încheie cu rezultate cît mai bune !

Sînt bucuros că am avut prilejul să facem un schimb de păreri asupra unor probleme internaționale, asupra rolului Organizației Națiunilor Unite. Aș dori să adresez Organizației Națiunilor Unite și organismelor sale urarea de a crește rolul lor în soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale.

Vă urez succes în activitatea pe care o desfășurați în această direcție, multă sănătate dumneavoastră, domnule secretar general al Organizației Națiunilor Unite, și dumneavoastră, domnule secretar general al Conferinței mondiale a populației !

CUVÎNTARE LA CONFERINŢA MONDIALĂ A POPULAŢIEI

— 19 august 1974 —

Domnule secretar general al Organizaţiei Naţiunilor Unite,

Doamnelor şi domnilor,

Tovarăşi şi prieteni,

Este o deosebită plăcere pentru mine să adresez delegaţiilor guvernamentale, reprezentanţilor Organizaţiei Naţiunilor Unite şi ai celorlalte organisme internaţionale, tuturor participanţilor la Conferinţa mondială a populaţiei un salut cordial în numele Consiliului de Stat, al guvernului şi poporului român, precum şi al meu personal. *(Aplauze puternice).*

Iniţierea de către Organizaţia Naţiunilor Unite a Conferinţei mondiale a populaţiei, care îşi propune să dezbată una din problemele fundamentale ale viitorului omenirii, ale civilizaţiei umane, are o importanţă deosebită în actualele împrejurări internaţionale.

Desigur, politica demografică şi, în general, problemele dezvoltării populaţiei trebuie analizate în raport de condiţiile istorice, naţionale, economico-sociale din fiecare

ţară. Numai pornindu-se de la realitatea concretă se pot trage concluzii care să ducă la soluţionarea justă a problemelor populaţiei. Harta demografică a lumii contemporane prezintă o mare diversitate. Pe planeta noastră există regiuni cu o mare densitate a populaţiei, după cum există zone unde numărul locuitorilor, în raport cu suprafaţa şi resursele existente, este încă foarte mic. Pornind de la faptul că problema populaţiei reprezintă factorul determinant al progresului fiecărui popor, fiecare stat are dreptul suveran să promoveze politica demografică şi măsurile pe care le consideră cele mai potrivite, în conformitate cu interesele sale naţionale, fără nici un amestec din afară.

Considerăm că în abordarea problemei populaţiei este necesar să se pornească de la faptul că omul constituie factorul determinant al progresului economico-social. De aceea, întreaga organizare a societăţii, politica generală a statelor trebuie să aibă drept ţel suprem bunăstarea şi fericirea oamenilor, garantarea libertăţii şi demnităţii omului, dezvoltarea personalităţii sale, participarea maselor la făurirea propriei istorii. Apreciem, de asemenea, că în politica demografică trebuie să se ţină seama de necesitatea asigurării unui raport normal între vîrste, pentru a se menţine permanent tinereţea fiecărei naţiuni, vitalitatea ei, energia creatoare şi forţa de gîndire a fiecărui popor.

După părerea noastră, în abordarea problemelor complexe ale populaţiei trebuie avută în vedere necesitatea dezvoltării continue a forţelor de producţie, de care depind în mod hotărîtor satisfacerea cerinţelor de viaţă ale popoarelor, progresul general al societăţii.

În acest context, asigurarea unui ritm înalt de creştere a producţiei de bunuri materiale are o importanţă deo-

sebită pentru modul în care se rezolvă problema populației în cadrul fiecărei națiuni.

Creșterea producției agroalimentare, problemă de prim ordin în complexul politicii demografice generale, cere eforturi susținute din partea fiecărei țări, alocarea unor mijloace importante pentru dezvoltarea și perfecționarea industriei, modernizarea agriculturii, pentru creșterea productivității muncii sociale. În același timp, este necesar să se acorde o atenție mai mare apărării și conservării naturii, a mediului înconjurător, care, în condițiile civilizației industriale moderne, reprezintă un factor de importanță hotărîtoare pentru evoluția omenirii — atît pentru viața contemporanilor, cît și a generațiilor viitoare.

Viața demonstrează că problemele populației trebuie analizate în strînsă legătură cu evoluția relațiilor internaționale, pornindu-se de la realitatea că în zilele noastre se mai mențin încă raporturi inegale și inechitabile, de dominație și asuprire, atît pe plan național, cît și pe plan internațional.

În analiza problemelor populației nu putem face abstracție de faptul că o importantă parte a omenirii trăiește încă în condiții de subdezvoltare economică, de faptul că sute de milioane de oameni — mai mult de o treime din omenire — nu dispun de condiții elementare de existență. Sute și sute de milioane de oameni nu beneficiază nici de un minimum de asistență medicală, iar analfabetismul menține în întunericul ignoranței uriașe mase de oameni de pe mari zone ale globului.

Constituie o realitate tragică a lumii de azi faptul că circa două treimi din populația planetei trăiește în țări subdezvoltate sau în curs de dezvoltare, că decalajele ce separă multe din aceste țări de statele avansate din punct de vedere economic se accentuează, în loc să se diminueze. Datele statistice ale Organizației Națiunilor Unite și ale

instituțiilor sale specializate arată în modul cel mai convingător dimensiunile acestui decalaj. La începutul deceniului actual, produsul național brut — indice concludent al gradului de civilizație materială a popoarelor — era în țările în curs de dezvoltare de circa 230 de dolari pe locuitor, în comparație cu 3 085 de dolari în țările avansate, raportul fiind de 1 : 13. Intr-o serie de țări considerate „cel mai puțin avansate" — care numără circa 150 000 000 de locuitori — produsul național brut pe locuitor este de numai 85 de dolari, decalajul față de țările dezvoltate ridicîndu-se la raportul de 1 : 36.

În general, multe popoare nu au asigurate nici cele mai elementare condiții de muncă și viață, în timp ce un număr de state au ajuns la un înalt nivel de dezvoltare economică, la baza căreia se află cuceririle revoluției tehnico-științifice contemporane. Împărțirea lumii în țări dezvoltate și subdezvoltate este un rezultat al evoluției istorice, consecința nemijlocită a politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste de exploatare și asuprire a multor popoare. Iată de ce apare evident că problemele populației, perspectivele dezvoltării diferitelor popoare și națiuni și a umanității în ansamblu sînt legate nemijlocit de lichidarea politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, de realizarea unei lumi mai bune și mai drepte, a unei societăți în care omul să se bucure din plin de cuceririle civilizației contemporane. *(Vii aplauze).* Mai mult ca oricînd se impune să se acționeze cu fermitate pentru așezarea relațiilor internaționale pe principii noi — de egalitate, respect al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne —, pe respectul dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, corespunzător năzuințelor sale. *(Aplauze puternice).* Problema populației este strîns legată de realizarea unei noi ordini economice internaționale, de așezarea relațiilor economice pe

principiile avantajului reciproc, de stabilirea unui raport just între prețurile produselor industriale și ale materiilor prime, care să favorizeze dezvoltarea mai rapidă a țărilor rămase în urmă.

După cum se cunoaște, în lumea de astăzi este tot mai frecvent discutată problema posibilităților planetei noastre de a asigura existența populației în evoluția ei viitoare. Se enunță adesea teza pesimistă că, dacă se va menține actualul ritm de creștere a populației globului, se va ajunge rapid și inevitabil la epuizarea resurselor de existență, la o criză alimentară generală. Studiile științifice, programele de dezvoltare a numeroase țări arată însă că lumea dispune de uriașe rezerve nepuse încă în valoare, că pe planeta noastră există încă vaste zone ale căror resurse nu au fost pînă în prezent nici măcar explorate, că înseși zăcămintele subsolului nu sînt decît în mică măsură cunoscute. Există, de asemenea, pe glob uriașe suprafețe aride, pustii, care prin munca omului pot deveni roditoare, pot asigura populației un însemnat plus de resurse alimentare. Știința va pune în evidență noi resurse alimentare, va realiza, de asemenea, sporirea fertilității solului pe toată suprafața pămîntului, ceea ce va permite obținerea unor cantități mari de produse vegetale și animale suplimentare pentru consumul oamenilor. În multe țări, datorită condițiilor de subdezvoltare, bogățiile naturale și resursele umane sînt insuficient exploatate, nivelul scăzut al productivității muncii sociale exercită o influență negativă asupra creșterii avuției naționale. Omul, bazîndu-se pe cuceririle științei, prin inepuizabila sa energie, prin forța geniului său creator, va transforma necontenit natura, smulgîndu-i tot mai multe roade, asigurînd noi resurse pentru satisfacerea în condiții tot mai bune a cerințelor de viață ale tuturor popoarelor.

Condiția esențială a realizării acestei perspective este

dezvoltarea tot mai intensă a forțelor de producție în fiecare țară, valorificarea la maximum de către fiecare popor a resurselor de care dispune. Aceasta impune repartiția mai judicioasă a bogățiilor între populațiile de pe diferite meridiane, accesul tuturor națiunilor la știința și tehnica contemporană, la cuceririle civilizației moderne. Problema viitorului populației ține deci, în primul rînd, de dezvoltarea multilaterală, progresistă a societății omenești, de o justă repartizare a produsului național și de înfăptuirea unor relații sociale echitabile atît pe plan național, cît și internațional, de realizarea unei lumi mai drepte și mai bune, în care omul să se bucure din plin de cuceririle științei, de munca sa. *(Aplauze puternice).*

Problemele demografice, planificarea dezvoltării populației se pun în mod diferențiat de la un continent la altul, de la o țară la alta, în unele fiind necesară o creștere mai accentuată a populației, iar în altele o diminuare a creșterii. Soluționarea în mod corespunzător a acestor probleme aparține fiecărei țări. O condiție esențială pentru soluționarea problemei populației este lichidarea subdezvoltării, apropierea nivelurilor de dezvoltare, crearea unor relații de echitate, egalitate și colaborare activă între toate continentele și statele globului, înfăptuirea unei păci trainice pe planeta noastră. *(Aplauze puternice).*

Domnule secretar general,

Doamnelor și domnilor,

Tovarăși și prieteni,

Trăim o epocă de mari prefaceri revoluționare, economice și sociale, de schimbări continue în raportul de forțe internațional. Popoarele își afirmă cu tot mai multă hotărîre voința de a fi stăpîne pe bogățiile naționale și de a se dezvolta liber și independent. Ca rezultat, în lume se afirmă un curs nou, pozitiv, îndreptat spre destindere și

colaborare între națiuni. Noul curs spre destindere se găsește însă de-abia la început. În lume mai sînt forțe reacționare care pot să frineze această nouă politică. De aceea este necesară intensificarea luptei maselor populare, a tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste, a tuturor popoarelor pentru a asigura întărirea noului curs de destindere, a păcii în lume. Este necesar să se facă totul pentru participarea activă la soluționarea marilor probleme contemporane a tuturor statelor, indiferent de mărimea și potențialul lor material.

Un rol important în însănătoșirea climatului politic internațional, în dezvoltarea tot mai accentuată a cursului destinderii are consolidarea colaborării, securității și păcii pe continentul european, care polarizează atenția generală atît prin uriașul său potențial economic și științific, cît și prin faptul că aici a fost punctul de plecare al ambelor războaie mondiale care au zguduit lumea, precum și al puternicelor conflicte din perioada postbelică ce au generat „războiul rece". Este în interesul nu numai al popoarelor de pe acest continent — care nu mai vor să se reediteze ororile trecutului —, dar și al întregii omeniri ca în Europa să se realizeze relații noi, de colaborare multilaterală pe baza egalității și respectului mutual, care să asigure fiecărei națiuni garanții împotriva oricăror agresiuni și ingerințe, să-i permită să se dezvolte liber și nestingherit. O contribuție esențială la înfăptuirea acestui deziderat este chemată să aducă Conferința general-europeană, ale cărei lucrări se desfășoară cu rezultate pozitive. Sperăm ca ultima fază a conferinței să se țină cît mai curînd, la nivelul cel mai înalt, și să marcheze inaugurarea unei epoci noi, de încredere și colaborare fructuoasă între toate națiunile continentului, de securitate trainică în Europa și în întreaga lume. Aceasta va avea, fără îndoială, repercusiuni deosebit de favorabile

asupra întregului complex al problemelor populației, va stimula dezvoltarea tot mai accelerată a omenirii pe calea progresului și civilizației.

O condiție de prim ordin pentru concentrarea eforturilor tuturor națiunilor în direcția prosperității economice și sociale este stingerea tuturor focarelor de încordare și război care mai dăinuie în lume, evitarea izbucnirii unor noi conflicte armate, soluționarea litigiilor dintre state exclusiv pe cale politică, prin metoda tratativelor, în spiritul receptivității pentru interesele tuturor părților, al stimei și respectului reciproc. În acest context se impun a fi rezolvate cît mai grabnic conflictele din Orientul Mijlociu, din Peninsula Indochineză, din Cipru și din alte zone unde există încă tensiune și animozitate, în care se mențin primejdii pentru securitatea generală. Să nu uităm că pacea lumii are un caracter indivizibil și că orice conflict izbucnit într-o parte sau alta a globului afectează ansamblul vieții internaționale, tulbură viața și munca tuturor popoarelor, provoacă daune mari dezvoltării generale a omenirii. Lichidarea totală și definitivă a colonialismului, precum și a practicilor neocolonialiste, sprijinirea luptei drepte a popoarelor pentru scuturarea oricărei dominații și dependențe străine, pentru lichidarea oricărei forme de exploatare și asuprire imperialistă, pentru asigurarea afirmării neîngrădite, de-sine-stătătoare, a fiecărei națiuni impun respectarea cu sfințenie a dreptului sacru al fiecărui popor de a-și hotărî singur destinele, de a participa cu drepturi egale la viața politică internațională — aceasta fiind o condiție sine qua non pentru realizarea prosperității generale, a bunăstării tuturor locuitorilor planetei. *(Vii aplauze)*.

O problemă a lumii de azi este eliberarea omenirii de povara cheltuielilor militare, realizarea unor măsuri efec-

tive și eficiente pe linia dezarmării și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. Trebuie să se pună capăt cu fermitate cursei înarmărilor, care nu numai că face să planeze pericole din cele mai grave asupra civilizației umane, dar absoarbe, an de an, tot mai multe fonduri materiale și inteligență umană pentru crearea mijloacelor de distrugere. Nu poate să nu ne preocupe în modul cel mai serios, pe noi și toate popoarele, guvernele, faptul că în prezent cheltuielile militare mondiale sînt cu 50% mai mari decît cele afectate sănătății, că aproape jumătate din fondurile consacrate cercetării științifice sînt absorbite de cercetarea pentru tehnica militară. Cheltuielile pentru înarmare depășesc astăzi de peste 30 de ori volumul ajutorului acordat țărilor în curs de dezvoltare. Alocarea uriașelor mijloace ce s-ar elibera prin înfăptuirea dezarmării în scopul dezvoltării economico-sociale ar constitui o sursă deosebit de importantă pentru ridicarea standardului de viață al popoarelor rămase în urmă, pentru creșterea generală a gradului de civilizație și bunăstare a populației planetei noastre.

În soluționarea problemelor care confruntă omenirea de azi este necesar ca Organizația Națiunilor Unite și alte organisme internaționale să joace un rol tot mai activ. Organizația Națiunilor Unite, toate popoarele, forțele progresiste de pretutindeni au datoria să acționeze cu hotărîre pentru democratizarea relațiilor internaționale, pentru înfăptuirea dezarmării și alocarea unei părți a resurselor eliberate în scopul dezvoltării economico-sociale a țărilor rămase în urmă, pentru soluționarea problemelor alimentare, lichidarea analfabetismului, îmbunătățirea asistenței medicale și protejarea mediului înconjurător. În felul acesta se vor crea condiții mai bune de viață pentru întreaga populație a globului pămîntesc.

Doamnelor și domnilor,

Tovarăși și prieteni,

Pornind de la considerentele expuse mai sus, România pune în centrul politicii ei dezvoltarea economico-socială în ritm înalt, crearea unei economii naționale puternice în stare să satisfacă în condiții superioare cerințele materiale și spirituale ale întregului nostru popor. Realizările obținute de-a lungul celor trei decenii care au trecut de la eliberarea patriei noastre de sub dominația fascistă demonstrează forța creatoare a unui popor care a devenit stăpîn pe destinele sale și care își concentrează energia în direcția ridicării nivelului său de civilizație. Amploarea dezvoltării economice și sociale a României în acești treizeci de ani este ilustrată în mod grăitor de faptul că producția industrială a crescut de aproape 30 de ori față de 1938 — anul celui mai înalt nivel economic atins de România antebelică. S-a dezvoltat intens agricultura, dînd în prezent o producție de peste două ori mai mare decît în 1938, au cunoscut o puternică înflorire învățămîntul, știința, cultura — factori de cea mai mare însemnătate pentru progresul națiunii. Toate acestea au făcut posibilă creșterea în ritm susținut a venitului național — în prezent de circa 12 ori mai mare decît în 1947. Dezvoltarea economiei și culturii a asigurat creșterea bunăstării materiale și spirituale a maselor populare, țelul suprem al întregii politici de edificare a noii orînduiri sociale în România. Ca rezultat, durata medie a vieții populației a sporit în țara noastră în trei decenii cu aproape 30 de ani. Dezvoltarea dinamică, sănătoasă a populației, paralel cu satisfacerea nevoilor ei de viață se vor afla permanent și în viitor în centrul preocupărilor statului, ca o latură fundamentală a înseși politicii de dezvoltare și înflorire a națiunii noastre socialiste.

România acționează cu hotărîre pentru dezvoltarea largă a colaborării internaționale cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Desigur, ca țară socialistă, punem pe primul plan relațiile cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare care acționează pentru dezvoltarea economico-socială independentă ; participăm, totodată, activ la diviziunea internațională a muncii, dezvoltăm relațiile cu toate statele, în spiritul coexistenței pașnice. Dorim să ne aducem pe această cale contribuția activă la schimbul mondial de valori, la realizarea unui climat de colaborare și încredere între popoare, la eforturile generale pentru pace și securitate internațională, pentru o lume mai bună și mai dreaptă. *(Vii aplauze).*

România consideră că în cadrul Conferinței mondiale a populației trebuie elaborate căile dezvoltării în continuare a colaborării active între națiuni, în spiritul deplinei egalități, pentru folosirea largă a cuceririlor științei și tehnicii contemporane în interesul progresului întregii societăți omenești, al ridicării bunăstării tuturor popoarelor, al fericirii oamenilor de pretutindeni.

De la această înaltă tribună adresăm tuturor șefilor de state, guvernelor și popoarelor chemarea de a face totul pentru realizarea unei lumi a colaborării și păcii în care fiecare națiune să se poată dezvolta liber și să beneficieze din plin de cuceririle civilizației mondiale.

Avem cu toții marea răspundere în fața popoarelor noastre, în fața tuturor popoarelor de a face totul pentru bunăstarea și fericirea omului.

Trăim în era uriașei revoluții tehnico-științifice, a unor mari prefaceri sociale și naționale care deschid perspectiva înfloririi nebănuite a civilizației umane. Să ne unim eforturile și să punem toate forțele în slujba fericirii omului, a păcii pe pămînt. *(Aplauze puternice).*

Ne exprimăm convingerea că această conferință va

exercita o profundă influență asupra vieții internaționale, va constitui un imbold puternic pentru unirea eforturilor națiunilor în vederea înfăptuirii unei politici noi de pace și colaborare internațională, a unei lumi mai drepte și mai bune în care popoarele să conlucreze rodnic pentru bunăstarea și fericirea fiecăruia, pentru progresul și civilizația omenirii în ansamblu.

Dumneavoastră aveți o mare răspundere în elaborarea unor documente care să dea o perspectivă clară de luptă tuturor popoarelor pentru o viață liberă și independentă. Fără îndoială, sînt țări cu orînduiri sociale diferite, cu concepții filozofice și religioase diferite, dar toate statele, toate guvernele, toate națiunile trebuie să aibă permanent în minte răspunderea pentru popoarele lor, pentru soarta civilizației umane. Am dori ca conferința dumneavoastră să se călăuzească tocmai de această răspundere pentru viitorul omenirii.

Cu aceste gînduri, doresc să urez din inimă succes deplin lucrărilor conferinței dumneavoastră, bunăstare și fericire tuturor popoarelor pe care le reprezentați. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DE LA MONUMENTUL EROILOR PATRIEI, ORGANIZATĂ CU PRILEJUL ÎNAINTĂRII LA GRADUL DE GENERAL, ABSOLVIRII ACADEMIEI MILITARE ŞI ACORDĂRII GRADULUI PROMOŢIEI DE OFIŢERI ACTIVI 23 AUGUST 1974

— 20 august 1974 —

Dragi tovarăşi generali şi ofiţeri,

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, generalilor şi ofiţerilor, cetăţenilor prezenţi la această mare adunare populară, tuturor locuitorilor capitalei patriei noastre socialiste, tuturor militarilor forţelor armate, un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Stat, a guvernului Republicii Socialiste România, precum şi din partea mea personal — împreună cu cele mai bune urări. *(Aplauze puternice).*

Această solemnitate are o importanţă deosebită pentru armata noastră, pentru întregul nostru popor; în această zi s-a acordat un număr mare de grade de generali şi ofiţeri — atît unor cadre din rîndul armatei, cît şi din trupele Ministerului de Interne. Aceasta va avea, fără îndoială, o influenţă puternică în ridicarea nivelului de pregătire de luptă şi politică a trupelor patriei noastre, în

întărirea capacităţii de apărare a ţării. *(Aplauze; se scandează: „Ceauşescu—P.C.R.!").*

Avem un număr de 60 noi generali; alţi generali au fost avansaţi în grad. Totodată, s-au acordat grade unor generali în rezervă şi în retragere, precum şi unor colonei. Aceasta constituie o apreciere pe care partidul şi guvernul o acordă acelora care, în momente grele, şi-au slujit poporul şi patria, au răspuns chemării partidului pentru a lupta împotriva Germaniei hitleriste, pentru salvarea ţării. *(Aplauze puternice).*

Avem cîteva sute de noi ofiţeri absolvenţi ai Academiei militare. Fără îndoială că în activitatea lor din unităţi se va face simţită perioada petrecută în Academia militară, unde au studiat experienţa de luptă atît a armatei noastre, cît şi a altor armate, şi-au însuşit arta şi ştiinţa militară, s-au pregătit pentru a apăra cuceririle revoluţionare şi interesele supreme ale întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Tot astăzi, armata noastră primeşte un număr de peste 2 000 de noi ofiţeri — tineri muncitori, ţărani, intelectuali care s-au pregătit în şcolile militare; ei vor contribui la ridicarea nivelului de instruire, de luptă şi politică, la pregătirea armatei, a întregului popor pentru apărarea patriei, pentru a-şi face datoria în orice moment, la chemarea partidului. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!").*

Această solemnitate capătă o deosebită importanţă şi prin aceea că are loc în ajunul sărbătoririi a 30 de ani de la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste şi eliberarea ţării de sub dominaţia Germaniei hitleriste, de la înfăptuirea victorioasă a insurecţiei naţionale armate antifasciste şi antiimperialiste, care a deschis poporului român calea libertăţii, a bunăstării şi fericirii. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!").*

Armata noastră nouă, armata populară, pusă în slujba intereselor întregului popor, s-a născut în focul insurecției armate, în focul luptei împotriva fascismului, pentru zdrobirea definitivă a Germaniei hitleriste, pentru a asigura poporului român un viitor fericit, un loc demn în lume. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

După cum se știe, în împrejurările interne și internaționale favorabile de acum 30 de ani — ale creșterii urii și luptei poporului român împotriva fascismului, ale victoriilor strălucite obținute pe front de glorioasele armate sovietice, care, purtînd pe umeri greul războiului, dădeau lovituri nimicitoare mașinii de război hitleriste —, Partidul Comunist Român, unind toate forțele antifasciste, realiste ale țării ce se pronunțau într-o formă sau alta pentru a se pune capăt dictaturii fasciste și dominației Germaniei hitleriste, a organizat și înfăptuit insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă și a trecut la nimicirea rezistenței trupelor germane.

Acționînd în deplină unitate, armata, gărzile patriotice, detașamentele de muncitori, intelectuali și țărani ce s-au constituit ad-hoc au pornit la lupta cu arma în mînă împotriva Germaniei hitleriste. *(Aplauze, urale prelungite)*. Chiar aici, unde se ține astăzi această mare adunare populară, se afla un centru de rezistență al trupelor germane fasciste. În noaptea insurecției trupele române au luat cu asalt clădirea și în două zile au lichidat rezistența fascistă. Tot așa s-a întîmplat și cu alte centre de rezistență din capitală și din alte orașe și localități ale patriei noastre. Poate unii din ofițerii mai în vîrstă prezenți aici își amintesc de aceasta; poate unii au fost chiar participanți la această luptă. Este, într-adevăr, un merit de onoare al armatei noastre că a înțeles răspunderea ce-i revenea în fața patriei și poporului, că a răspuns chemării partidului și a întors armele împotriva Germaniei hitleriste, luptînd cot la cot cu armata sovietică pentru eliberarea deplină a țării noastre și apoi pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pînă la victoria finală asupra Germaniei hitleriste. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

În cei 30 de ani care au trecut de atunci, în țara noastră s-au produs profunde schimbări revoluționare; am lichidat cu desăvîrșire vechea orînduire burghezo-moșierească, am lichidat clasele exploatatoare, am construit societatea socialistă și am trecut la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Se poate spune deci că într-o perioadă scurtă am trecut prin cîteva etape istorice de dezvoltare socială. În toată această perioadă, sau mai bine zis încă de la crearea sa, Partidul Comunist Român s-a dovedit la înălțimea misiunii sale istorice. El a știut să organizeze și să conducă luptele clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, ale întregului popor, să unească strîns toți cetățenii patriei noastre — români, germani, maghiari și de alte naționalități —, să întărească solidaritatea dintre toți cetățenii și forțele armate. Astfel, într-un detașament unic, sub conducerea partidului, poporul nostru a pășit în acești 30 de ani din victorie în victorie, obținînd succese de importanță istorică ce au ridicat România la un nivel tot mai înalt de dezvoltare, asigurînd bunăstarea și fericirea maselor populare. *(Aplauze puternice)*.

Realizările obținute sînt rodul muncii clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, al tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. La toate aceste realizări armata noastră a fost prezentă nu numai în lupta pe front, ci și în lupta pentru transformarea revoluționară a țării, pentru dezvoltarea economico-socială a patriei. În această luptă comună s-a făurit armata noastră nouă, care stă de strajă cuceririlor revoluționare,

independenței și suveranității patriei, mersului înainte al poporului nostru pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, urale).*

Apreciind rezultatele bune obținute în general de militarii forțelor noastre armate, doresc să relev în mod special rolul important al militarilor din cadrul Ministerului de Interne, contribuția pe care au adus-o și o aduc la salvgardarea cuceririlor revoluționare ale poporului, la apărarea avutului obștesc și a liniștii și vieții cetățenilor, la respectarea legalității socialiste și a normelor de conviețuire socială. Sînt convins că și în viitor ei vor ști să-și facă cu cinste datoria față de partid, față de popor.

Întregul nostru popor întîmpină a XXX-a aniversare a eliberării patriei de sub dominația fascistă cu realizări importante în toate domeniile de activitate. Multe organizații de partid județene, multe colective din întreprinderi au realizat de pe acum sarcinile planului pe acest an și angajamentele pe care și le-au asumat în întîmpinarea celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei.

În această măreață activitate de dezvoltare economico-socială a țării și oamenii muncii din Capitală, sub conducerea organizației de partid, au obținut realizări însemnate. Ei și-au realizat angajamentele asumate în cinstea acestei mari sărbători și au dat asigurarea — eu sînt convins că așa va fi — că prin aceste realizări au pus temelie trainică înfăptuirii cincinalului în 4 ani și jumătate. Iată de ce doresc ca și de la această adunare să adresez calde felicitări comuniștilor, oamenilor muncii din capitală pentru realizările obținute în îndeplinirea planului cincinal și felicit, totodată, pentru succesele dobîndite pe oamenii muncii din întreaga țară! *(Aplauze prelungite; urale).*

Toate aceste înfăptuiri mărețe au creat condiții pentru creșterea continuă a nivelului de trai, material și spiritual,

al întregului popor, ne-au permis să trecem, începînd de la 1 august, la noua majorare a retribuției, care va contribui mult la ridicarea nivelului general de viață al poporului. Se adeverește încă o dată că tot ceea ce facem, țelul suprem al întregii noastre activități, al politicii partidului, esența societății socialiste pe care o edificăm o constituie bunăstarea și fericirea omului, crearea condițiilor pentru manifestarea deplină a personalității umane, pentru ca omul să fie deplin stăpîn pe destinele sale. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

În acest an vom avea Congresul al XI-lea al partidului. După cum cunoașteți, congresul va adopta Programul edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și al înaintării României spre comunism, care dă o perspectivă măreață dezvoltării patriei noastre pînă în anii 2000; totodată, congresul va adopta Directivele cu privire la planul cincinal 1976—1980, precum și prognozele de dezvoltare pînă în 1990. Atît Programul, cît și Directivele deschid perspective minunate înaintării poporului nostru pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului. Tot ceea ce am realizat pînă acum, precum și prevederile din Program și din Directive ne dau garanția că poporul nostru, sub conducerea partidului comunist, va asigura ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație! *(Aplauze; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

În tot ceea ce am realizat, un rol important a avut colaborarea cu țările socialiste, cu țările care pășesc pe calea dezvoltării economico-sociale independente, cu toate statele lumii. Partidul Comunist Român, guvernul țării noastre au acționat și vor acționa cu fermitate și în viitor pentru dezvoltarea în continuare a colaborării cu toate țările socialiste. Vom acționa pentru o politică de pace și colaborare internațională, pentru a asigura poporului

nostru, tuturor popoarelor lumii condiţii corespunzătoare spre a-şi putea consacra eforturile dezvoltării economice şi sociale libere, bunăstării şi fericirii. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceauşescu şi poporul !").*

Acţionînd cu hotărîre în direcţia accentuării cursului destinderii şi colaborării în viaţa internaţională, nu uităm nici un moment că în lume mai sînt forţe reacţionare, că mai există zone de conflicte şi încordare. De aceea trebuie să facem totul pentru a uni toate forţele antiimperialiste, toate popoarele spre a asigura pacea şi colaborarea internaţională. În acelaşi timp, nu uităm că avem răspunderea faţă de popor, faţă de cauza socialismului, a progresului şi libertăţii popoarelor de a face totul pentru ca România, armata noastră să fie gata în orice moment să-şi îndeplinească — dacă va fi nevoie — obligaţiile de apărare a patriei, a cuceririlor revoluţionare, socialiste ale întregului nostru popor. *(Urale puternice, aplauze).*

Ne preocupăm şi vom face totul pentru a asigura dotarea armatei cu tehnică modernă, pentru ridicarea nivelului instruirii de luptă şi politice a militarilor noştri, pentru pregătirea întregului popor în vederea apărării ţării. Vom acţiona în acelaşi timp pentru a întări colaborarea cu ţările socialiste membre ale Pactului de la Varşovia, cu armatele tuturor ţărilor socialiste, ale celorlalte ţări prietene, considerînd că şi această colaborare reprezintă o contribuţie la cauza apărării cuceririlor revoluţionare, a păcii internaţionale. *(Aplauze, urale ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !").*

Doresc să-mi exprim convingerea că toţi oamenii muncii din capitală, la fel ca întregul nostru popor, vor face totul pentru a îndeplini în condiţii tot mai bune planul cincinal înainte de termen. Le adresez urări de noi şi noi succese în întreaga lor activitate. *(Aplauze puternice ; urale).*

Îmi exprim, de asemenea, convingerea că generalii şi ofiţerii, militarii forţelor noastre armate vor face şi în viitor totul pentru a-şi ridica pregătirea de luptă, nivelul de pregătire culturală şi politică, pentru a răspunde în cele mai bune condiţii sarcinilor partidului şi statului nostru.

Cu aceste gînduri doresc să adresez generalilor, ofiţerilor care au fost avansaţi astăzi, celor care au absolvit Academia militară, cît şi noilor ofiţeri cele mai calde felicitări şi urări de noi şi noi succese. *(Urale puternice, aplauze îndelungate ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !" Cei prezenţi în marea piaţă ovaţionează minute în şir pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului, preşedintele Republicii Socialiste România şi comandantul suprem al Forţelor noastre Armate).*

CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA CONFERIRII UNOR ÎNALTE TITLURI ŞI ORDINE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, CU PRILEJUL ANIVERSĂRII A 30 DE ANI DE LA ELIBERAREA ROMÂNIEI DE SUB DOMINAŢIA FASCISTĂ

— 20 august 1974 —

Dragi tovarăşi,

Doresc ca, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat, al guvernului, precum şi al meu personal, să vă adresez dumneavoastră, tuturor, cele mai calde felicitări cu prilejul acordării acestor înalte distincţii ale Republicii Socialiste România.

Felicit pe Eroii Republicii Socialiste România, pe Eroii Muncii, pe cei decoraţi cu Ordinul „Victoria socialismului", cu celelalte ordine ale Republicii Socialiste România! Aceste distincţii acordate de partid şi de stat sînt o expresie a aprecierii activităţii pe care fiecare dintre dumneavoastră aţi desfăşurat-o în diferite împrejurări, în anii grei ai ilegalităţii, cît şi după 23 August, în anii construcţiei socialiste, pentru înfăptuirea programului partidului nostru. Ele sînt o apreciere a felului cum aţi slujit cauza partidului, a clasei muncitoare, a poporului nostru, cauza construcţiei socialiste.

Doresc să adresez, de asemenea, felicitări tuturor celor care au fost decoraţi astăzi sau vor fi distinşi în conti-

nuare cu cele peste 9 000 de ordine, cu miile şi sutele de mii de medalii ale Republicii Socialiste România acordate cu prilejul acestei mari sărbători naţionale a poporului nostru.

Fără îndoială că fiecare este pe deplin îndreptăţit să-şi reamintească cu mîndrie de activitatea depusă în slujba clasei muncitoare, a poporului, a construcţiei socialiste, să fie mîndru că partidul şi poporul în numele cărora acţionează îi apreciază în mod corespunzător pentru că şi-au făcut datoria faţă de partid, faţă de clasa muncitoare. *(Vii aplauze).*

Am vorbit cu puţin mai înainte, la marea adunare de la Academia militară, despre contribuţia ofiţerilor care au răspuns la chemarea partidului şi au acţionat cu toată hotărîrea la 23 August şi apoi în lupta pentru zdrobirea definitivă a Germaniei hitleriste, pentru eliberarea patriei noastre. Distincţiile acordate astăzi celor prezenţi, precum şi cele ce vor fi acordate în aceste zile altor ofiţeri şi generali constituie, de asemenea, o apreciere a activităţii şi meritelor pe care ei şi le-au cîştigat în luptă pe front, în anii construcţiei socialismului, servind interesele clasei muncitoare, ale poporului şi patriei noastre socialiste.

Întîmpinăm a XXX-a aniversare cu rezultate minunate în toate domeniile de activitate. Am parcurs un drum lung, dar ştim că ceea ce am realizat pînă acum nu ar fi fost cu putinţă dacă nu am fi avut un partid puternic, care a ştiut să unească eforturile întregului nostru popor într-o direcţie unică, dacă fiecare, la postul său de muncă, nu şi-ar fi îndeplinit în bune condiţii datoria.

Sînt convins că acordarea acestor înalte distincţii acum, în ajunul sărbătoririi celei de-a XXX-a aniversări a eliberării României de sub dominaţia hitleristă, va constitui un nou imbold pentru cei distinşi, pentru toţi cei ce servesc cauza partidului, a socialismului, a poporului,

de a-și uni și mai hotărît eforturile pentru înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe a partidului nostru, politică ce corespunde pe deplin intereselor și năzuințelor vitale ale întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze puternice).*

Ne aflăm cu puțin înainte de Congresul al XI-lea, care va adopta Programul și Directivele — documente de importanță deosebită, care dau o perspectivă minunată de înaintare a poporului nostru pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a societății comuniste, de ridicare a României pe noi culmi de civilizație și progres, de asigurare a unei vieți tot mai îmbelșugate, libere și independente întregului nostru popor. *(Vii aplauze).*

Doresc să închei exprimîndu-mi convingerea că fiecare activist politic — cuprind aci pe cei ce lucrează în toate domeniile de activitate, pentru că peste tot acționăm ca soldați ai partidului, în slujba făuririi socialismului și comunismului — își va aduce și în viitor contribuția la înfăptuirea hotărîrilor ce vor fi adoptate de Congresul partidului, la întărirea și creșterea rolului de forță politică conducătoare a partidului, la făurirea comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

Vă urez încă o dată dumneavoastră, tuturor celor ce vor fi distinși cu ordine și medalii ale Republicii Socialiste România, multă sănătate, multă putere de muncă și multă fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

30 DE ANI PE CALEA DEZVOLTĂRII LIBERE, SOCIALISTE A ROMÂNIEI

Articol apărut în ziarul „Pravda", organ al C.C. al P.C.U.S.

— 22 august 1974 —

România socialistă sărbătorește anul acesta împlinirea a trei decenii de la victoria insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste de la 23 August 1944 — eveniment de însemnătate crucială pentru destinele poporului român, pentru întreaga evoluție a societății românești. Încununare a luptei duse de Partidul Comunist Român pentru apărarea independenței și integrității țării, pentru unirea într-un larg front de luptă a tuturor forțelor revoluționare, democratice, antifasciste în vederea salvgardării intereselor naționale ale poporului, istorica victorie din august 1944 a dus la răsturnarea guvernului de dictatură fascistă și eliberarea țării de sub dominația Germaniei hitleriste, la alăturarea țării noastre Uniunii Sovietice, coaliției antifasciste, a marcat începutul unei vieți noi a României. Bilanțul acestor trei decenii constituie o vie ilustrare a ceea ce poate realiza un popor liber și stăpîn pe destinele sale, a marii superiorități a orînduirii noi, socialiste.

•

Pe parcursul îndelungatei sale istorii, poporul român a dus lupte aprige împotriva dominației și asupririi străine, pentru libertate și dreptate socială, pentru apărarea ființei naționale și afirmarea sa ca națiune liberă și independentă. Clasa muncitoare, partidul său marxist au ridicat pe o treaptă superioară aceste glorioase tradiții. Partidul Comunist Român s-a dovedit forța politică cea mai înaintată în conducerea luptei pentru cucerirea drepturilor și libertăților democratice ale celor ce muncesc, pentru apărarea intereselor naționale și dezvoltarea liberă și independentă a patriei.

În perioada ascensiunii fascismului, conștient de pericolul pe care acesta îl reprezenta pentru interesele poporului român, ca și pentru celelalte popoare din Europa, Partidul Comunist Român a desfășurat o largă activitate de mobilizare și unire a maselor populare, a forțelor înaintate ale țării în mișcarea antifascistă. În același timp, partidul a militat cu toată energia împotriva pregătirii războiului antisovietic, pentru prietenie și colaborare cu Uniunea Sovietică.

Instaurarea dictaturii militaro-fasciste, politica antinațională a claselor dominante au subordonat țara Germaniei fasciste, au transformat România într-o țară ocupată. Aceasta a făcut ca, împotriva voinței poporului nostru, România să intre în războiul dus de Germania nazistă. Războiul, marile distrugeri care au avut loc în această perioadă, jefuirea bogățiilor țării de către hitleriști au creat în rîndul maselor largi ale poporului o profundă stare de nemulțumire, au intensificat tot mai mult împotrivirea față de politica cercurilor guvernante. Încă de la începutul războiului, partidul comunist a chemat masele largi populare, forțele democratice, progresiste la luptă hotărîtă împotriva guvernului antonescian, a Germaniei fasciste, pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste,

ieșirea țării din război și alăturarea ei la coaliția antihitleristă. Partidul a organizat și condus nemijlocit acțiunile de sabotare a mașinii de război hitleriste, a constituit grupe de partizani și gărzi patriotice — ca forțe înarmate ale maselor populare împotriva armatelor Germaniei fasciste. Totodată, a fost intensificată activitatea partidului pentru unirea într-un puternic front de luptă a forțelor antifasciste ale țării. Ca rezultat al acestei activități s-a constituit Frontul patriotic antifascist, iar la 1 Mai 1944 a fos realizat Frontul unic muncitoresc între Partidul Comunist Român și Partidul Social-Democrat și apoi Blocul partidelor democratice. S-a dezvoltat colaborarea cu toate forțele interesate în înlăturarea dominației fasciste, cu armata, cu cadre de conducere ale acesteia, stabilindu-se legături inclusiv cu palatul regal.

Un rol important în pregătirea actului de la 23 August au avut, de asemenea, condițiile internaționale. Victoriile strălucite obținute pe front de Armata Roșie, care a dat cele mai mari jertfe în această uriașă încleștare, ducînd pe umerii ei greul războiului, înaintarea ei impetuoasă și intrarea pe teritoriul României au exercitat o puternică înrîurire asupra desfășurării evenimentelor, au dat un puternic impuls voinței de luptă a poporului român. De asemenea, un rol important în evoluția luptei antifasciste au avut debarcarea trupelor aliate, succesele înregistrate pe celelalte fronturi, precum și mișcarea generală de rezistență antifascistă, acțiunile partizanilor în țările ocupate de hitleriști, lupta maselor populare, care au dat puternice lovituri mașinii de război germane, au contribuit la înfrîngerea cotropitorilor naziști.

În aceste împrejurări interne și internaționale prielnice, Partidul Comunist Român, împreună cu celelalte forțe naționale au trecut la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste și alăturarea României Uniunii Sovietice și

aliaților ei în războiul împotriva Germaniei hitleriste. Victoria insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste și intrarea armatei române în războiul antifascist au adus o contribuție prețioasă la prăbușirea frontului german în această zonă a Europei, au zădărnicit planurile lui Hitler și Antonescu de a organiza pe teritoriul României rezistența militară, au deschis calea înaintării rapide a trupelor sovietice spre sudul și centrul Europei.

Importanța actului de la 23 August din România în zdrobirea mașinii de război hitleriste s-a bucurat de o largă recunoaștere și apreciere din partea opiniei publice internaționale. Comentînd, la 27 august 1944, evenimentele din România, ziarul „Pravda" scria că *„noul guvern român a trecut la curățirea țării sale de nemți. El a declarat război Germaniei. Izgonirea trupelor nemțești din România va deschide în fața poporului român calea spre libertate, spre independență. Numai pe această cale vor putea și alte țări, care și-au legat soarta de Germania hitleristă, să evite groaznicele consecințe ale politicii criminale duse de cîrmuitorii lor... Cele petrecute la București s-au răsfrînt, ca un ecou politic, la Sofia"*. De asemenea, revista sovietică „Voina i rabocii class" aprecia în 1944 că *„înfrîngerile suferite de nemți pe flancul de sud și trecerea României de partea aliaților sînt evenimente de considerabilă importanță pentru evoluția ulterioară a războiului"*. La rîndul ei, presa țărilor din coaliția antifascistă a reliefat cu putere rolul important al actului insurecțional al României în desfășurarea cursului războiului antihitlerist.

Începînd de la 23 August 1944, efectivele militare ale României care au luptat — alături de glorioasele armate sovietice — pentru eliberarea întregului teritoriu al țării și apoi pentru eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pînă

la înfrîngerea definitivă a Germaniei, s-au ridicat la peste 500 000 de oameni.

În această uriașă încleștare militară, armatele române — din rîndul cărora cu căzut la datorie 170 000 de ostași — au dovedit un înalt spirit de jertfă, abnegație și eroism nemărginit în îndeplinirea datoriei lor sacre în slujba cauzei libertății, a izbăvirii popoarelor de pericolul robiei fasciste. Pentru bărbăția și glorioasele fapte de arme săvîrșite, peste 190 000 de soldați și ofițeri români au fost distinși cu ordine și medalii sovietice, iar numeroase unități ale armatei noastre au fost citate în ordine de zi și comunicate de război ale Comandamentului suprem sovietic.

Poporul român poartă nestinsă în inimi amintirea eroilor comuniști și antifasciști, a miilor de patrioți care au luptat și s-au jertfit pentru eliberarea țării de dominația fascistă; el cinstește cu adîncă venerație memoria bravilor ostași români care au căzut la datorie luptînd pentru eliberarea pămîntului patriei, pentru înfrîngerea cotropitorilor naziști.

În lupta purtată pe frontul antifascist, prin jertfele comune date în uriașa încleștare pentru înfrîngerea dușmanului s-au întărit și cimentat puternic prietenia dintre ostașii români și sovietici, alianța și colaborarea trainică dintre poporul român și popoarele sovietice. Vor rămîne veșnic întipărite în conștiința poporului nostru admirația și recunoștința față de eroica armată sovietică, care a luptat pentru alungarea ocupanților hitleriști de pe pămîntul României și a adus o contribuție hotărîtoare la înfrîngerea Germaniei hitleriste, la eliberarea popoarelor de pericolul robiei fasciste.

Poporul nostru va cinsti, de asemenea, întotdeauna memoria ostașilor celorlalte armate ale coaliției antifasciste care s-au jertfit în această mare bătălie, a nenu-

mărașilor eroi partizani și din rezistență, a militanților antifasciști care n-au precupețit nici un sacrificiu pentru libertatea popoarelor, pentru cucerirea victoriei.

Înfăptuirea actului istoric de la 23 August 1944 a marcat începutul revoluției populare în România, al unei epoci de mari transformări revoluționare în viața economică și socială a țării, în structura societății, a asigurat realizarea adevăratei independențe a patriei noastre. Valul luptelor revoluționare declanșat după victoria insurecției a înlăturat primele guverne instaurate după 23 August 1944, care încercau să împiedice democratizarea țării, și a instaurat — la 6 martie 1945 — guvernul Petru Groza, în care rolul preponderent îl aveau reprezentanții clasei muncitoare și țărănimii.

Partidul a orientat lupta maselor în direcțiile hotărîtoare ale transformării revoluționare a societății. Conferința Națională a Partidului Comunist Român din octombrie 1945 a stabilit sarcina refacerii economiei distruse și dezorganizate de război. La capătul unor mari bătălii sociale, clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea, a cucerit întreaga putere politică. O importanță hotărîtoare în realizarea obiectivelor revoluției a avut făurirea, în februarie 1948, a partidului revoluționar unic al clasei muncitoare, pe temelia marxism-leninismului.

Naționalizarea principalelor mijloace de producție, în iunie 1948, a lichidat puterea economică a burgheziei, a dus la crearea sectorului socialist în economie, a permis trecerea la planificarea economiei naționale. A început apoi reorganizarea, pe baze socialiste, a agriculturii, desfășurîndu-se un amplu proces de unire a țărănimii în cooperative agricole de producție.

În cei 30 de ani care au trecut de la victoria insurecției de la 23 August s-au produs transformări economice și sociale care au schimbat din temelii societatea românească.

Aplicînd creator legile generale ale socialismului la realitățile concrete ale României, partidul a pus în centrul politicii sale industrializarea, ca factor hotărîtor al lichidării stării de înapoiere moștenite de la vechiul regim și ridicării economico-sociale a întregii țări. În perioada ce s-a scurs de la eliberarea țării, producția globală industrială a crescut de circa 30 de ori. S-au dezvoltat puternic noi ramuri industriale pe baza cuceririlor științei moderne, au fost construite mii de întreprinderi dotate cu tehnică avansată. Industria metalurgică românească produce în acest an de 31 de ori mai mult decît în 1938. Întreaga valoare a producției industriei constructoare de mașini din 1938 se realizează astăzi în numai patru zile, iar valoarea producției industriei chimice din același an în numai două zile. Față de anul 1938, industria textilă realizează în acest an o producție de 19 ori mai mare, industria de pielărie și încălțăminte de 16 ori, iar alimentară de peste 7 ori.

O puternică dezvoltare a cunoscut agricultura, care dispune astăzi de 115 000 de tractoare, față de circa 4 000 în 1938.

Înzestrată an de an cu mașini și utilaje perfecționate, avînd la dispoziție cantități tot mai însemnate de îngrășăminte chimice, agricultura României realizează astăzi o producție globală totală de peste două ori mai mare decît în 1938.

În 1973, venitul național a fost de peste 12 ori mai mare decît cel din 1947. A crescut continuu nivelul de trai, material și spiritual, al întregului popor. În ultimii 25 de ani, retribuția nominală a oamenilor muncii a sporit de aproape 5 ori, iar veniturile țărănimii, provenite din munca în agricultură, de 3,2 ori. S-a îmbunătățit continuu

aprovizionarea populației, s-a lărgit rețeaua de ocrotire a sănătății. In perioada care a trecut de la eliberare au fost construite, din fondurile statului și prin contribuția populației, peste 1 600 000 de locuințe la orașe și circa 2 300 000 la sate. A cunoscut o puternică dezvoltare invățămîntul de toate gradele, ajungindu-se astăzi la generalizarea invățămîntului obligatoriu de 10 ani. S-a dezvoltat știința, aducind o contribuție tot mai importantă la modernizarea forțelor de producție, la valorificarea superioară a resurselor țării. Au cunoscut o puternică inflorire arta și cultura, întreaga viață spirituală a oamenilor muncii, s-a desfășurat o largă activitate de educare socialistă a maselor populare, în spiritul marxism-leninismului, al concepției revoluționare a proletariatului.

In anul XXX al eliberării sale, România înfățișează tabloul unei țări cu o economie dinamică, cu o industrie puternică și o agricultură în plină dezvoltare, în care tot ceea ce se făurește este subordonat bunăstării și fericirii omului.

In întreaga operă de construcție socialistă, clasa muncitoare și-a îndeplinit cu cinste rolul de clasă conducătoare a societății. Realizările istorice dobîndite în aceste trei decenii sînt rodul activității entuziaste, pline de dăruire, desfășurate de clasa muncitoare, țărănime și intelectualitate, de întregul popor, care înfăptuiește cu succes politica partidului. Ele confirmă cu strălucire justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, îndeplinirea cu succes a rolului său conducător în întreaga activitate economică și socială, dragostea și increderea cu care este înconjurat și urmat de toți oamenii muncii. Totodată, victoriile obținute au fost posibile și datorită colaborării României cu Uniunea Sovietică și cu celelalte țări socialiste, cu alte țări prietene, cu toate statele lumii.

Acesta a fost un factor de seamă al înaintării rapide a țării noastre pe calea progresului.

*

In prezent, toate energiile poporului român sînt îndreptate spre traducerea în viață a Directivelor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale ale partidului, în vederea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. In întreaga țară se desfășoară o amplă activitate pentru realizarea înainte de termen a prevederilor planului cincinal. In trei ani, ritmul mediu anual de creștere a producției globale industriale a fost de aproape 14%, iar în primele 7 luni ale acestui an de 15%; aceasta demonstrează realismul planului, precum și faptul că angajamentele asumate de colectivele de oameni ai muncii vor fi respectate.

Pe baza succeselor obținute în economie, în acest an, începînd de la 1 august, s-a trecut la cea de-a doua etapă a majorării retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Retribuția minimă lunară s-a ridicat la 1 346 de lei pentru muncitorii calificați și 1 140 de lei pentru cei necalificați. Ca urmare a acestor măsuri, retribuția reală crește pe întregul cincinal cu 24%, față de 20% cît era prevăzut prin plan.

Acționăm consecvent, corespunzător hotărîrilor Congresului al X-lea și Conferinței Naționale, pentru îmbunătățirea activității de organizare și conducere a economiei și a întregii vieți sociale. Perfecționăm necontenit cadrul organizatoric pentru participarea largă, efectivă a oamenilor muncii — în calitatea lor de producători și proprietari ai mijloacelor de producție — la organizarea și conducerea producției, a întregii vieți economico-sociale.

In acest an va avea loc cel de-al XI-lea Congres al Partidul Comunist Român — eveniment de o mare

însemnătate pentru evoluția viitoare a societății românești. Congresul va adopta Programul partidului privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism, precum și Directivele cu privire la planul cincinal 1976—1980 și liniile directoare ale dezvoltării economico-sociale a României pentru perioada 1981—1990. Atît Programul, cît și Directivele sînt elaborate pe baza concepției științifice a materialismului dialectic și istoric, pornesc de la legitățile generale, universal valabile și de la cerința aplicării acestora la condițiile economico-sociale concrete din țara noastră. În același timp, aceste documente țin seama de experiența generală în construcția socialismului a altor țări, precum și de experiența proprie a partidului nostru în edificarea societății socialiste. La elaborarea Programului și Directivelor au participat activ cadrele de bază ale partidului și statului, zeci de mii de economiști, muncitori și specialiști din toate domeniile de activitate, oameni de știință și cultură. Se poate spune că ele constituie expresia clarviziunii și înțelepciunii colective a partidului, a clasei muncitoare, a întregului nostru popor. Unanimitatea cu care recenta plenară comună a Comitetului Central al partidului și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a adoptat aceste istorice documente constituie expresia voinței întregului partid, a tuturor oamenilor muncii, a întregului popor.

Programul sintetizează mărețele victorii obținute de poporul român, sub conducerea partidului, în transformarea revoluționară a țării, în făurirea orînduirii socialiste, trasînd — pe baza concluziilor desprinse din această activitate — obiectivele și căile de acțiune în noua etapă strategică de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare pe calea comunismului în România; el dă o orientare generală științifică, marxist-leninistă

pentru întreaga activitate națională și internațională a partidului și poporului nostru.

Obiectivele pe care ni le propunem pentru perioada următorului cincinal urmăresc dezvoltarea accelerată a economiei pe baza cuceririlor celor mai înaintate ale științei și tehnicii contemporane, ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului, egalizarea într-un timp cît mai scurt a nivelului României cu al țărilor socialiste avansate, apropierea de statele cele mai dezvoltate din punct de vedere economic ale lumii. În următorul cincinal 1976—1980 produsul social va spori într-un ritm mediu anual de 8—9%, iar venitul național de 9—10%. Repartiția venitului național între fondul de dezvoltare și fondul de consum va asigura continuarea în ritm intens a procesului de industrializare, dezvoltarea și modernizarea agriculturii, înflorirea și mai puternică a științei și culturii.

O orientare fundamentală a viitorului cincinal este ridicarea susținută — în pas cu dezvoltarea generală a economiei și a celorlalte sectoare de activitate — a nivelului de civilizație al poporului. Veniturile totale reale ale populației vor crește anual într-un ritm de 6,2—6,5%, iar retribuția medie reală va înregistra, pînă în 1980, o creștere de 18—20%. Vor spori în mod corespunzător veniturile țărănimii, urmînd ca la sfîrșitul cincinalului ele să fie cu 20—25% mai mari decît în 1975. Potrivit prevederilor noului cincinal, desfacerea de mărfuri cu amănuntul urmează să crească cu 40—45% față de 1975, într-un ritm mediu anual de 7—7,7%. O puternică dezvoltare va cunoaște în continuare construcția de locuințe; avem în vedere ca în următorul cincinal să se construiască încă circa 815 000 de apartamente fizice.

Congresul al XI-lea al partidului va pune în fața întregului popor un amplu program, a cărui înfăptuire va

ridica România pe noi trepte de civilizație și progres, va asigura înaintarea ei tot mai accelerată pe calea socialismului și comunismului.

*

Făcind retrospectiva drumului parcurs în acești 30 de ani, poporul român își manifestă satisfacția și mîndria legitimă pentru politica consecventă de pace și colaborare internațională promovată de România, pentru contribuția ei activă la întărirea forțelor socialismului, democrației și progresului în lume, la lupta generală pentru realizarea aspirațiilor și idealurilor înaintate ale omenirii.

În politica externă, țara noastră pornește de la realitatea că în lumea de azi se afirmă tot mai hotărît voința popoarelor de a trăi libere și suverane, de a se dezvolta independent; se intensifică lupta popoarelor, a forțelor democratice de pretutindeni pentru abolirea vechilor raporturi de inegalitate, dominație și dictat, a politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste.

Desigur, viața arată că în lume există încă forțe reacționare care se opun cursului nou spre destindere și colaborare. De aceea România consideră necesară unirea eforturilor tuturor țărilor, a forțelor înaintate pentru promovarea politicii noi de egalitate în drepturi, respect al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne, nerecurgere la forță sau la amenințarea cu forța în relațiile dintre state.

Ca țară socialistă, România acordă o importanță deosebită întăririi prieteniei și colaborării multilaterale — pe plan politic, economic, tehnico-științific și cultural — cu toate statele socialiste, consolidării relațiilor de tip nou dintre ele, bazate pe principiile marxism-leninismului și internaționalismului socialist, pe încredere, stimă, respect reciproc și întrajutorare tovărășească în făurirea noii

orînduiri sociale. Dezvoltăm o largă colaborare economică, tehnico-științifică și culturală cu Uniunea Sovietică, care ocupă locul principal în comerțul exterior al României, cu celelalte țări socialiste, apreciind că aceasta este un factor important în înflorirea fiecărei economii naționale, în propășirea generală a socialismului. Acordăm o mare însemnătate dezvoltării colaborării în cadrul C.A.E.R., adîncirii și perfecționării formelor de colaborare și cooperare economică cu țările membre, în vederea egalizării nivelului de dezvoltare a acestora. Considerăm că relațiile economice și cooperarea dintre țările socialiste trebuie să fie un exemplu de raporturi echitabile între state libere și suverane. România este hotărîtă să-și aducă și în viitor contribuția la dezvoltarea și perfecționarea relațiilor dintre țările socialiste, la întărirea unității lor, la creșterea influenței socialismului asupra dezvoltării mondiale contemporane.

Promovăm relații largi cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, sprijinind eforturile acestora de a-și valorifica în interes propriu bogățiile naționale, aducîndu-ne și pe această cale contribuția la cauza generală a luptei antiimperialiste, la înfăptuirea unei politici noi, democratice în lume.

Poporul român sprijină activ mișcările de eliberare națională, militează pentru lichidarea ultimelor vestigii ale colonialismului, a oricărei politici imperialiste, neocolonialiste, de dominație și asuprire.

Acționînd în spiritul coexistenței pașnice, promovăm, totodată, relații economice, tehnico-științifice, culturale cu toate țările lumii, inclusiv cu statele capitaliste dezvoltate, participăm activ la schimbul mondial de valori.

Acordăm cea mai mare atenție dezvoltării colaborării și întăririi securității pe continentul european. În acest sens ne-am adus și ne vom aduce în continuare contri-

buția activă la succesul Conferinței general-europene, astfel ca ea să elaboreze documente clare, menite să statornicească noile principii și relații pe continent, să pună bazele colaborării economice, tehnico-științifice și culturale neîngrădite între toate popoarele europene, să dea tuturor statelor garanția unei depline securități.

Ținînd seama de faptul că există încă zone de încordare care pot pune în pericol pacea internațională, România consideră necesar să se depună în continuare eforturi neslăbite pentru lichidarea tuturor focarelor și surselor de conflicte, pentru soluționarea problemelor litigioase pe cale politică, prin tratative. În acest spirit ne pronunțăm pentru lichidarea conflictului din Orientul Mijlociu pe baza rezoluțiilor Consiliului de Securitate, pentru soluționarea pașnică a situației create în Cipru, prin respectarea independenței și suveranității acestui stat, pentru înfăptuirea întocmai a acordurilor de la Paris privind pacea în Vietnam, în întreaga Indochină.

România consideră că o problemă majoră a lumii de azi este lichidarea marilor decalaje dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare — decalaje determinate și menținute de politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă. În acest scop se impun instaurarea unor relații echitabile de schimb și cooperare, asigurarea condițiilor pentru ca fiecare națiune să poată avea acces deplin la cuceririle științei și civilizației moderne. Țara noastră este hotărîtă să acționeze în modul cel mai consecvent pentru instaurarea unei ordini economice noi internaționale, în cadrul căreia fiecare națiune să poată prospera cît mai rapid.

Considerăm că una din problemele cruciale ale epocii noastre este înfăptuirea dezarmării și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. Este necesar să se treacă la măsuri concrete pentru a se ajunge la o dezarmare reală, la reducerea trupelor, desființarea bazelor străine și a blocurilor militare, diminuarea bugetelor de înarmare, astfel încît imensele mijloace materiale și umane destinate înarmărilor să poată fi folosite în scopul ridicării bunăstării popoarelor.

Continuarea și accentuarea cursului destinderii în politica mondială cer intensificarea luptei forțelor înaintate din întreaga lume. În acest proces un rol esențial revine țărilor socialiste. O importanță deosebită în viața internațională contemporană are Uniunea Sovietică, care desfășoară o intensă activitate în sprijinul promovării destinderii, păcii și colaborării între popoare. Țările socialiste vor aduce, fără îndoială, o contribuție tot mai însemnată la lupta împotriva vechii politici imperialiste de dominație și dictat, pentru afirmarea în lumea de astăzi a unei politici noi, de respect al independenței și suveranității fiecărei națiuni, al dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, corespunzător voinței și aspirațiilor sale. Popoarele de pe toate continentele, masele largi populare din întreaga lume sînt chemate să-și facă tot mai puternic auzită vocea și să-și impună voința pentru a determina evoluția ascendentă a cursului destinderii, instaurarea fermă în viața internațională a noilor principii democratice de relații între state.

În vederea soluționării cu succes a problemelor majore ale vieții contemporane, România consideră necesar să se depună în continuare eforturi pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite și al organismelor sale în promovarea egalității, respectului și echității în viața internațională.

Realitatea demonstrează în modul cel mai clar că soluționarea marilor probleme care preocupă astăzi omenirea poate fi asigurată numai cu participarea tuturor statelor — mari, mijlocii sau mici —, chemate deopotrivă să con-

tribuie la dezvoltarea pe un făgaș nou a vieții internaționale.

Pornind de la aceste considerente principiale, România este hotărîtă să facă totul și în viitor pentru a-și aduce contribuția la eforturile generale consacrate destinderii și păcii în lume. Servind cu credință interesele poporului român, cauza progresului și păcii în lume, Partidul Comunist Român va milita neabătut pentru întărirea solidarității și colaborării cu țările socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste și social-democrate, cu celelalte organizații ale clasei muncitoare, cu organizațiile democratice și forțele progresiste din întreaga lume.

Împreună cu țările socialiste, cu forțele progresiste, antiimperialiste de pretutindeni, țara noastră va acționa consecvent pentru promovarea fermă în viața internațională a politicii noi, de egalitate și respect reciproc, în scopul asigurării progresului economic și social al fiecărei națiuni.

*

Aniversînd împlinirea a trei decenii de la victoria insurecției din august 1944, poporul român privește plin de încredere în viitor, puternic însuflețit de dorința și hotărîrea de a edifica, sub conducerea Partidului Comunist Român, societatea socialistă multilateral dezvoltată și orînduirea comunistă pe pămîntul României, contribuind totodată la întărirea forțelor socialismului și păcii pe plan mondial, la lupta pentru o lume mai bună și mai dreaptă pe planeta noastră.

CUVÎNT
LA PRIMIREA UNUI GRUP DE SCRIITORI ȘI DE ARTIȘTI PLASTICI

— 22 august 1974 —

Dragi tovarăși,

Aș dori să mulțumesc atît scriitorilor, cît și artiștilor plastici pentru această inițiativă manifestată în ajunul celei de-a XXX-a aniversări a eliberării României de sub dominația fascistă, a actului răsturnării dictaturii militaro-fasciste, care a marcat un moment crucial în istoria patriei noastre, deschizînd poporului drumul spre o viață nouă, liberă.

În acești 30 de ani, literatura și arta — poezia și sculptura, ca părți componente însemnate ale acestui larg domeniu de activitate — au cunoscut o dezvoltare puternică. Dealtfel, în general, pe parcursul dezvoltării istorice a României, în împrejurările deosebite și în marile momente ale evoluției naționale, ale luptei sociale, artiștii — scriitori, poeți, pictori, sculptori, compozitori — s-au aflat întotdeauna în rîndurile înaintate ale poporului. Ei au militat pentru progresul țării, pentru realizarea unității naționale, pentru dreptate socială și națională. Nu este întîmplător că cei mai mari poeți români

au fost și oameni politici, militanți înflăcărați pentru idealurile de unitate, libertate și neatîrnare ale poporului nostru. Artiștii, poeții, sculptorii au redat în operele lor sentimentele maselor, năzuințele lor înaintate, lupta lor pentru o viață mai bună. Nu aș vrea să fac acum istorie, dar este greu să uiți versurile lui Vasile Alecsandri, ale lui Mihai Eminescu, care în poezia „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie" a exprimat cu atita forță și talent tocmai aceste aspirații, viziunea unui viitor nou. Sau pînzele lui Nicolae Grigorescu, care a redat atit de emoționant și veridic imaginea luptei de eliberare națională a poporului, paginile glorioase ale războiului de independență. Nu este, poate, întîmplător faptul că în anii tinereții mulți din marii noștri artiști și-au realizat operele cele mai inspirate; mă refer la exemplul lui Eminescu, al lui Ciprian Porumbescu și al altora.

Iată de ce apreciez că inițiativa poeților români de astăzi de a cînta în versurile lor lupta partidului și poporului nostru este un lucru minunat. Sper că și prin valoarea lor poeziile sînt la înălțimea acestei inițiative.

Doresc să menționez și cu acest prilej că partidul nostru dă o înaltă prețuire activității scriitorilor, a artiștilor plastici, a tuturor creatorilor de artă din țara noastră, apreciază munca uniunilor de creație. Oamenii de literatură și artă, uniunile au un rol din ce în ce mai important în ridicarea nivelului cultural al poporului nostru, în formarea și educarea omului nou, constructor al socialismului, a omului care, odată eliberat de sub dominația claselor exploatatoare, se eliberează și de tarele morale ale vechii orînduiri, se înalță pe plan spiritual, își însușește o concepție înaintată și acționează în toate împrejurările în spiritul umanismului nou. Acest om, stăpîn pe destinele sale, își făurește viitorul în mod liber,

așa cum dorește. Desigur, el are plusurile și minusurile lui, vede și lipsurile și greutățile, dar esențial pentru el este ceea ce s-a înfăptuit în patria noastră de la eliberare și pînă acum, transformarea revoluționară a societății, precum și lupta neobosită pentru ridicarea ei pe noi culmi de civilizație și progres. Țelul suprem al acestui om nou este realizarea perspectivelor pe care le deschide Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de înaintare a României spre comunism, înfăptuirea idealurilor celor mai înalte de bunăstare și fericire ale poporului nostru.

Sînt convins că poeții și artiștii plastici, toți creatorii de artă vor merge și în viitor în același pas cu creatorii bunurilor materiale, punînd la baza operelor lor nu numai talentul și imaginația, ci și concepția noastră științifică despre lume, ideologia umanistă. În felul acesta se va dezvolta și înflori arta noastră nouă, revoluționară, arta demnă de epoca pe care o trăim, de ceea ce a realizat poporul nostru sub conducerea partidului, de ceea ce ne propunem să realizăm.

Cu aceste gînduri, doresc să vă mulțumesc și să vă urez dumneavoastră, tuturor scriitorilor și artiștilor plastici succese tot mai mari în activitatea viitoare. *(Aplauze)*.

CUVÎNTARE LA SESIUNEA JUBILIARĂ A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE CONSACRATĂ CELEI DE-A XXX-A ANIVERSĂRI A ELIBERĂRII ROMÂNIEI DE SUB DOMINAȚIA FASCISTĂ

— *22 august 1974* —

INSURECȚIA NAȚIONALĂ ARMATĂ ANTIFASCISTĂ ȘI ANTIIMPERIALISTĂ DE LA 23 AUGUST 1944 — ÎNCEPUTUL UNUI DRUM NOU ÎN ISTORIA PATRIEI, AL TRECERII POPORULUI ROMÂN LA FĂURIREA ÎN MOD LIBER A PROPRIULUI SĂU DESTIN

Dragi tovarăși și prieteni,

Stimați oaspeți de peste hotare,

Sesiunea jubiliară a Marii Adunări Naționale este consacrată sărbătoririi unuia dintre cele mai memorabile evenimente din istoria României — împlinirea a 30 de ani de la victoria insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste, de la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste și eliberarea României de sub dominația Germaniei hitleriste, de la trecerea poporului român la făurirea în mod liber a propriului său destin.

Întregul nostru popor întîmpină această mare sărbătoare națională cu succese remarcabile în realizarea

hotărîrilor Congresului al X-lea, în îndeplinirea planului cincinal înainte de termen, în dezvoltarea științei, culturii, în ridicarea nivelului său de trai material și spiritual, în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Aplauze puternice).*

Cu prilejul marii sărbători naționale doresc să adresez, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și al guvernului, precum și al meu personal, un salut călduros și multe felicitări tuturor participanților la această adunare jubiliară, clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului nostru popor, constructor al noii orînduiri sociale. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Salutăm în mod cordial delegațiile de partid și guvernamentale și delegațiile guvernamentale din țările socialiste și din celelalte țări prietene, delegațiile și reprezentanții partidelor, organizațiilor de masă și obștești, ale mișcărilor de eliberare națională, pe toți cei care participă, alături de poporul român, la marea aniversare a eliberării patriei noastre. Salutăm, de asemenea, ambasadorii și reprezentanții diplomatici prezenți la această sesiune festivă a Marii Adunări Naționale. *(Aplauze puternice).*

De la această înaltă tribună adresez cele mai vii mulțumiri guvernelor, partidelor și organizațiilor care au trimis delegații și reprezentanți să participe, împreună cu noi, la sărbătoarea jubiliară a României. Vedem în aceasta o expresie a relațiilor de prietenie și solidaritate ce ne leagă, a dorinței comune de a dezvolta în continuare colaborarea multilaterală dintre popoarele țărilor noastre. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăși și prieteni,

După cum se știe, răsturnarea dictaturii militaro-fasciste și eliberarea României de sub dominația hitleristă au deschis calea unor profunde transformări revoluționare, naționale și sociale în țara noastră, calea asigurării deplinei independențe și suveranității naționale, a făuririi de către poporul român a propriului său viitor.

In milenara sa istorie, poporul român a cunoscut vreme îndelungată dominația străină, a dus multe și grele bătălii pentru libertate și neatîrnare, pentru dezvoltare economico-socială independentă. Un rol hotărîtor în desfășurarea cu succes a bătăliilor revoluționare a avut clasa muncitoare, care și-a îndeplinit cu cinste misiunea istorică în unirea tuturor forțelor înaintate ale națiunii, în înfăptuirea aspirațiilor de dreptate națională și socială ale oamenilor muncii.

Sînt cunoscute împrejurările care au dus la izbucnirea celui de-al doilea război mondial, la instaurarea dictaturii militaro-fasciste în țara noastră și a dominației hitleriste asupra României. Partidul Comunist Român a fost singura forță politică consecventă care, între cele două războaie mondiale, în anii premergători dezlănțuirii agresiunii hitleriste, s-a ridicat cu hotărîre împotriva politicii cercurilor reacționare burghezo-moșierești, a militat pentru unirea tuturor forțelor antifasciste, democratice, pentru apărarea cuceririlor democratice și a intereselor maselor largi populare, pentru o politică de pace și colaborare cu Uniunea Sovietică și alte state. *(Aplauze puternice)*.

Din momentul izbucnirii războiului, Partidul Comunist Român a acționat cu toată forța împotriva politicii agresive a Germaniei naziste, a politicii forțelor reacționare din țara noastră, chemînd și organizînd în această luptă masele largi populare. In aceste condiții, partidul nostru a intensificat colaborarea cu Partidul Social-Democrat, cu alte forțe democratice, pentru unitatea de acțiune a clasei muncitoare, realizînd în 1942—1943 Frontul patriotic antihitlerist și înțelegeri de colaborare cu o serie de forțe democratice. Partidul a trecut, de asemenea, la organizarea acțiunilor de sabotare a mașinii de război, la crearea formațiunilor de partizani, precum și a detașamentelor de luptă patriotică, ce aveau să joace un rol deosebit de important în înfăptuirea actului istoric de la 23 August 1944.

O mare însemnătate în desfășurarea luptei împotriva războiului au avut crearea, în 1944, a Frontului unic muncitoresc și a Blocului național-democratic, colaborarea cu armata, inclusiv cu generali și ofițeri din comandamentele superioare și cu palatul regal. S-a realizat o largă colaborare cu toate forțele ce se pronunțau, într-o formă sau alta, pentru ieșirea României din războiul dus împreună cu Germania fascistă, pentru trecerea țării alături de Uniunea Sovietică și de celelalte țări ale coaliției antihitleriste.

Politica antinațională promovată de dictatura militaro-fascistă, jefuirea țării de către Germania au creat o stare deosebit de gravă în economia românească, generînd totodată un puternic val de nemulțumire generală împotriva guvernului lui Antonescu și a hitlerismului. Se cristaliza tot mai puternic în conștiința maselor populare necesitatea imperioasă a ridicării la luptă pentru oprirea cursului nefast al evenimentelor istorice în care fusese antrenată România, împotriva adevăratului vrăjmaș al intereselor noastre naționale — Germania fascistă.

O expresie elocventă a acestei stări de spirit, a urii împotriva fascismului și a voinței de luptă a constituit-o și formarea, pe teritoriul Uniunii Sovietice, din rîndul prizonierilor români, a diviziei „Tudor Vladimirescu" și

apoi a diviziei „Horia, Cloșca și Crișan“, prima participînd activ la marile bătălii duse, alături de armatele sovietice și de întreaga armată română, împotriva cotropitorilor hitleriști.

În aceste condiții interne favorabile, Partidul Comunist Român a acționat ferm pentru pregătirea și înfăptuirea actului istoric de la 23 August.

Trebuie să menționăm, de asemenea, condițiile internaționale favorabile în care a fost organizată insurecția. Un rol esențial au avut marile succese obținute pe front de armatele sovietice, care au dus greul celui de-al doilea război mondial; în 1944 ele dădeau lovituri nimicitoare mașinii de război germane, înaintînd victorios și intrînd și pe teritoriul României. Succese importante obțineau, de asemenea, armatele țărilor aliate, contribuind la grăbirea prăbușirii Germaniei. O pagină glorioasă au înscris, în lupta împotriva fascismului, celelalte popoare din Europa cotropite de Germania, mișcările de partizani și forțele de rezistență din diferite țări, masele populare, care au săvîrșit acte de eroism fără precedent în istorie.

Aceste condiții interne și externe favorabile au permis organizarea de către Partidul Comunist Român a luptei pentru răsturnarea dictaturii fasciste și eliberarea țării noastre de sub dominația Germaniei hitleriste. Marele merit al Partidului Comunist Român constă în faptul că a știut să folosească împrejurările interne și externe favorabile și să organizeze cu succes asaltul decisiv. *(Aplauze puternice, prelungite).*

După cum se știe, în vara anului 1944, în dorința de a opri ofensiva victorioasă a armatelor sovietice, Germania hitleristă urmărea organizarea unei puternice rezistențe pe teritoriul României. Guvernul de dictatură militaro-fascistă își asumase sarcina de a realiza mobilizarea generală a forțelor țării, pentru a veni în sprijinul Germaniei fasciste. În aceste momente de răscruce pentru destinele României a trecut partidul comunist, în colaborare cu celelalte forțe, la înfăptuirea insurecției naționale armate antifasciste și antiimperialiste, zădărnicind planurile militare ale Germaniei și ale dictaturii militaro-fasciste.

Răsturnarea guvernului Antonescu și formarea noului guvern, în care era reprezentat și Partidul Comunist Român, a marcat succesul acțiunii insurecționale. *(Aplauze puternice, prelungite).* Armata, în colaborare cu forțele patriotice, cu sprijinul maselor populare, a trecut la acțiuni hotărîte pentru lichidarea rezistenței trupelor hitleriste, eliberînd capitala și alte centre importante ale țării. Totodată, România a hotărît să intre în război alături de Uniunea Sovietică și aliați, împotriva Germaniei hitleriste, să lupte cu întreaga ei forță pentru eliberarea întregului teritoriu al țării, pînă la înfrîngerea definitivă a Germaniei naziste. *(Aplauze puternice).*

Înfăptuirea actului istoric de la 23 August a deschis o eră nouă în istoria poporului român — era unor profunde transformări democratice, revoluționare, a realizării depline independențe și suveranități naționale, a făuririi unei vieți noi. Totodată, prin întoarcerea armelor și angajarea României, cu întregul ei potențial, alături de Uniunea Sovietică și aliați, în războiul antifascist, s-a dat o puternică lovitură planurilor strategice ale Germaniei hitleriste. Aceasta a dus la prăbușirea întregului front din sud, a deschis calea înaintării rapide a trupelor sovietice, a accelerat zdrobirea dispozitivului militar al Germaniei în această parte a Europei. Așa cum menționa presa Uniunii Sovietice și a țărilor aliate, acțiunea insurecțională a României, intrarea ei în lupta împotriva Germaniei hitleriste au avut repercusiuni uriașe asupra des-

fășurării cursului războiului. *„În România — scria în acele zile ziarul „Pravda“ — se petrec evenimente care nu pot să nu atragă o atenție deosebită. Regimul lui Antonescu s-a prăbușit. În seara zilei de 23 August, radio București a anunțat formarea noului guvern al României... Evenimentele din România au produs derută la Berlin“*, iar ziarul „Izvestiia“ aprecia că *„nu poate fi contestată de nimeni contribuția României la eliberarea Balcanilor“*. Vii comentarii și aprecieri a stîrnit actul insurecțional al României și în celelalte țări ale coaliției antifasciste. Postul oficial de radio al Angliei sublinia la 24 august că, *„prin ieșirea din luptă a României..., întregul edificiu nazist din Balcani începe să se năruie. Consecințele pentru viitorul mers al războiului sînt incalculabile... Gestul României va fi un exemplu de urmat pentru Bulgaria, Finlanda și Ungaria“*, iar radio „Vocea Americii“ exprima opinia că atunci *„cînd se va scrie istoria, actul de la 23 August va însemna un factor important în mersul acestui război“*. La rîndul său, ziarul parizian „Le Figaro“ aprecia insurecția din România ca *„un eveniment de o însemnătate considerabilă, care a dat o lovitură din cele mai grele celui de-al treilea Reich“*. Ecoul acestui eveniment s-a făcut auzit nu numai în Europa, ci și pe alte continente, fiind considerat ca o victorie a cauzei generale a luptei antifasciste. În acest sens ziarul argentinean „La Nacion“ remarca la 26 august că *„acțiunea română deschide o breșă în sud-estul fortăreței hitleriste prin care nu vor întîrzia să se precipite celelalte țări balcanice. Această onoare și acest risc* — sublinia ziarul — *i-au revenit României“*.

Imediat după 23 August 1944 Partidul Comunist Român a trecut la organizarea eforturilor întregului popor pentru participarea la războiul antifascist. Lozinca „Totul pentru front, totul pentru victorie“ a unit poporul român în uriașul efort de război pentru eliberarea deplină a țării, pentru participarea, alături de Uniunea Sovietică, la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, pînă la zdrobirea totală a hitlerismului.

În desfășurarea acestor mari bătălii a participat, timp de aproape 9 luni, alături de glorioasele armate sovietice, un efectiv de peste o jumătate de milion de ostași români, care, prin curajul și bărbăția lor, prin înaltul spirit de jertfă ce i-a animat, au adus o contribuție de preț la spulberarea rezistenței îndîrjite a armatelor hitleriste, la realizarea victoriei finale. În luptele pentru eliberarea a peste 3 800 de localități, dintre care 53 de orașe importante, cotropite de armatele germane, pentru forțarea și cucerirea a nenumărate poziții strategice — în cursul cărora diviziile românești au capturat peste 118 000 de prizonieri — pierderile proprii s-au ridicat la aproape 170 000 de militari români morți, răniți și dispăruți.

O ilustrare vie a aportului în luptă al trupelor noastre, a eroismului dovedit în războiul antifascist o constituie cele peste 190 000 de ordine și medalii sovietice cu care au fost distinși ofițerii și soldații români, importantul număr de distincții militare cehoslovace acordate militarilor noștri, precum și numeroasele citări ale unităților române în ordinele de zi și în comunicatele de război ale Comandamentului suprem sovietic. Drept recunoaștere a meritelor deosebite în bătălia grea dusă pentru eliberarea orașului Debrețin din Ungaria, diviziei românești „Tudor Vladimirescu“ i s-a adăugat pe steagul de luptă numele orașului eliberat.

În luptele comune desfășurate de armata română și armata sovietică pentru eliberarea definitivă a României, Ungariei și Cehoslovaciei s-au pus bazele colaborării frățești între ostașii români și sovietici, relațiile de prie-

tenie dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice au fost ridicate pe o treaptă nouă. *(Aplauze puternice).*

Acum, cînd sărbătorim a XXX-a aniversare a răsturnării dictaturii militaro-fasciste și a dominației hitleriste, aducem omagiul nostru fierbinte comuniștilor și luptătorilor antifasciști, care, prin lupte și jertfe grele, neprecupețindu-și nici viața, au contribuit la realizarea acestei mărețe victorii. *(Aplauze îndelungate).* Nu uităm că în marea epopee a luptelor împotriva dictaturii militaro-fasciste și a dominației hitleriste primul erou căzut a fost tînărul comunist Filimon Sîrbu, executat încă în 1941. Nu uităm, de asemenea, pe cei cinci antifasciști din grupul Paneth, lichidat de dictatură, grupul comuniștilor și antifasciștilor uciși mișelește la Rîbnița în 1943, pe conducătorul de partizani Ștefan Plavăț, căzut la datorie în primăvara anului 1944, pe luptătorii din gărzile patriotice și muncitorii ce și-au dat viața pentru eliberarea patriei. Putem afirma cu mîndrie patriotică îndreptățită că comuniștii și antifasciștii români au înscris o pagină eroică în marea bătălie pentru libertatea și neatîrnarea țării, ca și în întreaga epocă de mari lupte sociale ce a urmat. Ei au stat neclintiți la datorie, făcînd suprema dovadă a neînfricării în lupta cu dușmanul, dovedindu-se cei mai vajnici, devotați și fideli apărători ai intereselor naționale ale întregului nostru popor. În tot ce s-a înfăptuit în acești 30 de ani în România e gravat pe veci numele eroilor comuniști și antifasciști căzuți în luptă, al nenumăraților ostași ai partidului nostru, care s-au aflat întotdeauna acolo unde a fost mai greu, însuflețind și mobilizînd poporul. Vom purta veșnic neștearsă în inimi luminoasa lor amintire! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Aducem, de asemenea, prinos de recunoștință militarilor români care prin vitejia și curajul demne de marile

tradiții patriotice ale oștirilor române, prin sacrificiul greu, de sînge, pe care l-au dat au contribuit la înfăptuirea actului istoric al insurecției, la alungarea armatelor hitleriste din România, la eliberarea patriei noastre, la victoria generală în marea încleștare împotriva fascismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În aceste momente solemne ne plecăm în memoria ostașilor sovietici care și-au dat viața pentru eliberarea României și care, înfruntînd greutăți de nespus, au avut contribuția hotărîtoare la nimicirea Germaniei hitleriste, la salvarea omenirii de cel mai groaznic dușman. *(Aplauze puternice).*

Aducem, de asemenea, omagiul nostru ostașilor celorlalte state din coaliția antihitleristă, luptătorilor din rezistență, tuturor militanților antifasciști, care au contribuit, prin lupta lor, la înfrîngerea agresorului, la lichidarea pericolului robiei hitleriste. *(Aplauze puternice).*

Considerăm că cea mai bună cinstire a memoriei comuniștilor și antifasciștilor, a ostașilor români căzuți în războiul împotriva Germaniei hitleriste este aceea de a face totul pentru înfăptuirea neabătută a politicii Partidului Comunist Român de edificare a socialismului și comunismului în patria noastră, de ridicare a bunăstării și fericirii întregului popor. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Cea mai bună cinstire a memoriei ostașilor sovietici este, de asemenea, aceea de a face totul pentru întărirea continuă a prieteniei și colaborării dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice în zidirea socialismului și comunismului, în lupta pentru creșterea prestigiului socialismului în lume, pentru securitate și pace internațională. *(Aplauze puternice).*

BILANȚUL PROFUNDELOR TRANSFORMĂRI REVOLUȚIONARE, SOCIALE ȘI NAȚIONALE CARE AU AVUT LOC ÎN ȚARA NOASTRĂ ÎN ACESTE TREI DECENII, AL MĂREȚELOR REALIZĂRI DOBÎNDITE DE POPORUL ROMÂN ÎN EDIFICAREA NOII ORÎNDUIRI SOCIALE

Dragi tovarăși și prieteni,

La cei 30 de ani care au trecut de la înfăptuirea insurecției naționale armate antifasciste și antihitleriste, poporul nostru se prezintă cu succese strălucite pe calea făuririi vieții noi. A fost lichidată orînduirea burghezo-moșierească, s-a realizat revoluția socialistă, s-au dobîndit progrese uriașe în construirea orînduirii noi, socialiste.

Sînt cunoscute condițiile grele în care se găsea România acum 30 de ani. Starea de înapoiere a țării era agravată de jaful Germaniei hitleriste, de distrugerile provocate de război, iar după 23 August 1944 situația a devenit și mai grea în condițiile eforturilor pentru sprijinirea războiului antifascist, cît și datorită sabotajului forțelor reacționare.

În împrejurările social-politice de după insurecție, partidului nostru i-au revenit răspunderi de importanță istorică pentru evoluția destinelor poporului român, pe care el le-a îndeplinit cu cinste, dovedindu-se singura forță politică în stare să organizeze și să conducă lupta revoluționară a maselor. Trecînd, imediat după 23 August, la desfășurarea activității revoluționare pe baze noi, legale, partidul și-a reorganizat atît rîndurile sale, cît și ale organizațiilor de masă și obștești. Nucleul uriașei activități organizatorice și politice pe care a desfășurat-o l-au constituit miile de membri ai partidului ieșiți din ilegalitate și din închisori, precum și zecile de mii de simpatizanți comuniști. În scurt timp, partidul nostru dispunea de un detașament puternic organizat, de zeci de mii de cadre ferme, călite în luptă, hotărîte să înfrunte eroic forțele reacționare, polarizînd în jurul partidului forțele revoluționare ale proletariatului, ale maselor largi populare. În această perioadă partidul a pus bazele sindicatelor unice, a întărit Frontul unic muncitoresc, a organizat activitatea în rîndul tineretului, femeilor, intelectualității, a lărgit rîndurile Frontului plugarilor, organizația țărănimii muncitoare.

În bătăliile care au avut loc s-a adeverit uriașa energie și combativitate revoluționară a partidului nostru, forța sa mobilizatoare și dinamizatoare. Mulți din cei prezenți la această sărbătoare, participanți direcți la desfășurarea evenimentelor de atunci, ne amintim cu emoție și mîndrie de amploarea marilor manifestări politice organizate în acei ani de partidul nostru, de primirea entuziastă, pe străzile capitalei, de către zeci și sute de mii de bucureșteni, a Armatei Roșii, de acțiunile pentru înrolarea maselor tineretului în unitățile militare ce plecau pe front, de uriașele mitinguri și demonstrații politice împotriva guvernelor în care predominau forțele reacționare din primele luni de după 23 August. Sînt încă vii în memorie marile bătălii revoluționare desfășurate în anii care au urmat eliberării, trecerea la organizarea comitetelor muncitorești și punerea activității întreprinderilor sub controlul clasei muncitoare, luarea cu asalt a prefecturilor și primăriilor și instalarea noilor prefecți și primari, formarea comitetelor țărănești și împărțirea pămînturilor moșierești țăranilor fără pămînt sau cu pămînt puțin. În aceste mari lupte de clasă s-a cimentat alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare, s-a întărit unitatea cu intelectualitatea și alte categorii sociale, s-a consolidat frăția oamenilor muncii români, maghiari,

germani, sîrbi și de alte naționalități. Această unitate de luptă a fost forța hotărîtoare care a asigurat victoria luptei revoluționare și făurirea cu succes a societății socialiste în România. *(Vii aplauze).*

În toate aceste bătălii de clasă și mari mișcări revoluționare de masă, Partidul Comunist Român a făcut dovada vie a faptului că el devenise în acea perioadă principala forță politică a României.

În aceste împrejurări, întărind unitatea clasei muncitoare, a Frontului unic muncitoresc, dezvoltînd colaborarea cu celelalte forțe democratice, Partidul Comunist Român a acționat pentru realizarea unor profunde reforme sociale revoluționare, pentru lărgirea libertăților democratice și apărarea intereselor clasei muncitoare, ale întregului popor. Pe prim plan a fost pusă refacerea economiei naționale, dezvoltarea economico-socială independentă a țării. Un rol important a avut în acest proces instaurarea, la 6 martie 1945, a primului guvern cu adevărat democratic din istoria țării — guvernul revoluționar democratic cu pronunțat caracter muncitoresc-țărănesc. Acesta a fost un eveniment esențial în dezvoltarea cu succes a revoluției democrat-populare, în transformarea revoluționară a societății românești.

Un moment de seamă în desfășurarea evenimentelor politice a fost Conferința Națională a partidului din octombrie 1945, care, făcînd bilanțul succeselor realizate în organizarea insurecției și a revoluției populare, a trasat sarcinile noii perioade istorice în care intra țara noastră. Conferința Națională a stabilit măsurile ce trebuiau luate pentru creșterea rolului partidului, pentru întărirea sa organizatorică și politică, pentru consolidarea unității clasei muncitoare în vederea conducerii cu succes a procesului de democratizare a țării, a pus la ordinea zilei reconstrucția națională, realizarea reformelor revo-

luționare ce se impuneau, a indicat ca linie de perspectivă dezvoltarea industriei naționale — ca bază a progresului economic general al societății românești, a întăririi independenței țării.

O victorie strălucită a partidului nostru, a forțelor democratice a fost cîștigarea alegerilor din noiembrie 1946 ; acestea au demonstrat cu putere că partidul dobîndise prin politica sa — ce exprima interesele vitale ale națiunii noastre — adeziunea imensei majorități a populației țării, reliefînd, totodată, voința maselor largi populare de a continua drumul dezvoltării democratice, revoluționare a societății noastre, de a instaura în România un regim nou, de libertate, dreptate și echitate socială și națională. Pe baza succesului dobîndit în alegeri s-a intensificat lupta politică a clasei muncitoare, a maselor largi populare pentru obținerea de noi cuceriri democratice, pentru accelerarea procesului de transformare revoluționară a societății românești.

Marile înfruntări politice și de clasă din perioada anilor următori s-au soldat cu cucerirea puterii politice, naționalizarea principalelor mijloace de producție, formarea sectorului socialist în industrie și alte ramuri economice, începerea cooperativizării agriculturii ; aceasta a marcat trecerea la o etapă istorică nouă în viața patriei noastre : etapa înfăptuirii obiectivelor fundamentale ale orînduirii socialiste. *(Aplauze puternice).*

Retrospectiva istorică a marilor lupte politice și procese revoluționare care au avut loc în societatea românească după 23 August 1944 demonstrează în mod elocvent că revoluția socialistă, cucerirea puterii de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și trecerea la edificarea noii orînduiri sociale sînt opera poporului român, rezultatul acțiunii inexorabile a legilor dezvoltării sociale, al condițiilor obiective social-economice din țara

noastră, rodul politicii ferme, marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, care a unit în jurul său toate forțele revoluționare, progresiste ale României. Totodată, un factor important au fost condițiile internaționale favorabile, ajutorul Uniunii Sovietice, colaborarea cu celelalte țări de democrație populară, solidaritatea și sprijinul clasei muncitoare și forțelor revoluționare, progresiste și antiimperialiste de pretutindeni. *(Vii aplauze).*

Acum, la a XXX-a aniversare a eliberării, poporul român se prezintă cu victorii istorice în toate domeniile vieții economice și sociale. În țara noastră a fost creată economia socialistă unitară. Socialismul a învins definitiv și pentru totdeauna, atît la orașe, cît și la sate. *(Aplauze puternice, prelungite).* Au fost lichidate clasele exploatatoare, a fost abolită asuprirea omului de către om. România s-a transformat dintr-o țară agrară, slab dezvoltată, într-un stat industrial-agrar, cu o industrie dinamică ce se dezvoltă în ritm intens pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, cu o agricultură socialistă în plin progres.

Industria românească produce astăzi de aproape 30 de ori mai mult decît acum trei decenii. S-au dezvoltat intens ramurile industriale moderne, cum sînt: construcția de mașini, electronica, construcția de utilaj complex și altele. Dacă în vechiul regim în România se realizau 280 000 de tone de metal anual, în acest an vom produce peste 9 000 000 de tone, iar în anul viitor peste 10 000 000. De la 1,5 miliarde kWh energie electrică în trecut, anul viitor vom realiza peste 55 miliarde kWh.

Putem spune că am pus bazele unei industrii constructoare de mașini în stare să rezolve cele mai complexe probleme ale tehnicii contemporane. Industria constructoare de mașini din țara noastră realizează în acest an o

producție de circa 92 de ori mai mare decît în 1938. Industria chimică a crescut de 172 de ori. S-a dezvoltat puternic industria ușoară, care produce circa 1 miliard de metri pătrați de țesături, față de circa 127 000 000 de metri pătrați în 1938; o mare dezvoltare au cunoscut, de asemenea, industria alimentară, industria bunurilor de consum creată în aceste decenii, care asigură satisfacerea într-o măsură tot mai mare a cerințelor maselor largi populare.

Reorganizată pe baze noi, socialiste, dotată cu mijloace mecanizate, agricultura de stat și cooperatistă realizează la rîndul ei producții vegetale și animale superioare față de trecut; producția de cereale este de aproape două ori mai mare decît în 1938.

Dispunem în prezent de un efectiv de circa 6 400 000 de bovine, față de circa 3 700 000 în 1938, de 15 400 000 de ovine, față de circa 10 000 000 înainte de război; numărul porcinelor este astăzi de aproape 4 ori mai mare decît în 1938. Realizăm în prezent o producție animalieră de 2,6 ori mai mare decît în 1938.

În legumicultură, anul trecut producția a fost de circa 2 800 000 de tone, adică cu 1 600 000 de tone mai mare decît în 1950. Viile și pepinierele viticole ocupă astăzi o suprafață de 335 000 ha, față de 250 000 ha în 1938, iar livezile și pepinierele pomicole de peste 430 000 ha, față de 247 000 în același an — 1938.

La a XXX-a aniversare a eliberării țării, poporul nostru se prezintă cu rezultate de seamă în realizarea marilor obiective stabilite de Congresul al X-lea pentru dezvoltarea în continuare, într-un ritm intens, a industriei și agriculturii, a bazei tehnico-materiale a țării, în vederea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, a egalizării cît mai rapide a nivelului de dezvoltare al României cu al țărilor socialiste avansate, apropierii de

statele cele mai dezvoltate din punct de vedere economic ale lumii. După cum se știe, în acești ani, din rîndul maselor a pornit o puternică mișcare patriotică pentru îndeplinirea prevederilor cincinalului înainte de termen. În înfăptuirea acestui obiectiv, oamenii muncii din toate sectoarele de activitate au obținut succese de seamă.

La a XXX-a aniversare a eliberării patriei și în întîmpinarea Congresului al XI-lea al partidului, multe organizații de partid județene, numeroase colective de oameni ai muncii din industrie, agricultură, transporturi și alte sectoare economice raportează îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan, a angajamentelor asumate. Producția industrială s-a dezvoltat în primii trei ani ai cincinalului într-un ritm de 12,7%, superior celui prevăzut în Directivele Congresului al X-lea și în planul cincinal, iar în primele șapte luni ale acestui an, ritmul de creștere a producției industriale a fost de peste 15%. Pe baza prevederilor planului pe anul 1975, adoptat de plenara Comitetului Central, se creează condiții pentru realizarea în bune condiții și înainte de termen a planului cincinal.

O puternică dezvoltare a cunoscut comerțul exterior al țării noastre. În 1938 România avea relații comerciale cu 44 de state, în marea lor majoritate din Europa, care dețineau peste 90% din totalul importurilor și peste 80% din totalul valorii exporturilor românești, alcătuite în principal din cereale, petrol, lemn și animale vii. Astăzi țara noastră are relații comerciale cu circa 120 de state de pe toate continentele, volumul total al comerțului exterior fiind de 19 ori mai mare decît în 1950.

Structura exportului s-a modificat substanțial, produsele industriei constructoare de mașini și ale industriei chimice reprezentînd, împreună, aproape jumătate din volumul total al livrărilor românești pe piața mondială.

Un progres deosebit a înregistrat comerțul nostru exterior în actualul cincinal. În perioada 1971—1974 ritmul mediu anual de creștere a comerțului exterior este de aproape 15%, fiind superior ritmului de creștere a produsului social și a producției industriale. Față de 1970, volumul comerțului exterior în 1974 a crescut cu 78%, diversificîndu-se tot mai mult și sporindu-și eficiența economică.

Creșterea industriei și agriculturii a permis sporirea continuă a venitului național, care a ajuns să fie astăzi de aproape 11 ori mai mare decît în 1938. Pe această bază, partidul a acționat și acționează cu consecvență pentru ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor. În acești 30 de ani, veniturile reale ale populației au crescut de circa 5 ori. Față de anul 1950, veniturile reale pe o persoană activă ale țărănimii — obținute din C.A.P. și gospodăria personală — s-au triplat.

Semnificativ pentru creșterea standardului de viață al populației este și faptul că în cei 30 de ani de la eliberare s-au construit circa un milion șase sute de mii de apartamente în orașe și circa două milioane trei sute de mii de locuințe la sate.

Un progres însemnat în ridicarea bunăstării maselor populare s-a obținut în actualul cincinal. În acești ani s-a realizat majorarea generală a retribuției, asigurîndu-se creșterea mai accentuată a retribuțiilor mici, raportul între veniturile mari și veniturile mici fiind în prezent de 6 : 1. Cunoașteți măsurile adoptate recent de Comitetul Central pentru trecerea la cea de-a doua etapă a majorării retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii; ca urmare a acestora, retribuția minimă lunară se ridică la 1 346 de lei pentru muncitorii calificați și 1 140 de lei pentru muncitorii necalificați, față de 800 de lei cît era retribuția minimă pe economie la începutul cincinalului.

în actualul cincinal, retribuția reală a oamenilor muncii sporește cu 24%, față de 20% cît se planificase inițial.

De asemenea, în cursul cincinalului, după cum se știe, pensiile de asigurări sociale au fost majorate cu 20%; s-au mărit cu 36% alocațiile pentru copii, au fost sporite soldele militarilor și bursele studenților. Îmbunătățiri importante s-au realizat și în domeniul condițiilor de locuit ale oamenilor muncii, în acest cincinal construindu-se peste jumătate de milion de apartamente din fondurile statului sau cu sprijinul acestuia.

În cursul cincinalului a cunoscut o puternică creștere și nivelul de trai al țărănimii; s-a stabilit venitul minim garantat, iar prin măsurile adoptate recent acest venit a fost sporit; au crescut pensiile, s-au introdus ajutorul pentru copii și asistența medicală gratuită la sate. Veniturile bănești și în natură obținute din munca în cooperativele agricole de producție și în gospodăriile personale cresc pe o persoană activă în cincinal cu circa 35%. În felul acesta condițiile de viață ale țărănimii s-au apropiat mult de cele ale clasei muncitoare.

Ca rezultat al tuturor măsurilor luate de partid și guvern, pe baza succeselor obținute în producția de bunuri materiale, a dezvoltării în ritm intens a economiei naționale, la sfîrșitul cincinalului veniturile reale ale populației vor fi cu circa 55% mai mari decît în 1970.

Succese istorice au fost obținute în dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii, în ridicarea gradului de civilizație a întregii societăți.

Pornind de la faptul că învățămîntul este un factor esențial al progresului social, al înseși edificării orînduirii socialiste, partidul și statul au acordat o importanță de prim ordin extinderii rețelei școlare de toate gradele, modernizării instrucției publice, asigurării condițiilor pentru pregătirea sutelor de mii de cadre cerute de progresul impetuos al economiei și întregii vieți sociale. Proporțiile dezvoltării învățămîntului sînt grăitor ilustrate de faptul că în prezent numărul studenților este de peste 5,5 ori mai mare decît în 1938, iar al elevilor de peste 2,5 ori. În ultimii 20 de ani, cheltuielile statului pentru învățămînt au crescut de peste 5 ori.

În anii ce au trecut de la eliberarea țării a luat, de asemenea, o amploare deosebită activitatea de cercetare științifică, care, în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane, reprezintă o puternică forță de producție materială, un factor hotărîtor al progresului general al societății. Știința asigură nu numai sporirea și modernizarea continuă a producției de bunuri materiale; întreaga edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate se bazează pe cuceririle gîndirii științifice, încorporează ceea ce este înaintat în domeniul cunoașterii.

O grijă deosebită manifestă societatea noastră pentru ocrotirea sănătății populației. Cifra paturilor în spitale este în 1974 de circa 6 ori mai mare decît în 1938. De asemenea, numărul medicilor este astăzi de circa 4 ori mai mare decît acum 30 de ani, revenind un medic la 635 de locuitori, ceea ce situează țara noastră printre statele cu un nivel ridicat de asistență sanitară. În ultimele două decenii, cheltuielile statului pentru sănătate au crescut de aproape 5 ori.

Eforturi importante au fost făcute în decursul acestor 30 de ani pentru dezvoltarea bazei materiale a culturii și artei, pentru lărgirea orizontului general de cultură al maselor, pentru crearea condițiilor necesare înfloririi creației literar-artistice și îmbogățirea vieții spirituale a întregului nostru popor. Activitatea cultural-educativă a fost orientată spre ridicarea nivelului de conștiință al maselor, spre formarea omului nou al societății socialiste, cu un înalt nivel de cunoaștere și înțelegere a fenomene-

lor și legilor sociale, a răspunderii ce revine fiecăruia în făurirea destinului nou al României socialiste.

Progresele mari realizate în aceste domenii se reflectă în mod concludent în nivelul cheltuielilor social-culturale finanțate de la bugetul statului, care sînt astăzi de 22 de ori mai mari decît în 1938.

Eforturi remarcabile s-au făcut în domeniul asigurării unor condiții mai bune pentru satisfacerea unor necesități generale din bugetul statului. Astăzi, pentru fiecare familie se cheltuiesc anual circa 7 000 de lei în acest scop.

După cum se poate lesne remarca, în aceste trei decenii țara noastră a străbătut un drum lung și glorios. România de astăzi nu mai seamănă întru nimic cu cea de acum 30 de ani ; întreaga societate a cunoscut transformări revoluționare profunde, s-a schimbat din temelii. Peste tot au apărut dovezile materiale și spirituale ale unei civilizații noi, pretutindeni pulsează ritmul unei vieți economice și sociale bogate și dinamice.

Vă amintiți, dragi tovarăși, de teoriile din trecut care spuneau că România este sortită să rămînă o țară eminamente agricolă. Comuniștii, clasa muncitoare, poporul nostru au aruncat peste bord aceste teorii false și au demonstrat că un popor stăpîn pe destinele sale poate să făurească într-un timp istoric scurt o economie înaintată, o industrie puternică. *(Aplauze puternice).*

Ne amintim, de asemenea, că, chiar după 23 August, unii economiști mai manifestau multă neîncredere în forța clasei muncitoare, în intelectualitatea noastră, căutînd să convingă că nu ar fi bine să mergem pe calea organizării unei industrii moderne. Și acești economiști au dovedit că nu cunosc economia, că nu au avut încredere în clasa muncitoare. Clasa muncitoare le-a demonstrat cu putere că este în stare să conducă mai bine, să înfăp-

tuiască succese mărețe în toate domeniile de activitate. *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-a schimbat radical întregul mod de existență al poporului nostru, atît în ce privește condițiile de muncă, cît și cele ale vieții materiale și spirituale. Conștient de toate aceste realizări uriașe, pe care numai orînduirea socialistă le-a făcut posibile, întregul popor este hotărît să meargă neabătut înainte, înfăptuind întocmai programul partidului, politica sa marxist-leninistă, ce corespunde pe deplin intereselor generale ale întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Marile succese obținute în acești 30 de ani, ca și în actualul cincinal, în dezvoltarea economiei socialiste, a științei și culturii, în creșterea bunăstării poporului demonstrează cu toată puterea justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator principiile generale ale socialismului, adevărurile universal valabile, la condițiile concrete ale României. Ele sînt rodul muncii pline de abnegație a clasei muncitoare, a inginerilor și tehnicienilor, a țărănimii și celorlalți lucrători de la sate, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate.

De la această înaltă tribună, cu prilejul sărbătoririi a 30 de ani de la eliberarea patriei de sub dominația fascistă, adresez, în numele Comitetului Central al partidului, cele mai calde felicitări clasei noastre muncitoare, inginerilor, tehnicienilor, țărănimii, celorlalți lucrători din agricultură, intelectualității, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregului nostru popor, pentru mărețele realizări cu care întîmpină această mare sărbătoare națională și Congresul al XI-lea și le urez noi și mari succese în activitatea lor viitoare. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Succesele realizate în anii construcției socialiste, în

înfăptuirea prevederilor planului cincinal demonstrează încă o dată forța creatoare a poporului nostru, deplin stăpîn pe destinele lui, liber să-și făurească viața corespunzător voinței și năzuințelor sale, demonstrează superioritatea orînduirii socialiste, care asigură unirea eforturilor întregului popor în direcția făuririi bunăstării și fericirii sale. *(Aplauze puternice).*

PROGRAMUL ȘI DIRECTIVELE CE VOR FI ADOPTATE DE CONGRESUL AL XI-LEA AL PARTIDULUI DESCHID MĂREȚE PERSPECTIVE DE ÎNFLORIRE MATERIALĂ ȘI SPIRITUALĂ A ROMÂNIEI SOCIALISTE, DE FĂURIRE A SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE ȘI ÎNAINTARE PE CALEA COMUNISMULUI

Stimați tovarăși și prieteni,

Peste cîteva luni va avea loc Congresul al XI-lea al partidului, care va marca un moment nou pe calea înfăptuirii politicii de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism.

Congresul va dezbate și elabora primul Program al partidului, care sintetizează experiența luptelor revoluționare și a muncii de construcție socialistă în România, precum și a luptelor revoluționare și de construcție socialistă pe plan mondial, și trasează direcțiile activității partidului pentru o perioadă de 20—25 de ani.

Congresul va adopta Directivele de dezvoltare economico-socială a țării în cincinalul 1976—1980 și prognozele de perspectivă pînă în 1990.

După cum se poate constata, proiectul de Directive

concentrează în continuare eforturile societății în direcția creșterii în ritm intens a industriei socialiste — baza dezvoltării întregii economii naționale —, a modernizării ei în pas cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane.

După cum se știe, în actualul cincinal alocăm pentru fondul de dezvoltare peste 33% din venitul național, iar pentru fondul de consum circa 67%. Proiectul de Directive prevede ca și în perioada viitorului cincinal eforturile pentru acumulare să fie mari, fondul de dezvoltare atingînd 33—34%, iar fondul de consum 66—67%. Această politică reprezintă o necesitate imperioasă pentru realizarea țelurilor pe care și le-au propus partidul și statul nostru, pentru ridicarea României pe noi trepte de civilizație, pentru însăși opera de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate. Viața demonstrează că în lumea de azi decalajul între țările avansate și țările slab dezvoltate nu numai că nu se micșorează în ansamblu, dar continuă să crească. Reducerea și, în ultimă instanță, lichidarea acestor decalaje impun eforturi considerabile din partea țărilor rămase în urmă, reclamă concentrarea tuturor resurselor materiale și umane, necesită o muncă încordată, perseverentă pentru intrarea hotărîtă pe orbita civilizației moderne.

Țelul fundamental al fiecărui popor este acela de a-și asigura un nivel de viață material și spiritual tot mai înalt. Dar acest deziderat nu se poate realiza fără construirea unei baze tehnico-materiale puternice a societății, fără asigurarea unui ritm înalt al dezvoltării forțelor de producție. Nici un popor care vrea să progreseze nu poate consuma atît cît produce sau mai mult decît produce. Orice reducere a acumulărilor, orice slăbire a ritmului de dezvoltare, în condițiile actualei revoluții tehnico-științifice, nu pot decît să condamne națiunea la înapoiere pentru

o lungă perioadă de timp, să pună în pericol atît prezentul, cît și viitorul poporului. Poporul nostru este pe deplin conștient de faptul că bunăstarea și fericirea sa depind exclusiv de munca pe care o desfășoară, sînt rodul eforturilor brațelor și minții lui. De aceea, el înfăptuiește cu deplină convingere politica partidului de dezvoltare în ritm înalt a economiei, de consacrare a unui procent însemnat din venitul național acumulării, reproducției lărgite, creșterii și modernizării forțelor de producție ale țării, fiind conștient că aceasta asigură bunăstarea și fericirea întregii noastre națiuni, un viitor tot mai luminos întregului popor.

Planul cincinal 1976—1980 prevede realizarea unui vast program de investiții — care va însuma circa 920—960 miliarde de lei —, pe baza căruia vor fi construite și date în funcțiune circa 2 700 noi capacități de producție.

Ponderea hotărîtoare a investițiilor productive va fi deținută în continuare de industrie, căreia i se vor aloca circa două treimi din totalul fondurilor investite pe cincinal.

O atenție deosebită vom acorda dezvoltării agriculturii — ramură principală a economiei noastre naționale, de care depinde, în bună măsură, progresul general, economic și social al țării. Fonduri însumînd peste 90 miliarde de lei vor fi alocate pentru modernizarea agriculturii, pentru realizarea programului național de irigații și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a acestei importante ramuri a economiei naționale.

Un obiectiv esențial al politicii de ridicare economico-socială a țării, care-și găsește în mod pregnant expresia în proiectul de Directive ale Congresului pentru noul cincinal, este îmbunătățirea în continuare a repartizării teritoriale a forțelor de producție. Noile capacități industriale și agrozootehnice vor fi amplasate astfel încît să asigure dezvoltarea armonioasă a întregii țări, a tuturor județelor patriei. Urmărim pe această cale ca în anul 1980 nici unul din județele țării să nu realizeze o producție industrială mai mică de 10 miliarde de lei, iar în perspectivă, pînă în 1990, să ajungem la 18—20 miliarde de lei producție industrială minimă în fiecare județ. Pentru a înțelege mai bine ce înseamnă aceasta, trebuie menționat că avem astăzi județe care au producții industriale sub 3 miliarde de lei anual. Aceasta va marca, fără îndoială, un adevărat salt calitativ în repartizarea rațională a forțelor de producție, în ridicarea economică și socială a întregii țări.

Caracteristicile principale ale viitorului plan cincinal constau în îmbunătățirea structurii economiei naționale în pas cu exigențele revoluției tehnico-științifice și corespunzător cerințelor diviziunii internaționale a muncii, valorificarea la un nivel superior a resurselor materiale și umane ale țării, ridicarea gradului de tehnicitate a întregii producții, perfecționarea tehnologiilor de fabricație în toate ramurile economice, sporirea rentabilității producției, a întregii activități economice, în vederea creșterii mai rapide a venitului național și a bunăstării întregului nostru popor.

Se va promova o politică fermă de asigurare a bazei proprii de materii prime și de resurse energetice, precum și de folosire a lor rațională. În vederea identificării de noi resurse energetice și materii prime minerale se prevede intensificarea lucrărilor de prospecțiuni și explorări în toate zonele țării ; de asemenea, va crește producția de energie electrică, prin construirea și darea în funcțiune, în cincinalul următor, a unor centrale electrice totalizînd o putere instalată de 5 400—5 700 MW. În

această perioadă urmînd să înceapă, totodată, construcția primelor centrale nucleare din țara noastră.

Un obiectiv fundamental al proiectului de Directive este asimilarea și introducerea în fabricație mai rapidă a produselor noi, urmînd ca în 1980 circa 45% din valoarea producției industriale să fie realizată pe seama produselor noi și perfecționate. În perioada următoare se vor accentua și mai puternic mecanizarea, automatizarea și cibernetizarea proceselor de producție și de muncă.

O sarcină centrală a întregii activități economice va fi ridicarea nivelului calitativ și a performanțelor tehnice ale produselor românești, modernizarea continuă și realizarea lor la parametri mondiali, concomitent cu lărgirea gamei de sortimente atît în industria producătoare de mijloace de producție, cît și în industria bunurilor de consum. Ridicarea la parametri mondiali a produselor noastre constituie, în condițiile actualei revoluții tehnico-științifice, o condiție de prim ordin a înzestrării tehnice a economiei naționale, a satisfacerii în bune condiții a consumului intern, precum și a asigurării unei competitivități sporite pe piața internațională, a valorificării superioare a produselor noastre în comerțul exterior.

Realizarea marilor obiective ale politicii partidului necesită intensificarea eforturilor pentru sporirea eficienței producției în toate ramurile economiei naționale. Aceasta impune, în primul rînd, creșterea simțitoare a productivității muncii — pe baza căreia se prevede să se obțină circa 70% din sporul producției industriale stabilite în planul cincinal —, folosirea cu randament sporit a fondurilor fixe, a forței de muncă și a tuturor mijloacelor materiale și financiare de care dispun unitățile economice. Vor trebui luate măsuri ferme pentru gospodărirea cît mai rațională a resurselor materiale și fondurilor financiare, pentru introducerea unui regim strict de economii în toate compartimentele activității economice, pentru reducerea continuă a cheltuielilor materiale și a costurilor de producție. Numai pe această bază se vor putea asigura creșterea venitului național și ridicarea standardului de viață al întregului nostru popor.

Partidul și guvernul vor acționa în continuare pentru îmbunătățirea conducerii și planificării activității economice, perfecționarea organizării producției și a muncii, asigurarea în bune condiții a aprovizionării tehnico-materiale, creșterea gradului de concentrare și specializare a producției și intensificarea cooperării dintre întreprinderi, în scopul punerii tot mai largi în valoare a posibilităților și rezervelor de care dispune economia noastră socialistă. Dirijarea unitară, pe baza planului național unic, a dezvoltării economico-sociale a țării cere reglementarea precisă, pe bază de legi și norme clare, a atribuțiilor și răspunderilor tuturor unităților economice, a raporturilor dintre ele și totodată asigurarea cadrului corespunzător pentru dezvoltarea largă a inițiativei și spiritului gospodăresc al maselor de oameni ai muncii, participarea lor nemijlocită — în calitate de proprietari ai mijloacelor de producție și producători ai bunurilor materiale — la conducerea întregii activități economico-sociale. Astfel vor fi tot mai eficient mobilizate eforturile oamenilor muncii, ale întregii națiuni într-o direcție unică — aceea a înfăptuirii Programului partidului de dezvoltare economică și socială a țării, de făurire a bunăstării și fericirii întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

În noul cincinal, 1976—1980, se va pune un accent deosebit pe pregătirea forței de muncă. În această perioadă vor fi create circa 1 200 000 noi locuri de muncă, din care peste 60% în industrie. În vederea acoperirii necesarului de cadre calificate urmează să fie pregătiți

1 550 000—1 700 000 de muncitori calificaţi şi 250 000—300 000 de tehnicieni, ingineri şi alţi specialişti. În cursul cincinalului viitor, populaţia ce lucrează în industrie va depăşi, pentru prima dată în istoria ţării, pe cea ocupată în agricultură, urmînd ca în 1980 industria şi construcţiile să cuprindă 47—48% din populaţia ocupată, iar agricultura 27—28%. Aceasta va marca o schimbare calitativă deosebit de însemnată în structura socială a ţării, va accentua procesul de apropiere între clasele şi păturile sociale ale ţării, de dispariţie treptată a deosebirilor esenţiale dintre oraş şi sat, dintre munca fizică şi munca intelectuală.

Proiectul de Directive acordă o atenţie deosebită dezvoltării învăţămîntului, în vederea pregătirii cadrelor necesare diferitelor sectoare de activitate economico-socială. Caracteristica principală a politicii de perfecţionare a învăţămîntului va fi împletirea organică a procesului de instruire cu activitatea practică în producţie, în cercetare. Se va asigura integrarea organică a învăţămîntului cu cercetarea şi producţia, şcolile, în special unităţile de învăţămînt superior, devenind puternice centre de învăţămînt, cercetare şi producţie, în stare să contribuie activ şi eficient la progresul general al economiei şi culturii socialiste.

În cincinalul viitor se va acorda o atenţie principală creşterii aportului ştiinţei şi tehnologiei la întreaga dezvoltare economico-socială a ţării, orientîndu-se în mod ferm cercetarea spre satisfacerea cerinţelor concrete ale modernizării industriei, agriculturii şi celorlalte ramuri economice, ale dezvoltării culturii, ale perfecţionării organizării şi conducerii întregii societăţi.

Directivele pe care le va adopta Congresul al XI-lea vor asigura, fără îndoială, traducerea în viaţă a prevederilor Programului partidului pentru următoarea perioadă de cinci ani, vor duce la înfăptuirea neabătută a obiectivelor societăţii socialiste multilateral dezvoltate. Viitorul plan cincinal constituie parte integrantă a Programului de înaintare a României pe calea luminoasă a comunismului.

Fără îndoială că perspectivele măreţe pe care le deschid Directivele vor mobiliza elanul şi energiile tuturor oamenilor muncii, vor pune în mişcare întreaga forţă creatoare a naţiunii noastre socialiste, vor determina noi şi mari victorii în munca şi lupta eroică a poporului nostru — constructor al socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

ÎNTĂRIREA CONTINUĂ A ROLULUI CONDUCĂTOR AL PARTIDULUI, PERFECŢIONAREA ACTIVITĂŢII STATULUI, DEZVOLTAREA DEMOCRAŢIEI SOCIALISTE, ASIGURAREA PARTICIPĂRII ÎNTREGULUI POPOR LA CONDUCEREA SOCIETĂŢII, APLICAREA FERMĂ A PRINCIPIILOR SOCIALISMULUI ÎN ÎNTREAGA VIAŢĂ SOCIALĂ — OBIECTIVE CENTRALE ALE URMĂTOAREI ETAPE ISTORICE

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Succesele obţinute în anii construcţiei socialiste, în înfăptuirea actualului cincinal sînt nemijlocit legate de activitatea politică, organizatorică şi ideologică a partidului nostru, de faptul că partidul comunist îşi îndeplineşte neabătut rolul de forţă politică conducătoare în toate domeniile de activitate ale societăţii.

Astăzi, la a XXX-a aniversare a eliberării ţării, partidul nostru se prezintă ca o puternică forţă politică ce

călăuzește neabătut întregul popor în lupta pentru construcția socialismului, pentru ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație. Niciodată poporul român nu a avut o asemenea forță politică hotărîtă și capabilă să slujească fără preget interesele sale supreme. *(Aplauze puternice, prelungite).* Iată de ce partidul nostru comunist este înconjurat cu dragoste și stimă de întregul popor, iată de ce vom face totul și în viitor pentru a întări necontenit partidul, pentru ca el să-și îndeplinească în condiții tot mai bune rolul de forță politică conducătoare a societății, pentru întărirea unității și forței sale. Vom acționa pentru ca fiecare activist, fiecare membru al partidului să-și îndeplinească neabătut sarcinile încredințate, participînd totodată la elaborarea democratică a tuturor hotărîrilor privind dezvoltarea economico-socială a țării. Pornim permanent de la faptul că nu există nimic mai sfînt pentru un comunist decît de a sluji poporul, cauza păcii, cauza socialismului. *(Aplauze puternice).*

Statul nostru socialist și-a îndeplinit și își îndeplinește cu succes misiunea sa de organizare și conducere a activității economico-sociale, sarcina de a crea cadrul organizatoric corespunzător participării la conducerea vieții economico-sociale a maselor largi populare. În perspectiva dezvoltării societății noastre socialiste va crește și mai mult rolul organizatoric, de planificare și conducere a activității economico-sociale, al statului. Partidul va acționa pentru perfecționarea activității statului pe baza centralismului democratic, ce asigură îmbinarea armonioasă a conducerii unitare a întregii vieți economico-sociale cu dezvoltarea inițiativei organelor locale, cu lărgirea atribuțiilor consiliilor populare județene, orășenești și comunale, a tuturor unităților teritorial-administrative, economice și sociale.

Factorul principal al forței și trăiniciei statului nostru

socialist este întărirea continuă a alianței clasei muncitoare cu țărănimea — temelia de granit a orînduirii noastre socialiste —, unitatea strînsă dintre muncitori, țărani și intelectuali, între toate categoriile de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate. Acționînd ca instrument principal al exercitării puterii oamenilor muncii, statul nostru socialist își va intensifica activitatea pentru înfăptuirea fermă și consecventă a Programului Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Armata noastră nouă, populară, născută în lupta împotriva fascismului, își ridică necontenit pregătirea militară și politică pentru a fi în orice moment gata să-și îndeplinească misiunea de apărare a cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității țării. Armata noastră dezvoltă neabătut colaborarea cu armatele țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, cu armatele tuturor țărilor socialiste și ale altor state prietene.

Organele Ministerului de Interne, de securitate și miliție, care s-au dezvoltat în lupta împotriva forțelor reacționare, pentru apărarea cuceririlor revoluționare, își îndeplinesc, de asemenea, neabătut misiunea de apărare a cuceririlor socialiste, a proprietății obștești, a bunurilor și liniștei întregului nostru popor.

Vom acționa pentru ca toate organele aparatului nostru de stat, inclusiv organele de justiție, să servească neabătut interesele construcției socialiste, interesele întregului popor.

Vom veghea la respectarea cu sfințenie a prevederilor Constituției și legilor țării, la așezarea tuturor raporturilor sociale pe baze legale, perfecționînd continuu legislația noastră în raport cu schimbările fundamentale produse în orînduirea socialistă, în relațiile de proprietate și sociale din țara noastră.

În procesul edificării societății socialiste multilateral

dezvoltate se întărește continuu coeziunea poporului nostru în jurul partidului. Această realitate a fost elocvent exprimată recent de Congresul Frontului Unității Socialiste — moment important în viața social-politică a țării. Congresul a consolidat și mai mult Frontul Unității Socialiste, ca organism politic permanent, revoluționar, democratic, care asigură cadrul organizatoric larg de participare a oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea societății, la înfăptuirea programului Partidului Comunist Român. Unind toate organizațiile politice, obștești și culturale, toate clasele și categoriile sociale, Frontul Unității Socialiste constituie expresia cea mai grăitoare a schimbărilor fundamentale petrecute în structura socială a țării, precum și a perspectivei unirii tot mai strînse și apropierii claselor și păturilor sociale în procesul înaintării spre comunism, al făuririi poporului muncitor unic. Partidul va acționa pentru creșterea continuă a rolului Frontului Unității Socialiste în unirea eforturilor întregii națiuni în marea operă de zidire a luminosului edificiu al socialismului și comunismului.

Partidul nostru a luat o serie de măsuri pentru lărgirea continuă a participării efective a oamenilor muncii la conducerea activității economice și sociale. Înființarea comitetelor și consiliilor oamenilor muncii, ca organe colective de conducere, instituționalizarea adunărilor generale, promovarea largă a principiului muncii și conducerii colective la toate nivelurile, dezbaterea cu masele largi populare a celor mai importante legi și hotărîri ce privesc mersul înainte al societății noastre — toate acestea demonstrează procesul de lărgire și adîncire continuă a democrației economice, muncitorești, a democrației socialiste în general, preocuparea partidului de a asigura toate condițiile pentru făurirea conștientă de către popor a propriei sale istorii, a propriului său destin. Spre deose-

bire de democrația burgheză, în care se mențin deosebirile și inegalitățile de clasă, democrația noastră are la bază proprietatea socialistă, egalitatea socială a maselor ; ea asigură în fapt participarea oamenilor muncii la elaborarea politicii generale interne și externe a țării, la luarea deciziilor în toate domeniile de activitate. Aceasta reprezintă și o înaltă școală politică de educare socialistă a maselor, de creștere a răspunderii fiecărui cetățean față de interesele generale ale colectivității, ale întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze puternice).*

Un rol tot mai important în dezvoltarea democrației socialiste, în întreaga activitate de construire a noii orînduiri sociale din țara noastră au organizațiile de masă și obștești — sindicatele, organizațiile de tineret și femei, uniunile cooperatiste, uniunile de creație și asociațiile profesionale și științifice. Lor le revine sarcina de a asigura participarea efectivă și cît mai activă a membrilor lor la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului în toate domeniile de activitate, la dezbaterea legilor și principalelor hotărîri ale statului, la apărarea și dezvoltarea proprietății socialiste ; stimulînd inițiativa creatoare a oamenilor muncii în îndeplinirea programului partidului, ele trebuie să contribuie totodată la soluționarea corespunzătoare a problemelor de viață și muncă ale membrilor societății noastre, la educarea socialistă, în spiritul eticii și echității socialiste, a maselor de oameni ai muncii de la orașe și sate.

Partidul și guvernul vor face totul și în viitor pentru perfecționarea continuă a democrației socialiste — necesitate obiectivă a operei de edificare a societății socialiste și comuniste pe pămîntul României.

Pornind de la rolul și însemnătatea națiunii în asigurarea progresului istoric, partidul acționează neabătut pentru dezvoltarea și înflorirea continuă a națiunii noastre

socialiste, pentru afirmarea deplină a tuturor forțelor sale creatoare, pentru accentuarea trăsăturilor și caracteristicilor ei noi, determinate de unitatea de interese și idealuri ale întregului popor, de ideologia revoluționară a proletariatului, care călăuzește lupta și munca întregii societăți.

O realizare de importanță fundamentală a partidului nostru este soluționarea marxist-leninistă a problemei naționale, lichidarea pentru totdeauna a asupririi și inegalității, realizarea deplinei egalități în drepturi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Acționăm în spiritul principiului marxist-leninist potrivit căruia egalitatea în drepturi se realizează în primul rînd prin ridicarea gradului de dezvoltare economico-socială a tuturor regiunilor țării, prin crearea condițiilor și posibilităților de participare, cu drepturi depline, la viața economică și socială a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate. Politica marxist-leninistă în problema națională se reflectă și în asigurarea învățămîntului în limba maternă, precum și a dreptului de folosire liberă a acesteia în toate domeniile de activitate. Această politică a partidului determină întărirea continuă a unității și frăției oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, dezvoltarea colaborării și conlucrării lor strînse în scopul înfloririi patriei comune. Partidul va veghea și în viitor, neabătut, la înfăptuirea deplinei egalități în drepturi pentru toți cetățenii patriei, la afirmarea lor neîngrădită în toate domeniile vieții sociale, la întărirea coeziunii și unității întregului popor în lupta pentru realizarea măreț elor idealuri ale socialismului și comunismului pe pămîntul României. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși și prieteni,

Acum, cînd privim retrospectiv drumul parcurs în decurs de 30 de ani, încercăm un puternic sentiment de mîndrie pentru tot ceea ce a înfăptuit poporul nostru sub conducerea partidului comunist. Desigur, acest drum nu a fost ușor. A trebuit să învingem multe greutăți, să trecem peste multe obstacole; s-au manifestat și numeroase lipsuri, greșeli și, din păcate, au fost comise abuzuri și ilegalități, străine spiritului orînduirii noastre socialiste. Partidul a acționat cu hotărîre pentru lichidarea greșelilor, lipsurilor, pentru învingerea greutăților, a luat poziție fermă împotriva abuzurilor și denaturărilor comise și a stabilit măsuri ca ele să nu se mai repete.

Desigur, tovarăși, ne aflăm la o adunare festivă, jubiliară, cînd facem bilanțul succeselor; noi sîntem însă comuniști, iar comunistul se caracterizează prin spirit lucid, de obiectivitate în judecarea faptelor și evenimentelor, în analiza istoriei. Chiar și în acest moment solemn, cînd trecem în revistă mărețele victorii ale acestor trei decenii de istorie glorioasă a poporului nostru, nu putem ignora laturile negative ale activității desfășurate în această perioadă, nu ne putem opri să examinăm în mod critic procesele care au avut loc, realitatea complexă a dezvoltării noastre sociale. Procedînd astfel, demonstrăm forța și tăria partidului nostru, justețea politicii sale revoluționare și, totodată, exprimăm hotărîrea noastră fermă de a asigura înfăptuirea neabătută în viață a principiilor socialismului, realizarea programului partidului de edificare a celei mai înaintate și mai drepte societăți din lume — societatea comunistă. *(Aplauze puternice).*

În cei 30 de ani care au trecut de la eliberarea țării au avut loc adînci transformări în viața socială, în struc-

tura societății, profunde prefaceri în conștiința oamenilor. Partidul a desfășurat în această perioadă o intensă activitate educativă pentru formarea conștiinței socialiste, pentru înarmarea maselor largi cu concepția revoluționară despre lume și viață a materialismului dialectic și istoric, pentru lărgirea orizontului cultural-științific al celor ce muncesc. Rezultatele acestei politici își găsesc expresia în participarea entuziastă a întregului popor la transpunerea în viață a programului partidului, în atitudinea înaintată manifestată în munca pentru interesele generale ale societății, în eroismul și spiritul de abnegație cu care oamenii muncii acționează pentru edificarea noii orînduiri socialiste. Partidul va milita și în viitor, în mod consecvent, pentru înarmarea ideologică a maselor, pentru dezvoltarea gîndirii lor revoluționare, în vederea înțelegerii juste a marilor procese ce au loc în societatea noastră, a întregii dezvoltări contemporane, a legilor obiective care guvernează viața socială, a politicii generale a partidului și statului. Totodată, se va desfășura o muncă intensă pentru așezarea la baza tuturor relațiilor din societatea noastră a principiilor eticii și echității socialiste, pentru însușirea profundă de către masele largi a măreţelor idealuri de viață ale comunismului. Educarea omului nou, formarea conștiinței socialiste, a concepției înaintate, științifice despre lume și viață reprezintă una din sarcinile fundamentale ale edificării societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării spre comunism, căreia partidul nostru îi va acorda și în viitor o atenție de prim ordin.

În centrul politicii Partidului Comunist Român stă idealul realizării libertății, bunăstării, fericirii și demnității omului, a întregului popor, făurirea celei mai drepte și mai nobile societăți la care au visat mințile luminate ale lumii — societatea comunistă. La baza acestei politici se află principiile umanismului socialist, în virtutea cărora relațiile dintre membrii societății trebuie să se întemeieze pe egalitate deplină, pe colaborare, stimă și întrajutorare tovărășească. Corespunzător concepției noastre despre umanism, societatea socialistă și comunistă va asigura împlinirea multilaterală a personalității umane, valorificarea tuturor capacităților și talentelor fiecăruia în slujba binelui comun, a prosperității întregii societăți, făurirea conștientă de către toți cetățenii a propriului lor destin comun, în care își găsește deplina realizare destinul individual al fiecărui cetățean. În aceasta constă superioritatea idealului umanist al partidului nostru, al poporului, al societății socialiste multilateral dezvoltate, al comunismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Măreţele înfăptuiri din anii construcției socialismului, succesele remarcabile cu care oamenii muncii întîmpină a XXX-a aniversare a eliberării țării și Congresul al XI-lea al partidului ne dau deplină încredere în perspectiva de viitor, ne oferă temeiul să afirmăm că Programul partidului și prevederile Directivelor pentru cincinalul următor vor fi realizate în bune condiții, asigurînd ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație, înaintarea pe calea societății socialiste multilateral dezvoltate, spre comunism. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși și prieteni,

În dezvoltarea cu succes a țării noastre, un rol important a avut colaborarea cu țările socialiste, cu alte țări prietene, cu toate statele lumii. Fără îndoială că, pe lîngă eforturile susținute făcute de întregul nostru popor, colaborarea cu țările socialiste, cu celelalte state a fost un

factor de seamă al înaintării în ritm intens a țării noastre pe calea progresului și civilizației.

Aș dori, în acest context, să menționez importanța deosebită a relațiilor de colaborare cu Uniunea Sovietică, ce ocupă primul loc — respectiv peste o cincime — în cadrul raporturilor noastre economice internaționale, precum și importanța relațiilor cu celelalte țări din C.A.E.R.

Vom acționa neabătut pentru a contribui la extinderea în continuare a colaborării în cadrul C.A.E.R., în vederea realizării Programului complex care să ducă la dezvoltarea economico-socială a fiecărei țări, la apropierea nivelurilor de dezvoltare, la creșterea forței generale a țărilor socialiste, la sporirea prestigiului socialismului în lume.

Vom milita neabătut pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare economico-socială cu toate țările socialiste, văzînd în aceasta un factor important al progresului fiecărei țări, al victoriei cauzei socialismului în general. *(Vii aplauze).*

Vom intensifica colaborarea economică și cooperarea cu țările în curs de dezvoltare, cu statele ce acționează pentru dezvoltarea economico-socială independentă, relațiile cu acestea avînd o importanță deosebită în afirmarea noilor principii de colaborare internațională, în lupta pentru o nouă ordine economică mondială.

În același timp, în spiritul coexistenței pașnice, vom extinde relațiile de colaborare cu toate celelalte țări, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, considerînd că participarea activă la diviziunea internațională a muncii este o necesitate obiectivă a progresului economico-social al fiecărei țări, o cerință a realizării unor relații internaționale noi, a unei politici de pace și colaborare între popoare. *(Aplauze puternice).*

MARILE PREFACERI REVOLUȚIONARE PE ARENA MONDIALĂ — CARACTERISTICA ESENȚIALĂ A DEZVOLTĂRII CONTEMPORANE

Stimați tovarăși și prieteni,

Sărbătorim a XXX-a aniversare a eliberării României de sub dominația fascistă în condițiile unor mari prefaceri economice, sociale și naționale revoluționare pe plan internațional.

În lume s-au produs și sînt în curs de accentuare mari schimbări în raportul de forțe; se afirmă tot mai puternic voința popoarelor de pe toate meridianele de a fi deplin stăpîne pe bogățiile lor naționale, de a-și asigura dezvoltarea economico-socială independentă, corespunzător voinței lor, fără nici un amestec din afară.

În schimbarea raportului de forțe, un rol tot mai important îl au țările socialiste, succesele mari pe care ele le obțin în dezvoltarea economico-socială. Așa cum se știe, cu 30 de ani în urmă exista în lume, ca țară socialistă, Uniunea Sovietică, a cărei apariție pe arena mondială a reprezentat un moment de cotitură în istoria universală. De asemenea, trecuse pe calea construirii societății socialiste Republica Populară Mongolă. În acest răstimp, în Europa, prin lupta popoarelor, s-au creat noi state socialiste: Albania, Bulgaria, Cehoslovacia, Republica Democrată Germană, Iugoslavia, Polonia, România și Ungaria. Un eveniment de importanță istorică l-a constituit victoria revoluției socialiste în China și crearea Republicii Populare Chineze. *(Aplauze puternice).* Pe continentul asiatic au luat ființă, de asemenea, ca urmare a mișcării revoluționare a popoarelor, Republica Populară Democrată Coreeană și Republica Democrată Vietnam. *(Aplauze puternice).* O semnificație deosebită au avut

victoria revoluției în Cuba, crearea primului stat socialist pe continentul american. *(Aplauze puternice).* În lume există acum 14 țări socialiste, care cuprind o treime din populația globului și dețin un loc tot mai important în producția mondială, în dezvoltarea științei și tehnicii contemporane. Sistemul socialist reprezintă o realitate puternică a lumii de azi, exercitînd o înrîurire din ce în ce mai mare asupra întregii dezvoltări social-politice mondiale. Fără îndoială că în perioada următoare, corespunzător legilor dezvoltării sociale, noi și noi popoare vor păși pe drumul socialismului. Orînduirea nouă, socialistă, se vădește singura cale ce asigură progresul economic și social rapid al popoarelor, împlinirea aspirațiilor lor de dreptate socială, bunăstare și fericire. *(Aplauze îndelungate).*

Crește, de asemenea, pe plan internațional rolul țărilor în curs de dezvoltare, care se pronunță pentru o dezvoltare economică și socială independentă, acționează cu tot mai multă fermitate pentru preluarea în propriile mîini a bogățiilor naționale, se ridică hotărît împotriva politicii de dominație imperialistă, colonialistă și neocolonialistă.

Schimbări importante — care exercită o puternică influență asupra raportului de forțe internațional — s-au produs și în țările capitaliste dezvoltate. Un factor important în modificările intervenite pe plan mondial îl reprezintă creșterea rolului clasei muncitoare, al maselor populare, al popoarelor din toate țările; aceste forțe se pronunță cu tot mai multă hotărîre pentru o politică nouă, pentru instaurarea în lume a unor relații de colaborare democratică, pentru pace trainică. *(Vii aplauze).*

Ca urmare a acestor profunde schimbări, în viața internațională s-a dezvoltat un curs nou spre destindere și colaborare. Este adevărat, acest curs se află abia la început, este încă departe de a fi devenit ireversibil.

În lume mai acționează încă forțe reacționare, imperialiste, care pot pune în pericol cursul destinderii. De aceea este necesar ca forțele progresiste, antiimperialiste, masele largi populare de pretutindeni să-și intensifice eforturile împotriva politicii reacționare, pentru accentuarea noului curs de destindere în viața internațională, pentru o politică nouă, de egalitate, pentru o colaborare trainică între toate popoarele lumii. *(Aplauze puternice).*

Putem spune că desfășurarea vieții internaționale, a evenimentelor demonstrează cu putere că țările socialiste, țările în curs de dezvoltare, forțele progresiste, antiimperialiste, uriașa mișcare a popoarelor de pretutindeni pot asigura, acționînd cu fermitate și în unitate strînsă, intensificarea cursului spre destindere, pot impune o politică nouă, pot asigura lumii o pace trainică. *(Aplauze puternice).*

POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI SOCIALISTE — POLITICA DE COLABORARE ACTIVĂ CU ȚĂRILE SOCIALISTE, CU TOATE ȚĂRILE LUMII, DE PROMOVARE A DESTINDERII, PĂCII ȘI SECURITĂȚII ÎN EUROPA ȘI ÎN ÎNTREAGA LUME

Republica Socialistă România se prezintă la a XXX-a aniversare a eliberării sale cu succese remarcabile și în activitatea internațională. În centrul politicii externe, Partidul Comunist Român, România socialistă au pus și pun neabătut prietenia și alianța cu toate țările socialiste, considerînd aceasta un factor de mare importanță pentru dezvoltarea fiecărei țări, pentru cauza generală a socialismului, a progresului și păcii internaționale. Vom acționa neabătut pentru intensificarea relațiilor cu toate

țările socialiste, pentru întărirea unității și colaborării lor, aceasta corespunzînd atît intereselor poporului nostru, ale celorlalte țări socialiste, cît și intereselor securității și păcii în lume.

Am promovat și promovăm relații ample cu statele naționale independente, cu toate popoarele care au scuturat jugul dominației coloniale și au pășit pe calea dezvoltării economico-sociale independente. Raporturile noastre cu toate aceste țări se înscriu ca un factor activ în lupta generală pentru o politică internațională nouă, împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului. *(Vii aplauze).*

În spiritul principiilor coexistenței pașnice dezvoltăm larg colaborarea cu toate statele, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, aceasta înscriindu-se ca un factor activ în afirmarea noilor principii de relații între state, în promovarea unei politici de destindere, colaborare și pace.

Ne pronunțăm cu hotărîre pentru respectarea dreptului fiecărui popor la dezvoltare economico-socială independentă, corespunzător voinței și năzuințelor sale.

Ca rezultat al politicii de pace și colaborare cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, România întreține astăzi relații diplomatice cu peste 120 de state. Se poate spune că niciodată, în îndelungata sa istorie, poporul român nu a avut atîția prieteni ca astăzi, politica de pace și colaborare a României bucurîndu-se de un legitim prestigiu internațional. *(Aplauze puternice).*

Dorim acum, la a XXX-a aniversare a eliberării țării noastre de sub dominația fascistă, să declarăm în mod solemn, în cadrul sesiunii Marii Adunări Naționale, că vom acționa și în viitor neobosit, cu toată fermitatea, pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu toate statele lumii. *(Aplauze puternice).*

Îi asigurăm pe prietenii noștri din țările socialiste că vom face totul pentru amplificarea relațiilor noastre de colaborare și prietenie, pe baza principiilor noi, marxist-leniniste, contribuind în felul acesta la afirmarea în lume a noilor relații între state, la creșterea forței și prestigiului socialismului ca orînduire nouă, ce deschide perspective minunate pentru o viață liberă și fericită întregii omeniri. *(Aplauze puternice).*

Îi asigurăm pe prietenii noștri din țările în curs de dezvoltare, din toate statele ce se pronunță pentru dezvoltarea economico-socială independentă, că vom acționa neabătut pentru afirmarea principiilor noi de relații între state, pentru promovarea neabătută a respectului dreptului fiecărui popor de a-și organiza viața conform voinței și aspirațiilor proprii. *(Aplauze puternice).*

Asigurăm popoarele din țările capitaliste dezvoltate, din toate țările lumii că vom promova neabătut, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, relații de prietenie și colaborare în interesul reciproc, al cauzei generale a colaborării și păcii. *(Aplauze puternice).*

La baza tuturor relațiilor internaționale ale țării noastre așezăm în mod ferm principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forță sau la amenințarea cu forța în raporturile interstatale. *(Vii aplauze).* Vom milita pentru generalizarea acestor principii în întreaga politică mondială contemporană, pentru transformarea acestora în norme ferme de conviețuire pașnică între toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Ne adresăm tuturor guvernelor și popoarelor de a acționa împreună, de a conlucra activ pentru promovarea unei politici de destindere în lume, pentru democratizarea profundă a relațiilor internaționale actuale. *(Aplauze*

puternice). Ne revine tuturor uriașa răspundere în fața popoarelor noastre, a generațiilor viitoare și a umanității de a face totul pentru eliminarea din viața internațională a războiului, a stărilor de încordare și conflict, a atmosferei de animozitate și neîncredere între state, pentru instaurarea pe planeta noastră a unui climat de cooperare rodnică între toate națiunile în interesul progresului general al societății omenești. Să colaborăm intens pentru a găsi soluții politice unanim acceptabile tuturor problemelor care confruntă omenirea de astăzi, pentru a face să triumfe în raporturile internaționale rațiunea și echitatea, pentru a evita noi confruntări armate, pentru a apăra cu toată energia viața și munca liberă a tuturor popoarelor. În acest spirit vom desfășura întreaga politică externă a partidului și statului nostru socialist. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Stimați tovarăși și prieteni,

România acordă o însemnătate deosebită înfăptuirii securității europene. Pornim de la faptul că realizarea unor relații noi de colaborare multilaterală între statele continentului nostru corespunde intereselor fiecărei națiuni europene, precum și cauzei generale a păcii și securității în lume.

Considerăm că trebuie depuse eforturi susținute de către toate statele europene pentru încheierea cu succes a lucrărilor Conferinței de la Geneva, pentru elaborarea unor documente cît mai clare, care să corespundă voinței și dorinței popoarelor continentului de a trăi în pace și colaborare. Rezultatele de pînă acum creează condiții pentru încheierea cu succes a fazei de elaborare a documentelor și ținerea celei de-a treia faze a conferinței, la nivel înalt, care să ducă la adoptarea noilor principii de relații, să deschidă calea colaborării pașnice, multilaterale, între statele continentului.

Sîntem deosebit de îngrijorați de situația creată în Balcani ca urmare a evenimentelor din Cipru. Ne pronunțăm cu fermitate pentru respectarea independenței și suveranității Ciprului, pentru soluționarea problemelor pe cale pașnică, pentru retragerea trupelor străine din această țară și respectarea dreptului acestui popor la independență. Aceasta corespunde intereselor tuturor țărilor, ale dezvoltării relațiilor de prietenie dintre țările din Balcani și din Europa, în general.

Ultimele evenimente din Cipru demonstrează încă o dată necesitatea intensificării eforturilor pentru o politică de colaborare pașnică între țările din Balcani, pentru soluționarea tuturor problemelor pe calea tratativelor, pentru întărirea prieteniei și colaborării. Aceasta corespunde intereselor fiecărui popor, ale tuturor popoarelor balcanice. Toate guvernele țărilor din Balcani au datoria și răspunderea de a face totul pentru a ține seama de dorința popoarelor lor. În ceea ce o privește, România va acționa neabătut pentru a contribui la soluționarea tuturor problemelor din Balcani, pentru o înțelegere și colaborare trainică între toate popoarele din această zonă. *(Aplauze puternice).*

Ne pronunțăm pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase pe calea tratativelor, pentru renunțarea la folosirea forței și amenințarea cu forța în rezolvarea litigiilor dintre state. Pornind de la aceste considerente, apreciem necesar să se acționeze cu mai multă fermitate pentru reluarea negocierilor de la Geneva în problema Orientului Mijlociu, pentru soluționarea situației din această zonă pe calea tratativelor, în concordanță cu rezoluțiile Consiliului de Securitate. Considerăm necesar să se ajungă la retragerea trupelor israeliene din terito-

rile arabe ocupate, la asigurarea integrității și suveranității fiecărei țări din această zonă. Totodată, pentru realizarea unei păci juste și trainice, considerăm că trebuie soluționată problema poporului palestinean în conformitate cu năzuințele sale spre o viață demnă și liberă. *(Aplauze puternice).*

Sînt, de asemenea, necesare eforturi susținute în vederea realizării prevederilor acordurilor de la Paris cu privire la Vietnam, pentru instaurarea unei păci trainice în întreaga Indochină, respectîndu-se drepturile popoarelor din această parte a lumii de a-și rezolva problemele în mod democratic, fără nici un amestec din afară. Sprijinim în mod ferm lupta poporului cambodgian pentru dezvoltarea sa independentă. *(Aplauze puternice).*

Ținînd seama de faptul că în lume continuă să mai existe focare de încordare, care periclitează grav atît pacea din zonele respective, cît și securitatea întregii omeniri, considerăm că trebuie intensificate eforturile tuturor statelor, ale tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste pentru soluționarea pe cale pașnică a problemelor litigioase, pentru promovarea unei politici ferme de colaborare și pace, de respect al voinței popoarelor, de neamestec în treburile lor interne.

Una dintre problemele de o importanță cardinală pentru pacea și colaborarea internațională este dezarmarea generală și, în primul rînd, dezarmarea nucleară. Nu putem trece cu vederea că, în timp ce se desfășoară Conferința pentru dezarmare de la Geneva, în timp ce se vorbește despre dezarmare, se intensifică cursa înarmărilor, cresc an de an cheltuielile militare, ajungînd să depășească în prezent 200 miliarde de dolari.

Este un imperativ arzător al lumii contemporane să se acționeze cu toată hotărîrea pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru oprirea înarmării nucleare și trecerea la lichidarea acestor arme. Se poate spune că în împrejurările actuale problema dezarmării și, în primul rînd, a celei nucleare a devenit vitală pentru soarta întregii omeniri. Iată de ce considerăm că forțele progresiste, toate popoarele trebuie să-și unească eforturile și să acționeze mai energic pentru a determina trecerea la înfăptuirea unor măsuri reale de dezarmare, a unei politici cu adevărat noi, de pace și colaborare internațională. Sînt necesare măsuri mai hotărîte pentru reducerea cheltuielilor militare, a armamentelor, desființarea bazelor militare străine, retragerea trupelor de pe teritoriile altor state și reducerea trupelor naționale. Se impune încheierea unor angajamente și tratate care să asigure înfăptuirea în viață a măsurilor ferme și concrete de dezarmare. Trebuie să acționăm cu mai multă hotărîre pentru desființarea blocurilor militare, pentru înfăptuirea unor relații noi, care să dea garanția fiecărei națiuni, indiferent de mărimea și forța sa, că se află la adăpost de orice agresiune militară.

Considerăm necesar ca toate guvernele și popoarele să-și intensifice eforturile și să-și unească forțele pentru a asigura însănătoșirea climatului internațional, pentru crearea unei atmosfere de securitate și încredere, în care întreaga omenire să-și poată concentra nestingherită energiile în direcția progresului economic și social, al bunăstării și fericirii fiecărui popor. *(Aplauze îndelungate).*

Stimați tovarăși și prieteni,

Omenirea este confruntată astăzi cu problema gravă a subdezvoltării, care afectează profund întreaga evoluție a vieții internaționale. Zeci și zeci de state ale lumii, reprezentînd o parte uriașă a populației planetei, se găsesc într-o situație dramatică din punct de vedere al dezvoltării economico-sociale. Lichidarea acestei stări de lucruri,

asigurarea unei dezvoltări rapide a tuturor popoarelor constituie o necesitate obiectivă pentru așezarea relațiilor internaționale pe baze noi, pentru promovarea unei politici de pace și colaborare. Este necesar să se acționeze cu mai multă fermitate pentru așezarea relațiilor dintre țările dezvoltate și cele în curs de dezvoltare pe principii echitabile, asigurindu-se un raport corespunzător, just între prețul materiilor prime și prețul produselor industriale, accesul nestingherit la tehnologiile moderne, la cuceririle științei și tehnicii contemporane, în vederea dezvoltării mai rapide a țărilor rămase în urmă. Realizarea unei noi ordini economice internaționale este, după părerea noastră, un factor determinant în dezvoltarea întregii civilizații umane contemporane, în asigurarea reală a unei păci trainice în lume. *(Vii aplauze).*

România consideră necesar să se depună eforturi intense pentru accelerarea procesului de lichidare a subdezvoltării, pentru apropierea cit mai rapidă a nivelurilor de dezvoltare ale statelor. De aceasta depind instaurarea unor relații cu adevărat democratice și echitabile în lume, înaintarea pe calea progresului multilateral a întregii omeniri.

Soluționarea marilor și complexelor probleme ale lumii de azi impune participarea activă la viața internațională a tuturor statelor, independent de mărimea lor. Problemele grave care preocupă omenirea nu pot fi soluționate decit cu participarea activă a fiecărui stat, mare, mic sau mijlociu. *(Aplauze puternice).* În această direcție, alături de țările mari, o răspundere deosebită în evoluția vieții internaționale revine țărilor în curs de dezvoltare, țărilor nealiniate, țărilor mici și mijlocii, care, prin numărul lor, prin dimensiunile populației pe care o înglobează, prin interesul vital de a-și asigura dezvoltarea liberă, independentă și prosperă, pot aduce o

contribuție remarcabilă la mersul înainte pe un drum nou, progresist al omenirii contemporane. De energia, fermitatea și consecvența cu care ele vor acționa în viața internațională depind în mare măsură victoria cauzei colaborării și păcii în lume, promovarea unor relații internaționale cu adevărat democratice. *(Vii aplauze).*

Mai mult ca oricind se impune creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea diferitelor probleme, în respectarea dreptului internațional, în elaborarea unor principii noi de drept bazate pe egalitate și respect mutual, pe dreptul fiecărui popor de a fi stăpîn pe destinele sale, într-o nouă ordine economică și politică internațională.

Un rol important în dezvoltarea vieții internaționale il au masele largi populare, clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, celelalte forțe sociale, vital interesate într-o politică de dreptate socială și națională, de pace și colaborare în lume. Cresc și mai mult forța maselor de femei, a tinerei generații, contribuția lor la soluționarea marilor probleme internaționale.

Dezvoltarea vieții mondiale pune în evidență tot mai mult rolul crescind al partidelor comuniste și muncitorești în apărarea intereselor națiunilor, ale fiecărui popor, în salvgardarea cuceririlor democratice, în promovarea unei politici de colaborare și de pace în întreaga lume. Partidul Comunist Român va acționa neabătut pentru dezvoltarea colaborării și solidarității cu toate partidele comuniste și muncitorești, considerind că aceasta constituie o necesitate pentru desfășurarea cu succes a noii politici mondiale, a cursului de colaborare și de pace. Vom dezvolta, de asemenea, în continuare relațiile cu partidele socialiste și social-democrate, cu mișcările de eliberare națională, cu partidele de guvernămînt din țările în curs de dezvoltare, cu alte partide politice și orga-

nizații democratice din toate țările, în scopul unirii eforturilor pentru afirmarea noilor principii de relații între state, a politicii de pace și colaborare, pentru crearea unei lumi mai bune și mai drepte. *(Aplauze îndelungate).*

De la această înaltă tribună dorim să asigurăm pe prietenii noștri din întreaga lume că vom face totul pentru a ne aduce contribuția la întărirea unității și colaborării forțelor antiimperialiste și progresiste de pretutindeni, a colaborării tuturor popoarelor, pentru a contribui la realizarea unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră, pentru fericirea și bunăstarea întregii omeniri. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși și prieteni,

Intrăm în al patrulea deceniu al noii istorii a României cu hotărîrea fermă de a uni eforturile întregului popor pentru înfăptuirea neabătută a Programului partidului și a Directivelor ce vor fi adoptate de Congresul al XI-lea, pentru a asigura făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea poporului nostru spre comunism. *(Vii aplauze).*

Îmi exprim deplina încredere că eroica noastră clasă muncitoare, harnica noastră țărănime, intelectualitatea nouă, toți oamenii muncii, tineri și vîrstnici, bărbați și femei, fără deosebire de naționalitate, întregul nostru popor, vor dezvolta cuceririle revoluționare dobîndite în acești 30 de ani, vor înălța și mai sus steagul socialismului pe pămîntul României, vor asigura poporului o viață demnă, îmbelșugată. *(Aplauze puternice).*

Garanția pentru realizarea cu succes a acestor năzuințe stă în faptul că la cîrma țării se află Partidul Comunist Român, care își va îndeplini și în viitor, cu cinste și abnegație, rolul de forță politică a întregii societăți, asigurînd noi și noi biruințe poporului nostru. *(Aplauze puternice).*

Privind spre acest minunat viitor, trebuie să ne consacrăm cu toții întreaga energie și putere de muncă, toată priceperea și cunoștințele, întregul elan revoluționar înfăptuirii ferme a operei de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, asigurînd modernizarea neîntreruptă a forțelor de producție, perfecționarea relațiilor de producție și sociale, ridicarea continuă a nivelului de viață material și spiritual al întregului popor, creșterea gradului de civilizație a patriei noastre socialiste! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Vom acționa și în viitor, neabătut, pentru prietenia și alianța cu toate țările socialiste, pentru unitatea și coeziunea partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste, pentru dezvoltarea colaborării cu toate popoarele lumii. Vom participa activ la realizarea unor noi relații internaționale economice și politice, a unei lumi în care fiecare popor să-și poată consacra forțele bunăstării și fericirii, fără teama vreunei agresiuni. *(Vii aplauze).*

Să facem totul pentru măreția și strălucirea României socialiste, pentru ca ea să ocupe un loc de cinste în rîndul țărilor socialiste, al marii familii a națiunilor lumii, să-și aducă o contribuție tot mai de preț la triumful atotbiruitoarelor idei ale comunismului, la victoria idealurilor de progres și bunăstare, de pace și prietenie între toate popoarele lumii. *(Aplauze puternice).*

Vă urez dumneavoastră, tuturor, întregului nostru popor succese tot mai mari în muncă și viață, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Să se întărească și să înflorească scumpa noastră patrie, Republica Socialistă România! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Trăiască gloriosul Partid Comunist Român — con-

ducătorul încercat al națiunii noastre pe calea socialismului și comunismului! *(Aplauze puternice; urale; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Să se întărească continuu solidaritatea militantă a poporului nostru cu toate popoarele care edifică noua orînduire socială, cu forțele revoluționare antiimperialiste, progresiste și democratice din întreaga lume! *(Aplauze puternice; urale îndelungate).*

Trăiască prietenia și colaborarea între toate popoarele lumii în lupta pentru o lume mai bună și mai dreaptă!

Să triumfe pacea și prietenia între toate popoarele! *(Aplauze puternice, îndelungate; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!"; întreaga asistență ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

INTERVIU ACORDAT RADIOTELEVIZIUNII ITALIENE

— *30 august 1974* —

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, în aceste zile ați sărbătorit cea de-a XXX-a aniversare a eliberării României. Au fost ani hotărîtori pentru progresul și consolidarea independenței țării dumneavoastră. Ați putea să ne spuneți care sînt principalele rezultate obținute în acești ani?*

RĂSPUNS: În cei 30 de ani care au trecut de la eliberarea României de sub dominația fascistă și a Germaniei hitleriste, poporul român a realizat profunde transformări revoluționare, înfăptuind neabătut politica Partidului Comunist Român. În primul rînd, au fost lichidate pentru totdeauna exploatarea și asuprirea omului de către om, a fost făurită societatea socialistă, care asigură deplina egalitate între toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate, realizarea echității și dreptății sociale în repartiția venitului național, corespunzător muncii și contribuției fiecărui cetățean la dezvoltarea societății.

Pe plan economic, realizările se reflectă îndeosebi în ritmul înalt al industriei, care a fost în acești ani de aproape 14%, ceea ce a dus la creșterea producției industriale în acești 30 de ani de aproape 30 de ori. Astfel,

dacă în 1948 produceam circa 280 000 de tone de oțel, în acest an vom produce peste 9 000 000, iar în 1975 peste 10 000 000 de tone de oțel. Aș putea da nenumărate exemple care demonstrează ritmul înalt și progresele simțitoare realizate de industria României. De asemenea, s-au dezvoltat agricultura, știința, cultura, a crescut de peste 10 ori venitul național; pe această bază s-a ridicat nivelul de trai material și spiritual al întregului popor — țelul suprem al întregii politici a Partidului Comunist Român, esența însăși a orinduirii socialiste pe care o edificăm.

INTREBARE: *Domnule președinte, România a manifestat un mare dinamism pe plan internațional; ați putea să ne spuneți care este poziția țării dumneavoastră în relațiile cu Uniunea Sovietică, precum și cu celelalte două mari puteri — Statele Unite și China?*

RASPUNS: România a acționat și acționează consecvent pentru promovarea unor relații de colaborare internațională cu toate statele lumii, fără deosebire de orinduire socială, pornind de la faptul că participarea activă la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori pe plan internațional constituie o necesitate pentru progresul oricărei țări, cu atît mai mult pentru progresul României, care își propune să făurească o societate nouă. Este de înțeles, ca țară socialistă punem pe primul plan relațiile cu țările socialiste. Acționăm pentru extinderea colaborării cu țările în curs de dezvoltare, care depun eforturi pentru dezvoltarea lor economico-socială independentă și, desigur, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, avem relații largi și cu țările capitaliste dezvoltate. Intreținem relații bune cu Uniunea Sovietică, cu celelalte țări socialiste din Europa, cu China populară, cu celelalte țări socialiste din Asia, precum și cu Cuba, prima țară socialistă din America. După cum am menționat, avem relații largi — economice și de colaborare în diferite domenii — și cu țările capitaliste dezvoltate și, în acest spirit, relațiile noastre cu Statele Unite ale Americii au cunoscut o creștere simțitoare în ultimii ani.

INTREBARE: *După cum se știe, la Conferința de la Geneva România a insistat în mod deosebit asupra renunțării la recurgerea la forță în caz de neînțelegere între state. Ați putea să ne spuneți care este pentru țara dumneavoastră semnificația acestei poziții?*

RASPUNS: Intr-adevăr, România a acționat cu toată consecvența pentru desfășurarea cu succes a Conferinței general-europene. Apreciem că rezultatele de pînă acum permit să se pună problema încheierii cu succes a fazei a doua și trecerii la organizarea celei de-a treia faze — la nivel înalt — care să adopte documentele elaborate și să constituie de fapt începutul unei ere noi în relațiile dintre țările de pe continentul nostru. România s-a pronunțat în mod hotărît pentru așezarea relațiilor dintre țările europene pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței, suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

In acest cadru am acordat și acordăm o importanță deosebită asumării de către toate statele europene a angajamentului de a renunța la forță și la amenințarea cu forța în soluționarea problemelor dintre state. Viața, chiar ultimele evenimente, demonstrează că este în interesul tuturor popoarelor europene și al întregii lumi să se pună cu hotărîre capăt forței în soluționarea diferitelor probleme, să se acționeze pe calea tratativelor, pe calea înțelegerii directe între state, ceea ce cores-

punde intereselor fiecărui popor, progresului social și păcii în întreaga lume.

INTREBARE: *Domnule președinte, ați vizitat anul trecut Italia, țară legată prin relații foarte vechi de țara dumneavoastră. Considerați că colaborarea directă dintre țări aparținînd unor sisteme opuse — ca Italia și România — poate să favorizeze procesul destinderii internaționale?*

RĂSPUNS: Vizita pe care am efectuat-o în Italia și convorbirile cu președintele Leone, cu primul ministru, cu membrii guvernului, cu un număr mare de oameni politici, de afaceri, de știință, de cultură au constituit un moment important în relațiile dintre România și Italia. Înseși vizita și documentele pe care le-am adoptat în comun demonstrează necesitatea și posibilitatea colaborării largi dintre România și Italia și — avînd în vedere că sîntem țări cu orînduiri sociale diferite și, din păcate, facem parte și din două blocuri militare deosebite — arată că, în ciuda acestor apartenențe, este posibil să se dezvolte o colaborare largă atunci cînd țările respective, așa cum este cazul Italiei și României, sînt animate de dorința de a coopera, de a contribui la realizarea unei colaborări multilaterale între toate statele, la accentuarea politicii de destindere, care corespunde intereselor întregii lumi. De aceea consider că trebuie intensificate eforturile României și Italiei atît în ce privește colaborarea bilaterală — pentru care apreciez că există bune condiții și în continuare —, cît și contribuția țărilor noastre la securitatea europeană, la soluționarea marilor probleme internaționale, în interesul tuturor popoarelor, al cauzei păcii și colaborării internaționale.

Aș dori, în încheiere, să urez întregului popor italian multă prosperitate și fericire.

MESAJ ADRESAT CONFERINȚEI INTERNAȚIONALE ÎMPOTRIVA APARTHEIDULUI ȘI COLONIALISMULUI ÎN AFRICA

— 2 septembrie 1974 —

Îmi este deosebit de plăcut ca, în numele poporului român și al meu personal, să adresez un călduros salut participanților la Conferința internațională împotriva apartheidului și colonialismului în Africa.

Această reuniune se desfășoară într-o perioadă de mari prefaceri naționale și sociale, de profunde schimbări în raportul de forțe, în condiții favorabile intensificării luptei popoarelor împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, a rasismului și a oricăror forme de dominație și asuprire, pentru afirmarea dreptului fiecărei națiuni de a-și hotărî destinele în mod liber și independent, corespunzător propriei voințe, fără nici un amestec din afară.

În această situație, după părerea țării mele, în prezent se impune, mai mult decît oricînd, mobilizarea largă a tuturor forțelor antiimperialiste, a organizațiilor progresiste și democratice naționale și internaționale pentru a-și intensifica eforturile și a acționa unite, pentru a pune capăt politicii de apartheid și oricărei discriminări ra-

siale, pentru abolirea definitivă a anacronicei dominații coloniale.

România condamnă cu tărie politica de apartheid și practicile rasiale promovate de regimurile minoritare din Republica Sud-Africană și Rhodesia, se pronunță cu hotărîre pentru lichidarea rușinosului jug colonial și acționează ferm pentru aplicarea neîntîrziată a Declarației O.N.U. cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor coloniale și a celorlalte rezoluții adoptate de O.N.U. în acest sens.

Poporul român, care a dus o luptă seculară, plină de sacrificii, pentru eliberarea sa națională și socială, este solidar cu lupta forțelor înaintate de pretutindeni împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, nutrește sentimente de puternică simpatie și solidaritate militantă cu lupta popoarelor pentru înlăturarea dominației străine.

România a recunoscut de la început Republica Guineea-Bissau și a salutat cu multă bucurie și căldură acordul intervenit recent între delegațiile guvernului portughez și Partidului African al Independenței din Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde privind recunoașterea sa ca stat independent. Considerăm că trebuie acționat pentru continuarea fermă a procesului de decolonizare și fructificarea condițiilor favorabile existente, pentru a se ajunge la înlăturarea rapidă a rînduielilor coloniale portugheze din Africa, pornindu-se de la recunoașterea dreptului inalienabil al popoarelor din Angola și Mozambic la libertate și independență.

Potrivit convingerii poporului meu, statornicirea unui climat de pace, colaborare și înțelegere între popoare fac necesare impulsionarea acțiunilor și intensificarea eforturilor tuturor forțelor antiimperialiste pentru a elimina politica de apartheid și de discriminare rasială din Africa,

pentru a accelera cursul de înlăturare a oricăror forme de dominație colonială.

În ceea ce o privește, țara mea își va aduce și în viitor întreaga contribuție și va acorda întregul ajutor politic, diplomatic și material popoarelor angajate în lupta împotriva apartheidului și colonialismului, pentru libertate și independență națională.

Folosesc acest prilej pentru a ura succes deplin lucrărilor reuniunii dumneavoastră și îmi exprim încrederea că ea va contribui la unirea tuturor forțelor naționale și internaționale în lupta popoarelor pentru eliminarea discriminărilor rasiale, pentru eliberare națională și lichidarea definitivă a rămășițelor colonialismului, că ea va identifica noi căi pentru întărirea solidarității maselor largi populare cu cauza justă a libertății și egalității tuturor națiunilor, pentru afirmarea deplină a personalității și demnității umane, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte.

TOAST LA DINEUL OFERIT DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUŞESCU, ŞI TOVARĂŞA ELENA CEAUŞESCU ÎN ONOAREA SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI BAAS ARAB SOCIALIST, PREŞEDINTELE REPUBLICII ARABE SIRIENE, HAFEZ EL-ASSAD, ŞI A SOŢIEI, AMISSE EL-ASSAD

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 2 septembrie 1974 —

Dragă prietene preşedinte Hafez El-Assad,

Stimată doamnă Assad,

Dragi prieteni,

Ne este deosebit de plăcut să vă avem în mijlocul nostru în această seară şi să vă adresăm cu acest prilej, dumneavoastră şi doamnei Assad, precum şi colaboratorilor care vă însoţesc, un salut cordial din partea Consiliului de Stat, a guvernului şi poporului român, a tovarăşei mele şi a mea personal. Doresc, totodată, să dau expresie sentimentelor de prietenie şi ospitalitate cu care poporul român vă întîmpină pe pămîntul patriei noastre, dorinţei sale de a dezvolta tot mai mult tradiţionalele raporturi de colaborare dintre România şi Siria, în inte-

resul celor două naţiuni, al cauzei generale a păcii şi cooperării internaţionale.

Îmi amintesc cu plăcere de vizita pe care am făcut-o în luna februarie a acestui an în Republica Arabă Siriană, de convorbirile sincere, prieteneşti pe care le-am avut. Apreciez că, prin rezultatele sale, vizita a marcat un moment important în evoluţia ascendentă a relaţiilor româno-siriene. Dorim, la rîndul nostru, să facem totul pentru ca vizita dumneavoastră în România să fie cît mai plăcută şi, în acelaşi timp, cît mai rodnică pentru dezvoltarea prieteniei şi colaborării dintre ţările şi popoarele noastre.

În timpul vizitei veţi avea prilejul să cunoaşteţi nemijlocit o parte din realizările dobîndite de poporul nostru în cei 30 de ani care au trecut de la eliberarea ţării de sub dominaţia fascistă, realizări care demonstrează ce lucruri măreţe poate înfăptui un popor liber şi stăpîn pe soarta sa, hotărît să-şi făurească viitorul corespunzător voinţei şi aspiraţiilor proprii.

Cu prilejul vizitei făcute în Siria am putut constata eforturile dumneavoastră, ale poporului sirian pentru dezvoltarea generală, economică şi socială a ţării — şi, ca prieteni sinceri, ne bucurăm de toate succesele pe care le obţineţi. Vă dorim din inimă să dobîndiţi realizări tot mai însemnate pe drumul progresului economic şi social, al întăririi independenţei şi prosperităţii patriei.

Angajată cu toate forţele în realizarea programului de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, România participă, totodată, activ la viaţa internaţională, se preocupă în mod constant de dezvoltarea unei largi şi multilaterale conlucrări între popoare. Acţionăm pentru întărirea continuă a colaborării şi prieteniei cu toate ţările socialiste, acordăm o atenţie deosebită intensificării relaţiilor cu statele care păşesc pe calea dezvoltării

economico-sociale independente. În spiritul principiilor coexistenței pașnice, promovăm relații cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Militâm consecvent pentru colaborare, destindere și pace în lume, pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice în viața internațională, a unor relații întemeiate pe deplină egalitate în drepturi, respect al independenței și suveranității naționale, neamestec în treburile interne și avantaj reciproc, pe recunoașterea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta de-sine-stătător, potrivit voinței și intereselor sale.

Trăim astăzi o epocă de profunde transformări revoluționare, naționale și sociale, de mari schimbări în raportul mondial de forțe, o epocă în care popoarele își afirmă tot mai hotărît voința de a se dezvolta liber, de a pune capăt politicii imperialiste și colonialiste de dominație și asuprire. Ca rezultat, în viața internațională se afirmă un curs nou, îndreptat spre destindere și colaborare. Desigur, sîntem conștienți că acest curs nu a devenit ireversibil, că în lume mai există forțe care se opun destinderii și păcii. De aceea este necesar ca forțele antiimperialiste, progresiste de pretutindeni, toate popoarele să acționeze unite, pentru a sprijini afirmarea plenară a noului curs, astfel ca destinderea și colaborarea, pacea și securitatea să se instaureze ca realități trainice pe planeta noastră.

Viața arată că rezolvarea trainică și echitabilă a problemelor care preocupă astăzi omenirea se poate face numai cu participarea activă, în condiții de deplină egalitate, a tuturor statelor, indiferent de mărimea teritoriului și a populației, de forța lor economică sau militară. Iată de ce România se pronunță în mod ferm pentru participarea activă a tuturor statelor la soluționarea problemelor vieții internaționale.

Există astăzi numeroase probleme majore de rezolvat — și printre acestea doresc să amintesc, în primul rînd, problemele din Orientul Mijlociu. Am apreciat pozitiv și am salutat realizarea dezangajării militare în Sinai și Golan, ca un pas important pe calea unei soluționări politice a conflictului. Cunoaștem că nu a fost ușor să se ajungă la aceasta și apreciem contribuția Siriei și a dumneavoastră personal, prietene președinte Assad, la realizarea dezangajării. Considerăm că trebuie depuse toate eforturile pentru reluarea negocierilor de la Geneva, în vederea soluționării depline și juste a conflictului, pornindu-se de la necesitatea retragerii trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, asigurării integrității și suveranității fiecărui stat din această zonă, a rezolvării, în același timp, a problemei poporului palestinean în conformitate cu interesele sale naționale legitime. În ce o privește, România este hotărîtă să depună în continuare eforturi și, potrivit posibilităților sale, să-și aducă contribuția la realizarea unei păci trainice și drepte în Orientul Mijlociu.

Sîntem deosebit de îngrijorați de situația care s-a creat în Cipru și care constituie un grav pericol pentru pacea din această zonă și din întreaga lume. Ne pronunțăm în modul cel mai ferm pentru retragerea trupelor străine din această țară, pentru respectarea independenței și integrității Ciprului, pentru rezolvarea problemelor pe cale politică și asigurarea unei conviețuiri pașnice între cele două comunități, pentru deplină egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor Ciprului, fără deosebire de naționalitate. Aceasta corespunde intereselor tuturor țărilor din Balcani și din Europa, cauzei generale a păcii și destinderii internaționale.

Militînd pentru înfăptuirea unui climat trainic de colaborare și securitate în Europa, România și-a adus contribuția activă la pregătirea și desfășurarea lucrărilor

Conferinței general-europene. Sintem hotăriți să acționăm în continuare, în modul cel mai consecvent, pentru a asigura încheierea cu succes a conferinței, pentru ca ultima ei fază să se țină cit mai curind, la nivel înalt. Dorim ca în documentele pe care le va adopta conferința să fie clar statornicite principiile noi de relații care să favorizeze o largă colaborare — pe tărim economic, tehnico-științific, cultural și în alte domenii — între toate țările, fără deosebire de orînduire socială și, totodată, să dea garanția fiecărui popor că se va putea dezvolta în mod liber, la adăpost de orice agresiune sau amestec din afară. Fără nici o îndoială că realizarea unui asemenea climat de pace și colaborare în Europa va fi de natură să contribuie la îmbunătățirea întregii atmosfere internaționale.

Una din problemele cele mai importante ale epocii noastre este lichidarea subdezvoltării, a marilor decalaje între țările dezvoltate și cele slab dezvoltate, ca rezultat al politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste de exploatare a bogățiilor naționale ale altor popoare. Viața arată tot mai convingător că lichidarea acestor decalaje, apropierea și egalizarea nivelurilor de dezvoltare a statelor se impun ca o necesitate obiectivă a însuși progresului general al omenirii. Considerăm că este necesar să se acționeze cu consecvență pentru respectarea dreptului sacru al popoarelor de a fi pe deplin stăpîne pe bogățiile lor naționale, de a le folosi în interesul propășirii lor de-sine-stătătoare, pentru așezarea relațiilor dintre state pe o bază echitabilă, care să stimuleze progresul economic și social mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare.

România sprijină activ lupta popoarelor pentru lichidarea definitivă a dominației coloniale, salută cucerirea de către Guineea-Bissau a independenței sale și consideră că trebuie intensificate eforturile pentru lichidarea de-

plină a colonialismului, pentru a asigura fiecărei națiuni dreptul la dezvoltare liberă.

În sfera marilor probleme internaționale tot mai complexe, se impun creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale, democratizarea relațiilor internaționale, respectarea principiilor de egalitate și suveranitate, a dreptului popoarelor de a-și decide singure soarta.

Am dori ca, și în viața internațională, România și Siria să conlucreze mai activ pentru triumful unei politici noi, de egalitate și respect, al dreptului fiecărei națiuni.

Sperăm că vizita dumneavoastră în România va marca un moment important în evoluția relațiilor româno-siriene.

Am dori ca relațiile tradiționale dintre țările noastre să se dezvolte necontenit, atit în domeniul economic, tehnico-științific și cultural, cit și în alte sectoare de activitate.

Cu convingerea că colaborarea dintre popoarele noastre corespunde pe deplin intereselor ambelor țări, cit și cauzei generale a păcii și colaborării internaționale, doresc să urez o dezvoltare continuă a acestor relații de colaborare.

Cu această convingere, ridic acest pahar în sănătatea dumneavoastră, dragă tovarășe președinte Assad, și a doamnei Assad, în sănătatea tuturor oaspeților sirieni!

Pentru prosperitatea și fericirea poporului sirian prieten.

Pentru prietenia și colaborarea dintre partidele, țările și popoarele noastre.

Pentru pace și colaborare în întreaga lume! *(Aplauze)*.

MESAJ ADRESAT PARTICIPANŢILOR LA CEL DE-AL III-LEA CONGRES INTERNAŢIONAL DE STUDII SUD-EST EUROPENE

— 4 septembrie 1974 —

Dragi tovarăşi,

Stimaţi oaspeţi de peste hotare,

Organizarea celui de-al III-lea Congres internaţional de studii sud-est europene în Bucureşti, capitala României socialiste, îmi oferă prilejul plăcut de a vă adresa dumneavoastră, participanţilor la acest important forum ştiinţific, un călduros salut din partea Consiliului de Stat, a guvernului Republicii Socialiste România şi a mea personal.

Poporul nostru este bucuros să găzduiască această prestigioasă reuniune ştiinţifică, ce întruneşte savanţi, profesori universitari şi specialişti de renume, pasionaţi cercetători ai civilizaţiilor Europei de sud-est, care, prin rezultatele nobilei lor activităţi de investigare a creaţiilor materiale şi spirituale ale popoarelor din această parte a lumii, aduc contribuţii de înaltă valoare la îmbogăţirea tezaurului comun al umanităţii.

În viaţa internaţională au loc profunde transformări sociale şi naţionale, se manifestă tot mai evident voinţa popoarelor de a pune capăt politicii vechi de dominaţie

şi asuprire, de a colabora tot mai strîns între ele pentru asigurarea unui climat trainic de pace şi securitate în lume. Desigur, acest curs nou pe care-l cunoaşte viaţa internaţională este încă la început. Aşa cum arată evenimentele, în lume există încă forţe care încearcă să frineze procesele de destindere şi colaborare, să cultive încordarea şi neîncrederea în relaţiile dintre state, să pună în pericol pacea şi liniştea popoarelor. De aceea lupta pentru sprijinirea acestui curs pozitiv, pentru o politică nouă, întemeiată pe egalitate, stimă şi încredere reciprocă, se impune astăzi ca un obiectiv de cea mai mare însemnătate pentru forţele înaintate ale omenirii, pentru toate popoarele lumii. Cercetarea multilaterală a trecutului istoric şi cultural al umanităţii, punerea în evidenţă a învăţămintelor istoriei — domenii care constituie obiectul preocupărilor dumneavoastră — pot aduce o preţioasă contribuţie la cauza destinderii, la mai buna cunoaştere între popoare, la promovarea unui climat de înţelegere şi apropiere între naţiuni.

După cum se cunoaşte, Europa de sud-est reprezintă o zonă în care trăiesc populaţii caracterizate printr-o mare diversitate de origini, limbi naţionale sau tradiţii ; dar această diversitate n-a împiedicat popoarele din această parte a lumii să se cunoască, să conlucreze şi să lupte împreună pentru realizarea unor aspiraţii şi idealuri comune. La marea şcoală a istoriei, popoarele sud-est europene au învăţat că progresul şi propăşirea fiecăruia în parte sînt condiţionate de cunoaşterea, preţuirea şi respectul reciproc, de dezvoltarea largă a colaborării dintre ele. Ori de cîte ori naţiunile din această parte a lumii au conlucrat şi s-au sprijinit, ele au dobîndit succese în lupta pe care au trebuit să o ducă pentru cucerirea şi apărarea independenţei şi suveranităţii lor naţionale. În trecut cercurile imperialiste au căutat să cultive învrăjbirea şi

neîncrederea între popoarele din Balcani pentru a-și putea promova politica lor de dominație și asuprire asupra țărilor din această parte a continentului. Tocmai de aceea, astăzi, mai mult ca oricînd, popoarele din Balcani și din Europa de sud-est trebuie să acționeze ferm pentru dezvoltarea largă a colaborării dintre ele, pentru o politică nouă de deplină egalitate și respect reciproc, pentru soluționarea tuturor problemelor pe calea pașnică, a tratativelor.

Sîntem profund îngrijorați de situația care s-a creat în zona Balcanilor ca urmare a evenimentelor din Cipru. Ne pronunțăm în modul cel mai ferm pentru retragerea trupelor străine din această țară, pentru respectarea independenței și integrității Ciprului, pentru rezolvarea problemelor pe cale politică și asigurarea unei conviețuiri pașnice între cele două comunități, pentru deplina egalitate în drepturi a tuturor cetățenilor ciprioți, fără deosebire de naționalitate. Aceasta corespunde intereselor tuturor țărilor din Balcani și din Europa de sud-est, cauzei generale a păcii și securității în lume.

Țara noastră a militat și militează consecvent pentru transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii și bunei vecinătăți, pentru relații prietenești cu toate statele din Europa de sud-est și din întregul continent, indiferent de orînduirea lor socială. România se pronunță în mod ferm pentru statornicirea unor relații internaționale noi, bazate pe deplină egalitate în drepturi, pe respectul independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne și avantaj reciproc, pe garantarea dreptului fiecărui popor de a fi deplin stăpîn pe destinele sale, de a se dezvolta liber, corespunzător năzuințelor și aspirațiilor sale.

Îmi exprim convingerea că congresul dumneavoastră, aducînd noi și importante contribuții în studierea multilaterală a civilizației și culturii popoarelor din această zonă, se va înscrie, totodată, ca un aport de seamă la dezvoltarea cooperării științifice internaționale, la eforturile generale pentru înțelegere, colaborare și pace în Europa și în lume.

Cu aceste gînduri, urez succes deplin lucrărilor congresului, iar dumneavoastră tuturor noi realizări și satisfacții în frumoasa activitate pe care o desfășurați, multă sănătate și fericire!

CUVÎNT
LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAȚIEI SOLEMNE COMUNE A REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA ȘI A REPUBLICII ARABE SIRIENE ȘI A COMUNICATULUI COMUN CU PRIVIRE LA VIZITA OFICIALĂ ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA A SECRETARULUI GENERAL AL PARTIDULUI BAAS ARAB SOCIALIST, PREȘEDINTELE REPUBLICII ARABE SIRIENE, HAFEZ EL-ASSAD

— 7 septembrie 1974 —

Stimate domnule președinte,

Stimați prieteni și tovarăși,

Aș dori încă o dată să exprim satisfacția mea, a conducerii de partid și de stat pentru desfășurarea cu succes a vizitei dumneavoastră prietenești în România și pentru cursul ascendent al relațiilor dintre popoarele noastre.

În aceste zile am avut un larg schimb de păreri asupra dezvoltării relațiilor bilaterale și asupra unor probleme internaționale. S-a ajuns la semnarea unor acorduri și înțelegeri de mare importanță în domeniul colaborării economice, tehnice și științifice. Toate acestea așază relațiile de cooperare dintre România și Siria pe o bază trainică. Doresc să vă asigur că vom face totul pentru ca toate aceste acorduri și înțelegeri să fie realizate în cele mai bune condiții.

Prin declarația și comunicatul pe care le-am semnat împreună cu cîteva minute mai înainte dăm expresie voinței partidelor și popoarelor noastre de a conlucra strîns, atît pentru dezvoltarea economico-socială independentă a țărilor noastre, cît și pentru afirmarea în relațiile reciproce, precum și în lume a principiilor de egalitate, de respect al independenței și suveranității, de neamestec în treburile interne, de avantaj reciproc.

Fără îndoială că soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale, inclusiv cele din Orientul Mijlociu sau cele privind securitatea europeană, cer colaborarea tot mai strînsă între popoarele noastre, între toate popoarele care se pronunță pentru o politică nouă internațională.

Aș dori să-mi exprim satisfacția pentru semnarea acestor documente, care sînt o expresie a înțelegerilor pe care le-am realizat împreună în aceste zile. Vizita dumneavoastră a constituit — ca să spun așa — o prelungire a vizitei pe care delegația română a efectuat-o în iarna acestui an în Siria.

Doresc să exprim încă o dată hotărîrea fermă a poporului român, a partidului și a guvernului de a acționa neabătut pentru dezvoltarea relațiilor multilaterale dintre popoarele și partidele noastre.

Peste puțin timp veți pleca spre patria dumneavoastră. Vă rog să duceți cu dumneavoastră cele mai sincere sentimente de prietenie ale poporului român, dorința sa de a dezvolta colaborarea cu poporul prieten sirian, urarea de a se ajunge cît mai curînd la realizarea unei păci drepte și juste, precum și urarea de multă prosperitate și fericire pentru poporul prieten sirian.

Iar dumneavoastră vă dorim multă sănătate și succes în întreaga activitate închinată cauzei progresului și fericirii poporului dumneavoastră ! *(Aplauze).*

CUVÎNT
CU PRILEJUL CELEI DE-A 60-A ANIVERSĂRI A ZILEI DE NAŞTERE A TOVARĂŞULUI GHEORGHE RĂDULESCU, MEMBRU AL COMITETULUI EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R., VICEPRIM-MINISTRU AL GUVERNULUI

— 7 septembrie 1974 —

Dragă tovarăşe Gheorghe Rădulescu,

Stimaţi tovarăşi,

Reuniunea de astăzi este determinată de un eveniment important — împlinirea a 60 de ani de către tovarăşul Gheorghe Rădulescu.

Doresc, în primul rînd, să-i înmînez scrisoarea Comitetului Executiv al Comitetului Central al partidului, în care sînt exprimate gîndurile şi sentimentele comune ale întregului nostru Comitet Central, ale întregului nostru partid.

Înmînîndu-i acest mesaj, îl felicit în numele Comitetului nostru Central, al partidului nostru.

Aşa cum se menţionează, dealtfel, şi în scrisoare, noi toţi dăm o apreciere deosebită muncii şi activităţii pe care a desfăşurat-o încă din timpul studenţiei în cadrul tineretului, în condiţii grele, pentru idealurile partidului, pentru eliberarea întregului nostru popor de sub jugul exploatării şi asupririi. Au fost ani grei care au cerut din partea fiecărui activist, fiecărui militant al partidului activi-

tate intensă, eforturi, sacrificii, devotament faţă de cauza socialismului, faţă de interesele clasei muncitoare, ale întregului nostru popor.

Au urmat anii construcţiei socialiste, în care, sub conducerea partidului nostru, clasa muncitoare, poporul român, toţi oamenii muncii au desfăşurat o activitate susţinută pentru înfăptuirea programului de construcţie socialistă. Şi în anii construcţiei socialiste tovarăşul Rădulescu a îndeplinit diferite munci ; de o vreme îndelungată este membru al conducerii partidului, şi, împreună cu noi toţi, aduce o contribuţie activă şi importantă la înfăptuirea programului de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltare.

În muncile încredinţate de partid, tovarăşul Rădulescu a acţionat şi acţionează pentru realizarea în bune condiţii a sarcinilor care i s-au încredinţat.

Nu aş dori să vorbesc acum pe larg de politica generală a partidului pe plan internaţional, politică ce se bucură de o apreciere generală în lume, care a adus României mulţi prieteni pe toate meridianele şi care are un rol important în înfăptuirea programului de edificare a societăţii socialiste, a mersului înainte al ţării noastre.

Tovarăşul Rădulescu are în acest cadru sarcini importante, fiind de mulţi ani reprezentantul României în C.A.E.R., unde acţionează pentru înfăptuirea şi afirmarea poziţiei partidului nostru de dezvoltare a colaborării pe asemenea baze, încît să se asigure înflorirea fiecărui stat socialist, progresul mai rapid al ţărilor mai slab dezvoltate, cum este şi România, egalizarea nivelurilor de dezvoltare între statele socialiste, înfăptuind deci politica partidului de dezvoltare a colaborării cu ţările C.A.E.R. şi, totodată, acţionînd pentru a realiza o colaborare largă cu toate ţările socialiste, deoarece numai aşa vor creşte forţa şi prestigiul socialismului în lume.

Am vorbit la aniversarea zilei de 23 August despre politica partidului și nu aș vrea să revin acum. Ceea ce aș vrea să mai menționez, tovarăși, este că tot ceea ce am înfăptuit și înfăptuim noi este rezultatul politicii ferme a partidului, al unității, al disciplinei, al faptului că fiecare activist de partid, la locul său de muncă, acționează pentru a-și îndeplini în cît mai bune condiții răspunderile încredințate de partid.

Aș dori să adresez tovarășului Gheorghe Rădulescu, cu prilejul împlinirii acestor 60 de ani de viață — din care mulți în rîndurile partidului, ale mișcării revoluționare din România — urări de succese în întreaga sa activitate viitoare, de a acționa și în continuare pentru înfăptuirea neabătută a politicii partidului, pentru a contribui, împreună cu noi toți, la creșterea rolului conducător al partidului în toate domeniile de activitate.

Exprimînd încă o dată felicitările noastre pentru această aniversare, dar mai cu seamă pentru activitatea sa, doresc să-i urez multă sănătate, putere de muncă și succes în îndeplinirea sarcinilor încredințate de partid ; totodată, doresc să urez soției, familiei sale multă sănătate și fericire.

TOAST LA DINEUL OFERIT DE PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII LIBERIA, DR. WILLIAM R. TOLBERT JR.

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 10 septembrie 1974 —

Stimate domnule președinte,

Dragi prieteni și tovarăși,

Îmi face o deosebită plăcere ca, în numele Consiliului de Stat, al guvernului român și al meu personal, să vă adresez dumneavoastră, domnule președinte, și colaboratorilor care vă însoțesc un călduros salut de bun venit în România socialistă, împreună cu urarea de a vă simți cît mai bine în mijlocul poporului nostru, care vă primește cu cele mai sincere sentimente de prietenie și ospitalitate.

Vizita ce o faceți în România, ca și vizita pe care am făcut-o în primăvara acestui an în Liberia constituie o expresie a dorinței țărilor și popoarelor noastre de a promova relații tot mai bune între ele, de a se cunoaște mai bine și de a colabora rodnic, în interesul propășirii lor economico-sociale independente, al cauzei păcii și înțelegerii internaționale. Sînt încredințat că această nouă întîlnire a noastră, convorbirile pe care le vom purta și înțelegerile la care vom ajunge vor da noi impulsuri raporturilor prietenești dintre țările și popoarele noastre, vor

crea condiţii şi mai bune pentru înfăptuirea colaborării multilaterale româno-liberiene.

Ne este cunoscută istoria poporului liberian, întemeietor încă la mijlocul secolului trecut al primei republici independente de pe continentul african. Apreciem eforturile şi realizările poporului dumneavoastră pe calea redeşteptării naţionale, a dezvoltării economice şi sociale independente — şi, ca prieteni sinceri, vă dorim din inimă noi şi mari succese în dezvoltarea economico-socială, în ridicarea bunăstării şi fericirii poporului liberian.

În timpul vizitei veţi avea prilejul, domnule preşedinte, să cunoaşteţi nemijlocit unele din realizările şi preocupările poporului român în cei 30 de ani de la eliberarea sa de sub dominaţia fascistă, dorinţa şi hotărîrea sa de a-şi făuri o viaţă tot mai prosperă şi înfloritoare.

În prezent, poporul român acţionează pentru a asigura dezvoltarea în ritm înalt a economiei, ştiinţei, culturii, ridicarea bunăstării sale materiale şi spirituale. Sîntem preocupaţi de a realiza o societate socialistă care să asigure poporului condiţii de viaţă şi de cultură dintre cele mai bune, să-i creeze posibilitatea de a participa tot mai activ la colaborarea multilaterală pe plan internaţional, la realizarea unei lumi mai drepte şi mai bune.

Poporul român, care a cunoscut timp de secole dominaţia străină, este solidar cu toate popoarele care luptă pentru independenţa lor şi se pronunţă pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a fi stăpîn pe deplin pe destinele sale.

Mai mult ca oricînd este necesar să se afirme cu putere în relaţiile dintre state principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forţă sau la ameninţarea cu forţa în raporturile interstatale.

Evenimentele care au avut loc în viaţa internaţională de la ultima noastră întîlnire, din primăvara acestui an, confirmă faptul că trăim într-o epocă de mari transformări naţionale şi sociale, de adînci mutaţii în raportul de forţe pe plan mondial, de afirmare tot mai hotărîtă a voinţei popoarelor de a fi pe deplin stăpîne pe bogăţiile naţionale şi de a le folosi corespunzător intereselor proprii.

Cursul spre destindere şi colaborare care a început în ultimii ani întîmpină încă rezistenţe puternice; sînt încă forţe imperialiste, colonialiste care nu înţeleg dezvoltarea societăţii omeneşti şi ar dori să ţină lumea pe loc. Tocmai de aceea, dacă dorim să asigurăm dezvoltarea noului curs spre destindere, este necesară întărirea solidarităţii şi colaborării tuturor forţelor antiimperialiste şi anticolonialiste, a tuturor popoarelor care doresc să trăiască libere, stăpîne pe destinele lor, într-un climat de pace.

În perioada care a trecut de la întîlnirea noastră, în Africa s-au produs schimbări importante, printre care cea mai de seamă este accentuarea procesului de lichidare a dominaţiei coloniale. Chiar astăzi, în ziua sosirii dumneavoastră în Bucureşti, poporului Guineei-Bissau i s-a recunoscut în mod oficial independenţa, după ce cu un an în urmă şi-a constituit primul său guvern independent. Cu cîteva zile în urmă s-a încheiat Acordul de la Lusaka, în care se recunoaşte independenţa Mozambicului. Se desfăşoară cu succes lupta popoarelor din Angola, din Mozambic pentru cucerirea independenţei lor naţionale. Activitatea din aceste zile a forţelor reacţionare, rasiste din Mozambic demonstrează însă că pentru lichidarea definitivă a colonialismului, neocolonialismului şi rasismului sînt necesare întărirea vigilenţei, o acţiune fermă din partea popoarelor africane, a tuturor forţelor progresiste din lume. După părerea noastră, sînt create condiţii pentru intensificarea luptei în vederea lichidării

definitive a colonialismului, a politicii rasiste și de apartheid din Africa de Sud și Rhodesia.

Omenirea este confruntată cu grave probleme, care își cer o soluționare rapidă. Am în vedere în primul rînd faptul că o mare parte a omenirii se află în condiții de subdezvoltare, ceea ce are influențe negative atît asupra dezvoltării economico-sociale a popoarelor respective, cît și asupra luptei generale pentru progres, pace și colaborare internațională. Sînt necesare intensificarea eforturilor țărilor în curs de dezvoltare, întărirea solidarității lor cu țările socialiste, cu statele care acționează pentru propășirea lor economico-socială independentă în vederea lichidării stării de subdezvoltare, pentru instaurarea în viața internațională a unor relații noi, bazate pe egalitate, pe un raport mai just între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, care să favorizeze progresul mai rapid al țărilor în curs de dezvoltare. Este necesar, totodată, să se creeze condiții pentru accesul larg al tuturor popoarelor la tehnologiile moderne, la cuceririle științei și culturii, să se instaureze o nouă ordine politică și economică internațională.

În Europa, lupta pentru înfăptuirea securității europene, pentru instaurarea unor relații noi, de colaborare multilaterală, a înregistrat în acest an progrese simțitoare; sînt create condițiile pentru încheierea cu succes a Conferinței general-europene. România acționează cu toată fermitatea pentru a-și aduce contribuția, împreună cu celelalte țări, la realizarea pe continentul european a unei securități reale, care să asigure fiecărei națiuni posibilitatea de a se dezvolta liber, corespunzător năzuințelor sale.

Din păcate, în lume continuă să existe încă multe focare de încordare, care pun în mod serios în pericol pacea și colaborarea internațională. Nu demult, în Balcani, mai precis în Cipru, s-au produs evenimente grave, care constituie un pericol pentru independența și suveranitatea acestui stat independent, dar și pentru pacea din Balcani și din întreaga lume. România susține în mod ferm respectarea independenței, suveranității și integrității teritoriale a Ciprului, se pronunță pentru o soluție politică care să asigure conviețuirea pașnică dintre comunitățile greacă și turcă, deplina egalitate în drepturi pentru toți cetățenii ciprioți, fără deosebire de naționalitate.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru intensificarea activității în vederea soluționării pe cale politică a conflictului din Orientul Mijlociu, pentru reluarea tratativelor la Geneva în vederea instaurării unei păci trainice și juste în această zonă și, totodată, pentru soluționarea problemei poporului palestinean în conformitate cu dreptul său la existență liberă, independentă.

Apreciem, de asemenea, că este necesar să se intensifice eforturile în vederea aplicării acordurilor de la Paris cu privire la Vietnam, să se instaureze o pace trainică în întreaga Indochină, asigurîndu-se popoarelor vietnamez, cambodgian și laoțian dreptul de a-și soluționa problemele în mod independent, fără nici un amestec din afară.

Soluționarea problemelor complexe pe plan mondial, lichidarea subdezvoltării, asigurarea deplinei egalități între popoare impun o participare activă la întreaga viață internațională a tuturor statelor, indiferent de mărimea lor. În acest context, noi considerăm că țările mici și mijlocii — care sînt primele ce au de suferit de pe urma stărilor de încordare, a politicii colonialiste și neocolonialiste — trebuie să fie mai active, să acționeze cu mai multă fermitate în viața internațională.

Totodată, este în interesul tuturor popoarelor de a întări Organizația Națiunilor Unite, de a face ca ea să

aibă un rol tot mai puternic în soluționarea diferitelor probleme internaționale. Toate acestea impun o democratizare reală a relațiilor internaționale, stabilirea unor noi norme, care să asigure fiecărui popor deplina egalitate în drepturi, independența, suveranitatea, posibilitatea de dezvoltare liberă, de-sine-stătătoare.

In încheiere, doresc, domnule președinte, să-mi exprim convingerea că vizita pe care o faceți în România va marca un nou moment important în dezvoltarea colaborării dintre țările noastre, atît pe planul relațiilor bilaterale — în domeniile economic, tehnico-științific și cultural, dînd un nou imbold realizării în viață a acordurilor la care am ajuns cu prilejul vizitei în țara dumneavoastră —, cît și în lupta generală pentru o politică nouă în lume, pentru idealurile de progres și pace ale umanității.

Vă urez încă o dată să petreceți cît mai bine cele cîteva zile în mijlocul poporului român — și regret în mod sincer că d-na Tolbert nu vă însoțește.

Vă rog să ridicăm împreună acest pahar în sănătatea președintelui Tolbert, pentru progresul și prosperitatea poporului liberian prieten, pentru prietenia și colaborarea dintre popoarele noastre, pentru pacea în întreaga lume.

In sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze)*.

CUVÎNTARE LA CONFERINȚA CADRELOR ȘI ACTIVULUI DE PARTID DIN ÎNVĂȚĂMÎNTUL SUPERIOR

— 13 septembrie 1974 —

Stimați tovarăși,

Conferința cadrelor și activului de partid din învățămîntul superior a fost organizată în scopul unei analize temeinice a activității de pînă acum, precum și pentru stabilirea măsurilor ce se impun a fi luate în vederea realizării hotărîrilor Comitetului Central al partidului de perfecționare a învățămîntului superior, de organizare a sa pe o bază nouă.

Lucrările conferinței coincid cu începerea anului de învățămînt 1974—1975 — moment important în viața tuturor profesorilor, studenților și elevilor țării. De aceea, doresc ca de la tribuna conferinței să adresez, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat, al guvernului și al meu personal, un salut călduros și multe felicitări tuturor profesorilor, studenților și elevilor, precum și urări de succese tot mai mari în activitatea de învățămînt. *(Aplauze puternice)*.

Conferința dumneavoastră își desfășoară lucrările în anul jubiliar al celei de-a XXX-a aniversări a eliberării României de sub dominația fascistă și cu două luni înaintea celui de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român,

care va trasa sarcini mărețe pentru dezvoltarea viitoare a patriei noastre socialiste.

Intregul popor a intîmpinat, după cum se știe, a XXX-a aniversare a eliberării patriei cu succese remarcabile în toate domeniile de activitate. In bilanțul făcut la a XXX-a aniversare am subliniat pe larg profundele transformări revoluționare petrecute în viața economică și socială a României. A fost lichidată cu desăvîrșire orînduirea burghezo-moșierească, exploatarea omului de către om, a triumfat pe deplin și pentru totdeauna socialismul; poporul a devenit stăpîn pe destinele sale, făurindu-și în mod liber propriul său viitor. Se înfăptuiesc cu succes prevederile planului cincinal 1971—1975, care a marcat trecerea la o nouă etapă de dezvoltare pe calea socialistă a patriei noastre, la etapa făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate.

Rezultatele obținute pînă acum în producția industrială demonstrează că avem toate condițiile pentru realizarea cu succes a cincinalului înainte de termen. Dealtfel, multe organizații de partid județene, numeroase colective de oameni ai muncii din centrale și întreprinderi au anunțat realizarea de pe acum a planului pe 4 ani, avînd deci 4—5 luni avans; aceasta ne dă temeiul să afirmăm că, într-adevăr, vom putea realiza cincinalul cu mult înainte de termenul stabilit prin plan.

Toate aceste realizări demonstrează atît realismul prevederilor planului cincinal, cît și spiritul de muncă al clasei noastre muncitoare, al tehnicienilor și inginerilor, al tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, hotărîți să realizeze în cele mai bune condiții planul cincinal. Pentru toate aceste realizări doresc și cu acest prilej să adresez tuturor oamenilor muncii din industria noastră socialistă calde felicitări și urări de noi și noi succese. *(Aplauze puternice).*

De asemenea, și în agricultură, în cei patru ani ai actualului cincinal s-au obținut rezultate importante. Sînt create condiții ca oamenii muncii din agricultură, inclusiv din agricultura cooperatistă, să aducă o contribuție mai importantă în acest cincinal la dezvoltarea generală a patriei noastre socialiste. Cred că sînteți de acord să adresăm țărănimii cooperatiste, tuturor oamenilor muncii din agricultură felicitări și urarea de noi succese în activitatea lor. *(Aplauze puternice).*

Am realizat importante succese în cercetarea științifică, în învățămînt, în întreaga activitate de perfecționare a societății noastre, de creștere a participării active a întregului popor la conducerea vieții sociale. Se înfăptuiesc, de asemenea, prevederile planului cincinal cu privire la creșterea nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii. Recentele măsuri adoptate de Comitetul Central cu privire la sporirea retribuției tuturor oamenilor muncii, începînd de la 1 august al acestui an, demonstrează încă o dată preocuparea constantă a partidului și statului de a asigura satisfacerea în condiții tot mai bune a cerințelor de viață ale maselor populare — țelul suprem al întregii noastre politici, esența însăși a orînduirii socialiste pe care o edificăm în România. *(Aplauze puternice).*

Se poate spune că în anii construcției socialiste, în țara noastră a avut loc o adevărată revoluție culturală. S-au pus bazele unui învățămînt nou, complet gratuit pentru toți cetățenii țării, fără deosebire de naționalitate. Incepînd din acest an vom realiza, de fapt, generalizarea primei trepte a învățămîntului liceal, astfel încît în viitor toți copiii patriei vor fi absolvenți a zece ani de învățămînt. Ia o puternică amploare învățămîntul liceal, accentuîndu-se orientarea spre dezvoltarea liceelor de specialitate.

Succese importante au fost obținute și în învățămîntul superior. Dispunem în momentul de față de 42 de instituții de învățămînt superior, cuprinzînd 136 de facultăți, în care învață circa 150 000 de studenți. În instituțiile de învățămînt superior lucrează în prezent aproximativ 15 000 de cadre didactice — o uriașă forță care aduce un aport de seamă atît în activitatea de învățămînt, cît și în activitatea de cercetare și în educarea tinerei generații. Se poate deci spune că avem un învățămînt superior puternic dezvoltat, în stare să soluționeze toate cerințele privind pregătirea în bune condiții a cadrelor pentru toate sectoarele activității economico-sociale. Aș dori să adresez cadrelor didactice din învățămîntul superior felicitări pentru rezultatele obținute pînă acum și urări de noi și noi succese în activitatea viitoare. *(Aplauze puternice).*

Fără îndoială că la toate mărețele victorii obținute în anii construcției socialiste în realizarea cu succes a actualului plan cincinal, în înflorirea științei și culturii din țara noastră, învățămîntul, și în special învățămîntul superior, a adus și aduce o contribuție de mare importanță.

În prezent, partidul, întregul popor dezbat pe larg proiectul de Program al partidului și proiectul Directivelor de dezvoltare economico-socială a țării în anii 1976—1980 și în perspectivă, pînă în 1990 — documente ce urmează a fi supuse aprobării celui de-al XI-lea Congres. Obiectivul fundamental al Programului și Directivelor îl constituie intensificarea activității de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, crearea condițiilor pentru trecerea treptată la făurirea comunismului în România. Aceste documente istorice deschid perspective minunate de ridicare a patriei noastre pe noi culmi de civilizație și progres. Înfăptuirea lor va duce la egalizarea nivelului de dezvoltare a României cu țările socialiste dezvoltate, la apropierea de statele avansate din punct de vedere economic

ale lumii. Dar scopul esențial al societății socialiste multilateral dezvoltate și al comunismului este acela de a asigura înfăptuirea unor noi relații sociale, de egalitate și colaborare între oameni, repartiția în spiritul eticii și echității socialiste a produsului național între toți membrii societății, făurirea unui om nou, deplin stăpîn pe destinele sale, participant activ la întreaga activitate economico-socială, la conducerea generală a societății. *(Aplauze puternice).*

Fără îndoială că înfăptuirea Programului partidului și a prevederilor Directivelor cere, în continuare, eforturi susținute din partea întregului nostru popor. Totodată, aceasta necesită întărirea continuă a partidului, creșterea rolului său politic conducător în toate sectoarele de activitate.

Va trebui să acționăm pentru perfecționarea în continuare a activității statului, a planificării și conducerii unitare a întregii vieți economico-sociale. În acest scop, se impune participarea tot mai largă și directă a maselor populare la conducerea unităților economice și sociale, a consiliilor populare, a întregii societăți. Avem creat cadrul organizatoric corespunzător pentru aceasta ; se impune să stimulăm și mai mult spiritul de răspundere al organelor de conducere din întreprinderi, instituții, consilii populare, ministere, al organelor centrale ale statului nostru, să întărim exigența și disciplina în toate domeniile de activitate. Lărgirea continuă a democrației socialiste constituie factorul hotărîtor al înfăptuirii cu succes a Programului și Directivelor — și vom acționa cu toată fermitatea și în viitor în această direcție.

Așa cum se subliniază în Program și în Directive, la baza întregii noastre activități economico-sociale trebuie să așezăm cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne. Nici nu se poate concepe, dealtfel, făurirea unei

orînduiri sociale avansate care să nu aibă la temelie tot ceea ce a creat omenirea mai bun în domeniul cunoașterii.

În acest sens sînt necesare noi măsuri pentru dezvoltarea învățămîntului, științei, culturii în pas cu cuceririle cunoașterii contemporane, pentru legarea lor tot mai strînsă de viață, de producție, de necesitățile prezente și viitoare ale societății noastre în plină dezvoltare.

Este necesar să punem pe prim plan ridicarea nivelului de cunoștințe profesionale și tehnice, a pregătirii generale a maselor populare, dezvoltarea conștiinței socialiste a tuturor celor ce muncesc. Nu trebuie să uităm nici un moment că rolul hotărîtor în înfăptuirea măreţelor perspective de progres ale patriei noastre socialiste îl au oamenii. De aceea trebuie să asigurăm o temeinică pregătire multilaterală fiecărui cetățean și, totodată, să ne preocupăm de educarea sa, a întregului popor, în spiritul concepției revoluționare despre lume și viață a partidului nostru; trebuie să asigurăm transformarea fiecărui om al muncii într-un luptător activ și hotărît pentru socialism, pentru înaintarea României spre comunism. *(Aplauze puternice).* Partidul nostru pornește de la realitatea că învățămîntul reprezintă principalul factor de educație și formare a omului nou. Tocmai de aceea partidul se preocupă permanent de perfecționarea continuă a învățămîntului, de integrarea sa cu cercetarea și producția, în strînsă concordanță cu necesitățile dezvoltării rapide a forțelor de producție.

Acordăm cea mai mare atenție educării și formării tinerei generații în spiritul idealurilor socialismului și comunismului, al concepției științifice a materialismului dialectic și istoric. Dorim ca tînăra generație, constructoare a comunismului, să stăpînească cele mai înalte cunoștințe în toate domeniile de activitate, să-și poată îndeplini în

cît mai bune condiții sarcinile de onoare ce-i vor reveni în societate, să continue cu cinste și fermitate și să ridice pe o treaptă superioară mărețele tradiții revoluționare, sociale și naționale ale partidului și poporului nostru.

Dorim ca tînăra generație să fie pătrunsă de spirit revoluționar, să acționeze întotdeauna cu hotărîre împotriva a ceea ce este vechi și nu mai corespunde noilor forțe și relații de producție, să militeze cu îndrăzneală și pasiune pentru promovarea noului în toate domeniile de activitate, asigurînd astfel ridicarea patriei noastre socialiste pe culmi tot mai înalte de civilizație materială și spirituală. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Timp de două zile, Conferința cadrelor și activului de partid din învățămîntul superior a dezbătut pe larg problemele actuale ale școlii superioare din țara noastră. Pe drept cuvînt s-au evidențiat succesele obținute în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale în acest important domeniu de activitate. Avem începuturi bune în realizarea integrării învățămîntului cu cercetarea și producția. În cadrul conferinței s-au menționat multe lucruri pozitive în această direcție și nu doresc să mă opresc asupra lor. De asemenea, multe din cadrele didactice din învățămîntul superior participă tot mai activ la activitatea de cercetare și la producție. Rezultatele bune obținute pe acest plan demonstrează atît capacitatea cadrelor din învățămîntul superior de a rezolva probleme de cea mai mare complexitate ale creației de bunuri materiale și culturale, cît și importanța participării active a acestora la activitatea de cercetare și producție.

Apreciem, de asemenea, în mod deosebit, preocupările studențimii noastre de a-și însuși în mod aprofundat ști-

ința și tehnica modernă, participînd în același timp la munca în cercetare și producție. Studențimea răspunde cu elan și spirit de răspundere eforturilor pe care statul, întregul popor le fac pentru dezvoltarea bazei materiale a școlii, pentru crearea unui învățămînt tot mai modern și eficient.

Comitetul Central al partidului dă o înaltă apreciere rezultatelor obținute pînă acum în dezvoltarea învățămîntului superior, activității cadrelor didactice, muncii depuse de studențimea noastră și își exprimă convingerea că și în viitor vor acționa pentru a obține succese tot mai mari în învățătură, în cercetare și producție. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Apreciind rezultatele dobîndite pînă acum în învățămîntul superior, nu putem trece cu vederea unele greșeli și lipsuri ce se mai fac simțite în acest domeniu al vieții noastre sociale. Dealtfel, și în cadrul dezbaterilor din aceste zile, atît în plenul conferinței, cît și în comisii s-au adus o serie de critici îndreptățite conducerilor unor institutii de învățămînt, Ministerului Educației și Învățămîntului, altor ministere și organe centrale pentru neajunsurile și stările de lucruri negative existente în învățămîntul superior. Ca să fiu însă cît mai clar, mă așteptam ca în cadrul conferinței să se manifeste mai multă exigență, un spirit mai combativ, o atitudine mai critică și mai autocritică, ținînd seama de lipsurile încă destul de serioase ce se mai resimt în învățămîntul nostru superior. Sper însă că se va avea în vedere ca în dezbaterea viitoare a problemelor ce au făcut obiectul conferinței să se facă o analiză mai temeinică a acestora, într-un spirit mai critic și mai autocritic.

Fără îndoială, vor trebui trase concluziile și învățămintele necesare din tot ceea ce s-a spus aici și va trebui să se acționeze cu mai multă energie pentru lichidarea cît mai rapidă a greșelilor și lipsurilor.

Într-adevăr, trebuie menționat că în decursul anilor s-a ajuns la o prea mare fărîmițare a disciplinelor, ceea ce a prejudiciat grav atît nivelul învățămîntului, cît și, mai cu seamă, formarea unor cadre de specialiști cu cunoștințe multilaterale. Se mai predau cursuri cu conținut abstract, care nu țin suficient seama de noile descoperiri în domeniul respectiv al cunoașterii ; nu peste tot se acordă atenția necesară realizării unei reale și strînse legături între învățămînt, cercetare și producție. Din păcate, în unele institute și facultăți aceste probleme sînt tratate cu superficialitate și nu rareori în mod formal. Se mai întîlnesc cadre didactice cu atitudini refractare, conservatoare față de nou. Unii uită tradițiile progresiste ale învățămîntului nostru, faptul că încă cu un secol în urmă intelectuali, dascăli și oameni politici în același timp, cu vederi înaintate, se pronunțau pentru o pregătire practică a tineretului, pentru o legătură organică între școală, producție și viață. Iată, spre exemplu, ce spunea în acea vreme P. S. Aurelian : „Aceia cărora le stă în putere ca să remedieze răul să binevoiască a-și aduce aminte că învățămîntul din 1870 nu mai poate fi copiat după acela de la 1800 și chiar de la 1840. Învățătura unui popor trebuie să corespundă cu nevoile și aspirațiunile sale. Nevoile și aspirațiunile românilor, atît economice cît și naționale, reclamă ca copiii lor să cunoască cum se mărește dezvoltarea economică a unui popor. Succesul depinde de modul cum s-ar organiza școlile normale de meserii. Cînd ar rămîne lucruri de organizat, să fim siguri că se vor afla bărbați de inimă și cu îndestulă pricepere și care se vor simți fericiți punînd cunoștințele și expe-

rienţa lor în serviciul unor întreprinderi de utilitate naţională".

D. P. Marţian, ocupîndu-se de învăţămînt, spunea: „Educaţiunea trebuie să fie învăţămîntul vieţii. Acest principiu trebuie să domine spiritul sistemei noastre de educaţiune. Trebuie să uităm din programele actuale metodele şi abstracţiunile de pînă acum şi să ne punem cu seriozitate a rezolva problema de a pregăti viitorul pentru trebuinţele reale ale vieţii... Să înmulţim dar şcolile de specialităţi".

Iată, tovarăşi, că preocuparea pentru un învăţămînt legat de viaţă, de necesităţile dezvoltării economico-sociale a existat şi în trecut şi s-au obţinut succese în această direcţie. Se pare că unii uită de aceste tradiţii, de aceste vechi preocupări, încercînd să ne tragă, de fapt, înapoi, spre o şcoală abstractă, care nu corespunde şi nu serveşte intereselor dezvoltării socialiste a patriei noastre. Este adevărat, aceştia sînt puţini la număr, dar, chiar un singur om cu o asemenea concepţie dacă ar exista în învăţămîntul nostru, avem datoria să discutăm deschis lucrurile. Să punem capăt atitudinii de a nu supăra pe unul sau pe altul! Trebuie să supărăm pe oricine are o poziţie nejustă, necorespunzătoare cu privire la transformarea revoluţionară a învăţămîntului nostru! În felul acesta vom servi poporul, cauza făuririi comunismului în România. *(Aplauze puternice)*.

În legătură cu lipsurile din învăţămînt trebuie să menţionăm faptul că nu putem fi satisfăcuţi încă de contribuţia cadrelor didactice la cercetare. Această contribuţie nu este nici pe departe pe măsura forţei pe care o reprezintă detaşamentul de 15 000 de specialişti cu pregătire universitară din învăţămîntul superior.

Pe lîngă lipsurile existente în asigurarea unei baze materiale corespunzătoare trebuie să atragem, de asemenea, atenţia asupra faptului că mijloacele de care dispunem, îndeosebi aparatura de laborator, nu este folosită încă în mod raţional. Se manifestă pe alocuri o atitudine greşită, un fel de spirit de proprietate particulară faţă de această bază materială. *(Aplauze)*. Înţeleg aplauzele dumneavoastră ca o aprobare a criticii şi ca o subliniere a necesităţii pentru universităţi şi pentru Ministerul Educaţiei şi Învăţămîntului de a lichida şi în acest domeniu spiritul proprietăţii particulare, care nu-şi mai are loc în România! *(Aplauze îndelungate)*.

Înţeleg dorinţa fiecărei catedre, a fiecărei facultăţi de a dispune de o bază materială cît mai bună. Dar trebuie să stimulăm conservarea, îngrijirea şi folosirea cît mai raţională a dotării şcolii. Este de neconceput să aducem aparatură care costă scump şi s-o ţinem nefolosită numai pentru că un profesor sau altul consideră că doar el are dreptul să lucreze cu ea. Trebuie să dotăm bine învăţămîntul — şi vom face acest lucru. Vom asigura aparatură modernă, pentru că numai astfel putem avea un învăţămînt de înalt conţinut ştiinţific. Dar să folosim raţional această dotare, asigurînd o strînsă legătură între facultăţi, între învăţămînt, cercetare şi producţie.

Cu toate progresele realizate, trebuie să spunem că studenţii participă încă în insuficientă măsură la activitatea de cercetare, în producţie, chiar acolo unde există condiţii materiale corespunzătoare pentru aceasta. Există încă mult spirit de paradă, festivism; se transformă uneori activitatea de producţie şi de cercetare într-o activitate „de zile mari". Nu se înţelege în mod temeinic de către unii studenţi şi de către organizaţia de tineret a studenţimii că problema participării efective la activitatea de cercetare şi producţie este şi trebuie să fie conţinutul întregului proces de învăţămînt, al formării tinerei generaţii, a viitorului specialist.

Lipsuri serioase se manifestă în buna gospodărire a instituțiilor de învățămînt, a bazei materiale, a căminelor și cantinelor. Există atît la unele cadre didactice și mai cu seamă la studenți o atitudine greșită, pe care aș numi-o „boierească", ce constă în părerea că altcineva, din afară, trebuie să se îngrijească de bunurile ce le sînt puse la dispoziție pentru nevoile învățămîntului, pentru asigurarea condițiilor corespunzătoare de viață. Or, trebuie înțeles că eforturile susținute pe care le face statul — și le va face mai accentuat în viitor — pentru a asigura o bună bază materială învățămîntului, pentru a crea condiții corespunzătoare de viață studențimii noastre cer grijă față de bunuri, spirit gospodăresc, participarea directă a cadrelor didactice și a studenților la administrarea lor. Dealtfel, întreaga activitate a căminelor și cantinelor trebuie să fie administrată de către studenți. Nu se mai poate admite organizarea din afară a acestei administrații! Ce fel de organizație revoluționară, ce fel de tineri — mîine chemați să conducă fabrica — sînt aceia care nu se dovedesc în stare să-și conducă căminul și cantina în care trăiesc și mănîncă? *(Aplauze puternice).* Este necesar ca și în această privință să discutăm lucrurile deschis, clar. Greșim, dăm o educație necorespunzătoare tineretului atunci cînd nu-i dăm răspunderea din școală, din liceu, nu numai în universitate, pentru gospodărirea și administrarea mijloacelor pe care le folosește. Și aceasta este pînă la urmă o parte a educației, a creșterii răspunderii; a-l învăța pe student, pe elev să gospodărească și să conducă este un act educativ.

În ce privește senatele și consiliile de conducere din instituțiile de învățămînt, chemate să asigure conducerea colectivă a activității școlare și buna gospodărire a instituțiilor — cu toate rezultatele bune obținute —, nu se poate spune că își îndeplinesc în întregime atribuțiile importante ce le revin. Trebuie să spunem că participarea profesorilor și mai cu seamă a studenților la activitatea acestor organisme este încă nemulțumitoare.

Lipsurile și greșelile din domeniul învățămîntului sînt determinate și de faptul că Ministerul Educației și Învățămîntului nu manifestă destulă exigență, nu exercită un control suficient, nu adoptă o atitudine combativă, fermă față de greșeli și lipsuri și, mai cu seamă, nu acționează cu toată hotărîrea pentru lichidarea lor. Manifestările de birocratism se mai fac destul de puternic simțite în activitatea acestui minister.

Trebuie, de asemenea, să subliniez și faptul că nici celelalte ministere care au în subordonarea lor institute de învățămînt superior, corespunzător principiului dublei subordonări, nu acționează cu toată hotărîrea în această direcție, nu contribuie în mod eficient la buna desfășurare a învățămîntului. Nu toate ministerele au înțeles că trebuie să-și asume o răspundere directă, importantă în organizarea și desfășurarea procesului de învățămînt.

Toate acestea fac ca rezultatele activității din institutele de învățămînt superior să nu fie încă pe de-a-ntregul la înălțimea cerințelor Comitetului Central al partidului, a eforturilor pe care statul, întregul nostru popor le fac în acest domeniu.

Este necesar să punem capăt greșelilor și lipsurilor, manifestărilor negative care mai dăinuie în învățămîntul superior. Sîntem comuniști și trebuie să analizăm problemele în spirit critic și autocritic, să luptăm cu hotărîre împotriva mentalității înapoiate, să acționăm cu îndrăzneală revoluționară în promovarea noului. Datoria noastră, a tuturor — și, desigur, în primul rînd a acelora care lucrează în acest domeniu — este să acționăm și să înfăptuim neabătut hotărîrile Comitetului Central de ridicare a învățămîntului la nivelul cerințelor actuale ale

dezvoltării societății noastre socialiste. Trebuie să facem totul ca învățămîntul să joace un rol tot mai important în viața socială, să deschidă orizonturi noi în fața tinerei generații, asigurînd formarea unor cadre de specialiști cu o înaltă calificare, cu o înaltă conștiință socială și politică.

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central din 1973 a trasat un amplu program de organizare pe baze noi a întregului nostru învățămînt și îndeosebi a învățămîntului superior. În cadrul actualei conferințe au fost prezentate o serie de măsuri pentru traducerea în viață a prevederilor acestui program. Din dezbaterile care au avut loc, din propunerile și sugestiile făcute s-a desprins concluzia că întreaga conferință consideră măsurile ce urmează a fi luate corespunzătoare și în concordanță cu hotărîrile plenarei Comitetului Central, cu prevederile proiectelor Programului partidului și Directivelor. Conferința a apreciat că înfăptuirea acestor măsuri asigură ridicarea învățămîntului nostru superior la nivelul așteptărilor Comitetului Central, ale întregului nostru popor, astfel încît să răspundă în condiții tot mai bune cerințelor dezvoltării societății socialiste multilateral dezvoltate în România. *(Vii aplauze).*

Este necesar ca întreaga activitate din învățămîntul superior să fie organizată pe baza concepției revoluționare a materialismului dialectic și istoric, în pas cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ale culturii în general. În același timp, trebuie să se țină seama permanent de tradițiile progresiste ale școlii românești, de experiența acumulată în organizarea învățămîntului, atît în țara noastră cît și pe plan internațional. Pornind de la aceste premise, să acționăm în spirit novator, cu îndrăzneală,

ținînd seama de cerințele societății noastre în plină dezvoltare.

Este necesar să avem în vedere faptul că promoția de studenți care-și începe studiile în 1975 va intra, de fapt, în activitatea economico-socială la sfîrșitul cincinalului, va lucra nemijlocit în unitățile economico-sociale în cincinalul 1981—1985. Aceasta impune ca în organizarea învățămîntului să se țină seama permanent de cerințele de perspectivă ale societății, să se privească cu îndrăzneală spre viitor; tocmai pornind de la aceasta, Programul și Directivele cer învățămîntului superior — ca, dealtfel, întregului nostru învățămînt — să aibă un caracter revoluționar, inovator, atît din punctul de vedere al concepției, cît și ca organizare. Paliativele, jumătățile de măsură nu mai slujesc la nimic. Trebuie să trecem hotărît la reorganizarea și orientarea pe baze noi a învățămîntului. Avem o mare răspundere în fața societății, a viitorului patriei noastre socialiste și trebuie să acționăm în spiritul acestei răspunderi.

Învățămîntul superior trebuie să formeze noi generații, pătrunse de o concepție revoluționară despre lume, în stare să înfăptuiască cu succes programul de înaintare a patriei noastre pe calea progresului, a comunismului. Trebuie să fim pe deplin conștienți că făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului nu se poate face decît în lupta hotărîtă cu mentalitățile depășite, cu vechiul, cu tot ceea ce nu mai corespunde noilor forțe și relații de producție socială. Dacă ne propunem să făurim o societate revoluționară nouă, să transformăm structura și întreaga viață socială a țării, trebuie să începem prin a ne propune să ne transformăm pe noi înșine, să transformăm omul chemat să realizeze aceste schimbări revoluționare în țara noastră! *(Aplauze puternice).* Nu trebuie să ne fie deloc jenă să recunoaștem

că, pe lîngă multe lucruri bune pe care le avem și pe care trebuie să le dezvoltăm, avem și lucruri rele, de care trebuie să ne debarasăm și — trebuie să spunem deschis — să luptăm împotriva lor. A fi comunist, a fi luptător pentru socialism, pentru o societate nouă, revoluționară, înseamnă a te hotărî să te debarasezi de toate relele trecutului, atît în concepție cît și în felul de a munci și trăi, a-ți însuși concepția nouă, revoluționară, felul nou de a trăi și a munci! *(Aplauze puternice).*

Trebuie să asigurăm în toate domeniile triumful noului, formarea unei noi conștiințe sociale și politice. În realizarea țelului măreț de transformare revoluționară a societății și a omului, învățămîntul are un rol de importanță hotărîtoare. De la grădiniță și pînă la universitate, școala trebuie să formeze tînăra generație pentru viață și muncă, într-un spirit revoluționar, marxist-leninist, în spiritul dragostei față de patrie și popor, al hotărîrii de a înfăptui neabătut politica partidului. Școala trebuie să educe tineretul nostru în spiritul solidarității internaționale cu forțele înaintate de pretutindeni, al luptei pentru pace și colaborare, al prieteniei și înțelegerii cu toate popoarele lumii.

În societatea pe care o edificăm, munca este atît o necesitate cît și o îndatorire de onoare. Cunoașteți concepția noastră materialist-dialectică despre dezvoltarea societății omenești și a omului; omul însuși este creația muncii, ca dealtfel întreaga civilizație, ca tot ceea ce a creat omenirea. Transformarea omului, făurirea unei societăți noi cer muncă de zi cu zi în toate domeniile de activitate, corespunzător cu pregătirea și capacitatea fiecăruia. Formarea omului nou nu poate fi decît rezultatul participării la munca activă de dezvoltare a societății. În orînduirea socialistă și comunistă fiecare cetățean trebuie să desfășoare o activitate utilă pentru sine și pentru

toți membrii societății, să participe activ, în concordanță cu planul dezvoltării unitare a țării, la munca productivă, în raport cu pregătirea sa și cu cerințele progresului social. Nici un cetățean valid nu poate trăi în societatea socialistă și comunistă fără a depune o muncă utilă societății! În lumina acestei concepții revoluționare trebuie să trecem la organizarea pe baze noi a învățămîntului superior, a întregului nostru învățămînt, la pregătirea tinerei generații, a constructorilor societății comuniste!

Subliniez încă o dată acest lucru pentru a se înțelege că nu dorim doar niște măsuri de îmbunătățire, ici-colo, a ceea ce există, ci vrem să realizăm o reorganizare fundamentală a învățămîntului, restructurarea sa pe baze noi, revoluționare, atît în ce privește concepția, cît și organizarea. Noua concepție trebuie să se bazeze pe unitatea organică a învățămîntului cu cercetarea și producția. Aceasta presupune ca fiecare institut, fiecare facultate să devină un puternic centru de învățămînt și, totodată, un laborator de cercetare și o uzină de producție. Numai așa vom realiza integrarea — de care vorbim de mult —, numai așa vom asigura formarea generației constructorilor comunismului în spirit nou.

Se impune ca și programele de învățămînt să fie adaptate în mod corespunzător, ținînd seama de realizarea acestui obiectiv fundamental. Dealtfel s-a mai discutat nu o dată despre necesitatea ca școala, mai cu seamă învățămîntul superior, să-i învețe pe tineri să studieze, să gîndească, și nu să știe pe dinafară teze abstracte, manuale care nu mai au decît valoare istorică. Trebuie să fim conștienți că avem încă mult de făcut pentru a realiza acest deziderat.

Se impune, de asemenea, o folosire unitară a bazei materiale de cercetare, aparținînd atît învățămîntului, cît și cercetării, și pentru nevoile învățămîntului și pentru

nevoile cercetării lucrîndu-se după un plan unic. Trebuie să realizăm o bază materială temeinică, adevărate fabrici în care să se integreze organic învățămîntul, cercetarea și producția cu întreprinderile, lucrîndu-se pe baza unui plan unic.

Cadrele didactice trebuie să participe atît la activitatea de învățămînt, cît și la cercetare și producție, conducînd nemijlocit toate aceste procese.

Trebuie să creăm condițiile necesare ca studențimea să poată studia, participînd, totodată, permanent la activitatea de cercetare și producție. La terminarea anilor de studii, tinerii trebuie să cunoască temeinic problemele fundamentale, atît teoretice, cît și practice, ale specialității pe care și-au ales-o, fiind în stare să treacă de îndată, cu randament înalt, la activitatea productivă, acolo unde vor fi repartizați. După cum ați văzut din planul de măsuri prezentat, încă din acest an institutele tehnice, agricole, economice vor trebui să-și organizeze activitatea în această concepție nouă. Aceasta presupune să trecem de îndată la realizarea măsurilor practice, organizatorice. S-a făcut ceva în această direcție. Este adevărat, în multe institute tehnice s-au construit spații mari, care pot fi folosite pentru producție. Învățămîntul agricol a primit ferme organizate — circa 11 200 ha — care asigură o bază temeinică pentru participarea activă a institutelor respective la activitatea productivă. De fapt, ele vor organiza și conduce nemijlocit fermele. Trebuie să asigurăm crearea fabricilor de producție pentru toate unitățile de învățămînt, pentru ca acestea să lucreze în strînsă colaborare cu centralele, cu întreprinderile, încadrîndu-se în planul de producție al acestora, producînd pentru economia națională. Va trebui să luăm măsuri ca în decurs de 2—3 ani să fie soluționate în mod radical toate problemele de asigurare

a bazei materiale, încheindu-se organizarea în această nouă concepție a întregului învățămînt superior.

Așa cum am mai menționat, odată cu trecerea la organizarea bazei tehnico-materiale va trebui să aducem îmbunătățirile corespunzătoare în domeniul organizatoric, precum și în conținutul programelor de învățămînt. Sarcini deosebite revin în această direcție senatelor și consiliilor de conducere ale institutelor de învățămînt. Ele poartă răspunderea înfăptuirii în cele mai bune condiții a integrării învățămîntului cu cercetarea și producția, desfășurării pe baze noi a întregului învățămînt superior.

În ce privește cercetarea, așa cum am mai menționat, ea trebuie să se desfășoare în cadrul institutelor centrale de cercetare, pe baza unui program unitar. Actualele institute vor trebui să treacă în subordinea institutelor centrale și a ministerelor respective. Facultățile, catedrele vor trebui să aibă sarcini precise în realizarea planului unitar de cercetare în fiecare sector de activitate economico-socială, astfel încît în programul general al cercetării științifice cele 15 000 de cadre didactice din învățămîntul superior să aibă un rol activ și o contribuție prețioasă la dezvoltarea științei patriei noastre. Există un cîmp larg de activitate și avem o perspectivă minunată în domeniul cercetării. Îmbinarea organică a învățămîntului cu cercetarea va da în scurt timp rezultate foarte bune, stimulînd întreaga noastră dezvoltare economico-socială. Așa cum am mai menționat, este necesar ca ministerele să acționeze pentru o bună integrare a activității productive din învățămînt cu cea din centrale și întreprinderi, asigurînd baza materială, aprovizionarea, tot ce este necesar pentru desfășurarea producției.

Reorganizarea învățămîntului în această concepție nouă va trebui să ducă la creșterea aportului școlii noastre superioare la dezvoltarea cercetării, la îndeplinirea planurilor

de producție, la impulsionarea progresului tehnic în toate domeniile de activitate.

Noii absolvenți ai institutelor de învățămînt superior trebuie să posede atît cunoștințele cele mai moderne în domeniul lor de activitate, cît și capacitatea de a cerceta și de a-și perfecționa și îmbogăți necontenit cunoștințele tehnico-științifice, precum și capacitatea practică de a proiecta și executa orice produs, oricît de complex, în ramura de specialitate respectivă. Ei trebuie să stăpînească la perfecție tehnica modernă, folosirea noilor utilaje cu care este înzestrată economia națională, să fie în stare să conceapă, să proiecteze și să execute mașinile cele mai avansate. Astfel, noul specialist va putea avea de la început un rol activ, prețios în procesul de producție, va putea contribui într-o măsură mult mai mare la dezvoltarea rapidă a patriei noastre socialiste pe calea progresului și civilizației.

Totodată, este necesar să ne preocupăm mai intens de educarea specialiștilor de mîine în spiritul concepției revoluționare a partidului nostru, de înarmarea lor cu gîndirea cea mai înaintată despre lume și viață. Un bun specialist trebuie să fie și un om cu o cultură socială înaltă, cu o atitudine politică înaintată, cu o gîndire revoluționară. Astfel, specialistul care va contribui la edificarea comunismului va fi nu numai un bun tehnician, ci și un om politic, un militant social cu o viziune revoluționară asupra lumii, un luptător pentru progresul continuu al patriei noastre, pentru progresul întregii societăți umane. Comunismul presupune însușirea totalității cunoștințelor științifice într-un spirit revoluționar creator. Pornim de la concepția materialist-dialectică și istorică, de la adevărul că ceea ce omenirea a acumulat pînă acum în domeniul cunoașterii nu constituie limita maximă, ci o bază pentru intensificarea investigațiilor, pentru noi descoperiri în toate domeniile de activitate, pentru cunoașterea tot mai temeinică a legilor naturii și societății, a secretului vieții. În acest fel vom putea stăpîni legitățile obiective, vom acționa pentru folosirea lor în concordanță cu dezvoltarea forțelor și relațiilor de producție, în folosul omului, al bunăstării și fericirii întregii societăți. *(Aplauze prelungite).*

În realizarea acestor mărețe sarcini de perspectivă, un rol de importanță deosebită revine Ministerului Educației și Învățămîntului, care trebuie să asigure înfăptuirea fermă a hotărîrilor partidului, a prevederilor Programului și Directivelor, a obiectivelor ce vor fi stabilite de Congresul al XI-lea al partidului. Este necesar ca în întreaga activitate a Ministerului Educației și Învățămîntului să fie introdus un spirit nou, o concepție modernă, corespunzătoare noii orientări și noii organizări a învățămîntului.

Sarcini de mare răspundere revin, în același timp, celorlalte ministere, care, pe baza principiului dublei subordonări, poartă răspunderea pentru organizarea și desfășurarea procesului de învățămînt în strînsă legătură cu cercetarea și producția. Ele vor trebui ca, împreună cu Ministerul Educației și Învățămîntului, cu Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie, să asigure realizarea simbiozei organice a învățămîntului, cercetării și producției.

Înfăptuirea organizării și orientării noi a învățămîntului superior impune îmbunătățirea activității organizațiilor și organelor de partid. Ele trebuie să acționeze mai hotărît pentru unirea eforturilor tuturor cadrelor și studenților în această direcție unică. Desigur, atunci cînd am vorbit de o serie de greșeli și lipsuri, de aspectele negative din învățămîntul superior, am avut în vedere și faptul că activitatea organizațiilor de partid și de tineret își are contribuția atît la ceea ce s-a realizat, cît și la ceea ce este negativ în acest domeniu. De aceea nu aș

dori acum să vorbesc de lipsurile organizațiilor de partid. Cred că au înțeles bine că ele poartă în primul rînd răspunderea pentru neajunsurile și lipsurile existente în acest sector de activitate.

Avem în învățămîntul superior o puternică forță de partid, circa 68% din cadrele didactice sînt membri ai partidului, 11% dintre studenți sînt, de asemenea, membri de partid, iar aproape totalitatea lor membri ai Uniunii Tineretului Comunist. Organizațiile de partid din instituțiile de învățămînt superior trebuie să desfășoare o activitate susținută, fermă pentru lichidarea greșelilor, lipsurilor, mentalității înapoiate, pentru promovarea noului, în vederea înfăptuirii neabătute a sarcinilor trasate de Comitetul Central al partidului. Ele trebuie să asigure dezbaterea largă a problemelor organizatorice și a conținutului învățămîntului în fiecare facultate și catedră, adoptînd o atitudine combativă, critică față de mentalitățile înapoiate, față de spiritul conservator. Trebuie părăsită cu desăvîrșire concepția greșită că organizațiile de partid din facultăți sau institutele de învățămînt superior nu se pot ocupa de problemele de conținut ale învățămîntului. Dimpotrivă, sarcina principală, rolul esențial al organizației de partid sînt tocmai de a asigura buna desfășurare a activității în învățămînt, realizarea unui conținut corespunzător — atît în ce privește cunoștințele de specialitate, cît și politice — al cursurilor. Aceasta este problema centrală a activității de partid în învățămîntul superior. *(Aplauze puternice).*

Organizațiile de partid trebuie să pună pe primul plan conținutul și orientarea învățămîntului, să se preocupe ca programele și cursurile să țină seama de noile cerințe ale vieții, de noile cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, ca pregătirea tinerei generații să se facă pe baze noi, în spiritul politicii generale a partidului nostru.

Organizațiile de partid trebuie să exercite un control temeinic asupra întregului proces de învățămînt, preocupîndu-se de felul în care fiecare profesor, conferențiar, lector sau asistent își îndeplinește atribuțiile în îmbinarea organică a studiului, cercetării și producției, în desfășurarea muncii de educare comunistă a studenților.

Repet ceea ce am mai spus de cîteva ori cu prilejul deschiderii anului universitar: se impune o creștere a răspunderii cadrelor didactice în activitatea de educare a studenților, participarea lor activă la întreaga muncă politico-educativă din școală. Nu poate lucra în învățămîntul superior acela care se sustrage de la activitatea de educare a tinerei generații în spiritul concepției marxist-leniniste, al Programului partidului nostru. Asupra acestui lucru trebuie să existe o claritate deplină, o dată pentru totdeauna! *(Aplauze puternice).* Școala — repet nu știu a cita oară — este principalul mijloc de educare și formare a tineretului. Nu putem concepe, nu putem admite ca un profesor, un conferențiar, oricine lucrează în învățămîntul superior, în general în învățămînt, să nu-și îndeplinească rolul educativ. Formarea tinerilor nu se asigură numai prin faptul că li se predă electronica, matematica, fizica sau agronomia; pregătirea pentru viață, pentru edificarea societății de mîine înseamnă formarea multilaterală, atît de specialitate, cît și politică. Cadrele didactice au tocmai această menire — și trebuie ca organizațiile de partid să asigure realizarea acestui deziderat. Se înțelege că acest lucru cade și în sarcina Ministerului Educației și Învățămîntului, care trebuie să asigure desfășurarea în bune condiții atît a învățămîntului în concepția nouă, cît și a activității educative.

Este necesar, de asemenea, ca organizațiile Uniunii Tineretului Comunist din instituțiile de învățămînt superior să desfășoare o activitate mai susținută pentru com-

baterea unor stări de lucruri și mentalități înapoiate care se mai întîlnesc în rîndul unor studenți. Trebuie să fie clar întregii studențimi că statul, poporul, care fac eforturi pentru asigurarea condițiilor corespunzătoare de studiu, cer fiecăruia să învețe, să învețe și iar să învețe. Studenții trebuie să-și însușească atît cunoștințele de specialitate, pregătirea practică, cît și cunoștințele sociale și politice necesare. În facultățile noastre n-au ce căuta aceia care cred că învățămîntul este doar un mijloc de a căpăta o diplomă. *(Aplauze puternice).* Asupra acestei probleme trebuie să existe o claritate deplină. Încă de la admitere trebuie să se discute clar cu toți tinerii. Trebuie organizată o discuție deschisă, publică, în momentul examenului, pentru ca fiecare tînăr să știe că, intrînd în învățămîntul superior, se angajează să se pregătească temeinic pentru muncă și viață, să se supună disciplinei, ordinii, normelor din învățămîntul superior. *(Vii aplauze).* În această direcție, organizațiile Uniunii Tineretului Comunist, fiecare organizație din facultate, din institut trebuie să adopte o poziție combativă, fermă. Organizațiile de tineret trebuie să acționeze împotriva oricăror manifestări negative, atît pentru desfășurarea procesului de învățămînt în spiritul de care am vorbit, cît și pentru educarea politică a tineretului în spiritul concepției noastre revoluționare. Avem o organizație de tineret puternică și sînt convins că, continuînd tradițiile revoluționare ale mișcării de tineret din țara noastră, ea va ști să-și îndeplinească rolul, asigurînd ca fiecare student să fie pătruns de spirit comunist, de combativitate și elan revoluționar în întreaga sa muncă și viață.

Așa cum am mai menționat, o atenție deosebită trebuie acordată bunei gospodăriri a instituțiilor de învățămînt, administrării căminelor și cantinelor, participării nemijlocite a cadrelor didactice și studenților la conducerea și administrarea bunurilor obștești universitare, la gestionarea căminelor și cantinelor, a întregii baze materiale a învățămîntului.

Comitetele orășenești și județene de partid pe teritoriul cărora se află instituții de învățămînt superior trebuie să acorde mai multă atenție activității acestora. Nu pot spune că sîntem pe deplin mulțumiți de felul cum aceste organe de partid, atît Comitetul capitalei, cît și comitetele județene sau orășenești, se ocupă de conținutul activității învățămîntului superior. Este necesar ca comitetele orășenești și județene de partid să exercite un control mai temeinic, să analizeze periodic — am în vedere cel puțin de două ori pe an — felul în care se desfășoară procesul de învățămînt. Ele trebuie să analizeze activitatea cadrelor didactice, a consiliilor de conducere, a organizațiilor de partid și de tineret pentru îndeplinirea răspunderilor ce le revin și să ia măsurile corespunzătoare în vederea îmbunătățirii muncii, a desfășurării învățămîntului în cele mai bune condiții.

Este necesar, în același timp, ca și Comitetul Central al partidului — am în vedere Secretariatul și Comitetul Executiv — să asigure, prin intermediul aparatului Comitetului Central, un control mai sistematic și o îndrumare mai fermă a învățămîntului. Consider că este necesar ca Ministerul Educației și Învățămîntului să răspundă nemijlocit în fața Comitetului Executiv, a Secretariatului Comitetului Central ale partidului pentru felul în care se desfășoară întreaga activitate de învățămînt.

M-am referit la măsurile ce urmează a fi luate în acest an în învățămîntul superior. În aceeași concepție urmează să se organizeze și învățămîntul general și învățămîntul liceal. Va trebui, probabil, într-un viitor nu prea îndepărtat, să organizăm o conferință specială pentru a

dezbate temeinic cu cadrele didactice măsurile ce trebuie luate în învățămîntul general și liceal.

În general, consider necesar ca periodic, poate cu prilejul fiecărui cincinal, să organizăm o conferință a învățămîntului superior — practică pe care am statornicit-o și în alte domenii de activitate — pentru a face bilanțul realizărilor cincinalului precedent și a stabili sarcinile în cincinalul ce urmează. În acest fel și în învățămîntul superior se va lărgi practica democratică de consultare cu cadrele didactice, cu activul de partid. Am făcut și pînă acum multe în acest domeniu, dar o asemenea conferință largă, dacă nu mă înșel, am organizat prima oară. Sper ca ea să dea rezultate bune.

Am dezbătut aici numai unele aspecte a ceea ce urmează să facem. Normal ar fi fost să se prezinte în fața conferinței programul general, restructurat, al fiecărei ramuri de învățămînt. S-ar fi dat astfel o bază mai temeinică pentru activitatea viitoare. Nu aș vrea să spun că n-a fost timp pentru aceasta, pentru că ar însemna să spun ce nu cred. Însuși ministerul n-a fost pregătit, în sensul că atît la minister cît și la unele cadre didactice această concepție nu s-a cristalizat ușor. De aceea ministerul nu a putut veni la conferință cu un program complet pus la punct. Aceasta, ca să spun ce gîndesc — și știți că eu obișnuiesc să spun exact ceea ce gîndesc. *(Vii aplauze).* Nu spun ca o critică ; de data aceasta spun numai pentru a se înțelege că procesul de trecere la organizarea nouă s-a desfășurat cu destulă încetineală, deși discutăm despre el de cîțiva ani. Am pierdut un anumit timp și de aceea este necesar să trecem de îndată la măsuri hotărîte pentru realizarea în viață a ceea ce am stabilit acum. Trebuie să se treacă la măsuri organizatorice, cu participarea cadrelor din toate centrele universitare, la stabilirea unor programe practice, concrete, pentru tradu-

cerea în viață a concepției stabilite. Avem forțele necesare și sînt convins că vom realiza cu succes aceste măsuri ! *(Aplauze puternice.)*

Așa cum am mai menționat, înfăptuirea programului de instruire și educare a tinerei generații, de înarmare a tineretului cu știința și cultura înaintate, cu concepția nouă despre lume și viață presupune o preocupare generală, începînd cu căminele și grădinițele de copii și terminînd cu învățămîntul superior, continuînd, desigur, apoi, cu procesul de reciclare și perfecționare continuă a cunoștințelor generale. Nu mi-am propus să vorbesc de problemele reciclării. Avem un program, există în această direcție o orientare clară ; trebuie să acționăm pentru organizarea reciclării în cele mai bune condiții.

Înfăptuirea Programului și a Directivelor va putea fi realizată numai în măsura în care vom asigura dezvoltarea învățămîntului pe o bază nouă, revoluționară, care să asigure formarea omului de mîine, constructor al comunismului. Avem pentru aceasta toate condițiile, dispunem de forța necesară, avem o orientare clară. Putem deci privi cu încredere dezvoltarea viitoare a învățămîntului nostru.

Începem noul an de învățămînt în condiții noi. Va trebui să luăm măsuri ca anul 1974 să marcheze o cotitură revoluționară în întregul sistem de învățămînt din România.

Avem deplina încredere că întregul corp didactic din învățămîntul superior, întregul tineret universitar, organele și organizațiile de partid, ale Uniunii Tineretului Comunist, toți cei care activează în acest domeniu de activitate nu vor precupeți nici un efort pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a sarcinilor de onoare trasate de partid. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu aceste gînduri, doresc să urez celor prezenți la această conferință, tuturor cadrelor didactice din învăță-

mintul universitar, întregii studențimi succese tot mai mari în activitatea viitoare !

Multă sănătate și fericire !

(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R. !" Cei prezenți la conferință ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul său Central, pentru secretarul general al partidului).

TOAST LA DEJUNUL OFERIT DE PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA PRIMULUI MINISTRU AL REPUBLICII SRI LANKA, DOAMNA SIRIMAVO RATWATE DIAS BANDARANAIKE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 17 septembrie 1974 —

Doresc să exprim încă o dată satisfacția mea pentru vizita pe care doamna prim-ministru o face în România ; de asemenea, doresc să-mi exprim speranța că această vizită — prima vizită a unui prim-ministru din Sri Lanka în România — și, în general, întîlnirile dintre țările noastre la acest nivel vor contribui la dezvoltarea colaborării viitoare între statele noastre, în toate domeniile de activitate.

Am constatat cu bucurie că asupra multor probleme ale vieții internaționale contemporane există puncte de vedere asemănătoare sau foarte apropiate și dorința de a conlucra în realizarea unei lumi în care fiecare națiune să se bucure de deplină egalitate și să se poată dezvolta în mod independent.

Pornind tocmai de la aceste constatări, aș dori să ridic paharul pentru dezvoltarea mai puternică a colabo-

rării bilaterale și pe plan internațional între țările noastre.

Aș dori să urez poporului prieten din Sri Lanka multe succese în dezvoltarea sa economico-socială independentă, prosperitate și fericire!

În sănătatea doamnei prim-ministru, a tuturor celor prezenți aici!

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DIN ORAȘUL SFÎNTU GHEORGHE

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Covasna

— 18 septembrie 1974 —

Dragi tovarăși,

Dați-mi voie să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor orașului Sf. Gheorghe și județului Covasna, un salut călduros, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat, al guvernului, precum și al meu personal. *(Aplauze puternice, urale).*

Vizita în județul Covasna este prilejuită atît de dezvelirea Monumentului ostașului român, închinat luptei pentru eliberarea patriei de sub dominația Germaniei hitleriste și trecerea la făurirea unui viitor nou, independent, cît și de dorința de a avea întîlniri de lucru, discuții cu comitetul județean, cu comitetele orășenești de partid, cu comuniștii, cu conducerile întreprinderilor, cu oamenii muncii din industrie și din agricultură, de a vedea cum se realizează hotărîrile Congresului al X-lea al partidului și ce trebuie făcut în continuare pentru înfăptuirea lor în bune condiții, pentru pregătirea realizării noilor sarcini ce vor fi trasate de Congresul al XI-lea al partidului.

Aș dori mai întîi să mă refer la evenimentul dezvelirii monumentului, care evocă momentul de acum 30 de ani, cînd orașul Sf. Gheorghe a fost eliberat de sub dominația trupelor hitleriste de către diviziile române, în colaborare cu armatele sovietice și cu sprijinul activ și puternic al locuitorilor români și maghiari, care au contribuit la grăbirea eliberării orașului și județului. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*. Fie ca acest monument să simbolizeze hotărîrea armatei noastre, a oamenilor muncii de pe aceste meleaguri, români și maghiari, de a face totul pentru a asigura independența și suveranitatea patriei, triumful societății socialiste multilateral dezvoltate și al comunismului în România! *(Aplauze puternice, urale)*.

Aș dori să adresez cele mai calde felicitări sculptorului Balogh Péter, care a realizat acest monument de artă — expresie a recunoștinței față de armată. Îi doresc să realizeze noi opere închinate patriei noastre, făuririi socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Dragi tovarăși,

În cursul vizitei de lucru am fost în cîteva întreprinderi construite în ultimii ani în Tg. Secuiesc și am constatat cu multă satisfacție că aceste unități, deși noi, realizează în bune condiții sarcinile de producție și aduc o contribuție de seamă la înfăptuirea înainte de termen a planului de către județul Covasna, de către întreaga țară. Am vizitat în orașul Sf. Gheorghe o întreprindere mai veche, unde am mai fost de cîteva ori. Am constatat cu multă bucurie progresele realizate de acest colectiv minunat, faptul că el dă producție din ce în ce mai bună și aduce o contribuție de seamă la realizarea planului în județul dumneavoastră. Am vizitat o întreprindere de

produse lactate și am de gînd să mai vizitez întreprinderea de construcții de mașini. Tovarășul prim-secretar a dorit să o vizitez „cînd va realiza parametrii", sperînd că în felul acesta va reuși să stimuleze ministerul și conducerea întreprinderii să acționeze pentru realizarea lor mai devreme. Totuși, am hotărît să merg și la această întreprindere, spre a vedea împreună ce trebuie făcut pentru realizarea într-un timp cît mai scurt a parametrilor proiectați.

În acest cincinal, producția industrială a județului dumneavoastră s-a dublat. Este adevărat, nu a ajuns încă decît la 3,3 miliarde, dar să nu uităm că a pornit de la 1,6 miliarde. S-au pus în funcțiune 10 întreprinderi noi și s-au modernizat o serie de întreprinderi mai vechi. S-au obținut succese remarcabile și în agricultură. S-au dezvoltat, de asemenea, orașele — dumneavoastră, cei din orașul Sf. Gheorghe, cunoașteți bine aceasta. Am dezvoltat orașul Tg. Secuiesc, care, de la 7 000 de locuitori în 1965, a ajuns astăzi la 18 000.

Am mai vizitat în Covasna și o întreprindere nouă de produse din lemn, care, de asemenea, este o unitate modernă a județului dumneavoastră.

Impresiile sînt bune; sînt bune atît în ce privește punerea în producție a obiectivelor, însușirea noilor produse, cît și în privința preocupării pentru calitatea produselor. Ținînd seama de realizările obținute pînă acum, doresc să adresez cele mai calde felicitări muncitorilor, conducerilor întreprinderilor, organizațiilor de partid pentru rezultatele obținute în dezvoltarea industriei și să le urez tuturor noi și noi succese în activitatea viitoare! *(Aplauze puternice, urale)*.

Am fost informat că anul acesta în agricultură s-au obținut rezultate bune. Atît întreprinderile de stat, cît și cooperativele agricole de producție, toți oamenii muncii

din agricultură, întreaga țărănime depun eforturi pentru a contribui la dezvoltarea generală a județului, a patriei noastre. De aceea doresc ca la această adunare să adresez și oamenilor muncii din agricultură, cooperatorilor, întregii țărănimi felicitări și urări de noi și noi succese. *(Aplauze puternice, urale).*

S-a dezvoltat, de asemenea, puternic învățămîntul; sînt bucuros să constat că atît cadrele didactice, cît și elevii depun eforturi pentru ca tînăra generație să-și însușească noile cunoștințe ale științei și culturii, pregătindu-se temeinic pentru a putea participa mîine cu succes la opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România. Urez cadrelor didactice noi succese în activitatea viitoare; urez elevilor din județul Covasna și din orașul Sf. Gheorghe succese mari în învățătură și le adresez îndemnul de a face totul ca studiul să fie strîns legat de viață, de realitate. Astfel ei vor putea păși cu capul sus, cu mîndrie în opera măreață de făurire a unui viitor nou, fericit al patriei noastre. *(Aplauze puternice, urale).*

În cîteva din întreprinderile pe care le-am vizitat astăzi am constatat cu multă bucurie rezultatele bune obținute în înfăptuirea programului partidului nostru de creștere a nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii. În aceste întreprinderi, muncitorii, tehnicienii, inginerii m-au informat că sporul de retribuție, care a început să se aplice de la 1 august a dus la o creștere substanțială a venitului lor, asigurînd și pe această cale — așa cum se asigură și prin celelalte măsuri, privind locuințele, aprovizionarea, ocrotirea sănătății ș.a.m.d. — ridicarea bunăstării întregului nostru popor. Se demonstrează încă o dată că, pe măsură ce reușim să dezvoltăm economia, industria, agricultura, creăm și condiții pentru bunăstarea poporului — țelul întregii noastre

politici, esența însăși a făuririi socialismului și comunismului în România, care închină totul omului, fericirii întregului popor! *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Dragi tovarăși,

Rezultatele pe care le-ați obținut și le obțineți în activitatea dumneavoastră sînt o contribuție la eforturile întregului popor, la succesele obținute de întreaga țară pe calea dezvoltării socialiste, a înfăptuirii cincinalului înainte de termen. Cunoașteți din relatările presei că multe colective de oameni ai muncii, multe județe au realizat de pe acum planul pe 4 ani cu cinci sau cu patru luni înainte. Aceasta ne dă garanția că angajamentele asumate de clasa noastră muncitoare, de ingineri și tehnicieni, de toți oamenii muncii din industrie, de țărănime, de a realiza cincinalul înainte de termen, dînd o producție substanțială peste plan, se vor realiza cu succes. Avem toate condițiile ca cincinalul să fie îndeplinit înainte de împlinirea a 5 ani. *(Aplauze puternice; urale).*

Tocmai pe baza rezultatelor pe care le-am obținut pînă acum au fost elaborate atît proiectul Programului, cît și proiectul de Directive pentru cel de-al XI-lea Congres al partidului, care trasează dezvoltarea de perspectivă a patriei noastre în toate domeniile de activitate. Cunoașteți prevederile proiectelor de Program și de Directive — nu doresc să mă refer acum la ele. Ceea ce doresc să menționez este că aceste documente izvorăsc din realitățile patriei noastre, asigură înfăptuirea principiilor marxist-leniniste, idealurilor socialismului și comunismului în patria noastră, corespunzător condițiilor și cerințelor concrete ale societății noastre, tradițiilor și voinței poporului. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!").*

Printre multele prevederi din Program și Directive, una se referă la continuarea politicii de repartiție judicioasă a industriei, a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Se prevede că pînă în 1980 toate județele vor realiza o producție industrială de cel puțin 10 miliarde de lei, iar pînă în 1990, de 18—20 miliarde de lei. Este o sarcină de mare importanță, care asigură traducerea în viață a principiilor elaborate încă de Marx și Engels — ca fiecare unitate administrativ-teritorială să dispună de o puternică forță economică și socială, în stare să asigure locuitorilor condiții de viață tot mai bune și demne. Această politică o urmează în mod consecvent partidul nostru; ea își găsește expresia atît în proiectul de Program, cît și în proiectul Directivelor pentru cincinalul următor.

Printre județele care urmează să beneficieze din plin de această politică se află și județul Covasna. El va realiza în 1975 o producție industrială de 3,3 miliarde de lei, urmînd ca în 1980 să ajungă la peste 10 miliarde de lei, înregistrînd deci o creștere de 3 ori. Aceasta este, desigur, un motiv de mîndrie, dar și un motiv de meditație serioasă, deoarece se pun sarcini foarte mari în fața organizației de partid județene, a organizațiilor de partid orășenești, a comuniștilor din întreprinderile întregului județ, în fața tuturor oamenilor muncii, a tuturor locuitorilor. A tripla producția într-o perioadă de cinci ani nu este un lucru ușor, dar eu sînt convins că oamenii muncii din județul Covasna vor ști să-și îndeplinească sarcinile în condiții cît mai bune și se vor prezenta în 1980 cu o producție industrială mai mare de 10 miliarde de lei. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu și poporul!").*

Desigur, ministerele, organele de partid și de stat centrale vor trebui să acorde sprijin concret pentru soluționarea multiplelor probleme pe care le ridică înfăptuirea acestui vast program de dezvoltare. Dar este necesar ca și comitetul județean, consiliul popular, conducerile întreprinderilor, împreună cu oamenii muncii, să stabilească un program propriu de măsuri în vederea realizării la timp și în bune condiții a acestor mari sarcini.

În primul rînd, mă refer la pregătirea cadrelor de muncitori și specialiști. Dacă putem asigura realizarea investițiilor, dotarea lor cu mașini și crearea tuturor condițiilor necesare producției acestora, pentru buna lor funcționare este nevoie de oameni cu pregătire corespunzătoare. De aceea, principala preocupare trebuie să fie elaborarea unui program amănunțit de pregătire a cadrelor, incluzînd muncitorii calificați, tehnicienii, maiștrii și inginerii, precum și cadrele de conducere, care să asigure punerea în funcțiune a întreprinderilor, buna folosire a utilajelor moderne cu care vor fi dotate. Cunosc bine oamenii muncii din Covasna și sînt convins că ei vor trece la muncă hotărîtă și își vor îndeplini în bune condiții sarcinile atît în ce privește pregătirea cadrelor, productivitatea muncii, cît și ridicarea calității produselor. Sînt convins că veți face totul pentru a vă situa printre județele fruntașe în realizarea actualului cincinal, cît și a cincinalului viitor. *(Aplauze puternice, urale).* Cînd v-am spus că doresc să vă situați „printre județele fruntașe", nu am exclus posibilitatea de a vă afla chiar pe primul loc. Aceasta depinde de dumneavoastră, de toți oamenii muncii, de comitetul județean de partid. *(Aplauze puternice, urale).*

Ceea ce s-a realizat în județul Covasna, ca și în alte județe, în întreaga noastră țară constituie o dovadă a felului în care partidul nostru înfăptuiește neabătut politica națională marxist-leninistă de deplină egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de

naționalitate. In fond, egalitatea națională și socială înseamnă condiții egale de muncă, de învățătură, posibilitatea ca fiecare om, indiferent cine i-au fost părinții, ce limbă vorbește, să poată lucra, învăța și activa în orice domeniu de activitate. Aceasta este adevărata egalitate în drepturi pe care o înfăptuim neabătut în țara noastră ! *(Aplauze puternice, urale).*

Așa cum am mai menționat și în alte împrejurări, pe aceste meleaguri trăiesc de sute și sute de ani români și maghiari, iar în alte locuri și germani și alte naționalități. Au muncit și au învins greutățile împreună, au luptat împreună și au obținut, atunci cînd au fost uniți, succese mari împotriva stăpînitorilor, fără deosebire de naționalitate. Cei mai bătrîni știu că fabricanții și moșierii — fie români, maghiari, germani sau de altă naționalitate — se împăcau de minune și făceau totul pentru a-și asigura bogăția prin exploatarea oamenilor muncii, indiferent de naționalitate. Ei îi asupreau deopotrivă atît pe români, cît și pe maghiari și germani sau alte naționalități ; mai mult, ei recurgeau la arma învrăjbirii pentru a împiedica unirea în luptă a clasei muncitoare, a oamenilor muncii, pentru a-i putea asupri și domina mai ușor. Tocmai în lupta comună împotriva asupritorilor, oamenii muncii, români, maghiari, germani, fără deosebire de naționalitate, au înțeles că au un singur dușman — clasele stăpînitoare și trebuie să fie uniți pentru lichidarea lor. Tot așa au acționat și acționează, în strînsă unitate, oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, au muncit și muncesc uniți pentru a-și asigura un viitor liber și fericit, pentru ca poporul să fie pe deplin stăpîn pe bogățiile țării, pe destinele sale. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Am realizat societatea socialistă, am pășit spre făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, spre

comunism în patria noastră ! Toate acestea le-am înfăptuit într-o deplină unitate, sub conducerea partidului nostru comunist, a cărui politică corespunde pe deplin năzuințelor vitale ale întregului popor, asigură fericirea și bunăstarea tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Desigur, nu uităm nici un moment că în această măreață activitate creatoare am avut și lipsuri, s-au făcut și greșeli ; dar atunci cînd am acționat cu hotărîre, am reușit să înlăturăm aceste greșeli și să învingem lipsurile. Sîntem conștienți că mai avem multe de făcut. Și în județul dumneavoastră mai sînt încă multe lucruri de realizat — nu aș dori însă acum să mă refer la ele. Chiar în întreprinderile pe care le-am vizitat trebuie acționat pentru a ridica activitatea la un nivel mai înalt. Mai sînt rezerve nefolosite ; trebuie să facem totul pentru folosirea tuturor mijloacelor de care dispunem, pentru a merge mai rapid înainte.

Primul secretar al județului a exprimat dorința să se aprobe transformarea orașului Sf. Gheorghe în municipiu. Am înțeles că este o cerință îmbrățișată de mulți locuitori din Sf. Gheorghe. Eu am pus însă două condiții, și dacă locuitorii din Sf. Gheorghe vor fi de acord, se va putea realiza repede această dorință. Una din condiții este ca întreprinderea de aparataj electric auto să lucreze în cel mai scurt timp la parametrii proiectați, iar a doua, ca la întreprinderea „Oltul" — pe care am vizitat-o azi a patra oară — să se treacă la realizarea unor produse de calitate superioară. În momentul în care aceste două condiții se vor realiza, vom lua în considerație propunerea de a ridica orașul Sf. Gheorghe la rang de municipiu. *(Aplauze puternice, urale).* Depinde deci de dumneavoastră

să realizați aceasta cît mai rapid. Desigur, trebuie să luați măsuri ca întreaga activitate a orașului, gospodărirea lui să se ridice la nivelul cerințelor unui municipiu. Să vă pregătiți pînă atunci, astfel ca să nu fie numai o schimbare a firmei, ci aceasta să se simtă și în viața locuitorilor, în gospodărirea orașului, în felul în care organele de partid și de stat se ocupă de bunul trai al celor ce locuiesc în Sf. Gheorghe. *(Aplauze puternice).*

Ceea ce realizăm noi în România, ceea ce ne propunem pentru viitor servește în primul rînd poporului nostru, ridicării sale la un nivel tot mai înalt de dezvoltare socialistă, de bunăstare. În același timp, realizările noastre constituie și o contribuție la cauza socialismului, la întărirea sistemului socialist mondial, la creșterea prestigiului socialismului în lume. Cu cît fiecare țară socialistă obține rezultate mai bune pe calea dezvoltării socialiste, cu atît cresc prestigiul și forța socialismului în lume, cu atît socialismul se impune mai mult și joacă un rol mai important în viața internațională. *(Aplauze puternice).* Deci, îndeplinindu-ne îndatoririle naționale, ne îndeplinim, totodată, și îndatoririle internaționale, contribuim la cauza generală a progresului social.

Acționăm ferm pentru a dezvolta colaborarea cu țările socialiste, cu țările care luptă pentru independență, pentru dezvoltarea economică și socială pe o cale nouă; sprijinim mișcările de eliberare, toate popoarele care luptă pentru a fi deplin stăpîne pe bogățiile naționale, pentru a se dezvolta corespunzător năzuințelor și voinței lor. *(Vii aplauze).*

Sînt încă în lume multe probleme de soluționat. Ne preocupă în primul rînd asigurarea succesului Conferinței general-europene. Dorim să contribuim activ la înfăptuirea securității pe continentul nostru, la realizarea unor relații noi care să asigure fiecărui popor din Europa

condiții de viață liberă și independentă, posibilitatea de a se concentra asupra dezvoltării economice și sociale fără frica vreunei agresiuni din afară.

Dorim ca toate problemele litigioase dintre state să fie soluționate pe calea tratativelor, excluzîndu-se forța sau amenințarea cu forța în relațiile dintre state. *(Vii aplauze).*

Sîntem preocupați de realizarea grabnică a unei păci drepte și juste în Orientul Mijlociu și în Indochina. Sîntem deosebit de preocupați de faptul că în Cipru situația creată constituie un grav pericol pentru pacea în Balcani, în Europa, cu implicații grave în întreaga lume. De aceea ne pronunțăm cu hotărîre pentru o soluție pașnică, rapidă a conflictului, asigurîndu-se independența și integritatea Ciprului, condiții de conviețuire pașnică între cele două comunități și, pe această bază, întărirea colaborării între toate țările din Balcani. Aceasta corespunde intereselor tuturor popoarelor din Balcani și din Europa. Vom face totul pentru a contribui la soluționarea cît mai rapidă, în acest spirit, a conflictului din Cipru. *(Aplauze puternice).*

Nu doresc să mă refer la alte probleme internaționale; am vorbit nu de mult despre ele. Întreaga activitate externă a Partidului Comunist Român și a Republicii Socialiste România este îndreptată spre promovarea unei politici de pace și colaborare internațională. Sîntem convinși că noul curs spre destindere poate fi consolidat printr-o unitate tot mai deplină a forțelor care se pronunță pentru o nouă ordine internațională și economică, și politică. Trebuie acționat ferm și unit pentru instaurarea unei lumi a păcii și colaborării pe planeta noastră. *(Aplauze puternice).*

În încheiere aș dori să exprim convingerea mea, a conducerii de partid și de stat că oamenii muncii din

județul Covasna, din orașul Sf. Gheorghe vor face totul pentru a-și îndeplini în bune condiții sarcinile pe 1974 și 1975, asigurînd realizarea cincinalului înainte de termen, cît și pentru a trece la pregătirea temeinică a condițiilor de înfăptuire a marilor obiective ale cincinalului următor. Realizarea acestor sarcini va duce la o puternică dezvoltare a industriei și agriculturii, a învățămîntului și științei în județul Covasna, la ridicarea bunăstării și fericirii tuturor oamenilor muncii din județul dumneavoastră, ca și din întreaga țară! *(Aplauze puternice).*

Aș dori să adresez organizației de partid, comitetului județean urarea și îndemnul de a intensifica activitatea de unire a eforturilor comuniștilor, ale tuturor oamenilor muncii în direcția înfăptuirii neabătute a Programului partidului și Directivelor, care vor asigura ridicarea țării noastre pe noi culmi de progres și civilizație! Să întărim spiritul de răspundere, combativitatea, exigența și fermitatea! Fiecare, la locul său de muncă, să știe că de el și de vecinul său, de fiecare om al muncii depind înfăptuirea Programului, făurirea unei vieți mai bune și îmbelșugate pentru fiecare în parte și pentru întregul nostru popor! Să acționăm într-o deplină unitate pentru a înfăptui minunatul Program al partidului nostru! *(Aplauze prelungite, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Cu aceste gînduri vă urez tuturor noi succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice, prelungite; cei prezenți la adunare ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE CONSACRATĂ JUBILEULUI SIDERURGIEI HUNEDORENE

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Hunedoara

— 19 septembrie 1974 —

Dragi tovarăși,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor oamenilor muncii și locuitorilor din Hunedoara, precum și celor din județul Hunedoara un salut călduros din partea Comitetului Central al Partidului, a Consiliului de Stat, a guvernului, precum și a mea personal. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Marea adunare de astăzi este consacrată unui eveniment important în viața uzinei dumneavoastră — împlinirea a 220 de ani de cînd pe aceste meleaguri a început activitatea siderurgică și a 90 de ani de la crearea, de fapt, a uzinei Hunedoara. Cu acest prilej, cît și pentru activitatea deosebit de bună desfășurată în anii construcției socialiste, în actualul cincinal, Combinatul siderurgic Hunedoara a fost distins cu cea mai înaltă decorație a Republicii Socialiste România, Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I. Aș dori să vă felicit cu acest prilej și să-mi exprim convingerea că această înaltă apreciere dată de conducerea de partid și de stat va constitui un imbold pentru noi și noi succese în activitatea viitoare.

(Aplauze puternice, ovații; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!“).

În cursul vizitei făcute astăzi prin cîteva secții ale combinatului am constatat că de la ultima mea vizită de acum doi ani s-au realizat succese remarcabile, s-au obținut rezultate bune în îndeplinirea planului, în modernizarea unor secții, în realizarea unor noi mărci de oțel de calitate superioară; s-a făcut și un început bun în ce privește producerea unor utilaje siderurgice. Toate acestea demonstrează că la Hunedoara lucrează un colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri de înaltă calificare, capabil să soluționeze cu succes orice probleme ce se vor pune în fața siderurgiei românești în anii următori, precum și în domeniul producerii de utilaj siderurgic necesar dezvoltării în continuare a acestei ramuri în concordanță cu Programul partidului.

Pentru rezultatele pe care le-ați obținut pînă acum, care se concretizează în aproape 350 000 de tone de oțel peste plan în 3 ani și 8 luni — cu 80 000 de tone mai mult decît întreaga producție de oțel a României din 1938 —, pentru toate succesele obținute, doresc să vă adresez toturor calde felicitări și urarea de noi și mari realizări în viitor! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!“).*

Aș dori, de asemenea, să adresez felicitări minerilor hunedoreni pentru rezultatele obținute în această perioadă în creșterea producției de minereu și să le urez noi succese în activitatea viitoare! *(Aplauze, urale prelungite).*

Am ascultat cu multă satisfacție cele relatate aici de primul secretar al județului cu privire la dezvoltarea industriei din județ, la rezultatele obținute de celelalte întreprinderi județene, la producțiile realizate peste plan, la unele rezultate și preocupări în domeniul agriculturii,

al construcțiilor social-culturale, de locuințe, în general în dezvoltarea județului.

Cunoașteți succesele obținute în întreaga țară de oamenii muncii, de întregul nostru popor în întîmpinarea celei de-a XXX-a aniversări a eliberării României de sub dominația fascistă și în întîmpinarea celui de-al XI-lea Congres al partidului. După cum ați putut vedea din relatările presei, multe județe și multe colective de oameni ai muncii au îndeplinit de pe acum — cu 5 sau cu 4 luni înainte — planul pe 4 ani, asigurînd un avans substanțial pentru a putea să-și respecte angajamentul de a realiza cincinalul înainte de termen. Aș dori ca de la această adunare a siderurgiei din Hunedoara, care deține încă primul loc în siderurgia românească, dînd mai mult de o treime din producția de oțel — spun „încă“ pentru că în viitor se vor dezvolta combinate noi, mai puternice —, să adresez tuturor oamenilor muncii felicitări pentru succesele obținute în îndeplinirea cincinalului înainte de termen. *(Aplauze puternice; urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!“).*

Cred că veți fi de acord cu mine ca, în mod deosebit, să adresăm salutări și felicitări tuturor oamenilor muncii din industria și agricultura județului Hunedoara pentru rezultatele obținute pînă acum în activitatea lor. *(Aplauze puternice, urale prelungite).*

Deoarece nu voi putea să vizitez cu acest prilej Valea Jiului, ținînd seama că în acest an minerii din Valea Jiului au obținut rezultate bune în realizarea planului, aș dori să le adresez în mod deosebit felicitări și urări de noi succese în activitatea lor viitoare. *(Aplauze, urale prelungite; se scandează: „Ceaușescu—Hunedoara, înflorește toată țara!“).*

Sînt complet de acord cu dumneavoastră că Hunedoara aduce o contribuție foarte importantă la înflorirea

întregii țări ; dar să nu uităm că în industria țării noastre lucrează încă 3 000 000 de muncitori, iar în celelalte ramuri de activitate încă 6 000 000 de oameni. Deci, împreună cu toți oamenii muncii, cu țărănimea, cu intelectualitatea, hunedorenii aduc o contribuție de preț la înflorirea țării. *(Aplauze prelungite).*

În acest cincinal, România a parcurs un drum important pe calea industrializării, a dezvoltării generale, începînd — ca să spun așa — cu dreptul activitatea de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Rezultatele pe care le-am obținut pînă acum demonstrează cu claritate justețea politicii Partidului Comunist Român, care se călăuzește neabătut în activitatea sa de principiile marxist-leniniste, de legitățile generale universal valabile, ținînd permanent seama de realitățile țării noastre, de tradiții. Partidul nostru acționează în concordanță cu aceste realități și cu voința poporului nostru de a-și făuri viața în mod liber, de a edifica societatea socialistă, care să-i asigure bunăstarea, fericirea și dezvoltarea independentă. *(Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Tocmai ca rezultat al succeselor obținute în realizarea planului cincinal, a perspectivei realizării înainte de termen a acestui plan, Comitetul Central a hotărît, după cum cunoașteți, trecerea, începînd de la 1 august, la majorarea retribuției, asigurînd o sporire mai mare a retribuției decît era prevăzut în planul cincinal. După cum am văzut din calculele pe care le-au făcut aici organizația de partid și conducerea întreprinderii, în conformitate cu majorarea stabilită, retribuția medie va crește de la 1 800 de lei la aproape 2 300 de lei. Este o creștere destul de serioasă și, fără nici o îndoială, aceasta se va simți în viața fiecărei familii. Dealtfel, întreaga politică a partidului nostru este îndreptată spre ridicarea bunăstării poporului. Însăși esența societății socialiste pe care o edificăm are drept țel omul, fericirea, bunăstarea sa ! Vom face totul pentru a asigura creșterea continuă a nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Tot ceea ce am realizat demonstrează că stă în puterea noastră ca, prin o mai bună organizare a întregii activități, prin folosirea într-un spirit mai gospodăresc, cu economie, a mijloacelor pe care le avem la dispoziție, a uzinelor, a mașinilor, a întregii bogății naționale, să obținem o creștere mai substanțială a producției. Să realizăm producția cu un consum mai mic de materiale și — ca să mă refer la combinatul dumneavoastră — cu un consum mai mic de cocs, de minereu și să facem să crească randamentul pe tonă în laminate. Să obținem o creștere mai substanțială a oțelurilor de calitate, o prelucrare superioară a întregii producții. Aceasta va asigura și creșterea mai rapidă a bogăției naționale, a venitului național, deci posibilitatea dezvoltării țării, a ridicării în continuare a nivelului de trai al poporului. Înfăptuirea sarcinilor dezvoltării viitoare cere eforturi serioase pentru lichidarea unor neajunsuri și lipsuri, înlăturarea unor greșeli din diferite sectoare de activitate. Nu pot să nu menționez că și în județul Hunedoara sînt multe de făcut în această direcție. Deși sîntem la o sărbătoare, trebuie să spun că și în combinatul dumneavoastră mai sînt lucruri de îmbunătățit, mai sînt rezerve insuficient folosite. Privind cu mîndrie tot ceea ce am realizat pînă acum, este necesar să nu uităm nici un moment că trebuie să fim mai intransigenți față de lipsuri, să nu le mai tolerăm, să acționăm cu fermitate împotriva lor. Să depunem eforturi susținute

pentru a obține succese și mai importante în toate domeniile de activitate !

Avem în vedere ca Hunedoara să se dezvolte în viitor. Desigur, nu atît în ce privește cantitatea de oțel, pentru că aceste posibilități sînt oarecum limitate, iar producția se va dezvolta în combinatele din altă parte, precum și în noul combinat, care va începe să fie construit în cincinalul viitor — așa cum se prevede în Directive. Sigur, dumneavoastră, ca vechi siderurgiști, sînt convins că veți merge să lucrați și la punerea în funcțiune — cel puțin în primii ani — a noului combinat pe care îl vom construi la Călărași. Dar veți avea și aici, la Hunedoara, multe de făcut. Va trebui să ridicăm valoarea producției prin sporirea oțelurilor special aliate, de înaltă calitate, printr-o prelucrare superioară a lor. Va trebui să trecem aici și la producerea de utilaje siderurgice. Avem în vedere ca Hunedoara să devină și un centru de construcții de mașini, mai bine-zis de construcții de utilaje siderurgice, folosind experiența muncitorilor de înaltă tehnicitate, a tehnicienilor și inginerilor hunedoreni. În felul acesta veți contribui la dezvoltarea siderurgiei românești și chiar la realizarea exportului de utilaj siderurgic. *(Aplauze puternice, urale).*

Deci și în cincinalul următor veți avea multe de făcut. Hunedoara va avea un rol important în realizarea prevederilor Programului partidului și ale Directivelor. Sînt convins că veți acționa în așa fel încît toate sarcinile ce vă revin din Program și din Directive să fie realizate în cele mai bune condiții. *(Aplauze puternice).*

La rîndul lor, minerii vor trebui să realizeze un program de dezvoltare destul de serios, mai cu seamă cei din Valea Jiului. Ei vor trebui să asigure aproape 50% din cărbunele cocsificabil, atît pentru Hunedoara, cît și pentru întreaga siderurgie românească. Va trebui să

intensificăm activitatea minieră și, totodată, de cercetare geologică pentru descoperirea de noi rezerve de minereu de fier, de alte minereuri, de neferoase, pentru a crește contribuția județului Hunedoara la asigurarea materiilor prime necesare țării. În această privință Hunedoara poate și trebuie să facă mai mult decît pînă acum. În Deva funcționează una din marile centrale miniere — în afară de cea din Valea Jiului — care are tocmai aceste sarcini.

Va fi, de asemenea, necesar să ne gîndim la utilizarea mai bună a fondului funciar, a pășunilor din munți, folosite acum mai ales de căprioare și cerbi. Am dori ca aceste pășuni să fie folosite într-o măsură mai mare pentru creșterea animalelor în vederea sporirii producției de lapte, de carne și lînă. Deci este necesară și o preocupare mai serioasă pentru dezvoltarea agriculturii. Pînă la urmă, oricît oțel am produce, avem nevoie de pîine, de carne, de produse alimentare. Nici chiar oțel nu putem produce fără produse alimentare. Județul Hunedoara nu trebuie să uite că poate și trebuie să realizeze mai multe produse agroalimentare. Nici unul dintre dumneavoastră — mulți sînteți din satele din împrejurimi — nu trebuie să uite acest lucru. Progresul economiei naționale presupune dezvoltarea armonioasă a tuturor ramurilor ; agricultura în România — și din județul Hunedoara — reprezintă o ramură importantă, de bază, a economiei naționale și de aceea trebuie să-i acordăm atenția corespunzătoare. *(Aplauze puternice).* Nu vreau să fie luate cele spuse acum în privința agriculturii ca o critică, ci ca un îndemn pentru comitetul județean de partid, pentru consiliul popular, pentru întreprinderile de stat și cooperativele agricole, pentru întreaga țărănime din județ de a se așeza și elabora un program temeinic de dezvoltare într-un ritm mai înalt în următorii ani a agriculturii, concomitent cu dezvoltarea

industriei, mineritului și a celorlalte ramuri economice. Sper ca la următoarea întîlnire să avem rezultate mai bune și în acest important sector de activitate și aceasta să se resimtă și într-o mai bună aprovizionare a oamenilor muncii din resursele județului cu produse agroalimentare. *(Aplauze puternice, se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Desigur, ceea ce am realizat pînă acum ne-a dat posibilitatea să trecem la elaborarea Programului partidului și a Directivelor pentru cincinalul următor și pentru perspectiva pînă în 1990, la stabilirea liniilor directoare care prefigurează dezvoltarea României în următorii 15 ani. Fără îndoială, prevederile Programului și Directivelor sînt minunate! Ce am realizat pînă acum constituie garanția că dispunem de tot ce este necesar, și mai cu seamă dispunem de o clasă muncitoare, o țărănime și intelectualitate în stare să rezolve orice problemă privind dezvoltarea economico-socială a țării. Avem deplina încredere că poporul nostru, sub conducerea partidului, va înfăptui neabătut Programul și prevederile Directivelor, asigurînd făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României pe calea comunismului. *(Aplauze puternice, urale)*.

Tot ceea ce realizăm, tot ce ne propunem să înfăptuim în viitor în România pornește, fără îndoială, de la interesele poporului nostru; dar, totodată, acestea sînt o contribuție de preț la dezvoltarea generală a socialismului. Realizările fiecărei țări socialiste, înaintarea fiecăreia pe calea dezvoltării economico-sociale, a făuririi noii orînduiri sînt o contribuție la întărirea generală a socialismului, la creșterea prestigiului socialismului pe plan mondial, la realizarea unei lumi mai bune și mai drepte, la promovarea politicii de pace și colaborare internațională. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Pornind de la aceste considerente, vom intensifica eforturile noastre pentru a înfăptui în cele mai bune condiții prevederile Programului și Directivelor pentru cincinalul următor și în perspectivă și, totodată, vom acționa cu toată fermitatea pentru dezvoltarea colaborării cu țările socialiste, pentru întărirea unității tuturor țărilor socialiste, aceasta reprezentînd o cerință importantă a dezvoltării contemporane, a victoriei cauzei socialismului, păcii și progresului în întreaga lume. *(Aplauze puternice, urale)*. Vom acționa ca și pînă acum în direcția extinderii relațiilor cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele care acționează pentru dezvoltarea lor economico-socială independentă. Aceasta corespunde intereselor progresului rapid, economico-social al fiecărei țări, se înscrie în politica generală a luptei împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, în lupta popoarelor pentru a-și făuri viața așa cum doresc ele, pentru a fi stăpîne pe bogățiile naționale, pentru dezvoltarea lor liberă și independentă. *(Aplauze puternice, urale)*. Ținînd seama de realitățile lumii contemporane, vom acționa în continuare pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenței pașnice. Vom participa activ la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale, la întreaga activitate de așezare a relațiilor dintre state pe principiile noi, de egalitate, respect al independenței și suveranității, neamestec în treburile interne, renunțare la forță și la amenințarea cu forța. *(Aplauze puternice)*.

Sîntem hotărîți să ne aducem în continuare contribuția la întărirea și accentuarea cursului nou de destindere care a început să se afirme în viața internațională. Sîntem conștienți că acest curs este abia la început, că trebuie depuse eforturi susținute și întărită unitatea

tuturor forțelor antiimperialiste, a tuturor popoarelor care doresc pacea și libertatea, pentru a asigura dezvoltarea unor relații de colaborare în întreaga lume, înfăptuirea unei noi ordini economice și politice internaționale, care să garanteze posibilitatea fiecărui popor de a-și concentra eforturile în direcția dezvoltării economice și sociale. *(Aplauze puternice, urale).*

Viața a demonstrat rolul uriaș, crescînd, pe care-l au clasa muncitoare, organizațiile ei revoluționare, partidele comuniste și muncitorești și alte partide revoluționare, sindicatele, alte organizații care exercită o influență tot mai puternică în desfășurarea vieții internaționale. De aceea vom acționa cu și mai multă hotărîre pentru întărirea solidarității muncitorești internaționale, a colaborării și unității partidelor comuniste și muncitorești. Vom dezvolta colaborarea cu partidele socialiste, cu mișcările de eliberare, cu partidele democratice și progresiste de pretutindeni în lupta pentru triumful politicii de pace și colaborare. *(Aplauze și urale puternice).*

Principiile politicii internaționale înscrise în proiectul de Program, în Tezele pentru cel de-al XI-lea Congres al partidului vor călăuzi neabătut în viitor partidul și poporul nostru în relațiile sale internaționale. Acționăm ferm în această direcție, convinși că servim pe deplin interesele poporului nostru, interesele socialismului, ale păcii tuturor popoarelor lumii. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!").*

Dragi tovarăși,

Mai sînt două luni pînă la Congresul al XI-lea al partidului. Au început adunările generale de partid. Documentele Congresului se dezbat de către toți oamenii muncii, de întregul nostru popor. Faptul că în aceste două luni, în cadrul adunărilor de partid se vor dezbate

documentele, se vor alege noile organe de partid, delegații pentru Congresul al XI-lea și candidații pentru organele de conducere superioară ale partidului constituie un eveniment important. Toate acestea cer eforturi susținute în următoarele două luni din partea tuturor organizațiilor de partid. Eu consider însă că aceasta îi privește pe toți oamenii muncii, inclusiv pe cei care nu sînt membri ai partidului, pentru că, de fapt, partidul comunist este partidul națiunii noastre socialiste, politica sa este politica națiunii noastre socialiste. Tot ceea ce face partidul trebuie să intereseze pe fiecare cetățean, orientarea și activitatea sa trebuie să corespundă năzuințelor întregului nostru popor! *(Urale puternice, aplauze).*

De aceea, la această adunare doresc să mă refer la necesitatea ca organizațiile de partid din Hunedoara să dezbată toate problemele, documentele partidului într-un spirit combativ, de critică și autocritică; este necesar să fie trași la răspundere în mod ferm cei care nu-și fac datoria, să se acționeze pentru creșterea spiritului de răspundere și a combativității fiecărui comunist, a fiecărui om al muncii la locul său de muncă. Să facem în așa fel încît adunările de partid să fie o școală de ridicare a nivelului politic și ideologic, dar și o școală de creștere a combativității și exigenței revoluționare, de ridicare a nivelului de calificare generală, de îmbunătățire a întregii noastre activități, atît în producție, cît și în viața politică, în pregătirea cadrelor. Numai așa adunările de partid vor putea să-și îndeplinească într-adevăr rolul pe care-l au în viața partidului, a poporului nostru. *(Aplauze puternice).*

Așa cum se subliniază în Teze și în criteriile pentru alegerea organelor conducătoare și a delegaților pentru Congres, este necesar să alegem în conducerile organizațiilor de partid, în conducerile comitetelor de partid, în

comitetele orășenești și în comitetele județene pe cei mai buni și mai activi membri de partid, pe aceia care, prin activitatea lor de zi cu zi, în producție, în munca obștească și politico-ideologică, prin felul în care se preocupă de soluționarea problemelor maselor largi populare, au dovedit că merită încrederea de a primi munci de conducere în diferite organizații și în comitetul județean de partid. *(Aplauze puternice, prelungite).* Aceasta privește nu numai partidul; privește, de asemenea, pe toți oamenii muncii. Mă adresez muncitorilor din Hunedoara, dar și muncitorilor și oamenilor muncii din întreaga țară, de a veghea și de a ajuta organizațiile de partid să aleagă în conducerile organizațiilor, pînă la comitetul județean, pe cei mai buni comuniști. Numai așa vom avea garanția că organizațiile de partid își vor îndeplini în mod exemplar sarcinile mari ce le vor reveni în viitor. *(Aplauze puternice).*

Să ne gîndim, de asemenea, bine la delegații pe care îi vom trimite la Congresul al XI-lea al partidului. Să trimitem pe cei mai buni dintre cei buni, pe acei comuniști care pot chibzui asupra problemelor viitoare ale patriei noastre, care pot exercita mandatul comuniștilor, al oamenilor muncii din uzine, din laboratoare, din instituții, de la sate de a hotărî asupra perspectivelor dezvoltării țării; să fie tovarăși care să poată hotărî în deplină cunoștință de cauză asupra tuturor problemelor programului dezvoltării patriei noastre socialiste. Iată de ce trebuie să trimitem pe cei mai buni dintre cei buni la Congresul al XI-lea al partidului. *(Aplauze puternice).*

În fine, tovarăși, avînd în vedere că la conferințele județene se vor propune și candidații pentru Comitetul Central al partidului, ținînd seama de hotărîrea adoptată la ultima plenară ca fiecare județ să aibă cel puțin 4 membri în Comitetul Central, aș adresa chemarea organizațiilor de partid, comuniștilor și oamenilor muncii de a chibzui bine și de a recomanda pentru Comitetul Central pe cei mai buni dintre cei mai buni tovarăși. Vor fi 4 tovarăși din județ, vor fi și tovarăși de la centru asupra cărora județul va trebui să-și spună părerea. Trebuie recomandați pentru a fi aleși de Congres în Comitetul Central acei comuniști care reprezintă din toate punctele de vedere garanția competenței, a pregătirii politico-ideologice, a comportării în viața de zi cu zi, garanția că vor asigura înfăptuirea neabătută a Programului partidului, că vor fi permanent strîns uniți cu membrii de partid, cu toți oamenii muncii, că vor face totul pentru triumful socialismului și comunismului în România. *(Aplauze puternice, urale).*

Atunci cînd spunem că partidul este forța politică conducătoare a societății noastre socialiste, a întregului popor, aceasta nu reprezintă o simplă figură de stil, ci o realitate; dar trebuie să dăm tot mai mult acestei realități un conținut concret, în sensul legăturii strînse între partid și oamenii muncii, al unității depline în jurul partidului a întregului nostru popor, al participării întregii noastre națiuni socialiste la elaborarea Programului partidului, a Directivelor, a politicii sale interne și externe. Numai în aceste condiții politica partidului va răspunde întotdeauna năzuințelor și intereselor vitale ale întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice, urale).* Totodată, aceasta face parte integrantă din dezvoltarea continuă a democrației socialiste în țara noastră, a participării tot mai active a maselor populare, a întregului popor la conducerea activității economico-sociale, a întregii societăți. Trebuie să ne fie clar că de felul cum va acționa consiliul de conducere al combinatului, de exemplu, de felul în care adunarea generală va dezbate problemele activității de pînă acum, precum și ale celei

viitoare depinde funcționarea în cele mai bune condiții a combinatului. Același lucru este valabil pentru toate întreprinderile, pentru fiecare instituție. De felul în care consiliile județene, orășenești și comunale își vor desfășura activitatea, de măsura participării la activitatea lor a maselor populare depind succesele în soluționarea tuturor problemelor. De felul în care întregul popor va participa la elaborarea politicii generale și va exercita controlul asupra felului cum se îndeplinește această politică depind triumful politicii noastre interne și externe, înaintarea tot mai rapidă a României pe calea societății socialiste multilateral dezvoltate, pe calea făuririi comunismului, a bunăstării și fericirii întregului popor. *(Aplauze puternice, urale).*

Iată, dragi tovarăși, în ce spirit înțelegem să fie pregătit și întîmpinat cel de-al XI-lea Congres al partidului. E foarte bine că vom da 68 000 de tone de oțel peste plan, 60 000 de tone de laminate și tot ceea ce prevăd angajamentele dumneavoastră. Dar trebuie să dăm mai mult!

Trebuie să ridicăm nivelul general de combativitate, de muncă, de pregătire tehnică, profesională și politică a întregului colectiv hunedorean! Să dăm deci în cinstea Congresului al XI-lea, pe lîngă oțel, și oameni oțeliți, cu o pregătire mai înaltă decît pînă acum! Să dăm un oțel de înaltă calitate și un om superior oricărui oțel de calitate! Aceasta este sarcina partidului, a muncitorimii în general; toți trebuie să-și unească eforturile, să-și ridice calificarea, să-și oțelească voința! În aceasta constă cheia succesului în tot ceea ce ne propunem să realizăm! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Cu aceste gînduri, doresc să închei, exprimîndu-mi convingerea că oamenii muncii din Hunedoara, atît cei din Combinatul siderurgic, cît și cei din municipiu și din

județ — muncitori, țărani, intelectuali, fără deosebire de naționalitate, bătrîni și tineri, bărbați și femei — vor face totul pentru a-și realiza în condiții cît mai bune sarcinile, fiecare în domeniul său de activitate, că Hunedoara va aduce o contribuție tot mai importantă la înflorirea generală a României socialiste. *(Aplauze puternice, urale).*

Vă urez dumneavoastră, tuturor hunedorenilor noi și noi succese în activitatea de viitor, multă sănătate și fericire! *(Aplauze puternice; urale; cei prezenți la adunare ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA CUGIR CONSACRATĂ ANIVERSĂRII A 175 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA ÎNTREPRINDERII MECANICE

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Alba

— 19 septembrie 1974 —

Dragi tovarăși,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, tuturor locuitorilor din Cugir și din județul Alba, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a guvernului, precum și a mea personal. *(Aplauze puternice; urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Această adunare este consacrată unui eveniment important în viața uzinei, de fapt în viața dumneavoastră a tuturor, ținînd seama de faptul că cea mai mare parte a populației orașului lucrează în această întreprindere. Se împlinesc 175 de ani de existență a uzinei; totodată, uzina sărbătorește 30 de ani de dezvoltare rapidă, ea cunoscînd în anii construcției socialismului o reînnoire completă. Aceasta a prilejuit acordarea înaltului ordin „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I uzinei dumneavoastră, colectivului de 12 000 de muncitori, ingineri și tehnicieni, care îndeplinesc cu cinste programul trasat de Congresul al X-lea al partidului. *(Aplauze puternice, urale)*.

Mă bucură faptul că uzina dumneavoastră se prezintă la

această aniversare, am putea spune dublă, cu rezultate deosebite în toate domeniile de activitate, în realizarea planului cincinal. Aveți un avans de două luni față de prevederile cincinalului. Aceasta înseamnă că s-a desfășurat o activitate bună, că există reale posibilități ca și colectivul acestei uzine de construcții de mașini să realizeze cincinalul înainte de termen.

Pentru toate rezultatele bune obținute în acest cincinal doresc să vă adresez cele mai calde felicitări și urări de noi succese! *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

În cadrul cincinalului, uzina din Cugir a făcut progrese însemnate în însușirea de noi produse de înaltă tehnicitate. Am vizitat în cursul acestei după-amiezi unele secții. Am constatat cu multă satisfacție că există preocuparea de a produce mașini-unelte de productivitate și tehnicitate mai înaltă. Toate realizările sînt rodul activității muncitorilor, inginerilor, a tuturor specialiștilor, a conducerii uzinei, a întregului colectiv, care se străduiește să dea viață hotărîrilor Comitetului Central al partidului, să-și sporească contribuția la dezvoltarea construcției de mașini-unelte și de mecanică fină, la dotarea economiei naționale cu mașini de mare tehnicitate, la creșterea competitivității industriei noastre constructoare de mașini pe piața internațională.

Sînt rezultate bune, sînt preocupări meritorii. Uzina continuă să se dezvolte; în fața ei stau sarcini și perspective deosebit de mari. Bazîndu-mă pe rezultatele pe care le-ați obținut pînă acum, aș dori să exprim convingerea că și în anii viitori veți depune o activitate susținută pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor. În primul rînd, pentru realizarea acestui cincinal în condiții cît mai bune, înainte de termen. În al doilea rînd, pentru pregătirea temeinică a viitorului cincinal.

Ați luat cunoștință de proiectul de Program și de proiectul de Directive. Ele stabilesc obiective mari în toate domeniile de activitate și prevăd sarcini deosebite în domeniul construcției de mașini-unelte. Dorim ca următorul cincinal să fie un cincinal al tehnicității și calității în toate domeniile și în special în domeniul construcțiilor de mașini, al mașinilor-unelte, unde producția trebuie să crească de circa trei ori și jumătate. Desigur, pînă la Congres, Programul și Directivele sînt în stare de proiecte și orice proiect poate suferi îmbunătățiri, inclusiv în sensul găsirii soluțiilor și căilor de realizare a prevederilor în condiții cît mai bune și în timp cît mai scurt.

Consider că uzina dumneavoastră dispune de toate cele necesare și, în primul rînd, de un bun colectiv de muncitori, tehnicieni și ingineri, de o conducere bună, de o bună organizație de partid. Ca atare, ea se poate angaja cu toată hotărîrea și încrederea în realizarea prevederilor următorului cincinal, pentru a aduce o contribuție mai mare la dezvoltarea producției de mașini-unelte și de mecanică fină. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!").*

Din datele pe care le am și din cele spuse de primul secretar reiese că, pe ansamblu, industria județului Alba are rezultate bune și va realiza planul cincinal cu un anumit avans. În agricultură se depun, de asemenea, eforturi susținute pentru a se asigura creșterea continuă a producției agricole, sporirea contribuției acesteia la dezvoltarea generală a economiei județului.

Aș dori, de aceea, să folosesc acest prilej pentru a adresa tuturor oamenilor muncii din industrie și agricultură felicitări pentru rezultatele obținute pînă acum și a le ura noi succese în activitatea lor viitoare! *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Trebuie să menționez că oamenii muncii din industria

noastră socialistă s-au prezentat la a XXX-a aniversare a eliberării patriei cu rezultate bune și acționează pentru a întîmpina Congresul al XI-lea cu rezultate și mai bune. Multe organizații județene de partid, multe colective de oameni ai muncii au realizat cu cinci sau patru luni înainte planul pe patru ani; ele au luat deci un avans de cinci și patru luni față de cincinal, avînd reale posibilități de a realiza cincinalul înainte de termen, iar unele dintre ele chiar așa cum s-au angajat, în patru ani și jumătate. *(Aplauze puternice, urale).*

Pe baza rezultatelor obținute în dezvoltarea economiei naționale s-au putut realiza și prevederile cu privire la creșterea nivelului de trai material și spiritual; aceasta a permis ca, începînd de la 1 august, să se treacă la majorarea retribuției tuturor oamenilor muncii. Și uzina dumneavoastră a beneficiat de această majorare începînd de la 1 august. Aceste măsuri vor asigura o depășire și în domeniul ridicării nivelului de trai a prevederilor cincinalului. S-au creat aceste posibilități datorită faptului că oamenii muncii din țara noastră au obținut rezultate bune în dezvoltarea economiei naționale, în primul rînd a industriei. Aceasta demonstrează, încă o dată, că singura cale a ridicării bunăstării întregului popor este calea dezvoltării în ritm intens a economiei naționale, a obținerii, cu cheltuieli cît mai mici, a unei producții cît mai mari, de calitate cît mai bună. Măsurile adoptate demonstrează că partidul și guvernul patriei noastre socialiste aplică în mod consecvent principiile socialiste de creștere a bunăstării poporului, fac totul, pun în centrul întregii lor activități satisfacerea nevoilor de viață ale maselor, fericirea tuturor oamenilor muncii — aceasta fiind însăși esența politicii partidului, a operei de edificare a societății socialiste. *(Aplauze puternice, urale).*

Din proiectul Programului partidului și din proiectul

Directivelor de dezvoltare economico-socială în cincinalul următor și în perspectivă pînă în 1990 se poate constata preocuparea partidului de a asigura dezvoltarea în continuare în ritm intens a întregii economii naționale, continuarea eforturilor pentru înfăptuirea societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră. Înfăptuirea încununată de succes a acestui cincinal marchează trecerea la o nouă etapă de dezvoltare a societății noastre. Succesele obținute pînă acum, ca și prevederile din proiectul de Program și din proiectul de Directive sînt expresia politicii consecvente, marxist-leniniste, a partidului nostru, care aplică în mod creator legitățile generale, principiile socialiste, concepția marxist-leninistă la realitățile României socialiste, pornind de la dorința și voința poporului nostru de a-și făuri o viață liberă, independentă, de a asigura mersul tot mai consecvent înainte al patriei pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Între multiplele prevederi ale Programului și Directivelor este și aceea de amplasare rațională a forțelor de producție pe teritoriul țării și de ridicare a nivelului de dezvoltare a tuturor județelor patriei noastre. De această prevedere urmează să beneficieze în continuare și județul dumneavoastră, care și în acest cincinal a cunoscut o dezvoltare în ritm intens, realizînd o producție cu peste 3 miliarde și jumătate mai mare decît în 1970. Județul va ajunge în 1975 la o producție de 7,7 miliarde de lei. În conformitate cu prevederile din Program și din Directive, în 1980 toate județele țării vor trebui să aibă o producție industrială de cel puțin 10 miliarde de lei. Județul Alba urmează să ajungă în următorul cincinal la o producție de aproape 13 miliarde de lei, deci aproape la o dublare a producției industriale. În mod corespunzător urmează să se dezvolte agricultura — ținînd seama că în județul Alba există condiții bune pentru producția agricolă —, precum și celelalte sectoare de activitate. În acest județ, ca în întreaga țară, agricultura constituie o ramură de bază a economiei noastre naționale și trebuie să se bucure de atenția pe care o merită. Sînt convins că oamenii muncii din industrie și din agricultură, sub conducerea organizațiilor de partid, vor face totul pentru a realiza cu succes sarcinile de dezvoltare a economiei naționale, a industriei și agriculturii, a celorlalte ramuri, că se vor prezenta în 1980 cu o producție industrială de peste 13 miliarde de lei! Vă doresc succes în realizarea acestor sarcini mărețe! *(Aplauze puternice, urale)*.

Nu doresc să mă refer la alte prevederi din Program și Directive; doresc doar să menționez că prevederile din aceste documente de importanță istorică deschid perspective minunate pentru ridicarea României pe noi culmi de progres și civilizație, pentru făurirea bunăstării și fericirii poporului nostru. Realizarea acestor prevederi va întări și mai mult contribuția României la cauza generală a socialismului, la creșterea prestigiului socialismului în întreaga lume, la cauza păcii și colaborării internaționale. *(Aplauze prelungite. Se scandează: „Ceaușescu—România!", „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Intensificînd eforturile pentru dezvoltarea țării noastre, asigurînd făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea spre comunism, noi aducem, totodată, o mare contribuție la cauza promovării unei politici noi, de colaborare în întreaga lume. Vom acționa cu fermitate, ca și pînă acum, pe plan internațional pentru a întări solidaritatea și colaborarea cu toate țările socialiste, cu toate țările în curs de dezvoltare care se pronunță pentru o dezvoltare independentă, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Dorim să facem totul pentru înfăptuirea securității pe continentul nostru și în întreaga

lume, pentru a contribui la lupta împotriva imperialismului, colonialismului, neocolonialismului, pentru a se pune capăt politicii de forță și dictat, pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, corespunzător voinței și dorințelor sale. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Considerăm că pentru consolidarea și dezvoltarea cursului nou de destindere care a început să se afirme în viața internațională se impune întărirea solidarității tuturor forțelor antiimperialiste, a tuturor popoarelor care doresc o politică nouă, bazată pe principiile egalității, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Este necesar să acționăm cu tot mai multă fermitate pentru instaurarea unei noi ordini economice și politice internaționale, pentru democratizarea relațiilor internaționale, care să asigure participarea tuturor statelor, indiferent de mărimea lor, la soluționarea tuturor problemelor, în interesul progresului și al păcii. *(Aplauze puternice ; urale prelungite).*

În spiritul prevederilor din Program și din Tezele Comitetului Central în ce privește politica internațională, al prevederilor din Program, din Directive și din Teze în ce privește politica internă, vom acționa cu toată fermitatea, îmbinînd în mod consecvent activitatea internă și externă. Aceste două laturi se condiționează reciproc, asigurînd atît dezvoltarea socialistă a țării noastre, cît și sporirea contribuției la instaurarea unei păci trainice, la dezvoltarea continuă liberă și independentă a tuturor statelor lumii. *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

Mai sînt numai două luni pînă la Congresul al XI-lea al partidului. Acest Congres va avea o importanță istorică prin documentele pe care le va adopta și care deschid o perspectivă măreață României socialiste. Aceste două luni

trebuie să fie luni de muncă intensă pe toate tărîmurile — în primul rînd în domeniul realizării planului de către toate întreprinderile, cît și în domeniul activității politico-educative, al desfășurării în cît mai bune condiții a alegerilor de partid.

Sîntem la o adunare publică, dar, după cum știți, partidul reprezintă forța politică conducătoare a societății noastre socialiste. Hotărîrile sale sînt hotărîrile întregului nostru popor. Activitatea sa trebuie să corespundă întotdeauna năzuințelor și intereselor întregului popor. De aceea, muncitorii, țăranii, intelectualii, întregul popor sînt interesați deopotrivă în felul cum acționează partidul, organizațiile sale ; sînt deci interesați și de felul în care se vor desfășura adunările de partid în care se vor alege noile organe de partid, începînd de la birourile organizațiilor de bază, comitetele de partid, orășenești și județene și pînă la Comitetul Central. Aceste noi organe de partid vor avea menirea să conducă activitatea noastră de construcție socialistă în toate domeniile în cincinalul următor. De aceea trebuie să asigurăm desfășurarea adunărilor de partid în cît mai bune condiții și alegerea în conducerile organizațiilor de bază, orășenești, în comitetele de partid din întreprinderi, în comitetul județean a celor mai buni dintre cei mai buni comuniști. Nu numai comuniștii, ci toți oamenii muncii sînt interesați — și trebuie să vegheze — ca cei ce vor fi aleși să fie dintre cei mai destoinici, mai fermi și mai hotărîți luptători pentru înfăptuirea Programului partidului. *(Aplauze puternice ; urale).*

Se vor alege delegații pentru Congres, se vor desemna și candidații pentru Comitetul Central. Și din județul Alba vor fi în viitor în Comitetul Central patru membri. Sînteți interesați ca conferința județeană să trimită în calitate de delegați la Congres pe cei mai buni comuniști,

pe cei mai hotărîți, pe cei mai fermi, cu pregătirea politică și profesională cea mai bună, în stare să asigure o bună chibzuință în Congres, în luarea unor hotărîri care să țină seama în cel mai înalt grad de năzuințele și interesele întregului popor. Totodată, vor trebui să fie aleși în Comitetul Central acei comuniști din județ capabili și hotărîți să facă totul pentru realizarea Programului partidului. Ei trebuie să fie permanent în rîndul muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, să unească toate forțele, pe toți oamenii muncii într-o direcție unică, să se preocupe permanent de soluționarea tuturor problemelor din județ. Sînt mulți comuniști în județ care fac acest lucru, dar dintre toți trebuie să alegeți patru care să fie cei mai buni. Dumneavoastră, oamenii muncii, trebuie să contribuiți ca conferința județeană să facă o alegere cît mai bună. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*. Aceasta este una din laturile importante ale activității noastre, ale dezvoltării democrației socialiste, ale realizării în cît mai bune condiții de către partid a rolului său de forță politică conducătoare a întregii societăți.

Sînt convins că oamenii muncii din județul Alba, organizația de partid județeană, toate organizațiile de partid vor face totul pentru a-și îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile mari de viitor, în toate domeniile de activitate. Va trebui ca și activitatea politico-educativă să se bucure de mai multă atenție, pentru că fără ridicarea continuă a nivelului profesional, științific și politic al oamenilor muncii nu se poate concepe realizarea vastului program de transformare revoluționară a României. De aceea, odată cu ridicarea nivelului tehnic al mașinilor, trebuie să ne ocupăm de ridicarea conștiinței fiecăruia. Trebuie să ne transformăm pe noi, să devenim noi înșine oameni noi. Trebuie să făurim un om înaintat, în stare să creeze orice

mașină, dar mai cu seamă să făurească o lume nouă — orînduirea comunistă! *(Aplauze puternice; urale)*.

Cu aceste gînduri, urez succese tot mai mari în activitatea viitoare tuturor locuitorilor din județul Alba, organizației de partid. Vă doresc multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!"; cei prezenți la adunare ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului)*.

CUVÎNTARE
LA MAREA ADUNARE POPULARĂ PRILEJUITĂ DE INAUGURAREA DRUMULUI NAŢIONAL TRANSFĂGĂRĂŞAN

Cu prilejul vizitei de lucru în judeţul Sibiu

— 20 septembrie 1974 —

Dragi tovarăşi,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, celor prezenţi la această adunare, tuturor oamenilor muncii din judeţele Argeş şi Sibiu un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a guvernului, precum şi a mea personal. *(Aplauze puternice, urale).*

Această adunare, ţinută aici, în vîrful munţilor, este consacrată inaugurării oficiale a noului drum naţional transfăgărăşan, cel mai înalt drum — situat la peste 2 000 de metri — care leagă Muntenia şi Transilvania. Acest drum constituie o realizare măreaţă a oamenilor muncii din patria noastră, demonstrează forţa şi capacitatea creatoare ale unui popor liber, stăpîn pe destinele sale, care îşi făureşte viitorul aşa cum doreşte. *(Aplauze puternice, prelungite).*

La realizarea acestui drum de importanţă naţională au lucrat mii de oameni. Au lucrat, în primul rînd, militarii forţelor armate, unităţile de genişti, care şi-au de-

monstrat capacitatea inginerească şi de lucru, dîrzenia şi hotărîrea de a înfrînge orice greutăţi. De aceea doresc să adresez tuturor militarilor care au lucrat aici cele mai calde felicitări şi urări de noi şi noi succese în activitatea lor! *(Aplauze; se scandează: „Ceauşescu şi poporul!", „Ceauşescu—P.C.R.!").*

La realizarea drumului au participat, de asemenea, unităţi de construcţii din Ministerul Transporturilor şi Telecomunicaţiilor, din Ministerul Economiei Forestiere şi Materialelor de Construcţii, precum şi unităţi ale Ministerului Energiei Electrice. Doresc să adresez calde felicitări tuturor constructorilor civili care, împreună cu unităţile militare, au adus o însemnată contribuţie la realizarea acestei lucrări de importanţă naţională. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceauşescu—P.C.R.!").*

La rîndul lor, oamenii muncii din judeţele Sibiu şi Argeş, împreună cu unităţile militare şi unităţile de constructori, au executat lucrări importante şi au adus un aport de seamă la realizarea în termen a acestui obiectiv. Un rol important în această activitate au avut organizaţiile de partid, comitetele de partid judeţene, organizaţiile de partid din comunele şi oraşele apropiate, care au asigurat buna desfăşurare a muncii, înfăptuirea în bune condiţii a uriaşei opere constructive pe care o inaugurăm astăzi. De aceea doresc să adresez felicitări tuturor oamenilor muncii, întregului tineret care a muncit voluntar aici, organizaţiilor de partid — şi să le urez noi şi noi succese în activitatea viitoare! *(Aplauze puternice, urale).*

Dragi tovarăşi,

Construcţia drumului a început odată cu trecerea la noua etapă de dezvoltare a ţării noastre — etapa făuririi

societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Realizarea sa în circa 4 ani demonstrează că sarcinile Congresului al X-lea al partidului se îndeplinesc cu succes în toate domeniile de activitate. Am putea spune că acest drum face parte din obiectivele prin care am început făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate; realizarea lui demonstrează că am început cu dreptul această măreață operă istorică, faptul că stă în puterea noastră, a întregului popor ca, sub conducerea comuniștilor, să înfăptuim societatea socialistă multilateral dezvoltată și comunismul în România. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Parcurgînd acest drum, privind piscurile înalte ale munților, ne dăm și mai bine seama ce a îmbărbătat întotdeauna și a păstrat treaz sentimentul național al poporului nostru, ce l-a îndemnat ca în cele mai grele timpuri să-și apere glia prin lupte grele. Aici s-au născut moșii și strămoșii noștri, aici este locul poporului român! *(Aplauze puternice, urale)*. Oamenii care au trăit pe aceste meleaguri, pe aceste înălțimi au iubit întotdeauna — ca și căprioarele, ca și păsările — libertatea, simțind că nu pot trăi decît în libertate, stăpîni pe țara lor, pe destinele lor. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*. Acest drum peste piscuri înalte vestește astăzi despre capacitatea creatoare a națiunii noastre socialiste, care, sub conducerea partidului comunist, înfăptuiește pe vechile meleaguri societatea socialistă și comunistă, superioară oricărei alte orînduiri, menită să asigure omului o viață tot mai bună, libertatea, bunăstarea și fericirea. *(Aplauze puternice, urale)*. Inaugurarea acestui drum monumental — în care sînt încorporate inteligența, munca, dîrzenia, voința a mii și mii de constructori, a poporului nostru, de fapt — demonstrează că putem înfăptui cele mai mărețe visuri, că

stă în puterea noastră să realizăm țelurile înscrise în Programul partidului și în proiectul de Directive — documente istorice supuse dezbaterii întregului nostru popor. Inaugurăm acest drum înainte cu numai două luni de cel de-al XI-lea Congres al partidului, care va rămîne în istoria țării prin aceea că deschide calea spre societatea comunistă în România. Acest drum, ca dealtfel tot ceea ce înfăptuim și vom înfăptui în deceniile viitoare, va vorbi peste secole de munca, dîrzenia și capacitatea creatoare a poporului nostru, de voința sa de a asigura triumful comunismului în România. *(Aplauze puternice, urale)*.

Militarii forțelor armate au adus, așa cum am spus, o contribuție hotărîtoare la realizarea Transfăgărășanului. Aceasta ne îndreptățește să le încredințăm noi obiective în anii viitori. În felul acesta, odată cu pregătirea militară și politică, cu ridicarea capacității de luptă pentru a fi gata în orice moment să apere cuceririle revoluționare și independența patriei noastre, militarii vor participa la activitatea practică de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România. În definitiv, adevărata capacitate de apărare a patriei stă în forța economică și politică a țării, în unitatea de nezdruncinat a întregului nostru popor în jurul partidului. Și nu există forță în lume în stare să îngenuncheze un popor dornic să trăiască liber, să făurească comunismul pe pămîntul patriei sale! *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Este adevărat, au trebuit învinse multe greutăți pentru a făuri acest drum; această construcție, realizată la o asemenea înălțime, nu a fost deloc ușoară. Dar faptele au demonstrat că nici stîncile, nici înălțimile, nici viscolul, nici ploaia, nici furtuna nu pot împiedica realizarea unei opere

măreţe atunci cînd cei ce şi-au propus acest ţel sînt hotărîţi să înfrîngă orice greutăţi, cînd în frunte se găsesc comuniştii, care nu se tem de nici o greutate! *(Aplauze puternice, prelungite; urale).*

Fără îndoială că realizarea obiectivelor propuse în Programul partidului şi în Directive vor cere în continuare eforturi mari. Va trebui să învingem multe greutăţi — şi nu numai greutăţi ca acelea pe care le-aţi învins aici, ci şi de altă natură — pentru ca să ajungem pe vîrfurile cele mai înalte ale societăţii comuniste. Dar avem ferma convingere că poporul nostru va şti să meargă tot mai hotărît înainte, va reuşi să urce sus, pe cele mai înalte piscuri ale civilizaţiei, ale comunismului, care va asigura o viaţă cu totul nouă, liberă şi îmbelşugată poporului nostru, ca şi întregii omeniri. *(Aplauze puternice, urale).*

Desigur, muncind pentru a făuri societatea socialistă multilateral dezvoltată în România, pentru a înainta spre comunism, noi ne îndeplinim în primul rînd îndatoririle faţă de poporul nostru, faţă de patria noastră, dar în acelaşi timp aducem o contribuţie însemnată la cauza socialismului, la cauza progresului în întreaga lume. Pînă la urmă, întărirea socialismului, a forţei sale în lume, stă în rezultatele pe care le obţine fiecare popor în construcţia societăţii socialiste. Cu cît fiecare popor obţine rezultate mai bune, cu cît înaintează mai rapid pe calea socialismului, cu atît se întăreşte forţa socialismului, creşte prestigiul său în lume, sporeşte contribuţia sa la cauza progresului şi păcii internaţionale. *(Aplauze puternice, urale).*

Acţionînd şi în viitor neabătut pentru a asigura înfăptuirea Programului partidului şi a Directivelor, vom dezvolta colaborarea cu ţările socialiste, cu celelalte ţări ale lumii, cu ţările în curs de dezvoltare care luptă pentru independenţă, cu toate statele, contribuind activ la edificarea unei lumi mai drepte şi mai bune, a unei lumi a păcii şi colaborării internaţionale. Considerăm că întărirea colaborării în munca pentru dezvoltarea economico-socială creează condiţii minunate pentru conlucrarea paşnică a tuturor naţiunilor, pentru asigurarea fericirii popoarelor, pentru excluderea definitivă a războiului de pe planeta noastră. *(Aplauze puternice).*

Nu doresc să mă refer acum la celelalte probleme şi sarcini ale construcţiei viitoare, prevăzute în proiectul de Program şi în proiectul de Directive. Cu toţii ştiţi bine că fiecărui judeţ, fiecărei întreprinderi, fiecărei unităţi, inclusiv unităţilor militare, le revin sarcini măreţe din acest Program. Ceea ce aş dori numai să menţionez este că, în întîmpinarea Congresului al XI-lea, fiecare trebuie să acţioneze în aşa fel încît să-şi îndeplinească în cele mai bune condiţii sarcinile ce-i revin. Să întărim spiritul de combativitate şi fermitate împotriva lipsurilor, să fim necruţători cu neajunsurile şi greşelile, să întărim forţa de luptă a fiecărui colectiv de oameni ai muncii, a fiecărei unităţi militare! În felul acesta vom putea întîmpina cu succese noi Congresul al XI-lea, vom păşi ferm şi hotărît înainte pentru a îndeplini prevederile din Program şi Directive.

Am convingerea că oamenii muncii din judeţele Sibiu şi Argeş, constructorii şi militarii prezenţi aici vor face şi în viitor totul pentru a răspunde cu cinste sarcinilor mari ce le revin, pentru a-şi aduce fiecare contribuţia la măreaţa operă de ridicare a României socialiste pe noi culmi de civilizaţie şi progres. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceauşescu—P.C.R.!")*.

Urez organizaţiilor de partid, oamenilor muncii din cele două judeţe noi şi noi succese în activitatea lor! Urez constructorilor succese tot mai mari în lucrările vi-

itoare ! Unităților militare le adresez urarea de a-și ridica necontenit pregătirea de luptă și politică, de a fi gata pentru a îndeplini noi misiuni în construcția pașnică a României socialiste ! *(Aplauze puternice ; urale).* Tuturor vă urez multă sănătate, multe succese, multă fericire ! *(Aplauze puternice ; cei prezenți ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNT LA SOLEMNITATEA SEMNĂRII COMUNICATULUI COMUN PRIVIND VIZITA PREȘEDINTELUI REPUBLICII LIBERIA, DR. WILLIAM R. TOLBERT JR., ÎN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

— 30 septembrie 1974 —

Stimate domnule președinte,

Domnilor,

Doresc să exprim încă o dată satisfacția mea, a guvernului și a poporului român pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare multilaterală dintre România și Liberia.

Vizita dumneavoastră în România v-a oferit posibilitatea de a cunoaște mai îndeaproape preocupările poporului român, dorința sa de a-și făuri o viață cît mai avansată, bazată pe proprietatea și pe relațiile socialiste, de a-și asigura independența și bunăstarea ; totodată, ați putut cunoaște dorința României de a dezvolta larg relațiile de colaborare cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

Convorbirile pe care le-am avut au dus la identificarea de noi posibilități de colaborare într-o serie de domenii de activitate, au demonstrat că guvernele țărilor noastre sînt animate de dorința de a conlucra intens pentru soluționarea problemelor internaționale complexe în spiritul colaborării și înțelegerii, pentru instaurarea în relațiile

dintre state a principiilor egalității, respectului independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

Așa cum se înscrie și în comunicatul pe care l-am semnat astăzi, țările noastre doresc să participe activ, împreună cu toate statele lumii, indiferent de mărimea lor, la soluționarea marilor probleme internaționale în interesul tuturor popoarelor, să acționeze pentru lichidarea politicii de dominație imperialistă, colonialistă, neocolonialistă, pentru respectarea dreptului popoarelor de a fi pe deplin stăpîne pe destinele lor.

Vizita dumneavoastră, care se încheie astăzi, a constituit un moment nou și important în dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre România și Liberia.

Vă rog să duceți cu dumneavoastră sentimentele de prietenie ale întregului popor român față de poporul liberian prieten.

Urez poporului prieten liberian multă prosperitate și fericire, iar dumneavoastră, multă sănătate, multe succese în activitatea închinată fericirii poporului liberian și cauzei păcii și colaborării ! Sper că ne vom revedea într-un viitor apropiat. *(Aplauze)*.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DIN COMUNA SCORNICEȘTI

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Olt

— 2 octombrie 1974 —

Dragi tovarăși,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, locuitorilor din Scornicești, tuturor celor prezenți la această adunare, locuitorilor din întregul județ Olt, un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului și a mea personal. *(Aplauze, urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !")*.

Aflîndu-ne în cel de-al XXX-lea an de la eliberarea României de sub dictatura fascistă și dominația Germaniei hitleriste și în ajunul celui de-al XI-lea Congres al Partidului Comunist Român, am considerat necesar să avem unele întîlniri cu muncitorii, țăranii, intelectualii, cu oamenii muncii din România pentru a discuta împreună atît despre ceea ce am realizat, cît și despre ce avem de făcut pentru înfăptuirea neabătută a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră socialistă ! *(Aplauze puternice)*.

În acest cadru general se înscrie și vizita în Scornicești. La aceasta se adaugă faptul că am dorit să cunosc cum

lucrează și ce rezultate obțin consătenii mei, cei cu care am învățat în școală și apoi, rămînînd aici, în comună, au continuat și continuă să acționeze pentru înfăptuirea idealurilor de dreptate și bunăstare ale Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Am constatat cu multă bucurie și satisfacție că locuitorii comunei Scornicești, cooperativa de producție agricolă de aici au obținut în acest an rezultate deosebit de bune. Înrolîndu-vă în marea întrecere pentru sporirea producției agricole, ați reușit, în zona respectivă de productivitate, să vă înscrieți pe primul loc, ceea ce va face, probabil, ca de Ziua recoltei să obțineți Medalia de Aur și titlul de Erou al Muncii Socialiste pentru producțiile de grîu din acest an. *(Aplauze; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Am constatat că și la porumb și la alte culturi, inclusiv în zootehnie, rezultatele sînt bune. După cîte mi s-a spus, producția la porumb va fi mai mare chiar decît se prevede în Decretul pentru acordarea titlului de Erou al Muncii Socialiste la această cultură — peste 6 500 kg la hectar. Pentru această zonă este o producție bună, deși nu este tot ceea ce ar putea să se realizeze, ținînd seama că în Scornicești s-au obținut în acest an, pe unele suprafețe, recolte de peste 10 000 kg la hectar. Deci, chiar dacă veți primi în acest an și pentru porumb titlul de Erou al Muncii Socialiste, aceasta nu înseamnă că nu mai aveți nimic de făcut în viitor. Dimpotrivă, aceasta va trebui să însemne un angajament și o îndatorire în plus pentru a depune eforturi mai mari. Obținînd producții mai înalte atît la porumb, cît și la grîu, va crește și venitul fiecăruia dintre voi, precum și bunăstarea și fericirea întregului nostru popor. *(Aplauze; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Constatînd că ați depus o activitate bună, că pe o serie de suprafețe aveți recolte mari, ținînd seama că cooperativa — țăranii, specialiștii, inginerii — au demonstrat că sînt hotărîți să facă totul pentru a spori recoltele, am discutat astăzi să încercăm ca anul viitor producția să depășească 10 000 kg de porumb la hectar. Să ne propunem ca pe o suprafață de 50 sau 100 ha să depășim 15 000 kg de porumb la hectar, în condițiile aplicării normelor științifice corespunzătoare. *(Aplauze puternice).* Îmi dau seama că aceasta nu este o sarcină ușoară; dar am considerat că prin munca voastră, a tuturor, a specialiștilor din comună, cu ajutorul consiliului popular județean, al comitetului județean de partid și al Ministerului Agriculturii, fără să mai vorbesc de sprijinul Academiei de științe agricole, s-ar putea realiza anul viitor o producție de 15 000 kg de porumb la hectar. În felul acesta veți demonstra că pămîntul românesc poate da mai mult decît astăzi, poate asigura poporului nostru condiții de viață demne de societatea comunistă, pe care dorim s-o înfăptuim în cel mai scurt timp. *(Vii aplauze).*

Nu este o sarcină ușoară; unii pot fi neîncrezători. Dar îmi amintesc că și acum 25 de ani, cînd am trecut la cooperativizarea agriculturii, erau mulți neîncrezători, chiar aici, în Scornicești, inclusiv printre cei mai în vîrstă dintre dumneavoastră. Aceasta era de înțeles; era un lucru nou, era încă greu să se înțeleagă ce va reprezenta cooperativizarea agriculturii. De ce să n-o spunem, mulți erau sub influența propagandei regimului burghezo-moșieresc, care — după cum știți și după cum știu cei mai bătrîni — prezentau comunismul și pe comuniști în culori nu prea bune. Cu toate acestea s-au găsit și în Scornicești, încă în 1949, anul începutului cooperativizării, un număr — nu prea mare, este adevărat — de țărani care

au trecut la cooperativizare. E drept, nu a mers prea ușor ; mulți ani cooperativa nu a mers prea bine. Treptat, oamenii au căpătat însă încredere, s-au convins că politica partidului comunist este singura ce corespunde pe deplin intereselor națiunii noastre socialiste, poate asigura bunăstarea și fericirea poporului, independența și suveranitatea patriei, un loc demn României în rîndul națiunilor lumii. *(Aplauze puternice).*

Cei mai în vîrstă de aici — să nu spun mai bătrîni — știu că înainte de război, și chiar apoi, pînă prin 1950—1955, dacă se obțineau 1 000 kg de porumb la hectar, aceasta era socotită o producție bună. Recolta de 6 500 kg la hectar obținută în acest an este de 6 ori mai mare. Dacă am propune ca în următorii 10—15 ani să obțineți de 6 ori mai mult, ar însemna să ajungem la 30 000—36 000 kg pe hectar. Să nu credeți că prin 1990—2000 nu vom ajunge la aceasta ! Se va ajunge la această producție în România, ca, dealtfel, și pe plan mondial. Dacă am reușit să sporim într-o perioadă de circa 15 ani de 6—7 ori producția, fără îndoială că vom reuși în următorii ani — cu tehnica și știința modernă, prin aplicarea îngrășămintelor și executarea lucrărilor de mecanizare și chimizare — să obținem producții și mai mari. De aceea am încredere că se va realiza aceasta nu numai de către cooperatorii din Scornicești — pentru că, după cum se spune în România, „cu o floare nu se face primăvară" —, ci de către întreaga țărănime. Numai cu o asemenea producție pe 50 ha n-am putea construi societatea socialistă multilateral dezvoltată și comunismul în România. Sperăm însă că o astfel de floare va vesti primăvara care va duce la înflorirea unei agriculturi noi, comuniste în România. *(Aplauze puternice).* Dealtfel, producția de aici nu este unică în România. Dacă ar fi așa,

ar fi într-adevăr numai o floare — și ar fi rău. Producția noastră agricolă asigură aprovizionarea corespunzătoare a populației, precum și nevoile generale ale economiei.

Am văzut și alte realizări în Scornicești care nu sînt unice. Pe lîngă realizările din agricultură, am constatat rezultate bune și în dezvoltarea învățămîntului. Există aici un liceu ; este adevărat, profilul său nu corespunde pe deplin specificului comunei. Sperăm însă că va fi reorganizat, devenind un liceu agricol-industrial, menit să pregătească cadrele necesare unei agriculturi moderne, științifice, în care mecanizarea, chimizarea, biologia modernă au un rol hotărîtor. Rezultatele în învățămînt își au rolul lor în dezvoltarea agriculturii, dar, trebuie să spun, învățămîntul poate avea un cuvînt mai important în realizarea producțiilor de 15 000—20 000 kg de porumb la hectar, de 6 000—8 000 kg de grîu la hectar ș.a.m.d. Trebuie să ne preocupăm ca învățămîntul să țină seama și să se reorganizeze în concordanță cu necesitățile dezvoltării moderne a societății noastre, cu cerințele bunei organizări a muncii, care constituie factorul hotărîtor al progresului oricărei societăți, deci și al societății noastre socialiste, al făuririi comunismului în România. *(Aplauze puternice).*

Am constatat cu multă bucurie că ați început să dați un aspect orășenesc, urban comunei. Desigur, provenind din această comună, acest lucru constituie o deosebită satisfacție pentru mine. Este un început bun. Am discutat astăzi ca dezvoltarea viitoare a comunei să se facă într-un spirit cît mai economic, evitîndu-se tendințele de grandomanie. Dacă, de exemplu, pe această șosea au circulat zeci de generații, sute și sute de ani, o mai pot folosi încă cîteva generații. Nu trebuie să aruncăm banii pe o nouă șosea, stricînd și pămîntul. Aceasta face parte din

bună chibzuință, din spiritul gospodăresc. Am discutat ca șoseaua pe care au umblat moșii și strămoșii să rămînă în continuare șoseaua principală. Chiar din punct de vedere simbolic nu trebuie s-o părăsim niciodată. Pe căile pe care au mers strămoșii noștri — ale independenței și suveranității — trebuie să mergem întotdeauna. *(Aplauze, urale).*

Socialismul și comunismul nu se pot construi decît ținînd seama de tradițiile și specificul fiecărui popor; în fiecare localitate și comună în parte să nu uităm specificul și tradițiile, să le cultivăm și să le ridicăm la un nivel superior. Să avem permanent în vedere că putem obține rezultate bune nu prin grandomanie și risipă, ci printr-o bună gospodărire, prin chibzuință. Mijloacele de care dispunem la un moment dat să le folosim la maximum spre a ridica mai rapid nivelul de dezvoltare al fiecărei localități, al țării și, pe această bază, bunăstarea și fericirea întregului popor. *(Aplauze puternice).*

Mie, ca să vă spun drept, mi-ar fi și greu ca, venind în Scornicești, să mă duc la casa unde m-am născut și unde am locuit mergînd pe alt drum decît pe acela pe care mergeam în fiecare zi, de trei sau patru ori, de la școală pînă acasă. De ce să construim altă șosea cînd cea existentă este destul de bună, satisface necesitățile? Spun aceasta nu numai pentru Scornicești, ci în general pentru localitățile noastre. Să judecăm cu spirit gospodăresc, să nu facem lucruri inutile! Să nu considerăm că ne dovedim mai deștepți schimbînd cu orice preț ceea ce există de veacuri! Să modernizăm și să ridicăm pe o treaptă superioară ceea ce au construit strămoșii și părinții noștri! *(Vii aplauze).*

Desigur, casele noi pe care le-am văzut astăzi sînt frumoase, dar pot fi și mai frumoase. Aș recomanda arhitecților, cît și fiecăruia dintre voi să asigurați ca fiecare casă să poarte specificul localității, al județului. Să nu renunțăm la lucrurile care înfrumusețează și dau specific unui județ sau localități. Socialismul și comunismul nu sînt ceea ce spuneau și mai spun încă — desigur, tot mai puțini — dușmanii: uniformizare. Dimpotrivă, comunismul înseamnă înfrumusețarea vieții omului, îmbunătățirea condițiilor de trai, de muncă, învățătură și cultură, folosind în acest scop și tradițiile, tot ceea ce a creat mai bun de-a lungul secolelor și mileniilor omenirea. Ceea ce a creat valoros poporul nostru timp de peste 2 000 de ani trebuie să stea la baza socialismului și comunismului în România! *(Aplauze puternice, urale).*

Văd aici foarte mulți tineri. În general, poporul nostru se caracterizează prin tinerețe, atît din punct de vedere fiziologic, cît și al gîndirii. Așa a fost el întotdeauna. Aș dori să mă adresez tineretului, să-l îndemn să înțeleagă că trebuie să facă totul pentru a învăța, pentru a se pregăti, punînd în slujba socialismului și comunismului tot elanul și entuziasmul lor. Mulți din părinții și strămoșii voștri și-au dat viața pentru ca națiunea noastră să existe și să se dezvolte pe acest pămînt. De-a lungul secolelor nici o furtună, nici o năvălire străină nu au înfrînt spiritul de dreptate, de independență al poporului nostru. Voi trăiți în alte timpuri, dar nu uitați că aveți datoria să duceți mai departe ceea ce au făurit strămoșii și părinții voștri. Veți putea face aceasta dacă vă veți iubi patria, poporul, dacă veți înfăptui politica Partidului Comunist Român — politică de înflorire a națiunii noastre —, dacă veți munci spre a ridica națiunea noastră pe culmi tot mai înalte de civilizație și progres! *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Nu doresc să mă refer acum la problemele internaționale. Am vorbit despre ele la 23 August; voi vorbi la Congresul partidului despre felul în care se înfăptuiește politica noastră internațională. Viața demonstrează pe deplin justețea hotărîrilor și orientărilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale. Politica externă a României, de prietenie cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate popoarele lumii, fără deosebire de orînduire socială, se dovedește justă, corespunde actualelor condiții internaționale. Ea a adus poporului român mulți prieteni pe toate meridianele globului. *(Aplauze puternice).*

Vom discuta la Congres Programul și Directivele cu privire la dezvoltarea viitoare a țării. Întregului nostru popor îi revin sarcini mari. Tot ceea ce am realizat pînă acum demonstrează că stă în puterea noastră să realizăm programul de viitor. Avem deplina garanție că, în condiții de pace, vom înfăptui tot ceea ce ne propunem pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea victorioasă a României spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Sînt fiu al poporului meu și întreaga mea muncă, gîndire și viață le închin poporului. Dar nu uit că m-am născut pe aceste meleaguri și aș dori ca locuitorii acestor ținuturi să nu fie printre ultimii, ci printre fruntașii în muncă. Alături de întregul popor, ei să aducă o contribuție tot mai însemnată la înfăptuirea Programului Partidului Comunist Român. *(Aplauze puternice).*

Cu aceste cuvinte doresc încă o dată să vă urez tuturor succes în munca pentru creșterea producției agricole, pentru dezvoltarea și transformarea comunei într-o localitate orășenească modernă — la fel ca alte sute și mii de localități din România —, pentru progresul și bunăstarea întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Vă doresc multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze puternice; urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!". Cei prezenți la adunare ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNTARE
LA ADUNAREA POPULARĂ
DE LA TIMIŞOARA
CU PRILEJUL „ZILEI RECOLTEI"

— 6 octombrie 1974 —

Stimaţi tovarăşi,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului Timişoara şi judeţului Timiş un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat şi guvernului, precum şi din partea mea personal. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceauşescu—P.C.R.!").*

Am venit la Timişoara pentru a participa la sărbătorirea „Zilei recoltei". Am ales în acest an Timişoara avînd în vedere rezultatele bune obţinute de întreprinderile de stat, de cooperativele agricole şi S.M.A.-uri, de agricultura judeţului în raport cu sarcinile de plan pe care le-au avut. De aceea am hotărît să organizăm la Timişoara sărbătorirea „Zilei recoltei" din România, ceea ce înseamnă că Banatul a început — cum se spune — să-şi recapete locul de „a fi fruntea". *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceauşescu—P.C.R.!").*

Cu acest prilej am vizitat şi unele întreprinderi industriale, unele cooperative şi staţiuni de cercetare, precum

şi atelierul nou sau, mai bine zis, fabrica de la Institutul politehnic Timişoara. Am căutat deci să îmbinăm participarea la această sărbătoare a „Zilei recoltei" cu o vizită de lucru, pentru a ne consfătui cu comuniştii, cu oamenii muncii din industrie, agricultură, ştiinţă şi învăţămînt cum să lucrăm mai bine pentru realizarea cu succes a actualului plan cincinal şi pentru crearea condiţiilor ca industria şi întreaga economie timişoreană să aducă o contribuţie tot mai însemnată la dezvoltarea generală a republicii noastre socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu prilejul sărbătoririi „Zilei recoltei" au fost distinse cu titlul de „Erou al Muncii Socialiste" unele unităţi din agricultură — cooperative şi staţiuni de maşini — care şi-au realizat angajamentele luate şi au îndeplinit şi prevederile decretului cu privire la acordarea acestei înalte distincţii. Aş dori să adresez tuturor cooperativelor şi S.M.A.-urilor care au fost distinse astăzi cele mai calde felicitări şi să le urez succese tot mai mari în activitatea viitoare! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu prilejul „Zilei recoltei" doresc să adresez tuturor cooperatorilor, mecanizatorilor, lucrătorilor din agricultură, întregii ţărănimi cele mai calde felicitări şi urări de succese în dezvoltarea agriculturii noastre socialiste! *(Aplauze puternice; urale).*

Fiind „Ziua recoltei", fără îndoială că trebuie în primul rînd să ne ocupăm de agricultură; dar cu acest prilej nu putem să nu menţionăm faptul că şi industria noastră socialistă îşi îndeplineşte în bune condiţii sarcinile şi angajamentele, că ea ocupă un loc tot mai important în economia naţională. Astăzi, peste 65% din venitul naţional provine din industrie, ceea ce demonstrează industrializarea în ritm înalt a României, rolul tot mai însemnat pe care îl are industria noastră socialistă în

ridicarea bunăstării întregii națiuni. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul !")*.

Am primit ieri o veste deosebit de bună de la organizația de partid a capitalei, care anunță că și-a realizat cu 3 luni înainte planul pe 4 ani, luînd deci un avans de 3 luni față de cincinal și creînd condiții pentru a-și îndeplini angajamentul luat de a realiza cincinalul în 4 ani și jumătate. *(Vii aplauze; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Pînă în prezent și alte cîteva organizații județene, oamenii muncii din industria cîtorva județe și-au îndeplinit planul pe 4 ani, avînd un avans de 5 și de 4 luni față de cincinal; aceasta demonstrează că acolo unde s-a acționat pentru buna organizare și folosire a tuturor mijloacelor materiale și mai cu seamă umane, rezultatele sînt deosebit de bune. De aceea aș dori să adresez și de la această adunare — care e consacrată „Zilei recoltei" — calde felicitări muncitorilor din capitală și din județele care și-au realizat de pe acum planul pe acest an, întregii clase muncitoare, tuturor oamenilor muncii din industria noastră socialistă, precum și urări de noi și noi succese ! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Și întreprinderile industriale din Timișoara au o serie de rezultate pozitive în îndeplinirea sarcinilor lor, obținînd, așa cum se cunoaște, succese importante în diferite domenii de activitate. Am reținut cele spuse aici de primul secretar al comitetului județean de partid că, în cinstea Congresului al XI-lea, industria timișoreană se va prezenta cu planul pe 4 ani îndeplinit și cu realizarea planului industriei pe acest an. Menționez aceasta pentru că — deși nu-mi propusesem să fac vreo critică — trebuie să spun totuși că pe 9 luni există o anumită rămînere în urmă la producția industrială. Trebuie deci ca în următoarele 3 luni să fie depuse eforturi foarte serioase pentru a se realiza aceste angajamente. Dar eu îi cunosc pe bănățeni și cred că vor realiza acest lucru ! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Desigur, în perioada actualului cincinal industria timișoreană s-a dezvoltat puternic; ea va realiza în 1975 o producție aproape dublă față de 1970. S-au creat aici o serie de întreprinderi noi. Am vizitat ieri cîteva întreprinderi din Timișoara. Am vizitat o întreprindere mai veche, „Industria mecanică timișoreană", la care am mai fost de cîteva ori. Am constatat cu multă satisfacție la această întreprindere o îmbunătățire simțitoare a activității, a organizării muncii, a ridicării nivelului tehnic, ceea ce a condus la creșterea simțitoare a producției, la realizarea planului pe care l-a avut. Am mai vizitat două întreprinderi noi dintr-un sector foarte important — de electronică și electrotehnică. Desigur, sînt întreprinderi relativ noi și au unele rezultate bune; dar ele mai au multe de făcut pentru a-și realiza producția planificată și, mai cu seamă, pentru a obține o producție de calitate superioară. Ceea ce au realizat pînă acum este un indiciu că ele dispun de tot ceea ce este necesar pentru a realiza acest lucru. Nu putem însă să nu atragem atenția asupra spațiului mare nefolosit în aceste întreprinderi. După o apreciere — desigur foarte generală — reiese că printr-o bună organizare și dotare corespunzătoare a ambelor întreprinderi se poate obține aproape dublarea și poate chiar mai mult decît dublarea producției pe actualele spații construite.

De ce subliniez acest lucru, tovarăși ? Orice întreprindere pe care o construim cere eforturi serioase; investim, după cum cunoașteți, 33% din venitul național. Este un efort mare pe care îl facem. Dar facem acest efort pentru că sîntem conștienți că numai astfel vom reuși să punem

la baza societății socialiste multilateral dezvoltate și a societății comuniste pe care o vom edifica o economie avansată, dotată cu tot ce este astăzi mai modern în lume. Vom face și în viitor acest efort! Dar, pe lîngă efortul pe care îl facem pentru dezvoltarea economiei naționale, este necesar să acționăm în mod susținut pentru folosirea deplină a mijloacelor de care dispunem, pentru utilizarea cît mai rațională a fiecărui metru pătrat construit spre a obține maximum de producție. Să ne gîndim ce producție obținem în plus pentru fiecare leu care îl investim! Este necesar să trecem mai ferm la aplicarea hotărîrilor Congresului al X-lea, a indicațiilor și hotărîrilor Comitetului Central al partidului, care pun pe prim plan buna gospodărire a mijloacelor financiare și materiale, pentru a crește mai rapid producția materială, singura cale de ridicare a bunăstării întregului popor. *(Aplauze puternice).*

Intr-un anumit sens, cu cîțiva ani în urmă era cam aproape aceeași situație și la Uzina mecanică Timișoara. Astăzi este cu totul o altă situație — bună. De aceea am convingerea că se vor lua toate măsurile de către organizațiile de partid, de conducerile întreprinderilor, de comitetul orășenesc și de comitetul județean și, desigur, de minister pentru a rezolva rapid situația și a asigura ca și aceste întreprinderi noi, moderne, să dea maximum de producție, să aducă o contribuție mult mai substanțială la dezvoltarea producției industriale din Timișoara. *(Aplauze puternice).*

Mi-a făcut o deosebită plăcere să constat că la Institutul politehnic se acționează cu fermitate pentru realizarea în viață a hotărîrilor partidului privind legarea strînsă a învățămîntului cu cercetarea și producția. Intr-adevăr, sînt create condiții ca în scurt timp studenții timișoreni — și, împreună cu ei, cadrele didactice — să participe activ la dezvoltarea activității din Timișoara în ce privește cercetarea și producția, la crearea unui om nou din punctul de vedere al cunoștințelor tehnice, a unui specialist cu o calificare superioară, în stare să se integreze cu bune rezultate în producție și, totodată, să contribuie la dezvoltarea generală a economiei noastre socialiste. De aceea aș dori să felicit cadrele didactice, pe studenții timișoreni, în primul rînd pe cei de la institutul pe care l-am vizitat — dar am fost informat că și ceilalți merg pe același drum — și să le urez noi succese pe această cale! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!").*

Doresc să revin acum la agricultură. Am vizitat o cooperativă și stațiunea de cercetări Lovrin. Am constatat cu multă satisfacție rezultatele bune obținute de cooperativa pe care am vizitat-o. Dealtfel, în Timișoara sînt mai multe cooperative care au obținut în acest an producții de 4 000—5 000 kg de grîu la hectar, pe suprafețe mari, unele de peste 1 000 ha. Sînt realizări bune! Sînt și unele întreprinderi de stat care au obținut o serie de rezultate bune. Ne-a făcut, de asemenea, o bună impresie faptul că întreprinderile de mecanizare au început să se preocupe serios pentru a se obține rezultate bune pe întreaga suprafață a cooperativelor pe care le servesc. Așa se explică de ce printre unitățile decorate astăzi sînt și două stațiuni de mecanizare. Cunoașteți, din cuvîntul tovarășilor care au vorbit aici, rezultatele pe care le-au obținut.

Trebuie spus însă că, pe lîngă cooperativele, întreprinderile și S.M.A.-urile din întreaga țară care au rezultate bune — atît din toate zonele de fertilitate I, cît și a II-a și a III-a —, avem, din păcate, un număr încă mare de cooperative, de S.M.A.-uri și întreprinderi agricole de stat care nu au obținut producții la nivelul posibilităților de care dispun. Și această situație există și

aici în județul Timiș. Deși producția medie pe județ este de 3 000 kg la hectar, cred că veți fi de acord cu mine că nu putem fi mulțumiți cu o asemenea producție pentru acest județ, ținînd seama că aici avem cooperative care au obținut 5 470 kg și 5 200 kg la hectar, sau întreprinderi agricole de stat care au obținut peste 5 000 kg sau 4 800 kg de grîu la hectar. Se pune totuși întrebarea: oare nu au fost aceleași condiții de climă și de sol? De ce cooperative care acționează în aceleași condiții au producții diferite? Dacă toate s-ar situa la nivelul celor cu producții mari, desigur, acesta ar fi un lucru bun; dar unele au producții mici, și așa se face că în loc de 5 400 kg la hectar s-a ajuns la o producție medie de circa 3 000 kg la hectar. Aceasta înseamnă că un număr foarte mare de cooperative au obținut recolte cu mult sub 3 000 kg la hectar.

Menționez că acest lucru este valabil nu numai pentru Timișoara, ci și pentru întreaga noastră agricultură. Este adevărat, în acest an, în unele zone am avut condiții climatice nu prea bune. Am avut, din păcate, tocmai în zonele cele mai agricole o secetă prelungită, care a redus mult recoltele. Dar chiar și în aceste zone sînt cooperative care au obținut recolte mari. Aceasta înseamnă că, pentru a obține recolte tot mai mari, pe lîngă condițiile climatice, mai există și alte condiții și, în primul rînd, cele care țin de munca oamenilor, de organizarea mai bună a producției și a întregii activități din întreprinderi și cooperative, de folosirea rațională și în concordanță cu condițiile din fiecare an și din fiecare perioadă a regulilor științei.

Desigur, județul Timiș are în general un pămînt mai bun. Cooperativa din Scornicești, care a fost și ea distinsă astăzi cu titlul de „Erou al Muncii Socialiste", se află în zona a treia, în zonă de deal, cu pămînt care este în

general un podzol ce nu poate fi pus pe același plan cu pămîntul de șes din județul Timiș. Faptul că a obținut 4 800 kg de grîu la hectar — în condiții de secetă —, precum și 6 500 kg de porumb la hectar demonstrează că stă în puterea noastră ca atît în condiții de sol bun, cît și în condiții de sol mai slab să obținem recolte mari.

Desigur, pămîntul poate da mult. Depinde însă ce îi dai pămîntului. Agricultura noastră a ajuns la un asemenea nivel încît trebuie să nu ne mai mulțumim de a avea doar cîteva cooperative sau întreprinderi cu rezultate bune, ci să ne propunem să generalizăm experiențele bune; să vedem ce s-a făcut într-un loc sau altul pentru a se obține rezultate mari, ce trebuie să-i dăm solului ca și el să ne răsplătească din plin. Este un lucru bun că un șir de cooperative au dat la fondul de stat 3—4 tone de cereale la hectar. Am făcut rapid un calcul: ce ar fi dacă toate cooperativele noastre ar da la fondul de stat nu zic trei tone sau patru, ci fie și măcar două tone? La cele 5 500 000 ha pe care le însămînțăm cu cereale am avea la fondul de stat 11 000 000 de tone de cereale, ceea ce ar fi un lucru deosebit de bun. Dar dacă toate cooperativele ar obține rezultate bune — și din zone de fertilitate I, a II-a și a III-a — și ar reuși să dea pînă la 4 tone de hectar la fondul de stat? Aceasta înseamnă că pămîntul românesc poate să dea de 3—4 ori mai mult decît dă astăzi — și aceasta este problema care se pune în viitor în agricultura din România. *(Aplauze puternice)*.

Am aici o listă cu întreprinderi de stat și cooperative din județul Timiș care au obținut rezultate bune. I.A.S. Variaș a obținut 7 000 kg de porumb boabe neirigat la hectar pe o suprafață de 1 500 ha; Jimbolia a obținut, pe 2 200 ha, aproape 6 400 kg la hectar; cooperativa Sînpetru Mic — 6 000 kg; cooperativa Valea — 6 300 kg la

hectar și așa mai departe. Dacă toată agricultura din Timișoara ar obține pe cele aproape 150 000 ha cultivate cu porumb o producție de 6 000 kg la hectar, vă închipuiți ce producție am putea obține și cît s-ar putea da la fondul central. Din păcate, producția medie se apreciază că nu va depăși cu mult 3 000 kg la hectar, ceea ce reprezintă doar jumătate din ceea ce au obținut unitățile pe care le-am citat mai înainte. Aceeași situație este și în alte județe, și în alte zone.

Am constatat ieri la stațiunea Lovrin că s-au obținut o serie de rezultate bune în crearea de noi soiuri productive. Am văzut acolo soiuri care dau 7 500—8 000 kg de grîu la hectar. Dar mi-am pus întrebarea : de ce totuși Lovrinul nu a însămînțat numai din aceste soiuri pe suprafața lui, ca să se obțină astfel în Lovrin o producție medie de 7 000—7 500 kg de grîu la hectar? Astăzi ar fi fost și această stațiune printre acelea care ar fi primit titlul de „Erou al Muncii Socialiste". Dacă creăm un soi bun și vrem să-l răspîndim în întreaga țară, se presupune, în primul rînd, ca însăși stațiunea să-și propună să extindă soiul respectiv pe întreaga suprafață pe care o cultivă. Tovarășii mi-au vorbit de un soi care în următorii cîțiva ani să dea o producție de peste un vagon de grîu pe hectar, ceea ce este un lucru bun. Dar eu aș ruga pe tovarășii de la Lovrin să se angajeze să obțină nu numai pe loturi experimentale sau de sămînță, ci și în producția de masă recoltele pe care le demonstrează ; va trebui să se obțină asemenea recolte și la o serie de cooperative și întreprinderi din județ, ceea ce va demonstra că soiul pe care l-au creat este într-adevăr de valoarea productivă indicată de ei. Eu sînt convins că așa este, dar trebuie să demonstrăm aceasta prin fapte. În această privință, și comitetul județean trebuie să-și propună să acționeze în același fel.

La fel, tovarășii mi-au spus că au deja un soi de porumb care dă 11—12 tone la hectar și că se angajează să realizeze soiuri care să dea 15 și chiar 20 de tone la hectar. Soiurile pe care le-am obținut trebuie să le însămînțăm și să obținem rezultate bune cu ele și în cultura mare — în primul rînd aici. Nici nu trebuie să mai trimitem în altă parte pentru experimentare aceste soiuri pînă cînd nu am demonstrat rezultatele lor în cooperativele și întreprinderile din împrejurimi, deci în aceleași condiții de climă unde am creat soiul. Numai astfel vom putea spune că, într-adevăr, am realizat lucruri bune. Eu îi cunosc mai de mult pe tovarășii care lucrează în această stațiune și știu că au capacitatea de a realiza aceasta. Trebuie să le dăm întregul ajutor, să facem totul pentru a obține recoltele corespunzătoare.

Dar pentru a nu vorbi numai de stațiunea de aici, aș dori să dau citire unei telegrame care am primit-o aseară de la o cooperativă din Olt, cooperativa Izbiceni, pe care am vizitat-o cu puține zile în urmă. După vizita mea, în comună a avut loc conferința comunală de partid. În cadrul acestei conferințe, cooperatorii din comună s-au angajat ca în 1975 să obțină următoarele producții medii la hectar : pe 150 ha — 15 000 kg de porumb știuleți ; pe 1 000 ha — 12 000 kg de porumb știuleți ; la sfecla de zahăr, pe 270 ha — 60 000 kg ; la grîu, pe suprafața de 750 ha — 4 500 kg. De asemenea, își iau angajamente privind obținerea unor producții sporite de legume, lapte și așa mai departe. În conformitate cu ceea ce mi-au promis cînd i-am vizitat, ei m-au invitat să vin în toamna anului 1975 pentru a constata realizarea acestor producții. Aceste angajamente sînt, desigur, angajamentele lor, dar eu cred că ele pot fi considerate ca o chemare la întrecere adresată atît întreprinderilor de stat, cît și cooperativelor din întreaga țară, de a-și propune să realizeze și ele ase-

menea performanțe în culturi. Dacă cei din Izbiceni își propun aceasta, cred că și în județul Timiș, în Bărăgan, în Dobrogea și în celelalte zone ale țării se găsesc unități care să obțină asemenea rezultate. Hai să urmeze toate organizațiile de partid, toate conferințele comunale exemplul comuniștilor din Izbiceni și să pună pe primul plan problemele producției, măsurile pentru a obține recolte demne de societatea socialistă multilateral dezvoltată! *(Aplauze puternice, prelungite).*

După cum vedeți, dragi tovarăși, avem posibilități mari ca în următorii ani în agricultura românească să obținem rezultate mult mai bune decît am realizat pînă acum. Putem constata că ceea ce este înscris în proiectul de Program și în proiectul de Directive reprezintă sarcini pe deplin realizabile. Sînt de pe acum unități agricole de stat și cooperatiste care au depășit prevederile din Program și din Directive; sînt angajamente care de pe acum merg mult mai departe decît am înscris în Program și în Directive. Depinde de noi, de toți cei care lucrează în agricultură, de organizațiile de partid, de oamenii de știință din agricultură, de minister ca să transformăm în realități prevederile din Program și din Directive, să facem ca agricultura românească să constituie un factor important al dezvoltării socialiste și comuniste a patriei noastre! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Desigur, ceea ce am realizat pînă acum în agricultură — chiar în acest an cu condiții climatice nu prea bune — demonstrează că putem face mai mult. Avem dealtfel la o serie de alte culturi rezultate bune. La cartofi avem o producție care este aproape cu 80% mai mare decît acum un an. Și la sfecla de zahăr avem recolte bune. Pe total putem spune că aprovizionarea populației este asigurată în bune condiții, în raport cu prevederile planului și cu cerințele ridicării continue a bunăstării întregului nos-

tru popor. Trebuie însă să facem mai mult pentru ca agricultura noastră să aducă o contribuție mult mai substanțială la dezvoltarea generală a întregii noastre economii naționale. Putem și trebuie să ne angajăm serios pe această cale!

Aș dori ca și organizația județeană de partid Timiș, precum și cooperativele agricole, întreprinderile de stat și S.M.A. din județ să se angajeze mai ferm în această direcție, în efortul pe care trebuie să-l facem în următorii ani pentru dezvoltarea agriculturii. Nu mai vorbesc de Ministerul Agriculturii, de Academia de științe agricole, care au sarcini mari și trebuie să facă totul pentru a contribui la desfășurarea în condiții cît mai bune a întregii activități din agricultură.

Aș dori să subliniez încă o dată necesitatea de a se asigura o bună gospodărire a pămîntului, de a se pune capăt risipei de teren care continuă să se facă atît la sate, cît și la orașe. Fiecare metru de pămînt pe care construim este sustras producției agricole, înseamnă o diminuare a posibilităților de sporire a recoltelor. Comitetul județean, consiliul popular, conducerile întreprinderilor de stat și cooperatiste, fiecare cooperator, fiecare om al muncii trebuie să înțeleagă că pămîntul este proprietatea întregului popor, că fiecare metru de teren sustras agriculturii este sustras din avutul întregului nostru popor. Să nu admitem nimănui să diminueze sub nici o formă suprafața agricolă, posibilitățile de a obține recolte pe o suprafață cît mai mare!

Trebuie să punem capăt cu hotărîre tendințelor de grandomanie, de a construi pe mari suprafețe și de a face risipă de teren. Avem răspunderea în fața poporului de a economisi pămîntul, de a pune capăt acestei atitudini boierești, care nu are nimic cu spiritul comunist ce trebuie să caracterizeze întreaga noastră activitate. Con-

strucțiile întreprinderilor pe care le-am vizitat ieri, deși aparțin aceluiași minister, au fost amplasate una într-o parte și alta în altă parte. N-ar fi fost mai rațional dacă aveam o singură conducere de întreprindere, cu un singur aparat funcțional, cu o serie de secții comune? Nu mai spun de risipa de teren care este între aceste două întreprinderi. Un alt minister, tot de construcții de mașini, a așezat și el, la vreo 500 de metri, o altă întreprindere, în plin cîmp. Ce se poate spune despre acest fel de a gospodări pămîntul, de a organiza amplasarea obiectivelor industriale? Putem noi să trecem nepăsători pe lîngă toate acestea? Este timpul să punem o dată capăt acestei atitudini de nepăsare, de risipă și să aplicăm cu strictețe legile statului în această privință. Eu fac apel la toți comuniștii, la toți oamenii muncii, pentru că pe fiecare cetățean al patriei noastre trebuie să-l preocupe cum gospodărim, cum conducem! Numai așa vom făuri societatea comunistă, vom asigura un loc demn în lume pentru întregul nostru popor! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!").*

Cred că ați reținut că printre unitățile care au fost distinse astăzi nu se găsesc întreprinderi agricole de stat și nici stațiuni de cercetare, deși întreprinderile de stat dețin aproape două milioane de hectare, iar stațiunile științifice peste 70 000 ha. Și aceasta nu este întîmplător, tovarăși. Nu pentru că n-am fi vrut să acordăm și întreprinderilor agricole și stațiunilor de cercetare aceste titluri și aceste stele de aur. Mai mult, chiar Ministerul Agriculturii a tot încercat să găsească o defecțiune în lege care să-i dea posibilitatea să acorde și acestor unități steaua. Dar de data aceasta legea a fost atît de clară, încît nu a mai găsit nici o ieșire; nu s-au putut diminua prevederile legii încît să se acorde „Steaua de aur" pentru producții mai mici. Deci, dacă nu au fost decorate astăzi

și întreprinderi de stat și stațiuni științifice, aceasta se datorește faptului că recoltele lor nu sînt la nivelul prevederilor decretului, ale legii. Acesta este un lucru ce trebuie să dea foarte serios de gîndit celor din agricultură, începînd cu ministrul, conducătorilor de întreprinderi agricole de stat, Academiei agricole și, desigur, comitetelor județene și organizațiilor de partid. Avem o dotare bună în aceste întreprinderi de stat, aplicăm — și trebuie să aplicăm în mai bune condiții — toate regulile științei, dăm îngrășăminte corespunzătoare. Avem tot ceea ce trebuie pentru a putea obține recolte corespunzătoare. Trebuie însă să ne ocupăm, să facem totul pentru ca atît stațiunile de cercetare, pe suprafețele lor, cît și întreprinderile agricole de stat să obțină recolte superioare celor realizate de cooperativele agricole; pentru că au condiții mai bune pentru aceasta. Trebuie să luăm măsuri serioase pentru a pune capăt unor stări de lucruri negative care se mai manifestă în activitatea acestor unități. Să facem în așa fel încît, într-adevăr, aceste unități agricole să constituie un model de organizare, un exemplu de producții mari! În primul rînd trebuie să acționăm pentru a se realiza în aceste unități recolte de 8, 10, 15 și 20 000 kg la hectar! Aceasta este una din problemele de bază pe care trebuie să le punem cu toată seriozitatea în fața comuniștilor, a conducătorilor din agricultura de stat! Să facem totul ca încă anul viitor acest sector să se ridice la un nivel de producție superior! *(Vii aplauze).*

Fiind la „Ziua recoltei", este necesar să discutăm serios ce trebuie făcut pentru a obține recolte corespunzătoare. Oare este admisibil ca atunci cînd cheltuim bani grei, cînd investim anual miliarde de lei pentru a iriga, să nu folosim rațional suprafața irigată? În primul rînd, înseși producțiile de 6 000—7 000 kg la hectar pe suprafață irigată trebuie considerate ca producții necorespunzătoare,

pentru că viața demonstrează că și pe teren neirigat obținem 6 000—7 000 kg la hectar. Atunci de ce trebuie să cheltuim circa 20 000 de lei pentru a iriga un hectar? Ca să obținem producție mai mică decît pe suprafața pe care nu am irigat-o? Aceasta înseamnă că sînt defecțiuni serioase în folosirea suprafețelor irigate, în aplicarea metodelor și a tehnologiei corespunzătoare care să ne asigure producții ce trebuie să ducă la recuperarea în scurt timp a investițiilor făcute.

În al doilea rînd, este oare admisibil ca atunci cînd cheltuim atîția bani pentru irigat să folosim pămîntul pentru orice, numai pentru cereale nu? Oare nu este cunoscut de toată lumea că randamentul cel mai bun la irigat îl dă porumbul? Practic, noi nu avem însămînțat cu porumb nici 15% din suprafața irigată. Trebuie să punem cu hotărîre capăt acestei stări de lucruri! Începînd cu Comitetul de Stat al Planificării, cu ministerul care poartă răspunderea pentru a folosi rațional aceste mijloace, trebuie acționat pentru a lichida această stare de lucruri! Cel puțin o treime din suprafața irigată trebuie să meargă la porumb! Trebuie să tindem ca această cultură să ocupe în următoarea perioadă 50% din suprafața irigată și să obținem producții care să satisfacă cerințele moderne, să răspundă eforturilor pe care statul le face pentru amenajarea acestor suprafețe irigate.

Sînt și alte culturi unde lucrurile nu ne pot mulțumi. Nici producția de floarea-soarelui nu ne poate satisface, nici producția de legume — cu toate că an de an producția a crescut —, nici de alte plante. Este necesar ca în domeniul agriculturii să ne gîndim cu toții, să se gîndească fiecare unitate în parte; fiecare unitate să studieze ce a făcut vecinul său, ce a făcut, în condiții similare, cooperativa din alt județ și să aplice aceleași măsuri, să acționeze în același spirit, spre a rezolva rapid problemele.

Eu sînt de acord că printr-o dispoziție generală nu se poate obține acest lucru, că realizarea unui program de creștere rapidă a producției este legată de munca fiecărui țăran, a fiecărui muncitor și mecanizator din agricultură. Pînă la urmă, de fiecare cooperativă și întreprindere agricolă în parte depinde dacă vom rezolva sau nu cum trebuie problemele. Trebuie să ne propunem ca în fiecare unitate în parte să rezolvăm în mod corespunzător toate problemele de care depinde creșterea producției agricole. Aceasta este astăzi problema pe care trebuie să o punem cu toată hotărîrea în fața tuturor unităților noastre, a fiecărui țăran cooperator! *(Aplauze puternice).*

În zootehnie avem rezultate în general bune. An de an au crescut efectivele de animale, a sporit producția de carne și de lapte. Pe această bază am putut asigura o aprovizionare tot mai bună. Dar nici în această privință nu putem fi pe deplin mulțumiți. În primul rînd, pentru că încă avem producții mici; în al doilea rînd, pentru că avem încă animale care nu sînt pe deplin corespunzătoare; în al treilea rînd, pentru că avem încă bovine și ovine de slab randament și nu am făcut și nu facem eforturi pentru a schimba mai rapid această situație. În al patrulea rînd, trebuie spus că, în timp ce munții stau goi — deși înainte vitele se creșteau în munți —, am coborît animalele la șes, sustrăgînd astfel din suprafața arabilă peste 1 300 000 ha, diminuînd suprafețele cultivate cu cereale, pentru a asigura hrana animalelor. Trebuie ca în mod radical și rapid să lichidăm această situație! Să ridicăm animalele în munți — așa cum au făcut de veacuri moșii și strămoșii noștri — și să folosim suprafețele de la șes în primul rînd pentru culturi de cereale și plante tehnice.

Trebuie să îmbunătățim radical pășunile și fînețele, să creștem producția la hectar, de la 2 500—3 000 kg la

ceea ce ne-a arătat practica, adică la 18—20—25 000 kg. Aceasta ne va da posibilitatea să rezolvăm în mod radical problema bazei furajere, nu pe seama pămîntului arabil, ci prin îmbunătăţirea păşunilor pe care le avem şi care ocupă o suprafaţă de circa 4 000 000 ha.

Acestea sînt probleme care trebuie să ne preocupe serios. Ele trebuie să preocupe şi pe timişoreni, pentru că şi ei au asemenea condiţii. Am trecut ieri cu elicopterul peste munţi, atît în judeţul Timiş — dar nu numai aici — munţii sînt, din păcate, goi, păşunile sînt frumoase, dar nu sînt folosite; în schimb am redus suprafeţele cu cereale la şes. Iată deci unele măsuri asupra cărora trebuie să reflectăm serios pentru a realiza o bună şi chibzuită gospodărire a mijloacelor în vederea creşterii producţiei animaliere.

Nu doresc să vorbesc mai mult despre agricultură. Vom avea, probabil, în luna decembrie a acestui an o discuţie mai serioasă cu întreprinderile de stat. Pentru că nu ne gîndim şi la o consfătuire pe ţară cu cooperativele, aş dori ca şi comitetele judeţene de partid să organizeze o dezbatere serioasă pe judeţ a problemelor agriculturii cooperatiste, inclusiv împreună cu S.M.A.-urile, pentru a analiza atît ceea ce este pozitiv, cît şi pentru a trage învăţăminte din ceea ce este negativ şi să ia toate măsurile în vederea realizării programului pe care îl avem în agricultură. Eu sînt convins că dispunem de tot ce este necesar — în primul rînd avem o ţărănime în stare să rezolve orice problemă şi care, în strînsă legătură cu tehnicienii, cu inginerii, cu muncitorii din agricultură, aplicînd cuceririle ştiinţei, folosind baza materială creată de partid şi de stat, poate asigura sporirea continuă a producţiei agricole. Putem avea deplină încredere că oamenii muncii din agricultură nu vor rămîne mai prejos decît cei din industrie, că vor aduce o con-

tribuţie tot mai însemnată la ridicarea economică a întregii noastre ţări. (*Aplauze puternice*).

După cum se ştie, tot ceea ce facem, făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, Programul de dezvoltare viitoare a socialismului şi comunismului în România, este destinat bunăstării şi fericirii omului. Am luat un şir de măsuri, se înfăptuiesc cu succes prevederile cincinalului privind ridicarea nivelului de trai material şi spiritual al poporului nostru. În cadrul politicii de ridicare a nivelului de viaţă al întregului popor, şi ţărănimea a beneficiat şi beneficiază din plin de aceste măsuri. Odată cu măsurile pe care le-am luat pentru a creşte retribuţia în industrie şi în celelalte ramuri de activitate, s-au luat noi măsuri şi în ce priveşte sporirea veniturilor ţărănimii cooperatoare. Venitul minim garantat pentru zootehnie a fost fixat la 1 300 de lei; în general, pentru agricultură el se ridică la 1 000 de lei lunar, ceea ce asigură un nivel corespunzător. Dacă îl comparăm cu situaţia de acum cîţiva ani, el reprezintă o creştere aproape de nebănuit, chiar faţă de anul cînd am elaborat Directivele Congresului al X-lea. Trebuie să spun că nu am avut atunci în vedere că vom ajunge în 1975 să avem în cooperative un venit garantat de 1 000 de lei. Dar rezultatele pe care le-am obţinut în agricultură, şi în general în întreaga economie, au permis să trecem la aplicarea acestor măsuri. Pentru a asigura ca aceste măsuri să ducă la ridicarea în continuare a bunăstării poporului, la creşterea nivelului de trai este necesar să înţelegem că trebuie să sporim producţia, să asigurăm fondul necesar de produse agricole şi industriale spre a putea menţine în mod corespunzător nivelul preţurilor şi astfel această creştere să fie reală, aşa cum este ea pînă acum.

Depinde de noi, deci şi de ţărănimea cooperatoare,

să asigurăm și în viitor toate condițiile pentru înfăptuirea prevederilor din Program și din Directivele pentru următorul cincinal. Vom face totul pentru ca, pe măsura dezvoltării economiei, a gospodăririi cu chibzuință a tot ceea ce avem, să asigurăm ca viața poporului nostru să fie tot mai bună și mereu tot mai bună. Societatea comunistă e destinată tocmai să asigure omului condiții bune, echitabile, de viață; dar, în același timp, ea cere ca fiecare la locul său de muncă să depună eforturi și să-și aducă contribuția la bunăstarea generală a întregii noastre națiuni. *(Vii aplauze)*.

Mai avem, practic, o lună și jumătate pînă la Congresul al XI-lea. Au loc adunările generale de partid, vor începe conferințele orășenești, apoi cele județene. Vor fi aleși delegații pentru Congres și vor fi desemnați de către fiecare conferință județeană candidații pentru Comitetul Central al partidului. Așa cum am menționat și la alte adunări, este necesar să facem totul pentru a întîmpina Congresul al XI-lea cu rezultate tot mai bune în toate domeniile de activitate. Să desfășurăm în așa fel adunările de partid și conferințele județene, încît ele să se transforme într-o dezbatere publică de către comuniști, de toți oamenii muncii, de întregul popor a problemelor vitale ale dezvoltării societății noastre.

Programul partidului este Programul întregului popor! Ceea ce ne propunem să facem în viitor interesează întregul nostru popor — și trebuie ca organizațiile de partid, împreună cu toți oamenii muncii, să dezbată aceste documente istorice, măsurile ce trebuie luate în fiecare întreprindere și instituție, în fiecare comună și oraș, în fiecare județ, pentru a da viață acestor documente menite să ridice pe o treaptă nouă întreaga dezvoltare a României socialiste. *(Vii aplauze)*. Iată de ce dorim ca adunările de partid să fie adunări de largă dezbatere

critică și autocritică, de unire a eforturilor comuniștilor, ale întregului popor pentru a înfăptui neabătut politica internă și externă a partidului nostru comunist. *(Aplauze puternice)*.

Dragi tovarăși,

Avînd convingerea că întreaga țărănime — la fel ca toți oamenii muncii din industrie și din celelalte sectoare de activitate — va face totul pentru a îndeplini în bune condiții sarcinile mari ce-i revin, doresc să urez tuturor lucrătorilor din agricultura noastră succese tot mai mari în anii următori! Să sărbătorim „Ziua recoltei" în anul 1975 cu cît mai puține lipsuri! Să avem cît mai multe cooperative, întreprinderi de stat, S.M.A.-uri și stațiuni de cercetare agricolă care să poată primi, pentru realizările lor, titlul de „Erou al Muncii Socialiste"! *(Aplauze puternice)*. Am în vedere, fără îndoială, și județul Timiș. Fiind aici, doresc să adresez cooperatorilor și lucrătorilor din agricultura județului Timiș chemarea de a gîndi serios la ceea ce trebuie făcut pentru a obține încă în anul viitor recolte mult mai mari decît în acest an, astfel ca în 1975 să avem în județ și întreprinderi de stat și, dacă se poate, și mai multe cooperative și S.M.A.-uri — și aș dori printre ele să se numere și Stațiunea de cercetări Lovrin — care să poată primi această înaltă distincție a Republicii Socialiste România — titlul de „Erou al Muncii Socialiste". *(Aplauze puternice, prelungite)*.

În încheiere, aș dori să exprim cele mai vii mulțumiri tuturor oamenilor muncii, locuitorilor din Timișoara și din comunele pe unde am fost pentru primirea însuflețită și manifestările foarte călduroase cu care ne-au întîmpinat pretutindeni, pentru faptul că chiar în ziua de astăzi — cînd a plouat puțin — au făcut o puternică

manifestare de dragoste și atașament la adresa partidului, a politicii sale. În toate acestea am văzut și vedem hotărîrea fermă a oamenilor muncii din Timișoara și din județul Timiș, la fel ca a întregului nostru popor, de a înfăptui neabătut politica internă și internațională a Partidului Comunist Român, Programul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, politica de pace și colaborare cu toate țările lumii. (*Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !"*).

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor din municipiul Timișoara și din județul Timiș urări de noi și noi succese, multă sănătate și multă fericire!

(Aplauze puternice, prelungite ; cei prezenți la adunarea populară ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).

CUVÎNTARE LA ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR CONFERINȚEI ACTIVULUI DE PARTID ȘI DE STAT DIN DOMENIILE FINANȚELOR, PREȚURILOR ȘI RETRIBUIRII MUNCII

— 8 octombrie 1974 —

Dragi tovarăși,

Conferința cu activul de bază din domeniile finanțelor, prețurilor și retribuirii muncii are drept scop analiza îndeplinirii hotărîrilor Congresului al X-lea, Conferinței Naționale și a prevederilor legilor în aceste domenii deosebit de importante ale întregii noastre activități economico-sociale.

Aș dori să folosesc acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră, tuturor lucrătorilor din aceste domenii un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului, precum și din partea mea. (*Aplauze puternice, prelungite*).

A devenit o practică de a dezbate periodic cu diferite sectoare de activitate, cu activul de bază din domeniile respective problemele care preocupă și trebuie să stea în atenția noastră, în vederea înfăptuirii în cele mai bune condiții a programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Pornind de la aceasta, am considerat necesar să organizăm și conferința de față.

După cum se știe, în ultimii ani au fost adoptate o serie de legi și măsuri care urmăresc să asigure o mai bună organizare a activității financiare, a formării prețurilor, cît și o așezare pe principii socialiste echitabile a retribuirii muncii. Toate aceste măsuri au dus, fără îndoială, la o îmbunătățire simțitoare a activității în sectoarele respective.

În domeniul sistemului financiar am adoptat Legea finanțelor, Legea controlului financiar, am creat un organism special de control financiar. S-a hotărît răspunderea și s-au dat atribuții sporite organelor financiare, lucrătorilor din acest domeniu — de la întreprindere și cooperativă, de la fiecare unitate bugetară care gospodărește mijloace financiare și materiale pînă la Ministerul Finanțelor. Putem spune că am creat un sistem corespunzător pentru desfășurarea în bune condiții a activității economico-financiare. Aceasta a și determinat, dealtfel, îmbunătățirea muncii și obținerea unor rezultate mai bune în activitatea financiară a organismelor care acționează în acest domeniu.

După cum se știe, în diferitele forme ale sistemului financiar se reflectă în mod sintetic întreaga activitate economico-socială. Deci, am putea spune că dacă în activitatea financiară sînt reflectate o serie de rezultate pozitive, ele se datoresc faptului că oamenii muncii, întregul nostru popor înfăptuiește neabătut hotărîrile Congresului al X-lea și Conferinței Naționale privind dezvoltarea economico-socială în ritm intens a țării noastre, prevederile planului cincinal pe ansamblu realizîndu-se în bune condiții. Multe organizații de partid județene și multe întreprinderi, chiar unele ministere au obținut un avans substanțial în realizarea cincinalului înainte de termen. Este normal ca aceste rezultate bune în activitatea economică să-și găsească reflectarea în activitatea financiară. Tocmai ca rezultat al acestei activități, pentru prima oară venitul național crește într-un ritm mai înalt decît produsul social; venitul național este în acest an mai mare cu circa 58% decît în 1970.

Au crescut beneficiile economice; în general s-au amplificat efectele pozitive ale măsurilor privind mai buna organizare a producției și muncii, creșterea productivității muncii, reducerea cheltuielilor materiale. Deși în unele unități aceste obiective nu s-au realizat în întregime, totuși s-a înregistrat un ritm superior celui din anii anteriori. Pe această bază s-a putut asigura realizarea fondurilor necesare atît pentru dezvoltarea economico-socială, cît și pentru creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

Am obținut, de asemenea, rezultate superioare în formarea prețurilor, în stabilitatea lor, cu toate că încă mai persistă în unele întreprinderi tendința de a se merge pe calea creșterii prețurilor de producție. În mod deosebit trebuie menționat faptul că în acești ani s-au respectat cu strictețe prevederile planului cincinal cu privire la stabilitatea prețurilor produselor de larg consum.

Ca rezultat al marilor succese obținute în dezvoltarea economico-socială, în activitatea financiară, în creșterea eficienței economice, s-au putut realiza măsurile de creștere a nivelului de trai în concordanță cu prevederile planului cincinal. Mai mult chiar, pe baza măsurilor adoptate de Comitetul Central, în iulie acest an, prin creșterea mai substanțială a veniturilor mici față de prevederile cincinalului, vom realiza la sfîrșitul anului 1975 o creștere a veniturilor reale de aproape 23—24%, față de circa 20% cît era prevăzut în planul cincinal.

Pornind de la toate acestea putem aprecia că bilanțul general al activității economico-financiare este pozitiv.

El reflectă justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, care, aplicînd în mod creator legitățile generale la condițiile concrete din țara noastră, asigură înfăptuirea cu succes a programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România. Fără îndoială că toate aceste realizări sînt rezultatul muncii întregului nostru popor, a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor celor ce muncesc, fără deosebire de naționalitate, care fac totul pentru înfăptuirea neabătută a politicii Partidului Comunist Român, fiind convinși că aceasta corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii noastre națiuni socialiste. (*Aplauze puternice, prelungite*).

Se poate spune că, alături de toți oamenii muncii, lucrătorii din sistemul financiar-economic și din celelalte domenii prezenți la această conferință au adus o contribuție de seamă la succesele generale ; prin munca pe care au depus-o și o depun, ei contribuie, împreună cu întregul nostru popor, la înfăptuirea programului partidului. De aceea, fiind o conferință a oamenilor muncii din sectorul financiar, al prețurilor și retribuției muncii, doresc să adresez tuturor celor ce lucrează în aceste sectoare felicitări pentru rezultatele dobîndite în activitatea lor, precum și urări de succese tot mai mari în munca viitoare ! (*Aplauze puternice, prelungite*).

Desigur, rezultatele pe care le obținem în toate domeniile de activitate constituie pentru întregul nostru popor un motiv de satisfacție ; ele dau dreptul fiecărui cetățean al patriei să fie mîndru de faptul că România, sub conducerea Partidului Comunist Român, se dezvoltă într-un ritm tot mai înalt. Dar aceste succese nu trebuie în nici un fel să ne facă să uităm greșelile, lipsurile — unele chiar serioase — care se mai manifestă în diferite sectoare de activitate. Aceste succese nu trebuie

să ne ducă la automulțumire. Dimpotrivă, pornind de la constatarea că am obținut succese în activitatea noastră, trebuie să analizăm în mod temeinic — critic și autocritic — tot ceea ce am făcut pînă acum, să tragem învățămintele atît din ceea ce este bun, cît și din ceea ce este negativ și să acționăm cu fermitate pentru ridicarea întregii noastre activități la un nivel superior. Sîntem comuniști și trebuie ca în întreaga noastră activitate să acționăm ca revoluționari. Și în sectorul financiar se cer luate continuu măsuri îndrăznețe, este nevoie de spirit receptiv la tot ceea ce este nou. Numai astfel acest sector poate juca un rol dinamizator în întreaga dezvoltare economico-socială a țării. De aceea este necesar să analizăm serios greșelile și lipsurile ce se manifestă în acest sector de activitate.

În primul rînd, aș menționa faptul că nu toate unitățile economice și sociale, nu toate organismele financiare ale acestora, precum și organismele financiare generale ale statului acordă atenția cuvenită problemelor eficienței economice, reducerii cheltuielilor materiale și creșterii rentabilității în fiecare sector de activitate. Din păcate, prevederile planului cincinal cu privire la reducerea cheltuielilor materiale și de producție nu se realizează întocmai, ceea ce are drept efect o diminuare a venitului național. Este de înțeles că aceasta se reflectă, pînă la urmă, asupra posibilității alocării mijloacelor necesare atît pentru dezvoltare, cît și pentru creșterea bunăstării întregului nostru popor. Dacă am fi realizat în întregime obiectivele cincinalului privind reducerea cheltuielilor de producție și materiale, am fi realizat cîteva zeci de miliarde de lei venit național suplimentar.

Avem încă întreprinderi, chiar unele ramuri sau subramuri, în care producția la 1 000 de lei fonduri fixe este redusă. În multe unități economico-sociale, din

diferite ramuri, cheltuielile neeconomicoase, risipa de bunuri materiale și financiare se mențin ridicate. Nu aș dori să dau cifre, dar fiecare din cei prezenți aici — începînd cu miniștrii, cu directorii, cu directorii financiari, economici și terminînd cu contabilii — știu bine cîte cheltuieli neeconomice, cită risipă de bunuri materiale se face încă. Toate acestea duc, pînă la urmă, la creșterea prețului de cost, la diminuarea rentabilității, a beneficiilor, a eficienței activității economice.

În unele întreprinderi și la unele consilii populare județene s-a creat obiceiul dăunător de a deturna mijloace financiare și materiale, trecîndu-le de la un capitol la altul pentru realizarea unor activități economice necuprinse în plan, pentru care nu există aprobare; aceasta se face mai ales sub forma unor dezvoltări sau îmbunătățiri constructive, dar, de regulă, nu pentru dotarea cu utilaje moderne, ci pentru clădiri. La consiliile populare se cheltuiesc bani pentru construirea a tot felul de spații sportive sau case de distracții. La Timișoara s-a construit chiar o „casă a căsătoriților", deși, recent, cînd am fost în acest oraș, am primit circa 70 de scrisori de la diferiți cetățeni, cuprinzînd cereri de locuință. Decît să se facă o casă a căsătoriților, care ocupă cîteva apartamente, nu era mai bine să se dea această casă căsătoriților pentru a locui în ea? Este doar un exemplu. Trebuie spus însă că se sustrage frecvent, în mod nejustificat, spațiu din fondul de locuințe sau din alte domenii, dîndu-i-se alte destinații. Pentru cei ce se căsătoresc există primăria! În conformitate cu legile statului, primarul realizează căsătoria și dă actul respectiv; biroul lui este destul de mare pentru aceasta. În cel mai rău caz, poate oficia căsătoriile în sala de festivități a primăriei; nu există primărie fără sală de festivități. Dacă noii căsătoriți vor să facă petreceri, există pentru aceasta

cluburile sau cantinele întreprinderilor. Acolo, împreună cu muncitorii, pot organiza petreceri — dacă nu vor să le facă acasă. Dar nu să creăm pentru aceasta case speciale.

Ocupîndu-ne de modul cum se folosește spațiul, numai în București am reușit să dăm disponibile spații de sute de mii de metri pătrați folosite pentru diferite scopuri neproductive. Prin această raționalizare activitatea respectivă nu merge mai prost, dimpotrivă, chiar mai bine. Sînt convins că mai avem încă spații suplimentare și la ministere și în întreprinderi. Nu mai spun de spațiile aparținînd cercetării și proiectării. Unii tovarăși din aceste sectoare se plîng că lipsește spațiul, dar lucrează într-un singur schimb; de ce nu se poate ca și în cercetare și proiectare să se organizeze activitatea pe două schimburi? Se vor găsi astfel suficiente spații, chiar vor rămîne disponibilități.

Îmi pare rău că trebuie să critic și capitala la acest capitol. A venit cu vreo lună în urmă la mine primul secretar și mi-a spus: „Am folosit foarte rațional banii primiți pentru prime de diferite întreprinderi; am făcut cu ei 6 sau 8 bazine de înot la școli". Într-adevăr, banii au fost primiți ca prime; dar de unde au primit cimentul, fierul și celelalte mijloace? Eu nu-mi aduc aminte ca noi să fi dat prime în natură! *(Animație în sală; aplauze).* Oare în capitală se pune astăzi pe primul plan construirea în masă de bazine? Eu nu spun că nu va trebui cîndva să dezvoltăm baza pentru înot; dar tineretul poate merge deocamdată la lacurile din jurul capitalei, care sînt foarte multe.

Asemenea situații se întîlnesc nu numai în capitală, ci în multe orașe. De aceea îmi pun întrebarea: unde sînt organele financiare? În conformitate cu prevederile legii, contabilul-șef, directorul financiar au obligația să

semneze în prealabil, nu după ce s-a făcut cheltuiala; dacă cheltuiala respectivă nu este legală, nu este prevăzută în plan, nu este în conformitate cu legea, aceștia trebuie să refuze să semneze. Nu am întîlnit pînă acum nici o situație cînd să mi se spună: iată, contabilul dintr-o întreprindere a refuzat să semneze și problema aceasta a ajuns pînă la minister. Poate că asemenea situații sînt, dar atît de puține încît confirmă realmente proverbul că „cu o floare nu se face primăvară". Este nevoie de o grădină întreagă — adică toți contabilii-șefi să-și facă datoria în acest sens în conformitate cu legea! (*Aplauze puternice*). Nu vreau ca prin aceasta directorii, președinții de consilii populare sau miniștrii să înțeleagă că ei nu răspund, că ei se pot ascunde în spatele contabililor. În primul rînd directorului, președintelui de consiliu popular, ministrului, conducătorului de unitate îi revine răspunderea gospodăririi în spirit economic, în conformitate cu planul de dezvoltare a țării noastre, a fondurilor de care dispunem. Ei primii trebuie să lupte împotriva oricăror abuzuri, să combată risipa!

Avem încă destule unități care nu lucrează la parametrii proiectați și de ani de zile nu realizează producția planificată cantitativ sau calitativ. Nici din punctul de vedere al productivității muncii unele întreprinderi nu se înscriu în prevederile studiilor tehnico-economice. Sînt încă sectoare unde consumurile de materii prime și materiale depășesc normele admise. Chiar normele stabilite nu sînt întotdeauna în concordanță cu realizările pe plan mondial — sînt încă mari. Dar nici ele nu sînt îndeplinite în mod corespunzător. Aceasta, se înțelege, creează greutăți în producție, are drept rezultat depășirea prețului de cost, diminuarea beneficiilor.

S-a încetățenit la noi — e adevărat, de mult — practica de a planifica pierderi la unele unități economice.

Am mai discutat să renunțăm la acest fel de a planifica. Cum poate exista cineva care să desfășoare activitate economică pentru că are prea mulți bani și vrea să-i piardă? Cam aceasta înseamnă planificarea pierderilor. Dacă de la început știm că un produs nu se poate vinde, nu este căutat pe piață, atunci de ce să-l producem? S-au dat aici un șir de exemple, nu vreau să mă refer la ele.

Consider că lipsurile pe care le mai avem în privința cheltuielilor materiale, realizarea lucrărilor în afara prevederilor de plan, finanțarea unor activități neeconomicoase trebuie să ne preocupe în modul cel mai serios.

S-a vorbit aici de măsurile luate în privința prețului de cost. Este adevărat, am elaborat o lege care dă criterii și atrage atenția să se acționeze în concordanță cu principiile economice, pentru stabilirea unor prețuri care să țină seama de costurile reale de producție. Cu toate realizările pe care le avem, nici în această privință nu ne putem declara mulțumiți. Trebuie să atragem atenția asupra unor deficiențe foarte serioase care se mai manifestă în acest domeniu, asupra tendinței de a se stabili prețuri de cost și prețuri de producție cu mult peste cheltuielile reale. În asemenea prețuri se reflectă activitatea economică proastă, precum și încercarea unor unități de a-și crea rezerve care să le permită să nu meargă hotărît la folosirea tuturor mijloacelor pentru reducerea prețului de cost al producției.

Am avut așa-zisul fond nescriptic prin care sute de milioane de lei luau anual căi neproductive; el devenise un fond pentru acumularea unor venituri fără muncă, pentru înlesnirea unor ilegalități. Se mai găsesc forme care permit efectuarea unor cheltuieli fără control ri-

guros. Or, în România nu trebuie să existe activitate economico-socială de nici un fel care să nu poată fi controlată, care să nu se încadreze în prevederile planului, și nici un fel de cheltuieli care să nu fie în concordanță cu legile statului. Am lichidat cu desăvîrșire fondul nescriptic. Trebuie să acționăm în continuare și să închidem toate căile care pot permite risipa, ilegalitățile!

În ce privește comerțul exterior doresc să atrag atenția asupra faptului că nu toate unitățile economice, nu toate organismele financiare acordă atenția necesară valorificării eficiente a producției noastre prin schimburi internaționale și realizării importurilor în condiții economicoase. O anumită parte din venitul nostru național se pierde pe calea comerțului exterior datorită activității proaste desfășurate în acest sector.

Unele lipsuri sînt posibile și datorită faptului că conducerile întreprinderilor, organismele noastre financiare nu își exercită, în conformitate cu legile țării, atribuțiile și rolul pe care îl au în gospodărirea eficientă a mijloacelor de care dispune societatea noastră. Trebuie să fie clar fiecărui colectiv din unitățile economico-sociale — căruia i s-a încredințat o parte mai mare sau mai mică a avutului general — că poartă răspunderea în fața întregului popor pentru felul cum gospodărește mijloacele, pentru rezultatele pe care le obține și aportul pe care îl aduce, prin activitatea sa, la creșterea avuției naționale, a venitului național, la dezvoltarea generală a societății noastre socialiste, la ridicarea bunăstării întregului popor. *(Aplauze puternice).*

Din păcate, manifestările de formalism și birocratism sînt pe alocuri destul de puternice. Lipsa spiritului de răspundere face ca unii să treacă ușor, cu nepăsare peste fenomenele negative de risipă, de proastă gospodărire. Organele financiare, care în această privință au sarcini

deosebit de importante, dau dovadă de îngăduință, cîteodată de nepăsare.

Nu putem să nu atragem atenția asupra faptului că controlul financiar este uneori mai mult constatativ decît preventiv. El se face, de regulă, după efectuarea cheltuielilor — și chiar și atunci superficial, nu cu un caracter de fond. În activitatea de control financiar nu se pornește de la necesitatea de a acționa, împreună cu conducerea întreprinderii sau unității respective, pentru preîntîmpinarea oricărei ilegalități sau risipe. Cînd am vorbit de controlul preventiv sau al organelor financiare am avut în vedere tocmai acest fel de a înțelege rolul acestor organisme. Nu ne putem plînge că avem puține organisme de control; dimpotrivă, putem spune că sînt chiar cam multe; uneori vin controale peste controale. Ne putem plînge însă de slaba eficiență a controlului, de neaplicarea legii care prevede coordonarea controalelor pentru a se evita repetarea sau suprapunerea lor. În această privință trebuie să aducem critici serioase organelor noastre de control. Nu doresc să dau exemple, dar sînt nenumărate cazurile cînd — după controlul financiar, după controlul ministerului, după controlul muncitoresc — constatăm că nu s-au luat măsurile necesare pentru remedierea neajunsurilor, problemele au rămas nesoluționate. Din această cauză, lipsurile și neajunsurile, în loc să fie remediate, se amplifică. Atunci sîntem în drept să ne punem întrebarea: ce rost are acest control? De ce s-a efectuat dacă nu s-a soldat cu măsuri de lichidare radicală a lipsurilor constatate? Aceasta denotă că nici în domeniul controlului financiar nu se acționează în concordanță cu prevederile legilor; nu se are în vedere necesitatea îmbunătățirii reale a activității, lichidării oricăror lipsuri, găsirii soluțiilor pentru rezolvarea concretă a problemelor.

Mă opresc aici cu evidențierea lipsurilor și greșelilor

din aceste domenii. Va trebui să tragem toate concluziile și să punem ordine desăvîrșită în activitatea economico-financiară, în munca de control. De la aceste cerințe trebuie să pornească analiza activității economico-sociale financiare și stabilirea măsurilor pentru a avea garanția lichidării cît mai rapide a lipsurilor și îmbunătățirii radicale a întregii activități viitoare.

Sîntem în ajunul celui de-al XI-lea Congres al partidului. După cum cunoașteți, prevederile Programului și Directivelor ce urmează să fie adoptate de Congres pun în fața întregului nostru popor obiective de importanță istorică care asigură dezvoltarea în continuare, în ritm intens, a întregii activități economico-sociale, crearea condițiilor pentru ridicarea țării noastre pe noi culmi de progres și civilizație. Sistemul financiar are sarcini deosebit de importante în realizarea acestor prevederi mărețe ale dezvoltării patriei noastre. Trebuie să pornim de la prevederile Programului și Directivelor care pun pe prim plan ridicarea calitativă a întregii activități, creșterea eficienței economice și a rentabilității. Aceasta constituie o sarcină centrală a activității noastre în cincinalul următor și în anii în care vom înfăptui Programul partidului.

După cum ați reținut, în Directive se prevede ca ponderea cheltuielilor de producție să scadă la circa 50%, reducînd simțitor cheltuielile materiale. Pe această cale va trebui să realizăm, în cincinalul următor, un spor de cîteva zeci de miliarde de lei la venitul național. Organismele economico-financiare trebuie să treacă la luarea măsurilor necesare în vederea înfăptuirii cu fermitate a acestor prevederi, la găsirea căilor celor mai potrivite în acest scop.

Pînă la urmă, totul se reduce la productivitatea muncii ; atît cheltuielile materiale, cît și cheltuielile de muncă vie sînt, în fond, concretizate în creșterea productivității

muncii sociale. Orice risipă înseamnă tot risipă de muncă. Deci, pentru realizarea obiectivelor înscrise în Program și în Directive trebuie să pornim de la necesitatea luării măsurilor în vederea creșterii simțitoare a productivității muncii în toate ramurile și subramurile. Trebuie să reducem ponderea forței de muncă în sectoarele activității funcționărești și să creștem ponderea acesteia în sectoarele direct productive, pornind de la adevărul cunoscut de toți economiștii — și aici marea majoritate sînt economiști — că avuția națională se creează în sfera producției materiale.

Se impune o bună organizare în toate domeniile, începînd cu activitatea de producție, cu activitatea financiară, contabilă, de planificare, și terminînd cu munca funcționărească, care are și ea un rol important în desfășurarea corespunzătoare a activității economice. Este necesar să realizăm un echilibru, o proporție corespunzătoare în folosirea forței de muncă în diferite domenii de activitate, asigurînd creșterea ponderii sectoarelor direct productive. Tot astfel se impune să luăm măsuri în vederea mecanizării și automatizării procesului de producție, a întregii activități economico-financiare și de conducere. Să realizăm creșterea productivității muncii pe seama introducerii metodelor moderne, științifice, de producție, de evidență și conducere.

Ministerul Finanțelor, băncile, întregul sistem financiar — pînă la ultimul lucrător din domeniul financiar, de la cea mai mică unitate — poartă răspunderi deosebit de mari în înfăptuirea neabătută a măsurilor de creștere a eficienței economice în toate domeniile de activitate. Legea finanțelor, ca și Legea controlului financiar preventiv dau acestor organisme răspunderi deosebit de mari. Doresc ca fiecare din aceste organisme să facă cel puțin atît cît prevede legea. Nu cred că este necesar acum să

aducem vreo îmbunătățire legii. Ea este bună! Dacă fiecare lucrător din domeniul financiar — începînd cu ministrul finanțelor, cu președintele Băncii Naționale, cu ceilalți președinți de bănci și pînă la ultimul lucrător din acest sector — va acționa în concordanță cu această lege, vom putea asigura o bună funcționare a întregului sistem financiar, vom face ca acesta să aibă un rol puternic în stimularea activității productive, în creșterea eficienței economice, în ridicarea venitului național și a bunăstării generale. *(Aplauze puternice).*

Este necesar să luăm măsuri hotărîte pentru întărirea continuă a puterii de cumpărare a monezii noastre naționale, a leului, pentru creșterea cursului său în raport cu alte monezi, creînd treptat condițiile trecerii la convertibilitate. Aceasta va asigura o comensurare mai bună a forței economiei noastre. Prin sistemul monezilor ne putem compara mai bine, mai real, cu alte economii naționale, cu productivitatea lor, cu nivelul lor tehnic, cu calitatea producției lor. Este necesar deci să acordăm o atenție deosebită întăririi leului. Sînt și în această privință critici de adus Ministerului de Finanțe și băncilor. Fiecare om al muncii trebuie să înțeleagă că depinde și de munca sa realizarea acestui obiectiv înscris în Programul partidului nostru.

Întreaga noastră activitate economică trebuie să se desfășoare în conformitate cu legile economice obiective; trebuie să ținem seama de cerințele acestor legi și să acționăm în mod conștient pentru folosirea lor în scopul dezvoltării în cît mai bune condiții a economiei naționale. Avînd în vedere că în condițiile societății socialiste, ale economiei planificate, legile economice au un cîmp de activitate diferit, avem obligația de a nu lăsa la voia întîmplării acțiunea acestor legi, ci de a le înțelege, acționînd în concordanță cu cerințele lor. Să facem aceasta ținînd seama de cerințele economiei socialiste, de cerințele economiei planificate, de necesitatea dezvoltării în mod proporțional și echilibrat a întregii economii, a tuturor ramurilor și subramurilor ei, evitînd orice fluctuații și dereglări. Aceasta este valabil și în activitatea financiară — poate în mod deosebit în acest domeniu. Trebuie să acordăm o atenție deosebită creșterii vitezei de rotație a banilor. Asistăm la o oarecare încetinire a vitezei de circulație, cînd normal, în condițiile ritmului înalt de dezvoltare economică a țării noastre, viteza de rotație ar trebui să fie mereu impulsionată. Acest aspect este determinat de imobilizările care au influențe negative asupra circulației monetare, se reflectă în întreaga activitate economică. Este însă necesar nu numai să vorbim despre aceasta la diferite conferințe sau cursuri, ci să trecem la măsuri concrete pentru a lichida acest fenomen negativ. Aceasta se poate realiza nu numai prin măsuri administrative centrale, ci în primul rînd prin activitatea de producție din fiecare întreprindere, din fiecare unitate — pentru că imobilizările acolo se realizează. Putem evita imobilizările printr-o bună organizare și planificare a aprovizionării, prin ritmicitatea aprovizionării, printr-o evidență strictă a stocurilor, care trebuie refolosite rapid. Fiecare întreprindere trebuie să acționeze cu hotărîre în această privință. Fiecare organism financiar și bancar trebuie să considere lupta împotriva imobilizărilor una din sarcinile deosebit de importante ale activității lor!

Trebuie să ne propunem o mai bună planificare în domeniile eficienței economice. Încă de la întocmirea planurilor fiecărei întreprinderi, ale fiecărui minister, a planului general de dezvoltare economico-socială, acest obiectiv trebuie să-și găsească reflectare, stabilindu-se soluțiile corespunzătoare pentru creșterea eficienței economice. Așa cum prevede, dealtfel, și legea, Ministerului Finanțelor îi

revin în această privință sarcini deosebit de mari. El trebuie să ia parte activă la întocmirea planului economic unic, a planului financiar, a bugetului, la asigurarea tuturor măsurilor financiare pentru creșterea eficienței.

O atenție deosebită trebuie să acordăm în continuare problemei prețurilor, ducerii la bun sfîrșit a reașezării prețurilor. În prețurile de cost și de producție să se reflecte în mod cît mai real și consecvent eforturile reale, cheltuielile reale de producție din diferite ramuri și subramuri. În această privință Comitetul Prețurilor trebuie să acționeze cu mai multă fermitate pentru îndeplinirea sarcinilor ce îi revin; el trebuie să acționeze nu numai pentru stabilirea unui anumit nomenclator de prețuri, ci trebuie să exercite controlul asupra felului în care se stabilesc toate prețurile pentru a contribui la orientarea acestei activități și la corectarea anumitor greșeli, la înlăturarea unor abuzuri care se pot manifesta în această privință în întreprinderi.

Va trebui să acordăm și în viitor o atenție deosebită stabilității prețurilor la produsele de consum. Așa cum se prevede în Directive, în cincinalul următor va avea loc o creștere de circa 5% pe întregul cincinal — ca urmare a schimbărilor pe plan internațional, a reflectării creșterii prețurilor materiilor prime în producția națională. Avîndu-se în vedere acest lucru la întocmirea Directivelor pentru cincinalul următor, s-au prevăzut și măsuri de creștere a veniturilor, a retribuției oamenilor muncii, în așa fel încît creșterea nominală a retribuției să asigure în următorul cincinal o sporire a veniturilor reale de circa 18%. Aceasta va asigura înfăptuirea neabătută în viață a politicii generale a partidului, a societății noastre socialiste de creștere a nivelului de trai al întregului popor.

Este de înțeles — și trebuie să fim toți conștienți de acest fapt — că nu putem consuma mai mult decît pro-

ducem. Avem răspunderea față de societate, față de viitorul națiunii noastre, față de urmașii noștri, de a asigura reproducția lărgită, dezvoltarea intensă a forțelor de producție, a întregii activități sociale, a învățămîntului și științei. Este necesar nu numai să asigurăm fondul de consum, ci să producem mult mai mult decît vom consuma, să alocăm permanent o parte tot mai importantă pentru dezvoltarea generală a societății.

Revoluția tehnico-științifică contemporană, introducerea mijloacelor moderne în producție au — este adevărat — eficiență mare, asigură creșterea rapidă a producției, îndeosebi a productivității muncii; în același timp, cheltuielile pentru crearea unităților moderne, pentru dotarea economiei cu tehnica avansată cer fonduri foarte mari.

Iată de ce problema ridicării eficienței economice, repartizarea în continuare a unei părți însemnate din venitul național pentru dezvoltare și, totodată, alocarea unei părți corespunzătoare pentru creșterea continuă a nivelului de trai material și spiritual se află în strînsă legătură cu întreaga noastră activitate economică, cu ridicarea continuă a eficienței ei. Numai pe această cale vor putea fi asigurate bunăstarea poporului nostru, un loc corespunzător națiunii noastre socialiste și comuniste în lume! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este necesar să discutăm deschis și clar lucrurile cu întregul popor. Fiecare cetățean al României socialiste trebuie să știe că depinde și de el, de noi toți, de întregul popor, de felul în care vom munci și gospodări ceea ce avem, înfăptuirea Programului partidului, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România, asigurarea unui nivel de civilizație tot mai ridicat întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice).*

Este necesar să acordăm o atenție deosebită înfăptuirii prevederilor Legii retribuției — care în curînd va fi adop-

tată de Marea Adunare Națională —, realizării principiilor socialiste de echitate menite să asigure fiecăruia venituri corespunzător muncii pe care o depune, cantității și calității acesteia, contribuției aduse la dezvoltarea generală a societății noastre socialiste. Totodată, așa cum se prevede în lege — trebuie să acționăm pentru realizarea unui raport echitabil între veniturile mari și veniturile mici, aplicînd în practică principiile care călăuzesc activitatea partidului nostru de făurire a socialismului și comunismului. Și în această privință sistemului financiar îi revin răspunderi mari. Ministerul Muncii, organele care lucrează nemijlocit în acest domeniu trebuie să acționeze cu fermitate pentru aplicarea în cele mai bune condiții a prevederilor legii.

Sarcinile de viitor cer eforturi susținute, impun creșterea simțului de răspundere al fiecăruia la locul său de muncă. Așa cum am mai menționat, această răspundere revine în primul rînd conducătorilor direcți ai unităților economice și sociale, consiliilor de conducere, care trebuie să analizeze în mod colectiv programele și planurile de dezvoltare, măsurile economico-financiare. Un rol important au, desigur, directorul, ceilalți factori de răspundere din conducerea diferitelor domenii de activitate. În conformitate cu democrația noastră economică, cu creșterea atribuțiilor organelor colective, cu participarea tot mai activă a maselor de oameni ai muncii la conducerea activității economico-sociale, un rol tot mai important revine adunărilor generale. Acestea trebuie să analizeze temeinic întreaga activitate, problemele eficienței economice, măsurile ce se impun pentru îndeplinirea în cît mai bune condiții a sarcinilor ce revin fiecărei unități.

Aceasta nu diminuează însă în nici un fel, ci, dimpotrivă, face să crească răspunderile organelor financiare. Ca organe de specialitate, ele trebuie să analizeze temeinic

toate problemele și fenomenele economice, să propună conducerilor colective, adunărilor generale măsurile necesare. Ele poartă răspunderea directă în fața conducerilor colective, a adunării generale pentru felul cum își îndeplinesc sarcinile importante din domeniul lor de activitate.

Așa cum, în mod just, s-a relevat aici, este necesar să elaborăm norme cît mai precise și mai clare cu privire la cheltuielile materiale și financiare și, totodată, să întărim disciplina financiară. Se impun măsuri hotărîte pentru îmbunătățirea evidenței mijloacelor materiale și financiare. În controalele efectuate în ultimul timp s-a constatat că unele întreprinderi nu știu ce au în magazie. Unele întreprinderi au primit aprovizionarea pe șase luni înainte și totuși cereau piesele și materialele pe care le aveau de luni de zile în magazie. Trebuie să punem ordine desăvîrșită în sistemul de evidență. Fără o bună evidență a mijloacelor materiale și financiare nu se poate vorbi de activitate economică și financiară normală! *(Aplauze).* Eu înțeleg aceste aplauze ca un angajament, ca semn că veți acționa pentru a pune în cel mai scurt timp ordine desăvîrșită în acest domeniu de activitate. *(Vii aplauze).*

Este necesar ca organele financiare din fiecare întreprindere și unitate — pînă la Ministerul Finanțelor — să participe activ la întocmirea planurilor de producție, a planurilor financiare, inclusiv a bugetelor de cheltuieli, atît în unitățile cu gestiune proprie, cît și în unitățile bugetare. Oriunde se cheltuiesc anumite sume de bani trebuie să existe un buget de venituri și cheltuieli; să se știe de unde are veniturile și cum cheltuiește. Nimeni nu poate acționa decît în concordanță cu aceste planuri și bugete. În această privință organele financiare poartă răspunderea directă; ele trebuie să acționeze cu fermitate pentru a-și îndeplini această sarcină deosebit de importantă.

O atenție deosebită va trebui acordată activității de comerț exterior — atît exporturilor, cît și importurilor — pentru realizarea acesteia în condiții de eficiență maximă. Trebuie să aplicăm cu fermitate prevederile legale privind reflectarea în activitatea întreprinderilor atît a activității de export, cît și a celei de import. Orice activitate de producție are un anumit scop, trebuie să răspundă unor necesități — fie în țară, fie în străinătate. Valorificarea corespunzătoare a producției în străinătate este o parte esențială a procesului de producție, nu ceva auxiliar; producția nu se poate relua decît odată cu valorificarea produselor create care asigură resursele materiale și financiare pentru viitorul proces de producție. Conducerile întreprinderilor, organele economico-financiare trebuie să înțeleagă că problemele comerțului exterior, ale exportului și importului sînt laturi esențiale, indispensabile ale activității de producție — și să le trateze ca atare, de la întocmirea planului și pînă la realizarea desfacerii produselor și încasarea contravalorii lor.

Nu sînt de acord cu acei tovarăși care au susținut aici că altcineva trebuie să aibă grijă să le asigure mijloace pentru a-și relua activitatea de producție. Avem, desigur, sistemul de credit. Dar creditul trebuie acordat în concordanță cu prevederile legii. Dacă cineva a produs anumite mărfuri pe care le ține în stoc, nu înseamnă că și-a îndeplinit obligațiile. Numai în momentul vinderii produselor și al încasării contravalorii lor se încheie procesul de producție și poate începe o nouă activitate economică. Nu putem admite ca la export să se primească pentru un dolar o anumită sumă în lei, iar la import să se deconteze cu altă sumă. Cu aceeași sumă cu care obținem, de exemplu, la tractoare, un dolar, trebuie să decontăm și importul pe care îl facem pentru această producție! Numai așa vom pune ordine și vom avea posibilitatea să

comparăm în mod real activitatea și eficiența economică! În această privință prevederile legilor sînt clare și trebuie să le aplicăm cu hotărîre. Am dat întreprinderilor un anumit timp pentru a putea trece să acționeze în concordanță cu prevederile legii. Mi se pare că acest timp a trecut.

Atît în activitatea internă, cît și în activitatea externă sarcini importante revin băncilor, sistemului nostru bancar. Mă așteptam să se spună ceva mai mult despre răspunderea băncilor, despre ceea ce au ele de făcut în această privință. De mai mulți ani am dat băncilor o serie de atribuții în ce privește finanțarea, sub diferite forme, a activității economice, a investițiilor, a exportului, importului, a activității de producție. În fond, băncile gospodăresc cea mai mare parte a mijloacelor financiare, inclusiv mijloacele prevăzute în buget, în fondul de stat, pentru investiții și producție. Este necesar să luăm măsuri hotărîte pentru îmbunătățirea activității și creșterea răspunderii băncilor în realizarea activității de finanțare a economiei noastre naționale. Dacă sînt deficiențe în diferite sectoare și ramuri de activitate, înseamnă că sînt deficiențe serioase și în activitatea băncilor, a unităților lor, că acestea nu își îndeplinesc obligațiile în concordanță cu legea.

Trebuie să asigurăm ca băncile să joace un rol mai important în creșterea eficienței și buna desfășurare a activității economico-financiare. Banca de Investiții, de exemplu, va trebui să poarte o răspundere mai mare atît pentru analizarea investițiilor — în special a eficienței lor —, cît și pentru realizarea lor la timp, pentru buna funcționare a întreprinderilor și atingerea parametrilor proiectați, cel puțin pînă la recuperarea cheltuielilor de investiții. În fond se poate considera că a încetat răspunderea băncii numai atunci cînd întreprinderea pe care

a finanțat-o a recuperat, prin activitatea sa economică, investițiile, a restituit statului, beneficiarilor, poporului, care au creditat activitatea respectivă, fondurile pe care le-a cheltuit. Băncile noastre consideră că după ce au cheltuit banii și-au încetat activitatea, răspunderea, nu mai au nimic de făcut. Este o concepție greșită pe care trebuie s-o lichidăm. Sistemul nostru bancar, începînd cu Banca Națională, finanțînd producția, trebuie să aibă răspunderea pentru valorificarea producției. Banca Națională, care are răspunderea în finanțarea producției industriale, trebuie să înțeleagă că îi încetează răspunderea numai atunci cînd a recuperat costul, în lei sau în valută, al produselor finanțate. Același lucru e valabil pentru Banca Agricolă, pentru Banca de Comerț Exterior.

Subliniez aceste lucruri pentru că, dacă vrem să ridicăm rolul și eficiența sistemului financiar, trebuie să vedem bine toate organismele și rotițele acestui sistem, astfel ca fiecare să funcționeze în mod exemplar. Numai așa întregul sistem își va putea îndeplini corespunzător obligațiile!

Desigur, Ministerul Finanțelor, care controlează și băncile, poartă răspunderea principală pentru buna organizare și funcționare a întregului sistem financiar, inclusiv a controlului financiar. Aceleași sarcini revin Comitetului de Stat pentru Prețuri în ce privește problemele prețurilor; el trebuie să înțeleagă că nu se poate mulțumi cu constatări și că trebuie să joace un rol activ în întregul sistem de stabilire a prețurilor, în strînsă legătură cu ministerele, cu Ministerul Finanțelor. Așa cum am mai spus, Ministerul Muncii poartă răspunderea în domeniile care îl privesc și care sînt destul de importante, ținînd seama că pînă la urmă sistemul de retribuție are un rol deosebit în stimularea activității economico-sociale.

Pornind de la ceea ce avem de făcut în perspectivă în

domeniul financiar-economic, va trebui să analizăm mai îndeaproape și învățămîntul nostru economic, începînd cu Academia de studii economice. Am, de asemenea, în vedere liceele economice, care nu toate corespund sarcinilor și cerințelor pe care le pune dezvoltarea noastră viitoare. Și în învățămîntul superior economic și financiar sînt necesare îmbunătățiri serioase, tratarea mai aprofundată a problemelor concrete ale activității economico-financiare, părăsirea spiritului academic — înțeles în sensul unei orientări abstracte. Trebuie să dăm învățămîntului economic un caracter nou, legat în întregime de activitatea economică a societății noastre. În momentul în care a absolvit învățămîntul superior, contabilul, economistul trebuie să poată răspunde cerințelor ce se pun în întreprinderi, în agricultură, în toate domeniile de activitate. S-au inițiat unele măsuri în această privință. Le consider timide; în cîteva luni va trebui să rezolvăm radical situația în acest domeniu. În ce privește liceele economice, activitatea lor trebuie reorganizată în mod radical. E necesar să revedem programul acestor licee economice, să asigurăm ca el să țină seama de cerințele economiei noastre naționale.

Trebuie să ne propunem un program serios de reciclare a absolvenților învățămîntului nostru economic, atît superior cît și liceal, pornind de la faptul că în ultimii 10—15 ani conținutul acestui învățămînt nu a fost mulțumitor și nu mai corespunde cerințelor ce se pun astăzi în societatea noastră. Pornind de la aceste considerente și constatări, apreciem că trebuie îmbunătățit rapid învățămîntul nostru economic.

Să elaborăm, de asemenea, un program serios de reciclare pentru a putea răspunde cerințelor atît pe plan național, dar mai ales pe planul activității internaționale, care devine tot mai intensă. Noi lărgim cooperarea inter-

națională cu alte țări, înființăm societăți mixte. Această activitate o vom dezvolta. Dar trebuie să creăm și cadrele necesare, să ne apucăm hotărît să învățăm. Nu e un lucru greu. Putem soluționa rapid această problemă. Trebuie să trecem cu hotărîre la elaborarea și înfăptuirea unui program special în această privință.

Iată cîteva probleme la care am vrut să mă refer în cadrul acestei conferințe. Aș dori să atrag atenția asupra răspunderii ce revine organizațiilor de partid și comuniștilor din toate unitățile economico-sociale și financiar-bancare, din celelalte domenii prezente la conferința de astăzi. Trebuie să se acționeze cu toată fermitatea în vederea creșterii răspunderii fiecărui membru de partid, a fiecărui lucrător din acest domeniu pentru îndeplinirea marilor sarcini care le revin. Este necesar să atragem atenția comitetelor județene și comitetelor orășenești de partid să acorde mai multă atenție problemelor economico-financiare, să exercite o conducere și un control mai eficient și mai concret asupra acestui sector de activitate deosebit de important. Dispunem, fără nici o îndoială, de tot ce este necesar pentru a realiza cu succes sarcinile ce ne stau în față în acest domeniu de activitate — și sînt convins că vom face aceasta în bune condiții.

Problemele economice și financiare — care au un rol tot mai important în întreaga noastră activitate — capătă, după cum cunoașteți, o importanță tot mai mare și pe plan internațional. Actuala criză economică și financiară din lumea capitalistă are implicații adînci. Fără îndoială că, într-o formă sau alta, dacă nu vom lua măsurile necesare, ea se poate reflecta negativ și în activitatea noastră. Oricum, ea are anumite influențe pentru că nu trăim izolați, participăm la diviziunea internațională a muncii, la schimburile economice, la cooperarea internațională. Este deci de înțeles că aceste fenomene pot

să influențeze, într-o măsură sau alta, și asupra activității noastre. Ceea ce se impune și ceea ce putem face este de a lua măsuri ca aceste influențe negative să nu ducă la dereglarea producției, a activității economice, să le înlăturăm printr-o bună organizare și conducere a întregii noastre economii. Tocmai în aceasta constă, pînă la urmă, superioritatea socialismului, a conducerii unitare și planificate a întregii activități economico-sociale.

Desigur, în fenomenele de criză se reflectă, pînă la urmă, înseși contradicțiile sistemului capitalist, ale modului său de producție și însușire a venitului, se reflectă contradicțiile dintre țările în curs de dezvoltare și statele capitaliste dezvoltate. Dealtfel, se poate spune că această criză s-a ascuțit și a luat forme mai deosebite tocmai datorită faptului că în ultimii ani decalajul dintre țările în curs de dezvoltare și statele dezvoltate s-a adîncit, cu toate „deceniile de dezvoltare" de care s-a tot vorbit. Este de înțeles că, pînă la urmă, această situație trebuia să se reflecte în economia internațională. Creșterea prețului petrolului și materiilor prime nu este decît o reflectare a acestei situații ; ea a făcut să răbufnească aceste aspecte negative, punînd în evidență necesitatea unor măsuri hotărîte pentru lichidarea anomaliilor economice pe plan internațional și, în primul rînd, a anomaliilor legate de subdezvoltare.

Se poate spune că această criză evidențiază într-un mod pregnant falimentul așa-zisei societăți de consum, faptul că ea a devenit de fapt o societate a risipei, pe care o recunosc astăzi înșiși liderii lumii capitaliste. Viața a demonstrat că chiar și în cele mai dezvoltate țări risipa are pînă la urmă o limită ; ea se răzbună cînd te aștepți cel mai puțin. Cunoașteți aceste lucruri din relatările presei. Cred că în privința aceasta presa economică ar trebui să fie mai activă, dînd posibilitate nu numai specia-

listilor, ci întregului popor să cunoască și să înțeleagă fenomenele care au loc în lumea de azi.

Procesele economice pun la ordinea zilei crearea unor relații noi, a unei noi ordini economice internaționale. Desigur, fiecare înțelege realizarea acesteia în mod diferit: țările în curs de dezvoltare o înțeleg într-un fel, țările dezvoltate în alt fel. E pozitiv că se vorbește de echitate, de egalitate între parteneri, de prețuri care să corespundă unor criterii și raporturi economice juste între materiile prime și produsele industriale. În fond însă, unii gîndesc să ia măsuri pentru „a aduce la ordine" țările în curs de dezvoltare, pentru a-și întări și în viitor pozițiile dominante. Țările în curs de dezvoltare pornesc, într-adevăr, de la necesitatea unor relații noi, de egalitate, de avantaj reciproc, a unor raporturi juste între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale care să încurajeze industrializarea și ridicarea economică a țărilor rămase în urmă.

Realizarea acestor obiective cere, desigur, o luptă îndelungată. Însuși faptul că se pune la ordinea zilei această problemă arată că în viața internațională se afirmă cu tot mai multă hotărîre voința popoarelor de a fi stăpîne pe bogățiile naționale, de a-și făuri o economie independentă, de a dezvolta relații noi de egalitate, de respect al independenței și suveranității, de avantaj reciproc. *(Aplauze puternice).*

În ce o privește, România va acționa și în viitor cu toată fermitatea pentru a-și aduce contribuția la realizarea unor relații noi, bazate pe principiile de care am vorbit, la înfăptuirea unei noi ordini economice și politice internaționale.

Desigur, ca țară socialistă vom dezvolta larg relațiile cu toate țările socialiste, pornind de la rolul important

pe care aceste relații îl au în dezvoltarea economică a fiecărei țări socialiste și în creșterea pe ansamblu a forței și prestigiului socialismului în lume. Fiind în C.A.E.R., vom participa activ la colaborarea în cadrul acestui organism, în concordanță cu principiile și Programul complex pe care l-am adoptat de comun acord. Pornim de la necesitatea ca Programul complex trebuie să servească egalizării nivelului de dezvoltare, creșterii mai rapide a economiei fiecărei țări socialiste participante la C.A.E.R. și, totodată, să ducă la sporirea rolului conducător al fiecărui partid comunist în conducerea activității economico-sociale, la întărirea generală a forței socialismului în lume.

Vom dezvolta consecvent relațiile de cooperare economică cu țările în curs de dezvoltare, în spiritul principiilor noi ce caracterizează întreaga noastră activitate pe tărîmul relațiilor economice internaționale; vom dezvolta, de asemenea, în continuare relațiile cu țările capitaliste dezvoltate. Vom participa activ la diviziunea internațională a muncii, considerînd că aceasta reprezintă o necesitate imperioasă pentru țara noastră, pentru toate țările care vor să lichideze rămînerea în urmă și să-și asigure dezvoltarea tot mai rapidă din punct de vedere economic și social.

Pornim constant de la faptul că toate țările trebuie să participe activ la soluționarea tuturor problemelor economice și politice internaționale, că trebuie să militâm cu fermitate pentru o politică de pace și colaborare între toate popoarele lumii — aceasta fiind o condiție esențială pentru dezvoltarea economică și socială a țării, a fiecărui stat, pentru făurirea socialismului și comunismului în patria noastră, pentru cauza progresului, democrației și păcii în lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăşi,

În cadrul conferinței s-au dezbătut probleme deosebit de importante pentru activitatea economico-financiară, pentru dezvoltarea întregii noastre societăți socialiste. În cursul discuțiilor s-au subliniat atît realizările, cit și lipsurile din domeniile de activitate care au făcut obiectul conferinței. S-au adus unele critici îndreptățite; unii tovarăşi au încercat să ia și o anumită poziție autocritică, e drept, destul de timidă. Au fost formulate multe propuneri. Toate acestea vor trebui analizate cu seriozitate și, pe baza concluziilor generale din această conferință, să se treacă la stabilirea programului de măsuri în vederea lichidării lipsurilor și îmbunătățirii activității în acest domeniu de activitate, ridicării muncii la nivelul cerințelor puse de partid, dezvoltării în ritm tot mai intens a societății noastre.

Subliniez, încă o dată, că se impun întărirea continuă a răspunderii, exercitarea unui control riguros și ferm, o mai bună unificare a controlului, care să ducă nu numai la descoperirea lipsurilor și neajunsurilor, ci la stabilirea măsurilor de îmbunătățire a muncii. Consider că avem tot ce este necesar pentru a lichida rapid lipsurile din aceste sectoare de activitate. Dispunem de cadre bune atît în domeniul financiar, cit și în celelalte domenii despre care am discutat aici. Putem să ne exprimăm încrederea deplină că în cel mai scurt timp vom asista la îmbunătățirea radicală a întregii noastre activități, la creșterea contribuției sistemului financiar în înfăptuirea programului general de dezvoltare a țării noastre, astfel încît, în întîmpinarea Congresului al XI-lea, și organele financiare, de prețuri și de retribuție să se prezinte cu succese mai mari, să poată raporta, împreună cu întregul popor, că sarcinile puse de partid, prevederile Programului și Directivelor vor sta în mîini sigure și vor fi îndeplinite în bune condiții. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu această convingere, doresc să urez tuturor celor prezenți la această conferință, tuturor lucrătorilor din sistemul financiar și celelalte domenii pe care le-am analizat aici succese tot mai mari în activitatea lor, multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze puternice, prelungite; cei prezenți în sală ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNTARE
LA ÎNCHEIEREA LUCRĂRILOR PRIMEI CONSFĂTUIRI REPUBLICANE A CADRELOR DE CONDUCERE DIN SILVICULTURĂ

— 9 octombrie 1974 —

Stimaţi tovarăşi,

Aş dori să încep prin a vă adresa dumneavoastră, tuturor lucrătorilor din domeniul silviculturii, un salut călduros din partea Comitetului Central, a guvernului, precum şi a mea personal. *(Aplauze ; se scandează : „Ceauşescu şi poporul !")*.

Consfătuirea cadrelor de conducere din silvicultură are loc cu puţin timp înaintea celui de-al XI-lea Congres, care urmează să dezbată şi să adopte Programul partidului şi Directivele dezvoltării economico-sociale a ţării în următorii ani ; de aceea, ea are o importanţă deosebită. Pe lîngă faptul că a analizat felul în care s-au realizat în acest sector hotărîrile Congresului al X-lea, ea stabileşte liniile de activitate în următorii ani în silvicultură, în vederea înfăptuirii în cele mai bune condiţii a prevederilor Programului şi Directivelor ce vor fi adoptate de Congresul al XI-lea al partidului.

Am ascultat pe cîţiva din tovarăşii care au luat cuvîntul aici şi am fost informat asupra felului cum au decurs lucrările pînă acum. Am reţinut cele spuse cu privire la realizări, precum şi la ceea ce trebuie făcut în continuare

pentru dezvoltarea fondului forestier. S-au făcut şi unele critici ; n-aş putea spune însă — cel puţin din ceea ce am ascultat eu — că acestea au fost destul de severe. Cu atît mai puţin am putut asista la o analiză autocritică a lipsurilor, a stărilor de lucruri negative. Poate s-a făcut în zilele anterioare, considerîndu-se că nu mai e necesar să se analizeze lucrurile în acest spirit şi în prezenţa noastră.

Este adevărat, pădurile reprezintă o mare bogăţie naţională. Ele sînt şi un factor important al mediului înconjurător, determinînd menţinerea unui climat propice pentru om, asigurarea unor condiţii naturale de viaţă din cele mai bune. În ultimii ani s-au obţinut unele succese în buna gospodărire a acestei mari bogăţii naţionale, în exploatarea mai raţională şi valorificarea mai eficientă a masei lemnoase. Rezultatele de pînă acum ne îndreptăţesc să apreciem că sarcinile ce se prevăd în Program şi în Directive pot fi realizate în bune condiţii.

Este cunoscut că în trecut exploatarea pădurilor s-a făcut în mod neraţional, iar procesul de tăiere a pădurilor în ritm intens a continuat, din păcate, şi după 23 August. Am început să intrăm într-un ritm normal de tăiere. Spun „am început", pentru că mai trebuie să treacă o perioadă pînă vom ajunge la o reglementare justă a regimului de tăiere, avînd deplina garanţie că creşterea naturală a fondului forestier va putea satisface atît necesităţile economiei, cît şi cerinţele protejării acestei mari avuţii naţionale.

S-au întreprins în ultimii ani măsuri în vederea împăduririi mai rapide ; sau dat aici o serie de exemple în această privinţă. S-a trecut la introducerea unor specii de arbori de mai înaltă productivitate, repede crescători. Toate acestea încă nu ne pot mulţumi. Trebuie să vorbim deschis. Fiind la o consfătuire cu cadrele de conducere

din silvicultură, avem obligația să analizăm lucrurile nu într-un spirit festiv, ci cu o înaltă răspundere față de această bogăție națională, pentru asigurarea condițiilor necesare dezvoltării rapide a fondului nostru forestier.

Mă așteptam ca unele probleme să fie analizate mai temeinic. Tovarășii care au vorbit aici au prezentat lucrurile cam trandafiriu — cum se spune. Or, realitatea de pe teren nu ne poate încă satisface. Se mențin lipsuri serioase în gospodărirea rațională a pădurilor, în înfăptuirea programului de refacere și dezvoltare a fondului forestier.

Cu toate măsurile luate, au loc încă multe tăieri neraționale. Se face mare risipă de masă lemnoasă; încă se fac tăieri înalte, rămînînd în păduri cioturi foarte mari, deci o parte lemnoasă nefolosită economic și care, totodată, dăunează refacerii, regenerării pădurilor.

În ce privește curățirea pădurilor de doborîturi, lucrurile sînt și mai nemulțumitoare. Am trimis zilele acestea un colectiv de control în județul Suceava și mi s-au prezentat lucruri deosebit de grave. Știți bine că necurățarea doborîturilor, a diferitelor uscături, pe lîngă pierderea care o aduce economiei naționale, are efecte negative în dezvoltarea fondului forestier.

Lipsuri serioase există și în ce privește realizarea unei împăduriri raționale; porțiuni mari rămîn neîmpădurite, supuse degradării, pricinuind economiei naționale pierderi foarte mari. Noi spunem că avem peste 6 milioane și jumătate hectare de pădure; dar dacă am face un studiu temeinic și am exclude suprafețele neînsămînțate, cred că am constata că avem cu mult sub 6 milioane hectare. Va trebui să întreprindem acest studiu, pentru a vedea ce avem de făcut pentru punerea în valoare a unor însemnate suprafețe de pădure.

Sînt lipsuri în ce privește valorificarea masei lemnoase; firește, ele nu aparțin în întregime sectorului silvic, ci și

sectorului de exploatare și industrializare, dar nici sectorului silvic nu-i poate fi indiferent ce se întîmplă cu masa lemnoasă, cum este ea folosită.

În ce privește cele peste 400 000 de hectare ce aparțin județelor și comunelor — și care aproape în totalitate se găsesc la șes — trebuie spus că ele sînt într-o stare de întreținere complet nemulțumitoare. Randamentul la hectar în aceste păduri este cu totul nesatisfăcător; s-au întreprins puține măsuri pentru a se pune în mod corespunzător în valoare aceste suprafețe.

Toate acestea demonstrează că organele silvice nu acționează cu toată fermitatea pentru îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere ce le revin în conservarea, apărarea și dezvoltarea patrimoniului silvic. De multe ori ele trec cu destulă ușurință — ca să nu spun cu nepăsare — pe lîngă stările negative de lucruri, pe lîngă fenomene care, așa cum se spune în popor, „se întîlnesc numai în codru".

M-am referit la aceste aspecte care, după părerea mea, sînt deosebit de grave și trebuie să rețină în mod deosebit atenția ministerului, a organelor silvice, pentru a acționa ferm în vederea lichidării stărilor de lucruri negative, îmbunătățirii întregii activități în acest important sector al economiei naționale.

Este necesar să pornim de la atenția pe care Programul și Directivele partidului — ce vor fi adoptate de Congresul al XI-lea — o acordă sectorului silvic, de la rolul important pe care îl au pădurile în economia națională, în menținerea mediului înconjurător într-o stare cît mai bună. Să punem în centrul activității organelor silvice, a lucrătorilor din acest sector sarcina de a lua toate măsurile ce se impun pentru conservarea, apărarea și dezvoltarea fondului forestier, pentru împădurirea întregii suprafețe fo-

restiere, a ultimului metru pătrat, pentru folosirea raţională, economică a acestei suprafeţe.

Este necesar să ne gîndim mai serios la ce trebuie făcut pentru a reface fondul forestier, pentru reîmpădurirea suprafeţelor cu specii de mare randament, repede crescătoare. Aici s-au dat unele exemple ; consider însă că trebuie elaborat un program de perspectivă, pe fiecare zonă a ţării, în raport cu specificul respectiv, ţinînd seama de ceea ce au demonstrat viaţa, practica pînă acum. În orice caz, să nu mergem la înlocuirea speciilor care au crescut natural cu specii pe care nu le-am experimentat, care nu şi-au demonstrat în practică randamentele superioare în condiţiile din zona respectivă. Dacă acţionăm la întîmplare, riscăm să aducem daune mari economiei naţionale, climatului patriei noastre. Voi reveni la cercetare, dar mă aşteptam ca despre această problemă să se vorbească în alt mod decît cum s-a vorbit aici.

Să luăm măsuri hotărîte pentru respectarea legilor şi prevederilor din Program şi din Directive cu privire la intrarea într-un regim normal de exploatare. Să nu mai admitem sub nici un motiv tăieri mai mari decît cele normale, să asigurăm o creştere corespunzătoare, anuală, a fondului forestier.

Tăierile să se facă pe măsură ce vedem crescînd speciile însămînţate, pe măsură ce suprafeţele respective ajung în situaţia de a fi puse în exploatare. Să nu începem să tăiem bazîndu-ne pe calcule pe care nu le-a demonstrat viaţa ; atrag foarte serios atenţia asupra acestei chestiuni. Este necesar să luăm măsuri hotărîte pentru a pune capăt tăierilor anarhice, neeconomice, care pun în pericol însăşi menţinerea bazinelor forestiere. Organele silvice trebuie să-şi îndeplinească cu fermitate atribuţia de a supraveghea şi conduce procesul de exploatare a pădurilor ; ele nu trebuie să se mărginească să dea pădurile în primire între-

prinderilor de exploatare şi apoi să-şi vadă de treabă, considerînd că nu mai au nici o răspundere.

Se impun măsuri hotărîte pentru organizarea superioară şi productivă a celorlalte activităţi legate de munca în pădure. Pe această bază poate creşte mult valoarea obţinută pe cele 6 milioane şi jumătate de hectare — în afară de lemn. S-au trasat cîteva sarcini în această privinţă, s-au şi început unele activităţi. Mă refer la creşterea viermilor de mătase, care trebuie să devină o activitate permanentă a silvicultorilor. Mă refer, de asemenea, la fructele de pădure, care trebuie să fie mai bine gospodărite şi, într-o anumită măsură, dirijate — nu lăsate să crească la voia întîmplării. Va trebui ca, împreună cu Ministerul Agriculturii, să se stabilească reguli mai bune de gospodărire a păşunilor alpine. Silvicultura, organele silvice, lucrătorii din acest domeniu nu pot să nu se preocupe de felul cum sînt îngrijite şi gospodărite aceste suprafeţe mari, ce reprezintă o altă bogăţie naţională care în momentul de faţă nu dă randamentul corespunzător. Avem ocoale silvice — şi păşunile sînt în perimetrul acestor ocoale. Organizarea şi gospodărirea păşunilor, ridicarea randamentului lor trebuie să intre şi în preocuparea organelor silvice.

În ce priveşte activitatea de cercetare, desigur, orientarea generală privind legarea cercetării de producţie e valabilă şi pentru silvicultură. Legarea de producţie trebuie aplicată însă la specificul silviculturii. Aceasta înseamnă că cercetarea trebuie mutată din Bucureşti sau de pe malul lacului Snagov în zonele silvice ale ţării. Cît timp vom face cercetare pentru a crea specii repede crescătoare şi cu mare randament pe malul Snagovului nu vom soluţiona problemele silviculturii din România! Putem să le rezolvăm cel mult pentru zonele de şes, dar nu pentru zonele de munte.

Este necesară o reorganizare completă a cercetării și, în primul rînd, stabilirea zonelor de cercetare, repartizarea forțelor pe zonele forestiere principale ale țării. În aceste zone să se desfășoare activitatea și studiile, atît asupra creării de noi specii — care să corespundă zonei respective —, cît și în privința stabilirii măsurilor de împădurire și oprire a procesului de eroziune a solului, care se accentuează în păduri. Pe baza cercetării trebuie elaborate programe de reimpădurire și punere în valoare a tuturor suprafețelor silvice. Toate acestea trebuie cuprinse într-un plan unic, întocmit în strînsă legătură cu direcțiile și ocoalele silvice — pentru că și cercetarea trebuie să lucreze în strînsă legătură și în subordinea direcțiilor silvice. Numai așa cercetarea va putea să-și îndeplinească sarcinile și să ajute la soluționarea rapidă a problemelor deosebit de serioase pe care le avem în silvicultură. *(Vii aplauze).*

Trebuie să pornim în mod hotărît la treabă pentru a obține mai mult de pe aceste 6 milioane și jumătate de hectare de pădure. Cum am spus mai înainte, trebuie să exploatăm pădurea în mod rațional. Să studiem temeinic ce putem face pentru ca de pe un hectar să obținem o producție mai mare. Ceea ce trebuie să ne propunem este ca, ținînd seama și de necesitățile economiei naționale în viitor, să găsim căile de creștere a cantității de masă lemnoasă pe hectar. Pe lîngă plantarea de specii productive, trebuie văzute și regimul de îngrijire, precum și toate măsurile ce pot grăbi creșterea mai rapidă a copacilor. Cu atît mai necesar este să facem aceasta pentru pădurile de șes, aflate într-o stare de degradare avansată. Organele silvice trebuie să acorde acestora o atenție deosebită, întocmind un program special în acest scop. Nu sînt de acord cu concepția, sau teza, existentă la minister potrivit căreia aceste păduri aparțin comunelor și organele silvice nu pot face prea mult. Prin lege, organele silvice poartă răspunderea pentru întregul fond forestier, deci și pentru pădurile comunale. Acestea trebuie gospodărite în conformitate cu normele și prevederile stabilite în planul unic de dezvoltare a fondului silvic, atît în ce privește speciile, cît și în celelalte privințe. Actualmente există o situație anarhică și trebuie să introducem ordine, disciplină și în această privință. Este necesar ca organele silvice, ministerul să-și îndeplinească în întregime, cu cea mai mare hotărîre, sarcinile și răspunderile ce le revin în acest domeniu. Trebuie să constituie o îndatorire de onoare gospodărirea în cît mai bune condiții a fondului forestier, dezvoltarea acestei mari avuții naționale. Asta este problema numărul unu care stă în fața dumneavoastră, a tuturor lucrătorilor din silvicultură! *(Aplauze puternice).*

Este necesar să realizăm o unitate deplină în cadrul ocolului silvic; șeful de ocol trebuie să răspundă de întreaga activitate de ocol — inclusiv de activitatea de vînătoare. Dealtfel, măsurile luate în ultimul timp merg în această direcție; nu s-ar putea spune că se simte însă și pe teren acest spirit.

Este necesar ca organele silvice, ministerul să analizeze într-un spirit mai temeinic actuala situație din silvicultură în conformitate cu prevederile Programului și Directivelor partidului, să întocmească un program de măsuri în vederea înfăptuirii în practică a acestor prevederi. Acest program trebuie să fie prezentat spre aprobare guvernului, apoi Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și, poate, chiar Marii Adunări Naționale. Este necesar să elaborăm măsuri ferme pentru a soluționa toate aceste probleme într-un mod responsabil, corespunzător cerințelor dezvoltării țării noastre, intereselor naționale de perspectivă ale României socialiste. Cei care lucrează în

acest sector să acționeze pătrunși de marea răspundere pe care o au în fața poporului, a viitorului întregii noastre țări ! *(Aplauze prelungite).*

Nu doresc să mă refer și la alte probleme. Ieri s-a încheiat Conferința cu activul de bază din finanțe — și problemele ridicate acolo sînt în întregime valabile și pentru acest sector. Nu doresc să le mai repet. În ce privește problemele mai generale ale dezvoltării țării noastre, ele vor fi larg dezbătute în toate adunările de partid, în conferințe, la Congresul partidului. De aceea nu doresc să mă opresc asupra lor. Vă sînt cunoscute atît realizările, cît și lipsurile, cunoașteți succesele obținute în industrie, angajamentele luate de oamenii muncii de a realiza cincinalul înainte de termen. Cunoașteți, de asemenea, prevederile privind dezvoltarea viitoare a societății noastre socialiste, preocuparea constantă a partidului pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor.

În cadrul acestor prevederi, silvicultura ocupă un loc important. De aceea apreciez încă o dată că această consfătuire a cadrelor de conducere din silvicultură, în ajunul Congresului al XI-lea, poate și trebuie să marcheze un moment important în activitatea viitoare, pentru a vă aduce și dumneavoastră o contribuție sporită, alături de întregul popor, la înfăptuirea politicii de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și a comunismului în România. Vrem ca societatea socialistă și comunistă să aibă și păduri mai bune, ca oamenii să poată trăi — cel puțin așa cum au trăit în trecut — într-un aer bun, într-o climă sănătoasă ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Am deplina convingere că și cadrele, toți lucrătorii din silvicultură vor face totul pentru a-și îndeplini sarcinile de mare răspundere ce le revin și că în anii următori vom putea cunoaște o îmbunătățire simțitoare a întregii activități în acest domeniu. Cu această convingere, cu încredere în cadrele și lucrătorii din silvicultură, vă urez tuturor multă sănătate, succes și fericire !

(Aplauze puternice, urale îndelungate. Cei prezenți la consfătuire ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).

MESAJ
ADRESAT COMITETULUI ORĂŞENESC DE PARTID, CONSILIULUI POPULAR ŞI TUTUROR LOCUITORILOR ORAŞULUI ORŞOVA, JUDEŢUL MEHEDINŢI

Cu prilejul împlinirii a 1 800 de ani de existenţă documentară a acestei localităţi

— 13 octombrie 1974 —

Dragi tovarăşi,

Cu prilejul împlinirii a 1 800 de ani de existenţă documentară a străvechii aşezări daco-romane Dierna — Orşova de astăzi — doresc să adresez cele mai calde felicitări tuturor locuitorilor oraşului din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat şi a guvernului, precum şi din partea mea personal.

Constituie un prilej de bucurie şi satisfacţie faptul că sărbătoriţi acest important eveniment din viaţa localităţii dumneavoastră într-un oraş cu totul nou, ridicat din temelii în ultimul deceniu, ca urmare a construirii în această parte a ţării a marelui sistem hidroenergetic şi de navigaţie „Porţile de Fier".

Viaţa nouă, înfloritoare care pulsează astăzi din plin în oraşul dumneavoastră — şi pe care o evocaţi cu o îndreptăţită mîndrie în scrisoarea pe care mi-aţi adresat-o — este rodul înfăptuirii consecvente a politicii partidului nostru comunist, al preocupării sale permanente pentru dezvoltarea armonioasă a tuturor judeţelor şi a localităţilor patriei, pentru creşterea continuă a nivelului

de trai al oamenilor muncii de la oraşe şi sate. Aşa cum prevăd proiectul de Program şi proiectul de Directive, ce vor fi adoptate de apropiatul Congres al XI-lea al partidului, în cadrul politicii generale de dezvoltare economico-socială a ţării, de repartizare raţională a forţelor de producţie pe întreg teritoriul naţional, oraşul Orşova — care se numără astăzi printre cele mai tinere oraşe ale României socialiste — va cunoaşte în continuare, asemeni tuturor localităţilor patriei, o înflorire multilaterală, asigurînd locuitorilor săi condiţii de viaţă tot mai bune, tot mai civilizate.

Doresc, dragi tovarăşi, ca realizările cu care vă prezentaţi astăzi la această aniversare să constituie pentru Comitetul orăşenesc de partid şi Consiliul popular, pentru comuniştii şi pentru toţi locuitorii din Orşova un puternic imbold de a munci cu şi mai multă rodnicie pentru îndeplinirea şi depăşirea prevederilor planului de stat în noile unităţi economice şi sociale date în funcţiune în oraşul dumneavoastră şi pentru realizarea exemplară a tuturor sarcinilor ce vă stau în faţă, de a acţiona în strînsă unitate pentru buna gospodărire a oraşului, pentru dezvoltarea edilitară şi înfrumuseţarea lui continuă, făcînd din el un exemplu de aşezare urbană modernă, la înălţimea cerinţelor pe care le pune măreaţa epocă de înflorire socialistă pe care o trăieşte astăzi întreaga noastră patrie.

Vă urez din inimă, dragi tovarăşi, să obţineţi noi şi noi succese în întreaga voastră activitate şi vă doresc tuturor multă sănătate şi fericire!

CUVÎNTARE
LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN MUNICIPIUL CLUJ-NAPOCA

Cu prilejul aniversării a 1 850 de ani de la prima atestare documentară a existenței Clujului ca municipiu

— 16 octombrie 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, locuitorilor municipiului Cluj, tuturor locuitorilor județului un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului, precum și din partea mea. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Această mare adunare populară este consacrată unui eveniment măreț din istoria străveche, milenară a Clujului. Cu 1 850 de ani în urmă, vechea așezare a dacilor Napoca a fost declarată municipiu. Aceasta atestă că pe aceste meleaguri exista în acele timpuri o civilizație dezvoltată, că locuitorii acestor pămînturi jucau un rol important în viața dacilor și apoi a romanilor. Numai astfel se explică faptul că Napoca a fost cinstită cu titlul de municipiu. *(Vii aplauze)*.

Cu prilejul sărbătoririi acestui eveniment important din istoria străvechii dumneavoastră așezări, Comitetul

Central al partidului a hotărît să acorde Clujului Ordinul „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I — distincție înmînată astăzi. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Decernarea acestui ordin constituie o înaltă cinstire adusă trecutului glorios al acestui municipiu; totodată, ea exprimă o înaltă apreciere a activității desfășurate de oamenii muncii din Cluj în perioada construcției noii orînduiri sociale, a contribuției pe care cei ce trăiesc pe aceste meleaguri, fără deosebire de naționalitate, au adus-o și o aduc la înflorirea socialismului în scumpa noastră patrie. *(Aplauze puternice; urale)*.

Adresez cu acest prilej cele mai calde felicitări tuturor clujenilor și le urez noi și noi succese în activitatea viitoare pentru ridicarea străvechiului lor municipiu — la fel ca a întregii noastre națiuni — pe noi culmi de civilizație și progres. *(Aplauze puternice, prelungite; urale)*.

Dragi tovarăși și prieteni,

Istoria municipiului Cluj, ca dealtfel istoria întregii noastre țări, atestă trecutul glorios de muncă și luptă al poporului care a trăit pe aceste meleaguri de-a lungul mileniilor. Ea este dovada unui trecut de muncă și luptă pentru făurirea unei vieți mai bune și mai drepte, a luptei împotriva claselor exploatatoare și a politicii acestora de asuprire și învrăjbire națională, pentru colaborare între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, pentru deplină egalitate în drepturi și lichidarea oricărei exploatări, pentru făurirea noii orînduiri sociale, a societății socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Fără îndoială că, de-a lungul celor aproape două milenii de cînd vechea localitate dacă Napoca a devenit municipiu, pe aceste meleaguri s-au purtat multe lupte, au avut loc multe frămîntări sociale. Locuitorii au îndu-

rat multe, dar au avut şi numeroase victorii şi satisfacţii. Esenţial este că, în ciuda tuturor greutăţilor, întotdeauna populaţia de pe aceste meleaguri — ca dealtfel din întreaga noastră ţară — a ştiut să facă faţă greutăţilor, a luptat cu bărbăţie şi hotărîre pentru a-şi apăra fiinţa, pentru a fi liberă şi stăpînă în ţara sa, pe destinele sale. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceauşescu şi poporul!").*

În decursul secolelor, pe aceste meleaguri, alături de vechea populaţie daco-romană, transformată în poporul român, s-au aşezat şi oameni de naţionalitate maghiară, germană şi de alte naţionalităţi. În decursul convieţuirii, al muncii şi luptei comune au făurit împreună tot ceea ce există pe aceste meleaguri. Au muncit împreună, au luptat împreună împotriva asupririi. Stă martoră marea răscoală din 1437 de la Bobîlna a iobagilor români şi maghiari, care au realizat libertatea Clujului timp de aproape două luni, demonstrînd încă de atunci că iobagii pot să conducă mai bine fără stăpînitori. *(Aplauze puternice).* Stau, de asemenea, martore alte lupte — războiul ţărănesc condus de Gheorghe Doja în 1514, marea răscoală condusă de Horia, Cloşca şi Crişan, care a avut, de asemenea, un mare răsunet şi în Cluj, precum şi numeroase alte bătălii sociale consemnate de istorie.

Toate acestea demonstrează că cei asupriţi au înţeles de mult că trebuie să se unească şi să lupte împreună pentru a-şi putea făuri o viaţă liberă, pentru a fi pe deplin stăpîni pe destinele lor. *(Aplauze puternice; urale).* Clujul nu a rămas în afara revoluţiei burghezo-democratice din 1848, aşa cum nu a rămas nici în afara altor evenimente revoluţionare ale epocii moderne. Aici mişcarea revoluţionară a cunoscut o puternică amploare. După realizarea statului naţional unitar, odată cu unirea Ardealului cu România, Clujul a jucat un rol tot mai important în mişcarea revoluţionară, apoi în crearea partidului comunist,

în toate luptele de clasă care s-au desfăşurat în anii regimului burghezo-moşieresc. Cunoaştem cu toţii aceste evenimente, lupta revoluţionarilor clujeni. Cunoaştem faptul că oamenii muncii din Cluj — români, maghiari, germani — în 1940 s-au ridicat într-o strînsă solidaritate împotriva Dictatului de la Viena, pentru apărarea integrităţii naţionale a României. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!").*

Printr-o coincidenţă, în această lună se împlinesc şi 30 de ani de cînd Clujul a fost eliberat, prin lupta armatelor române, împreună cu cele sovietice, de sub dominaţia hitleristă şi horthistă, de cînd oamenii muncii din Cluj s-au alăturat luptei pentru zdrobirea definitivă a fascismului, aducîndu-şi contribuţia preţioasă la victoria asupra Germaniei hitleriste. *(Aplauze puternice, prelungite, urale).*

Desigur, faţă de vechea aşezare de acum 1 850 de ani, Clujul de astăzi — al doilea oraş ca mărime al României — s-a transformat radical. În anii socialismului, Clujul a devenit un puternic centru industrial, ştiinţific, cultural, în care toţi oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, se bucură din plin — la fel ca întregul nostru popor — de cuceririle mărețe ale orînduirii socialiste! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceauşescu—P.C.R.!").*

Privind trecutul Clujului, se poate spune că oraşul — ca dealtfel în general ţara noastră, care, de-a lungul istoriei, a avut multe de îndurat — a reuşit de fiecare dată să se refacă, să devină mai frumos, mai mîndru, la fel ca legendara pasăre Phoenix, care renăştea din propria-i cenuşă. Într-adevăr, poporul nostru a reuşit întotdeauna să renască, să se dezvolte şi să păşească mai ferm înainte, dovedind vigoare şi hotărîrea de a-şi asigura un loc demn în lume. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!").*

Iată de ce pentru a sublinia și — aș putea spune — pentru a eterniza trecutul glorios și măreț al municipiului dumneavoastră, Comitetul Executiv al Comitetului Central al partidului a hotărît să aprobe propunerea Comitetului județean de partid Cluj de a se adăuga la numele municipiului Cluj și străvechea denumire Napoca; astfel, municipiul Cluj va căpăta numele de municipiul Cluj-Napoca. *(Aplauze puternice, urale prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*. Am ținut ca Decretul pentru acordarea acestui nume să îl semnez chiar la această adunare populară. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu și poporul!")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

Acest eveniment istoric în viața municipiului dumneavoastră are loc în anul cînd am sărbătorit cea de-a XXX-a aniversare a răsturnării dictaturii fasciste și eliberării țării de sub dominația Germaniei hitleriste. Sînt cunoscute marile realizări din anii construcției socialiste. Clujul a cunoscut și el în acești ani o puternică dezvoltare. Am vizitat astăzi — în treacăt, desigur — expoziția realizărilor din Cluj și am putut constata măreţele succese obținute în toate domeniile de activitate, începînd cu industria. Aceste realizări sînt parte componentă a marilor succese dobîndite în făurirea noii orînduiri, socialiste, de întregul nostru popor, care demonstrează prin munca sa creatoare că poate conduce destinele țării mai bine, cu rezultate strălucite, cu mult mai bune decît odinioară clasele asupritoare. Ele arată că, devenit stăpîn pe destinele sale, poporul își poate făuri o viață liberă, așa cum dorește. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Am constatat cu multă satisfacție succesele realizate în municipiul și județul Cluj, în transpunerea în viață a hotărîrilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale, în înfăptuirea planului cincinal. M-a bucurat mult că o serie de întreprinderi au realizat cincinalul în patru ani, că altele îl vor realiza în mai puțin de patru ani și jumătate și că — pe total — județul dumneavoastră va realiza cincinalul înainte de termen. Se cunoaște, dealtfel, că un număr mare de județe au de acum un avans de trei-patru, chiar de cinci luni față de prevederile cincinalului. Aceasta demonstrează că angajamentele luate de oamenii muncii cu prilejul Conferinței Naționale de a realiza cincinalul înainte de termen se înfăptuiesc cu succes, că stă în puterea noastră de a munci mai bine, de a obține rezultate superioare în toate domeniile, de a face astfel ca societatea noastră socialistă să se dezvolte mai rapid, să asigure creșterea continuă a bunăstării și fericirii întregului nostru popor! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Toate succesele obținute în anii construcției socialismului, măreţele realizări din acest cincinal demonstrează o dată mai mult justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, care aplică în mod creator legitățile generale ale socialismului la condițiile concrete ale țării noastre, ținînd seama de dorința și voința celor ce muncesc în patria noastră. *(Aplauze prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Realizarea cu succes a prevederilor stabilite de Congresul al X-lea și Conferința Națională demonstrează realismul acestor sarcini și, totodată, forța creatoare a clasei noastre muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor, care înfăptuiește neabătut politica internă și externă a partidului nostru — politică ce cores-

punde pe deplin năzuințelor vitale ale întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

Ne mai desparte de Congresul al XI-lea al partidului mai puțin de o lună și jumătate. Întregul partid și popor întîmpină Congresul cu rezultate tot mai importante în toate domeniile de activitate, cu hotărîrea fermă de a înfăptui neabătut programul de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră.

După cum cunoașteți, Programul partidului și Directivele Congresului al XI-lea prefigurează măreţul viitor al patriei noastre socialiste. Aceste documente dau o perspectivă clară mersului tot mai ferm înainte al patriei noastre pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, a înaintării spre comunism, spre asigurarea unei civilizații tot mai avansate, a unui loc tot mai demn pentru națiunea noastră socialistă în rîndul națiunilor socialiste, al tuturor națiunilor planetei noastre. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Cunoașteți prevederile Programului și Directivelor, nu mă voi referi acum la ele. Voi menționa doar faptul că și municipiul Cluj-Napoca și județul Cluj vor cunoaște o puternică dezvoltare în cincinalul viitor. Aceasta va cere, desigur, în continuare eforturi serioase din partea organizațiilor de partid, a comitetului municipal, a comitetului județean, a tuturor oamenilor muncii pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a prevederilor Programului și Directivelor, pentru a aduce în continuare o contribuție tot mai importantă la mersul înainte al patriei noastre, la ridicarea ei pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze prelungite; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Și în cincinalul următor, ca dealtfel în întreaga perioadă a înfăptuirii Programului partidului, vom acorda o atenție deosebită dezvoltării raționale a forțelor de producție pe întreg teritoriul patriei. În toate județele și zonele țării, considerînd că aceasta constituie o cerință obligatorie pentru făurirea societății comuniste în patria noastră, pentru asigurarea unei reale egalități în drepturi între toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate. Considerăm că nu se poate vorbi de egalitate în drepturi atunci cînd nu este garantată principala egalitate, dreptul la muncă, cînd nu sînt asigurate condiții egale de învățătură, posibilitatea fiecăruia de a participa în toate domeniile de activitate la viața statului nostru socialist. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Printre realizările de mare însemnătate ale politicii partidului nostru se numără rezolvarea, în spiritul concepției marxist-leniniste, a problemei naționale, asigurarea deplinei egalități în drepturi între toți cetățenii patriei noastre. Această politică, înscrisă în Programul partidului, este chemată să întărească și mai mult unitatea de granit a tuturor oamenilor muncii, a întregului popor în lupta pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru comunism, pentru bunăstarea și fericirea întregii noastre națiuni. *(Aplauze îndelungate)*.

Am acordat și acordăm o atenție deosebită perfecționării conducerii și planificării unitare a întregii activități economico-sociale, acționăm pentru a crea și îmbunătăți formele organizatorice care asigură participarea activă, plenară a maselor largi populare la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, a întregii țări, la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului nostru. Pornim în mod consecvent de la principiul socialist că

orînduirea nouă se poate realiza numai împreună cu poporul și pentru popor! În aceasta constă esența democrației noastre socialiste! *(Aplauze, urale; se scandează „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Vom acționa și în viitor — așa cum se subliniază în Programul partidului — pentru lărgirea continuă a democrației socialiste. Sîntem ferm hotărîți să asigurăm ca practica ce s-a încetățenit în ultimii ani, de a ne consfătui cu partidul și cu poporul asupra tuturor domeniilor, să devină o regulă generală a activității partidului și statului nostru socialist. Numai așa vom avea garanția că politica partidului corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu și poporul!")*.

Acordăm o mare atenție dezvoltării învățămîntului, științei, culturii, pornind de la faptul că făurirea orînduirii celei mai avansate din lume nu se poate face decît pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii din fiecare epocă. Vom pune deci la baza activității viitoare cele mai înaintate cuceriri ale revoluției tehnico-științifice contemporane, acționînd cu toată fermitatea pentru ca știința românească — care a dat în trecut mult pentru dezvoltarea țării noastre și pentru știința și cultura universală — să joace un rol tot mai important în dezvoltarea socialistă și comunistă a poporului nostru, să aducă un aport tot mai însemnat la patrimoniul mondial al culturii și civilizației. *(Aplauze și urale îndelungate)*.

Tot ceea ce realizăm, tot ceea ce ne propunem să înfăptuim în viitor are drept scop fundamental ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. Cunoașteți cum se înfăptuiesc și în acest domeniu prevederile actualului cincinal. Pe baza măsurilor luate în această vară privind creșterea retribuției generale și, în acest cadru, sporirea mai substanțială a retribuțiilor mici, veniturile reale ale oamenilor muncii vor fi în 1975 cu 3 sau 4% mai mari decît am avut în vedere în planul cincinal, asigurîndu-se un spor de circa 23—24%, față de circa 20% cît se prevede, după cum cunoașteți, în cincinal. Aceste realizări demonstrează cu toată claritatea consecvența și fermitatea cu care partidul nostru înfăptuiește principiile de echitate socialistă, asigurînd condiții tot mai bune de viață pentru întregul nostru popor. După cum cunoașteți, Programul și Directivele pun în centrul activității viitoare bunăstarea omului, a întregului popor. Pornim de la faptul că bunăstarea fiecăruia nu se poate realiza decît pe baza ridicării gradului general de dezvoltare, a bunăstării tuturor oamenilor muncii, a întregului popor. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

Preocupîndu-ne de asigurarea construirii în cele mai bune condiții a socialismului în patria noastră, nu uităm nici un moment de îndatoririle noastre internaționale. Pornim întotdeauna de la faptul că între politica internă și cea internațională există o strînsă unitate dialectică, că succesele pe care fiecare țară socialistă le obține în construirea noii orînduiri sînt, în același timp, o contribuție la cauza generală a socialismului, la creșterea prestigiului lui în lume, la asigurarea progresului și păcii generale. *(Aplauze și urale îndelungate)*.

Acționăm cu fermitate pentru dezvoltarea colaborării cu toate țările socialiste, considerînd că aceasta constituie o necesitate pentru dezvoltarea generală a fiecărei țări, pentru cauza progresului și păcii în lume. Desigur, ne preocupăm în mod deosebit de a dezvolta relațiile și colaborarea cu vecinii noștri — Uniunea Sovietică,

Republica Populară Ungară, Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, Republica Populară Bulgaria. Fiind vecini, trebuie să conlucrăm tot mai strîns, să dezvoltăm și să întărim colaborarea și prietenia popoarelor noastre, aducînd astfel o contribuție tot mai mare, fiecare în parte, la cauza generală a socialismului. *(Aplauze puternice).*

Promovăm largi relații cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care și-au cucerit independența și luptă pentru dezvoltarea lor economică, socială de-sine-stătătoare. Considerăm că extinderea acestei colaborări, pe principii noi, de egalitate, constituie un factor de o deosebită importanță atît pentru dezvoltarea fiecărui popor, cît și pentru lupta împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului. *(Aplauze puternice).*

Pornind de la realitățile lumii contemporane și acționînd în spiritul coexistenței pașnice, dezvoltăm, de asemenea, colaborarea cu statele capitaliste dezvoltate, cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială, considerînd că aceasta corespunde pe deplin intereselor fiecărui popor, cauzei generale a progresului și păcii.

Așezăm la baza relațiilor internaționale ale țării noastre principiile deplinei egalități în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, pronunțîndu-ne cu toată fermitatea pentru renunțarea la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state. Considerăm că numai pe baza acestor principii se pot construi relații de largă colaborare, se poate asigura pacea întregii lumi. *(Aplauze puternice, urale).*

Trăind în Europa, sîntem vital interesați în realizarea unor relații interstatale noi pe continent, în succesul Conferinței general-europene, în crearea condițiilor ca fiecare națiune să se poată dezvolta nestingherit, conform voinței sale, aducîndu-și, totodată, contribuția activă la dezvoltarea generală a societății umane.

Ne pronunțăm cu hotărîre pentru soluționarea pe cale pașnică a conflictelor și stărilor de încordare din Orientul Mijlociu, din Cipru, cît și în alte zone ale lumii, pentru o pace trainică, dreaptă, care să asigure fiecărui popor independența și suveranitatea. În acest cadru ne pronunțăm și pentru soluționarea problemei poporului palestinean în conformitate cu dorința sa de a trăi liber și independent. *(Aplauze puternice).*

Una din problemele cele mai complexe ale situației internaționale actuale este cea a subdezvoltării. România se pronunță pentru o acțiune hotărîtă de lichidare a împărțirii lumii în țări dezvoltate și țări slab dezvoltate, în bogați și săraci. Ne pronunțăm pentru o politică care să ducă treptat la înlăturarea acestei situații anormale, la dezvoltarea mai rapidă a țărilor rămase în urmă. Numai pe această cale se poate asigura cu adevărat o colaborare trainică și egală în drepturi între națiuni. În această ordine de idei, ne pronunțăm cu hotărîre pentru o nouă ordine economică și politică internațională, pentru participarea activă a tuturor statelor la soluționarea problemelor complexe care preocupă astăzi omenirea. Pornim de la faptul că actualele probleme economice, criza economică și financiară, problema materiilor prime, a energiei, problemele inflației nu se pot soluționa decît prin așezarea pe baze noi a relațiilor dintre state, prin realizarea unui raport just, echitabil între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, printr-o folosire mai rațională a resurselor naturale care să asigure progresul fiecărui popor. Numai în acest context omenirea va putea să învingă greutățile și să soluționeze problemele complexe ale situației economice de astăzi, să asigure progresul general.

Ne pronunțăm cu toată hotărîrea împotriva politicii imperialiste de forță și dictat. Viața cere ca această politică veche să fie lichidată cu desăvîrșire. Istoria demonstrează zi cu zi, ceas de ceas — am putea spune — că tot ce s-a clădit pe forță, dictat și presiune de orice fel s-a prăbușit pînă la urmă sub loviturile luptei popoarelor, a maselor largi populare. Toate marile imperii care își prevedeau o viață veșnică s-au prăbușit — după cum se cunoaște — unul după altul, pe ruinele acestor imperii care subjugau popoarele s-au ridicat națiuni libere, independente.

Viața demonstrează că nu politica de dominație imperialistă și colonialistă, de asuprire și subjugare a altor popoare, ci politica de independență, de respectare a dreptului fiecărui popor de a-și clădi viața în mod liber corespunde cerințelor dezvoltării istorice, năzuinței fiecărui popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Putem spune că astăzi, mai mult ca oricînd, viitorul omenirii este legat nemijlocit de realizarea unei politici noi, a unei noi ordini economice și politice, de respectare a dreptului fiecărui popor de a fi liber pe destinele sale, de a-și făuri viața așa cum dorește, fără nici un amestec din afară. *(Vii aplauze).*

Noua ordine nu se poate realiza pe vechile principii și practici de dominație și inegalitate. Aceasta nu înseamnă nouă ordine, ci încercarea, în forme noi, de a perpetua vechea ordine de dominație și asuprire! Noua ordine presupune principii noi, de egalitate, de respect al voinței și libertății fiecărei națiuni! Pe această bază omenirea, în ciuda tuturor acelora care se mai gîndesc la vechea ordine, va înfăptui relații noi în viața internațională. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Trebuie să ținem seama permanent de cerințele obiective, de legile dezvoltării economico-sociale — și să acționăm în concordanță cu necesitățile obiective pentru a asigura mersul înainte. Fără îndoială că realizarea unei noi ordini, a unor noi relații internaționale nu este un lucru ușor. Este adevărat, în ultimii ani s-au realizat pași spre destindere. Dar, așa cum am mai menționat și în alte împrejurări, nu sîntem decît la început. Nu trebuie să ne facem iluzii, ci să ne unim eforturile pentru a asigura continuarea cursului spre destindere, înfăptuirea unor relații noi în viața internațională. Iată de ce România socialistă este hotărîtă să-și aducă și în viitor contribuția activă la lupta generală a popoarelor pentru o lume mai bună și mai dreaptă, pentru pace și colaborare! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!“).*

Trebuie să ținem seama că ne aflăm, într-adevăr, într-o eră nouă — era eliberării popoarelor de sub orice dominație și asuprire socială și națională. Așa cum spunea un mare poet, trebuie să nu uităm niciodată că „viața și robia nu pot sta împreună, nu e totodată pace și furtună“. Trebuie să fim luptători fermi, dîrji împotriva robiei și asupririi de orice fel! Dealtfel, în zilele noastre nimeni nu mai poate justifica, sub nici o formă, dominația și asuprirea altor popoare, oricîte încercări de a falsifica istoria și prezentul ar face.

Doresc să adresez calde felicitări forțelor progresiste portugheze, poporului portughez, care a înțeles că el însuși trebuie să lupte pentru lichidarea dominației colonialiste! *(Vii aplauze).* Salutăm popoarele din Angola, din Mozambic, din Guineea-Bissau pentru faptul că unele și-au dobîndit, iar altele sînt pe cale de a-și dobîndi independența deplină! Exemplul poporului portughez demonstrează o dată în plus justețea tezei marxiste, după care un popor care asuprește sau admite asuprirea altui popor de către clasele dominante nu poate fi nici el liber, că libertatea sa depinde de libertatea popoarelor asuprite! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Iată de ce, cu toate greutățile ce vor mai sta în calea făuririi noii ordini economice și politice, a destinderii, avem deplina convingere că masele largi, popoarele vor triumfa în această luptă măreață. Neîndoios, această luptă, istoricește, va învinge. Nu există forță în lume care să oprească mersul triumfal al popoarelor spre eliberarea deplină de sub orice asuprire — socială și națională —, spre o societate de națiuni egale, de oameni egali! *(Aplauze puternice, prelungite).* Realizarea acestor țeluri mărețe la care au visat timp de veacuri înaintașii noștri și spre care își ațintesc ochii popoarele din întreaga lume este astăzi posibilă prin lupta unită a forțelor progresiste, antiimperialiste de pretutindeni, a popoarelor care trebuie să-și ia soarta în propriile mîini. Ne pronunțăm cu hotărîre pentru întărirea unității și colaborării tuturor acestor forțe, pentru o largă colaborare internațională, pentru creșterea rolului Națiunilor Unite și al altor organisme internaționale, care să asigure participarea cu drepturi egale, la soluționarea problemelor, a tuturor națiunilor lumii, indiferent de mărimea lor. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Dragi tovarăși și prieteni,

Aș dori, în încheiere, să exprim încă o dată convingerea că și oamenii muncii din municipiul Cluj-Napoca și din județul Cluj, la fel ca întregul nostru popor, vor face totul pentru a întîmpina Congresul al XI-lea cu noi succese, că și în viitor își vor aduce contribuția tot mai importantă la înfăptuirea Programului și Directivelor ce vor fi adoptate de Congres. Cunosc bine organizația de partid din Cluj; cunosc, de asemenea, bine oamenii muncii din Cluj. Sînt convins că comuniștii, împreună cu toți oamenii muncii din Cluj, vor face totul pentru a fi la

înălțimea măreţelor sarcini ce stau în fața partidului și poporului nostru. *(Aplauze puternice, urale).*

Nu doresc să repet ce am spus recent la Hunedoara; dar doresc ca și organizațiile de partid, Conferința județeană de partid din Cluj să trimită la Congresul partidului pe cei mai buni dintre cei mai buni comuniști. Toți oamenii muncii să contribuie ca la Congresul partidului — care este de fapt congresul întregii noastre națiuni, pentru că elaborează programul națiunii noastre de înaintare spre comunism — să fie trimiși reprezentanți care să asigure, prin voința unită a tuturor participanților la Congres, a întregului popor, victoria comunismului în România! *(Aplauze, urale prelungite).*

Cu aceste gînduri și îndemnuri, vă urez încă o dată noi și noi succese în întreaga dumneavoastră activitate, în viața dumneavoastră! Multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze și urale prelungite; se scandează: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — P.C.R!". Cei prezenți la marea adunare populară ovaționează într-o atmosferă de puternic entuziasm pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DIN MUNICIPIUL BAIA MARE

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Maramureș

— 16 octombrie 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor din municipiul Baia Mare și județul Maramureș un salut călduros din partea Comitetului Central, a Consiliului de Stat, a guvernului, precum și a mea personal. *(Aplauze, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Ne aflăm în Baia Mare într-o vizită de lucru pentru a ne consfătui cu activul de partid, cu oamenii muncii, cu toți cetățenii asupra felului în care s-a desfășurat activitatea de pînă acum și asupra a ceea ce avem de făcut în continuare pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea pentru cincinalul 1971—1975.

Am ascultat cu multă satisfacție cele spuse aici de primul secretar, că municipiul Baia Mare și județul Maramureș se prezintă la Congresul al XI-lea al partidului — care va avea loc în curînd — cu succese remarcabile în îndeplinirea cincinalului înainte de termen, că angajamentul luat de a realiza cincinalul în patru ani și jumă-

tate se îndeplinește în bune condiții. *(Aplauze puternice, urale).*

Pentru toate rezultatele pe care le-ați obținut pînă acum în realizarea cincinalului, în îndeplinirea sarcinilor de cinste care v-au revenit în toate domeniile de activitate, doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor oamenilor muncii din Baia Mare și din Maramureș felicitări și urări de noi și noi succese ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Deoarece programul întocmit și timpul pe care îl avem la dispoziție nu ne-a permis să vizităm și Cavnicul, am folosit prilejul acestei adunări populare pentru a înmîna minerilor de la exploatarea minieră Cavnic, care împlinește 600 de ani de activitate, „Ordinul Muncii" clasa I. Aceasta, atît ca simbol al îndelungatei activități de minerit, cît și, îndeosebi, ca o apreciere a activității minerilor din Cavnic în anii construcției socialiste, a muncii depuse în acest cincinal pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului. Pentru toate acestea le adresez calde felicitări și le urez noi și noi succese. Rog pe tovarășii prezenți aici să transmită minerilor din Cavnic și familiilor lor cele mai calde felicitări, urări de noi succese și multă sănătate, precum și salutul mineresc „noroc bun!" *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Dragi tovarăși și prieteni,

Sînt bucuros că și Baia Mare și județul Maramureș, alături de multe județe din țara noastră, au rezultate bune în înfăptuirea cincinalului înainte de termen. Toate realizările obținute de întregul nostru popor demonstrează justețea politicii partidului de industrializare, de dezvoltare a tuturor sectoarelor de activitate, de amplasare rațională a industriei și, în general, a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Aceasta creează condiții pentru ri-

dicarea la o viață nouă a tuturor localităților, a întregului nostru popor. *(Aplauze puternice, prelungite ; urale).*

Și în continuare, după cum ați putut cunoaște din Programul partidului și din Directivele ce urmează a fi dezbătute și aprobate de Congresul al XI-lea, prevedem dezvoltarea în ritm intens a întregii activități economice, a industriei socialiste. Municipiului Baia Mare și județului Maramureș le vor reveni sarcini importante pentru îndeplinirea prevederilor din aceste documente istorice. Se va asigura astfel ridicarea la un nivel superior de dezvoltare a acestor ținuturi, care întotdeauna s-au aflat în primele rînduri în lupta pentru înfăptuirea politicii partidului și statului nostru. *(Aplauze puternice).*

Nu doresc acum să mă refer pe larg la prevederile acestor documente, dar aș menționa că partidul acordă o atenție deosebită ridicării nivelului de trai material și spiritual al oamenilor muncii, al întregului popor — așa cum a acordat și în actualul cincinal. Cunoașteți că în urma măsurilor luate în acest an de Comitetul Central, nivelul de retribuție stabilit de Congresul al X-lea va fi nu numai realizat, dar chiar depășit. În 1975, toți oamenii muncii vor avea un venit cu 3—4% mai mare decît se prevăzuse în planul cincinal. Aceasta demonstrează grija și preocuparea permanentă a partidului nostru ca, pe măsura dezvoltării forțelor de producție, a întregii economii, să se asigure creșterea bunăstării poporului — țelul suprem al politicii partidului, esența însăși a societății socialiste pe care o edificăm în țara noastră. *(Aplauze prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").* În conformitate cu prevederile Programului și Directivelor, și în cincinalul următor vom asigura creșterea, în raport cu dezvoltarea întregii economii, a bunăstării tuturor oamenilor muncii din patria noastră. Depinde de noi toți ca tot ceea ce ne propunem să fie înfăptuit în cele mai bune condiții. De

aceea sînt necesare o mai bună organizare a activității, întărirea disciplinei în muncă, întărirea ordinii. Fiecare la locul său de muncă să facă totul pentru a-și aduce contribuția la activitatea colectivului, la opera întregului nostru popor ! *(Aplauze puternice).*

Avem, dragi tovarăși, în fața noastră o perspectivă minunată : edificarea în următorii ani a societății socialiste multilateral dezvoltate în patria noastră, înaintarea pe calea făuririi comunismului — cea mai avansată societate pe care a cunoscut-o omenirea. Toate aceste obiective mărețe însuflețesc întregul nostru popor. Putem avea deplina garanție că, înfăptuind neabătut politica Partidului Comunist Român — care corespunde pe deplin intereselor vitale ale națiunii noastre și pornește de la condițiile concrete ale României —, vom obține această victorie ! *(Aplauze puternice, urale).*

Sîntem pe deplin conștienți că tot ceea ce facem corespunde intereselor poporului nostru ; totodată, succesele României pe calea socialismului sînt o contribuție la cauza socialismului, la întărirea prestigiului și influenței sale în lume, la cauza generală a progresului și păcii. *(Aplauze prelungite, urale).*

Dragi tovarăși,

Mai avem pînă la Congresul al XI-lea o lună și 10 zile. Întregul popor întîmpină Congresul cu succese deosebite. Am constatat că nici dumneavoastră nu rămîneți mai prejos. Într-adevăr, dorim ca Congresul al XI-lea să rămînă în istorie nu numai prin adoptarea Programului și a Directivelor de dezvoltare economică, dar și ca o manifestare fermă a unității și voinței întregului partid și popor de a merge neabătut înainte pe calea ridicării României pe noi culmi de progres și civilizație, spre

comunism! *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Așa cum am menționat și la Hunedoara, dorim ca organizațiile de partid, comuniștii, oamenii muncii de pretutindeni — deci și cei din Baia Mare și din Maramureș — să fie prezenți la Congres cu delegați care să reprezinte voința dumneavoastră fermă de a înfăptui neabătut politica partidului în toate domeniile de activitate. Conferința județeană, care va avea loc în curînd, trebuie să fie conferința comuniștilor și a oamenilor muncii din Maramureș; ea trebuie să trimită la Congres pe cei mai buni dintre cei mai buni comuniști pentru a chibzui, împreună cu comuniștii din întreaga țară, cum să acționăm mai bine pentru înfăptuirea Programului de înaintare a României spre comunism. Sînt convins că într-adevăr conferința voastră va trimite la Congres pe cei mai buni, că ei vor face cinste oamenilor muncii din Maramureș! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cunosc bine organizația de partid din Maramureș, cunosc oamenii muncii din județul Maramureș. Sînt convins că nici în viitor ei nu vor rămîne mai prejos, că vor face totul pentru a fi în primele rînduri ale luptei pentru înfăptuirea Programului partidului, a politicii noastre interne și internaționale. *(Aplauze puternice, urale).*

Cu aceste gînduri și cu această convingere vă urez dumneavoastră, tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din Maramureș noi succese în activitatea viitoare, succes în viață. Multă sănătate, bunăstare și fericire! *(Urale puternice, aplauze; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!". Cei prezenți la adunare ovaționează cu entuziasm pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNT LA ADUNAREA POPULARĂ DIN SIGHETU MARMAȚIEI

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Maramureș

— 17 octombrie 1974 —

Dragi tovarăși,

Aș vrea, la început, să vă transmit un călduros salut din partea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a guvernului și din partea mea personal, să-mi exprim satisfacția pentru succesele înregistrate de oamenii muncii din această parte a țării în realizarea planului cincinal, pentru contribuția lor la dezvoltarea generală a economiei noastre naționale.

Pentru realizările pe care le-ați obținut în dezvoltarea economico-socială, în producția industrială doresc să vă adresez calde felicitări și urări de noi și noi succese în activitatea viitoare. *(Aplauze puternice).*

În urma vizitei pe care am făcut-o, e drept, ceva mai demult, s-a dezvoltat și industria din orașul dumneavoastră. Se ridică o nouă uzină de construcții de mașini, s-au dezvoltat construcțiile de locuințe. Orașul capătă o înfățișare nouă și modernă. Deci și în această parte a țării, pe acest străvechi pămînt strămoșesc, rezultatele

construcției socialismului, ale ridicării bunăstării poporului sînt vizibile peste tot.

Vizita noastră în orașul dumneavoastră se înscrie în preocuparea constantă a conducerii de partid și de stat de a se consfătui cu oamenii muncii, cu comuniștii asupra problemelor privind dezvoltarea țării. Sîntem în ajunul Congresului al XI-lea și dorim să discutăm împreună dacă documentele supuse spre dezbatere corespund dorințelor și năzuințelor națiunii noastre socialiste, dacă poporul consideră că ele asigură mersul tot mai ferm înainte al României socialiste spre comunism, spre civilizația cea mai înaltă, spre bunăstare și fericire. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Și aici, ca pretutindeni unde am fost în aceste zile, am constatat adeziunea unanimă la politica internă și externă a partidului. Am constatat că comuniștii, oamenii muncii aprobă documentele supuse Congresului al XI-lea — Programul, Directivele, Tezele —, în care sînt cuprinse și direcțiile politicii internaționale. Ele întrunesc adeziunea unanimă a partidului și poporului, deoarece sînt expresia politicii noastre de înaintare pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, pe calea comunismului, în colaborare strînsă cu toate țările socialiste, cu toate națiunile, spre o lume a păcii și colaborării. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Și Sighetului Marmației îi vor reveni în cincinalul viitor sarcini importante. Orașul dumneavoastră va cunoaște o dezvoltare industrială și o dezvoltare generală; aceasta va ridica bunăstarea fiecărui locuitor pe o treaptă superioară, odată cu ridicarea nivelului de trai al întregului nostru popor. Sînt convins că oamenii muncii din Sighet vor face totul pentru a-și îndeplini în cele mai

bune condiții sarcinile viitoare, aducînd o contribuție tot mai mare la progresul general al României socialiste.

Cu această convingere, vă urez noi succese în activitatea dumneavoastră, multă fericire și sănătate. *(Aplauze puternice, prelungite. Se ovaționează puternic pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNT LA ADUNAREA POPULARĂ DIN ORAŞUL VIŞEU

Cu prilejul vizitei de lucru în judeţul Maramureş

— 17 octombrie 1974 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, locuitorilor din oraşul Vişeul de Sus, în numele Comitetului Central al partidului, al guvernului, precum şi al meu personal, un salut călduros şi cele mai bune urări. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !").*

În cadrul vizitei pe care am făcut-o în Maramureş şi în alte judeţe am ţinut să vizităm şi oraşul Vişeu, să ne întîlnim cu comuniştii şi cu oamenii muncii de pe aceste meleaguri strămoşeşti. Ne face o deosebită bucurie să constatăm că şi oamenii muncii din Vişeu — la fel ca cei din judeţul Maramureş, ca întregul popor — au rezultate bune în realizarea planului cincinal, că şi dumneavoastră aduceţi o contribuţie de preţ la realizarea de către judeţ a cincinalului înainte de termen. Pentru toate aceste rezultate vă adresez calde felicitări şi urări de noi succese ! *(Aplauze puternice, urale).*

Ne produce o deosebită satisfacţie faptul că şi în Vişeu se dezvoltă unele întreprinderi industriale, îndeosebi de

prelucrare a lemnului. În cincinalul următor se vor construi noi unităţi industriale, care vor contribui la ridicarea nivelului de dezvoltare a acestei părţi a ţării — aşa cum se dezvoltă întreaga noastră patrie ca rezultat al politicii marxist-leniniste de amplasare şi dezvoltare a forţelor de producţie pe întregul teritoriu. Pornim de la faptul că egalitatea în drepturi între toţi oamenii muncii, între toţi cetăţenii patriei, fără deosebire de naţionalitate, se poate realiza în cele mai bune condiţii în primul rînd printr-o dezvoltare puternică a forţelor de producţie, prin asigurarea de condiţii egale de muncă, de viaţă, de învăţămînt, în toate domeniile, pentru toţi cetăţenii. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceauşescu—P.C.R. !").*

Constatăm, de asemenea, cu multă satisfacţie că şi oraşul dumneavoastră, la fel ca toate oraşele ţării, se dezvoltă continuu ; se construiesc locuinţe noi, moderne, asigurîndu-se în felul acesta locuitorilor condiţii tot mai bune de viaţă.

Tot ceea ce se înfăptuieşte în oraşul dumneavoastră, ca şi în întreaga ţară, demonstrează preocuparea constantă a partidului şi guvernului de a asigura, pe măsura dezvoltării forţelor de producţie, ridicarea bunăstării materiale şi spirituale a întregului nostru popor ; demonstrează faptul că tot ceea ce facem este închinat omului, poporului, fericirii şi bunăstării întregii noastre naţiuni. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !").*

Şi în oraşul dumneavoastră, ca, dealtfel, în întregul judeţ, am constatat cu multă bucurie că organizaţiile de partid, toţi oamenii muncii acţionează cu mult entuziasm pentru întîmpinarea Congresului al XI-lea al partidului cu noi succese în activitatea lor, că documentele ce se dezbat astăzi de către întregul partid şi popor — Programul şi Directivele — se bucură de o apreciere şi o adeziune unanimă a comuniştilor şi oamenilor muncii din

Maramureș. Aceasta demonstrează că documentele Congresului corespund pe deplin intereselor vitale ale celor ce muncesc din țara noastră, ale întregului nostru popor, asigurînd înaintarea fermă pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, spre comunism, a patriei noastre, spre o viață tot mai îmbelșugată a întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!“).*

Sînt convins că și în viitor comuniștii, oamenii muncii din Vișeu, împreună cu toți comuniștii și oamenii muncii din Maramureș, cu întregul nostru popor, își vor îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile importante ce le vor reveni din hotărîrile Congresului al XI-lea al partidului. Am convingerea că și dumneavoastră veți aduce o contribuție tot mai importantă la dezvoltarea Vișeului, la dezvoltarea generală a țării, pășind în strînsă unitate spre înfăptuirea visului de aur înscris în documentele ce le vom adopta la Congres — comunismul. Fără îndoială, trebuie să lucrăm mai bine, să căutăm a gospodări mai bine tot ceea ce avem, pentru ca fiecare la locul său de muncă să poată spune cu mîndrie că și-a făcut datoria față de colectiv, față de oraș, față de comună, față de națiune, față de partid, față de cauza progresului și socialismului. *(Aplauze puternice).*

Avînd convingerea că în anii următori Vișeul va cunoaște o nouă dezvoltare, că oamenii muncii din județul Maramureș și din Vișeu își vor îndeplini în tot mai bune condiții sarcinile de cinste și onoare ce le vor reveni, vă urez succese tot mai mari în activitatea viitoare, multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze puternice, urale, se scandează îndelung: „Ceaușescu — P.C.R.!“, „Ceaușescu și poporul!“; se ovaționează puternic pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

*

În această atmosferă de mare entuziasm, o tînără fată, în portul străvechi al acestor meleaguri, dă glas sentimentelor de aleasă prețuire și stimă ale locuitorilor din această parte a țării față de tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu, oferindu-le, potrivit datinei locului, țesături lucrate de mînă după meșteșugul moștenit din generație în generație.

Acest moment atît de grăitor pentru simțămintele și gîndurile maramureșenilor este trăit cu mare bucurie de toți cei prezenți, care, minute în șir, ovaționează pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Adresîndu-se celor prezenți, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a spus:

Dragi tovarăși,

Doresc să vă mulțumesc mult, și apreciez aceste țesături — adevărate opere de artă populară — ca o expresie a angajamentului dumneavoastră de a păstra portul strămoșesc, obiceiurile strămoșești și de a merge într-o strînsă împletire cu ceea ce este nou, bazîndu-ne pe tradiții, pe ceea ce au făcut strămoșii noștri în trecut, pentru că numai așa vom construi o societate socialistă puternică.

Păstrați deci obiceiurile, porturile strămoșilor, strămoșilor strămoșilor noștri, care să rămînă întotdeauna în amintire. Vă doresc să nu uitați niciodată aceasta. *(Aplauze puternice, ovații; urale).*

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA SATU MARE

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Satu Mare

— 17 octombrie 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor din municipiul și județul Satu Mare un salut călduros și cele mai bune urări din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului, precum și din partea mea. *(Urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Este o deosebită bucurie pentru mine să mă întîlnesc din nou cu membrii de partid, cu oamenii muncii din Satu Mare. Bucuria și satisfacția sînt și mai mari constatînd că sarcinile ce revin sătmărenilor din hotărîrile Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale se îndeplinesc cu succes, că și Satu Mare s-a înrolat și a obținut rezultate bune în marea întrecere pentru realizarea cincinalului înainte de termen. *(Urale puternice)*.

În cadrul politicii generale de industrializare, de amplasare a forțelor de producție în toate județele, pe întreg teritoriul țării — și județul Satu Mare a cunoscut o dezvoltare impetuoasă. De la o producție de 2,1 miliarde de

lei în 1965 a ajuns la 3,5 miliarde în 1970 și va ajunge la 7,2 miliarde în 1975. Aceasta este o ilustrare grăitoare a justeței politicii marxist-leniniste a partidului nostru de ridicare la o viață nouă a tuturor județelor și localităților țării, de creare a condițiilor materiale pentru o adevărată egalitate în drepturi între toți cetățenii României socialiste, fără deosebire de naționalitate. *(Urale puternice, aplauze ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Am vizitat astăzi două întreprinderi : fabrica de mobilă și uzinele mecanice. Mi-a făcut o deosebită plăcere să constat că aceste întreprinderi au rezultate bune în activitatea lor. O deosebită satisfacție mi-a produs faptul că uzinele mecanice au realizat în ultimii ani progrese însemnate ; ele produc astăzi utilaje de mai mare complexitate, au realizat succese în buna organizare a producției și a muncii, în ridicarea nivelului tehnic al producției, obținînd, în mai puțin de trei ani, o dublare a producției. În aceeași situație se găsesc de fapt și alte întreprinderi, pe care, din cauza timpului scurt, nu le-am putut vizita de data aceasta. Cunosc însă bine aceste întreprinderi și știu că oamenii muncii, colectivele respective au obținut succese importante. Ca rezultat al acestor succese obținute de toate întreprinderile, județul Satu Mare are un avans de aproape 120 de zile față de planul cincinal și se poate înscrie în continuare în marea luptă pentru realizarea cincinalului, de către un număr cît mai mare de județe, în patru ani și jumătate. *(Aplauze puternice, urale)*.

Mă bucură, de asemenea, faptul că și țărănimea cooperatistă, lucrătorii și tehnicienii din agricultură, întreaga țărănime au obținut rezultate bune în ultimii ani.

Pentru toate aceste rezultate — rod al eforturilor tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, al activității desfășurate de organizațiile de partid pentru unirea tuturor forțelor în lupta pentru înfăptuirea hotărîrilor Con-

gresului al X-lea și ale Conferinței Naționale — doresc să adresez tuturor oamenilor muncii din Satu Mare cele mai calde felicitări și urări de noi succese în activitatea viitoare! *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Mai avem puțin timp pînă la Congresul al XI-lea. După cum se cunoaște, în întreaga țară, atît în organizațiile de partid cît și în adunările și reuniunile oamenilor muncii, se dezbat istoricele documente ce vor fi supuse Congresului al XI-lea — Programul partidului și Directivele de dezvoltare economico-socială a țării în anii 1976—1980 și în perspectivă pînă în 1990. Din dezbaterile care au avut loc atît în adunările de partid cît și în adunările oamenilor muncii reiese aprobarea unanimă a acestor documente, care prefigurează în mod minunat viitorul de aur al țării, victoria comunismului în România. *(Urale puternice, aplauze; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!")*.

Vizitele de lucru pe care le-am efectuat în ultimul timp — printre care și vizita de astăzi din orașul și județul dumneavoastră — ne-au dat posibilitatea să constatăm cu cît entuziasm și cu cîtă hotărîre întîmpină oamenii muncii Congresul al XI-lea. Am văzut preocuparea de a întîmpina Congresul cu rezultate cît mai bune în realizarea planului, în toate domeniile de activitate, chibzuind ce trebuie făcut în viitor, cum să fie organizată mai bine activitatea în vederea înfăptuirii sarcinilor ce vor fi trasate de Congresul al XI-lea al partidului. *(Aplauze; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Fără îndoială că este o mare satisfacție și mîndrie pentru toți oamenii muncii să se poată prezenta cu fruntea sus la Congresul partidului — de fapt, la congresul poporului — și să raporteze despre rezultatele pe care le-au obținut în ridicarea generală a țării și, pe această

bază, în creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor.

Putem, într-adevăr, constata cu multă satisfacție că odată cu dezvoltarea economică generală se înfăptuiesc și prevederile Congresului al X-lea cu privire la creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului popor. Recentele măsuri ale Comitetului Central cu privire la creșterea retribuției generale și la sporirea mai substanțială a retribuțiilor mici asigură ca în 1975 toți oamenii muncii să beneficieze de o creștere generală, ce va fi mai mare decît cea prevăzută de Congresul al X-lea al partidului. *(Urale, aplauze)*.

Avînd satisfacția pentru tot ceea ce am realizat, nu putem, desigur, să nu vorbim și de faptul că mai există o serie de lipsuri, mai sînt unele aspecte negative în activitatea noastră; dacă asemenea neajunsuri nu s-ar fi manifestat, rezultatele noastre ar fi fost și mai bune. De aceea, acum, cînd discutăm împreună ce am făcut și ce trebuie să facem în viitor, este necesar să vorbim și de faptul că se impun intensificate eforturile pentru ridicarea continuă a nivelului de calificare, a nivelului tehnic și de pregătire generală a oamenilor muncii. Marile sarcini de creștere a producției, de ridicare a nivelului tehnic al activității noastre generale — puse de Program și Directive —, cît și contextul general al revoluției tehnico-științifice contemporane cer ridicarea nivelului de cunoștințe al fiecărui om al muncii din patria noastră. Iată de ce prima problemă ce se pune în momentul de față este de a face totul pentru ridicarea nivelului de cunoștințe, astfel încît cincinalul următor să fie cincinalul ridicării nivelului tehnic, al calității, al eficienței întregii noastre activități. *(Urale, aplauze puternice)*.

Este necesar, totodată, să chibzuim mai bine cum să gospodărim atît mijloacele pe care le avem astăzi, cît și

ceea ce vom construi mîine, cum să gospodărim eficient fiecare leu, fiecare gram de materie primă și de material. Fiecare colectiv de oameni ai muncii are în stăpînirea sa, în gospodărirea sa o parte a avuției generale a întregului popor. De felul cum fiecare colectiv, fiecare om al muncii, fiecare organizație de partid, fiecare director va ști să acționeze depinde progresul mai rapid al patriei noastre. Iată de ce trebuie să intensificăm eforturile pentru gospodărirea cu chibzuință și eficiență a întregii noastre avuții, pentru creșterea pe această cale a venitului național și, ca urmare, a nivelului general de dezvoltare a țării, a bunăstării întregului nostru popor. *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Am obținut rezultate bune în perfecționarea organizării conducerii diferitelor sectoare de activitate. Am încetățenit principiul conducerii colective, am creat organisme colective în toate unitățile economice și sociale. Se asigură o participare tot mai largă a oamenilor muncii la întreaga activitate de conducere a societății noastre socialiste. Dealtfel, nici nu este de conceput realizarea unei societăți socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului, fără a așeza la baza activității generale, atît cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, cît și conducerea colectivă, participarea întregului popor la edificarea noii orînduiri. Socialismul și comunismul nu se pot realiza decît acționînd împreună, într-o strînsă unitate, cu întregul popor și pentru popor! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Este de înțeles că toate aceste probleme ne privesc deopotrivă pe toți — muncitori, țărani, intelectuali, cetățeni ai patriei noastre, indiferent de locul și funcția pe care o au în stat, indiferent de naționalitate. Acestea

sînt problemele noastre comune și trebuie ca, într-o deplină unitate, să acționăm, fiecare la locul său de muncă, pentru a ne îndeplini în cît mai bune condiții sarcinile și răspunderile ce le avem. Fără îndoială că cei cărora partidul și statul le încredințează răspunderi într-un domeniu sau altul trebuie să facă totul pentru a corespunde acestei încrederi, pentru a se achita cu cinste de sarcinile încredințate, raportînd întotdeauna oamenilor muncii, poporului cum își îndeplinesc obligațiile. *(Aplauze, urale îndelungate; se scandează: „Ceaușescu și poporul!").* Tocmai pornind de la aceste considerente, de la Programul minunat pe care îl avem de înfăptuit în viitor, am insistat și insist pentru creșterea exigenței și spiritului de răspundere în toate domeniile de activitate. Am insistat și insist ca organizațiile de partid, colectivele de oameni ai muncii, organele colective de conducere din toate unitățile economice, sociale să-și întărească spiritul de răspundere. Să fim tot mai exigenți cu noi înșine, cu toți cei care au de îndeplinit o sarcină sau alta în societatea noastră socialistă!

Am chemat pe comuniști și pe oamenii muncii să-și sporească răspunderea în alegerea organelor de partid. Considerăm că birourile de partid, începînd de la organizații de bază, comitetele de partid — comitetele orășenești, comitetele județene — sînt, desigur, organe ale partidului, dar și ale întregului popor, pentru că de munca lor depinde felul în care se soluționează problemele în fiecare loc de muncă, în fiecare comună, în fiecare oraș, în fiecare județ. Iată de ce nu numai comuniștii, ci toți oamenii muncii, toți cetățenii trebuie să contribuie la alegerea în organele de conducere de partid — și în cele de stat, fără îndoială — a celor mai buni comuniști, a celor mai buni activiști, care dau garanția prin munca lor

din trecut, prin activitatea prezentă, prin preocuparea lor de a introduce și promova noul, că vor ști să asigure unirea eforturilor generale pentru înfăptuirea Programului de dezvoltare a țării, de înaintare spre comunism. *(Aplauze puternice, urale îndelungate).*

Am reținut cu multă satisfacție din cele spuse de primul secretar al județului că organizațiile de partid se pregătesc pentru conferința județeană de partid, fiind hotărîte să trimită la Congres delegați și reprezentanți care să acționeze cu fermitate pentru adoptarea Programului și Directivelor și afirmarea hotărîrii de a face totul pentru realizarea lor în viitor. *(Aplauze, urale îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Cunoașteți prevederile Programului și Directivelor. Și județul Satu Mare va înregistra o dezvoltare puternică în cincinalul următor. Cunoscînd bine organizația de partid și oamenii muncii din Satu Mare, sînt convins că — la fel ca în acest cincinal — vor acționa în continuare pentru înfăptuirea prevederilor de dezvoltare economico-socială a județului, a întregii țări. Sînt convins că veți face totul pentru a nu rămîne cu nimic mai prejos pentru a vă situa printre organizațiile de partid și județele fruntașe în înfăptuirea sarcinilor de dezvoltare a țării noastre. *(Aplauze, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Desigur că în aceste întîlniri, în aceste adunări populare dezbatem în primul rînd problemele privind dezvoltarea țării, deoarece principala răspundere a partidului nostru este înaintarea poporului pe calea socialismului și comunismului. Dar nu uităm nici un moment că avem, în același timp, răspunderea de a asigura țării noastre o politică de pace și colaborare internațională. Există o strînsă unitate dialectică între problemele interne și cele internaționale. Succesele pe care noi le obținem în făurirea socialismului, în ridicarea generală a țării noastre sînt, totodată, o contribuție la cauza generală a progresului și păcii în întreaga lume. *(Aplauze, urale).*

Tocmai pornind de la aceste considerente, atît în Program, cît și în Tezele Comitetului Central sînt abordate și problemele internaționale. Avem satisfacția să constatăm că și politica externă a partidului și statului nostru se bucură de aprobarea unanimă a întregului partid, a întregului popor, deoarece ea corespunde atît intereselor națiunii noastre socialiste, cît și cauzei socialismului, păcii și colaborării internaționale ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Nu doresc să mă refer acum la problemele internaționale ; voi menționa numai faptul că vom acționa și în viitor pentru a întări colaborarea cu toate țările socialiste și, desigur, în primul rînd cu vecinii noștri. Vom face totul pentru a dezvolta colaborarea cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Vom lupta pentru întărirea unității mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste, pentru o politică de pace și colaborare internațională, pentru dreptul fiecărui popor de a fi pe deplin stăpîn pe destinele sale, de a-și organiza viața așa cum dorește, fără nici un amestec din afară. *(Urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Dragi tovarăși și prieteni,

Aș dori să vă mulțumesc pentru manifestările călduroase cu care ne-ați întîmpinat. În toate acestea vedem o expresie a încrederii dumneavoastră — ca a întregului popor dealtfel — în politica partidului, o expresie a hotărîrii de a înfăptui neabătut această politică, care corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii noastre națiuni. *(Aplauze puternice, urale).*

Doresc, de asemenea, fără a anticipa asupra hotărîrilor Congresului, să mulțumesc organizațiilor de partid din Satu Mare pentru hotărîrea lor de a susține alegerea mea ca secretar general al partidului. *(Aplauze prelungite, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Prin aceasta mulțumesc tuturor sătmărenilor, a căror voință o exprimă hotărîrile organizațiilor de partid. Vă asigur că așa cum vor hotărî Congresul, partidul, poporul, așa va fi ! În ce mă privește, ca soldat al partidului, ca luptător pentru socialism și comunism, pentru independența și suveranitatea patriei noastre, pentru victoria comunismului în România, pentru pace și colaborare internațională, voi face totul, în orice împrejurări, pentru a servi partidul și poporul ! *(Aplauze prelungite, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

În încheiere, doresc să-mi exprim încă o dată convingerea că oamenii muncii din municipiul și județul Satu Mare vor înfăptui neabătut sarcinile actuale și de viitor. Urez tuturor sătmărenilor, tuturor comuniștilor și tuturor cetățenilor succese tot mai mari în activitatea viitoare, multă sănătate și multă fericire ! *(Aplauze prelungite, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !". Cei prezenți la adunare ovaționează puternic pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNT LA ADUNAREA POPULARĂ DE LA NEGREȘTI

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Satu Mare

— 17 octombrie 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor din capitala Țării Oașului și celor din Țara Oașului un salut călduros și cele mai bune urări din partea Comitetului Central al partidului, a guvernului, precum și a mea personal. *(Aplauze puternice).*

Este pentru mine o deosebită plăcere să mă întîlnesc din nou cu locuitorii Țării Oașului și să constat că și această parte a Republicii Socialiste România, acest străvechi pămînt românesc a pășit pe calea industrializării socialiste ca urmare a politicii partidului de dezvoltare economico-socială a tuturor localităților țării. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Am vizitat — desigur în treacăt — această fabrică a dumneavoastră. Mi-au produs satisfacție rezultatele obținute pînă acum. Ținînd seama de Programul și de perspectivele dezvoltării României în anii următori, sînt convins că întreprinderea dumneavoastră și Țara Oașului se vor dezvolta în continuare ; se vor construi noi unități industriale și economice și, la fel ca întreaga țară,

Oașul va merge în pas tot mai hotărît pe calea societății socialiste multilateral dezvoltate, spre comunism. *(Aplauze puternice).*

Sînt bucuros că întreprinderea dumneavoastră, deși e încă tînără, s-a angajat cu hotărîre în lupta pentru a realiza planul cincinal în 4 ani și jumătate. Acesta e un lucru bun. Doresc să vă felicit pentru rezultatele de pînă acum și să vă urez noi succese în activitatea viitoare. Ținînd seama de necesitățile în continuă creștere ale economiei naționale, va fi necesar ca întreprinderea să se perfecționeze, să treacă la prelucrarea mai fină a materiei prime, dînd țesături cu o folosință multiplă, inclusiv pentru satisfacerea unor necesități de îmbrăcăminte. Sînt convins că atît ministerul, cît și conducerea întreprinderii vor lua măsuri ca, în contextul planului de dezvoltare a industriei de țesături din in și cînepă, această întreprindere să ocupe un loc tot mai important. *(Aplauze puternice).*

Doresc încă o dată să vă urez noi succese în activitatea viitoare, în munca pentru a ridica și această parte a patriei noastre socialiste, Țara Oașului, la un nivel tot mai înalt de progres și civilizație, la o viață tot mai bună și îmbelșugată pentru toți locuitorii ei.

Vă doresc, de asemenea, să păstrați întotdeauna obiceiurile și tradițiile strămoșești, portul, cîntecele, felul de a fi al poporului nostru curajos, demn, hotărît să trăiască liber, independent, să înainteze în strînsă unitate spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Vă urez multă sănătate și multă fericire tuturor! *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — P.C.R.!").*

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN ORAȘUL BISTRIȚA

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Bistrița-Năsăud

— 17 octombrie 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Este o deosebită plăcere pentru mine să mă întîlnesc din nou cu oamenii muncii și cu comuniștii din Bistrița și din județul Bistrița-Năsăud și să vă adresez cu acest prilej dumneavoastră, tuturor locuitorilor din oraș și din județ un salut călduros din partea Comitetului Central, a guvernului, precum și din partea mea personal. *(Aplauze puternice, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Actuala vizită de lucru se înscrie în practica conducerii noastre de partid și de stat de a se consfătui în permanență cu activul de partid și de stat, cu oamenii muncii, cu toți locuitorii, cu întregul popor în legătură cu activitatea desfășurată, cu ceea ce avem de făcut pentru a asigura mersul tot mai hotărît înainte al patriei noastre pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării ferme spre comunism. *(Urale puternice; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!").*

Fiind în preajma Congresului al XI-lea, care este chemat să adopte documente de importanță istorică pentru viitorul patriei noastre socialiste — Programul parti-

dului și Directivele de dezvoltare economico-socială pînă în 1980 și în perspectivă pînă în 1990 —, am considerat că este bine și necesar să ne consfătuim și cu activul de partid și oamenii muncii din Bistrița pentru a vedea împreună cum s-au înfăptuit pînă acum hotărîrile Congresului al X-lea al partidului și ce trebuie să facem în continuare pentru realizarea sarcinilor ce vor fi trasate de Congresul al XI-lea. *(Urale puternice).*

Am vizitat trei dintre întreprinderile create aici în acest cincinal. Este adevărat, unele dintre ele sînt doar la începutul activității; dar de pe acum am constatat cu multă satisfacție că aceste întreprinderi obțin rezultate bune, că oamenii muncii — muncitorii, tehnicienii, inginerii —, conducerile colectivelor, organizațiile de partid se preocupă temeinic de buna funcționare a întreprinderilor, de realizarea planurilor de producție în conformitate cu studiile tehnico-economice aprobate. *(Aplauze, urale puternice).*

De fapt se poate spune că Bistrița, și în general județul Bistrița-Năsăud, de-abia în cincinalul 1971—1975 s-a înscris pe orbita industrializării socialiste. Dar și aici se văd de acum roadele politicii partidului nostru de amplasare rațională a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Se demonstrează justețea hotărîrilor privind reorganizarea teritorial-administrativă a țării, care au permis o mai bună amplasare a forțelor de producție și o conducere mai rațională a dezvoltării tuturor județelor și zonelor țării. *(Urale, aplauze; se scandează: „Ceaușescu și poporul !").*

În 1970 județul Bistrița-Năsăud realiza în industrie o producție de circa 800 000 000 de lei; la sfîrșitul acestui cincinal va avea o producție de aproape două miliarde de lei. Dacă primul secretar, comuniștii, oamenii muncii își vor ține angajamentul de a contribui la realizarea cincinalului înainte de termen, s-ar putea ca această producție să fie ceva mai mare de două miliarde la sfîrșitul anului viitor. Deci este o creștere de două ori și jumătate. Desigur, cifra de două miliarde nu este prea mare în comparație cu producția industrială a României; dar față de nivelul de la care s-a pornit, ea reprezintă un progres simțitor. Dealtfel, așa cum am menționat, aceste întreprinderi de-abia au intrat în funcțiune, de-abia încep să producă; ele au încă multe de făcut pentru a ajunge la capacitatea maximă, pentru a da tot ceea ce este posibil să dea cu mașinile și utilajele cu care au fost dotate. De aceea apreciez pe deplin posibil ca producția industrială din acest cincinal să depășească două miliarde de lei. Aș dori să vă adresez felicitări pentru realizările de pînă acum, precum și urarea de a obține succese tot mai mari în viitor. *(Urale puternice, aplauze).*

În Programul partidului și în Directivele de dezvoltare economico-socială în cincinalul următor și pînă în 1990 sînt cuprinse sarcini deosebit de mari pentru dezvoltarea în ritm înalt a economiei naționale. Comitetul Central a hotărît să se facă eforturi mai susținute pentru creșterea economică generală și, pe această bază, și a nivelului de dezvoltare a tuturor județelor, stabilind sarcina ca în 1980 nici un județ să nu aibă o producție industrială mai mică de 10 miliarde de lei. Printre județele care vor beneficia din plin de această hotărîre se află și județul Bistrița-Năsăud, care în 1980 urmează să aibă o producție de 5 ori mai mare față de 1975. Desigur, pentru aceasta, Bistrița, ca și alte județe, trebuie să facă eforturi susținute. *(Urale, aplauze puternice).*

În situația aceasta se găsesc și alte județe ale patriei noastre. Poate însă numai Bistrița își va spori producția de 5 ori. În unele județe producția va crește de 4, de 3 ori, de 2 ori și jumătate. De aceea, primul secretar are

dreptate vorbind de „cincinalul Bistriței". Trebuie să ținem însă seama că acest cincinal este cincinalul industrializării pe scară superioară a întregii țări, a tuturor zonelor țării — în care se înscrie, cu un ritm înalt, și județul Bistrița-Năsăud. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Într-adevăr, a realiza în cinci ani o asemenea creștere cere eforturi serioase. Se poate spune că Bistrița va crește din punct de vedere industrial asemeni lui Făt-Frumos, care creștea într-o lună cît alții într-un an. *(Vii aplauze).* Numai că, așa cum se spune în poveste, încă de mic Făt-Frumos se lua la trîntă cu urșii — și ieșea victorios. Și cei din Bistrița, dacă vor să crească în asemenea ritm, trebuie să se ia serios la trîntă cu greutățile, să fie hotărîți să le învingă și să obțină victoria! *(Aplauze puternice).* Cunosc bine organizația de partid, pe oamenii muncii din acest județ și sînt convins că ei vor lua toate măsurile, vor ști să unească toate forțele creatoare pentru a înfăptui în cele mai bune condiții aceste sarcini de cinste, de mare răspundere. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Încă în acest cincinal, odată cu industrializarea, orașul Bistrița, ca și alte localități, a început să se transforme în mod radical, să capete o înfățișare tot mai modernă, să asigure condiții de viață tot mai bune pentru oamenii muncii. Dacă asemenea lucruri s-au realizat în acest cincinal — cînd creșterea a fost de două ori și jumătate —, să ne închipuim cum va arăta orașul Bistrița în cincinalul următor, cînd va trebui să se realizeze o creștere de 5 ori a producției industriale, inclusiv sporirea numărului de muncitori, tehnicieni și ingineri. Și celelalte localități vor trebui, de asemenea, să se dezvolte, asigurînd condiții corespunzătoare de locuit și de viață pentru toți oamenii muncii. *(Aplauze puternice, urale).*

În această privință, organele de partid, consiliile populare vor trebui să chibzuiască bine, în conformitate cu legile țării, cu Legea sistematizării, care va fi adoptată în curînd de Marea Adunare Națională. Printr-o bună sistematizare și organizare a orașelor să facem ca ele să devină localități demne de epoca socialismului, de perspectiva comunismului pe care îl înfăptuim în țara noastră. *(Aplauze, urale).*

Ca rezultat al dezvoltării economico-sociale a întregii țări, partidul a luat măsuri tot mai hotărîte pentru înfăptuirea, în același timp, a prevederilor Congresului al X-lea cu privire la creșterea nivelului de trai, material și spiritual, al întregului nostru popor. Pe baza măsurilor adoptate în toți acești ani, retribuția oamenilor muncii va crește, depășind cu cîteva procente prevederile actualului plan cincinal. Aceasta demonstrează încă o dată că stă în puterea noastră ca, înfăptuind neabătut programul de dezvoltare economico-socială a patriei, muncind mai bine și gospodărind mai bine, cu mai multă eficiență mijloacele de care dispunem, să obținem creșterea mai rapidă a avuției socialiste, a venitului național și, pe această bază, să asigurăm ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor. *(Urale, aplauze prelungite).* Proiectele de Program și de Directive prevăd noi măsuri în această direcție. Dealtfel, întreaga politică a partidului, esența însăși a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a înaintării spre comunism este bunăstarea și fericirea omului, a întregii noastre națiuni socialiste. *(Aplauze puternice).*

Odată cu preocuparea de dezvoltare generală a țării, în atenția partidului a stat și stă permanent preocuparea de a perfecționa organizarea și conducerea întregii noastre societăți, de a crea cadrul organizatoric corespunzător participării maselor populare, a întregului popor la conducerea vieții economico-sociale. Pornim și în această pri-

vință, în mod ferm, de la concepția revoluționară marxistă după care socialismul și comunismul nu se pot realiza și nu se realizează decît împreună cu poporul și pentru popor, pentru fericirea lui. *(Urale, aplauze prelungite).*

Este necesar să ne preocupăm mai mult de îmbunătățirea activității în toate domeniile. Organizațiile de partid, comitetele orășenești și județene, consiliile populare, toate colectivele de oameni ai muncii trebuie să acționeze într-un spirit de mai mare exigență și răspundere, să întărească disciplina în muncă în toate domeniile. Fiecare la locul încredințat de partid, de popor, la locul său de muncă să-și facă permanent datoria, să-și aducă contribuția la înfăptuirea politicii generale de dezvoltare a țării pe calea socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, urale).*

Trebuie să ne preocupăm și mai intens de ridicarea nivelului de cunoștințe profesionale și tehnice, ținînd seama că conducerea uzinelor noi, dezvoltarea agriculturii cer oameni cu o înaltă calificare. Este adevărat, avem rezultate bune în învățămînt, în știință și cultură, dar trebuie să facem mai mult. Mai cu seamă dumneavoastră, cei din Bistrița, avînd în vedere dezvoltarea în ritm înalt care se prevede pentru județ în cincinalul următor, trebuie să vă dezvoltați în ritm înalt și din punctul de vedere al pregătirii profesionale, al acumulării de cunoștințe, să creșteți tot de cinci ori pentru a putea îndeplini marile sarcini pe care le aveți! *(Aplauze puternice, urale).*

Trebuie să se acționeze cu mai multă hotărîre pentru aplicarea principiilor socialiste, a eticii și echității socialiste, în toate domeniile de activitate, făcînd ca, într-adevăr, principiile ce călăuzesc activitatea partidului, orînduirea noastră socialistă să se reflecte în viața de zi cu zi a fiecărui colectiv, a fiecărui om al muncii. Să ne preocupăm de ridicarea nivelului politic și ideologic, de

dezvoltarea conștiinței socialiste, deoarece numai astfel se poate făuri omul nou, constructor al celei mai avansate societăți — om demn, mîndru, stăpîn pe destinele sale. *(Urale puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!").*

După cum vedeți, dragi tovarăși și prieteni, Congresul al XI-lea pune în fața celor din Bistrița-Năsăud sarcini mari. Dealtfel, întregul popor are de parcurs încă un drum lung pentru a se ridica la un înalt nivel de civilizație materială și spirituală, pentru a asigura aplicarea în viață a principiilor ce călăuzesc partidul, orînduirea pe care o edificăm. Trebuie să pornim deci cu hotărîre la muncă, să înfăptuim neabătut acest minunat Program, care deschide poporului nostru perspectiva de a păși înainte spre tot mai înalte culmi de civilizație și progres. *(Aplauze, urale puternice).*

Nu trebuie să uităm nici un moment cîte greutăți au avut de întîmpinat și au înfrînt strămoșii noștri pentru a asigura dezvoltarea națiunii noastre, a-și afirma ființa națională și apăra independența și suveranitatea patriei. *(Urale puternice, aplauze).* Dintotdeauna ei au știut că nu trebuie niciodată să te pleci în fața greutăților. Dealtfel, marele poet George Coșbuc, născut pe aceste meleaguri, a scris multe versuri minunate despre dîrzenia și hotărîrea poporului nostru de a-și păstra demnitatea, de a păși cu fruntea sus. Printre altele, el spunea, în poezia „Decebal către popor", următoarele:

„Din zei de-am fi scoborîtori,
Cu-o moarte toți sîntem datori,

. . . .

Dar nu-i tot una leu să mori
Ori cîine-nlănțuit".

Și trebuie să trăim ca leii — demni, mîndri! *(Urale, aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul!").*

Versurile acestea oglindesc voința poporului nostru de a trăi liber, demn, de a fi întotdeauna stăpîn pe destinele sale. *(Urale, aplauze prelungite).*

Dragi tovarăși,

Preocupîndu-ne permanent de dezvoltarea socialistă a patriei noastre, nu uităm nici un moment îndatoririle noastre internaționale, pornind de la faptul că între sarcinile naționale și cele internaționale există o strînsă unitate dialectică. Numai în condițiile dezvoltării colaborării active cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, numai pe baza deplinei egalități în drepturi, a respectului independenței, suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, a avantajului reciproc, a renunțării la forță și la amenințarea cu forța, se poate construi o lume mai bună și mai dreaptă, în care fiecare națiune să se poată afirma în mod liber, corespunzător năzuințelor și dorințelor sale. *(Urale, aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu și poporul !").*

Iată de ce în Programul partidului, în Tezele pentru cel de-al XI-lea Congres, problemele politicii internaționale ocupă un loc important. Dealtfel, viața, evenimentele internaționale au confirmat pe deplin justețea hotărîrilor și aprecierilor Congresului al X-lea, au demonstrat că dacă forțele progresiste, dacă toate popoarele își unesc eforturile și acționează cu fermitate este, într-adevăr, posibil să se înregistreze pași pe calea spre destindere, să se asigure colaborarea și pacea în lume. *(Urale, aplauze prelungite).* Iată de ce și în viitor partidul și guvernul, întregul nostru popor vor acționa cu toată fermitatea pentru o politică internațională de pace și colaborare, pentru o nouă ordine internațională, pentru dreptul fiecărui popor de a fi stăpîn pe destinele sale. *(Urale, aplauze prelungite).*

Dragi tovarăși și prieteni,

Așa cum am menționat de la început, am dorit să cunoaștem cum lucrează oamenii muncii din Bistrița și cum se pregătesc pentru Congresul al XI-lea al partidului. Avem impresii bune. Am constatat cu multă satisfacție entuziasmul și fermitatea cu care toți oamenii muncii din Bistrița, ca și din întreaga țară, dealtfel, acționează pentru a se prezenta la Congres cu rezultate cît mai bune. Am constatat cu multă satisfacție felul în care membrii de partid acționează pentru unirea eforturilor tuturor colectivelor de oameni ai muncii pentru îndeplinirea marilor sarcini pe care le au. Iată de ce avem convingerea că, la fel ca întregul popor, oamenii muncii din Bistrița se vor prezenta la Congresul al XI-lea cu succese mari, cu hotărîrea fermă de a aproba în unanimitate Programul și Directivele. Sîntem convinși că delegații care vor fi trimiși la Congres de către organizația de partid din Bistrița — dar de fapt de către oamenii muncii din județul Bistrița-Năsăud — vor veni cu hotărîrea fermă de a-și uni eforturile cu comuniștii din întreaga țară în aprobarea unanimă a Programului de înaintare tot mai hotărîtă a patriei pe calea societății socialiste multilateral dezvoltate, spre comunism. *(Aplauze puternice, urale).*

Doresc, în încheiere, să vă urez încă o dată succese cît mai multe în activitatea dumneavoastră, multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!". Cei prezenți la adunare ovaționează îndelung pentru partid, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNT
LA INAUGURAREA CENTRULUI NAȚIONAL DE FIZICĂ – BUCUREȘTI

– 22 octombrie 1974 –

Dragi tovarăși,

Aș dori cu acest prilej să felicit pe proiectanți și constructori pentru realizarea într-un timp relativ scurt a acestei construcții, care, în felul său, este unică în România, asigurînd îmbinarea într-un centru a învățămîntului, cercetării și producției. După cît mi-am putut da seama în această vizită scurtă, se creează condiții deosebit de bune atît pentru învățămînt, cercetare și producție, cît și pentru locuit, precum și condiții de viață bune pentru profesori și studenți. Aș dori deci să felicit pe cei care au realizat acest centru. Fiind oarecum la începutul anului de învățămînt, aș dori să felicit și pe cei care vor învăța și vor studia aici, pe cei care vor efectua cercetări sau vor produce în cadrul acestui Centru național de fizică.

Doresc să-mi exprim speranța și convingerea că baza materială existentă, condițiile create vor permite obținerea într-un timp scurt a unor rezultate bune în domeniul cercetării, în primul rînd în folosirea energiei nucleare în scopuri pașnice, în producerea de aparatură atît de

necesară pentru cercetare și pentru economia națională. De asemenea, aș dori să exprim speranța că studenții și profesorii se vor încadra cît mai rapid în noua activitate și vor reuși să obțină rezultate bune atît la învățătură, cît și în munca lor generală.

Cu aceste gînduri și cu această dorință, vă felicit încă o dată și vă urez succes în întreaga activitate de învățătură, de cercetare și producție, pusă în serviciul înfloririi patriei, al edificării socialismului și comunismului în România.

CUVÎNTARE LA ADUNAREA SOLEMNĂ CONSACRATĂ CELEI DE-A XXX-A ANIVERSĂRI A ARMATEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

— 24 octombrie 1974 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Sărbătorim astăzi a 30-a aniversare a Zilei Armatei, a momentului istoric care a marcat trecerea la crearea şi dezvoltarea armatei noi populare. Acesta a reprezentat un capitol de cea mai mare importanţă în opera generală de edificare a socialismului în România — şi de aceea a 30-a aniversare a Zilei forţelor noastre armate constituie o mare sărbătoare a întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Doresc să vă adresez dumneavoastră, participanţilor la această adunare festivă consacrată sărbătoririi a trei decenii de la crearea armatei noastre populare, tuturor militarilor forţelor noastre armate — soldaţi, subofiţeri, maiştri militari, ofiţeri şi generali — un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat şi a guvernului, precum şi din partea mea personal. *(Aplauze puternice, urale).*

Devenită tradiţională, sărbătorirea Zilei Armatei Republicii Socialiste România capătă acum o importanţă

deosebită prin faptul că are loc în anul jubiliar cînd întreaga naţiune a făcut bilanţul strălucitelor realizări dobîndite în cele trei decenii care au trecut de la eliberarea ţării de sub dominaţia fascistă. Are o profundă semnificaţie coincidenţa dintre anul naşterii armatei noastre noi şi anul care a inaugurat noua istorie a României, epoca glorioasă a independenţei şi suveranităţii patriei, trecerea la transformarea revoluţionară a societăţii româneşti. Marile victorii dobîndite de poporul român în făurirea vieţii sale noi în aceste trei decenii sînt strîns legate şi de armata noastră, care, împreună cu întreaga naţiune, sub conducerea partidului comunist, a participat nemijlocit la munca de refacere şi înflorire a ţării, a jucat un rol important în dezvoltarea economică şi socială a României pe drumul socialismului. Pentru înalta contribuţie adusă la făurirea şi cimentarea orînduirii noastre noi, la apărarea cuceririlor socialiste ale întregului popor, la toate marile realizări cu care se mîndreşte astăzi naţiunea noastră, de la această tribună felicit din toată inima, în numele conducerii de partid şi de stat, pe toţi militarii patriei noastre socialiste! *(Aplauze puternice, urale).*

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Sărbătorirea Zilei Armatei constituie o expresie a înaltei cinstiri şi recunoştinţe pe care partidul, întregul popor le poartă fiilor naţiunii noastre care au luptat şi s-au jertfit pentru libertatea şi integritatea patriei, pentru victoria împotriva hitlerismului. Totodată, ea reprezintă un prilej de evocare a tradiţiilor seculare ale oştirilor române, care, de-a lungul zbuciumatei noastre istorii, s-au acoperit de glorie în lupta pentru apărarea fiinţei noastre naţionale, a gliei strămoşeşti, pentru libertatea, neatîrnarea şi demnitatea patriei.

Armata noastră nouă de astăzi este purtătoarea şi con-

tinuatoarea demnă a măreţelor tradiţii de patriotism şi spirit de jertfă dovedite de înaintaşi în momentele grele prin care a trecut patria noastră. Ea duce cu cinste mai departe strălucitele fapte de arme înscrise în istoria naţională de arcaşii lui Mircea cel Bătrîn, de plăieşii lui Ştefan cel Mare, de armatele lui Mihai Viteazul şi altor domnitori, care n-au precupeţit niciodată viaţa pentru apărarea pămîntului ţării împotriva cotropitorilor; ea continuă minunatele tradiţii ale pandurilor lui Tudor Vladimirescu, ale eroicilor soldaţi din Dealul Spirii care şi-au vărsat sîngele pentru cauza revoluţiei de la 1848; este urmaşa glorioşilor dorobanţi — „români de viţă veche", cum îi numea poetul Vasile Alecsandri — care în redutele de la Plevna şi Griviţa, de la Rahova şi Smîrdan au cucerit, în 1877, independenţa de stat a României; a eroilor de la Oituz, Mărăşti şi Mărăşeşti care în timpul primului război mondial au apărat cu trupul lor pămîntul strămoşesc împotriva ocupanţilor militarişti germani, au căzut pe cîmpul de luptă pentru salvgardarea unităţii şi integrităţii teritoriale a patriei. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Istoria armatei noastre este legată nemijlocit de întreaga istorie şi luptă a poporului român împotriva dominaţiei străine, pentru apărarea independenţei, formarea statului naţional unitar şi apărarea suveranităţii naţionale.

Încă de la crearea sa, Partidul Comunist Român a acordat o atenţie deosebită educării fiilor de muncitori şi ţărani din rîndurile armatei în spiritul apărării intereselor clasei muncitoare, ale maselor largi populare, atragerii lor în lupta revoluţionară a proletariatului, a ţărănimii, a forţelor înaintate ale naţiunii, pentru cauza eliberării sociale şi naţionale, pentru progres şi o viaţă mai bună. Conducînd lupta generală antifascistă, acţionînd cu fermitate, în condiţiile deosebit de grele ale

ilegalităţii, pentru unirea tuturor forţelor patriotice naţionale împotriva războiului dezlănţuit de Germania hitleristă, pentru ieşirea României din războiul antisovietic în care fusese tîrîtă împotriva voinţei poporului, pentru alăturarea la coaliţia antifascistă, Partidul Comunist Român a desfăşurat o largă activitate şi în rîndurile armatei, ale ostaşilor, a întărit necontenit legăturile şi colaborarea cu forţele militare, inclusiv cu generalii şi ofiţerii din comandamentele superioare. Viaţa, evenimentele care au urmat au demonstrat justeţea acestei orientări a partidului nostru, a politicii sale de conlucrare cu toate forţele antifasciste şi naţionale, cu armata, de mobilizare a ei de partea poporului în momente hotărîtoare pentru destinele ţării. În condiţiile creşterii hotărîrii de luptă a maselor populare împotriva fascismului, precum şi în condiţiile internaţionale favorabile create de înaintarea victorioasă a glorioasei armate sovietice, care a dus greul luptei împotriva fascismului, de succesele înregistrate pe celelalte fronturi de forţele coaliţiei antihitleriste, poporul român, sub conducerea Partidului Comunist Român, a realizat victoria insurecţiei naţionale armate antifasciste şi antiimperialiste de la 23 August 1944; la această măreaţă victorie, forţele noastre armate au participat în mod nemijlocit, dovedind astfel că în momentele hotărîtoare sînt alături de popor şi luptă pentru interesele lui. *(Vii aplauze).* Acţionînd în deplină unitate cu detaşamentele de muncitori şi ţărani înarmaţi, cu gărzile patriotice şi formaţiunile de partizani armata a adus o importantă contribuţie la răsturnarea dictaturii antonesciene, precum şi la lichidarea rezistenţei trupelor hitleriste, la eliberarea capitalei şi a altor oraşe ale ţării. Este un mare merit al armatei noastre că a înţeles răspunderea ce-i revenea în acele clipe în faţa patriei şi poporului şi, la chemarea partidului, a întors armele în întregimea ei îm-

potriva Germaniei hitleriste, luptînd apoi, alături de glorioasele armate sovietice, pentru eliberarea deplină a pămîntului patriei, pînă la victoria totală împotriva Germaniei hitleriste. *(Aplauze puternice, prelungite).* Ca urmare a bătăliilor eroice purtate de ostașii români și sovietici, în numai două luni de la victoria insurecției, întregul teritoriu al țării a fost curățat de armatele fasciste. Ziua de 25 octombrie 1944, cînd a fost eliberată ultima localitate românească, a devenit simbolul nașterii armatei noastre noi — Ziua Armatei Republicii Socialiste România. *(Vii aplauze).* Fie ca această zi să reamintească permanent armatei și întregului popor că trebuie să facem totul ca niciodată nici un petic de pămînt să nu mai cadă sub dominație străină ! *(Aplauze puternice).*

În luptele purtate împotriva mașinii de război hitleriste au participat peste 500 000 de ostași români. În focul crîncenelor bătălii duse timp de aproape nouă luni cot la cot cu glorioasele armate sovietice, ostașii români au eliberat peste 3 800 de localități, dintre care 53 orașe importante, au forțat și cucerit nenumărate poziții strategice ale inamicului, capturînd peste 118 000 de prizonieri. Strălucitele fapte de arme și spiritul de jertfă dovedite de ostașii români în lupta pentru eliberarea patriei de sub dominația fascistă s-au bucurat de cea mai înaltă prețuire din partea poporului. Ca expresie a acestei prețuiri, sute de mii de ostași și ofițeri români au fost distinși cu ordine și medalii ale României, inclusiv cu medalia „Eliberarea de sub jugul fascist". Totodată, ca o recunoaștere a contribuției pe care armata română a adus-o la lupta generală pentru înfrîngerea fascismului și la eliberarea altor țări, ostașii și ofițerii români au fost distinși cu peste 190 000 de ordine și medalii sovietice, precum și cu un important număr de distincții militare cehoslovace.

În bătăliile purtate în comun de armata română și armatele sovietice, prin sîngele vărsat laolaltă împotriva cotropitorilor fasciști s-au cimentat și dezvoltat pe o treaptă superioară prietenia și alianța româno-sovietică, s-au pus bazele relațiilor noi de colaborare și solidaritate dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice. *(Aplauze puternice).*

Acum, cînd sărbătorim împlinirea a trei decenii de la nașterea armatei noastre noi, ne plecăm cu adîncă venerație în memoria ostașilor români care s-au jertfit pentru libertatea patriei, pentru zdrobirea definitivă a fascismului. Aducem, de asemenea, un fierbinte omagiu ostașilor sovietici căzuți în această mare încleștare, în lupta pentru eliberarea popoarelor de sub robia fascistă, tuturor soldaților coaliției antihitleriste morți la datorie, luptătorilor antifasciști de pretutindeni care au dat supremul sacrificiu pentru cauza libertății și demnității popoarelor, pentru progres și pace. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

În amplul proces revoluționar desfășurat după 23 August, în marile bătălii sociale pentru cucerirea puterii politice și economice, pentru înfăptuirea mărețelor obiective ale revoluției și construcției socialiste, partidul a dat cea mai mare atenție democratizării, reorganizării și întăririi forțelor noastre armate. Armata noastră a devenit instrument al puterii poporului, al apărării cuceririlor sale revoluționare, scut de nădejde al libertății, independenței și integrității patriei. Acționînd pentru educarea ostașilor în spiritul slujirii devotate a intereselor poporului, a cauzei socialismului, partidul s-a preocupat permanent de creșterea și formarea a noi cadre de ofițeri și comandanți din rîndurile oamenilor muncii, ai clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității. S-au asigurat dotarea

armatei cu tehnică modernă de luptă, perfecționarea pregătirii militare și politice a ostașilor, întărirea spiritului de disciplină și răspundere în îndeplinirea nobilei misiuni încredințate de partid și popor. Paralel cu perfecționarea pregătirii militare, forțele armate au participat din plin la activitatea de dezvoltare economico-socială a țării, au adus o contribuție prețioasă la realizarea unor obiective industriale, din transporturi, agricultură și din alte domenii.

Viața a demonstrat cît de îndreptățită a fost atenția deosebită acordată de partidul nostru făuririi și dezvoltării armatei noi, populare. O serie de evenimente petrecute în ultimii ani pe arena internațională au arătat că făurirea armatei ca instrument de slujire a poporului, a cuceririlor sale revoluționare, a puterii muncitorești-țărănești este o necesitate imperioasă, o cerință obiectivă a desfășurării cu succes a revoluției și construcției noii orînduiri sociale.

Astăzi, la a 30-a aniversare a armatei noastre noi, România dispune de o forță armată bine dotată și temeinic instruită, provenind din sînul poporului și legată strîns de popor, cu un înalt nivel de conștiință politică, pe deplin conștientă de înalta răspundere ce-i revine în marea operă istorică pe care o înfăptuiește poporul nostru. Formată și dezvoltată sub conducerea nemijlocită a Partidului Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii noastre națiuni —, armata este oricînd gata să servească patria, să apere orînduirea nouă, socialistă, libertatea și independența întregii națiuni. *(Aplauze puternice).*

Putem spune că armata noastră nu are alt țel suprem decît acela de a servi interesele socialismului, ale poporului. Armata noastră este o armată revoluționară, educată în spiritul concepției marxist-leniniste, al idealurilor colaborării și solidarității cu armatele țărilor socialiste, cu oamenii muncii de pretutindeni ; ea nu este

îndreptată împotriva cuiva, ci are numai menirea de a sluji cauza revoluției socialiste, de a servi interesele patriei, integritatea și suveranitatea ei. *(Aplauze puternice, vii).* Iată de ce partidul și întregul popor dau o înaltă prețuire devotamentului și abnegației cu care militarii își îndeplinesc sarcinile atît în domeniul pregătirii de luptă și politice, cît și în activitatea practică de făurire a societății socialiste, în sprijinirea neabătută a politicii interne și externe a partidului și statului. Întărirea forțelor armate va constitui și în continuare — așa cum se prevede în Programul partidului — o preocupare continuă a partidului și statului, deoarece atîta timp cît există imperialism, reacțiune trebuie să dezvoltăm permanent capacitatea de apărare a patriei, astfel ca armata noastră să-și poată face, oricînd va fi necesar, datoria ! *(Aplauze puternice).*

Dragi tovarăși,

Ne mai desparte o lună de zile de Congresul al XI-lea al partidului — eveniment de însemnătate istorică în viața întregii țări —, care va face bilanțul activității desfășurate în perioada ce a trecut de la Congresul al X-lea și va stabili obiectivele și orientările fundamentale ale noii etape de dezvoltare a societății socialiste românești. Întregul nostru popor întîmpină Congresul cu mărețe realizări în toate domeniile de activitate. Perioada ce a trecut de la Congresul al X-lea a marcat un nou și puternic avînt al forțelor de producție ale țării, sporirea avuției naționale, înflorirea multilaterală a societății. Realizîndu-și cu cinste angajamentele asumate, oamenii muncii dintr-un mare număr de întreprinderi, din numeroase județe au obținut un avans substanțial în îndeplinirea planului, ceea ce dă garanția că sarcinile cincinalului vor fi îndeplinite înainte de termen. La toate aceste mari

realizări, armata a participat activ, muncind cu eroism pe marile șantiere la construcția noilor obiective, în strînsă unitate și frăție cu clasa muncitoare, cu țărănimea, cu toți oamenii muncii din patria noastră.

Succesele obținute în dezvoltarea economiei, științei, învățămîntului, culturii, în progresul general al țării au asigurat creșterea nivelului de trai, material și spiritual, al întregului popor; ele ne-au permis să trecem, începînd de la 1 august, la o nouă majorare a retribuției — de care beneficiază și cadrele din armată. Viața dovedește cu putere că tot ce făurim, țelul suprem al întregii politici a partidului, esența însăși a societății noastre socialiste sînt bunăstarea și fericirea omului, asigurarea unor condiții demne de viață pentru toți cei ce muncesc din România socialistă. *(Aplauze îndelungate).*

Congresul al XI-lea al partidului va marca un moment nou în dezvoltarea României. El va adopta primul Program al partidului și Directivele cu privire la noul plan cincinal 1976—1980 și dezvoltarea în perspectivă a țării pînă în 1990. Dezbaterile care au loc în întreaga țară în organizațiile de partid, în adunările oamenilor muncii prilejuiesc exprimarea adeziunii ferme a întregului nostru partid, a întregului popor la prevederile Programului și Directivelor, a hotărîrii și voinței întregii națiuni de a acționa, sub conducerea partidului, pentru transpunerea în viață cu succes a mărețelor perspective de viitor, asigurînd mersul ferm al patriei noastre pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării spre comunism. *(Aplauze puternice).*

Aceste documente istorice înfățișează clar cum se vor dezvolta economia, știința, învățămîntul și cultura, cum va crește nivelul de trai al poporului. Nu doresc să mă refer acum la aceste prevederi.

Ținînd seama de caracterul acestei adunări, doresc numai să subliniez că, așa cum se prevede în Program, partidul nostru — în condițiile vieții internaționale contemporane, ale existenței imperialismului și ale perpetuării politicii acestuia de dominație, forță, dictat și agresiune — va acorda și în viitor o atenție deosebită întăririi capacității de apărare a patriei. Vom întări în continuare armata noastră, ridicînd necontenit nivelul pregătirii ei de luptă și politice, asigurînd dotarea cu mijloace tehnice moderne, astfel ca ea să-și poată îndeplini cu cinste în orice moment înalta misiune încredințată de partid, de popor, de a apăra cuceririle revoluționare, libertatea și integritatea patriei.

Așa cum se arată și în Program, partidul nostru pornește de la principiul marxist-leninist că în condițiile de astăzi un război de apărare nu poate fi decît un război al întregului popor. De aceea partidul va lua toate măsurile și va acționa neabătut pentru ridicarea continuă a capacității de apărare a întregii națiuni, pentru dezvoltarea forței economice a societății noastre, pentru întărirea forțelor noastre armate, pentru pregătirea de luptă a întregului popor. Experiența istorică mondială demonstrează că nu există astăzi forță în lume în stare să înfrîngă un popor — fie el cît de mic — atunci cînd este hotărît să nu precupețească nimic pentru a-și apăra libertatea și independența. *(Aplauze puternice).*

Doresc și cu acest prilej să reamintesc că, pe lîngă îndatoririle militare, forțele noastre armate vor trebui să participe și în viitor, în mod activ, la realizarea marilor obiective ale dezvoltării economice și sociale ale patriei, să-și aducă — alături de întregul popor — contribuția la înfăptuirea Programului și Directivelor, la întreaga operă de ridicare a României socialiste pe noi culmi de progres și

civilizaţie, la asigurarea bunăstării şi fericirii întregii noastre naţiuni. *(Aplauze puternice).*

Ştim că toţi militarii patriei noastre se pregătesc să întîmpine Congresul al XI-lea cu realizări cît mai importante în îndeplinirea sarcinilor încredinţate de partid. Dezbătînd documentele Congresului, ei îşi exprimă unanim aprobarea, alături de întregul popor, faţă de politica partidului, precum şi hotărîrea de a face totul pentru transpunerea ei în viaţă.

Fără îndoială că delegaţii care vor reprezenta armata la Congresul al XI-lea al partidului vor fi aleşi dintre cei mai buni şi mai devotaţi comunişti, care, acţionînd în strînsă unitate cu ceilalţi delegaţi ai comuniştilor din întreaga ţară — dînd expresie voinţei întregii noastre armate —, vor contribui ca Congresul partidului — de fapt congresul întregii noastre naţiuni — să adopte hotărîrile cele mai corespunzătoare pentru mersul ascendent al patriei noastre spre societatea comunistă — visul de aur al omenirii ! *(Aplauze puternice).* Cunosc bine armata noastră, pe militarii forţelor noastre armate. Ştiu cu cîtă abnegaţie au acţionat ei în toate împrejurările pentru îndeplinirea politicii partidului. De aceea sînt convins că şi în viitor armata, militarii forţelor noastre armate — de la soldat pînă la general, pînă la ministrul forţelor armate — îşi vor face întotdeauna pe deplin datoria, îşi vor îndeplini cu cinste sarcinile mari pe care le vor pune în faţa lor partidul, poporul, că vor servi întotdeauna cauza socialismului şi comunismului în patria noastră. *(Aplauze puternice, urale).*

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Acţionînd pentru dezvoltarea economică şi socială a ţării, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai, pentru

întărirea capacităţii de apărare a patriei, preocupîndu-ne permanent de a asigura toate condiţiile pentru edificarea cu succes a noii orînduiri în România, nu uităm nici un moment îndatoririle noastre internaţionale. Între politica internă şi externă a partidului şi statului nostru există o strînsă unitate dialectică. Progresele pe care le obţinem pe calea construirii societăţii socialiste multilateral dezvoltate sînt o contribuţie la cauza generală a socialismului, la creşterea forţei şi prestigiului său pe arena mondială, la asigurarea progresului şi păcii în lume. În acelaşi timp, prin politica sa externă, România îşi aduce contribuţia activă la întărirea forţelor socialismului, democraţiei şi progresului, face totul pentru promovarea cauzei destinderii şi colaborării internaţionale. Lupta pentru pace este legată de însăşi concepţia noastră materialist-dialectică, de caracterul orînduirii noastre noi, de ţelurile constructive şi idealurile de progres ale poporului nostru.

Aşa cum se subliniază şi în Programul partidului pe care îl vom adopta la Congresul al XI-lea, vom acorda în continuare o atenţie deosebită întăririi colaborării multilaterale cu ţările socialiste. În concordanţă cu alianţele pe care le avem, vom dezvolta colaborarea cu armatele ţărilor participante la Tratatul de la Varşovia, care a fost creat, după cum se ştie, cu scopuri defensive, ca urmare a creării N.A.T.O., urmînd să-şi înceteze activitatea odată cu lichidarea Blocului Atlanticului de nord. România va face totul pentru întărirea capacităţii sale de apărare, fiind convinsă că condiţia salvgardării cuceririlor revoluţionare ale popoarelor care edifică orînduirea socialistă va fi — şi după ce vor fi lichidate blocurile militare — întărirea fiecărei armate naţionale şi dezvoltarea colaborării între ele. În acest spirit vom dezvolta, de asemenea, co-

laborarea cu armatele celorlalte țări socialiste, precum și ale altor țări prietene.

Promovăm, de asemenea, relații largi cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care și-au cucerit independența și luptă pentru dezvoltarea lor economico-socială de sine stătătoare. Apreciem că extinderea acestei colaborări, bazată pe principii de deplină egalitate, constituie un important factor de progres pentru fiecare popor și, totodată, o contribuție activă la lupta generală împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului. *(Aplauze puternice).*

Acționind în spiritul coexistenței pașnice, dezvoltăm colaborarea cu toate statele lumii, inclusiv cu țările capitaliste dezvoltate, considerind că aceasta corespunde intereselor fiecărui popor, cauzei destinderii, progresului și păcii în lume.

La baza tuturor relațiilor noastre cu celelalte state situăm ferm principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, principiile renunțării la forță și amenințarea cu forța în raporturile internaționale. Ne pronunțăm cu toată hotărîrea pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta liber, corespunzător năzuințelor sale, fără nici un amestec din afară. *(Vii aplauze).*

Evenimentele au confirmat pe deplin aprecierile Congresului al X-lea cu privire la evoluția vieții internaționale, justețea și realismul politicii noastre externe. Congresul al XI-lea al partidului va stabili, de asemenea, orientările și obiectivele dezvoltării în continuare a politicii consecvente de colaborare și pace a partidului și statului nostru.

România va sprijini cu toate forțele politica nouă, de egalitate și respect între națiuni, cursul nou, spre destindere și colaborare, care au început să se afirme în viața internațională. Conștienți că acest curs se află de-abia la început, că nu a devenit ireversibil, considerăm că întărirea și consolidarea lui cer acțiunea unită a tuturor popoarelor, a forțelor înaintate, progresiste de pretutindeni împotriva vechii politici imperialiste de dominație și dictat, de forță și inechitate, pentru promovarea unor relații noi, de deplină egalitate între state.

Sîntem în primul rînd vital interesați în realizarea unor raporturi noi, de egalitate și respect mutual, de colaborare neîngrădită între toate statele din Europa — continentul pe care trăim —, în crearea condițiilor ca fiecare națiune, fiecare țară europeană să se poată dezvolta nestingherit, conform voinței sale, la adăpost de orice agresiune sau ingerință din afară. În acest sens am acționat și vom acționa în continuare — împreună cu toate statele de pe continent — cu toată fermitatea și consecvența pentru desfășurarea cu succes inclusiv a ultimei faze la nivelul cel mai înalt a Conferinței general-europene consacrate securității și colaborării pe continent.

Pornind de la caracterul indivizibil al păcii, ne pronunțăm și acționăm hotărît pentru soluționarea pe cale politică pașnică a tuturor conflictelor și focarelor de încordare care mai dăinuie în lume, astfel încît să se asigure fiecărui popor deplina securitate, respectul independenței și suveranității naționale, posibilitatea de a-și organiza viața potrivit voinței proprii.

Apreciem că una din problemele cele mai complexe de care depind înseși progresul și pacea lumii contemporane este lichidarea subdezvoltării, a împărțirii lumii în țări dezvoltate și subdezvoltate, în țări bogate și țări sărace — gravă anomalie a lumii contemporane, urmare a politicii imperialiste și colonialiste, generatoare de neîncredere

și suspiciune, de tulburări economice și politice. Fără înlăturarea treptată a acestei situații și dezvoltarea rapidă a țărilor rămase în urmă nu se poate asigura o colaborare trainică, întemeiată pe deplină egalitate între națiuni.

Tocmai de aceea ne pronunțăm cu hotărîre pentru înfăptuirea unei ordini noi economice și politice în întreaga viață internațională. Realitatea demonstrează că actualele dificultăți economice — criza financiară, problema materiilor prime, a energiei, problemele inflației — impun cu stringență realizarea unei ordini noi, bazate pe dreptul fiecărui popor de a fi stăpîn pe bogățiile sale naționale, pe schimburi economice echitabile, pe un raport just între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, pe accesul liber al fiecărei țări la cuceririle științei și tehnicii contemporane. Noua ordine economică nu se poate asigura prin unele schimbări formale, care în realitate să perpetueze însă vechile principii și vechea politică de dominație și inechitate. Noua ordine presupune o schimbare revoluționară a raporturilor internaționale, întemeierea colaborării pe principii noi, astfel ca fiecare națiune — independent de mărimea ei — să-și poată aduce contribuția activă și să participe în deplină egalitate la soluționarea tuturor problemelor care preocupă lumea contemporană. *(Aplauze puternice).*

Firește, realizarea acestui deziderat fundamental al lumii de azi nu este simplă, ușoară. Dar dacă popoarele, forțele înaintate vor acționa unite, el poate fi înfăptuit. România socialistă este hotărîtă să-și aducă și în viitor întreaga contribuție la lupta generală a popoarelor pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Considerăm că o altă problemă cardinală a vieții internaționale de astăzi, căreia omenirea trebuie să-i găsească

cît mai curînd rezolvare, este înfăptuirea dezarmării generale și în primul rînd a dezarmării nucleare. Recentele statistici ale Organizației Națiunilor Unite arată că cheltuielile militare pe plan mondial au atins anul trecut uriașa cifră de 240—275 miliarde de dolari, cifră care depășește pe aceea a produsului național al țărilor în curs de dezvoltare din sudul Asiei, Extremul Orient și Africa luate împreună, sau pe al tuturor țărilor din America Latină. Pornind de la realitatea că continuarea cursei înarmărilor apasă greu umerii tuturor popoarelor, face să planeze permanent asupra omenirii spectrul unor războaie nimicitoare, România se pronunță în modul cel mai hotărît pentru trecerea la măsuri și acțiuni concrete de dezarmare, pentru oprirea cursei înarmărilor și reducerea bugetelor militare, desființarea bazelor militare străine și a blocurilor militare. Uriașele fonduri eliberate astfel ar putea contribui la lichidarea subdezvoltării, la accelerarea progresului tuturor popoarelor. Viața demonstrează că securitatea și propășirea națiunilor nu se pot realiza pe calea înarmărilor, ci prin crearea unor relații internaționale care să permită dezvoltarea independentă a fiecărui popor, colaborarea egală în drepturi și reciproc avantajoasă între toate statele lumii.

Soluționarea durabilă și echitabilă, în spiritul păcii, a tuturor marilor probleme care confruntă astăzi omenirea impune ca toate țările — indiferent de mărimea lor — să participe activ, în condiții de deplină egalitate, la viața internațională. Un rol însemnat în democratizarea relațiilor dintre state au Organizația Națiunilor Unite, precum și alte organisme internaționale. România va acționa și în viitor pentru perfecționarea activității acestor organisme, pentru participarea tuturor statelor la activitatea lor. Considerăm că se impun îmbunătățirea normelor dreptului

internațional, adoptarea de noi principii în relațiile internaționale, care să garanteze conviețuirea popoarelor, să asigure o pace trainică pe planeta noastră.

După cum vedeți, tovarăși, și la Ziua Armatei trebuie să vorbim de pace. Ne îngrijim, este adevărat, de apărarea patriei, de întărirea forțelor armate, pentru că sintem nevoiți să facem acest lucru. Dar țelul nostru, al comuniștilor, a fost și va fi întotdeauna acela de a crea o lume în care războaiele să dispară cu desăvirșire, o lume a păcii și colaborării pașnice între toate națiunile. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Iată de ce România își va face și în viitor datoria de detașament activ al forțelor socialismului, al frontului antiimperialist mondial, militind neobosit pentru o politică de pace și colaborare între națiuni, pentru o lume mai bună, mai dreaptă pe planeta noastră. *(Aplauze puternice, urale).*

În încheiere doresc să exprim încă o dată hotărirea fermă a partidului nostru de a face și în viitor totul pentru întărirea în continuare a capacității de apărare a patriei socialiste, pentru întărirea forțelor armate, pentru asigurarea condițiilor ca poporul nostru să-și poată consacra forțele dezvoltării pe calea socialismului și comunismului, pentru asigurarea capacității de luptă a întregului popor, a forțelor armate, în vederea apărării cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității României socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Îmi exprim încă o dată convingerea că armata noastră populară nu va precupeți nimic pentru ca, împreună cu întregul popor, să contribuie la înfăptuirea politicii interne și externe a partidului, la realizarea mărețelor obiective inscrise în documentele celui de-al XI-lea Congres, făcindu-și neclintit datoria, îndeplinindu-și în orice împrejurări misiunea de cinste încredințată de partid și popor.

Cu aceste gînduri și cu această convingere, doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor militarilor patriei noastre, urarea de a obține noi și noi succese în pregătirea de luptă, militară și politică, în îndeplinirea tuturor sarcinilor viitoare, multă sănătate și multă fericire ! *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !" ; cei prezenți la adunarea festivă ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

ORDIN DE ZI
AL COMANDANTULUI SUPREM
AL FORȚELOR ARMATE
ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Cu prilejul Zilei Armatei Republicii Socialiste România

— 25 octombrie 1974 —

Tovarăși soldați, gradați, subofițeri, maiștri militari, ofițeri și generali,

Astăzi, poporul nostru aniversează, cu sentimente de legitimă mîndrie și satisfacție, Ziua Armatei Republicii Socialiste România. Devenită tradițională, sărbătorirea armatei capătă semnificații deosebite în acest an jubiliar, în care întreaga națiune socialistă română a făcut bilanțul strălucit al celor trei decenii de la eliberarea de sub dominația fascistă și întîmpină cu puternic entuziasm Congresul al XI-lea al partidului, care va dezbate și adopta măreţul Program al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării României spre comunism.

În urmă cu 30 de ani, la 25 octombrie 1944, ultima brazdă de pămînt românesc a fost eliberată de sub ocupația fascistă prin lupta eroică purtată de viteaza armată română, umăr la umăr cu glorioasa armată sovietică, luptă susținută cu abnegație de întregul popor, la chemarea Partidului Comunist Român. Cinstirea acestei zile

constituie o expresie a recunoștinței față de fiii poporului român care s-au jertfit pentru libertatea patriei, pentru victoria împotriva hitlerismului, un prilej de evocare a tradițiilor înaintate făurite de poporul nostru în bătăliile purtate pentru împlinirea idealurilor sale naționale și sociale, pentru independență, pentru o viață mai bună.

Făurită și educată de Partidul Comunist Român, armata noastră nouă — scut de nădejde al statului socialist — are nobila misiune de a apăra cuceririle revoluționare ale poporului, libertatea și integritatea teritorială a patriei, pacea și securitatea întregii națiuni.

Partidul și poporul dau o înaltă prețuire devotamentului, răspunderii și fermității cu care militarii — de la soldat la general — participă la înfăptuirea politicii interne și externe, marxist-leniniste a partidului, eforturilor lor de a-și însuși tehnica modernă cu care este dotată armata noastră, de a-și ridica necontenit nivelul pregătirii militare și politice, contribuției deosebite pe care ostașii patriei o aduc la construirea unor obiective de mare importanță pentru dezvoltarea economiei naționale. Legată indestructibil de popor, înaltă școală de formare și educare patriotică a tinerei generații, armata este integrată trup și suflet operei mărețe de edificare a socialismului în România, militînd neobosit, împreună cu întregul popor, pentru înălțarea patriei pe noi și noi trepte de progres și civilizație. Întreaga noastră națiune cinstește în mod deosebit forțele armate, gărzile patriotice, formațiunile de pregătire militară a tineretului și celelalte forțe ale sistemului național de apărare, care, conlucrînd strîns, înfăptuiesc neabătut concepția partidului de apărare a patriei de către întregul popor.

Tovarăși soldați, gradați, subofițeri, maiștri militari, ofițeri și generali,

La cea de-a 30-a aniversare a Zilei Armatei vă adresez calde felicitări pentru modul în care vă faceți datoria, pentru rezultatele bune obținute în pregătirea militară și politică, în sporirea puterii combative a unităților și marilor unități.

În posturile de luptă încredințate să vă însuflețească permanent exemplul de vitejie și neînfricare al eroilor poporului, ai clasei muncitoare, ai partidului — care au scris pagini nepieritoare în cartea istoriei —, faptele mărețe ale oamenilor muncii în opera de edificare a noii societăți pe pămîntul românesc !

Puneți întreaga voastră energie și pricepere, patosul patriotic și revoluționar în munca și lupta pentru întărirea și înflorirea patriei, pentru înfăptuirea idealurilor luminoase înscrise în Programul partidului nostru comunist, călăuza întregului popor în opera de clădire a viitorului de aur al României !

Fiți gata totdeauna să răspundeți, ca un singur om, chemării partidului, să dăruiți tot ce aveți mai bun pentru patria noastră socialistă !

Vă urez multă sănătate și fericire, succese tot mai mari în pregătirea de luptă și politică, în întreaga activitate ostășească desfășurată sub mîndrul drapel al Republicii Socialiste România !

Comandant suprem al Forțelor Armate
ale Republicii Socialiste România,

NICOLAE CEAUȘESCU

CUVÎNTARE
LA CONFERINȚA NAȚIONALĂ A CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE ȘI PROIECTĂRII

— 25 octombrie 1974 —

Stimați tovarăși,

Doresc să încep prin a vă adresa dumneavoastră, participanților la Conferința națională a cercetării științifice, tuturor cercetătorilor și lucrătorilor pe tărîmul științei și proiectării un călduros salut din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat, a guvernului, precum și din partea mea. *(Aplauze puternice).*

Conferința națională a cercetării științifice, care s-a desfășurat în aceste zile, reunește cadrele de bază din toate domeniile activității științifice și de proiectare din țara noastră, reprezentînd un adevărat forum democratic al marelui detașament al cercetătorilor și proiectanților, al tuturor celor ce s-au dedicat progresului gîndirii și creației științifice românești, dezvoltării tot mai largi a cunoașterii, pentru asigurarea mersului înainte neabătut al construcției socialiste și comuniste în România. Aș putea spune — ținînd seama că sîntem după sărbătorirea Zilei Armatei — că și cei aproape 150 000 de cercetători și proiectanți reprezintă o puternică armată, o armată de tip

nou, pusă în slujba progresului, a creației, care joacă un rol tot mai important în dezvoltarea forțelor de producție, în creșterea bunăstării poporului. *(Aplauze puternice).*

Această conferință se înscrie în practica generală a partidului nostru de a se consulta și de a dezbate problemele fundamentale ale dezvoltării societății cu toate categoriile de oameni ai muncii, cu întregul popor. Avem în vedere ca în viitor, la terminarea fiecărui cincinal și la stabilirea perspectivelor perioadei următoare, să organizăm asemenea consfătuiri cu toate categoriile mai importante de constructori ai societății socialiste ; deci urmează ca și conferința cercetătorilor și proiectanților, a oamenilor de știință să capete un caracter permanent, să se înscrie în preocuparea de a dezbate și găsi împreună căile cele mai bune pentru creșterea rolului științei românești în dezvoltarea țării, în asigurarea progresului general al științei și societății omenești pe plan internațional. *(Vii aplauze).*

În aceste zile conferința a dezbătut pe larg — în plen și în cadrul secțiunilor — activitatea desfășurată pînă acum, contribuția cercetării și proiectării la înfăptuirea planului cincinal. Pe drept cuvînt au fost relevate succesele mari obținute în mai toate domeniile de cercetare și proiectare, creșterea contribuției acestui important sector al activității sociale la progresul general al țării noastre. Sînt, fără îndoială, rezultate bune — și era normal ca toți vorbitorii să se refere la ele. În același timp s-au făcut referiri la unele lipsuri, la diferite aspecte negative care, din păcate, continuă să se mai manifeste în diferite sectoare ale activității de cercetare și proiectare. Au fost făcute, de asemenea, o serie de propuneri — unele foarte importante. Fără îndoială că atît institutele centrale, ministerele, cît și C.N.Ș.T.-ul vor trebui să analizeze toate aceste propuneri,

să țină seama de experiența pozitivă, de criticile îndreptățite făcute — chiar și de unele autocritici — și să tragă concluziile necesare pentru activitatea viitoare, luînd măsurile corespunzătoare pentru îmbunătățirea continuă a muncii în acest domeniu.

Conferința cadrelor din cercetare și proiectare are loc în anul jubiliar al celei de-a XXX-a aniversări a eliberării țării, cînd poporul nostru a făcut, cu legitimă mîndrie, bilanțul marilor realizări dobîndite pe drumul dezvoltării sale libere, socialiste, al făuririi unei economii moderne, unei științe și culturi înfloritoare, unui nivel de viață și de civilizație tot mai ridicat.

În același timp, conferința are loc cu o lună înainte de Congresul al XI-lea al partidului, care, după cum se știe, va dezbate și va adopta Programul partidului și Directivele cu privire la dezvoltarea economică și socială în cincinalul 1976—1980 și în perspectivă pînă în 1990, iar în unele domenii, cum este și cercetarea științifică, pînă în anul 2000. Congresul va stabili obiectivele și orientările fundamentale ale dezvoltării României în noua etapă istorică a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și a înaintării ferme spre comunism. *(Aplauze puternice).*

Întregul nostru popor întîmpină Congresul cu însemnate realizări în îndeplinirea prevederilor cincinalului, a hotărîrilor adoptate de Congresul al X-lea al partidului și de Conferința Națională din 1972. Ca rezultat al muncii pline de avînt a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, a tuturor oamenilor muncii, în industrie se estimează realizarea unui ritm de creștere medie de circa 14%, care depășește prevederile inițiale ale planului cincinal și este cu mult superior Directivelor Congresului al X-lea al partidului. De pe acum numeroase colective din întreprinderi, județe au obținut un avans important în realizarea planului în industrie și în alte sectoare de activitate —

unele de cîteva luni, iar altele chiar o jumătate de an; unele au anunțat că au îndeplinit prevederile cincinalului în mai puțin de patru ani.

Toate aceste realizări ne dau garanția că angajamentele luate de organizațiile de partid, de colectivele de oameni ai muncii de a realiza cincinalul înainte de termen vor fi îndeplinite cu succes. Ele demonstrează realismul prevederilor cincinalului și al angajamentelor oamenilor muncii, justețea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, hotărîrea cu care întregul popor înfăptuiește politica Partidului Comunist Român de industrializare în ritm înalt a patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice).*

Succese importante s-au obținut și în realizarea prevederilor privind dezvoltarea producției agricole. Cu toate că am avut condiții climatice nefavorabile — așa cum s-a întîmplat și în acest an — pe cincinal producția agricolă va înregistra o creștere de peste 30%. Aceasta ne permite să asigurăm aprovizionarea în bune condiții — în creștere an de an — a întregului nostru popor. În acest fel putem aprecia că și oamenii muncii din agricultură, întreaga țărănime cooperatistă aduc o contribuție importantă la dezvoltarea generală a economiei noastre socialiste, la mersul înainte al României. *(Aplauze puternice).*

Realizăm un vast program de investiții. Pe întreg cincinalul se prevede să intre în funcțiune peste 2 400 de noi capacități de producție, industriale și agrozootehnice. Au fost înregistrate realizări importante în modernizarea producției, în creșterea productivității muncii, în sporirea eficienței economice. Toate acestea se oglindesc în creșterea produsului social și a venitului național. Pe această bază sînt create condiții pentru realizarea prevederilor cincinalului atît în ce privește dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție, cît și creșterea nivelului de trai material și spiritual al întregului nostru popor. Dealtfel, după

cum se știe, pe baza hotărîrilor Comitetului Central, începînd din acest an, de la 1 august s-a trecut la majorarea retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii, asigurîndu-se o creștere mai substanțială a retribuției mici. Prin generalizarea acestei majorări se va asigura, pînă la sfîrșitul anului 1975, o creștere a veniturilor reale ale oamenilor muncii, care va depăși prevederile cincinalului cu 3—4%. Aceste măsuri, creșterea substanțială a veniturilor oamenilor muncii demonstrează încă o dată preocuparea constantă a partidului și statului nostru de a asigura — pe măsura dezvoltării economiei naționale — creșterea neabătută a nivelului de trai material și spiritual. Aceasta constituie, dealtfel, esența politicii partidului, a orînduirii noastre socialiste, care face totul pentru om, pentru bunăstarea și fericirea întregii națiuni. *(Aplauze puternice, prelungite).*

La toate aceste mărețe realizări, cercetarea științifică și proiectarea, oamenii de știință, cercetătorii și proiectanții din toate sectoarele economico-sociale au adus și aduc o contribuție de mare însemnătate. Este de înțeles că n-am fi putut obține aceste realizări dacă nu am fi acționat cu fermitate pentru așezarea întregii noastre activități pe cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, dacă nu am fi impulsionat cercetarea proprie, dacă nu am fi desfășurat o activitate susținută pentru unirea eforturilor umane și materiale din domeniul cercetării și proiectării în vederea înfăptuirii programului acestui cincinal.

Într-adevăr, în perioada 1971—1974 au fost asimilate peste 700 de produse noi, iar circa 150 au fost reproiectate și modernizate. S-au introdus în producție circa 250 de procedee tehnologice noi. Ponderea valorii realizate pe seama produselor noi și reproiectate în valoarea totală a

producției globale a crescut de la circa 14% în 1971 la peste 32% în 1973.

Au fost luate un șir de măsuri în vederea reorganizării și îmbunătățirii învățămîntului nostru de toate gradele și, îndeosebi, în vederea împletirii organice a cercetării, învățămîntului și producției, considerînd că aceasta reprezintă o necesitate imperioasă atît pentru progresul științei românești, cît și pentru adaptarea instrucției publice la cerințele revoluției tehnico-științifice contemporane, la nevoile vieții, pentru încorporarea tot mai accentuată a cuceririlor științei moderne în producția de bunuri materiale, în întreaga viață socială.

S-au luat un șir de măsuri pentru îmbunătățirea organizării și perfecționarea activității de cercetare. Au fost create institute centrale de cercetare, academii în domeniile agriculturii, medicinii și științelor sociale ; s-a reorganizat în general întreaga rețea de cercetare și proiectare, mergîndu-se pe linia unei integrări mai strînse între cercetare și proiectare, în vederea desfășurării activității în condiții cît mai bune și cu rezultate economice cît mai mari.

Astăzi, în cercetare și proiectare lucrează aproape 150 000 de cadre — incluzînd, desigur, și compartimentele de concepție din centrale și întreprinderi —, față de numai 5 000, cît lucrau în 1938. În activitatea de cercetare științifică propriu-zisă lucrează în prezent aproape 90 000 de cadre, din care circa 33 000 cu studii superioare. După cum se vede, avem un număr mare de cadre ; avem — așa cum am spus la început — o adevărată armată de cercetători și proiectanți care pot astăzi să-și propună rezolvarea celor mai complexe probleme ce le stau în față. Noi avem încredere că aceste probleme vor fi soluționate cu succes !

S-a dezvoltat baza tehnico-materială a cercetării și

proiectării. Față de investițiile din perioada 1961—1965, de circa 800 000 000 de lei, în actualul cincinal s-au alocat pentru dezvoltarea bazei tehnico-materiale aproape 4 miliarde de lei. Dispunem deci de condiții care permit soluționarea în bune condiții a problemelor de cercetare și proiectare.

S-au obținut, de asemenea, unele îmbunătățiri în ce privește extinderea cooperării științifice și tehnice cu alte state ; numărul statelor cu care avem relații de colaborare și cooperare științifică a crescut de la 55 în 1971 la 63 în 1974. Dar ceea ce este mai important este că s-a trecut la realizarea practică a unor cooperări în diferite domenii ale cercetării ; e drept, sîntem de-abia la început, dar acest început demonstrează că pe această cale trebuie să pășim cu tot mai multă hotărîre în viitor.

Putem deci spune că, odată cu progresele generale ale economiei naționale, ale întregii noastre societăți socialiste, s-a dezvoltat puternic activitatea de cercetare și proiectare. Lucrătorii din acest important domeniu al activității construcției socialiste, alături de toți oamenii muncii, de întregul popor, au contribuit în mod hotărîtor la obținerea tuturor marilor noastre succese. În tot ceea ce s-a realizat în diferite domenii de activitate este încorporată și munca, gîndirea și pasiunea acestei puternice armate de cercetători și proiectanți din România. *(Aplauze puternice).*

Iată de ce, fiind la Conferința națională cu cadrele din cercetare și proiectare, doresc ca, în numele conducerii de partid și de stat, să adresez tuturor cercetătorilor și proiectanților, tuturor oamenilor de știință cele mai calde felicitări pentru activitatea depusă pînă acum și urări de noi și noi succese în activitatea de viitor ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Am ascultat astăzi mai mulți tovarăși care au luat cuvîntul. Am fost informat de discuțiile care au avut loc ieri în plen și în secțiunile conferinței. În ultimele două zile am vizitat mai multe institute de cercetare științifică din București. Într-adevăr, se simte de pe acum că discuțiile pe care le-am avut și măsurile ce s-au luat în ultimii ani se materializează evident în activitatea de zi cu zi.

Am vizitat Institutul de electronică și am constatat cu multă satisfacție rezultatele pozitive, mai cu seamă preocupările de a materializa cît mai rapid cercetarea în producție, creîndu-se în acest scop și o bază materială proprie. Acest lucru a dat de pe acum rezultate în domeniul atît de important al electronicii și creează bune perspective de dezvoltare în viitor.

Am constatat, de asemenea, succese importante la Institutul de cercetări chimice. Și aici am văzut cu satisfacție că, de la ultima mea vizită, s-au luat măsuri hotărîte pentru a se crea o puternică bază materială, pentru a se scurta ciclul cercetare-producție printr-o bună organizare a cercetării, printr-o îmbinare mai strînsă cu proiectarea și prin eliminarea unor faze intermediare.

Aceleași constatări le-am făcut la Centrul național de fizică în ce privește activitatea de cercetare propriu-zisă, crearea bazei de producție proprii și realizarea unei game largi de aparatură de mare importanță. Mi-a produs o deosebită satisfacție constatarea că hotărîrile și orientările partidului privind legarea învățămîntului cu cercetarea și producția s-au materializat aici, poate în modul cel mai complet în momentul de față în România. La Măgurele s-a creat un adevărat orășel al fizicienilor, unde cercetători, profesori, studenți și muncitori lucrează, învață, trăiesc împreună. Este, într-adevăr, un model de felul în care trebuie să trecem la realizarea în viață a

orientării privind legarea învățămîntului, cercetării și producției într-o unitate desăvîrșită. Aș dori ca — și de aici — să adresez felicitări fizicienilor care și în acest domeniu se află în frunte, confirmînd că fizica este într-adevăr o știință de avangardă. *(Aplauze puternice).* Aș putea spune că, de fapt, acest centru reprezintă prototipul organizării viitoare a activității noastre de cercetare, învățămînt și producție. Din punctul de vedere al condițiilor de cercetare, învățămînt și viață, el reprezintă un model a ceea ce trebuie să existe în societatea socialistă multilateral dezvoltată și în societatea comunistă. Se poate spune că este, de fapt, un sîmbure al comunismului! *(Aplauze puternice).* Sperăm că acest prototip va fi urmat rapid și în celelalte domenii de activitate. Îmi exprim încrederea că fizica va aduce și în viitor o contribuție substanțială la întreaga noastră activitate științifică și economico-socială.

Am vizitat două institute ale construcțiilor de mașini grele; pe unul l-am mai vizitat în trecut, iar cu activitatea celuilalt m-am mai întîlnit de cîteva ori la Uzina de mașini grele. Și aici am constatat cu satisfacție că s-au luat măsuri hotărîte pentru dezvoltarea unei baze temeinice de cercetare, de producție de prototipuri, de producție de unicate și de serie mică, creîndu-se adevărate fabrici, care, realmente, asigură condiții ca rezultatele cercetării să nu rămînă în dosare sau pe planșe, ci să se materializeze în mașini, în prototipuri de utilaje care să fie experimentate și — după ce își dovedesc caracteristicile ce s-au avut în vedere — să fie date în producție. Am fost mulțumit de ceea ce s-a realizat; nu spun că nu mai e nimic de făcut în această privință, dar s-a făcut mult în ultimii doi ani. Aceasta arată că, într-adevăr, s-a înțeles că trebuie să rupem odată cu vechea mentalitate.

Aceleași constatări le-am făcut la Institutul metalurgic, pe care l-am vizitat. Și aici s-au obținut rezultate bune în

dezvoltarea bazei materiale și în atacarea cu curaj a unor probleme noi în domeniul metalurgiei, în producerea de utilaje metalurgice și chiar a unor produse de mic tonaj de înaltă calitate. Față de ceea ce am cunoscut din trecut, acum am rămas cu impresii plăcute.

Am vizitat Institutul central de biologie. Este adevărat, ca institut central, el este nou. Am mai vizitat în trecut un centru de biologie al Universității. Desigur, am constatat unele preocupări și unele începuturi bune. Mi-ar fi greu însă să spun că sînt mulțumit de ceea ce am constatat la biologie. Sînt numai începuturi, dar se pare că tovarășii din biologie nu s-au rupt complet încă de vechea mentalitate; ei trebuie să se gîndească mult mai serios că într-un asemenea domeniu, care se găsește astăzi printre primele în revoluționarea științei, trebuie să rupă hotărît cu vechea mentalitate și să atace cu curaj problemele moderne. Să facem ca, într-adevăr, biologia românească să joace un rol mai important!

În fine, am vizitat unul din institutele Academiei agricole. Este un institut bine organizat, cu o bază materială destul de puternică. Dealtfel, ați auzit aici că Academia agricolă dispune de 90 000 ha de teren, dintre care 70 000 ha arabile. Deci, există o bază destul de puternică. Se poate acolo face nu numai cercetare și experimentare, dar și producție care să satisfacă pe deplin necesitățile pe un an ale capitalei și chiar să ofere disponibil pentru alte județe. Mi-au făcut impresie bună rezultatele obținute în crearea unor soiuri de cereale, de plante tehnice.

Aș putea spune că, pe total, vizitele pe care le-am făcut în aceste institute — ca și vizitele în unele centre universitare din Cluj și Timișoara, unde, de asemenea, am constatat preocupări și rezultate bune în domeniul cercetării — m-au făcut să ajung la concluzia că, într-adevăr, am început să mergem pe un drum bun. Avem succese im-

portante în crearea unei baze puternice pentru cercetare; în rîndurile armatei de cercetători s-a creat o mentalitate nouă — aceea de a nu se mulțumi numai cu rezultatele de laborator sau cu calcule pe hîrtie, ci de a considera cercetarea încheiată atunci cînd rezultatele activității lor se valorifică în producție. Iată de ce am ținut să subliniez încă o dată că cercetarea noastră a pornit pe un drum care deschide o perspectivă minunată. Într-adevăr, putem să ne propunem acum să înfăptuim sarcini oricît de mari. *(Aplauze puternice).*

Cunoașteți că știința românească a dat și în trecut multe rezultate bune în diferite domenii de activitate. Oamenii de știință din țara noastră sînt continuatorii unor vechi și bogate tradiții de gîndire și creație științifică, ai unei valoroase moșteniri lăsate de iluștrii înaintași, care au adus o contribuție remarcabilă la îmbogățirea tezaurului științei naționale, inclusiv a celei universale. Aceste tradiții constituie, fără îndoială, un motiv de mîndrie patriotică, dar, totodată, și o obligație morală pentru oamenii de știință de azi de a spori, prin activitatea lor, rolul științei în viața societății noastre, de a îmbogăți prin realizări de înaltă valoare și prestigiu patrimoniul științific național și universal.

De-a lungul secolelor, știința românească a contribuit atît la mersul înainte pe tărîmul economic-social al patriei, cît și la ridicarea nivelului general de civilizație a popoarelor. Geniul creator al poporului român s-a manifestat puternic încă în perioada formării și dezvoltării statelor feudale românești, găsindu-și concretizarea în lucrări de mare valoare științifică și culturală ca ale lui N. Olahus, Miron Costin, Nicolae Milescu, Dimitrie Cantemir și ale altor cărturari români care au adus contribuții originale de mare valoare la progresul științei și culturii românești și universale.

Sînt cunoscute, de asemenea, contribuţiile deosebite aduse în trecut la progresul cunoaşterii ştiinţifice de Hasdeu, Xenopol, Pîrvan, aportul inestimabil la dezvoltarea diferitelor domenii de cercetare al unor savanţi ca dr. Victor Babeş, Constantin Istrate, Ion Ionescu de la Brad, Grigore Cobălcescu, Vuia, Coandă, Parhon şi atîţia alţii care, prin activitatea lor, au conferit un înalt prestigiu ştiinţei româneşti. Oare faptul că românii au fost printre primii care au abordat problema rachetelor, printre primii care au construit avioane, inclusiv avionul cu reacţie, nu constituie o dovadă a capacităţii creatoare a oamenilor de ştiinţă români ?

Sînt, de asemenea, de notorietate internaţională şcolile ştiinţifice româneşti din trecut din domenii esenţiale ca medicina, matematica, sociologia, istoria, ştiinţele tehnice, aeronautica şi altele. *„Românii* — arăta marele savant Henri Coandă — *au dat omenirii, mai cu seamă în epoca contemporană, o mulţime de celebrităţi, înscrise cu majuscule în forul de cultură şi civilizaţie al epocii. De pe aceste meleaguri şi-au pornit zborul către înălţimi ilustri inventatori, descoperitori, mari oameni de cultură, adevărate genii cu care omenirea se făleşte".* Am mai putea adăuga acum un nume care constituie prilej de mîndrie pentru ţara noastră, numele profesorului Palade, născut în România, distins cu Premiul Nobel pentru activitatea sa ştiinţifică într-un domeniu de vîrf al biologiei.

Putem spune că, într-adevăr, din rîndurile poporului român s-au ridicat în decursul anilor oameni de mare valoare, care au demonstrat că sînt în stare să soluţioneze cele mai complexe probleme ale ştiinţei şi tehnicii în epoca în care au trăit, să se situeze între fruntaşi în dezvoltarea tehnico-ştiinţifică a timpului lor. Toţi aceşti cercetători au fost nu numai mari savanţi, dar şi mari patrioţi, pentru că au pus ştiinţa lor în slujba progresului

poporului, s-au străduit să răspundă prin operele lor cerinţelor dezvoltării societăţii româneşti. *„Orice cercetare ştiinţifică* — spunea Grigore Antipa — *îşi măreşte importanţa cînd e pusă în serviciul patriei, tinzînd a-i aduce foloase culturale cît şi economice şi sociale".*

Dezvoltarea acestor tradiţii, progresul continuu al ştiinţei — devenită astăzi o puternică forţă materială de producţie — are o importanţă vitală pentru însuşi succesul operei istorice de construire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintare a României spre noi culmi de progres şi civilizaţie. *(Aplauze puternice).* Construim societatea nouă în epoca celor mai mari descoperiri ale ştiinţei şi tehnicii, a desfăşurării furtunoase a revoluţiei tehnico-ştiinţifice contemporane. Această mare operă constructivă nu se poate realiza decît pe baza celor mai avansate cuceriri ale cunoaşterii umane. Societatea socialistă şi comunistă trebuie să fie societatea celei mai înalte productivităţi, a celei mai raţionale organizări a producţiei şi a vieţii sociale, a celui mai înalt nivel de civilizaţie materială şi spirituală. Orînduirea socială nouă pe care o edificăm are la bază concepţia materialist-dialectică şi istorică, ce dă o interpretare ştiinţifică fenomenelor lumii înconjurătoare, perspectivelor evoluţiei civilizaţiei omeneşti. Această concepţie revoluţionară, ştiinţifică înarmează partidul şi poporul nostru în lupta pentru transformarea revoluţionară a societăţii ; ea ne obligă să pornim de la realităţile concrete din ţara noastră, de la cerinţele vieţii, să ţinem permanent seama de schimbările continue care au loc în existenţa socială, în dezvoltarea forţelor de producţie, în cunoaşterea universală, asigurînd astfel aplicarea creatoare a adevărurilor general valabile la condiţiile istorice ale României, ale epocii în care trăim.

Un aport hotărîtor la realizarea înaltelor idealuri

sociale de care este animat poporul nostru trebuie să-i aducă știința și tehnica, cunoașterea tot mai aprofundată a legilor obiective ale naturii, a legităților dezvoltării societății umane. Iată de ce știința este indisolubil legată de țelurile fundamentale ale partidului și poporului nostru, de cauza nobilă a făuririi noii orînduiri sociale pe pămîntul României. *(Aplauze puternice).*

Dezvoltînd cercetarea în toate domeniile de activitate, abordînd cu îndrăzneală problemele majore ale științei contemporane, savanții și cercetătorii din țara noastră trebuie să pornească permanent de la cerințele epocii în care trăim, de la cerințele construcției socialiste și comuniste, de la necesitatea așezării la temelia noii orînduiri a celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii contemporane.

Viața demonstrează că orice popor, indiferent de mărimea lui, poate contribui în mod substanțial la dezvoltarea patrimoniului cunoașterii universale. Și, după cum am arătat, poporul român a dovedit din plin că posedă deosebite virtuți creatoare, temeritate în gîndire, spirit inventiv, novator, pasiune pentru cunoaștere, capacitate de a da viață marilor descoperiri ale științei! Iată de ce — continuînd strălucitele tradiții ale trecutului și ținînd seama de marile posibilități create de societatea socialistă — putem porni cu îndrăzneală la soluționarea obiectivelor înscrise în Programul partidului, punînd știința în serviciul făuririi comunismului, a bunăstării și fericirii întregului nostru popor. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

Avem, fără îndoială, motive să ne mîndrim atît cu tradițiile, cît și cu realizările din anii construcției socialiste, cu contribuția însemnată pe care știința românească o aduce la edificarea noii orînduiri sociale în țara noastră.

Dar, fiind comuniști, nu putem trece cu vederea unele neajunsuri și aspecte negative care se mai manifestă în acest important domeniu al activității din patria noastră. Trebuie să spunem deschis că realizările dobîndite nu sînt încă pe măsura condițiilor și a posibilităților create de societatea noastră, nu răspund încă pe deplin marilor exigențe ale revoluției tehnico-științifice contemporane, cerințelor dezvoltării economico-sociale a României socialiste.

Din păcate, mult timp a domnit o concepție greșită în legătură cu activitatea științifică din țara noastră. Existau păreri după care nu trebuia să ne apucăm de cercetare, mai cu seamă în domeniile tehnice, păreri conform cărora ar fi fost mai bine ca, în loc să cheltuim bani pentru cercetare, să cheltuim pentru importarea unor licențe din străinătate. Din păcate, mult timp s-a și procedat astfel. Fără îndoială că această orientare greșită a avut o anumită influență negativă asupra dezvoltării activității de cercetare științifică.

Pe drept cuvînt, mai mulți vorbitori au subliniat aici că cercetarea științifică din țara noastră nu a reușit încă să soluționeze o serie de probleme de importanță vitală pentru dezvoltarea României. Sînt încă lipsuri serioase în prospectarea, exploatarea și valorificarea resurselor naturale minerale, în obținerea unor înlocuitori de materii prime, în dezvoltarea resurselor energetice, în forajul marin și în alte domenii. Cu toate rezultatele obținute, contribuția cercetării proprii la crearea de produse noi, îndeosebi în industria construcțiilor de mașini, electronică și electrotehnică, este încă mică, deși în unitățile de cercetare din aceste ramuri lucrează un număr destul de mare de cercetători și proiectanți.

Din păcate, încă se mai recurge cu ușurință la importul de licențe, în loc să depunem eforturi pentru a solu-

ționa cu forțe proprii problemele impuse de dezvoltarea economiei noastre. Nu în puține cazuri licențele achiziționate din străinătate sînt introduse cu întîrziere în producție. Nu se iau măsuri pentru dezvoltarea în continuare a cercetării, pentru perfecționarea realizărilor existente, apelîndu-se din nou la import de licențe în aceleași domenii.

Persistă încă anumite tendințe de a orienta cercetarea spre teme abstracte, fără aplicabilitate practică, irosindu-se astfel energie, timp și fonduri în acțiuni care nu se materializează în descoperiri noi, care pînă la urmă nu aduc nimic pentru societate.

Aceste neajunsuri s-au datorat și unei anumite dispersări a unităților de cercetare și proiectare, precum și abordării unui număr prea mare de obiective de mai mică importanță, în detrimentul problemelor hotărîtoare pentru dezvoltarea noastră economico-socială. O serie de probleme cu caracter multidisciplinar nu se abordează în suficientă măsură prin colaborarea strînsă a tuturor forțelor ce trebuie să conlucreze la realizarea lor.

Sînt, de asemenea, neajunsuri în privința aportului pe care cercetarea trebuie să-l aducă la creșterea eficienței activității noastre economice. De multe ori se fac cercetări îndelungate fără a se avea în vedere dacă dispunem de materiile prime sau materialele necesare, sau fără a se urmări o eficacitate economică sporită în comparație cu alte produse similare, unele fabricate chiar în țară. Uneori cercetarea ne împinge la consumuri mai mari și la prețuri de cost superioare produselor pe care le realizăm de acum în țară. Nu doresc să dau exemple, dumneavoastră cunoașteți destule asemenea cazuri.

Cînd m-am referit la vizita făcută la Institutul central de biologie am vorbit de unele neajunsuri ce mai persistă acolo. Legat de aceasta trebuie să spun că și în științele

noastre medicale sînt unele rămîneri în urmă. La rîndul ei, și matematica trebuie să fie mai strîns legată de celelalte sectoare ale activității economico-sociale, să se integreze mai organic în cercetarea științifică generală. Nu analizăm, desigur, acum științele sociale; dar și aici sînt încă deficiențe pentru lichidarea cărora este necesar să acționăm mai ferm.

Toate acestea demonstrează că atît academiile de ramură, cît și institutele centrale nu au reușit pe deplin să unească într-o direcție unică puternicele forțe de care dispunem în toate domeniile cercetării; ele nu acționează cu destulă hotărîre pentru a lichida neajunsurile, pentru a asigura desfășurarea activității de cercetare în cele mai bune condiții.

Fără îndoială, sînt multe de spus și despre activitatea ministerelor, care au răspundere directă în îndrumarea și conducerea activității de cercetare. Sînt, de asemenea, lucruri de spus și la adresa C.N.Ș.T.-ului, care trebuie să-și sporească rolul în coordonarea și unirea forțelor pentru lichidarea lipsurilor la care m-am referit.

Este necesar ca acum, cînd analizăm ceea ce am realizat și ne gîndim cum să acționăm în viitor, să privim în mod critic și autocritic activitatea din acest important sector; numai așa vom reuși să stabilim cele mai bune măsuri pentru creșterea continuă a rolului științei în toate domeniile vieții sociale.

Așa cum am mai arătat, dispunem de forțe puternice, de tot ceea ce este necesar pentru a asigura progresul științei românești. Aș dori să exprim convingerea mea, a conducerii partidului că stă în puterea oamenilor de știință, a noastră, a tuturor, să lichidăm rapid lipsurile, aspectele negative din activitatea de cercetare, să obținem o îmbunătățire rapidă în acest domeniu, să ridicăm cer-

cetarea și proiectarea la nivelul cerințelor actuale ale dezvoltării societății noastre. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Programul partidului și Directivele de dezvoltare economico-socială a României prefigurează perspectiva înfloririi multilaterale a societății românești, ridicarea patriei pe noi culmi de civilizație materială și culturală, creșterea bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor. Prevederile acestor documente se întemeiază pe realizările de pînă acum, pe cerințele făuririi celei mai avansate societăți din lume, care trebuie să aibă la bază tot ceea ce a creat omenirea mai valoros și mai bun în domeniile cunoașterii, al științei și tehnicii.

Cunoașteți obiectivele acestor documente, nu doresc să mă refer la ele. Înfăptuirea sarcinilor privind apropierea și egalizarea nivelului de dezvoltare economică a României cu țările avansate din acest punct de vedere, asigurarea creșterii venitului național la peste 2 000 de dolari pe locuitor, dezvoltarea industriei și agriculturii, a tuturor celorlalte sectoare ale economiei și vieții sociale cer o activitate tot mai intensă în toate domeniile.

Așa cum se prevede în documente, la baza tuturor transformărilor revoluționare ce vor avea loc în societatea noastră vor sta concepția științifică materialist-dialectică, politica marxist-leninistă a partidului nostru. Înfăptuirea a tot ceea ce ne propunem va avea loc în condițiile dezvoltării tot mai accelerate a revoluției tehnico-științifice mondiale. Iată de ce este necesar ca, în înfăptuirea acestui program, să ținem seama de schimbările ce se produc și se vor produce în viața internațională, în dezvoltarea științei, a forțelor de producție din lumea întreagă.

Pentru a înfăptui cu succes prevederile următorului plan cincinal, ale Programului partidului, trebuie să ne propunem să realizăm transformarea într-un ritm mai intens a întregii noastre activități pe o bază nouă. Să facem ca cincinalul următor să fie cincinalul afirmării cu putere a revoluției tehnico-științifice în toate sectoarele de activitate din România ! *(Aplauze puternice).*

Tocmai pornind de la aceste cerințe, în proiectul de Program și în Directive sînt trasate și obiectivele și direcțiile de viitor ale activității de cercetare și proiectare. Așa cum este normal, cercetarea trebuie să meargă cu un pas înainte, să soluționeze nu numai problemele legate de înfăptuirea concretă a planului cincinal și a planurilor anuale, ci să abordeze problemele noi, de perspectivă, pentru a putea orienta și oferi baza întocmirii viitoarelor planuri de dezvoltare economico-socială, pentru a situa întreaga dezvoltare a societății noastre pe temeiul științei și tehnicii celei mai avansate.

Ținînd seama atît de problemele concrete ale țării noastre, cît și de fenomenele care au loc pe plan internațional, este de înțeles că trebuie să punem pe prim plan orientarea cercetării spre cunoașterea și valorificarea superioară a tuturor resurselor naturale de care dispune România, acordînd o atenție specială descoperirii de noi surse de energie, combustibili, de materii prime, a unor noi resurse de apă. Trebuie să intensificăm activitatea de cercetare geologică, orientînd-o spre găsirea de noi zăcăminte minerale și surse de energie. Va trebui dezvoltată cercetarea în vederea folosirii energiei solare, geotermice — ca să nu mai vorbesc de energia nucleară, care a intrat în preocuparea curentă pe plan mondial.

Este necesar ca activitatea de cercetare să-și propună elaborarea de tehnologii corespunzătoare pentru valorificarea superioară a resurselor interne. Mă refer, îndeosebi, la resursele cu conținut redus de substanțe utile,

de care țara noastră dispune și pe care trebuie să le punem cu toată hotărîrea în valoare. Trebuie să mergem cu mai multă hotărîre la forajul de mare adîncime. Se impune să atacăm într-un ritm mai hotărît cercetările oceanografice, începînd cu Marea Neagră — pentru care am creat, dealtfel, și un institut. Aceste domenii de cercetare, îndeosebi cercetarea oceanografică, constituie preocupări importante pe plan mondial. Se prevede că rezervele existente în oceane și mări vor constitui în viitor resurse inclusiv pentru alimentația omului. Iată de ce și cercetarea oceanografică românească trebuie să acționeze mai hotărît.

De asemenea, trebuie să intensificăm activitatea pentru crearea pe cale sintetică a unor noi materiale necesare economiei naționale. Sînt necesare măsuri hotărîte pentru perfecționarea și elaborarea de noi tehnologii care să ducă la reducerea substanțială a consumurilor de materiale și combustibil, la creșterea randamentului producției, la simplificarea proceselor tehnologice. În această privință, institutele din domeniul construcțiilor de mașini grele vor trebui să acționeze cu mult mai multă fermitate. Începutul despre care s-a vorbit aici trebuie impulsionat, pentru a obține cît mai rapid rezultate superioare. Există forțe care, fără îndoială, vor putea obține rezultate tot mai bune în acest sector. Este, de asemenea, necesară producerea unor mașini-unelte noi, de înalt randament, cu comandă-program ; trebuie să atacăm cu curaj producția de mașini-unelte grele, deoarece lipsa lor constituie o piedică în dezvoltarea economiei naționale. De asemenea, va trebui să acordăm mult mai multă atenție automatizării, electronicii, producerii mijloacelor de conducere modernă a activității de producție. Am reluat — și va trebui să impulsionăm — cercetarea în domeniul aeronauticii, domeniu în care am avut în trecut realizări și cercetători de valoare

internațională ; trebuie să acționăm astfel încît să recuperăm rapid rămînerea în urmă. În general, este necesar ca în următorul cincinal industria noastră constructoare de mașini să devină o industrie modernă, competitivă, care să se poată compara cu cele mai moderne ramuri similare din țările avansate. Aceasta este cerința fundamentală ce se pune în fața oamenilor de știință din acest sector de activitate ! De aceasta depinde, dealtfel, și realizarea revoluției tehnico-științifice în România ! *(Vii aplauze)*. Cei peste 20 000 de oameni din institutele construcției de mașini trebuie să acționeze într-o strînsă unitate pentru a rezolva această sarcină de cinste și onoare ! *(Aplauze puternice)*.

Va trebui intensificată cercetarea în domeniile fizicii, chimiei, matematicii — domenii care, așa cum se arată în Programul partidului, trebuie să aibă un rol de avangardă, să fie în primele rînduri ale cercetării științifice.

Cercetarea în domeniul fizicii are, fără îndoială, un rol foarte important în fundamentarea teoretică a întregii activități de cercetare. Ea trebuie, totodată, să contribuie la soluționarea problemelor complexe ce apar în electronică, în diferite domenii ale construcției de mașini, în toate ramurile. Aceasta presupune ca institutul nostru de fizică — mă refer la cel de fizică generală — să-și împletească mai mult activitatea cu celelalte institute de cercetare care își bazează — și nu pot să nu-și bazeze — munca pe cuceririle fizicii. Nu mai vorbesc de fizica nucleară, care constituie o latură importantă a activității Centrului național de fizică și care, în următorii ani, are sarcini deosebit de mari. Pornim de la necesitatea folosirii în scopuri energetice pașnice a forței nucleului și a altor surse de energie în valorificarea cărora fizica joacă rolul hotăritor. Fără îndoială că oamenii de știință

din acest sector își vor uni forțele și vor obține noi succese în activitatea viitoare.

Sarcini importante revin cercetării în domeniul chimiei, care trebuie să acționeze cu mai multă fermitate pentru descoperirea și realizarea unor noi materiale sintetice atît de necesare economiei naționale, îndeosebi a înlocuitorilor materialelor naturale pe care le găsim greu și care se pot produce pe cale sintetică. Cercetarea în domeniul chimiei va trebui să pună un accent mai mare pe ridicarea nivelului calitativ, a caracteristicilor tehnice ale produselor existente sau care urmează a fi fabricate. Ca și fizica, ea va trebui să abordeze cu curaj unele probleme de perspectivă, ajutînd în felul acesta la fundamentarea cercetărilor pentru asigurarea economiei naționale cu un șir de materiale, inclusiv în domeniul alimentar.

Este necesar ca cercetarea matematică să se integreze mai activ în procesele de automatizare și cibernetizare a producției, în diferite alte sectoare de activitate. Se cunoaște că nu există, de fapt, sector de cercetare, de activitate în care matematica să nu-și găsească un larg cîmp de aplicare. Avem o cercetare matematică bună și dorim ca ea să aducă în viitor o contribuție mai substanțială la întreaga activitate de cercetare, la progresul general al societății noastre socialiste.

Programul partidului pune sarcini importante și în fața cercetării biologice. Avem în această privință multe de făcut. Va trebui ca cercetarea noastră biologică să pătrundă cu curaj, tot mai adînc, în secretele naturii și vieții și, pe această bază, să acționeze pentru transformarea naturii în folosul omului. Sînt, după cum știți, în știința mondială realizări într-adevăr revoluționare în acest domeniu; s-au făcut pași mari înainte. Am dori ca și cercetarea biologică românească să se înscrie cu curaj

în eforturile pentru soluționarea problemelor de importanță vitală ale dezvoltării societății.

Programul prevede sarcini mari în privința dezvoltării agriculturii. Cercetarea agricolă este chemată să contribuie la rezolvarea acestor sarcini. Nu se poate concepe însă soluționarea problemelor în agricultură fără o legătură strînsă cu biologia. De aceea trebuie să legăm mai strîns cercetarea biologică de aceste probleme. Mă refer la acea parte a biologiei care în trecut a funcționat în cadrul cercetării agricole și care s-a rupt de aceasta. Ea trebuie să se întoarcă la agricultură, să cerceteze problemele genetice legate de dezvoltarea a noi soiuri de plante și a noi rase de animale. Aceasta trebuie să se realizeze în marile centre de cercetare pe care le avem în țară, acolo unde există și condiții naturale pentru crearea de noi soiuri de plante, în fermele de animale, unde putem obține îmbunătățirea substanțială a raselor.

Cercetarea agricolă are, de asemenea, sarcini deosebit de mari în cincinalul următor și în perspectivă. Problema alimentației devine, după cum știți, problema numărul unu a omenirii și ea va constitui în viitor o preocupare tot mai mare. Noi avem condiții pentru a asigura creșterea substanțială a producției agricole, vegetale și animale. S-a vorbit aici despre aceasta, am constatat și în fermele și institutele pe care le-am vizitat. Avem soiuri de grîu ce dau pînă la 8 000 kg la hectar și soiuri de porumb cu producții pînă la 15 000—18 000 kg la hectar. Chiar unele cooperative agricole și-au luat angajamentul ca anul viitor să realizeze pe suprafețe de sute de hectare asemenea producții. Avem rezultate bune și la floarea-soarelui și la alte plante. Deci nu este o fantezie, ci o realitate că putem obține pe pămîntul nostru o producție de 8 000—10 000 kg de grîu la hectar și de 15 000—20 000 kg de porumb la hectar. Putem obține, de asemenea, o

producție de 50 000—60 000 kg la hectar la sfeclă și de 30 000—40 000 kg la cartofi. Resursele agriculturii românești sînt foarte mari, putînd asigura pentru o perioadă lungă satisfacerea necesităților unei populații nu de 30 000 000, ci chiar de peste 50 000 000. *(Aplauze puternice).*

Avem unele rezultate bune în zootehnie, dar nu putem să fim mulțumiți cu producțiile pe care le obținem, îndeosebi la lapte și lînă. Va trebui să luăm măsuri serioase pentru îmbunătățirea în următorul cincinal a raselor de taurine care să ducă la creșterea substanțială a producției de lapte. Sînt necesare măsuri hotărîte pentru ameliorarea raselor de ovine, care să ducă la creșterea producției de lînă de 8—10 kg.

În ce privește sectorul porcin și avicol, unde rezultatele sînt mai bune, va trebui să continuăm eforturile pentru a consolida ce am realizat. În general, este necesar să luăm toate măsurile pentru realizarea unei cotituri radicale în sectorul zootehnic.

Să unim forțele pentru a soluționa rapid problemele de care depind creșterea producției agricole, realizarea unor cantități mai mari de produse — cerealiere și animaliere —, satisfacerea în condiții tot mai bune a necesităților de aprovizionare ale întregului popor. *(Aplauze puternice).* Iată ce sarcini stau în fața științei agricole! Știu că în domeniul agriculturii dispunem de forțe suficiente și sînt convins că vom obține în următorii ani rezultate bune în soluționarea problemelor prevăzute în Programul partidului.

O atenție deosebită va trebui să acordăm îmbunătățirii activității de proiectare tehnologică și de construcții industriale, de soluționare a problemelor legate de punerea în valoare, mai rapidă și cu maximum de eficiență economică, a rezultatelor cercetării.

Activitatea de cercetare va trebui să acorde mai multă

atenție și problemelor construcțiilor sociale și culturale, îndeosebi în ce privește mijloacele de construcție, materialele și tehnologiile, problemelor legate de făurirea unor localități moderne, care să îmbine utilul cu frumosul și cu principiile de eficiență economică, inclusiv cu prevederile sistematizării orașelor și satelor. Acestea nu sînt numai probleme de ordin administrativ; problemele sistematizării orașelor și satelor, ale construirii noilor localități orășenești și rurale sînt și probleme economice și sociale; ele impun o cercetare temeinică, o abordare științifică, deoarece angajează dezvoltarea țării pentru zeci și zeci de ani.

Sînt, de asemenea, sarcini importante de rezolvat în domeniul științelor medicale. Programul și Directivele atrag atenția asupra necesității dezvoltării activității medicinei noastre pentru prevenirea unor boli, păstrarea sănătății poporului, luarea unor măsuri care să contribuie la dezvoltarea armonioasă, fizică și psihică, a omului societății noastre socialiste. Științele biologice trebuie să se unească cu științele medicale și să acționeze împreună pentru soluționarea acestor probleme complexe.

De asemenea, științele economice trebuie să abordeze într-un fel nou problemele legităților generale ale dezvoltării societății, fenomenele noi care apar atît pe plan mondial, cît și în țara noastră, să contribuie la elaborarea căilor de soluționare a problemelor complexe ale dezvoltării armonioase a tuturor sectoarelor de activitate, contribuind la progresul continuu al orînduirii noastre socialiste. Sarcini importante se pun, de asemenea, în domeniul activității de conducere științifică a producției și a muncii. În același timp, științele sociale sînt chemate să abordeze problemele organizării relațiilor de producție, ale dezvoltării democrației socialiste, ale găsirii formelor

celor mai corespunzătoare de participare a maselor largi populare la conducerea întregii societăți.

După cum vedeți, practic nu există domeniu în care știința, cercetarea să nu aibă un cuvînt de spus. Astăzi nu ne putem propune soluționarea vreunei probleme fără a o studia întîi în mod serios, fără a porni de la ceea ce a realizat mai bun cunoașterea științifică pe plan național și internațional.

Așa cum se arată în Program și Directive, pentru a făuri societatea socialistă multilateral dezvoltată și comunistă trebuie să asigurăm dezvoltarea armonioasă, unitară a tuturor sectoarelor de activitate, să soluționăm contradicțiile care pot duce la dereglări, la dezechilibru între un sector sau altul, să creeze greutăți în mersul înainte. Iată, de aceea am considerat necesar ca problemele activității științifice — deși sînt foarte diverse — să le dezbatem împreună. Pînă la urmă, aceste probleme se află într-o strînsă interdependență. Astăzi nu se mai poate concepe soluționarea corespunzătoare a unei probleme fără a ține seama de toate laturile gîndirii științifice, de îmbinarea tuturor domeniilor cunoașterii într-un tot unitar. *(Vii aplauze).*

O problemă importantă de care depind progresul rapid al științei românești, afirmarea ei tot mai puternică este împletirea rațională a gîndirii teoretice cu activitatea practică, îmbinarea armonioasă a acestor două laturi ale activității de cercetare. Se vorbește mult despre cercetarea fundamentală, prezentîndu-se cîteodată această problemă ruptă de ansamblul activității cunoașterii, ca și cum descoperirile dintr-un domeniu sau altul ar fi produsul unor oameni situați într-un turn de fildeș, de unde inventează concepții, legi naturale, ignorînd problemele concrete ale vieții, rezervîndu-le „muritorilor de rînd". Acest fel de a aborda problemele cercetării este complet greșit, neștiin-

țific. Este cunoscut că cercetarea științifică fundamentală, teoretică, inclusiv în domeniul științelor sociale, filozofice, nu face decît să se străduiască să înțeleagă și să pătrundă tainele naturii și ale vieții. Tocmai pe baza descoperirii și înțelegerii legilor ce guvernează natura și viața se elaborează tezele teoretice și legile generale. Nimic nu este rezultatul fanteziei pure. Atunci cînd o teză, o concluzie teoretică este rezultatul fanteziei, nu are nici o valoare, nu prezintă nici o importanță; nici nu merită să ne ocupăm de o asemenea activitate de cercetare. Este clar că, vorbind de cercetarea fundamentală, teoretică, trebuie să pornim de la necesitatea legăturii strînse, dialectice între latura teoretică și latura practică a științei. Aceste două laturi constituie un tot unitar și nu se pot separa în nici un fel. Dealtfel, iată ce spunea — mai de mult, e adevărat — savantul român Emil Racoviță: *„Deosebirea între savantul care «face știință» și cel care «descoperă aplicări noi» este amăgitoare și nu are sens. Savantul care a aprofundat mai bine o chestiune teoretică din specialitatea sa este în același timp cel mai calificat pentru a-i descoperi aplicarea practică; iar savantul care va fi cel mai bine specializat în aplicarea unui fenomen natural va avea multe șanse să ajungă mai ușor la aplicarea lui științifică, la generalizarea lui".*

Iată de ce, în loc de discuții abstracte despre deosebirile dintre cercetarea fundamentală și cea aplicativă, despre superioritatea uneia sau alteia, trebuie să soluționăm problemele pe care le ridică viața, dezvoltarea societății, problemele a căror rezolvare este cerută de mersul țării noastre spre comunism. Cele două laturi ale activității științifice nu se pot separa; nu este posibil ca unii să se ocupe de probleme abstracte, iar alții să soluționeze problemele științifice concrete. În munca de cercetare, de cunoaștere a legilor naturii, ale vieții se

îmbină ambele laturi. Numai astfel se poate asigura progresul general al gîndirii, precum și aplicarea legilor și cunoștințelor despre viață și natură în folosul societății, al progresului uman general ! *(Aplauze puternice).*

Înfăptuirea marilor sarcini ce vor fi trasate de Congresul al XI-lea al partidului cere măsuri de perfecționare a organizării activității de cercetare. Înseși documentele Congresului prevăd un șir de măsuri — inclusiv mijloacele materiale pentru îmbunătățirea dotării și creșterea numărului de cercetători — care să creeze o bază trainică și sigură pentru realizarea sarcinilor ce revin cercetării științifice.

Este necesar să acordăm mai multă atenție problemelor de perfecționare a cunoștințelor cadrelor din cercetare, să organizăm cu mai multă fermitate reciclarea. În știință este necesară împrospătarea continuă a cunoștințelor. Aceasta este obligatorie pentru soluționarea problemelor în pas cu dezvoltarea cunoașterii universale, pentru combaterea rutinei, pentru menținerea unui spirit activ de luptă împotriva a tot ceea ce este vechi, pentru promovarea noului în toate domeniile de activitate.

Este necesar ca institutele centrale să îmbunătățească substanțial activitatea de coordonare și unire a eforturilor în toate sectoarele cercetării, antrenînd la soluționarea diferitelor probleme colective largi care să cuprindă specialiști din toate domeniile. Avem un număr mare de probleme de soluționat în cincinalul următor, dar cei 100 000 de cercetători, cîți vom avea în 1978—1979, vor putea face față cu succes acestor sarcini. Unind forțele, putem soluționa toate problemele înscrise în Directive și în Programul partidului !

Aceasta necesită și din partea conducerilor ministerelor o atenție mai mare, o îndrumare și un sprijin mai eficient decît pînă acum în îndrumarea activității de cercetare și

proiectare. Sarcini mari revin Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, organ de partid și de stat care trebuie să asigure înfăptuirea unitară a politicii în domeniul științei și tehnologiei. El trebuie să asigure orientarea și controlul permanent al activității, să pună în centrul preocupărilor soluționarea problemelor prioritare, hotărîtoare pentru mersul înainte al economiei naționale. Sînt necesare, de asemenea, măsuri pentru mai buna planificare, precum și pentru urmărirea în condiții mai bune decît pînă acum a felului cum se înfăptuiesc sarcinile. Dacă am soluționat într-o ramură o problemă, iar în altă ramură nu am făcut ce trebuia, rezultatele cercetării nu pot fi introduse în producție. Iată de ce C.N.Ș.T.-ului îi revine un rol deosebit de mare în soluționarea unitară și concomitentă a diferitelor probleme de care depinde punerea în valoare în cel mai scurt timp a rezultatelor cercetării.

Este, de asemenea, necesar să crească răspunderea organizațiilor de partid, a comuniștilor care lucrează în domeniul cercetării. Ei trebuie să se afle în primele rînduri în unirea eforturilor cercetătorilor, să lupte cu hotărîre împotriva lipsurilor, a stărilor de lucruri negative, a spiritului funcționăresc care se mai manifestă într-un loc sau altul. Organizațiile de partid, comuniștii trebuie să combată cu hotărîre manifestările de individualism, tendințele de monopolizare a unor domenii de cercetare, „spiritul de feudă" care se mai menține în unele domenii, părerea că un domeniu de cercetare e un fel de proprietate personală în care nu pot pătrunde alții și care, în cel mai rău caz, poate fi lăsat moștenire. Noi am lichidat de mult feudalismul, am lichidat de mult și proprietatea asupra mijloacelor de producție ! Institutele de cercetare sînt mijloace de producție, aparțin poporului, deci nu pot fi moștenite ; ele trebuie să se guverneze după principiile socialiste, ca parte a proprietății întregului popor ! În

institute trebuie să lucreze toți cei care reprezintă o valoare reală în domeniul respectiv de cercetare! *(Aplauze puternice).*

Va trebui să ne angajăm cu mai multă hotărîre în abordarea unor probleme largi, de perspectivă — inclusiv în problemele explorării cosmosului, care au un viitor important. Știința românească nu trebuie să rămînă în afara acestor preocupări, în afara nici unei probleme care apare în domeniul cunoașterii. Enumerînd cîteva din domeniile și orientările cuprinse în Programul partidului, să nu se înțeleagă că celelalte ramuri — la care nu m-am referit, care n-au fost discutate aici — sînt de mai mică importanță, nu trebuie să ne preocupe. În atenția noastră trebuie să stea toate sectoarele, toate domeniile de activitate. Numai abordîndu-le pe toate, într-o strînsă unitate, vom putea soluționa în mod corespunzător problemele vitale, vom putea asigura progresul, ridicarea științei românești la un nivel superior! *(Aplauze puternice).*

Aș dori să mă adresez tinerei generații de cercetători, tineretului de pe băncile universităților care va avea mîine sarcina de cinste și onoare de a duce mai departe făclia științei și cunoașterii, de a ridica știința românească pe noi culmi, de a contribui la făurirea societății comuniste în patria noastră. Trebuie, dragi prieteni și tovarăși tineri, să depuneți toate eforturile pentru a învăța, pentru a vă însuși cele mai noi cunoștințe! Să folosiți anii de universitate pentru o temeinică pregătire teoretică și practică, pentru a fi în stare să îmbinați în modul cel mai armonios aceste două laturi indisolubile ale activității umane, pentru a deveni oameni de nădejde în toate domeniile de activitate, pentru a putea mîine, în institutele de cercetări, să continuați cu îndrăzneală efortul cunoașterii, evoluția ascendentă a științei noastre, pentru a fi făuritori demni

ai societății comuniste în România! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Odată cu preocupările de îmbunătățire și perfecționare a activității noastre științifice va trebui să dezvoltăm în continuare colaborarea și schimbul de experiență și informații cu oamenii de știință din țările socialiste, cu cercetătorii de pretutindeni. Trebuie să ținem permanent seama în activitatea de cercetare de tot ceea ce se creează nou și avansat pe plan internațional, contribuind în același timp la dezvoltarea cunoașterii și științei universale. Întreaga această activitate trebuie să se înscrie în spiritul politicii generale internaționale promovate de partidul și statul nostru, de lărgire a colaborării cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. În mod deosebit aș dori să atrag atenția asupra necesității realizării unei colaborări științifice cît mai largi cu țările în curs de dezvoltare, ținînd seama de problemele mari ce se pun în fața acestora, pentru a spori contribuția României la punerea în valoare a resurselor lor naturale, la ridicarea gradului lor de dezvoltare economico-socială și, prin aceasta, la dezvoltarea generală a omenirii.

Activitatea internațională a oamenilor de știință trebuie să tindă să contribuie, totodată, la soluționarea diferitelor probleme care frămîntă omenirea în momentul de față. Trebuie să pornim de la faptul că în viața internațională sînt în curs schimbări economice și sociale uriașe; acestea confirmă, de fapt, teza dialectică materialistă a dezvoltării prin salturi a omenirii, care își menține valabilitatea și în epoca actuală. Este evident că marile probleme nu mai pot fi soluționate pe baza vechilor concepții și practici, numai de cîteva țări. Rezolvarea complexelor probleme economico-sociale, înfăptuirea noii ordini economice și politice internaționale nu se pot asigura decît

cu participarea tuturor statelor, indiferent de mărimea lor. În această privință, știința, oamenii de știință au de jucat un rol tot mai important.

Am dori ca știința românească să fie și în viitor o participantă activă la lupta ce se desfășoară pe plan internațional împotriva politicii imperialiste, colonialiste, neocolonialiste, pentru așezarea relațiilor dintre state pe baze noi, democratice. Este necesar să dezvoltăm colaborarea cu oamenii de știință de pretutindeni, să unim această uriașă forță socială, pornind de la considerentul că știința, prin excelență, nu poate fi decît de partea progresului, nu poate fi decît în slujba păcii și colaborării internaționale. Urmînd politica partidului și guvernului nostru, oamenii de știință din România trebuie să acționeze ca un detașament important al luptei internaționale pentru progres, pentru punerea cuceririlor științei în slujba omului, a fericirii sale! *(Aplauze puternice).*

Trăim o epocă în care lărgirea sferei de cunoaștere științifică înnobilează omul, îi dă noi forțe, noi dimensiuni spirituale, orizonturi nemărginite. Pătrunzînd tot mai adînc în tainele materiei, ale vieții și creației, omul devine tot mai conștient de forța și capacitatea sa de a transforma natura, lumea, societatea, în conformitate cu aspirațiile și voința sa. Se poate spune că, odată cu progresul științei, omul se transformă în făuritor al propriului său destin, al vieții și naturii înconjurătoare. În această lumină se pune tot mai pregnant întrebarea: cum va acționa noul creator al civilizației? Va folosi oare omul — stăpîn pe secretele naturii și ale vieții — cunoștințele sale în scopul nobil al fericirii și libertății, sau în scopul distrugerii civilizației, a vieții înseși? Mai mult ca oricînd oamenii de știință trebuie să-și ridice glasul și să acționeze în strînsă unitate împotriva politicii imperialiste, de dominație și asuprire, împotriva războiului, în

primul rînd a războiului atomic. Oamenilor de știință le revine marea răspundere în fața umanității, a viitorului, de a lupta pentru o lume nouă, bazată pe egalitate și respect, de a pune cuceririle științei în slujba omului, a progresului și bunăstării. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Iată, tovarăși, cîteva probleme la care am ținut să mă refer în cadrul Conferinței naționale a cadrelor din cercetare și proiectare. Sînt convins că lucrările conferinței vor constitui un puternic imbold în munca tuturor institutelor, a tuturor cercetătorilor, că vom asista la o impulsionare și îmbunătățire simțitoare a întregii activități de cercetare. Sînt încredințat că această conferință va marca o cotitură în activitatea de cercetare, în ridicarea ei la un nivel superior, că ea va duce la creșterea tot mai puternică a rolului științei în opera de construcție socialistă din țara noastră.

Am deplina încredere că oamenii de știință, cercetătorii și proiectanții din țara noastră nu vor precupeți nici un efort pentru a răspunde cu cinste încrederii mari ce le-o acordă partidul și poporul, că vor face totul pentru a aduce o contribuție tot mai însemnată la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu această convingere vă urez tuturor celor prezenți, tuturor cercetătorilor și proiectanților, tuturor oamenilor de știință succese tot mai mari în activitatea viitoare, multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze puternice; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!" Cei prezenți la conferință ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru Comitetul Central, pentru secretarul general al partidului).*

CUVÎNT LA PLENARA CONSILIULUI NAŢIONAL AL FRONTULUI UNITĂŢII SOCIALISTE

— 30 octombrie 1974 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Doresc să-mi exprim satisfacţia pentru unanimitatea cu care Consiliul Naţional al Frontului Unităţii Socialiste a adoptat documentele de importanţă istorică ce sînt supuse spre dezbatere de către întregul popor şi urmează să fie adoptate de Congresul al XI-lea al partidului. De fapt, s-ar putea spune că unanimitatea din Consiliul Naţional al Frontului Unităţii Socialiste este expresia unanimităţii cu care întregul nostru popor aprobă şi înfăptuieşte neabătut politica internă şi externă a partidului — politică ce corespunde pe deplin năzuinţelor vitale ale naţiunii noastre socialiste; este unanimitatea cu care întregul nostru popor aprobă proiectul de Program şi proiectul de Directive cu privire la dezvoltarea economico-socială în anii 1976—1980 şi perspectiva pînă în 1990 — documente care prefigurează în mod minunat perspectiva făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate în România, înaintarea fermă a naţiunii noastre pe calea spre comunism, ridicarea nivelului de viaţă material şi spiritual al întregului nostru popor.

Nu doresc să insist mai mult asupra acestor probleme. Vom dezbate în continuare aceste documente în conferinţele judeţene de partid. Ele au fost dezbătute de către toate organizaţiile componente ale Frontului Unităţii Socialiste, în adunările generale şi conferinţele de partid ce au avut loc pînă acum. Din toate aceste dezbateri reiese hotărîrea fermă de a le aproba şi de a munci cu tot entuziasmul, cu toate forţele pentru înfăptuirea lor în viaţă. Iată de ce consider că, prin aprobarea lor unanimă, Consiliul Naţional al Frontului Unităţii Socialiste nu face altceva decît să dea expresie voinţei ferme a poporului nostru de a-şi făuri un viitor liber, independent, aşa cum îl doreşte el. *(Aplauze puternice)*.

Aş dori să exprim speranţa că toţi participanţii la această plenară, toate organizaţiile componente ale Frontului Unităţii Socialiste vor acţiona în continuare cu toată hotărîrea pentru îndeplinirea în cele mai bune condiţii a prevederilor planului pe acest an, a sarcinilor pentru anul următor, pentru a asigura trecerea la înfăptuirea cincinalului viitor pe o bază superioară.

Cu această dorinţă şi convingere doresc să urez tuturor organizaţiilor componente ale Frontului Unităţii Socialiste, membrilor Consiliului Naţional, tuturor oamenilor muncii, întregului nostru popor succese tot mai mari în întreaga activitate, multă sănătate şi fericire! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

MESAJ ADRESAT CADRELOR DIDACTICE ȘI ELEVILOR LICEULUI NR. 4 DIN ORADEA

Cu prilejul sărbătoririi a 275 de ani de la înființarea liceului

— 3 noiembrie 1974 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Cu prilejul sărbătoririi împlinirii a **275 de ani** de la înființarea liceului, doresc să vă adresez tuturor — profesori și elevi — un cordial salut și cele mai calde felicitări.

Apreciez în mod deosebit activitatea rodnică desfășurată în îndelungata sa existență de liceul dumneavoastră pe tărîmul instruirii și educării tinerelor generații, al ridicării nivelului de cultură al poporului, al cultivării nobilelor sentimente ale prieteniei și frăției dintre toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. Dezvoltînd pe o treaptă superioară experiența și bogatele sale tradiții din trecut, liceul dumneavoastră a adus în anii socialismului o contribuție însemnată la creșterea și pregătirea temeinică a cadrelor necesare diferitelor sectoare de activitate, la progresul și înflorirea culturii noastre socialiste.

Aniversarea școlii dumneavoastră are loc în anul jubiliar cînd poporul nostru a sărbătorit împlinirea a trei

decenii de la eliberarea patriei de sub dominația fascistă, în condițiile puternicului entuziasm cu care oamenii muncii din toate domeniile de activitate întîmpină Congresul al XI-lea al partidului. Mă bucură că — la fel ca întregul nostru popor — cadrele didactice și elevii liceului dumneavoastră cinstesc acest istoric eveniment din viața partidului și a patriei noastre cu realizări deosebite în domeniul instructiv-educativ, în însușirea temeinică a noi și noi cunoștințe, a minunatelor comori ale științei și culturii.

Am convingerea, dragi tovarăși și prieteni, că bilanțul activității pe care-l faceți cu prilejul aniversării liceului vă va stimula să munciți cu și mai mult elan pentru a dezvolta pe o treaptă superioară rezultatele obținute. Sînt încredințat că dumneavoastră, profesorii, cadrele didactice ale liceului, veți face totul pentru a răspunde cu cinste marilor exigențe pe care partidul și societatea noastră le pun în fața școlii în ce privește perfecționarea procesului instructiv-educativ, legarea mai strînsă de viață și întărirea rolului învățămîntului în formarea și educarea sănătoasă a tinerelor generații. Vouă, dragi elevi, vă adresez îndemnul de a învăța cu sîrguință, de a vă pregăti temeinic pentru a putea deveni mîine constructori de nădejde ai socialismului și comunismului, buni cetățeni ai patriei noastre socialiste.

Vă doresc tuturor — cadre didactice și elevi — succese și satisfacții cît mai mari în muncă și la învățătură, multă sănătate și fericire.

TOAST
LA DINEUL OFERIT ÎN ONOAREA SECRETARULUI DE STAT AL S.U.A., HENRY KISSINGER

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 3 noiembrie 1974 —

Aş vrea să-mi exprim satisfacţia pentru vizita pe care secretarul de stat Kissinger o face în România şi să sper că va marca un nou moment în dezvoltarea colaborării între ţările noastre. Este a doua vizită pe care domnul secretar de stat o face în România. Sper ca a treia vizită să aibă loc în curînd împreună cu preşedintele Ford.

Aş dori să ridic acest pahar pentru o colaborare bună între ţările noastre şi să urez secretarului de stat al Statelor Unite succes în activitatea sa şi multă sănătate!

Pentru preşedintele Statelor Unite!

INTERVIU
ACORDAT UNUI GRUP DE ZIARIŞTI AMERICANI ŞI CORESPONDENŢI AI PRESEI STRĂINE

— 3 noiembrie 1974 —

ÎNTREBARE: *Domnule preşedinte, care au fost principalele subiecte ale conversaţiilor dumneavoastră cu secretarul de stat Kissinger?*

RĂSPUNS: Vizita în România a secretarului de stat al Statelor Unite, domnul Kissinger, se înscrie în cadrul relaţiilor de prietenie şi colaborare existente între ţările noastre. În cadrul convorbirilor de pînă acum am abordat probleme privind dezvoltarea relaţiilor de colaborare dintre România şi Statele Unite, perspectivele de viitor ale acestora şi, desigur, am abordat şi o serie de probleme ale situaţiei internaţionale care preocupă astăzi omenirea.

În ce priveşte relaţiile dintre România şi Statele Unite am constatat cu satisfacţie progresul înregistrat şi am convenit de a soluţiona în viitor unele probleme, inclusiv acordarea clauzei naţiunii celei mai favorizate României, pentru a crea condiţii de extindere în continuare a acestei colaborări pe multiple planuri.

ÎNTREBARE: *Domnule preşedinte, v-a dat cumva secretarul de stat al S.U.A. asigurări că România va primi clauza naţiunii celei mai favorizate în viitorul apropiat?*

RĂSPUNS: Da, secretarul de stat Kissinger a dat asigurări că această problemă se va soluționa în mod corespunzător într-un viitor apropiat. De aceea am convenit și începerea unor negocieri în vederea încheierii unui acord în domeniul economic.

ÎNTREBARE: *După cum cunoașteți, legislația comercială a Statelor Unite, în forma în care va fi probabil adoptată, conține prevederi în sensul de a cere țării dumneavoastră ca, pentru primirea clauzei națiunii celei mai favorizate, să certifice într-un fel că emigrația va putea continua fără restricții. Ați putut da asigurări domnului Kissinger că acest lucru va avea loc?*

RĂSPUNS: Nu există în momentul de față o problemă a emigrației în România. Problemele umanitare care se pot ridica într-un sens sau altul se soluționează în mod corespunzător și nu constituie în momentul de față probleme de nici un fel.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, între problemele internaționale discutate cu secretarul de stat s-a ridicat oare și situația din Orientul Mijlociu? În acest caz, ne-ați putea împărtăși părerile dumneavoastră așa cum le-ați exprimat și dînsului?*

RĂSPUNS: Într-adevăr, printre problemele internaționale discutate au fost și cele legate de situația din Orientul Mijlociu. România consideră că situația continuă să prezinte pericole serioase — și de aceea apreciază că trebuie depuse eforturi în vederea soluționării politice a conflictului. În acest sens apreciem că trebuie reluate cît mai curînd negocierile de la Geneva, că sînt necesare acțiuni hotărîte în vederea retragerii Israelului din teritoriile ocupate în 1967, ajungerea la înțelegeri corespunzătoare care să garanteze integritatea și suveranitatea tuturor statelor din această zonă. Totodată, trebuie să-și găsească o soluție corespunzătoare și problema poporului palestinean, inclusiv prin crearea unui stat palestinean independent.

ÎNTREBARE: *Credeți, domnule președinte, că nu ar mai avea rost ca secretarul de stat Kissinger să plece în Orientul Mijlociu atîta timp cît negocierile ar trebui să se mute la Geneva?*

RĂSPUNS: Nu am spus aceasta. Reluarea negocierilor de la Geneva nu exclude vizita secretarului de stat Kissinger în Orientul Mijlociu — și s-ar putea spune că, într-un anumit sens, o face necesară.

ÎNTREBARE: *De ce considerați aceasta?*

RĂSPUNS: România, de exemplu, nu a participat la negocierile de la Geneva și cu toate acestea a considerat și consideră necesar să ducă discuții cu toate țările interesate cu privire la soluțiile care se pot găsi în această problemă complicată. Cu atît mai mult trebuie să facă aceasta țările care au angajamente directe în această direcție. Deci conferințele internaționale nu exclud și contactele bilaterale; dimpotrivă, cîteodată impun contacte și fac necesară continuarea acestora.

ÎNTREBARE: *V-a lăsat cumva secretarul de stat Kissinger impresia că ar fi favorabil unei reveniri la Conferința de la Geneva?*

RĂSPUNS: Am discutat această problemă și am constatat că există în această privință un punct de vedere comun cu privire la necesitatea reluării conferinței.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, cînd ați dori să vedeți reluate lucrările conferinței?*

RĂSPUNS: Aici nu se poate discuta despre dorința unuia sau altuia, ci despre posibilitățile reale — iar în această privință trebuie să hotărască țările direct intere-

sate. Ceea ce vă pot spune este că România ar dori ca în viitor la conferință să participe și alte state interesate. După părerea mea, cu cît se vor relua mai curînd negocierile la Geneva, cu atît va fi mai bine.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, după cum știți, se vorbește mult în ultimul timp despre creșterea pericolului reluării unei confruntări militare ca rezultat al crizei arabo-israeliene. În primul rînd, ce părere aveți despre aceasta; și, în al doilea rînd, știind că România are interese în domeniul petrolului, ce efecte ar avea aceasta asupra livrărilor mondiale de petrol?*

RĂSPUNS: Am spus de la început că apreciez situația drept gravă — și se poate spune că există, într-adevăr, un pericol permanent de reluare a acestui conflict. Tocmai de aceea România consideră că trebuie depuse eforturi susținute și reluată cît mai grabnic Conferința de la Geneva, pentru a se putea preveni izbucnirea unui nou război. Fără îndoială că un nou război ar crea greutăți foarte mari în ce privește aprovizionarea cu petrol și cu alte materii prime și ar agrava foarte mult actuala criză internațională.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, am putea aștepta o vizită în România a președintelui Ford?*

RĂSPUNS: Am adresat mai de mult președintelui Ford invitația de a face o vizită în România; a acceptat această invitație, și în discuțiile de astăzi cu secretarul de stat am reluat această problemă. Am convenit să se acționeze de ambele părți pentru realizarea vizitei la momentul potrivit. Ceea ce vă pot spune este că așteptăm cu multă plăcere această vizită. Sperăm că ea se va realiza nu prea tîrziu și că va constitui un nou și important moment în relațiile dintre țările noastre.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, ce ați putut spune dr. Kissinger despre starea actuală a relațiilor sovieto-române?*

RĂSPUNS: Nu am discutat despre aceasta, dar vă pot spune că relațiile României cu Uniunea Sovietică se desfășoară în bune condiții. Sîntem vecini, țări socialiste — și relațiile noastre se dezvoltă în mod corespunzător.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, au apărut multe știri în Occident că în perioada în care ați sărbătorit a XXX-a aniversare a eliberării țării dumneavoastră, România ar fi încercat să aranjeze o întîlnire între președintele Kosîghin și vicepremierul chinez, aflați la sărbătoarea dumneavoastră. Aveți intenția de a interveni și acționa ca intermediari în vederea acestei întîlniri?*

RĂSPUNS: Desigur, presa scrie multe; nu întotdeauna tot ceea ce se scrie în presă corespunde și realităților. Nu vreau să critic presa. Se pare că noi, oamenii politici, sîntem de vină că nu asigurăm o bună informare a presei.

Uniunea Sovietică are relații diplomatice, are ambasador la Pekin, iar China — la Moscova; ele duc chiar tratative și nu mai este necesară o intervenție din partea cuiva. România nu și-a propus și nu-și propune niciodată așa ceva.

ÎNTREBARE: *Recenta întîlnire a partidelor comuniste care a avut loc la Varșovia a ajuns la hotărîrea de a limita întîlnirea internațională la partidele europene. După părerea dumneavoastră, aceasta reduce oare posibilitatea unei acțiuni de divizare care altfel s-ar fi produs la o conferință internațională mai largă?*

RĂSPUNS: Conferința de la Varșovia a fost de la bun început organizată pentru a discuta convocarea conferinței partidelor comuniste și muncitorești din Europa. Nu a avut de la început în vedere o conferință internațională.

ÎNTREBARE: *Domnule președinte, după cum știți, mulți dintre noi am fost recent în Uniunea Sovietică, însoțindu-l pe secretarul de stat Kissinger. Sovieticii ne-au părut îngrijorați în ce privește angajarea administrației Ford în privința politicii de destindere. Aveți oare aceeași preocupare privind angajarea actualei administrații sau capacitatea Congresului S.U.A. de a-și îndeplini promisiunile în materie de politică externă?*

RĂSPUNS: Ceea ce aș dori să spun este că problemele actuale internaționale continuă să fie foarte complicate, că începutul de destindere este destul de fragil și că sînt necesare eforturi susținute din partea tuturor statelor și a opiniei publice internaționale, a tuturor popoarelor pentru ca destinderea să obțină noi progrese.

Ziaristul american MURREY MARDER de la „Washington Post": Domnule președinte, ați fost foarte generos cu timpul dumneavoastră. Vă mulțumim pentru aceasta.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: Aș dori să-mi exprim satisfacția pentru această întîlnire și să sper că veți reda în presa americană dorința poporului român de a dezvolta colaborarea cu poporul american, precum și dorința noastră de pace și colaborare cu întreaga lume. Vă mulțumesc!

MESAJ ADRESAT CONFERINȚEI MONDIALE A ALIMENTAȚIEI

— 5 noiembrie 1974 —

Îmi face o deosebită plăcere să adresez participanților la Conferința mondială a alimentației un călduros salut din partea Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, a guvernului și poporului român, precum și din partea mea personal.

Înscriindu-se în cadrul manifestărilor de amploare inițiate și desfășurate sub egida Organizației Națiunilor Unite, conferința dumneavoastră dezbate o problemă de importanță majoră pentru existența popoarelor, pentru progresul întregii omeniri. Într-adevăr, lichidarea lipsei de alimente, a insuficienței actuale a producției agricole, asigurarea hranei întregii populații a planetei sînt un obiectiv acut, la ordinea zilei, care își cere soluționarea corespunzătoare în interesul tuturor națiunilor. În această direcție, Conferința mondială a alimentației poate aduce o contribuție de cea mai mare însemnătate.

Noi considerăm că foametea care mai bîntuie pe întinse zone ale Pămîntului, subnutriția sînt rezultatul

înapoierii forțelor de producție, al slabei productivități a muncii, al rămînerii în urmă a unor țări — urmare a îndelungatei dominații colonialiste, a vechilor relații de inechitate existente în lume. Rezolvarea problemei alimentației depinde de lichidarea completă a acestor stări de lucruri, de respectarea dreptului suveran al fiecărui popor asupra bogățiilor naționale, de asigurarea condițiilor ca fiecare națiune să-și pună integral și cu randament maxim în valoare potențialul material și uman, să-și dezvolte forțele de producție, să poată avea acces neîngrădit la cuceririle revoluției tehnico-științifice contemporane.

Gravitatea problemei alimentației ar impune, de pildă, ca F.A.O. — organizație a O.N.U. specializată în acest domeniu — să treacă la abordarea unor măsuri concrete, să inițieze un program special pentru dezvoltarea producției agricole generale și în mod deosebit în țările în curs de dezvoltare, astfel ca în decurs de cîțiva ani problema hranei popoarelor să fie soluționată într-un mod cît mai corespunzător. În acest scop este necesar să se acționeze pentru punerea în valoare a unor vaste suprafețe de terenuri și resurse insuficient exploatate de care dispun țările rămase în urmă. Un rol important ar avea organizarea unor programe de irigații și hidroameliorații, dezvoltarea producției de îngrășăminte chimice, de mașini agricole, intensificarea cercetării științifice pentru elaborarea de noi soiuri de plante și rase de animale, mai productive, care să poată fi aclimatizate în zonele respective, cu rezultate maxime. Totodată este necesar să se dezvolte producția de erbicide, insecticide și pesticide, în cadrul unor largi acțiuni de combatere a bolilor, atît la plante, cît și la animale. O atenție deosebită va trebui să se acorde, în cadrul acestor programe, formării și pregătirii cadrelor de specialiști, mecanizatori și lucrători agricoli, acordării de asistență tehnică și tehnologică producției agricole a țărilor slab dezvoltate din partea statelor avansate în acest domeniu.

Pentru realizarea acestor acțiuni este necesar să se intensifice colaborarea bilaterală și multilaterală între state, în toate domeniile de activitate, inclusiv pe tărîmul tehnico-științific, al schimbului de experiență în domeniul practicii și tehnologiei agricole, pe baze echitabile și reciproc avantajoase.

În ce o privește, România este hotărîtă să participe activ la realizarea unui asemenea program, să colaboreze și să coopereze activ cu țările în curs de dezvoltare pentru creșterea bazei lor de producție, pentru soluționarea într-un timp cît mai scurt a problemei vitale a alimentației popoarelor.

Punînd în centrul întregii sale politici, ca țel suprem, asigurarea bunăstării maselor largi populare, satisfacerea cerințelor lor de viață, atît materiale, cît și spirituale, ridicarea gradului de civilizație al întregii societăți, România a acordat și acordă o atenție de prim ordin dezvoltării continue și modernizării forțelor sale de producție, industrializării pe baza cuceririlor științei și tehnicii celei mai avansate, creării unei agriculturi intensive care să satisfacă întregul necesar de produse agroalimentare al populației și economiei, progresului întregii vieți economice și sociale. Totodată, România dezvoltă colaborarea economică și cooperarea în producție și tehnico-științifică — inclusiv în domeniul agriculturii, al producției alimentare, de bunuri de larg consum — cu țările în curs de dezvoltare, cu statele care pășesc pe calea propășirii economico-sociale independente. Sîntem hotărîți să amplificăm și să diversificăm și mai mult în viitor cooperarea multilaterală cu aceste state, pe baza principiilor noi, de egalitate, respect mutual și avantaj

reciproc, în scopul accelerării progresului popoarelor noastre.

România consideră că problema alimentației, ca și toate marile probleme care confruntă lumea de azi, care generează instabilitate economică și politică, fenomene de criză, stări de tensiune și încordare, nu pot fi soluționate decît prin acțiunea unită a popoarelor pentru instaurarea unei ordini economice și politice noi în viața internațională, pentru lichidarea politicii de dominație, dictat și amestec în treburile altor țări, pentru stabilirea de relații bazate pe egalitate în drepturi între state, precum și a unor raporturi juste, echitabile în comerțul și cooperarea mondială, între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, în vederea dezvoltării tot mai accentuate a țărilor rămase în urmă.

România consideră că o sursă uriașă de creștere a prosperității popoarelor este oprirea cursei înarmărilor, curmarea cheltuielilor pentru înarmare. Eliberarea fondurilor materiale și a forțelor de cercetare științifică absorbite în prezent de industria de armament ar contribui la soluționarea și mai rapidă a problemei alimentației pe plan mondial.

Participînd activ la viața internațională, România este hotărîtă să aducă o contribuție activă la instaurarea unor relații democratice între toate statele, la dezvoltarea colaborării între toate națiunile, la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Cu convingerea că lucrările conferinței se vor înscrie ca o nouă contribuție la eforturile pentru dezvoltarea economică și socială a tuturor popoarelor, pentru accelerarea progresului întregii umanități, ca un aport de seamă la cauza generală a colaborării, destinderii și păcii în lume, urez succes deplin reuniunii dumneavoastră.

MESAJ ADRESAT ASOCIAȚIEI ROMÂNE PENTRU LEGĂTURILE DE PRIETENIE CU UNIUNEA SOVIETICĂ — A.R.L.U.S., CU PRILEJUL A 30 DE ANI DE LA CONSTITUIRE

— 11 noiembrie 1974 —

Stimați tovarăși,

La aniversarea festivă a 30 de ani de la crearea Asociației române pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică doresc să adresez tuturor membrilor asociației cele mai calde felicitări și un salut cordial din partea conducerii de partid și de stat, a mea personal.

Crearea și activitatea A.R.L.U.S. sînt o expresie elocventă a politicii internaționaliste, cu vechi și bogate tradiții, a partidului nostru, a luptei duse încă din anii grei ai ilegalității pentru solidaritate cu gloriosul partid creat de Lenin, cu prima țară a muncitorilor și țăranilor, pentru apărarea tinerei Republici a Sovietelor împotriva intervenționiștilor imperialiști, împotriva agresiunii Germaniei fasciste, pentru întărirea prieteniei dintre poporul român și popoarele U.R.S.S.

În condițiile luptei revoluționare ilegale, partidul nostru a creat organizația „Amicii U.R.S.S." — alcătuită din reprezentanți de seamă ai opiniei publice din țara noastră —, care a desfășurat o intensă activitate pentru răspîndirea în România a adevărurilor despre marea operă

pe care o înfăptuia poporul sovietic, pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări, pentru apărarea Uniunii Sovietice împotriva pericolului agresiunii fasciste.

A.R.L.U.S. reprezintă o parte din vasta și multilaterala activitate desfășurată de P.C.R. pentru ridicarea pe o treaptă nouă a prieteniei româno-sovietice — în condițiile create după eliberarea țării noastre de sub jugul fascist —, pentru amplificarea și întărirea continuă a colaborării politice, economice și cultural-științifice dintre țările noastre, pentru dezvoltarea schimbului de experiență în edificarea noii orînduiri, pentru cimentarea alianței și solidarității dintre cele două țări și popoare.

În cele trei decenii de existență, sub conducerea nemijlocită a partidului, A.R.L.U.S. a desfășurat o bogată și rodnică activitate pusă în slujba apropierii, colaborării și solidarității dintre poporul român și popoarele sovietice, a adus o contribuție prețioasă la mai buna cunoaștere reciprocă, la popularizarea în țara noastră a marilor realizări ale Uniunii Sovietice în edificarea socialismului și comunismului, la întărirea prieteniei româno-sovietice.

Activitatea A.R.L.U.S. exprimă, în forme specifice, politica de stat promovată consecvent de România socialistă, care pune în centrul activității ei internaționale prietenia, colaborarea și alianța cu Uniunea Sovietică, cu toate țările socialiste, desfășurarea unor eforturi constante pentru întărirea unității țărilor socialiste, creșterea influenței și prestigiului socialismului în lume. Activitatea A.R.L.U.S. corespunde politicii generale a României de lărgire a relațiilor de prietenie cu toate statele, de sprijinire a cursului nou spre destindere în lume, a luptei pentru întărirea securității în Europa, pentru instaurarea unor principii de egalitate în drepturi în întreaga viață internațională.

La această adunare festivă îmi exprim convingerea că A.R.L.U.S., integrîndu-se în activitatea generală a partidului și statului, a întregului nostru popor, va acționa și în viitor cu toate forțele pentru înfăptuirea politicii Partidului Comunist Român de prietenie și solidaritate cu Uniunea Sovietică. Desigur, A.R.L.U.S. va contribui la cunoașterea reciprocă tot mai profundă, la apropierea continuă și întărirea prieteniei dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, dintre Republica Socialistă România și Uniunea Sovietică, dintre oamenii muncii din cele două țări, în interesul și spre binele ambelor noastre popoare, al cauzei generale a socialismului, progresului social, colaborării și păcii în întreaga lume.

Urez Asociației române pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică succese tot mai mari în activitatea viitoare pusă în slujba prieteniei de nezdruncinat dintre România și U.R.S.S., a cauzei nobile a solidarității internaționaliste dintre popoarele noastre, animate de aceleași idealuri și interese supreme — făurirea societății comuniste, instaurarea păcii și frăției între toate popoarele, crearea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Trăiască prietenia și solidaritatea între P.C.R. și P.C.U.S. !

Trăiască alianța, prietenia și colaborarea dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice !

CUVÎNTARE LA CONFERINȚA ORGANIZAȚIEI DE PARTID A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

— 16 noiembrie 1974 —

Dragi tovarăși,

Doresc să adresez delegaților la Conferința organizației de partid din capitală, tuturor comuniștilor și oamenilor muncii din municipiul București un salut călduros din partea Comitetului Central al partidului și a mea personal, precum și cele mai bune urări. *(Aplauze puternice).*

Conferința dumneavoastră a dezbătut pe larg rezultatele activității desfășurate de organizația capitalei de la ultima conferință, munca depusă pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului. Din cîte ne-a informat primul secretar, din discuțiile la care am asistat, am impresia că ați dezbătut activitatea din această perioadă într-un spirit exigent ; aceasta înseamnă că, odată cu succesele în îndeplinirea cincinalului, s-au obținut succese și

în creșterea nivelului politic și ideologic, al combativității și spiritului de răspundere al organizației de partid. *(Aplauze prelungite).*

În 1972, în ajunul Conferinței Naționale a partidului, dacă îmi reamintesc bine, chiar în această sală, comuniștii, oamenii muncii din capitală s-au angajat să realizeze cincinalul în 4 ani și jumătate. A fost o hotărîre deosebit de importantă, care a avut un rol mobilizator pentru întregul partid, pentru întregul nostru popor. Acum putem spune, pe baza rezultatelor obținute în cei 4 ani care au trecut din actualul cincinal, că angajamentele luate se realizează cu succes. Față de cincinal, capitala are un avans de aproape 4 luni. M-a informat tovarășul Cioară că vă aflați, din acest punct de vedere, în primăvară, în luna martie. Acest lucru constituie, fără îndoială, garanția că veți realiza cincinalul în 4 ani și jumătate. *(Aplauze vii).*

Iată de ce doresc să folosesc acest prilej pentru a adresa cele mai calde felicitări oamenilor muncii din capitală, comuniștilor, organizațiilor de partid, comitetului municipal de partid pentru felul cum au organizat întreaga activitate, pentru succesele realizate, precum și urarea de a obține rezultate și mai bune în viitor. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Întregul nostru popor întîmpină cel de-al XI-lea Congres cu succese remarcabile în toate domeniile de activitate. Trebuie să menționez că sînt și alte organizații județene, multe colective de oameni ai muncii care au obținut rezultate bune în realizarea înainte de termen a cincinalului ; sînt chiar organizații și colective de oameni ai muncii care au un avans mai mare decît capitala — de 5 luni. *(Aplauze puternice).*

Mă bucură aplauzele dumneavoastră la adresa acestor

colective și organizații de partid; aceasta demonstrează loialitatea cu care comuniștii, oamenii muncii din capitală participă la întrecere — în care va cîștiga cine lucrează mai bine. *(Vii aplauze).* Oricum, cîștigătorul va fi poporul nostru, care va obține în acest cincinal o dezvoltare mai puternică a economiei, a bazei materiale a societății, ceea ce va crea condiții pentru ridicarea nivelului de trai material și spiritual al tuturor celor ce muncesc, depășindu-se în acest sens prevederile cincinalului. Și în acest cincinal se demonstrează prin fapte că succesele în dezvoltarea bazei tehnico-materiale a societății asigură creșterea bunăstării întregului popor, ridicarea țării noastre pe noi culmi de progres și civilizație, că aceasta este singura cale de înaintare spre comunism. *(Aplauze prelungite).*

Pe această bază trainică am trecut la elaborarea Programului și Directivelor ce se află în dezbaterea partidului și întregului nostru popor. Sînt bucuros să constat că și organizațiile de partid din capitală, comuniștii, toți oamenii muncii au dezbătut și au aprobat cu însuflețire și în deplină unanimitate aceste documente, ce deschid calea făuririi celei mai avansate societăți pe care a cunoscut-o omenirea — societatea socialistă multilateral dezvoltată și comunistă în România. *(Aplauze puternice).* Unanimitatea cu care comuniștii, oamenii muncii din capitală au aprobat Programul și Directivele se încadrează în adeziunea deplină și unanimă a întregului partid și popor la aceste documente istorice, în hotărîrea întregii națiuni de a face totul pentru traducerea lor în viață. *(Vii aplauze).*

Fără îndoială, capitalei îi vor reveni și în următorul cincinal și în perspectivă sarcini deosebit de mari. Sînt convins că veți face totul pentru a vă achita cu cinste și în viitor de răspunderile și îndatoririle ce vă vor reveni.

În următorul cincinal, în capitală se vor construi circa 150 000 de apartamente, ceea ce va asigura o puternică dezvoltare a municipiului, soluționînd, în același timp, într-o măsură însemnată, problema locuințelor. Înfăptuirea acestui vast program de construcții de locuințe, a programului de edificare a altor obiective industriale și social-culturale impune luarea unor măsuri deosebite. Realizarea acestui program de construcții trebuie asigurată într-un spirit modern, îmbinînd în mod armonios arhitectura românească cu necesitățile contemporane de confort. Ca urmare a realizării programului de construcții de locuințe, a obiectivelor industriale și social-culturale, capitala noastră trebuie să capete o înfățișare tot mai modernă, să devină cu adevărat o capitală a societății socialiste multilateral dezvoltate, stînd cu mîndrie alături de cele mai frumoase capitale din lume. *(Aplauze puternice, îndelungi).*

Tot ceea ce ne propunem să realizăm în următorul cincinal și în perspectivă pornește de la necesitățile obiective ale dezvoltării societății noastre socialiste, corespunde pe deplin intereselor vitale ale întregii noastre națiuni. În același timp, realizările noastre corespund intereselor generale ale socialismului, creșterii prestigiului său în lume, cauzei colaborării și păcii între toate popoarele planetei noastre. *(Aplauze).*

Cunosc de mai bine de 40 de ani organizația de partid a capitalei. Știu că întotdeauna ea a constituit un puternic sprijin al Comitetului Central în întreaga activitate a partidului nostru. Astăzi, în rîndurile organizației dumneavoastră sînt reuniți peste 260 000 de comuniști, hotărîți să înfăptuiască neabătut politica internă și externă a partidului. Cu această forță uriașă nu poate exista îndoială că

organizația comuniștilor din București, oamenii muncii din capitală vor păși și în viitor în primele rînduri ale luptei pentru dezvoltarea socialistă a patriei noastre, spre comunism. *(Aplauze puternice).*

Sînt convins că și în viitor comuniștii din capitală, la fel ca toți membrii partidului nostru, vor acționa cu și mai multă fermitate în vederea ridicării rolului politic conducător al partidului în toate domeniile de activitate. Aceasta presupune, desigur, creșterea în continuare a spiritului de răspundere și exigență al fiecărei organizații de partid, al fiecărui comunist.

Fără îndoială, toți comuniștii din capitală vor acționa cu toată fermitatea pentru întărirea unității partidului, pentru creșterea rolului său conducător, pentru lărgirea necontenită a legăturilor sale indestructibile cu masele largi de oameni ai muncii. În aceasta constă garanția că partidul nostru își va putea înfăptui întotdeauna în cele mai bune condiții rolul istoric ce-i revine în societatea noastră socialistă. *(Vii aplauze).*

Spiritul în care s-au desfășurat lucrările conferinței, exigența, poziția critică și chiar autocritică adoptată constituie o garanție că organizația de partid a capitalei va lua toate măsurile pentru unirea eforturilor comuniștilor, a activului de partid în vederea lichidării lipsurilor și aspectelor negative ce mai dăinuie în activitatea sa, pentru îmbunătățirea întregii munci, pentru unirea tuturor oamenilor muncii în înfăptuirea neabătută a Programului și Directivelor. *(Aplauze puternice).*

Sînt convins că oamenii muncii din capitală, din toate sectoarele de activitate vor aduce și în viitor o contribuție tot mai însemnată la ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație.

Cu aceste gînduri, urez în continuare succes lucrărilor conferinței dumneavoastră. Adresez calde felicitări noului comitet municipal ce va fi ales și îi urez să obțină succese și mai mari în activitatea viitoare.

Vă adresez tuturor celor prezenți la conferință, comuniștilor, tuturor oamenilor muncii noi și mari succese în muncă și în viață, multă sănătate și fericire! *(Aplauze, urale; se scandează: „Ceaușescu—P.C.R.!“).*

TOAST LA DINEUL OFERIT DE SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, NICOLAE CEAUȘESCU, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI PARTIDULUI UNIT AL INDEPENDENȚEI NAȚIONALE, PREȘEDINTELE REPUBLICII ZAMBIA, DR. KENNETH DAVID KAUNDA, ȘI A DOAMNEI BETTY KAUNDA

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 18 noiembrie 1974 —

Dragă tovarășe și prietene președinte al Republicii Zambia,

Stimată doamnă Kaunda,

Dragi tovarăși și prieteni,

Este o deosebită plăcere pentru mine și tovarășa mea să vă avem din nou ca oaspeți dragi pe dumneavoastră, domnule președinte, și pe doamna Kaunda. Doresc să vă adresez dumneavoastră, colaboratorilor care vă însoțesc, în numele conducerii de partid și de stat, un salut cordial și urarea de bun venit din nou pe pămîntul României.

Sînt numai patru ani de cînd ați vizitat pentru prima oară România și ceva mai mult de doi ani de cînd noi am făcut o vizită de prietenie în frumoasa dumneavoas-

tră țară. În această perioadă scurtă, relațiile de prietenie și colaborare dintre popoarele noastre au cunoscut o dezvoltare continuă și puternică. Putem, într-adevăr, spune că popoarele noastre au înțeles că trebuie să colaboreze strîns, pe baza principiilor noi, de prietenie și egalitate, pentru a-și asigura dezvoltarea economico-socială independentă, bunăstarea și fericirea lor.

În acești puțini ani, în lume s-au petrecut schimbări uriașe. Între acestea aș menționa faptul că tot mai multe popoare înțeleg că trebuie să se ridice cu hotărîre împotriva vechii politici imperialiste de forță și dictat, să-și asigure o dezvoltare proprie, să fie stăpîne pe bogățiile naționale și să-și făurească o viață așa cum o doresc, în deplină libertate.

S-au soluționat unele probleme, care pe atunci constituiau o preocupare majoră. Continuă să existe însă multe litigii și probleme ce reprezintă un grav pericol și care își așteaptă soluționarea. Într-adevăr, s-au făcut pași în direcția unui curs nou în politica internațională, denumit astăzi cursul spre destindere. Dar, din păcate, trebuie să recunoaștem că sîntem de-abia la început. Sînt necesare eforturi susținute din partea tuturor popoarelor pentru a asigura cu adevărat un curs nou care să garanteze posibilitatea fiecărui popor de a trăi în pace și liniște.

În 1970, la prima dumneavoastră vizită în România, am vorbit despre preocuparea noastră privind începerea Conferinței general-europene. Astăzi putem spune că lucrările ei se desfășoară de doi ani și există posibilitatea ca în cursul anului viitor să fie încheiate cu succes.

Am discutat atunci despre situația din Africa. Am reluat discuțiile cu prilejul vizitei pe care am făcut-o în frumoasa dumneavoastră țară și — dacă-mi amintesc bine — am ajuns la concluzia că în cel mult trei ani de zile colonialismul din Africa se va prăbuși, că Angola și

Mozambicul își vor cîștiga independența. Putem constata cu satisfacție că acest proces a început cu succes, că Guineea-Bissau este de acum un stat independent, că Mozambicul și-a constituit un guvern care acționează pentru instaurarea independenței depline, iar în Angola se desfășoară aceeași acțiune și sperăm că va fi dusă la bun sfîrșit pentru cîștigarea deplină a independenței.

Aș dori să menționez cu multă bucurie faptul că în soluționarea acestor probleme România și Zambia și-au adus contribuția lor activă. Putem spune deci că și în acest domeniu, al dezvoltării solidarității pentru o politică nouă, de egalitate între popoare, colaborarea dintre România și Zambia s-a înscris în contextul politicii generale a luptei împotriva colonialismului și neocolonialismului, pentru relații noi între toate popoarele lumii.

Mai sînt încă probleme care preocupă în mod deosebit omenirea. Între acestea, situația din Orientul Mijlociu este din nou într-un asemenea grad de agravare, încît constituie un pericol deosebit pentru pacea din această zonă și a întregii omeniri. Considerăm că sînt necesare eforturi susținute pentru a se ajunge cît mai rapid la o soluție pașnică în Orientul Mijlociu, pentru reluarea cît mai grabnică a negocierilor de la Geneva. Și în această problemă s-au produs însă schimbări mari, printre care cea mai importantă este aceea a afirmării poporului palestinean ca o entitate proprie, recunoscută pe plan internațional, și care este hotărîtă să-și asigure o dezvoltare liberă, independentă. România consideră că rezolvarea situației din Orientul Mijlociu este nemijlocit legată de soluționarea problemei palestinene, de constituirea unui stat propriu palestinean, care să se bucure de drepturi depline, de independență și suveranitate și să participe activ, cu toate popoarele din Orientul Mijlociu, la instaurarea unei păci trainice și drepte.

Printre problemele care preocupă astăzi omenirea aș menționa și pe acelea ale subdezvoltării, ale lichidării decalajului — care, din păcate, în acești ani s-a accentuat — între țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare. Se poate spune că de soluționarea acestei probleme într-un mod nou, care să asigure progresul rapid al țărilor subdezvoltate pe calea unei economii puternice, a ridicării bunăstării popoarelor respective, depind dezvoltarea viitoare a tuturor țărilor și însăși pacea în lume. Iată de ce România consideră că realizarea unei noi ordini economice și politice internaționale, care să asigure deplina egalitate între state, participarea tuturor țărilor la soluționarea problemelor economice, sociale și politice constituie factorul hotărîtor pentru progresul omenirii.

Stimate tovarășe președinte,

Aș dori ca întîlnirea noastră de acum, vizita pe care o faceți în România să contribuie la extinderea și mai puternică a colaborării între partidele și popoarele noastre. În cei patru ani care au trecut de la prima vizită pe care ați făcut-o în România, între Partidul Comunist Român și Partidul Unit al Independenței Naționale s-au dezvoltat relații foarte largi și, poate, aceasta a constituit factorul cel mai important al progresului relațiilor noastre în toate domeniile.

Tovarășa mea mi-a reamintit că în cursul vizitei la Lusaka am devenit membri ai partidului dumneavoastră. Dealtfel, sper că și acest lucru a contribuit la dezvoltarea bunelor relații dintre partidele noastre. Aș dori ca și în continuare să se întărească tot mai puternic relațiile dintre partidele noastre, care fiecare, în condițiile specifice din țara respectivă, este chemat să asigure conducerea poporului pe calea unei dezvoltări libere și a asigurării bunăstării.

Trăim într-o lume ce se dezvoltă și se schimbă foarte rapid. Tendința generală a tuturor acestor schimbări este în direcția progresului economico-social și național al tuturor popoarelor. Mai mult ca oricînd, forțele politice care se pronunță pentru progres și dezvoltarea independentă a popoarelor, masele populare și popoarele însele sînt cele care au cuvîntul hotărîtor în determinarea schimbărilor pe plan național și internațional. Aș dori ca relațiile dintre țările și partidele noastre să corespundă cît mai bine intereselor dezvoltării popoarelor noastre și, totodată, să se înscrie ca o contribuție activă la solidaritatea tuturor forțelor care se pronunță pentru progres, pentru pace și colaborare internațională.

Cu aceste gînduri doresc să rog pe toți tovarășii și prietenii prezenți aici să ridice, împreună cu mine, un toast în sănătatea prietenului și tovarășului nostru de luptă pentru progres social și pace ;

În sănătatea doamnei Kaunda ;

În sănătatea tuturor oaspeților zambieni ;

Pentru prosperitatea și fericirea poporului zambian prieten !

Pentru pace și colaborare între toate popoarele lumii ! *(Vii aplauze).*

CUVÎNT
LA CEREMONIA SEMNĂRII DOCUMENTELOR OFICIALE ROMÂNO-ZAMBIENE

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România a președintelui Partidului Unit al Independenței Naționale, președintele Republicii Zambia, dr. Kenneth David Kaunda, și a doamnei Betty Kaunda

— 20 noiembrie 1974 —

Stimate tovarășe președinte, dragă prietene,

Dragi tovarăși și prieteni,

Aș dori să exprim satisfacția conducerii de partid și de stat, a mea personal pentru această nouă vizită pe care o faceți în România și pentru documentele pe care le-am semnat cu acest prilej. Ele dau expresie relațiilor de cooperare multilaterală dintre partidele și popoarele noastre, consemnează principiile pe baza cărora sîntem hotărîți să acționăm împreună în viitor, atît pentru dezvoltarea acestor relații, cît și în activitatea pe plan internațional pentru soluționarea problemelor complexe în interesul întăririi politicii de independență și suveranitate, pentru pace și colaborare.

Aș dori să exprim convingerea că vizita dumneavoastră va marca un nou moment în dezvoltarea colaborării economice, tehnico-științifice, culturale, în general în ridicarea pe o treaptă superioară a colaborării noastre.

V-aș ruga să transmiteți din partea poporului român, a noastră, a tuturor cele mai bune sentimente frățești de prietenie și solidaritate cu poporul zambian și urarea de

a obține noi și noi succese pe calea dezvoltării economico-sociale independente, a bunăstării și fericirii.

Dumneavoastră vă adresăm, odată cu sentimentele cele mai bune, urarea de drum bun, de multe succese în activitatea închinată progresului poporului dumneavoastră, multă fericire ! *(Vii aplauze).*

CUPRINS

Coli de tipar 62. Format 16/54 × 84

Tiparul executat sub comanda nr. 8418/40 622 la
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii",
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România